75

Iungat epistola quos iungit sacerdotium, immo carta non dividat quos Christi nectit amor. Commentarios in Osee, Amos, Zachariam et Malachiam quos poscitis scripsissem, si licuisset pre valitudine. Mittitis solatia sumptuum, notarios nostros et librarios sustentantes, ut vobis potissimum nostrum desudet ingenium. Et ecce ex latere frequentia diversa poscentium, quasi aut equum sit me vobis esurientibus aliis laborare, aut in ratione dati et accepti cuiquam preter vos obnoxius sim. Itaque longa egrotatione fractus, ne penitus hoc anno reticerem et apud vos mutus essem, tridui opus nomini vestro consecravi, interpretationem videlicet trium Salomonis voluminum: Masloth, quas Hebrei Parabolas, vulgata editio Proverbia vocat; Coeleth, quem Grece Ecclesiasten, Latine Concionatorem possumus dicere; Sirasirim, quod in nostram linguam vertitur Canticum canticorum. Fertur et panaretos Ihesu filii Sirach liber, et alius pseudographus, qui Sapientia Salomonis inscribitur. Quorum priorem hebraicum reperi, non Ecclesiasticum ut apud Latinos, sed Parabolas prenotatum, cui iuncti erant Ecclesiastes et Canticum canticorum, ut similitudinem Salomonis non solum librorum numero, sed etiam materiarum genere coequaret. Secundus apud Hebreos nusquam est, quia et ipse stilus grecam eloquentiam redolet, et nonnulli scriptorum veterum hunc esse Iudei Filonis affirmant. Sicut ergo Iudith et Tobiam et Machabeorum libros legit quidem eos ecclesia, sed inter canonicas scripturas non recipit, sic et hec duo volumina legat ad edificationem plebis, non ad auctoritatem ecclesiasticorum dogmatum confirmandam. Si cui sane LXX interpretum magis editio placet, habet eam a nobis olim emendatam. Neque enim sic nova cudimus ut vetera destruamus. Et tamen cum diligentissime legerit, sciat magis nostra intelligi scriptura que non in tertium vas transfusa coacuerit, sed statim de prelo purissime emendata teste suum saporem servaverint.

Parabole Salomonis secundum Hebraicam veritatem translate ab Eusebio Ieronimo presbitero petente Cromatio et Eliodoro episcopis.

Parabole Grece, Latine similitudines, quasi verabulum. Ideo Salomon huic operi imposuit ut non iuxta litteram intelligamus, que dicit in hoc: dominum parabolice turbis locutum significat. Sic et nomine suo et regno pacifico regnum Christi et ecclesie, de quo multiplicabitur eius imperium et regni eius non erit finis. Sic Salomon David et Bersabee filius in templi structione et dedicatione edificationem ecclesie in tempore ...

Latine similitudo, Hebraice masloth.

Notandum quod vulgata editio parabolas quas Hebraice masloth provocat pernomias, id est proverbia dicit, secundum communem quod huiusmodi parabole que occulta sunt nuncupantur, et proverbia iure vocantur, quod talia sunt que sepe in ore colloquentium versari ac memoria teneri debent. Et proverbia plerumque tam obscura sunt ut parabole bene dicantur, unde hec in proverbiis locutus sum vobis etc.

Proverbiorum liber non ut simplices arbitrantur patentia habet precepta, sed quasi in terra aurum, in nuce nucleus, in hirsutis castaneorum operculis absconditus fructus inquiritur, in eis altius sensus inquirendus est divinus.

Quid autem utilitatis habeant in titulo monstratur, cum dicitur ad sciendam sapientiam et disciplinam, id est quis ...

Parabole, id est similitudines. Salomonis, id est pacifici. Filii David, id est fortis manu, id est Christi Dei. Regis Israhel, id est videntis Deum. Ad sciendam sapientiam et disciplinam ...

(c) 2006, Ministe

Ad intelligenda .i. per .ii. l. ñ so
lam sapiam quam preponunt amici
pleclantur. et discipline uirtu
tum insinuatur. ẜ. et uerba pruden
tie quibus perficiantur absoluitur et
collecte intelliguntur.

Ut similiter intentione in hiis qui rec
te agimus et iudicamus soli deo placere
ualeamus.

Astutia quam incipientibus necessaria u
sophismatum cautione ut illum posi
sunt ne alouerantur a simplicita
te sapientie que ducit ad uitam.

Adolescenti .i. quia prudentie decli
nat falsa consequenter sciam uirtutis
propter.

Audiens sa. Pulchre a sapientia in
cipit quia optione sibi data sapien
tiam petiit et recepit. et intelligens
nemo iactet se de sua scientia quia qui
sapientium uerba audire negli
git uitam suam gubernare ñ
nouit multorum minus aliena.

Sapiens. Ostendit neminem
tam sapientem in hac uita qui ñ
possit sapientior esse et dictis mi
norum audiuit regina saba sa
lomonem minor maiorem et
sapientior rediit. audiuit moy
ses socerum multo inferiorem
et sapientior factus est.

Duo sunt timores domini. Seruilis
qui principium sapientie et scientie est.
amicalis qui perfectionem sapientie comi
tatur. Seruilis principium sapientie quia
qui post errata sapere incipit; pri
mo timore diuino corripitur ne
puniatur. ẜ. hunc perfecta caritas fora
mittit. Succedit huic timor. [illegible]
.l. p. m. l. s. quem ñ excludit caritas.
ẜ. auget. quo timet filius ne l[illegible]
[illegible] uiri offendere

et quibus perficiantur.
ad uerba pruden
tie. et suscipien
dam eruditionem
et que secundum regulam uirtutis bene operatur.
doctrine iusticiam et iudicium et
et ut recta discretione cum proximis agam. et equi
[illegible] autem [illegible] immodi [illegible].
equitatem ut detur paruulis astu
tia et adolescenti
et comprehensio uirtutis. et subtilis
scientia et intellectus.
hoc. et incipit. et et minores du[illegible]
quique militans audit in corde
Audiens sapi
respondit. et in rerum cognitione.
ens sapientior
et rectitudine uite.
erit. et intelli
et uite aptus et [illegible]
gens guberna
et [illegible] disciplinis dedit
cula possidebit.
ut et proverbiis intelligentur et [illegible]
ad animaduertet
enigmata legis.
parabolam et in
et quod aliud dicitur et aliud sonat. et [illegible]
terpretationem.
uerba sapientium
et obscura dicta.
et enigmata eorum.
et seruilis
timor domini principium sapientie. Sapi
et recti dogmatis. et conseruationis pu
entiam atque doc
re. *et ut [illegible] dicta et*
trinam stulti des
scientia [illegible]. *et tu autem filium.*
piciunt. Audi
et [illegible] domini [illegible]
fili mi disciplinam
et ei obtemperare [illegible]

audiendo et per spiritualis
sensus secundum testimoni
um turbe que occurrit
ei cum ramis palmarum et
laudibus.

Et adolescenti. Singula
riter quia quos sapientia uere
diuisos suscipit in una
uirtutis perfectionem eru
diendo perducit. unde in
actibus apostolorum multitu
dinis a. etc. e. cor. u. et
anima una.

Dixit autem sa. et e. dic
e contrario de stultis quia sa
pientiam recti dogmatis
uel disciplinam puri
conuersationis si non ñ acce
ptant. ẜ. et nosse re
puunt.

Quod quidem autem au. sa. sa.
erit. ad cognitionem
rerum que per sapientiam
noscuntur respicit. ẜ. et
intelligens guber. pos.
ad rectitudinem uite. et
congruit titulo quo dicitur
ad sciendam sapientiam
et disciplinam. et c.

Despiciunt. Pluraliter quia plures
sapientibus stulti. et omni
um sapientium cor unum
unius est eternum dis
similis uita et dogmata. et
singuli audiens. sa. et c.

Audi fili mi. hactenus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

te hinc sedulo com(m)ingit fidelem ammonet ut disciplinam legis divine (pre)ponat blandiciis (per)versorum. Qui hinc coronam in morte eternam vite et filium vocat quem (per)ne in struere curat.

Et torques. Fulgor (per)fecte operationis (per)tinet torquem quo (per) collum (pro)cedit quo (con)firmatur in dilectionem virtutum (con)nexione.

Insidiemur. Vel generaliter de latronibus qui innocentibus insidias parant vel spiritualiter de illis qui auctorem vite necem tradiderunt.

In sontem. Qui peccatum non fecit nec inventus est dolus in ore eius.

Extinguam memoriam virtutum et doctrine illius ut et intervenire nos ita se memoretur.

Omnem. pretiosam substantiam hominis scilicet quos Christo adherentes videbant quos putabant ab eius amore et consortio secernere si eum occiderent et spoliis talium domos suas reple(re) i. corporibus animabus suis a conventicula.

---

tam eadem scilicet caritate serve

et ne dimittas

mus.

legem matris tue

quia caritas

ut addatur gratia

menti ut ardenti in flammentur

corona. quia sic mos est certanti legitime sic et nobis.

capiti tuo et

pro dicatoris

torques collo tuo

quia ergo

Fili mi si te

adulando

lactaverint pec

quilibet vel

catores ne acquiescas eis. Si dixe

inda

rint. veni nobiscum

quibus

insidiemur san

vel Christi. quia licet omnium consilium dicit esse

guini abscondamus

tamen in qui habet vel predicatoris

tendiculas

quia ergo ab illo in

contra insontem

nullo lesi immo multa beneficia

frustra deglutiamus

a terra

eum sicut

quia unde

infernus viventem

quia posuerunt me in lacu

ut se videatur quia omnio

tem et integrum quasi descendentem

in lacum Omnem

est heres venite occidamus eum

pretiosam substantiam

et habere eam

quia quia repera

reperiemus imple

quia invenimus

bimus domos

quam multa

nostras spoliis. Sor

quia omnia communia

tem mitte nobiscum marsupium sit unum omnium nostrum.

Potest ex persona dei patris dici unicuique eccl(es)ie que olim synagoga vocabatur vel ipsa dei gratia ad hebreos. ii. spe qui gratiam pro statu feminini generis est thulit.

Addatur gratia huius qui legem domini servabant in adventu Christi addita est gratia. no. t. cum spe regni celestis et splendor (con)tinuus hec corona. vel torques nullo fine clauderetur. nobis quidem cum pro bonis que divina gratia prerogativa lux eterna tribuitur qui capiti gratia et collo torques additur. vnde accepimus gratiam pro gratia. scilicet gratiam vite eterne retributionis pro gratia vite operationis.

Instituit pater allo(quitur) filium blandiens ne acquiescat peccatoribus vel ad facienda impellendo vel ad ficta facinoribus extollendo. ab utroque nos removet sapientia.

Cum generaliter ad omnes qui sanguinem insidiantur hoc pertineat. specialiter tamen ad iudeos qui insonti domino tendiculas absconderunt. et quam apostolos virtutibus pennatos docerent (con)tinuerunt. quia et sanguinem eius tamquam suas a gerent. quia timentes ne eventum regnum perderent celi regem occiderunt. et celi aves persequebantur in terra. idest quia in terris habebant. et qui in celis querere potant perdiderunt. generaliter verum dicendum. est quicumque fideliter aves habet apostolos accipiet pennas a domino. ut columbe quibus etiam volet ad regem frustra tabulis tenduntur laqueos mali et se potius perimendo pereunt.

De latronibus generaliter patet. qui sociis quos (con)queruntur pro proportione pervertit. scilicet et persecutores Christi quemque sibi potant adiungebant quos cum secu videbat. extra synagogam faciebant. i. sua communione privabant.

2

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q̄ sed. q̄ ambulan^d est cum impiis. q̄ pi^m

Fili mi ne ambules cum eis. prohi
one om̄i a c̄sors cum uiciis p̄sequentib; ei. vn̄ petrus Salua^mini a
be pedem tuum a semitis eorum. pe
generatione ista praua.

des . n̄ . illorum ad malum currunt . et

festinant ut effundant sangui
q̄ laqueum mitis facile euadit q̄ oculos h̄t in celis. q̄ laq

nem. Frustra autem iacitur re
ut p̄secutoris ut praua doctri

te ante oculos
na. q̄ uirtutib;

pennatorum . ipsi
q̄ sanguis eius. s̄.

quorum et sang
nes et s̄c. s̄. n.

nem suum in
q̄ r̄gni morte plectantur q̄ ut

sidiantur . et mo
animas dampnatione eterna puniantur.

liuntur fraudes contra animas su
q̄ subtiles cogitationes quib; pecunias augere curant.

as . Sic semite omnis auari ani

mas possidentium
q̄ et sanguinem q̄ ad interitum. in.

um rapiunt .
q̄ capi^t xp̄s

Sapientia foris
q̄ in latitudine

predicat . in plate
plebium

is dat uocem su
q̄ in principib; eius

am . in capite t̄
morte xp̄i ad memoriam reuoca

barum clamitat . i
bat et inculcabat. q̄ ad p̄mam. q̄ in

foribus portarum
q̄ cuntibus. q̄ ecclie.

urbis profert uer
q̄ hec

ba dicens . Usq̄

q̄ sensu

paruuli diligi

tis infantiam .

Contra ... Non solu q̄ scelus ... q̄ p̄ scelus pastum . nam q̄ to ad ... animus implendo ... tanto ... ad penam p̄ facinore tolandam ... xp̄i mens.

Frustra . et c̄. Cetera de insidiatoribus ... q̄ ad fidelibus generaliter ... frustra autem laqueus p̄secutoris aut mortis tenditur electis qui pennas habent . qui spei et caritatis et aliarum uirtutum quibus et celestia diu uiuunt desiderant . et post mortem attingant . hinc et oculos mentis ... mala q̄ patiuntur transitura bona q̄ merentur mensura ... p̄uidant . et ...
... mentium mansura.

Aliter . Sic semite oīs. a. Sic̄ p̄stus sum auarus quisque pumit ut trucidat eos qui possessionibus habundant ut ipse potius ... in paruptibus . n . nich hic causis ... ius.

Sic semite . Non solum q̄ rapinis et cedibus ... ineruntur ... ste ipsos perimunt . Et filii oīs auari co... gnationes q̄ aurum deos p̄ferunt hinc ad interitum trahuntur.

Sapientia . n . i. xp̄s loquitur foris . i. in luce palam ut relicta infantia sint malicia paruuli.

In plateis . d. u. s. q̄ an paucis docuerat manifeste replicabat . vnde que dico uobis in t. dici . in luce.

In foribus portarum urbis . urbs dn̄i ecclesia est ex utroque p̄plo aduna ta . q̄ portas fores portatores q̄ in ea introducuntur . in hiis uba p̄ferebat . cum in apl̄s loquebatur . et quibus unus an experimentum q̄ ritis eius qui in me loquitur xp̄c. Vel fores synagoge maiores s̄a in quibus sapientia disputabat cum ... apl̄os loquens legis p̄itos et ...

Cum ... p̄ relinquem doctrinam quam ab eo loco recepit . illam scite lactantur ... hic frustra iacitur an eos qui oculis cordis superna p̄spiciunt qui dicitur ... aspha aīa . n . s . p . est . e.

Sapientia . huc usque p̄secutiones quas iudei xp̄o intulere . hunc ea que per apl̄os p̄secutoribus et dem de passione loquitur.

Apte post resurrectionem et misso sp̄u p̄ aplos se ipsum declarabat . an . n . paucis misteria diuinitatis p̄ferebat . vnde nemini dixeritis uisionem donec filius . h . a . mor. te . et potentias suas magnis operibus ostendebat impleta p̄phetia nō audieuit aliquis uoce eius.

Usquequo . Iam xp̄m i carne uidistis tam miracula facientem q̄ spiritus . credidistis . in ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q uelut. c.
q latam legis.

diligite et diuitiere
q paratis.
nouo clarescente.

Stulti ea que sibi sunt
q usque moysen xpo legem p ferens euangelio
p recepta iudeis data p seruitium ei que p
noxia cupient et imprudentes odi
ferens filium. q euangelium. q o iudei. q nolite dilige in tan
tum. l. con

bunt scientiam. convertimini ad
q xpistos et q crede noletam.

Sapientia hortatur nos con
uerti ad deum et preferre
spiritum.

correctionem me
q. l. si adhuc neglexeris.
am en proferam
q spiritus sanctus. q cui
uobis spiritum meum et ostendam uerba me
bus per monitionem uestram perdiçit.
q non uocaui si extendi
q uenite ad me o. q. la. a. c.
a. quia uocaui et renuistis. extendi ma
num meam et non fuit qui aspiceret. despe
q sed etiam. q consilium moysi sit. q. d. spes ei est. q q so
q mei uocatis penitentiam agite.
xistis omne consilium meum et increpationes
lente eterne.
q sic uos in. q sapientia
meas neglexistis. Ego quoque in in
nimas per temptationibus suis.
teritu uestro ridebo. et subsannabo cum
q uenerint romani et tollent locum uestrum per gentem.
uobis quod timebatis aduenerit cum
q subita.

Cum irruerit. re. ca. ob
sidionem iherusalem subobiq
et expugnationem uel
prouincie a romanis fac
tam dicit de qua. uidens
ciuitatem fleuit super eam.

irruerit repenti
na calamitas.
q uehementer.
et interitus quasi tem
pestas ingruerit.

Non cum extra pacem
spe certa salutis in cor
de dilatantur. unde propheta
cum inuoca. ex. m. d. l.
m. i. m. dila. unde

Quando uenerit
q forte ab inimi
super uos tribu
cis. q actus deo non
latio et angu
stie.
stia. tunc inuocabunt et non exau
diam. mane consurgent et non in
q hec est. q non in hic inueniunt si odus presenti est.
uenient me ... quia exosam habu

Presbyteros et sacerdotes ...
reuocabat ita ut sic luceret ...
ta turba sacerdotum obediuit
fidei.

Vindictam. unde misisti spiritum tuum
et cooperuit eos mare. et in iob. uidi
impios flante deo perisse et spiritu ire
eius esse consumptos.

Per apostolos iudeos corripit et uel
post ascensionem et resurrectionem mo
net ...

Primo benefaciendo. liberando eos
oppressos a diabolo per crucem.

Ue uobis scribe et pharisei. s. c. et gentia
inter qui non credit iam iudicatus est.

Ego quoque. Sic et in psalmo. qui habitat
in celis irridebit eos. et dominus sub. e.
sion quia bucis aut naso irrideat
uel subsannet. uerum sic uis designa
tur quod dedit apostolis qua perdant
impios. michi est enim insidias ac
turos non quia perimerent. sed omnia e
or precepta euacuanda est non gloria
post passionem per orbem terrarum dila
tandam. totaque superbiam eorum ma
xime quia cum ualere considerauerunt quasi
nichilum contempnerent.

Cum uenerit. c. c. potest tota hec cor
rectio capite de omnibus reprobis gene
raliter accipi quia in die iudicii cla
mant ad deum. ianua sibi regni
aperiri postulantes. nec audient
quia. 14. sequitur. mane consurgent
et non inuenient me. tempus iudicii
surget quo alii in uitam alii in
opprobrium resurgent sempiternum.

Non leguntur iudei in obsidio
ne deum inuocasse. et si qui in
uocauerint quia non uere penituerunt
exauditi non sunt.

Iustus est et iniquos inquirito
...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

eum disciplinam et timorem domini non susceperint nec acquieverint consilio meo et detraxerint correctioni meae universae. Comedent igitur fructus viae suae suisque consiliis saturabuntur. Aversio parvulorum interficiet eos et prosperitas stultorum perdet eos. Qui autem me audierit absque terrore requiescet et habundantia perfruetur terrore malorum sublato.

II

Fili mi si susceperis sermones meos et mandata mea absconderis penes te, ut audiat sapientiam auris tua: inclina cor tuum ad cognoscendam prudentiam. Si enim sapientiam invocaveris et inclinaveris cor tuum prudentiae si quaesieris...

Suisque consiliis quibus dicebant abscondamus tendiculas contra insontem quibus pro salvatore latronem elegerunt, ut et vastarentur a latronibus et inter latrones dampnarentur: quod de omnibus sibi dei inspiratoribus sic certa cum possunt accipi.

Aversio parvulorum et prosperitas post eam a timore creatoris aversus animus ira et ... in hiis quod peccat nichil sustinet adversi, ut Iob ait: ducunt in bonis dies suos et in puncto ad infernum descendunt.

Job. xxi.

Qui autem et cetera. Potest et in hac vita intelligi et in futura. Qui enim deo pie serviunt non terrentur, immo gaudent et in adversis, et in morte ut in ingressu requiescent, quietus ... cogitationibus et a temptationibus, et cum transierit a seculo in gaudio sanctae resurrectionis quiescet.

Audit non aure qui aure cum corporis percipiens memoria retinere et opere complere negligit.

Si autem mandata dei firmo amore discendi et custodiendi susceperis, primo humilitatis iter tene: hoc est enim quod sequitur: inclina cor tuum.

Si enim sapientiam invocaveris. Invocare enim in nos vocare ... nichil domini debemus ... qui sapientiam invocandam docet ostendit se ...

Quia vias meas ingredi noluerunt ut viverent, recipient incedendum ... suarum ut ... timent dominum. Beati qui ambulant in viis eius. Labores fructuum tuorum quia manducabis, beatus es et bene tibi erit.

Parvulorum sensu ... supra usque par. dilinfan. qui sensu ... et a studio sapientiae aurem avertissent ... avertunt se interficiunt.

Inclina. Humilia et emenda ut dignum fiat ad percipiendum ministeria. Unde abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis; abscondisti a superbis et revelasti ea humilibus.

Tanta cura quanta cupidi pecuniam, ut si tam sollicite quam ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

fabiles diuitias acq̃sitiuus p̃mũ h̃ebit q̃ p̃sequitur.

Notans q̃ et sapiam inuocare et nos mentibus ad cognoscendã prudentiam cor inclinare suadet q̃ et diuinum necessarium est auxilium. nec liberum debet abesse arbitrium.

Qui thesauros effodit terram recidit. fouet am in altum fertur sedulus insistit. donec inueniat q̃ q̃rit. sic qui thesauros sapientie inuenire desiderat terrenorum pondus a se reiciat in se fossam humilitatis faciat nec quiescat donec inueniat.

Iob simplex et rectus. simplex per innocentiam et mansuetudinem. et rectus per cautelam discretionis. Simplex nullum ledens. immo cunctis proficiens. rectus a nullo corruptus.

ris eam q̃si pecuniam et sicut thesauros effoderis illam. tunc q̃ sollicite q̃rentes intelliges timorem domini et q̃ diuinit scientiam dei invenies. q̃ tacent ista quia dominus dat sapientiam et ex ore eius prudentia et scientia. custodiet rectorum salutem et proteget gradientes simpliciter.

peruptione est summa beatitudo secundum h̃ hec est autem uita eterna ut cognoscant te solum deum et q̃ misisti ihesum christum.

Timore amicabilem qui non initium est perfecto celestis sapientie hac diuinitatis uita recep... offico ... mittit. sed facit permanere in seculum seculi. et scientie ipsius diuinitatis ... facit inuenies. q̃ do...

Quoniam sapientia ... actu sapiam ... a nobis ipsis habere non ... a domino datur.

Bona filii filii nauitate de ... ego ex ore altissimi prodii primogenita ante omnem creaturam. Verbum domini in excelsis. Unde os domini locutum est. et ex ore eius scientia nascitur. et prudentia. Deus os humanum ... facit ut sciente et prudenter legentur.

Cognate sunt rectitudo et simplicitas nec separantur. Unde sapientia dicitur ... sine alia non requiritur. sed in quibus ambe inueniuntur hos custodiunt et protegunt.

Seruans semitas iusticie et vias sanctorum custodiens. tunc intelliges iusticiam et iudicium et equitatem et omnem semitam bonam. Si intraverit sapientia cor tuum et scientia anime tue placuerit consilium custodiet te et prudentia servabit te ut eruaris a via mala et ab homine qui perversa loquitur

Ad quem uocat q̃ dicunt: ueni nobiscum. insidiemur sanguini. et ipsa loquitur qui est auctor h̃ persuasionis.

Pater et de monte ...

Ut eruaris a uia mala et cetera. postquam auditorem suum sapientia docet ad motum ne cum latronibus ... sine ... uideret furem ... cum eo. sed recte et simpliciter incederet. nec ne cum adulteris portionem suam ponat de quibus potest et h̃ ... intel...

(c) 2006 Ministerio

PA

[illegible] qui p[er]versa loquu[n]t[ur].
q[ui] [illegible] c[um] ad stupra p[er]
[illegible] cepisti incipit ibi. Fili
[illegible] susceperis sermones meos.
[illegible] .q.d.

P[er] [illegible] vias recto min[us] oppo
[illegible] h[oc] iniuste agitur et ad lu
cem ducunt. At qui male agit o
dit lucem. ut n[on] arguantur e[ius]
op[er]a et sim[u]l e[st] in tenebris erroru[m]
vus.

Post p[er] mulierem extraneam h[ere]ti
co[rum] pravitas intelligi a [Christ]o ecle
sie alienam q[ue] mollicie doctri
ne et lingue blanditiis corda
innocentu[m] decipit. Un[de] mollita
sunt sermones e[ius] s[up]er oleum et ip[s]a su
nt iacula.

Qui relinquunt
(q[ui] a quo fugiendum est. q[ui] in luce)
iter rectum. et a
(agitur)
bulant p[er] vias
(q[ui] deq[ue])
tenebrosas. Qui
letantur cum ma
lefecerint. et exul
tant in reb[us] pes
(q[ui] prave dispositi)
simis. Quor[um] vi
(omnes)
e p[er]verse et infames gressus eo[rum].

dideceratq[ue]. et oblita est
pacti dei sui .i. fidei co
munis q[ue] in simbolo
continetur q[ui]a se die bapti
smi s[er]vaturi[s] p[ro]miserat.

Qui letantur .i. q[ue] p[er]
vias .t. ambulant
et nesciunt quo eat.
Si .h. ad quas ten
dunt penas aspice
rent. gressus cohiberent
non ut sine letarentur
salubri fletu castiga
rent.

(corporis)

[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

(q[ui] prudentia s[er]vabit te ut eru)
(q[ui] hereticor[um] doctrina) (q[ui] ne adulteres ul[tra] [h]ereticis) (q[ui] mollita sunt)
Ut eruaris a muliere aliena et extranea que mollit
(s[er]mones [illegible])
sermones suos et relinquit du
(q[ui] primu[m] virum ul[tra] doctorem fidei)
cem pubertatis sue. et pacti dei sui
(q[ui] lata est via q[ue] ducit ad mortem)
oblita est. Inclinata est. n[am] ad
(q[ui] [con]ventus ul[tra] error)
mortem domus eius et ad infe
(q[ui] omnis [illegible])
ros semite ipsius.
(et nec sola perit h[ic] omnes)
Omnes qui in
grediuntur ad
(mortem .s. q[ui] se)
eam non revertentur
(aggravatio)
nec apprehendent
(q[ui] prudentia s[er]vabit)
semitas vite.
(te)
Ut ambules i[n]

Pacti dei sui q[uo]d cum viro suo te[m]p[or]e
nuptiar[um] pepigit d[omi]no teste q[uia]
fidem .s. castitatis sibi invice[m]
servarent ul[tra] in lege.

Ad eam n[on] revertentur q[ui] .d. morte[m]
.s. n[on] mulierem. post .h. qui ad
ulterium iunctus est d[omi]no op[er]ante
venia. ac vitam vermiendo me
n. post qui pollutus est h[ere]si re
sipiscendo redire ad salute[m].
At qui semel eterna morte rap
tus est nunq[ua]m rediet ad vita[m]
h[oc] c[ontra] origenem qui .e. diabolo re
missionem p[ro]mittit. ut decep
tus p[er] ysaia dicente et claudent[ur]
in carcerem ipsi. et post dies
multos visitabuntur: .s. p[ost]
nos in clausos tormentis penar[um]
tempore resurrectionis ad modicu[m]
visitandos suggerat cum ut recep
tis iniudicio corporib[us] gravi[us]
damprent et post iudicium
a tortorib[us] in penis recluda[n]
tur c[on]tinuis. et ita recte post ac
cipi ad eam .i. meretricem ul[tra] do
[illegible]

Ut. am. pendet ex eo q[ui] p[ru]
dentia servabit te sicut
et illud. Ut eruaris a mu
liere a[liena] (q[ui] vivere recte fidei) via bona
[illegible]

Omnis [con]sensio adul
tere ad interitum ducit
et q[ui]amvis blanda vi
deatur ac mansueta
n[on] minorem servet
in fine vindictam q[ua]m
qui latrocinando aperte
impietati famulantur.
potest domus adulte
rii eius esse in qua vir
terintudin et luxurie
subservitur accipi q[ue]
in iudicio p[er]petuam
resurget in mortem.
Sc[ilicet] heretico[rum] domus q[ue]
supra harenam [con]struitur
et stare ut vigit in
eternum. Sunt q[ue]dam morte
[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cu[ltura]

sentit ad impiorum consortia. i. ad spiritualium tendit tortura magistrorum.

todiendi. qui enim

enim recti sunt habitabunt in terra

instituto

et simplices permanebunt in ea.

Impii. De illis dicitur spiritualiter qui ad terram commi[ttuntur]. i. ecclesiam pertinere videantur sed auferuntur ex ea quod aperto iudicio ipsius ecclesie ut symon magus et porfirius. quidam vero secreto dei iudicio sicut multi qui bonis hominibus videntur impii. Impios. i. aperte apostatas dicit iniquos agentes omnes qui perceptis fidei sacramentis ab eius castitate degenerant. Verumque a instituto de terra uiuentium perdentur et non habitabit ultra te. ma. Et permanebunt in ini sti ani. o. t. et recte. et de bonorum malorum et iudiciis multa proponit. de utrisque sine in conclusione subiungit que in et in perditate parabola qua latronum consortia uetabat fecit dicens. de fine malorum perspicua stultorum pater eos. de fine bonorum. qui autem me audierit absque terrore quiescet.

exempla. de qua dominus ego sum uia ueritas

et calles iustorum

a uita et alibi nemo uenit ad patrem nisi per me. qui cus

custodias. qui

recti

capite

Impii uero de terra perdentur et qui

Post hec de antiquo populo intelligit tamen terra cum iniret recte in terra feliciter sua remaneret cum peccaret exterminaretur ab hostibus.

iniqui

inique agunt auferentur ex ea.

Sapientia hic hortatur ne obli

Fili mi ne obliviscaris legis

uiscendam legem dei

Lex imposita propter custodiam tuetur tu diente premisit certa premia. et sic. i. post enumerat precepta.

mee et precepta mea cor tuum custodiet. longitudinem. n. dierum

que custodienda

sempiternam lucem

transcensu mortalitatis h.

et annos uite et pacem apponent t[ibi].

ergo

misericordia et ueritas non te deserant. Circunda

quorum summa in utri

da eas gutturi

num attinet ad naturam sua uoluntate ... uatam ... non habet sed per gratiam quia ad ... et instantante ut ... apprehendat designat ... dus iniquitatis ut ... quis non sibi attribuat sed gratie dei.

Qui u. rec. et c. hic rectis iungit simplices ut supra cum dicit custodiet rectorum salutem et c. Nimium simplicitas sine rectitudine dissoluta est et stulta. Rectitudo autem sine simplicitate austera et dura. Utraque uirtus iuncta perfectum reddit hominem. sed hec interest quod in illo quod in presenti dominus certantes adiuuet in isto quod uictores in futuro coronet iudicatur terre. n. nomine ecclesia signatur. que spiritualem fructum deo generat in qua habitent et permanebunt qui a consortio nec eius morte separantur sed terminata hac uita ad illam eius partem que cum christo in celis regnat perueniunt.

III 5

Filium ne obliviscaris. hic docet nunc operibus insistendum neque in suis fidendum uiribus. sed a deo auxilium esse implorandum et legis congruo ordine postque cohibuit a crudelitate et a luxuria castigauit ornat actibus bonis quem astruit.

Pacem. i. statum beatitudinis de quo ysaias. multiplicabitur eius imperium et pacis non erit finis. sed in priori populo dampni est ut cum dei legi obediret longo tempore in pacis quiete uiueret.

Misericordia et ueritas ab ore tuo numquam absit. ueritas dicere ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

impendenda sic. u. sit ut et te de
semp[er] p[ro]sequatur u[er]itas et u[er]itas
mia q[uam] deleat p[e]cc[at]a. u[er]itas u[er]o q[uae]
[con]pleat p[ro]missa.

Et invenies gratiam. coram d[omi]no
invenit gratiam et disc[iplinam] bo[nam] q[ui] u-
si virtutum iugi p[ro]meretur
a d[omi]no ut p[ro] dies se i[n] [per]fectior
inveniatur et melior. s[ed] et coram
hominibus gratiam .i. e. d. bo. cui
operibus vite laudatur p[ro]ximis et p[ro]xi-
mis exemplum vivendi p[re]bet.

Habe fiduciam in d[omi]no ne me-
tuas ob imbecillitatem tuam di-
vina n[on] posse servare mandata
nec te rursum putes tuis impl[er]e
virib[us] posse vel tua naturali
scientia nosse. si n[on] p[er] illius legem
instruaris s[ed] p[er] illius et in dicendo
et in agendo ei c[on]stante auxilium et q[ui]
iussit ut impl[er]e valeas donabit.

q[uod] inventio d[omi]ni e[st]

tuo. et describe in
lectet
tabulis cordis
tui. et invenies
gratiam et disciplinam bonam coram deo et hominibus.
q[uia] h[ab]ita est fiducia ad d[omi]n[u]m n[on] q[uod] ne timeas servare
Habe fiduciam
hesitando in d[omi]no ne n[on] p[ro]sidendo
p[ro]prie prudentie. q[uod] n[on] in te n[on]
in d[omi]no ex toto
tuis virib[us] n[on] in naturali scia
corde tuo. et ne
q[uasi] ponendo te p[ro]p[ri]is virib[us]
innitaris prudentie tue. in omnibus viis tuis cogita illum et ipse diriget gressus tuos.
quasi certus doctor
Ne sis sapiens
q[uia] h[abe]re alium est vera sapientia
apud temetipsum. time deum et recede a malo.
q[uia] time deum et sa.
Sanitas quippe erit in
q[uia] in perfectis operibus
umbilico tuo et irrigatio
q[uia] solidorum operum
ossium tuorum.
q[uod] ut h[ab]i sit q[uod] laudem c[on]tr[a] n[on]
Honora dominum
tuum alii n[on] honoras
de tua substantia
q[uia] n[on] de aliena
stantia. et de p

Ne sis sa. videtur idem dixisse ne
innitaris p[rudenti]e t[uae]. s[ed] prudentie sue
innititur qui ea que sibi agen-
da vel dicenda videntur p[ro]p[ri]is arbitri-
is [con]ponit. s[ed] sapiens est apud
semet ip[su]m qui in illis que ex pa-
tris magisterio potuit recte co-
gnoscere sese p[er] [illegible] q[uam] doctio e-
cellit. que sit a[utem] v[er]a hominis sa-
pientia sic ostendit. time d[omi]n[u]m et
re. a. m. quale est in iob. ecce ti-
mor d[omi]ni ip[s]e est sapientia. et recedere
a malo intelligentia. p[ro]ximi. ti-
ta se debent a malis o[mn]ib[us] con-
tinere ut divine p[re]sentiam maie-
statis cum metu semp[er] recognoscant.
et notand[um] q[uod] s[upra] fiduciam h[abe]re
in d[omi]no. n[un]c a[utem] d[eu]m timere a[d]monet.
ubi fragilium animos ne desperent p[ro]-
misso dei auxilio corroborat. hic
fortiores ne de se p[re]sumant admonet

ingiturne organum vocis
mutabilis cordis latitu-
dinem insinuat cogi-
tationis. Sic q[uo]q[ue] miseri-
cordie et u[er]itas medio in
tis mira p[ro]nuntietur
voce loquentis ut occul-
to inspectori placeant
archana intentionis
et p[ro]ximos iuvent of-
ficia locutionis. bene a[utem]
virtutes circumdare
dicit guttur cum vox
loquentis prius in gut-
ture f[or]mari soleat q[uam] vide-
licet p[re]dicatoris vox di-
vinitus emanat s[ed] extra
circumdat. nam quo
alios ad bene operan-
dum et vivendum exci-
tat eo ad bene agendum
opera p[re]dicatoris se ip[su]m
ligat ne extra sermonem
actio transeat nec vi-
ta voci contradicat.
q[uia] in hijs q[uae] p[ro]p[ri]is c[on]tra p[ro]p[ri]is
Ne sis sapiens
q[uia] h[ab]ere alium est vera sapientia

Sanitas quippe. i. e. in
ossibus solida virtutum
opera. in umbilico qui
in inferiore parte corporis
medius est infirma
adhuc et imperfecta bono-
rum actio designatur. Si
q[ui]s d[eu]m timueris et tuo-
rum viribus s[ed] deo [con]fisus
a malis abstinueris
et infirmitas operis ab
statu p[er]fectionis con-
valescet et fortia d[omi]ni am-
plius roborentur acci-
pient.

Honora d[omi]n[u]m. ut. s[ub]s[tanti]a
[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ma sunt qui ad eius i
maginem facti sunt
reparentur.

Et in ps. non nunquam
doctori qui panem sibi qui
poculum gratie spiritualis
indigenti ministrat
maiora ministrandi
dona dominus pro mercede
donat qui eterna subsi
dia largitur inopibus
ditior quando celesti remu
neratione redditur.

Ne abiicias. Quia non est
beatitudo carere aduer
sis sed beatus qui inuenit
sapientiam.

Quem enim d. d. cor. tan
to gratius de flagel
lo quo castigamur in
iuriare debemus quanto
certius in eo paterne dilec
tionis pignus tene
mus. Unde ipse ait. Ego
quos amo arguo et ca
stigo.

Et quia cum benedicit qui
inuenit sapientiam ad
dicit. Et qui affluit p.
Sunt enim qui inueniunt
sapientiam doctrina uita
tis autem percipiendo sed
affluere prudentia ne
gligunt nolendo cor
da sua ad percipiendam
eius amplitudinem la
tare.

Aurum quod per se inuenit
super etiam pulcrius
et purius est fosso in
terra quod postea in for
nace excoquitur. Sic
diuina contemplatio pri
ma est et pu
rissima.

lum de substantia pecunie
et quam pauperibus damus sed
de omnibus que bene agimus de gratia quam a domino recepimus.
q. de prioribus bonis tuis.
Initiis frugum
tuarum da pauperibus
q. ideo. q. in futuro. q. non eguerit
et implebuntur
amplius. q. saturabor
horrea tua satu
cum apparuerit gloria.
ritate et uino tor
q. non sicut amplius. q. cor h.
cularia tua red
sibi a domino. q. cor
dundabunt. Di
rectionem. q. ne aloquia domini ne
sciplinam domini fili
negligens. q. sic homines impor
mi ne abiicias ne
tabile. q. sub honore
deficias cum ab eo
q. correctio est iniqua.
corriperis. Quem enim dili
git dominus corrigit
et quasi pater in filio com
placet sibi. Beatus
homo qui inue
nit sapientiam et qui
q. hic qui temporalibus unde pol
affluit pruden
lent discere affluunt sed no
tia. Melior est
lent ideo sublevat. et qui as. per.
acquisitio eius
negotiatione
auri et argenti.
primi et purissimi fruc

moris memoria coheret.
ille quod domino de sue substantie suauitatis regi
gium primitus. honorat qui quic
quid boni agit non sibi sed ei tribuit.

Implebuntur horrea. Thesaurizate uo
bis thesauros in celo. Qui thesauros habent in celo
quia uas diuitias ibi inueniunt ha
bent utique ibi et horrea sua que non esu
rient neque sitient.

Torcularia. et cetera. quia interna suauitas
amoris corda cunctorum fidelium in
laude sui conditoris accendit. Hinc
et h. dicit uos edentis et bibentis su
per mensam meam in regno.

Sunt enim nulli qui in prosperis seruiunt
domino in aduersis recedunt. Unde sapientia
eos in prosperis uiuere docuit et ne
in correptione deficiat hortatur
ne accedente infirmitate uel pau
pertate uel alia pietatem quam in tran
quillitate uidebatur habere amittat.

Beatus homo. et cetera. quia positos sub dis
ciplina et correctione consolatur. Et
cepit addit insinuans quam beatitudo
illa est hominis non aduersa carere que
in presenti sunt sed eterne sapientie percep
tione letari. quod est in hac uita uo
luntatem domini cognoscere et in futuro
eius uisione perfrui.

Non metuant de correctione ino
pie. quicumque opes acquisierunt sa
pientie omnibus thesauris celeste mi
nus precellit.

Primi et purissimi. et cetera. et cetera. Quia
radix sapientie timor domini. fructus
uisio dei. Hic sunt primi et pu
rissimi fructus. siue quia deus qui
inuenit ab initio est et nichil in
quinatum in eius uisione occur
rit. siue quia ad hanc contemplatione
contemplandam primus homo cre
atus est. Unde et filio ad patrem re
deunti prima stola datur. siue

apo. iij.

Luc. ult. et facit

mala

ec. j.

6

(c) 2006 Ministe

quod primum quod nitet auri solet esse purissimum, quod prima stola immortalitatis [illegible] que nobis in resurrectione reddenda a domino perfectius promittitur.

Longitudo etc. visione sue divinitatis electos in perpetua luce donat, et eosdem in presenti vita in carnationis sue sacramentis et carismatibus illustrat et roborat. dat eis qui ob se contempnunt omnia sua vendit centuplum in presenti et in futuro vitam eternam.

Vie illius etc. Actiones et doctrine que in evangelio inveniuntur pulchre sunt quia divine ac puri hominis legem tradidisse et omnia iusta et ad pacem ducunt eternam. omnia que in carne gessit ad reconciliandos deo mortales ad pacificandum cum angelis genus humanum ad demonstranda sua servande admonet paces et dilectionis exempla prebent.

Sicut in terrenis sic celestibus, immo et ipsis angelorum aspectibus, hec claritas autem fert vera que in celo est.

ries eius preciosior est cunctis opibus et omnia que desiderantur huic non valent comparari. Longitudo dierum in dextera eius et in sinistra illius divitie et gloria. Vie eius vie pulchre et omnes semite illius pacifice. lignum vite est his qui apprehenderint eam. et qui tenuerit eam beatus. Dominus sapientia fundavit terram stabilivit celos prudentia. Sapientia illius eruperunt abyssi et nubes rore concrescunt. Fili mi ne effluant hec ab oculis tuis. custodi legem atque consilium meum. et erit vita anime tue

Iuxta antiquam translationem parabolarum divine et gloria sequuntur que in quibusdam codicibus habet ab ore eius procedit iustitia. legem autem et misericordiam in lingua portat.

Sicut in medio paradisi lignum vite ita per sapientiam dei que est christus in universali ecclesia. et nunc sacramentis corporis et sanguinis pignus accepit vite et in futuro presenti beatificabitur aspectu.

Typice. per filium ecclesiam fidei soliditate locavit. stabilivit celos. principes per cuius sublimium predicatorum corda illustravit.

Alias. Sapientia illius eruperunt abyssi. cum largiente spiritu gratia per fontes sacramentorum celestium fidelibus innotescunt et nubes rore concrescunt. id est magistri sublimes per contemplationem et vitam [illegible] corda [illegible] auditorum [illegible] subiectam sibi [illegible] succrescunt quia subtilissima discretione virtutes suas quibus proficiant quibus alta petant quibus minoribus in exemplum monstrent examinant.

Eruperunt abyssi in diebus noe vel cum cotidie fontes et flumina de abysso per terre venas emanant.

Fili mi ne effluant etc. Si de disciplina temporali fatigatus sapientie que tanta est gratiam [illegible]

Habet anima tua vitam cum deo si ei coniuncta [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

to disciplina correctionis ante et mortis premiatur.

Tunc ambulabis. In via nostra fiducialiter incedimus cum dei gratia a christo prestita in bona nostra conversatione fulciprimus. Si gratia eius semper humiliter subdimur et gustum supremi amoris suavius faucibus mentis attingimus. et operibus bone augmentum semper optinebimus. et in temptationibus ne deficiamus ipso adiuvante defendimus. hoc est enim quod sequitur et pes tuus non impinget. quia diligentibus deum omnia cooperantur in bonum.

gratia faucibus tuis. Tunc ambulabis fiducialiter in via tua et pes tuus non impinget. Si dormieris non timebis. quiesces et suavis erit somnus tuus. Ne paveas repentino terrore et irruentes potentias impiorum. Dominus enim erit in latere tuo et custodiet pedem tuum ne capiaris. Noli prohibere benefacere eum qui potest. si vales et ipse benefac. Ne dicas amico tuo. Vade et revertere et cras dabo tibi. cum statim possis dare. Ne moliaris amico tuo malum cum ille in te habeat fiduciam. Non contendas adversus hominem frustra cum nihil tibi mali

(interlinear: quia perfectus. — quia in temptationibus non deficies. — quia in morte. — securus expectans diem. — regnum. — quia mortis. — quia malignorum spirituum. — quia sufficit voluntas. — quia et sine dilatione. — quia non. — differas. — quia bonum facere vel recedere a malo. — quia et amicum quantumvis pessimum. — quia nec. — quia etiam.)

Et gratia faucibus tuis. Supra dixit faucibus. hic gratia faucibus tuis faucibus quibus verba que audiuntur dicere quibus res gestas singulorum discernendo cognoscimus et amplectendo recipimus [illegible] bando [illegible] quibus interiorem faucibus cum legem atque mandatum dei custodimus gratia multiplicatur quia quanto sollerterius quod diximus obtemperat iussis tanto dulcius eius amore accipit quem nobis inesse desiderans propheta ait. gustate et videte quoniam suavis est dominus. beatus vir qui sperat in eo.

Si dormieris. Patet iuxta litteram quia securus et dormit et vigilat et quiescit et ambulat qui se innocentem cum domino et iuste vivere meminit. Et iustus cum dormierit in morte non solum potentias malignorum spirituum non metuit sed et in pace quiescit. et securus diem resurrectionis expectat quem dominus uti predictorem habet et custodem. Domine si ambulavero in medio umbre mortis non timebo mala quoniam tu mecum es.

Noli prohibere et cetera. Quia supra diligentem legem domini et consilium observare monuit et etiam reque observantibus promisit nunc multipliciter quod observanda sunt replicat. primo quod ad id quod intermiserat rediens misericordiam primo exhibendam et iuste cum illo docet esse vivendum deinde et ab inimico cavendum esse premonet. Noli ergo inquit prohibere et cetera. Ne audiat a domino cum prohibere sapienti non mittantur et eos quod mereantur habere prohibuistis.

Non moliaris contendere adversus eum quem male factum ut corrigatur quia si frustra non sit quod certa sunt [illegible] cogit. immo deus quod ait. Si peccaverit in te frater tuus increpa illum. nec

(c) 2006 Ministerio de Cultura

[...]vetur ut errantem quem vales
ad viam veritatis reducas.

Quia abhominatio est. Quia illu-
sor est. Quia vel verba dei que novit im-
plere contempnit, vel eadem perverse in-
telligendo ac docendo corrumpit.
Illusor est et ille qui promissa eter-
ne patrie despicit ac etiam distri-
ctionis eius tolerabilem sperat. Nec
non et ille qui pro more simplici-
tati vel paupertati impiis insul-
tat. Itaque omnem hic illusorem intimo
divina abhominatur iustitia. Bene
autem subditur: Et cum simplicibus ser-
mocinatio eius. Quia superbi dum simplicibus il-
ludunt prudentiores se illis quos
irrident indicant. Sed horum pruden-
tia ut Iacobus ait terrena est, animalis,
diabolica. Sermocinatio autem domi-
ni cum simplicibus est, quia illos sapie-
tie secretis illustrat quos mundi sa-
pientes ac duplices nichil esse
considerant. Unde ait: Abscondisti hec
a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis.

Iac. iii.

IIII

Deus qui benedixit nos in omni
benedictione spirituali in celestibus
in Christo, qui in retributione audi-
ent: Venite benedicti. Et cetera. Sed et iusta
sepe attingit eos quos aliena diri-
piunt ad ultimam inopia consu-
mat; illos quos sua largiuntur
etiam bonis habundare cernimus.

Nam et ego. Et cetera. Sic magis
ad studium percipiende sapientie minores e-
rigit, quia cum eos quos in sapien-
tiam clarere miramur aliquando
parvulos et indoctos fuisse memi-
nimus.

Suscipiat. Et cetera. Hic monita Salo-
mon a David patre accepta, quibus verba di-
vinum eloquia invenientur. Quare
autem Salomon se unigenitum coram
matre nominat, cum fratrem uteri-
num precessisse scriptura testa[tur]

---

i. sic facias malum, ne emu. ho. i.

sic fecerit. Ne emuleris hominem iniu-
stum, nec imiteris vias eius. Quia abho-
minatio domini est omnis illusor, et cum
i. quos facile decipit.
simplicibus sermocinatio eius. Eges-
cum a domino
tas a domino in do-
i. sic
mo impii. Habita-
tabernacula
cula autem iustorum
i. ab angelis
benedicentur. Ipse
i. qui puniet deludi. i. malos
deludet illuso-
hi qui eum contemnunt
res, et mansue-
i. virtutis omnis
tis dabit gratiam.
quia se exal. hu. et qui se hu. exal.
Gloriam sapientes possidebunt. Stul-
i. quia stultorum exultatio est ignominia
torum exaltatio ignominia. Au-
ma i. discite legem patris amplectendam
dite filii disciplinam patris, et atten-
i. audite
dite ut sciatis prudentiam. Donum
num bonum
i. ergo
bonum tribuam vobis; legem meam
ne derelinquatis.
i. deserentes sapientiam. et ego
Nam et ego fili-
i. dei i. patris. v. qui non fuit cum mei
us fui patris mei tenellus et
i. unde carnalis. i. bellice i. edita
unigenitus coram matre mea,
i. pater
et docebat me atque dicebat: Susci-
i. non cum aure i. et post
piat verba mea cor tuum; custodi pre-
i. opere i. et inde i. sic custodi i. et vive
cepta mea et vives. Posside sapi-
divitiam i. de divinis i. de humanis
entiam, posside prudentiam

Egestas. In domo impii ut pu-
putatur divitis qui in
hac vita spiritualibus ege-
t, et post ad tantam
pervenit inopiam ut nec
guttam aque quam querebat
acciperet.

Luc. xvi.

Illusores. Et cetera. Hos illu-
sores Iacobus et Petrus in epistolis
canonicis ex translatione
posuerunt: Quia deus superbis
resistit, humilibus autem dat
gratiam.

Iac. iiii. i. Pet. v.

Hinc exhortatur ad
philosophiam qualiter ipse
sapientiam sit a patre edoc-
tus explicat.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ne obliuiscaris. neque declines a uerbis
oris mei. ne dimittas eam et custodi
et te. Dilige eam et seruabit te. Prin
cipium sapientie posside sapientiam et in
omni possessione tua acquire pruden
tiam. Arripe illam et exaltabit te.
glorificaberis ab ea. cum eam fueris am
plexatus. Dabit capiti tuo aug
menta gratiarum et corona inclita pro
teget te. Audi fili mi et suscipe
uerba mea ut multiplicentur tibi
anni uite. Viam sapientie monstrabo tibi.
ducam te per semitas equitatis. quas
cum ingressus fueris non artabuntur
gressus tui. et currens non habebis of
fendiculum. Tene disciplinam
ne dimittas eam
custodi illam quia
illa est uita tua.
Ne delecteris in
semitis impiorum. nec tibi placeat malorum uia. fuge ab
ea nec transeas per illam. declina et desere eam. Non enim dormiunt

Otio ampliis et alacri
ad implenda dei man
data currentes oc
currunt aduersa que teme
pediant ... Sed
quicumque in praua
actione desudant offen
diculum in medio cur
sus inueniunt. Qui ex
templo dum non ...
dunt rapiuntur ad
penam.

... nisi qui ille mox natus sine
nomine est ... de uita ...
In omnibus que possides bonis sa
piens ... agere ...
... possidas eterna ...
in sapientiam ...
... opere ... amorem sapientie
... margaritam ...
Dabit. o. t. Pater de salomone
... pro sapientia cuncta despicit
... precepta maiore glorie subli
mitate refulsit ... capiti .i.
principali mentis. si sapientiam am
plexantur ampliori gratia ...
getur et corona ... uite ...
... dabitur.
Audi filium. et c. ...
que a pie accepit reddit ad ascend
... sapientiam ...
Per semitas eq. ... semite .i. acto
nes equitatis dum inchoantur
arcte uidentur et anguste. dum uo
... capiunt iam ex consuetudi
ne spaciose uidentur et late. pro
pheta testante. qui cum ...
... propter uerba labiorum ...
post modum ... uiam ...
... gressus sem
... equitatis cum ingredi cepis ...
... tibi uidentur cum eas ingres
sus fueris non arctabuntur gressus
mentis tue. ... quia dominus ...
... et in laue
... ac in die
nouissimo ligatis manibus et
pedibus mittentur in tenebras ex
teriores. pedes uero electorum in uia
pacis dirigentur.

8

nisi malefecerint. et rapitur somnus ab eis nisi supplantaverint. Comedunt panem impietatis et vinum iniquitatis bibunt. Iustorum autem semita quasi lux splendens procedit et crescit usque ad perfectam diem. Via impiorum tenebrosa nesciunt ubi corruant. Fili mi ausculta sermones meos et ad eloquia mea inclina aurem tuam. ne recedant ab oculis tuis. custodi ea in medio cordis tui. vita enim sunt invenientibus ea. et universe carnis sanitas. Omni custodia serva cor tuum quia ex ipso vita procedit. Remove a te os pravum et detrahentia labia sint procul a te. Oculi tui recta videant et palpebre tue precedant gressus tuos. Dirige semitas pedibus tuis. et omnes vie tue stabilientur. Ne declines ad dexteram

In actione scelerum inquit qui epulis delectantur acquisitis. vel certe iniquum compilatores bibunt et esurientibus spicas tollere gaudent ut de mensis impiorum testatur scriptura.

Iustorum opera in luce scientie peraguntur et etiam ducunt ad vitam que est perfecta dies.

Via impiorum et cetera. Dicit de his Iohannes apostolus. qui diligit fratrem suum in lumine manet et scandalum in eo non est. qui autem odit fratrem suum in tenebris est et in tenebris ambulat et nescit quo eat quia tenebre excecaverunt oculos eius. Cum Christus dei est sapientia qui currens non habet offendiculum.

Concludit quod simul de fine malorum et bonorum et omni capitulo suo dicens iustorum et cetera.

Ausculta. monet sermonibus suis et retinendum a cogitationibus primum.

Omni et cetera. Sicut que recte vivere videntur hominibus quia recta intentione non faciunt a deo qui cor respicit puniuntur ita reprobatur que credebatur bona. Ergo qui diligentia cordis munditiam serva quia ad eius examen motus examinatur vite.

Remove a te. duobus modis scandalum ut os tuum ne pravum loquatur aliquid cum labia non detractionibus assuescant custodias et alios quos huic vitio subditos noveris ne te contaminent fugias.

Et palpebre et cetera. Iter iustitie quo ingredi debeas diligenter educere et intuere que agere disponis sollicitus ad quem finem sint ventura provide. hoc et heres palpebras recte videndum oculorum tuorum precede gressus. Bonum opus quod acturus es sedula cogitatione preveniet et ...

Stabilientur et cetera. Sic stabilitate mentis a proposito bono non moveantur. unde apostolus stabiles estote et immobiles habundantes in opere domini semper.

Ne declines et cetera. Dextera via bona sinistra actio reproba. Sion quod dextram viam ambulare sed ad sinistra...

(c) 2006 Ministerio de Cu...

qui in iustus est. declinat. s. ad dexteram qui sibi vult arrogare. qui iustus est declinat a dextris. qui de suis uirtutibus presumit. declinat ad sinistram qui pro sua fragilitate desperat se posse saluari. declinat ad sinistram qui sui ... ticie famulatur. declinat ad dexteram qui uult plus sapere quam oportet sapere. et de ceteris uirtutibus et uiciis eodem modo intelligitur.

[N]eque declines ad dexteram neque ad sinistram. Auerte pedem tuum a malo. Vias enim quae a dextris sunt nouit dominus. peruerse uero sunt que a sinistris sunt. Ipse autem rectos faciet gressus tuos. itinera autem tua in pace producet.

Averte pe. et c. hoc est uehiculi luce a recto ... quasi uirtutes de ... cretiones ... oris in uitio.

Vias. s. et c. Si auerteris a malo pedem tuum. si bona que docuit dominus ad uitam te facere studueris. aderit ipse propicius consiliis tuis ut et nunc recte ingredi et tandem ad pacem ualeas peruenire eternam.

[F]ili mi attende sapientiam meam et prudentie mee inclina aurem tuam ut custodias cogitationes et disciplinam labia tua conseruent. ne intenderis fallacie mulieris. Fauus enim distillans labia meretricis et nitidius oleo guttur eius. [N]ouissima autem illius amara quasi absinthium. et acuta quasi gladius biceps. Pedes eius descendunt in mortem et ad inferos gressus illius

Fili mi. et c. hactenus generaliter castigauit auditorem hinc sub specie meretricis ab hereticorum nequicia prohibet.

Inclina et c. Sapientie inclinanda aurem. et a meretrice fugiendum precipit e a fornicaria.

Labia. et c. quibus rectam fidem per simplicia uerba et dulcia aures ecclesiastica predicantis. s. et uiuendi formam qui adheret meretrici et labia uel osculando uel turpia faciendo commaculat.

Labia meretricis et c. patet de meretrice quia et sermonis suauitate et formositate corporis ad capiendos miseros querit.

Fauus. s. et c. ut. s. in ore heretico dulcedo eloquentie non ad sufficientiam solum ... in ad suauitatem uerbi natat et ob id falsitas que apte proferri creditur. uera a stultis estimatur.

Oleo. gut. et c. oleo spiritus sancti fides catholica consecratur quo nitidius suum guttur ostendat qui sua censa prauum fidei ... ponit.

Nouissima et c. Porro absinthium amarescit in uisceribus. gladio fortis in ... ferrum. ut quod ostendat iniquos ostensa nouissima uiderent et ... amaritudine ... et ... dari penis ... et amaritudine illos absinthii ... gladio ... illos ... Quare autem id gladius biceps sit ... tam corpus et animam et corpus perdere in gehennam.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nimirum huius viam premissum est recedendum longe fieri ab eis quorum presentia vel sermonibus vel corporibus ad iudicium et ab hereticorum audientia perversi loquentes infirmis auditoribus prodest.

Vagi sunt gressus. Hereticorum quia alii Christum deum, alii hominem negant et huiusmodi et in tam innumera hec pestis se findit itinera ut penitus que sint investigare nequeat. At catholica veritas vaga et investigabilis non est quia una eademque cunctis est agnita per totum orbem fidelibus.

Ne forte et cetera. Ne demoniorum fraudes adiuvet, ne vel ingenium anime vel corporis tui vires ad perpetranda facinora tradas. Domusque aliena, id est animum potiorem te adiectio multiplices et pulchre dicitur labores tui in domo sint aliena. Quia sunt qui sub prophetam ... invictis agunt laborantes et heretici quantum labore subierint ecclesiam utinam lateret.

Et gemas et cetera. Ideo te castum custodi ne forte in penis gemere cogaris quando non solum carnales illecebre transeunt sed et ipso corpore deficiente, anima que per corpus gessit cuncta reddere compellitur, et in hac vita sepe contingit ut qui in adolescentia luxuriose vivendo sua dispexerunt quia senectutis inopia deficiunt, et refrigescente calore carnis ac flore iuventutis marcescente, rebus suis quos lascivie vendiderant alios uti conspiciant gementes, quia sera penitentia dicant que sequuntur: cur detestatus sum et cetera.

In medio ecclesie et cetera. Id est ...

ambulant. Vagi sunt gressus eius et investigabiles. Nunc ergo fili audi me et ne recedas a verbis oris mei. Longe fac ab ea viam tuam et ne appropinques foribus domus eius. Ne des alienis honorem tuum et annos tuos crudeli. Ne forte impleantur extranei viribus tuis, et labores tui sint in domo aliena. Et gemas in novissimis, quando consumpseris carnes tuas et corpus tuum, et dicas: Cur detestatus sum disciplinam, et increpationibus non acquievit cor meum, nec audivi vocem docentium me, et magistris non inclinavi aurem meam? Pene fui in omni malo in medio ecclesie et synagoge. Bibe aquam de cisterna ...

Interlinear glosses: id est per diversas hereses. · id est viam doctrinis infirmi. · id est ne ambules cum eis. · id est diabolo. · id est quod est imago dei es. · id est tuum. · id est fructum vite. · id est diabolo. · id est demones. · id est anime vel corporis. · id est qui catholicos ... agunt laborantes. · id est in aeternum ecclesie. · id est in morte vel in iudicio. · id est lasciviendo. · id est fornicariis pariter. · id est ecclesiastice fidei. · id est quibus redarguunt hereses. · id est longe fac ab ea viam tuam sed bibe aquam. · id est de lavacro apostolice doctrine... · id est ministris eius. · id est servata per ... [?]

Ne des alie. Id est ne honorem quo ad imaginem dei creatus es immundorum spirituum voluntatibus subdas nec accepta vivendi spatia ad libitum ad voluntatem crudelis expendas.

De hereticis specialiter patet quia nec vocem predicatorum doctoris et exemplis potuerunt ab errore revocari.

Bibe aquam et cetera. Docet ab hereticis cavendos et custodie scripturarum ac lectionem ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quam alii predicatores ipse servia et tua rigatione sermonis infundere.

Deriventur. Cum ipse servaturus tunc et alii predicat et in magna auditorum amplitudine divina eloquia intelligentiis cuncta civitate dispensa.

Habeto. Aquas in plateis dividimus et tum soli huius qui et exterius late predicationes fundimus et inde prouas laudes humanas non ambimus

Sit vena. Doctrina tua et continens nascitur ex ea in benedicte ecclesie et letare cum ea cum ab adolescentia in ex quo credidisti coniunctus es.

Illa sit tibi coniunx carissima que sicut cerva serpentes perseruatur et serpenta et suis fugiet ab edibus sit natus ex ea filius et ipse castitatis amator gratissimus.

Amore eius. Sponso divino amoris invenire docet. Et ne prima inventa aliam ducas uel [illegible]

que predicatores et sibi tui ac

fluenta putei

filias alius nuptui tradere

tui. Deriventur

et hoc manifeste cum pluribus communicus et predicatores

fontes tui foras

et in plateis. Aquas tuas divide.

In potestate retine

Habeto eas

qualibet matrimonium liberes

solus nec sint alieni

tuos sensus

participes tui.

ut fornicarius uel meretricis

Sit vena tua

praeles

benedicta. Et letare cum muliere adolescentie tue. Cerva carissima et gratissimus hinnulus ubera eius inebrient te omni tempore. Et in amore eius delectare iugiter.

que illi non alius quare, ut se

Quare seduceris

mulieri uel heretico

filii mi ab aliena et foveris in sinu

que ne securis in sinu

alterius. Respicit dominus

alterius que respi. d.

que gressus i. cum quibus capit

[illegible]

vias hominis et omnes gressus illius con

Ecclesia duceris synagoga congregatio et uetus quondam populus dei ut utrumque nomine uocabantur sed autem differentia: illa synagoga ista ecclesia dicitur. Nos fidei et scientie maioris et irrationabilia possunt congregari sola rationabilia conuocari. Cum aliquis in malum accipiuntur ut exercitus igitur nisi eorum et dum ecclesiam malignantium contemptor quod sapientie dum mala sua considerat uidetur sibi omni malo pene inuenitus et hic ad cumulum mali accedit quod exteriori in medio et exemplum aliis et sit auctor uel certe in medio scilicet corpore potius alienum ab eis uitam ducere non potuit.

Nec sint alieni. In mundi ipse participes fiunt doctoris si eius fitte uel elatione dum predicat uel heresi uel quolibet uitio corrumpunt. Solus autem aquas possidet cum in liberis ecclesie fidelis mereatur ab extraneis se conseruat.

Tanta reputantia cum muliere quam adolescens accepisti et cum tenuerit sua ut uiro fidelis castimonie bene decorem confirma imple.

Cerva ea. uel gratissima ut quidam codices habent. Sancta est ecclesia quia serpentinam conterit doctrinam gratissimus hinnulus populus eius multitum uarietate delectabilis cuius ubi be inebriantur dum utriusque testamenti paginis et heretico fraudes frustrantur.

Non se putent adulteri noctis tenebris parietum obtegi non heretici sua molimina posse celari ea tenebre si obscuri [illegible]

Iniquitas. Peccator qui uel imaginis decidit scilicet uel in [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

impius vel infidelis post acceptam
fidem anathematizatus ut hereticus vel catho-
licus nimiis flagitiis involutus qui
iniquitatibus vel funibus peccatorum constringun-
tur cum incessabili augmento
sue pravitatis intereunt. qui .s.
funem facit torquendo semper et suo
loquendo fidelibus auget. talis est h
fortitudo operum malorum. tales libri
hereticorum in quibus pravius pravitati ra-
tionem non aliud scribendo quam
quia se artius obligent agunt.

C VI

Fili mi. In talibus patet. quia suadet
ei qui spopondit pro amico suo ut
eum sollicitus admoneat quatinus
reddita pecunia quam debet credito-
ri et se. et ipsum liberet. Allegorice autem in
hac proxima doctrine in scientie aut
vacantem quilibet ut se gerere
debeat instruit. dicitur enim. Preceptor si
spoponderis pro amico tuo. de quo
.i. cura .m. quia est apte dicere. si ani-
mam fratris in periculo tue custodi-
onis acceperis. tam ligasti men-
tem ad curam sollicitudinis
quam ante deerat illaqueatus es
verbis .o. tui et capitur propriis .s. quod
commissis et cogeris bona predican-
do dicere te ipsum prius necesse est
quod dixisti custodire.

Non tamen ipse bene vivendo vigi-
lare mentito sed illum cui preest a
prava corpore predicando suscita.

Somnum dat oculis qui subdito-
rum curam omnino negligit dormitat
autem qui reprehensibilia eorum gesta co-
gnoscit. sed hoc pro nimis tedium dig-
na increpatione non corrigit.

Vade ad formicam. et cetera. hinc va-
cantem hortatur ut si ad alios e-
rudiendos non sufficit saltem sin-
met curam agere non negligat et si
sapientiam docendi nequit ab homine
discere. vel opinandi sapientiam dis-

siderat. Iniquitates sue capiunt im-
pium et funibus peccatorum suorum quisque con-
stringitur. Ipse
(gloss: funibus ligatus)
morietur quia non
habuit disciplinam
et in multitudi-
ne stultitie sue
decipietur. Fili mi
si spoponderis pro
(gloss: quem custo-)
amico tuo defixisti
(gloss: diendum accepisti)
in apud extraneum manum tuam
illaqueatus es verbis oris tui. et captus
(gloss: quia illaqueatus)
propriis sermonibus tuis. Fac ergo quod dico
(gloss: quia sic) (gloss: quod oportet est)
fili mi et temet ipsum libera quia incidisti
(gloss: libera sic)
in manum proximi tui. Discurre. festi-
(gloss: quia somnio preda) (gloss: quia subditorum curam omnino ne-)
na. suscita amicum tuum. Ne dederis
(gloss: gligendo) (gloss: quia pro tedio non corrigendo)
somnum oculis tuis. nec dormitent pal-
(gloss: quia non dormit)
pebre tue. Eruere
(gloss: ...) (gloss: quia mundi ...)
quasi damula
(gloss: ...) (gloss: quia sapientis)
de manu et quasi
(gloss: quia penitentis ...)
avis de insidiis
(gloss: quia .i. diaboli) (gloss: quia si ad ...)
aucupis. Vade
(gloss: erudiendum alios non sufficis saltem tui)
ad formicam o pi-
(gloss: curam non negligas)
ger et considera vias

Ipse morietur. quia de ad
ulterers vel hereticis mul-
ta disputavit. Aut more
suo in clausula narran-
di qualis sit finis talium
ostendit. .i. quia ad mortem
tendant etiam quod disci-
plinam que vite detesta-
ti sunt.

Quia heretici se esse pre aliis
sapientiores se extu-
mant. vel cum opera tene-
brarum facientes inique
a domino h videat ac se faci-
le evitat non putant pos-
se tollere.

Eruere. q. d. velud da-
mula de manu cap-
tantis quam cadere
sic niteris ut auditore
tuo salubriter instruc-
to ipse a sponsione tu-
a eius liber effugias
vel certe quia damula mun-
dum naturam animal est
velox cursu. Acertum
vero et grece apothesis.
dorcheu .i. a videndo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Vis autem volando alta petere consueuit. et tu cum in docendis occuparis: subditis mundus a prauis omnibus strenuus in bonis operibus perspicax in deprehendendis malorum insidiis et uirtutum pennis tutus esse satage. quatenus expleto predicandi negotio ad superna transuolare et celestis uite pascua mereatis intrare.

q non potest ab hoste
eius. et disce sapientiam. que cum
q sicut tu docentem
non habeat ducem nec
preceptorem. nec principem parat estate cibum sibi.
et congregat in messe quod comedat.
q uade ad formicam et usque
Usquequo piger
q peccator
dormies? quando consurges e sompno tuo?
q qui dicis — q in uitiis — i. longa et breuis
paululum dormies dormitabis. paululum
q qui dicis — q uacabis a bono opere
conseres manus ut dormias.
q in iram — q improuisa — q eterna
et ueniet tibi quasi uiator egestas. et
q paruit nec lectum quia pigrior
pauperies quasi
uiros est paupertas et penitentia
uir armatus.
immobilis. q ad laborandum
Si uero impiger fueris
q in celestibus
ueniet ut fons messis tua. et egestas longe fugiet
q securitas cum appareat
a te.
q t. q tales impiger sed homo apostata. q scismaticus
homo apostata uir inutilis graditur ore peruerso. annuit oculis. terit pede, digito loquitur. prauo corde machinatur malum. et omni tempore
q iurgia seminat qui de — q testis diuisor — q tale — q sicut fuit
iurgia seminat. huic extemplo ueniet

Egestas et paupertas pena est ultima in qua dampnata mendicitas diuitum tormentum: que quasi uiator ueniet quia improuisa et subitanea.

Homo apostata. dicitur de hereticis et aliis maiorum in deficientem preceptorum.

Vocat a formica cum non habeat ducem nec preceptorem nec principem parat estate sibi cibum et congregat in messe quod comedat. Si tantillum animal principe carens uobis exemplum naturam docet sibi in posterum prouidere, quanto magis tu ad imaginem dei conditus ad uidendam eius gloriam uocatus doctorum tanto magisterio adiutus ipsum conditorem habens ducem debes in presenti fructus bonorum operum congregare quibus mereris uiuas in futuro. Hec uita: messis comparatur et estati. quia nunc inter ardores temptationum tempus est colligendi futurorum uitam premiorum. dies iudicii hyemi quando nulla relinquitur facultas laborandi pro uita. sed tamen cogetur quisque de horreo presentis actionis quod recondidit proferre.

q formice

Vsque piger dormies. in uitiis quando potes surgere ad bonum operandum quando in torpore depressus semper dicis: paululum adhuc iaceo. et sic postea penitendo resurgam. fit namque ut te semper differente opus bonum repente iudex quasi uiator secum trahat aduenit. hoc est. quod sequitur et ueniet tibi quasi uiator.

Si uero impiger. fructus eterni quos metimus non fonti comparantur sed quia eterne. quia ad tempus pascunt colligentem et in tempore deficiunt. at qui impiger fuit pro celestibus laborare diuitiis hec messis ut fons adueniet quia modernis laboribus gentibus instruat preceptore excitat pigrum at nunc redarguit scismaticum. ubi notandum quia eum seminantem iurgia dicere uoluit prius apostatam nominauit. quia non in ore superbientis angeli ab alterius conditoris pri initus aduersionem cadere foras postmodum usque ad seminanda iurgia non ueniret. de quo recte dicitur. cui omnia

11

(c) 2006 Ministerio de Cultura

re. o. t. p. quia maior custodia est que ordinata servat exterius membra. quia quasi statum interius per ordinem foris inconstantia motionis fluere. atque exterior mobilitate indicat quod nulla interius radice subsistat.

Oculos. et c. Enumerat sex capitalia crimina. et tamen comparatione discordias seminantis quasi minora deponit. quia maius est facinus illud quo unitas et fraternitas que per spiritum sanctum gratiam est contexta dissipatur. per hoc quilibet oculos iactantie extollere. lingua mentiri. homicidio pollui. et mala proximo machinari. aliis sceleribus membra subdere. falsum etiam quempiam testimonium proferre. quod non idem est putandum est. quod supra lingua mendacem nominat. potest homo mendacium si non est proximus dicere. potest mentiri potius quisque sibi mala et sibi et aliis inferre pace servata ecclesie. At donatus et arrius cum suis sequaces gravius est quod fecerunt quia concordias superne unitatis scinderunt.

Tanta sit meditatio divine legis ut cum evigilans aliquid operaris hanc sedula mente teneas cum dormieris in huius memoria requiescas cum evigilaveris hanc sedula mente primum ad mentem reduces. sic enim fiet ut nec vigilans offendas nec a timore nocturno ledaris.

Cum dormieris in morte custodiant animam tuam. ne rapiat hostis. cum evigilaveris in resurrectione loquere cum eis expectando premia que si ea servasses promissa erant.

habebit ultra me-
dicinam. Sex sunt
que odit dominus et
septimum dete-
statur anima
eius. Oculos sub-
limes. linguam mendacem. manus effun-
dentes sanguinem innoxium. cor ma-
chinans cogitationes pessimas. pe-
des veloces ad currendum in malum. p-
roferentem mendacia testem fallacem et eum
qui seminat inter fratres discordias.
Conserva fili mi precepta patris tui. et
ne dimittas legem matris tue. Liga
ea in corde tuo iugiter et circumda
gutturi tuo. Cum ambulaveris
gradiantur te-
cum. cum dormieris
custodiant te. et
evigilans loquere cum eis. quia manda-
tum lucerna est. et lex lux. et vi-

Sex sunt. et c. de eo qui sit odibilis deo seminans discordiam insinuat.

Detestatur anima. secundum consuetudinem hominum loquitur ut eum valde tales odisse significet. unde in psalmo solemnitates vestras odivit anima mea.

Alias. Cum ambulaveris in presenti iustitie gradiantur tecum mandata dei ut te instruant.

a vite increpatio discipline. ut custodiant te a mu-
liere mala. et a blanda lingua extraneae

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cat pulcritudinem eius cor tuum nec ca-
piaris nutibus illius. pretium enim scor-
ti vix est unius panis. mulier autem
viri pretiosam animam capit. Numquid
potest homo abscondere ignem
in sinu suo ut vestimenta illius non ar-
deant. aut ambulare super prunas
et non comburentur plante eius. sic qui ingre-
ditur ad mulierem proximi sui non e-
rit mundus cum tetigerit eam. Non gra-
dis est culpa cum quis furatus fuit.
furatur enim ut esurientem impleat ani-
mam. deprehensus quoque reddet sep-
tuplum et omnem substantiam domus sue tradet. et liberabit
se. Qui autem adulter est propter cordis inopiam perdet animam suam. tur-
pitudine et ignominiam congregat sibi et obprobrium illius non
delebitur. quia zelus et furor viri non
parcet in die vindicte nec acqui-
escet cuiusquam precibus. nec suscipiet pro
redemptione dona plurima. Fili mi
custodi sermones meos et precepta
mea reconde tibi. Fili honora dominum et valebis. preter
eum vero ne timeas alienum. Serva
mandata mea et vives. et legem

Pulcritudinem de adultera sed heretici sollempne in-
vere et apte se agere videntur
unde ne seducaris eorum doctrina.

Pretium enim scorti. quia est brevis vo-
luptas fornicationis et eterna pe-
na fornicatoris. Sicut enim vix refectionem
diurnam solum effugat esuriem
et nichilominus postmodum
esurit qui comesto pane saturatus
abscesserat. sic qui intrat ad scor-
tum ad horam quidem extinguitur
libidine. sed post pusillulum ardentior
redditur.

Non ei redditur liberos hereticorum
legem que a deo soli data est in fide
catholica. ut vel labore dulcedine
vel astutia necessitat ab ea separari.

Furtum non ex se sed ex comparatione ma-
ioris peccati. id est adulterii non grandis
culpe esse perhibetur. sic ierusalem grandius
unius peccatum dicitur. iustificata est
sodoma ex te. non quia sodoma nulla
sed pauca. sed quia ierusalem plura com-
miserat.

Mystice. Quia zelus et cetera. Quod de
domino intelligendum est. quia qui
nunc parcit reprobis. nec parcet
in die mortis. nec acquiescet
precibus sero clamantium ad se nec
dona quorum non est ibi tempus
vel facultas suscipiet. Zelatur
enim sicut quis sponsam suam. id est ecclesiam
sive animam quamcumque fidelem corrupi-
... plurimum

Hec prope eadem que superior ple-
nius exponuntur.

Et legem meam. quia tam sollerter

VII

(c) 2006 Ministerio de Cultura

serva quae doceo, quasi nil verbi sine his aspicias.

Alia translatio: describe autem illam in latitudine cordis tui.

Dic sapientiae. Sapientiam ecclesiasticae doctrinae sororem et dilectam intelligere, quae te a pollutione servet heretica, quia castitate ecclesiae complacuit extranea.

Patet iuxta litteram quia sapientium aspectus magistrorum et ministrorum actus sedulo speculantur et fortium. At vero dei sapientia de celo prospexit et vidit omnes filios hominum ne iudicaretur.

Iuvenem vocat adulterum, quia per iuventutem, id est per instabilitatem, quae transit in platea, quia deserit angustam viam quae ducit ad vitam iuxta angulum, quia deflectit a rectitudine, et prope viam domus illius graditur, qui a vera sanitate declinat, in itinere domus meretricis hereticae approperat.

In obscuro et cetera. Quia iam talis per cecitatem cordis ad tenebras festinat peccati et damnationis.

Et ecce mulier. Patent haec, cuncta de meretricis operibus iuxta litteram. Sed doctrina heretica quemcumque incautum reperit et vecordem hunc decipere temptat, ipsa scilicet ornatu meretricio apparet et in munda refulget eloquentia. Praeparata est ad decipiendas animas, et quoscumque associare sibi potuerit, perpetuam vel spiritualem morte perimit.

Foris cum paganos capit, in plateis cum voluptuosos, iuxta angulos cum alios hereticos.

Apprehensumque deosculatur, id est falso

meam quasi pupillam oculi tui; liga eam in digitis tuis. Scribe illam in tabulis cordis tui. Dic sapientiae: soror mea es, et prudentiam voca amicam tuam, ut custodiat te a muliere extranea, et ab aliena quae verba sua facit dulcia. De fenestra enim domus meae per cancellos prospexi, et video parvulos. Considero vecordem iuvenem qui transit per plateam iuxta angulum, et prope viam domus illius graditur, in obscuro advesperascente die, in noctis tenebris et caligine. Et ecce mulier occurrit illi ornatu meretricio, praeparata ad decipiendas animas, garrula et vaga, quietis impatiens, nec valens in domo consistere pedibus suis, nunc foris, nunc in plateis, nunc iuxta angulos insidians. Apprehensumque

Aperte autem Salomon de fenestra domus suae se per cancellos prospexisse dicit, ut parvulorum gesta diiudicet. Quia scilicet de fenestra per cancellos prospicit, ipse quid eis foris agitur plene considerare sufficit, nec tamen ipsum eius foris se intra degentem aspiciunt. Hinc scilicet apostolus: spiritualis omnia diiudicat et ipse a nemine iudicatur.

deosculatur iuvenem. et procaci vultu blanditur dicens. Victimas pro salute debui. hodie reddidi vota mea. Ideo egressa sum in occursum tuum desiderans te videre et repperi. Intexui funibus lectulum meum stravi tapetibus pictis ex egypto. Aspersi cubile meum myrra et aloe et cinnamomo. Veni inebriemur uberibus et fruamur cupitis amplexibus donec illucescat dies. Non est enim vir in domo sua. abiit via longissima. Sacculum pecunie secum tulit. in die plene lune reversurus est ad domum suam. Irretivit eum multis sermonibus et blanditiis labiorum protraxit illum. Statim eam sequitur quasi bos ductus ad victimam. et quasi agnus lasciviens et ignorans quod ad vincula stultus trahatur: donec transfigat sagitta iecur eius. velut si avis festinet ad laqueum et nescit quod de periculo anime illius

Aspersi. et c. Committunt se tales odorem celestium habere virtutum quibus sua studiorum corda velint fu... nibus cubilia venusta corda consecuntur. quod Christi bonus odor sumus deo.

Veni inebriemur doctrine sue poculis. se invicem saciandos iactant heretici et virtutum gratia iungendos donec eorum gesta lux sequatur eterna.

Ex procaci vultu blan. Iuxta litteram patet quod meretrix nimium se magnificum preparasse fatetur. At heretica in cunctis que agunt in errando se sic salutis deo immolare vel affirmant vel adnuntiare gestiunt. Iuxta quod dominus ad discipulos. Sed venit hora ut omnis qui interficit vos a. s. o. p. d.

Intexui. Solent lecti qui ex funibus vel iuxta aliam translationem institis intexuntur molliores esse quam ex ligno. vel ex alia qualibet materia. In lecto ergo de funibus intexto mollitiem quietis significat. In tapetibus vero pictis ex egypto et oculorum temptat illecebras quibus nefando aspectu irretitis facilius ad se ducenda mentis secreta penetret. quod vero nomine funium aliquando solent divina precepta figurari quibus nos a viciis cohibendo religant, promittunt se heretici preceptorum celestium salubre fieri auditoribus: cum stratum preparare in quo a viciorum tumultibus lecto corde quiescatur. Sed iuxta illud funibus peccatorum constringunt locum portionis ut ligatis manibus et pedibus deprehenduntur. unde ecce ego mitto eam in lectum et qui mechantur cum ea. In tapetibus vero pictis de egipto ornatus eloquentie et dialetice artis versutia que ab ethnicis originem sumpsisse intelligitur: per quam heretica mens sensus doctrine pestilentis cum meretrix dicturum sermones se texuisse gloriatur.

Gloriam resurrectionis immortalitate decens quo illius partem mune lectificaret et ditaret.

13

(c) 2006 Ministerio de Cultura

lius agitur. Nunc ergo fili audi me. et attende verba oris mei.
[gloss:] ab inferiorib; ne abstrahatur in viis illius
Ne abstrahatur in viis illius mens tua. neque decipiaris semitis
[gloss:] Fac et peccatum in malis
illius. multos. n. vulneratos deiecit. et fortissimi quique interfecti sunt
[gloss:] ne abstrahatur in viis .i.m. ... inferi
ab ea. Vie inferi domus eius pene
[gloss:] ut in interiora
trantes interiora mortis. Numquid

VIII

[gloss:] ut divinus
non sapientia clamitat
[gloss:] ut humanus
et prudentia
[gloss:] ... ...
dat vocem suam.
[gloss:] sermo in monte / in ...
In summis excelsisque verticibus supra viam
[gloss:] Stans ... ad se
in mediis semitis stans. iuxta
[gloss:] in naym mortuum suscitavit in porta / predicavit
portam civitatis in ipsis foribus loquitur
[gloss:] argentos facit
dicens. O viri ad vos clamito
et vox mea ad filios hominum. intelligi
[gloss:] maheriis
te parvuli astutiam et insipientes
animadvertite. Audi
te quoniam de rebus ma
gnis locutura
sum et aperientur la
bia mea ut predi
cent veritatem. Me
ditabitur guttur
meum. et labia
[gloss:] diabolum et ... eius
mea detestabuntur

---

iii. Re. xi. / ii. Re. xii. / Iud. xvi. — Vt ipse salon sapientissimum. sam son fortissimus. ad mansuetissi mus a mulieris decipula. ut ori genes. ab heretica doctrina quem post apostolos ecclesie magistrum fuisse qui dubitare sapuit qui negaverit er tat.

Ma. xvi. — Vie inferi et c. Si de ecclesia dominus ait et porte inferi non prevalebunt adversus eam.

Jo. xviii. — Clamitat. dominus palam locutus est mundo. et in occulto locutus est ni chil. quid ergo neglecto evangelio est ad heresim et lasciviam inver tuntur.

Ma. v. — In summis et c. In monte discipu los simul et turbas docuit. et per urbes sepe his qui convenierant
Ma. viii. — predicabat. et eos qui cura indi
Luc. vii. — gebant sanabat. in ipsa porta civitatis naym mortuum sus citans exemplo nostra est verba que docebat confirmabat. ergo quid sequi tur. eos qui et eum in occulto locutum.

O viri ad vos et c. Ad viros cla mat .i. ad strenuos verbi auditores in utroque sexu namque femi nee .i. strenue mentes sapientie verba pa pere nequeunt.

Intelligite. p. et c. Manifestum est ex domino quia cum esset ipse in mundo et certi secundum conditorum locutus est
Jo. vii. — fino et clamabat stans in tem plo. Si quis sitit veniat ad me et bibat. et nunc per doctores ecclesie ipsi .n. sunt fores civitatis eius. et vi ris simul et feminis sapientibus et insipientibus generaliter predicat et parvulis. at eis doctrina. Nal lax clamitat et prudentiam eos seducere valeat querit.
Sed in meditatione veritatis locutur

Obscuriora et artiora gehenne tormenta esse heticos et fornicato res constat esse ingeniosos.

Quia regnum celorum et p. misteria docuit. fidei que sancte trinitatis docuit atque alia in mistica que prophete aloquenda reliquerunt.

Labia mea. duo testa menta sibi concordia ad invicem veritatis aute sermone contexta que ipsi rei dei sapientia men ne apparente per sanctos que doctorum sunt ad predicandum salute universum apta per orbem.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Eloquia .d. do. cons. Cr. ut. c. ca.

sunt omnes sermones mei; non est in eis

q. iustis et genitibus ire

pravum quid neque perversum. Recti sunt

q. aliis non ita videntur. q. aliis inimicum.

intelligentibus et equi invenientibus scientiam. Accipite disciplinam

acipite. c. t.

meam et non pecuniam. doctrinam magis quam the

saurum eligite. Melior est sapientia cunctis o

q. mundi. q. vix videtur. q. quia omnis creatura visibilis creatori illa transitoria et eterna.

pibus preciosissimis. et omne desiderabile ei non potest comparari. Ego sapie

ego sum q. habito in consilio. q. scire. q. ... q. glorificat in con.

ntia habito in consilio et eruditis in

q. non stultis. q. timere dominum in ...

tersum cogitationibus. Timor domini odit

nos. time. do. c. t. q.

malum. arrogantiam et superbiam

et viam pravam. et os bilingue detestor.

q. non hominum. q. in consilio habito quod meum est. c. consilium.

meum est consilium et equitas mea est

q. tam. do. sapientia. c. a.

prudentia mea est fortitudo. Per

In sa. c. hoc puer quod per me ut. c. t.

me reges regnant. et legum conditores

iusta decernunt. per me principes impe

rant. et potentes decernunt iustitiam.

q. et quod tales diligite me. ego. u.

Ego di. me. di. c. t. q. diligit me diligetur a patre meo. et ego diligam eum. c. ma. ct. me ipsum. mane quippe ad sapientiam vigilant qui in novitate vite sue studio semper ad ipsi visio nem attingere satagunt.

ego diligentes

me diligo. et qui

q. innovati sunt.

mane vigilant ad

me invenient

q. magni

me. mecum

quod mecum. q. excelse.

sunt divitie et gloria. et opes superbe et

iustitia. melior est fructus meus.

auro. et lapide precioso. et genimina

Q.

quod est cordis. s. michi nisi per medita tionem et discretionem loquitur.

q. quod tacit si intelligentibus. c. a. i.

q. accipite disci. q.

Ego sapientia. c. t. ubi duo vel tres congrega ti fuerint in nomine meo ibi ego sum in medio eorum. — Math. xviii.

Arrogantiam et superbiam in eis qui cunctis se meliores estimant. viam pravam in eis qui aperte mala faciunt. os bilingue in eis qui in bonis loquuntur. stabile quippiam non habent. s. utraque auditor libri sua verba mutant.

Meum est consilium. c. t. sic se extollat humana presumptio plenitudine virtutum sola dei sapientia possidet. ab hac humana infirmitas quicquid habet vir tutis accipit. — Ro. xiii.

Per me reges. Reges dicit apostolos vel alios sanctos qui et se ipsos primum et ecclesiam sibi subditam bene regere sciunt. legum conditores auctores utriusque. t. et scientes ecclesie scriptores. principes et potentes eorum fidelium preceptores et rectores appellat. qui u tique omnes non nisi per sapientiam ut con aliquid habent. Apostolus. sapientia sine me nichil potestis facere. — Jo. xv.

Mecum sunt divitie. c. t. opes superbas opes excelsas dicit. ut celestia dona significet que. u. superbis episcopi phanos c. super apparens dicitur. et ideo recte sapientie opes epyphanas secundum ... dicit. que quanto maior hi debitis celitus datur cunctis mi ... operibus excellentius est. q. m.

14

(c) 2006 Ministerio de Cultura

PA

meritatur. nam eternas opes et gloriam
sepius habent in futuro. nos autem in
resurrectione sicut petrus ait. novos
celos et novam terram et promis-
sa ipsius expectamus in quibus est
iustitia.

Dominus possedit me et cetera. Vie domini sunt o-
pera quorum consideratione ad fidem
vel eius cogitationem pervenit ge-
nus humanum. Invisibilia enim
ipsius a creatura mundi per ea
que facta sunt intellecta conspiciun-
tur. Vie eius ipse illuminationes
per quas se et angelicis spiritibus et
hominibus ostendit humanis mentibus.
Initio sapientiam possedit quia
primordio creature nascentis
filium qui cum eo cuncta disponere
[illegible]. Sed ne aliquis putaret
[illegible] initio viarum vel aliquid ante
tempora filium esse cepisse vigi-
lanter adiungit. antequam quic-
quam faceret a principio ab eterno ordinata sum et
erant antequam terra fieret et cetera.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quia negant dei unitatem et dei sapientiam
id est filium ab initio. immo et ante
omne quod dici vel cogitari potest
[illegible] ab ipso patre fuisse progenitum.
Alia translatio. Dominus creavit me
principium viarum suarum in opera
sua. quod de incarnatione domini legitur.
Creavit me dominus secundum carnem. [illegible]
[illegible] agnoscitur gloria [illegible]
creatura [illegible]
[illegible] principium [illegible]
principio viarum suarum et ipse ait.
Ego sum via quia ducit ad ecclesiam
ad vitam in opera sua. [illegible]
de virgine creatus est. caro enim
eius [illegible] opera divinitatis [illegible]
[illegible]
[illegible]

ambulabo. in medio semitarum iu-
dicii ut ditem diligentes me et thesau-
ros eorum repleam. Dominus possedit
me initio viarum suarum antequam
quicquam faceret a principio ab
eterno ordinata sum et ex antiquis antequam
terra fieret. Nondum erant
abyssi et ego iam concepta eram.
Nondum fontes aquarum eruperant
nec dum montes gravi mole constite-
rant ante colles ego parturiebar.
adhuc terram non fecerat et flumina
et cardines orbis terre. quando preparabat celos
aderam quando certa lege et gyro valla-
bat abyssos quando ethera firmabat sur-
sum et librabat fontes aquarum quando
circumdabat mari terminum suum et
legem ponebat aquis ne transirent fi-
nes suos. quando appendebat fundamenta
terre cum eo eram cuncta componens et dele-
ctabar per singulos dies ludens coram eo
omni tempore ludens in
orbem terrarum et de-
[illegible]

Ludens in orbem et cetera. [illegible]
[illegible]
terre [illegible] que ne-
rat filius in patre mane-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ergo deo debemus ablutiones [illegible]

cum creaturis et temporaliter cum phileret

Ad fores et c. Sacre scripture uel doctores huius idem et postes sine quibus ad uitam eternam quam pollicetur non ualemus ingredi.

ii audite me. Beati qui custodiunt uias meas.
Audite disciplinam et estote sapientes et
nolite abicere eam. Beatus qui audit me. et qui
uigilat ad fores meas cotidie et obseruat
ad postes hostii mei. Qui me inuenerit inue-
niet uitam et hauriet salutem a domino. Qui autem in me peccauerit
ledet animam suam. Omnes qui me oderunt
diligunt mortem.

IX

Sapientia edificauit
sibi domum excidit columpnas
septem. Immolauit uictimas su-
as. miscuit uinum
et posuit mensam
suam. Misit ancil-
las suas ut uo-
carent ad arcem et ad menia ciuita-
tis. Si quis est paruulus ueniat
ad me. Et insipientibus locuta est. Ve-
nite comedite panem meum et bi-
bite uinum quod miscui uobis. Relinqui-
te infantiam et uiuite et ambu-
late per uias prudentie. Qui erudit

Columpnas vii. id est ecclesias per orbem septiformis spiritus gratia erexit que domum id est misterium incarnationis eius ne perfidorum improbitate memoria tolleret credendo colendo et predicando eius sustentando.

Diuinitatis sue archana capere si ualentibus assumpte humanitatis sacramenta preferent et scripture sacre pabula nobis aperiendo preparauit.

Omnia de eternitate diuinitatis Christi sufficienter dixerat addit et de assumpta humanitate. Sapientia edificauit sibi domum id est hominem filius dei quem in unitate sue persone suscepit ipse creauit.

Vel sapientie domus id est ecclesia et columpne doctores sancte ecclesie septiformis spiritus pleni quales fuere Iacobus Cephas et Iohannes quas sapientia excidit quia ab amore seculi disiunctos ad portandam ecclesie fabricam erexit.

Has uictimas [illegible] sunt uictime ad quas stultos inuitat ut supra dicens. Victimas pro salute uoui. hodie reddidi uota mea.

Elegit predicatores infirmos ac despicabiles qui fideles ad superna celestis patrie edificia colligerent.

In una Christi persona iuncta diuinitate et humanitate uel in pane corpus in uino sanguis eius quam in altari sacrari.

Relinquite. Post oblatas epulas addit et uite monita ut quos perceptis sue incarnationis misteriis reficit doctrine pariter instruat uerbis. 15

Qui erudit derisorem et c. Cum inuitaret sapientia paruulos per eius et insipientes ad suas inuitaret ep[ulas] ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

devorat qui verbum sapientie inculcare nititur et qui audire contempnit sapientiorem doctorem se maiore credens.

Noli arguere. Non est timendum ne tibi derisor cum arguitur contumelias inferat, sed potius precavendum ne tractus ad odium inde fiat peior. Ideoque et aliquotiens ab eius correctione non tam timiditatis sed dilectionis gratia cessandum.

Quasi doce iustum et primum timere dominum, quia principium sapientie timor domini.

Moneo te ad sapientiam quia tamen tibi proderit non michi. Si sapiens fueris, etc.

Mulier etc. Mulier hec heresis est contraria sapientie que superius sacramenta commisit. Sedet autem in foribus domus sue, id est in doctoribus falsitatis qui eam in penetralia perfidie miseros fallendos introducunt. Super sellam, super autem quia cathedram predicationis sibi usurpavit. Hec est illa cathedra pestilentie. In excelso urbis loco dat vocem suam. Dicit sapientia quia in summis et excelsis verticibus dat vocem suam, sed illa in sublimitate tumidum, hec in supercilio mentis attollitur.

Vocaret etc. Vocat heresis ad perfidiam sepe catholicos quos recte [illegible] et viam [illegible] transire [illegible] velle atque ad eternam patriam festinare conspicit.

Sapientia palam in missam omnibus proposuit et miscuit vinum suum. At stulta mulier in [illegible] hereticis ad aquas furtivas et absconditum panem [illegible] vellet aggregat. Catholica ecclesia palam mundo divinorum eloquiorum ministra pandit [illegible] divinitatis et humanitatis [illegible] misteria celebrat [illegible]

et qui arguit impium sibi maculam generat. Noli arguere derisorem ne oderit te. Argue sapientem et diliget te. Da sapienti occasionem et addetur ei sapientia. Doce iustum et festinabit accipere. Principium sapientie timor domini et scientia sanctorum prudentia. Per me enim multiplicabuntur dies tui et addentur tibi anni vite. Si sapiens fueris tibimet ipsi eris. Si autem illusor solus portabis malum. Mulier stulta et clamosa plenaque illecebris et nichil omnino sciens sedit in foribus domus sue super sellam in excelso urbis loco ut vocaret transeuntes per viam et pergentes itinere suo: Qui est parvulus declinet ad me. Et vecordi locuta est: Aque furtive dulciores sunt et panis absconditus [suavior].

Superius commendavit sapientiam per divinitatem et humanitatem, nunc per contrarium illam eandem commendabit ostendens quod mulier stulta et cetera quod est contraria sedi.

Et sapientia parvulos atque insipientes ad convivium suum pene hisdem verbis invitare videtur, sed distat quia illa simpliciter ad se venire vocat. Hec autem quos vocat ad se declinare suadet, quia [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ut quos errantes occurrit acceperit: hi recte gradientes ab itinere suo declinare docet et ad se divertere.

Et ignoravit et cetera. Sic et mulier adultera necnon et hereticus qui simul dicit: Spe domos suas hi[...]tarunt et qui in profundis inferni penas luant ceteras ipsi actibus luxuriosorum hereticorum dogmatibus, qui conviviis delectantur, optime sciat cum vere in ecclesia et sacramenta celebrantur, Christi verbum auditur et servatur, qui est et sapientia dei, et stat quod angelice virtutes ibi et in excelsis celorum convivium fidelium parentum, cum celi dedit eis panem angelorum manducarent.

Non affliget et cetera. Et si aliquem impium affligit fame vel cetera necessitatis, ledunt animam eius enim dominus in futuro sue gratia visionis consolabitur. Et eas deinde impiorum insidias impio iuste vindicando torquet.

Mors. Et ignoravit quod ibi sint gygantes et in profundis inferni convive eius. Qui enim applicatur illi, descendet ad inferos. Nam qui abscesserit ab ea salvabitur.

Parabole Salomonis filii David regis Israel. Filius sapiens letificat patrem. Filius vero stultus mestitia est matris sue. Non proderunt thesauri impietatis. Iustitia vero liberabit a morte. Non affliget dominus fame animam iusti et insidias impiorum subvertet. Egestatem operata est manus remissa. Manus autem fortium divi[tias]...

historiam simul et allegoriam eam auditoribus suis sententiam proponat ut pro sua quisque capacitate mente possit reficiat. At hereticorum doctrina publice fidei et professioni sacerdotum decreta apponit et cum nichil spirituale habeat suaviorem se catholicis pastoribus sententiam iactat docere, scilicet libentius audiantur et agant que palam in ecclesia dici audiuntque prohibentur et dulcius hauriantur in sapientia que putant scientia quam prohibita furatur audientia. Potest in aquis furtivis baptisma hereticorum et pane absconditum eorum de in sacrificium designari. At iuxta litteram mulier in aquis furtivis et pane prohibita et illicita connubia dulciora esse asseverat.

X Parabole Salomonis. Ponit titulum quia novum genus locutionis incipit, scilicet ut non sicut prius de singulis bonorum malorum ne personis diutius disputet, sed alternis versibus actus utrorumque describat.

Filius sapiens et cetera. Qui accepta fidei misteria bene servat letificat deum patrem. Qui vero hec actione mala vel heresi maculat matrem contristat ecclesiam.

Non proderunt et cetera. Ea transitoria morte sepelit divitem et eos pueros. Et a perpetua semper iustitia liberat. At non thesauri pro impietate congregati et si aliquem a temporali morte videntur eripere plus tamen mali pro impietate quam acquisierunt commodi in eo quod pro vita est dati conferunt.

Egestatem et cetera. Qui negligenter vivunt in hoc seculo egebunt bonis in futuro. At qui fortiter domino militant divitiis eterne beatitudinis remunerantur.

[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Qui congregat ut formica animal minimum sapiens est filius. et quia hic messis multa est, operarii autem pauci. qui autem hoc tempore acceptabili a sua salute curanda torpescit
ij. cor. vj. confunditur in die tribulationis.

Os autem impiorum quia commessationibus
Ro. xiij. ebrietati et colloquiis malis serviebat pro iniquitate quam in congestis deputabitur: demum os illius iniquitas operit. qui in tormentis
Lu. xvj. in lingua sibi in qua ob plura scelera plus peccaverat est refrigerium consecutus.

Stultus ceditur labiis. et cetera. vel sunt quibus dampnari meruit. quia mors et vita in
J. xviij. manibus lingue vel eorum a quibus quia corrigi non potuit sententiam dampnationis
Ps. accepit. unde domine libera animam meam a labiis iniquis.

Qui simpliciter se vivere novit fallaciis cuncta spernit adversa. quia se post hec ad gaudia venturum esse confidit dicens. dominus protector vite mee,
Ps. a quo trepidabo. at qui pravis incedit viis volens licet pavescat ac digna factis recipit. nichil enim occultum
Mt. x. quod non reveletur.

Qui nutibus oculorum innuerit aliquid
Mt. iij. [illegible] sine dolore. tormenta patietur omnis. de quibus: qui oderunt me gratis et annuunt oculis. vel certe dabit dolorem quia filius stultus mestitia est matris.

Nichil iudicavi me scire inter vos nisi Christum Iesum et hunc crucifixum.

Qui sua vel aliorum peccata defendit unde non declines cor meum in verba malitie ad excusandas excusationes in peccatis.

Virga et cetera. vindictam in sequenti vita quia plaga illa qua philistei [illegible] sciebant figurat qui nunc non vult

[illegible]

---

eidem sequuntur aves volantes. *(gloss: quia ipse fidelis)* Qui congregat in messe *(gloss: messis quibus multa operibus operarii pauci)* filius sapiens est: qui autem stertit *(gloss: torpet a bono opere)* estate *(gloss: quia [illegible])* filius confusionis. *(gloss: confunditur in die iudicii)* Benedictio *(gloss: quia venite benedicti patris mei et cetera)* domini super caput iusti: os autem *(gloss: quia mortua [illegible])* impiorum *(gloss: quia)* operit iniquitas *(gloss: aggere pene)*. Memoria iusti cum laudibus: et nomen impiorum putrescet *(gloss: inferni suppliciis)*. Sapiens corde precepta suscipiet: stultus ceditur *(gloss: quia non flagellis; quia doctrinis vel [illegible])* labiis. Qui *(gloss: humiles)* ambulat simpliciter ambulat confidenter: qui autem depravat vias suas manifestus erit. Qui annuit oculo dabit dolorem: stultus labiis verberabitur. Vena vite *(gloss: flumina de ventre eius fluent aque vive)* os iusti: os autem impiorum operit *(gloss: quia exultat exaltat)* iniquitatem. Odium suscitat rixas: et universa delicta operit caritas *(gloss: caritas autem operit multitudinem peccatorum. Ja. ult.)*. In labiis sapientis invenitur sapientia: et virga in dorso eius qui indiget corde. *(gloss: id est sapientia quia sciens quia tempus est tacendi et tempus loquendi. Ec. iij.)* Sapientes *(gloss: quia obviam domino [illegible]; in oportunitate bona vel opera aperte loquitur mala)* abscondunt scientiam. Os autem stulti confusioni proximum est. *(gloss: divites confidunt in divitiis quia in urbe munita propterea non [illegible] ne deficiant per se non querunt egenos.)*

[illegible]

Memoria. In hac vita boni bonos sive vivos sive defunctos laudibus efferunt. impiorum autem et actus detestantur et nomen. et in vita futura iusti in dei laudibus vivunt. reproborum autem honor nominis et laudis putrescit: gehenne suppliciis cruciantur. ubi vermis eorum non moritur Ysa. ult. et ignis eorum non extinguetur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Spiritualis: qui in domino di/ves est per bona opera confi/dit in illo. quia qui in ur/be inexpugnabili que / a nullo hoste posset se/parari. Et qui virtu/tum inopia coangu/stantur id est celestibus egent / divitiis. quia nocte pave/re timent per diversos dolores / tolerare labores

nis eius est. pavor / pauperum egestas eo/rum. opus iusti ad / vitam. fructus autem impii ad peccatum. / Via vite custodienti disciplinam. qui autem in/crepationes relinquit / errat. Abscondunt odium labia / mendacia. qui profert contumeliam insi/piens est. In multiloquio non deerit peccatum. qui autem moderatur la/bia sua prudentissimus est. argentum electum lingua iusti. cor impi/orum pro nichilo. labia iusti erudiunt plurimos. qui autem indocti sunt in / cordis egestate morientur. Benedictio domini divites facit. nec socia/bitur eis afflictio. quasi per risum stul/tus operatur scelus. sapientia est autem viro / prudentia. quod ti/met autem impius / veniet super eum. / desiderium suum / iustis dabitur. quasi tempestas transi/ens non erit impius. iustus autem quasi fun/damentum sempiternum. Sicut a/cetum dentibus et fumus oculis sic pig/er his qui miserunt eum in via. timor do/mini apponet dies...

tiam ut loquatur laudes christi et / precepta predicet. sed quia semper dominum / laudare non audet semper docere nec omnia / que novit omnibus docere sapienter inveni/untur. sapientes abscon/dunt etc.

Abscondit etc. Si quis iratus et sa/piens esse desiderans odium neque / in abscondito cordis negans neque / per oris contumeliam profert sed tan/tum diligere et osculum implere...

Quasi per risum. Prudentia a pru/dendo nomen accepit. Stultus est / qui gaudet in scelere. Sapiens / autem est et eius qui vult nomine dig/nus est sit providere quia risus dolo/re miscebitur et gaudia peccatorum / dolor pena sequetur ultrix.

Quod timet impius. De illo impio / dicit qui sciens peccat: timet im/pius iudicis districtum iudicium. qui / conversus est apud desiderium dissol/vi et esse cum christo. ille vero gaudii / primatus et sempiterna visione / placatur: ista ne in colatu eorum / longetur: sed premia per quibus certa/verunt percipiant. verum autem quia / corde tenent advenient. timet

Quasi tempestas transiens. de persecutoribus ecclesie di/cit. qui domum fidei sub/vertere conantur sed illa in / suo fundamento id est in christo / collocata ipsi exemplo / dispereunt.

Sicut fumus oculis et acetum den/tibus molestiam generat et lacri/mas: sic inutilis vivens catholi...

17

(c) 2006 Ministerio de Cultura

liberabuntur. expectatio iustorum leticia. Spes autem impiorum peribit. Fortitudo simplicis via domini: et pavor his qui operantur malum. Iustus in eternum non commovebitur: impii autem non habitabunt super terram. Os iusti parturiet sapientiam: lingua pravorum peribit. Labia iusti considerant placita: et os impiorum perversa.

XI

Statera dolosa abhominatio est apud deum: et pondus equum voluntas eius. Ubi fuerit superbia ibi erit et contumelia: ubi autem humilitas: ibi et sapientia. Simplicitas iustorum diriget eos: et supplantatio perversorum vastabit illos. Non proderunt divitie in die ultionis: iusticia autem liberabit a morte. Iusticia simplicis diriget viam eius: et in impietate sua corruet impius. Iusticia rectorum liberabit eos: et in insidiis suis capientur iniqui. Mortuo homine impio nulla e

ibus ostendat iusticiam per miserias. Gravis est. Odit quippe et dentes predicatores sancte ecclesie qui et recta et prudenter et altiora spiritualia suggerunt. Acetum quod a vino degenerat et fumus qui ab igne ascendens evanescit. hii sunt qui ab ecclesiastica suavitate et caritate per superbiam vel discordiam recedunt et eius verbis impugnant. Unde Iohannes: Ex nobis exierunt sed ex nobis non erant. Sic piger. id est. qui scientes iudicium in hominibus negligentia vel desperatione vel de industria pervertunt. hii sunt quid ... Sunt qui mala non putant punienda. et sic bona remuneranda. de quibus: spes autem impiorum peribit. de hiis qui sciunt delinquere adiungit. Fortitudo. et cetera.

Vel pertinet ad iudicium vel ad dominum qui suis meliora sua bene gesta quam ... iudicat et male gesta leviora. vel imponit importabilia in humeros hominum digito autem suo non vult ea movere. vel bona agit in publico mala in occulto. qui autem in omnibus sinceriter agit ... et cum equa lance discernit. iusti iudicis voluntati et affectui congruunt.

Ubi autem humilitas. Abscondisti hec a sapientibus et prudentibus et revelasti ea parvulis. id est humilibus.

Fortitudo et cetera. Si obscura scriptura comprehendi non potest, non de salute desperes. Si gratiam tene viam domini. age bona que nosti: et inde fortes invenia... qui recta non ... operantur ...

Superbia vel inmundiose se gerunt per contemptum sive per ignorantiam discipline. vel primis contumelia ingerunt. vel qui se exaltat humiliabitur.

Mortuo homine. hoc Origenes neg... qui post ultimum iudicium

(c) 2006 Ministerio de Cultura

implere dei mandata. ac malorum furentium peccantium quia etiam rapientur ad penam aeternam. Expectatio eorum coronabitur. iustorum autem prelabitur. et autem iudicium dampnatione propria consciencia.

Iacobus martyrio coronatus est. petrus de carcere salvatus. et herodes qui eos persecutus est a vermibus invisibiliter consumptus et invisibiliter raptus. Quia vermis non moritur et ignis non extinguitur.

expectatio sollicitorum peribit. Iustus de angustia liberatus est et tradetur impius pro eo. Simulator ore decipit amicum suum. iusti autem liberabuntur scientia. In bonis iustorum exultabit civitas. et in perditione impiorum erit laudatio. Benedictione iustorum exaltabitur civitas. et ore impiorum subvertetur. Qui despicit amicum suum indigens est corde. vir autem prudens tacebit. Qui ambulat fraudulenter revelat archana. qui autem fidelis est celat amici commissum. Ubi non est gubernator populus corruet. salus autem ubi multa consilia. Affligetur malo qui fidem facit extraneo. qui autem cavet laqueos securus erit. Mulier graciosa inveniet gloriam. et robusti habebunt divitias. Benefacit anime sue vir

Ad litteram patet quia est a fonte sacro extraneus qui peccata sua non corrigit. sed quibuslibet talibus reconciliatus gratiam concedit. Et iterum promittit etiam qui pro extraneo fidem fecerit. ipsum autem destruendi [illegible] est [illegible]

sit. vel defuncto homine iusto non peribit spes. gloria autem impiorum peribit. dicendum tamen quod et ipsius impii spes remanet non est post mortem. Sunt enim qui de sinoribus peccatis cum quibus defuncti sunt post mortem possunt absolui vel penis castigati vel suorum precibus et elemosinis et missarum celebrationibus. sed hic etiam autem in dicitur. et de laicoribus qui non post iudicium se liberandos putant fallunt. et ad eos fortasse pertinet quod sequitur. expectatio sollicitorum peribit.

Simulator. hereticus simulans catholicam doctrinam decipit auditores suos. qui veritatem sequuntur evangelii liberabuntur sapientia catholica. ne decipula decipiantur heretica.

Qui despicit amicum. et cetera. solo est despiciendus qui nos simpliciter amat et si quid inepte agat. qui et hic facit indiget sapientia. prudens autem publice tacet. et occulte castigat. quia melius in secretis agitur. qui ambulat frau. re. ar. fideles celat a. com. et in evangelio. Si peccaverit in te f. t. cor. e. i. te. et ip. so. et cetera. vel et recte additur. ubi non est gubernator po. cor. Salus autem u. mul. consilia. u. putares si corrigere non potes ultra celare debes. recte dicit populum sine gubernatore corruere. Salutem autem ubi sunt multa consilia non ostendit quia si solus emendare non potes pluribus est revelandus ut a pluribus corrigatur.

Qui a. et c. Securus erit in futuro qui nunc bene formidolosus et sua pericula pro presentem cavet et sibi ipsi mentis sua fovet et se immunem servat.

(c) 2006 Minist

misericors. qui autem crudelis est, et propinquos abicit. Impius facit opus instabile. Seminanti autem iustitiam merces fidelis. Clementia praeparat vitam, et sectatio malorum mortem. Abhominabile domino cor pravum: et voluntas eius in his qui simpliciter ambulant. Manus in manu non erit innocens malus. Semen autem iustorum salvabitur. Circulus aureus in naribus suis, mulier pulchra et fatua. Desiderium iustorum omne bonum est: praestolatio impiorum furor. Alii dividunt propria et ditiores fiunt: alii rapiunt non sua, et semper in egestate sunt. Anima quae benedicit impinguabitur: et qui inebriat, ipse quoque inebriabitur. Qui abscondit frumenta, maledicetur in populis. Benedictio autem super caput vendentium. Bene consurgit diluculo...

Manus in manu et cetera. Qui manum iungit in manu nichil iniqui operatur. Sed manus in manu non erit innocens malus, quia et si ab iniqua abstinet actione manus ad horam subtrahitur cordis tamen innocentiam malus habere non potest. Unde praemissum est: abhominabile domino et cetera.

Circulus aureus est qui ornamentum divini eloquii meditando recipit, sed hic male vivendo insequitur. Circulum aureum habet in naribus suis sed more suis etiam iacet quia qui odore notitiae praeceptorum in immunda actione sordidatur. Ideo mulier pulchra per scientiam, et fatua per actionem quia est naribus decorus.

Circulus au. et cetera. Sicut suis naribus circulum aureum superest nichil omnino illa etiam naso iacet luto se inquinat. Ita mulier fatua sed pulchra eo quod ut vel speciosa acceptabilem sua ad infima declinare suam speciositate adiciendo sic et castitatis flosculos circumferre secundo voluptatis diligit inquinare. Alii qui doctrinam speciosi nitore videt eloquii splendere nec tamen sapientiae sapore apto intellectu congruere circulus au. in na. su. pulchra et cetera inflexa lectio insensibus stultis nimis cum ex eloquio aurium splendet sed tamen ex orationis intentionis pondere more suis ad superiora non respiciunt qui exponunt sicut mulier pulchra et fatua, id est doctrina speciosa pulchra in verbo, fatua in intellectu.

Semen autem iustorum et cetera. Sed supra: Seminanti autem iustitiam merces fidelis. Unde semen autem iustorum salvabitur quia qui praecedentium iustorum exempla sectantur, horum quoque vestigia ad percipienda aeternae salutis praemia sequuntur. Unde psalmista: Omnes qui viderint eos cognoscent eos quia isti sunt semen cui benedixit dominus.

Cum a pravo opere quiescant, iam futuris inferre intendunt.

A...

q. si faciat que ad celestia pertineat

[consurg]it bona. qui investigator malorum

q. si attendens futura

est ab eis opprimetur. qui confidit

bona. · · · q. a vita eterna.

in divitiis suis corruet. Iusti autem

q. spe. · · · q. opera bona

quasi virens folium germinabunt.

q. tumultibus cogitationum · · · q. vitam · · · q. capere eam

qui conturbat domum suam possi-

Qui stultus est. et cetera. Im-
pius iustus pro ille damp-
natur. iste accipit bra-
vium pro quo certavit.

Fructus iusti lignum. et cetera.
visio christi qui sapientia dei
lignum vite est amplec-
tentibus eam. et in apoca-
lipsi. qui vicerit dabo
ei edere de ligno vite quod
est in paradiso dei mei. et Iacobus
fructum iusti expectat
deus quasi virens folium ger-
minant. · · · q. et si iustus

flatibus malignorum spirituum quibus ob

debit ventos. et

tenuit

qui stultus est

q. placendo facit perfectio cum dominatur

serviet sapienti.

vocavit · · · q. mercedem

fructus iusti lig-

num vite. Qui

q. si peccatori

suscipit animas sa-

q. est fructum perpetuum

piens est. Si iustus

q. incidentium

in terra recipit quan-

vix salvabitur impius et peccator ubi parebit. q. translationem retulit in epistula sua

to magis impius et peccator. Qui diligit

sequitur

disciplinam diligit scientiam. qui autem

odit increpationes insipiens est. qui

apostolus · q. misericordiam habebit adhuc. q. habitum dabit. · ergo qui non habet et quod habet

bonus est hauriet a domino gratiam.

aufe[retur] ab eo · q. qui non habet et quod habet aufertur ab eo.

Qui autem confidit in cogitationibus

suis impie agit. Non roborabitur

q. civitas numquam eradit[ur]

homo ex impietate. et radix iustorum

Verum quod vocatur ecclesia
coronam. scilicet se ipsam christo
offert. qui in martiri-
um et sunt omnes offert
medicina. et filius Syrach
de magno sacerdote ait.

q. ecclesia

non movebitur. Mu-

q. studiose operans

lier diligens co-

q. quod quia in circuitu. et cetera

rona est viro su-

ue doctrine · · · q. virtutibus

Et

git in tempore resurrectionis. qui nunc
bona agit in tempore operationis. qui
autem mala que dicat vel agat in-
nit eorum pondere ab altioribus retarda-
tur.

Iusti autem. et cetera. quasi qui spe futurorum per-
ennium bona faciunt in presenti vite
spiritum accipiunt. virens quippe in
arbore folium fructus quos nondum
ostendit signat affuturos. et iusti
quasi virens folium germinant quia spe
salutis sunt in fidei ac virtutum gratia pro-
ficere non cessant.

Qui suscipit animas. et cetera. qui animas ali-
orum pro deo suscipit ut vel errantes
doceat vel consoletur mestos. vel qui-
bus bonis sustentet vel penitentes
ad remedia salutis perducat vel pa-
store destitutos gubernet ut secum
pluribus ad dominum perveniat. Sapiens
est. quod sibi unde sublimius cum deo re-
gnet providet.

Si iustus in terra. et cetera. Si martires tan-
ta paciuntur in vite quantum tam cor-
poris ... ... Si Iob
et Tobias et alii dei electi tanta
in hac vita passi sunt. quid mi-
ramur si nos longe inferiores
aliquando tangit afflictio. et si. ut in-
primis non sumus certe si peccatores nos esse
negamus nos ipsos seducimus et ve-
ritas in nobis non est.

Vox salvatoris meo talis est. qui bo-
nus est non confidit in cogitationibus su-
is. sed domini gratiam querit. ac pro illa pre-
venitur. qui autem in cogitationibus suis
confidit bonus esse nequit. quia sine de-
i gratiam querere non curat. in prava
actione perdurat.

XII

Mulier diligens. et cetera. Ad litteram
mulier bona et casta viro suo pre-
bet honorem in omnibus. curisque intermi-
nabilis ipsa quoque domum bene regens quasi
gratiam addit corona viro suo. at
non adultera et si foris speciosa ...

(c) 2006 Ministe[...]

Cogitationes etc. Iusti sua facta et dicta placentia sedula meditatione diiudicant ne ipsi minus solliciti sint(?) iudex eos invisibilis ad districtum discussionis(?) ponat. iuxta illud. Si nosmetipsos diiudicaremus non utique iudicaremur. At contra reprobi de fraude consiliantur oblati timoris domini.

Verte impios. id est impietatem in eis et non erunt scilicet impii. propter memoria impietatis.

Alibi multa impietas in diversis gentium. multa insania hereticorum et praestigiis(?) magorum et in persecutoribus paganorum. sed haec adeo subversa est et memoria impietatis et ipsa dogmata igne cremata. ut in Epheso. quae apostolorum. Domus autem iustorum permanebit. quia sancta ecclesia nec abscondi vel auferri potuit nec eius aliquando scripturam nec fidem temporis longitudo potuit auferre.

Domus ecclesia quae partim peregrinatur in terris partim regnat in celis. Hec non deficit. sed quae in via(?) huc illuc premuntur quae exspectant gaudia inveniunt.

Novit. id est compatitur imbecillitati(?) ac fragilitati proximorum sibi commissorum.

Viscera autem impiorum etc. qui non solum non compatiuntur subditis. sed ut dominus ait. percutiunt pueros et ancillas dicentes moram facit dominus meus venire.

Desiderium impii prodentes(?) malos imitari et de illorum vita et actibus legere. vel monimentum pessimorum. quae autem ex ... tendit quae ...

sibi erunt. confusi-
one res dignas
gerit. Cogitati-
ones iustorum iudicia et consilia im-
piorum fraudulenta. Verba impiorum
insidiantur sanguini. os iustorum
liberabit eos. Verte impios et non erunt
domus autem iustorum permanebunt.
Doctrina sua co-
gnoscetur vir.
qui autem vanus
et excors est patebit contemptui.
Melior est pauper et sufficiens si-
bi quam gloriosus et indigens pa-
ne. Novit iustus animas iumentorum
suorum. viscera autem impiorum crudeli-
a. qui operatur terram suam satia-
bitur panibus. qui autem sectatur o-
cium stultissimus est. qui suavis est vivit in moderationibus
et relinquit contumelias. Desiderium impii monimentum est pes-
simorum. radix autem iustorum proficiet.
Propter peccata labiorum ruina proxim-
at malo. effugiet autem iustus de

... et corona sua(?) ... ossa ... putredo ...

Alia translatio. quae ... scelleratus ... criminalibus ... omnia cooperantur in bonum.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

angustia. de fructu oris sui unusquisque
replebitur bonis. et iuxta opera ma
nuum suarum retribuetur ei. Via stul
ti recta in oculis eius. qui autem sapiens
est audit consilia. Fatuus indicat sta
tim iram suam. qui autem dissimu
lat iniuriam callidus est. qui quod no
vit loquitur index iustitie est. qui autem
mentitur testis est fraudulentus. est
qui promittit et quasi gladio pungitur
conscientie. Lingua autem sapientium est sa
nitas. labium veritatis firmum erit in
perpetuum. qui autem testis est repentinus concin
nat linguam mendacii. dolus in corde cogitantium mala. Qui autem
pacis ineunt consilia sequitur eos gaudium. Non contristabit iustum
quicquid ei acciderit. impii autem replebuntur malo. abhominatio est domino
labia mendacia. qui autem fideliter agunt placent ei. Homo versutus
celat scientiam. et
cor insipientium
provocat stultitiam.
manus fortium domina
bitur. que autem re
missa est tribu
tis serviet

iusti cetiis mortis carere dampnan
tur quia tales eternam quam minime
credunt vel perdunt incurrunt.
dicit ergo devotis. Radix autem iusto
rum. scilicet fides. spes. caritas. quibus in
xpo sunt radicati non eos fallunt
sed plus quam sperant in futuro percipi
unt.

Non sic vult occultari ut dura
sed odio deleatur. est et natura i
re. ut plaga magis serviat occul
tata languescat.

Fatuus statim indicat iram. scilicet qui
in presenti desiderat ulcisci fatuus
est. qui autem pro domino contempnit sa
piens est.

Lingua sapientium est sanitas. quia et
bona que promittunt ipsi perficiendo
ad vitam perveniunt. et aliis que sequantur
demonstrant.

Labium veritatis et cetera. fides catholica
semper permanebit. qui autem repente
nova dogmata inserit mendacii
minister est.

Homo versutus sapiens
et prudens qui aliquando
celat scientiam vel non valens
loqui quia spiritualibus sed quasi
carnalibus sed quasi carnali
bus vel nolens dare sanctum
canibus vel margaritas
ante porcos. precio vel timore.

Manus fortium et cetera.
perfecti non solum minores
la superant sed et electos fa
...

Et cor insipientium provocat stultitiam. Vel
quia plures appetunt sapere quam opor
tet sapere et in cogitationibus errant
nesciendo pro sapientia pro sapientia stul
titiam habent et tenent. vel alios que
nequeunt capere ingerentes quasi in
firmis oculis lumen solis i. sapientie quam
habere videbantur auferunt.

Que est remissa est. et cetera. que dissolu
te a vitiis implicari non metuit
pessimo exactori diabolo tributis
...

(c) 2006 Minis

PA

XII

tes eius omnium eius sentiant permanendo. post mortem tradit eos in carcerem mittentur pena. Non. ii. de talibus despiciendus est. cum adiungit meror in corde [illegible]

Qui negligit. et cetera. Si homo ad vitam accepit christo magna corona est dig[nus] iustitie [illegible] dominum qui dixit. dico vobis amicis meis ne terreamini ab his qui occidunt corpus. vel [illegible] omnia [illegible] bonorum suorum cum gaudio [illegible] carnem morti tradit.

Non inveniet fraudulentus lucrum. et cetera. qui fraudulenter simulat se esse bonum male vivens in occulto non inveniet eterna bona. qui autem substantiam virtutum [illegible] acquirit. ex ea ditabitur claritate regni perhennis. [illegible] in semita iustitie vita. Semitam id est substantiam acquirit virtutum quibus eterne vite claritas auro preciosior emitur.

Filius sapiens. et cetera. tantum distat inter sapientem et stultum. ut hic alter patris eruditionis ad eum qui se doceat docendum preveniat. ille nec cum arguitur audiat.

ior in corde iusti humiliabit eum et sermone bono letificabitur. qui negligit dampnum propter amicum iustus est. iter autem impiorum decipiet eos. Non inveniet fraudulentus lucrum. et substantia hominis erit auri pretium. In semita iustitie vita. iter autem devium ducit ad mortem. Filius sapiens doctrina patris. qui autem illusor est non audit cum arguitur. de fructu oris sui homo saciabitur bonis. anima autem impiorum iniqua. qui custodit os suum custodit animam suam. qui autem inconsideratus est ad loquendum sentiet mala. Vult et non vult piger et pauper erit. anima autem operantium impinguabitur. Verbum mendax iustus detestabitur. impius autem confundit et confunditur. iustitia custodit innocentis viam. impietas autem peccatorem supplantat.

[illegible] participantur.

Meror in corde viri iusti. et cetera. quia necesse est ut prius peccatorem merore penitentie salubriter humiliet et post per verbum [illegible] sermo letificet [illegible]

Non inveniet fraudulentus lucrum. fraudulentus namque acquisita pecunia sic [illegible] lucrum adeptus immo plus [illegible] est in anima quam [illegible] in archa. et qui pro domino substantiam dispensat per terrena celestia recipit.

Vult et non vult. regnare cum domino et non pati pro eo. delectant premia cum pollicentur. terrent certamina cum iubentur. de quo Iacobus. vir duplex animo inconstans est omnibus viis suis. et Ihesus filius Syrach. [illegible] duabus viis ingredienti.

Anima autem operantium. [illegible] impinguabitur. quia per fidem [illegible] dilectione replebitur [illegible] et pinguedine.

c. apud deum. / c. in mundo. / c. in deo.
habeat. et est quasi pauper cum in mul
qui non divitie.
tis divitiis sit. Re
demptio anime vi
c. bonorum operum.
ri. divitie sue. qui
c. in bono.
autem pauper est in
c. ne male. magnam eorum
crepationem non
c. hoc faciunt.
sustinet. Lux iusto
c. premio. c. felicitas hic et illic ipso, contingit.
rum letificat. lucerna autem impiorum extin
c. reprobos et alios reprobos quia in veritate sua non nouerunt. c. fideles.
guetur. Inter superbos semper iurgia sunt. qui autem agunt omnia
c. maiorum. c. meditatione c. eos iudicat.
cum consilio reguntur sapientia. Substan
non sunt.
tia festinata minuetur. qui autem pau
c. operibus bonis.
latim colligit manu multipli
c. in bonum.
cabitur. Spes
c. ut desideratur quia aufertur.
que differtur af
c. dilatio desideratur. in ecclesia. c. a. in.
fligit animam. li
c. est.
gnum vite desi
c. non uenit.
derium veniens.
c. quod non debet.
Qui detrahit ali
c. bone.
cui rei ipse se in
c. timui.
c. penam quia consummabitur parti.
futurum obligat. qui autem timet precept
c. crimen.
tum in pace versabitur. Lex sa
c. est. c. eterne. c. qui ostendit.
pientis fons vite ut declinet

Redemptio anime viri. Quia animam suam multi redimunt a futura ira. congregat divitias bonorum operum. qui enim hic eget mercede, pauperem districti iudicis sustinere non valet. de quibus. domine ne in ira tua etc. ... aliquando pauperes non ibi increpantur a domino. sed bona eorum accipiuntur a domino.

c. induebatur purpura et bisso. sed quia dominum non habuerunt ... in fine inclinati ... et quod habuit de quibus dicitur. dormierunt somnum suum et nihil invenerunt omnes viri divitiarum in manibus suis. pauper erat videlicet lazarus qui iacebat ad ianuam eius. ultra plenis in multis ... divitiis qui virtutem habent humilitatis qui dixerunt omnes divitias ... dominum corde gestabat. quid autem non divitie valeant quid vero paupertas agat subdit. Redemptio anime viri divitie etc.

Substantia festinata minuetur. quia multi divites sunt qui sine interpretatione ... ipsas divitias quas acquirunt perdunt possidere. qui autem pro accipienda substantia premiorum celestium iustis insistit laboribus multiplicia superne beatitudinis munera percipiet. de quo spes que differtur affligit animam.

Alicui rei qui male rei detrahit ipse se futurum obligat. non in ipsa detractione perdit iniquitatem. sed ut post detractionem cautius agat. quia ... in aliis in vita reprehendit impune non dimittitur. unde qui porcas non furatur dum furatur et cetera. qui autem dei precepta timet ... ita melius est quod quis sibi timens ne dei imperium preparandum ... cum aliorum errata ... lacerare. unde si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto et cetera.

Qui sue fragilitatis memor timet ne data sibi legem ... detrahit ... occultus peccatis in delicto instruit cum mansuetudine considerans.

... non fuerit ... ut uitet ... c. gratia. c. et gratia.

Tamen est in ... mansuetudinis ... instruendo.

21

(c) 2006 Ministero

Ex quo homo sapere incipit vivit hac lege. ut mortem vitet et vitam adquirat.

Maxime divino quod est in scripturis. fatuus. id est qui contra consilium vivit quamvis naturaliter prudens videatur. de quo recte. Nuntius impii in malum cadit.

dabit gratiam. In itinere contemptorum vorago. Astutus omnia agit cum consilio, qui autem fatuus est aperiet eos stultitiam. Nuntius impii cadet in malum. legatus fidelis sanitas. Egestas et ignominia ei qui deserit disciplinam. qui autem acquiescit arguenti glorificabitur. Desiderium si compleatur delectat animam. detestantur stulti eos qui fugiunt mala. Qui cum sapientibus graditur sapiens erit. Amicus stultorum similis efficietur. Peccatores persequitur malum. et iustis retribuentur bona. Bonus relinquet heredes filios et nepotes. et custoditur iusto substantia peccatoris. Multi cibi in novalibus patrum et aliis congregantur absque iudicio. Qui parcit virge odit filium

Qui cum sapientibus et cetera. Quilibet simplex aut rusticus qui archana sapientie comprehendere nequit si tamen exempla sapientium vivendo sectatur iure inter sapientes numerabitur.

Bonus homo et cetera. Saepe boni sine filiis obeunt et maiora premia audimus promitti hiis qui virginitatem nuptiis preposuerint. Et substantiam iustorum a peccatoribus tolli et apostolus sanctificat eos qui rapinam bonorum suorum cum gaudio susceperunt. Unde spiritualiter accipiendum quia bonus et iustus dominus est qui ascendens celos reliquit heredes sue doctrine apostolos et successores eorum. ad quorum fidem conversa est multitudo gentium. que erat substantia diaboli. unde cum fortis armatus custodit atrium suum in pace sunt omnia que possidet. Si autem fortior illo superveniens omnia auferet ei in quibus confidebat.

Multi cibi. Alius translator. viri iusti diuturnis annis multis fruentur. iniqui autem peribunt breviter.

Non recte facit qui divitias sedulus congregat et non pro redemptione anime dispensat sed aliis dispensanda [illegible]

Amicus stultorum et cetera. quia stultos non quia homines sunt sed propter stultitiam quia mimi sunt vel histriones vel huiusmodi. non ut monendo corrigat amat sed ut favendo deteriores efficiat. licet sapiens videatur stultorum comparatione tenebitur.

Custoditur a iusto filio substantia peccatoris patris. cum filius bene dispensat que pater male congregavit.

Aliter. Custoditur iusto substantia peccatoris. quando ablatum est a Iudeis regnum dei datum est genti facienti fructus eius.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dit. Iustus comedit et replet animam suam. venter autem impiorum insaturabilis.

Semper discentes et numquam ad ueritatis scientiam peruenientes.

XIIII

Sapiens mulier edificat domum suam. insipiens extructam quoque manibus destruet. Ambulans recto itinere et timens deum despicitur ab eo qui infami graditur via. In ore stulti virga superbie. labia sapientium custodiunt eos. Ubi non sunt boves presepe vacuum est. ubi autem apparent plurime segetes ibi manifesta fortitudo bovis. Testis fidelis non mentietur. profert mendacium dolosus testis. Querit derisor sapientiam et non invenit. doctrina prudentium facilis.

Destruet male uiuendo et aliquando aperte repugnando. quare autem sapientium hic actus stulti lacerant ostendit cum dicit: ambulans recto itinere. et cetera. Abhominatio est peruersorum bonorum religio. stultitieque uidetur incredulis cum fideles propter dei amorem aduersa sustinent mundi. et terrestria derident eorum qui credunt corporis. de quibus aperte subdit: In ore stulti. et cetera.

dicitur iusto filio. Per alias multa scibit alimonie celestis tractando et in exemplis patrum. et non tonabilis fiat: qui legendo et meditando et exponendo ...

In ore stulti virga superbie. et cetera. Quia stulti per vaniloquium humiles quos despiciunt affligunt, sed hi per doctrinam sapientium ne decipiantur se muniunt.

Ubi non sunt boves. et cetera. Hic herus super ...

Bos dicitur de presepe doctor ...

Querit derisor sapientiam ...

Vade contra uirum et cetera ...

22

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sua et huiusmodi verbum humiliter audiens mox crediderunt, et accepto spiritu linguis omnium loquebantur. Nunc quoque doctrinam fidei catholice prudens quisque dum catechizatur facilius percipit quam heretici, qui eam perverse querunt, numquam prorsus inveniunt.

Stultum nescit labia prudentie.

Sapientia callidi est intelligere viam suam, et imprudentia stultorum errans. Stultus illudet peccatum, et inter iustos morabitur gratia. Cor quod novit amaritudinem anime sue, in gaudio eius non miscebitur extraneus. Domus impiorum delebitur, tabernacula iustorum germinabunt. Est via que videtur homini iusta, novissima autem eius deducunt ad mortem. Risus dolore miscebitur, et extrema gaudii luctus occupat. Viis suis replebitur stultus, et super eum vir bonus erit. Innocens credit omni verbo, astutus considerat gressus suos. Sapiens timet et declinat a malo, stultus transilit et confidit. Impaciens operabitur stultitiam, et vir versutus odiosus est. Possidebunt parvuli stultitiam, et expectabunt astuti scientiam. Iacebunt mali ante bonos, et impii ante portas iustorum. Etiam proximo suo pauper odiosus erit, amici vero divi[tum]

Extraneus, id est reprobus, qui a proprio sponte cecidit quod in presenti patitur non videt quod in futuro sit passurus non providet. Ideoque a futuris bonorum gaudiis remanebit extraneus, quia amaritudinis cordis presentis partem non noluit, vel noluit subire. Domus impiorum delebitur et cetera.

Presens conversatio in terra incole et peregrini.

Sapiens timet et declinat. Sic stulti est de sua alacritate confidere torrentem rapidum vel voraginem in saltu velle transire, sapientis autem est ad planum vel ad pontem divertere. Ita qui peccatum quantum valet declinat timens ne involvatur malis. Sapiens est. Stultus autem qui contempnit peccat blandiens sibi quia aut post peniteat aut post mortem fortem penam ferat.

Impaciens et cetera. Reprehensibilis quidem est impaciens, sed multo peior et odiosior versutus. Ille enim palam ostendit stultitiam suam, iste autem in suo corde [illegible] simulat et [illegible]

illius stultitiam disputando incedat nescit intelligere quod dicis, velut arrius qui verbum consubstantiale in patre et filio numquam invenit, contendebat cum ei obiceret ... ego et pater unum sumus et deus erat verbum et cetera talia. Ideo doctrina prudentium facile est quia labia eorum quamque regunt sapientie modamine de sapientia solum loqui et audire dulce habent ...

spicit proximum suum peccat. Qui autem miseretur pauperi beatus erit. Qui credit in domino misericordiam diligit. Errant qui operantur malum. Misericordia et veritas preparant bona. In omni opere bono erit habundantia. Ubi autem verba sunt plurima ibi egestas frequenter. Corona sapientium divitie eorum; fatuitas stultorum imprudentia. Liberat animas testis fidelis et profert mendacia versipellis. In timore domini fiducia fortitudinis et filiis eius erit spes. Timor domini fons vite ut declinet a ruina mortis. In multitudine populi dignitas regis et in paucitate plebis ignominia principis. Qui patiens est multa gubernatur sapientia. Qui autem impatiens est exaltat stultitiam suam. Vita carnium

Imprudentia. quasi non providentia dicitur.

Christus qui est testis fidelis primo in Luca et quem testimonium tradidit sub Pontio Pylato. scilicet bonam confessionem.

Versipellis. i. diabolus qui mala que suggerit bona mentitur et dum bona promittit eterna ducit ad tormenta.

Hi soli casti(?) ... nati infantes et in Christo renati festinantes sub regno diaboli tenentur ut sub Herode ... parati cum in ecclesia multi.

ut sint gratiores deo redemptori suo ... egrediuntur et videbunt cadavera virorum qui prevaricati sunt in me. Vermis eorum non morietur et ignis eorum non extinguetur et erunt usque ad satietatem visionis omni carni. Quod autem ait egredientur non pedibus sed oculorum intuitu ... qui volunt foras emittunt ad videnda eorum supplicia.

Liberat animas catholicus predicator qui testimonia scripturarum fideliter predicat et profert hereticus mendacia.

Alia translatio. mendax autem mendacio dolosus animas deceptor.

In timore domini et cetera. Timor domini fiduciam fortitudinis prestat quia mens nostra tanto valentius terrores rerum temporalium despicit quanto se auctori earum ... formidine subdidit. filiis autem timoris domini dicuntur qui divino timore reguntur. Hec filiis virtutis et resurrectionis qui virtutibus student et qui ad resurrectionis gaudia pervenient quibus erit spes secundum illud. qui timent dominum speraverunt in domino. De quo subditur: timor domini fons vite.

Timor domini et cetera. Hec est spes eorum qui timent dominum ut declinantes a ruina mortis ad eum perveniant qui ait: Ego sum via veritas et vita. Dicitur et supra: lex sapientis fons vite ut declinet a ruina mortis. Ex quo patet quod nulla prior est lex sapientiae quam mortem vitare vitam debere atque acquirere eternam quam habere timore domini ... initium sapientie ... domini.

Vita carnium et cetera ...

23

cientia custoditur. et si qua forte infirma sunt quasi roborantur. Unde subditur: putredo ossium invidia. per livorem vicium ante dei oculos pereunt ea que humanis oculis fortia videntur. ossa enim per invidiam putrescere est robusta quoque perire.

Minister intelligens. etc. cui dicitur: quia supra pauca fuisti fidelis supra multa te constituam. intra in gaudium domini.

XV

Responsio mollis. etc. qui iram increpantis humiliter suscepit iam propinquat venie reatus quem gessit. qui arguenti resultat contra se iram iudicis provocat.

Ebullit stulticiam. scripturam pervertendo suos sensus auctoritati preponendo. velud fatui philosophi. ut porphirius et iulianus qui sancte ecclesie doctores stulticie sue fluenta fundebant.

Stultus est omnis [illegible] actibus credit [illegible] prudentes disciplinas irridet [illegible] derogat divine correctioni.

Dissimile sibi [illegible] cogitationibus et [illegible] idem manet [illegible]

indigentia. Qui calumpniatur egentem exprobrat factori eius. honorat autem eum qui miseretur pauperis. In malicia sua expellitur impius. sperat autem iustus in morte sua. In corde prudentis requiescit sapientia et indoctos quosque erudiet. Iusticia elevat gentem. miseros facit populos peccatum. Acceptus est regi minister intelligens. iracundiam eius inutilis sustinebit.

Responsio mollis frangit iram. sermo durus suscitat furorem. Lingua sapientium ornat scientiam. os fatuorum ebullit stulticiam. In omni loco oculi domini contemplantur bonos et malos. Lingua placabilis lignum vite. que autem immoderata est conteret spiritum. Stultus irridet disciplinam patris sui. qui autem custodit increpationes astutior fiet. In habundanti iusticia virtus maxima est. cogitationes autem impiorum eradicabuntur. Domus iusti plurima fortitudo. et in fructibus impii conturbatio. Labia sapientium disseminabunt scientiam. cor stultorum dissimile erit. Victime impiorum abhominabiles domino. vota iustorum placabilia.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

iustitiam diligetur ab eo. Doctrina mala deserentium viam vitae. Qui increpationes odit morietur. Infernus et perditio coram Domino; quanto magis corda filiorum hominum. Non amat pestilens eum qui se corripit, nec ad sapientes graditur. Cor gaudens exhilarat faciem; in maerore animi deicitur spiritus. Cor sapientis quaerit doctrinam, et os stultorum pascitur imperitia. Omnes dies pauperis mali; secura mens quasi iuge convivium. Melius est parum cum timore Domini quam thesauri magni et insatiabiles. Melius est vocari ad olera cum caritate quam ad vitulum saginatum cum odio. Vir iracundus provocat rixas; qui patiens est mitigat suscitatas. Iter pigrorum quasi sepes spinarum; via iustorum absque offendiculo. Filius sapiens laetificat patrem, et stultus homo despicit matrem suam. Stultitia gaudium stulto, et vir prudens dirigit gressus suos. Dissipantur cogitationes ubi

Melius est modicum iusto etc. Melius est ut servato dei timore egeas opibus vel cotidiano victu quam ut desiderio plura accipiendi dei timorem deseras.

Qui solverit unum de mandatis istis minimis et docuerit sic homines, minimus vocabitur in regno caelorum. Talibus enim sic correcti fiunt praeter tortus ad veniam. Si autem increpationes non receperint omnino morientur.

Omnes dies etc. Omne tempus populi dei quamdiu in praesenti pauper est afflictionibus hic mundatur, quia non pervenit adhuc ad veras divitias. Unde apostolus: redimentes tempus quoniam dies mali sunt. Et reprobi qui sine timore dei mundo fruuntur quasi iugi delectantur convivio. Unde recte subditur: Melius est parum cum timore dei.

Melius est vocare ad olera etc. Melius est simplicis vitae innocentiam cum caritate servare quam virtutum exterius fulgere miraculis et interiora mentis ab odiorum sorde non expurgare. Unde discentibus: Domine, nonne in nomine tuo multas virtutes fecimus? dicet Dominus: Non novi vos; discedite a me omnes operarii iniquitatis.

Pigrorum quos piget operari iustitiam, qui cum viam dei appetunt eos velut spinae obsistentium se per vim formidinum suarum opponentium sentiones pungunt. Sed quia hi bonos non perdit, adiungit: Via iustorum absque offendiculo. Quia quidquid adversitatis in via nihilominus inveniunt non offenduntur, quia etiam spei et virtute comparationis satis adiuncta [illegible] sunt.

24

Letatur homo. i. sen. etc. humanum est de sensu quod pro arte prolata letari. sed ne sapiens non solum quod loquitur sed et oportunitate loci et temporis et persone cui loquatur diligenter inquirit.

Novissimus inferni cecitas peccantis anime et ne lucis scientia careamus. de quo descendunt in infernum viventes.

Vidue ecclesie. i. sponse sue pro qua in vita mori dignatus est.

Firmabitur in iudicio quando non solum facta sed et verba omnibus digna premia reddet.

Letatur homo in sententia oris sui et sermo oportunus optimus est. Semita vite super eruditum ut declinet de inferno novissimo. Domos superborum demolietur dominus et firmos faciet terminos vidue. Abhominatio domini cogitationes male et purus sermo pulcherrimus ab eo firmabitur. Conturbat domum suam qui sectatur avaritiam. qui autem odit munera vivet. Per misericordiam et fidem purgantur peccata. per timorem autem domini declinat omnis a malo. Mens iusti meditabitur sapientiam. os impiorum redundat malis. Longe est dominus ab impiis et orationes iustorum exaudiet. Lux oculorum letificat animam. fama bona impinguat ossa. Auris que audit increpationes vite in medio sapientium commorabitur. Qui abicit disciplinam despicit animam suam. qui autem acquiescit increpationibus possessor est cordis. Timor domini disciplina sapientie et gloriam precedit humilitas.

Lux etc. Alia translatio. Videns bona oculus delectat cor. bona i. domini in terra viventium quoniam in celo tantum contemplatur. nunc in corde delectatur quantum intus affluentia vestitur.

Lux etc. Iure mentem delectat humanam que se lucem celestium archanorum domino revelante perspexisse cognoscit. Fama quoque illa qua angelis deferentibus non solum opera nostra sed et sermones et cogitationes deo nuntiantur. oleo caritatis fortitudinem nostre actionis impinguat. ... magis fervet opus.

XVI

Hominis est animam preparare etc. Sine me nichil potestis facere. quod quia hominis est ... preparare et domini gub...

Hominis est animam preparare et domini gubernare linguam

ones omnium bonorum s. et malorum dns uidet. ut et sic singulorum quid in occulto cogitent certa lance discernat. unde subdit: Reuela. do. o. t. et c. opa nra dno reuelamus qn quicquid mali latet nouimus in cunctis que agimus et memoria reducimus. atque illi flagitantes auxilium et te non solum opa sed et cogitatões dirigit.

patent oculis eius. spirituum ponderator est dns. Reuela dno opa tua et dirigentur cogitationes tue. Uniuersa pp semet ipsum opatus est dns. impium quoque ad diem malum. Abhominatio est dni omnis arrogans etiam si manus ad manum fuerit non est innocens. Initium uie bone facere iusticiam. accepta autem apud deum magis quam immolare hostias. Mia et ueritate redimitur iniquitas et in timore dni declinatur a malo. Cum placuerint dno uie hominis. inimicos quoque eius conuertet ad pacem. Melius est parum cum leticia quam multi fructus cum iniquitate. Cor hominis disponet uiam suam. sed dni est dirigere gressus eius. Diuinatio in labiis regis. in iudicio non errabit os eius. Pondus et statera iudicia dni sunt. et opa eius omnes lapides sacculi. Abhominabiles regi qui

nificat. de quo dicitur: Nolite cogitare quomodo aut quid loquamini. dabitur enim uobis in illa hora. ma. x.

Uniuersa pp semet. et c. Stella fuit dno causa operandi non sola uoluntas ut suam bonitatem communicabit creature quam pretio faceret beatam ostenderet. cui uero qui bonum conditionis propria sponte deseruit. i. diabolum cum suis sequacibus iusta seueritate dampnauit. i. diabolum

Abhominatio est. do. et c. Quicumque attribuit sibi bonum quod facit et si nichil uidetur male manibus opari et cordis innocentiam pdt in quantum largitori bonorum se pfert. et id talem dns abhominatur ut reum quem sibi de beneficiis uidet ingratum.

Cum placuerit dno. et c. tanta est sanctitas diuine religionis ut et ipsi qui foris sunt uenientes et his pacem habeant quos deo pfore seruire uident quamuis religione discordent. ut in daniele et tribus pueris. apo. xiv. da. iiij.
Sepe et psecutores non solum ad pacem cum persecutoribus. sed et ad ueritatem fidei conuersi sunt.

Diuinatio in labiis et c. Deus iudicium suum regi dat. ne quis aliter non errat in iudicio et in cuius labiis diuinatio. Hanc non solum sermones suorum et facta dirigit. sed diuinos gentilium qui pcedeant introgantibus disponit. teste ppha quod ad deceptionem achab missum spm dicit a solio dei quod pphetas ora ei impleret. iii. Re. xxii.

Pondus et sta. et c. lapides iusti fortes. unde lapides uiui superedificati domos spiritales. sacculus quia ab intus sancti sua uirtute claudit et celesti edificio appo... i. petr. ii.

25

(c) 2006 Minist

Voluntas regum labia iusta. qui recta loquitur dirigitur. Indignatio regis nuntii mortis et vir sapiens placabit eum. In hylaritate vultus regis vita et clementia eius quasi imber serotinus. Possidere sapientiam quia auro melior est et acquire prudentiam quia preciosior est argento. Semita iustorum declinat mala custos anime sue servat viam suam. Contritionem precedit superbia et ante ruinam exaltatur spiritus. Melius est humiliari cum mitibus quam dividere spolia cum superbis. Eruditus in verbo reperiet bona et qui sperat in domino beatus est. Qui sapiens est corde appellabitur prudens et qui dulcis eloquio maiora reperiet.

(Interlinear glosses: quia vir linguosus non dirigetur. — de superiori. — de moralibus — contritionem future discipline — quia humilia patitur — quia predicando — quia sibi predicat — quia solus — quia predicando spiritus resistendo — quia prima)

Luc. x. Voluntas regum. i. iustorum multi reges et prophete voluerunt videre que vos videtis. hii. n. et viciis resistunt et virtutum obsequio quasi satellitum constipantur: reges. n. autem sepe labia iusta delectantur ut herodes iohannem.

ii Co. vi. Nuncii mortis angeli sathane, heretici etiam philosophi omnes qui verba mortifera nunciant, quia sermonis eius quo magis auctori mortis serviunt eo gravius vite largitorem offendunt: quibus tamen venia non negatur: nam subditur et vir sapiens placabit eum. potest enim resipiscendo placare quem insultare loquendo offendisse.

In hylaritate et cetera. Quicumque hylaritatem ipsius vultum videre merentur hii semper cum illo vivere habitant. alibi. videbit omnis caro salutare dei. Et iusti placatum. tunc ibi videbunt vitam et clementiam et cetera. Serotini imber in iudea usque hodie tam maturis messibus venire consuevit. ubi dominus et matutinam pluviam et serotinam promittit dicens. dabo pluviam vobis matutinam et serotinam et cetera.

Deu. xi. Pluvia matutina vite temporalis vera. ut cum dominus quam prima credendi in ipsum semina suscepimus. Serotina quasi tam maturis virtutum frugibus in dei horreo recondimus. et huius regis clementia ymbri serotino comparatur quia quos fructus vite bene agentes perpiniunt nec liberus arbitrium sed superni facit irrigatio doni.

Qui sapientiam fidei quam didicit bona tamen corde custodit merito nomen prudentis accepit: sed qui eandem sapientiam docere predicare et contra hereticos defendere novit maiores la...

Sap. xi. in mensura et pondere et numero constituens universa sic voluit mensuram fidei et gratiarum distribuit.

ii Co. xii. Ut rectis operum gressibus ad vitam perveniatur etiam in manu malorum dolus dirigitur ut non homo. unde de antiocho. dolus in manu eius dirigetur.

Jezabel de morte Naboth et de homicidium et ad ultimum .vii. dierum fame purgavit idem. Difficilius arrogantia quam auro carens et gemmis.

Et si predicare non novit quia in predicatione spem ponit beatitudinis eius fit particeps.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Fons vite eruditio possidentis; doctrina stultorum fatuitas. Cor sapientis erudiet os eius, et labiis illius addet gratiam. Favus mellis verba composita, dulcedo anime et sanitas ossium.

Consilium per eloquentiam prodit amantibus et favet ... sua mentis alia predicare bona que ipsi non amant ... solum ad ossium, id est virtutum spiritualium ...

Est via que videtur homini recta, et novissima eius ducunt ad mortem. Anima laborantis laborat sibi, quia compulit eum os suum. Vir impius fodit malum, et in labiis eius ignis ardescit. Homo perversus suscitat lites, et verbosus separat principes.

Vir iniquus etc. Potest hoc de heretico et de omni fautore malorum accipi ...

Vir iniquus lactat amicum suum, et ducit eum per viam non bonam. Qui attonitis oculis cogitat prava, mordens labia sua perficit malum. Corona dignitatis senectus, que in viis iustitie reperietur. Melior est patiens viro forti, et qui dominatur animo suo expugnatore urbium. Sortes mittuntur in si[num] ...

Fons vite etc. Quia ille predicator ... 26

(c) 2006 Mini...

XVII

peratur. Melior est buccella sicca cum gaudio quam domus plena victimis cum iurgio. Servus sapiens dominabitur filiis stultis, et inter fratres hereditatem dividet. Sicut igne probatur argentum et aurum camino, ita corda probat Dominus. Malus obedit linguae iniquae, et fallax obtemperat labiis mendacibus. Qui despicit pauperem exprobrat factori eius; et qui in ruina laetatur alterius, non erit impunitus. Corona senum filii filiorum, et gloria filiorum patres eorum. Non decent stultum verba composita, nec principem labium mentiens. Gemma gratissima expectatio praestolantis; quocumque se verterit prudenter intelligit. Qui celat delictum quaerit amicitias; qui altero sermone repetit separat foederatos. Plus proficit correptio apud prudentem quam centum plagae apud stultum. Semper iurgia quaerit malus; angelus autem crudelis mittetur contra eum. Expedit magis ursae occurrere raptis fetibus quam fatuo

Melior est buccella, etc. Quibus est pura bona cum caritate facere sine scientia praedicandi, hoc est habere siccam buccellam, quam magnis excellere virtutibus cum ambitione discordiae.

Servus sapiens quibus praelati debent esse vel olim subditi, qui post conversionem vitae suae sapiens effectus atque flagrantissimo amore dilectione dei servientes filiis stultis, hoc est quibusdam fidelibus a caritate dei post acceptam fidem tepescentibus actu vel praedicatione sua eos praelatus dominatur atque inter electos, scilicet perfectos, sive praelatos hereditatem dividit.

Senes patriarchae, prophetae, apostoli; filii filiorum, id est successoribus apostolorum digna laude celebrantur; et gloria est posterorum novi testamenti quod veteris patrum filii esse meruerunt.

Cum prima futura fidelis expectatio quasi gemmae splendidissimae possessione laetatur, pro cuius acquisitione sapiens negotiator omnia vendit. Sive prospera sive adversa contingerit, a sua intentione non flectitur; prudenter intelligens quoniam diligentibus deum omnia cooperantur in bonum.

Angelus crudelis, immundus spiritus, qui a domino contra pravos mittitur ut in praesenti affligat, ut Aegyptios, vel immittit in eos iram, indignationem, sive per angelos malos, vel qui post mortem ad tormentum rapiat animam. Est enim et angelus domini, id est, etc.

Expedit, etc. Facilius erat sanctis doctoribus furori gentilitatis occurrere raptis ad se per spiritus aliquibus et a bestiali eius saevitia ad fidem perductis

est iudicium, cuius elata palmam tenebat, sic hominem sanctum in praesentia quid vita iacente sit, rima proceritatis in medio placeat, examinis dominum.

Potest in ursa hostis antiqui malicia intelligi, cui saepe rapimus eos qui filii sunt ...

(interlinear glosses: assignando; dividet; qui prius praeerant eos accipiendo vel unumquemque sibi aptitudinem; expectatio vitae aeternae; quia gravis sermo est cum fit deliquisse cum manifestatur; scilicet delicti; diabolus; vel diabolus; qui dediti ad fidem; et fetus; confidenti in stultitia sua)

dei filius ad iniungium. hoc sepe facilius fit, et simplicium ad fidem rectam vocavit. vel catholicum prave agentem ad bonum opus reduxit.

...ciam suam. Qui reddit mala pro bonis non recedet malum de domo eius. Qui dimittit aquam caput est iurgiorum, et antequam patiatur contumeliam iudicium deserit. Et qui iustificat impium, et qui condempnat iustum abhominabilis est uterque apud Deum. Quid prodest habere divitias stulto cum sapientiam emere non possit? Qui altam facit domum suam querit ruinam, et qui evitat discere incidit in mala. Omni tempore diligit qui amicus est, et frater in angustiis comprobatur. Homo stultus plaudet manibus cum spoponderit pro amico suo. Qui meditatur discordias diligit rixas, et qui exaltat ostium querit ruinam. Qui perversi cordis est non inveniet bonum, et qui vertit linguam incidet in malum. Natus est stultus in ignominiam suam, sed nec pater in fatuo filio letabitur. Animus gaudens etatem floridam facit; spiritus tristis exsiccat ossa. Munera de sinu...

...ti in sui persona dogmatis, quia illud est contra eos. hoc est sua iniscera ceteris agebant.

Qui dimittit et cetera. Aquam dimittere est linguam in fluxum eloquentie relaxare. quod est in bonam partem dictum, aque profunde verba ex ore viri. quare gloria dimittit aquam. caput est iurgiorum, quia qui linguam non refrenat concordiam dissipat. unde est. quod imponit stulto silentium iras mitigat.

Quid prodest ipsis iudeorum infidelibus habere divitias scripturarum, cum in hiis intelligere Christum non possint. quid stulto etiam habundare divitiis cum unitatem fidei in eis discernere nequeant. quid malo catholico expedit divitias habere verbe fidei cum sapientiam pro actionibus habere neglexerit.

Qui omni tempore amat. Omni tempore eius custodit amorem; in angustiis passionis deserit; quem in pace sua tranquillitate confessus est.

Homo stultus et cetera. Stultus est qui cum sui curam susceperit regendam de suis gloriatur actibus, et non potius ex humili confessione quicquid potest auxilii salutaris impendit.

Animus gaudens sancti consolatione letatur, et bone actionis flore decoratur, et fructum premii celestis expectans qui nec tristicia seculi que mortem operatur angitur, pinguedine divine caritatis in robore virtutis quasi ex ercere videtur hec nullatenus valet. Sed cum ossibus exsiccatis marcet, etc. quia in bonis que facit gloriam dilectionis amisit.

In facie prudentis lucebat sapientia divinitatis quia in carne apparens virtutem et doctrine testimonium ostendebat. sed oculi iudeorum etiam sui potentes que cuius monitis...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

…tem sensus in ipso spiritus hospitio premonstrant nec cum stulti ad mirandum oculos attollunt, sed quasi ad finem voluptatis pungant tota intentione perquirunt.

Non est bonum etc. et de ipso principe ac iudice scelerum qui pro nostra salute pati voluit accipi potest et de omnibus ecclesie rectoribus qui vel facultatibus nudati ab impiis vel ipsa sunt morte consumpti.

Impius etc. Qui longis peccatorum tenebris involutus semel de luce desperat ex desperatione sibi peccandi frena relaxat, sed ob plurimum future dampnationis omnis nulla ratione evadit, quia nulla divini timoris memoria cohibuit.

Aqua profunda id est verba sapientium lavant mentes et rigant ne peccatorum sordes [illegible] remaneant, vel hereditate [illegible] fecundant. Et quia quedam in mistica latent, quedam aperta sunt recte hec aque profunda et torrentem redundantem esse dicit.

Jo. vii. Quia doctrina domini et apostolorum palam currerunt (?) testamenti sacramenta mundo reserabant de quibus subdit et torrens redundans fons sapientie.

Quam enim cepta opera distincte non …

In facie prudentis lucet sapientia, oculi stultorum in finibus terre. Ira patris filius stultus, et dolor matris que genuit eum. Non est bonum dampnum inferre iusto, nec percutere principem qui recta iudicat. Qui moderatur sermones suos, doctus et prudens est, et pretiosi spiritus vir eruditus. Stultus quoque si tacuerit sapiens reputabitur, et si compresserit labia intelligens.

XVIII

Occasiones querit qui vult recedere ab amico: omni tempore erit exprobrabilis. Non recipit stultus verba prudentie, nisi ea dixeris que versantur in corde eius. Impius cum in profundum venerit peccatorum, contempnit, sed sequitur eum ignominia et opprobrium. Aqua profunda verba ex ore viri, et torrens redundans fons sapientie. Accipere personam impii in iudicio non est bonum, ut declines a veritate iudicii. Labia stulti miscent se rixis, et os eius iurgia provocat. Os stulti contritio eius, et labia ipsius ruina anime eius. Verba bilinguis quasi simplicia, et ipsa perveniunt usque ad interiora ventris. Pigrum deicit timor; anime autem effeminatorum esurient. Qui mollis est et dissolutus in opere suo, fr…

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sima nomen domini. ad ipsum currit iustus et
exaltabitur. Substantia divitis urbs
roboris eius. et quasi murus validus circu
dans eum. Antequam conteratur exaltatur cor
hominis. et antequam glorificetur humiliatur.
Qui prius respondet quam audiat. stul
tum se esse demonstrat et confusione di
gnum. Spiritus autem viri sustentat inbecil

Spiritum vero etc. dicitur. Ut se pe iratus. ea que placatus corrigit penitet. et plerumque ea dixerit ignorat. Eius vesania per sapientium modestiam facillime sufferetur atque sopitur.

litatem suam. spiritum vero
ad irascendum faci
lem quis poterit sus
tinere. Cor prudentis possidebit scientiam. et auris
sapientium querit doctrinam. Donum hominis
dilatat viam eius. et ante principes spa

Iustus accusator est sui prior omnis qui vere iustus est. Peccatorum errata confitetur primo se ipsum inspicere diuque se sollicitus accusare alios benigne corrigit. Et qui dixerat: audi dicit amicos. Quia omnia que audivi a patre meo nota feci vobis. venit in cor eius per presentiam divine contemplationis et cum mundum a sordibus iniquitatis cognoscit: ex humilitate digna mercede remunerat.

cium facit. Iustus
est prior accusator
sui. venit amicus
eius et investiga
bit eum. Contradi
ctiones comprimit
sors. et inter potentes
quoque diiudicat. Frater qui
adiuvatur a fratre quasi civitas firma. et

Substantia divitis etc. Substantia terrena non semper defendere potest. immo plerique per eam perierunt. Unde ecclesiastes. Divitie conservate in malum domini sui pereunt. eum in afflictione pessima. Sed de substantia virtutum dicitur. Quia eum homine quasi inexpugnabili muro contra hostium aciem et insidias.

Qui prius etc. Qui prius magister esse desiderat quam discat: stultitie notam non declinat. Qui iudicare priorum sententias presumit et regulas plene eam nondum in ordinatione festinat: se dignum confusione monstrat.

Spiritum autem viri etc. Et ipse intra tacite quid perpessus est. caro autem infirma. vel de quolibet sancto viro accipi. qui carnis inbecillitatem ne in temptationibus incidat mentis fortitudine sustentat.

Donum hominis etc. Donum caritatis sive aliarum virtutum quas fideles acceperunt dilatat viam actionis eorum. quo magis gratia tempore sancti virtutibus replentur: eo latius foris bonorum operum gressus multiplicantur. atque inter magnos esse rectores in futuro culmine sortiuntur honoris. Aliter donum spiritale salvatoris quod mundo attulit: dilatant viam eius quod ad plurimas orbis nationes per fidem et dilectionem sue presentie venit. nec solum populos sed reges eorum conspicientur venerare. ac sibi libenter obtemperare faceret.

Frater qui adiuvatur a fratre etc. Cum populus in decore et gentium forma sibi in christo caritate consentit unitatis catholice ecclesie civitatem construunt. et sic nectos urbium portas muniunt vera dogmata utriusque testamenti ecclesias per orbem que unam catholicam faciunt ab infideli

28

(c) 2006 Ministerio de Cultura

uentre replebitur uenter eius & genimina labiorum illius saturabunt eum. Mors & uita in manibus lingue: qui diligunt eam comedent fructus eius. Qui inuenit mulierem bonam inuenit bonum & hauriet iocunditatem a domino. Qui expellit mulierem bonam expellit bonum.

Humiles spiritu humiliter dominum adorant ut publicani. superbi sua merita iactant ut pharisei.

Qui autem tenet adulteram: stultus & insipiens est. Cum obsecrationibus loquetur pauper & diues effabitur rigide. Vir amicabilis ad societatem magis amicus erit quam frater.

Vir amicabilis &c. Gentilis populus magis amatur a domino quam iudeus infidelis portans. de quo secundum carnem natus est. post & de apostolis de iudea natis intelligi. quia magis amaretur credentes ex gentibus quam sue gentis incredulos.

XIX

Melior est pauper qui ambulat in simplicitate sua quam diues torquens labia sua insipiens.

Melior est simplex auditor uerbi dei si ea que in scripturis intelligit operando perficit quam eruditus siue hereticus que caute intellexit: ad heresim predicando labia detorquet.

Ubi non est scientia anime non est bonum & qui festinus est pedibus offendit. Stultitia hominis supplantat gressus eius & contra deum feruet animo suo. Diuitie addunt amicos plurimos. A paupere autem & hii quos habuit

Anime humane scientia uite celestis necessaria est. quia sine ea beata esse non potest. Ideo non qui effrenatus sensibus mentis plus appetit sapere quam debet. periculo offensionem hauriet sicut hereticis temerariis tractatibus incurrit. quod in primis parentibus insinuatum est: qui dum appetitu scientie maioris uetitum contingere presumpserunt a statu beatitudinis in penam miserie & immortalitatis inciderunt.

Stultitia hominis &c. Stulti aliqui iracundiam deserunt non se errasse sentiunt; sed culpam suam in conditorem referunt. quia ipse occasionem peccandi tribuerit. quia uel hominem fragilem fecerit. uel ad temptandum hostem illicitum admiserit. Unde adam post peccatum increpatus a domino se excusauit dicens. mulier quam dedisti mihi sociam dedit mihi de ligno & comedi. & mulier. serpens inquit decepit me. ambo culpam in creatorem retulerunt. ille quia mulierem sociam dedit. illa quia serpentem in paradiso posuerit. & quia sapiens. Glo. de. coz. m. m. uet. m. ad. ex. m. per. hic &c. & contra deum feruet animo qui diuina imperia per suam [illegible] contempnens ipsum [illegible] importabilia hominibus honera imposuerit ipse reprehendit insana.

Diuitie regni celestis que per sanctos doctores fidelibus tribuende predicantur multos amicos & eis predicatoribus & eorum largitori deo asciscunt. A philosophis autem qui nichil certe beatitudinis promittunt & hii quos habuerant separantur

(c) 2006 Ministerio de Cultura

qui mendacia loquitur non effugiet. Multi colunt personam potentis et amici sunt dona tribuentis. Fratres hominis pauperis oderunt eum insuper et amici procul recesserunt ab eo. Qui tantum verba sectatur nichil habebit. Qui autem possessor est mentis diligit animam suam et custos prudentie inveniet bona. Testis falsus non erit impunitus et qui loquitur mendacia peribit. Non decent stultum delitie nec servum dominari principibus. Doctrina viri per patientiam noscitur et gloria eius est iniqua pretergredi. Sicut fremitus leonis ira et regis ita et sicut ros super herbam ita et hylaritas eius. Dolor patris filius stultus et tecta iugiter perstillantia litigiosa mulier. Domus et divitie dantur a parentibus a domino autem proprie uxor prudens. Pigredo immittit so[porem]

[Interlinear glosses:] fidei promissionem ... quos terre reum ... non longeva multum ... me et ego sum pauper et dolens ... et apostoli ... fugerunt ... Christo ... inde apostolus ... auditores legis ... tam habet ipsam in futuro ... implens divini verbi ... per eos qui loquitur mendacium ... hereticum ... scripturarum delicie ... per ... multis ... dei ... in multis ... in iudicio iustus ... hereticorum ecclesia ... scripture ... ecclesia ... operandi ... mali ... legendi

Redarguitur ei qui tantum verba sectatur nunc illum redarguit qui verba divine auctoritatis male interpretando corrumpit. Quod in alia sepius iterant confirmatum est. ut Ioseph ait eo quod sermo sit dei et velocius compleatur.

Non decent hereticum divine scripture quas hiis verbis vera non novit [illegible] illum qui adhuc servus est peccati presse[r]vivis in regimine ecclesie.

Stultus est omnis prelatus qui sibi sapiens putatur. hunc [illegible] delicias spirituales quibus uti nescit. Ecce non cognitur. Ite et servus dominari principibus. id est delectis sine dispendio non potest.

Doctrina et cetera. doctrina ecclesiastica per patientiam doctorum eius sit perfecta monstratur. quod dum magis afflictionibus ac morti corpus subdere quam a docendo cessare voluerunt ostendebant eam esse salutarem quam tanta constantia defensare curabant. aliter doctrina viri per patientiam noscitur quia tanto quisque minus ostenditur doctus quanto minus patiens. [illegible] potest ... bona docendo impendere si vivendo nescit adversa equanimiter tolerare. Sicut autem subditos et gloria eius est. id est perfecta [illegible] est doctoris sic aliorum improbitatem patienter sufferre ut se noverit ab iniquis patienter observare. [illegible] munditia sine tolerantia sufficit neque tolerantia sine munditia.

Deus in natura semper impassibilis. dolet tamen more dei cum homines quos ad se credendo laudendo que creavit diablo servire conspicit. Unde penituit eum quod hominem fecisset super terram. et tactus dolore cordis intrinsecus dolebo in quod hominem quem creavi a facie terre.

Sic tecta perstillantia pluviam quod suscepiunt non ad utilitatem sed et ad molestiam inhabitantium sic ecclesia hereticorum divina verba non ad salutem animarum sed ad usum sine nequitie male interpretando et catholicos litigando

Pigredo est qui recte scit vel sentiendo vigilat. sed nichil operando torpescit. [illegible]

Ho. xx. vij.

29

(c) 2006 Ministerio de Cultura

titur. dum ab opere cessantium recte a/ fulsis. et anima dis. e. su. nam quia se ad superiora stringendo non dirigit ne/ gligentiam se inseri per desidia expand./ et dum studio subtilius in rigore non/ astringitur cupiditatis infime fa/ me sauciatur. ut quo per disciplinam ligari dissimulat eo emittens/ per voluptatum delicias se spargat.

Subiectum etsi errare conspicis: deligenter castiga. quia si castigari remittitur caritate erga illum age ne quid in viris tibis vel operibus unde amplius pereat inveniat. huic concordat quod sequitur. qui impaciens est. sus. d. et cum ra. a. ap. [illegible] per duricia [illegible] dicentes [illegible] in patientie [illegible] labiis [illegible] virtutis dampnum paciens. et cum illi spem pene salutis [illegible] forsitan habuerat durius increpando rapueris. bonum per ferre [illegible] scandalizasti districto iudici reddes. [illegible] patet [illegible] per patientiam inopie fiunt. est autem rapitor qui dampnat animam suam et cum proximo tam tollit et si [illegible] deo iudice bonum reddet. [illegible] mala cogitans homo multo dampno affligitur et si [illegible] fuerit et animam suam apponet. [illegible] pecuniam violentus abstulit per hac animam [illegible]

Melior est iam qui se per excellentiam virtutum uno nomine dignum ducens fallitur: necesse dum superbiendo perdidit bona que gessit.

Nemo ita piger est ut vel comedendo manum ad os ducere laborem putet. [illegible] pigro labor est manum ad os porrigere quia desideriis [illegible] peccator [illegible] manum [illegible] ad os porrigere est [illegible]

soluta esuriet. Qui custodit mandatum custodit animam suam. Qui autem neglegit viam suam mortificabitur. Feneratur domino qui miseretur pauperis. et vicissitudinem suam reddet ei. Erudi filium tuum et ne desperes ad interfectionem autem eius ne ponas animam tuam. Qui impaciens est sustinebit dampnum. et cum rapuerit aliud apponet. Audi consilium suscipe disciplinam ut sis sapiens in novissimis tuis. Multe cogitationes in corde viri. Voluntas autem domini in eternum permanet. Homo indigens misericors est. et melior est pauper quam vir mendax. Timor domini ad vitam. et in plenitudine commorabitur absque visitatione pessima. Abscondit piger manum suam sub ascella. nec ad os suum applicat eam. Pestilente flagellato stultus sapientior erit. Si

[illegible] das pluvie guttas at/ rapiunt; sub tectis in/ domo sordidas reddunt/ et fetidas limpiditate/ ima celestis oraculi vbi/ suscipit. et foras mixta/ auditoribus reddit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

fugat patrem et matrem fugit: ignominiosus erit et infelix. Non
cesses fili audire doctrinam. nec ignores sermones scientiae. Testis in
iquus deridet iudicium. et os impiorum
devorat iniquitatem. Parata sunt derisoribus iudicia et mallei percutientes stultorum corporibus. Lu

XX

xuriosa res vinum. et tumultuosa ebrietas. Quicumque hiis delec
tatur non erit sapiens. Sicut rugitus leonis ita et terror regis. Qui
provocat eum peccat in animam suam. Honor est homini qui separat se a contentionibus.
omnes autem stulti miscentur contumeliis. Propter frigus piger arare noluit: men
dicabit ergo estate et non dabitur ei. Sicut
aqua profunda sic consilium in corde viri. sed homo sapiens exhauriet
illud. Multi homines misericordes vocantur. Virum autem fidelem quis
inveniet? Iustus qui ambulat in simplicitate sua. beatos post se
filios derelinquet.
Rex qui sedet in solio
iudicii dissipat
omne malum intu
itu suo. Quis potest
dicere mundum est
cor meum purus
sum a peccato? Pondus
et pondus mensura et
mensura utrumque abhominabile est apud deum. Ex studiis suis intelligitur

De quo dicitur. Non falsum testimonium dices. vel venturum de quo testis falsus non erit impunitus et qui loquitur mendacia peribit.

Regnum dei estati comparatur, ex qua meroris nostri nubila transient et vite dies eterni solis claritate fulgebunt.

Non ad litteram sed exempla eius sequentes. Unde omnes electi filii Abrahe quibus non presens sed futura beatitudo promittitur. Unde rex qui sedet.

Non dicit quis habet. ex dicto beati mundo corde et innocens manibus et mundi corde. sed quis potest dicere. ex contrarium est se laudare. et ex sunt qui sua que fortia laudent, ex moris contraria despiciunt. subdit: Pondus et pondus et cetera.

Rex qui sedet et cetera. Et si in hac vita electi mala patiantur, tempore tamen ubi iudicem venire omnia mala dissipantur. et coronatis cum domino iustis soli punientur iniusti. ex quo nec agitur cum aliquis sanctus erit de solo qui eum tribulabat digna factis recipiet.

Pondus et pondus et cetera. Diversum pondus et diversam mensuram habet in domo sua qui aliter sibi quam proximo metitur. qui in suis semper actibus que laudentur in proximo que vituperantur contra. et talem abhominatur dominus. ex quod contrarium sibi iterum placet cum superno inspectori displicet. sed ex periculosum est de aliena conscientia iudicare dare consilium quibus indiciis iudicium nostri cordis erga proximum dirigere debeamus, ex studiis suis intelligitur. Unde sequitur.

30

(c) 2006 Ministerio de Cultura

continentie auditori sapientium
observantie mandatorum dei. et ma
xime simplicitati et humilitati stu
dere videris hic munda et recta opera
intellige. Si autem ceterum his cor
rigere aut sibi si potes devita. ne
ab eo contaminaris. nec est certum
quod studiosi pueri nec munda et rec
ta opera restituerunt. et supra aut. quis
potest dicere mundum est cor meum. in hoc. et cer
titudinem vivendi equaliter in hac
vita esse iustorum potius docet esse hiden
In illo sublimitate divini exa
minis qua hominum facta et intentiones
diiudicat monet autem oculos semper
intendam. Unde illum locum quidam
transtulerunt. cum sederit rex in so
lio iudicii quis gloriabitur se castum
habere cor. aut quis gloriabitur mundum
se esse a peccato. quia et hoc manifeste
posuerit. invenies quia cum iusto est
directa est via illius. quia. et cum
sapientibus graditur sapiens e
rit sic est. amicus stultorum similis effi
cietur.

Aurum et multitudo gemmarum. etc. Hec est gloriatio
sapientis emptoris qui quod dum e
merit malum esse dicit. quod sciunt a
gere. cum autem recesserit letabitur
sapienter se emisse. sic et celi emp
tor ubi hinc recesserit exultabit.
Sapiens labia scientie. i. doctrine spiri
talis quia usus est increpatio
ne celestium. auro gemmis et va
sis esse assimilando preciosis.

Suavis est homini. etc. In quocumque
membro quis amplius peccavit et
eo plus punietur. Unde qui in lin
gua magis delinquit in ea plus
cruciatus esse perhibetur dum os eius
calculo qui est lapis ignitus
implendum est. sicut accidit diviti
qui epulabatur cotidie splendide
cum in inferno ardens lingue re
frigerium petebat. quia in verbis lin...

puer. Si munda et recta sint opera eius.
(quod auditum obedientie — quod doctorem eruditum)
Aurem audientem et oculum videntem
(que sibi tribuat aliquis.)
dominus fecit utrumque.
Noli diligere somnum
(quod pro ignorantie in scriptura de quo
hora est iam nos de somno surgere.)
ne te egestas
(quod faciem est nec gutta aque sitienti
tribuitur.)
opprimat. Aperi
(quod cordis quod ad sanctas vigilias)
oculos tuos et
(quod sequitur unde vivendo saturitate)
saturare panibus.
(celestium gaudiorum.)
Malum est malum
dicit omnis emp
tor. et cum recesserit
(sed non)
tunc gloriabitur. Est
aurum et multi
tudo gemmarum. et vas preciosum labi
a scientie. Tolle vestimentum eius qui fidei
iussor extitit alieni et pro extraneis au
fer pignus ab eo. Suavis est homini pa
nis mendacii et postea implebitur os eius
(id est lapide igneo — quod consiliis ...)
calculo. Cogitationes consiliis roborantur
et gubernaculis tractanda sunt bella.
(quod secreta priorum amici.)
Ei qui revelat misteria et ambulat
(quod et priorum amicitie.)
fraudulenter et dilatat labia sua
(ne sis ei amicus.)
ne commiscearis. Qui maledicit pa...

Dominus fecit utrumque. et c. sermo ad
predicandum idoneus fratrem
autem simpliciter despiciat
quod sermone idoneus ad
docendum sed ... ad
discendum et ad implendum. Ma. xiij.
sed revolat quod deus qui ei
maiorem scientie gratiam dedit
ipse forsitan que hic spiritualia Iu. xvj.
dona tribuit sicut ipse se sibi
sed ipse fratrem dans invicem Ro. xij.
quod ministeriam donatio
nis sue.

Malum est. etc. Quia eterna
prima in oculis ... dei
dicit. malum est quod in
presenti debet sustine
re cum recesserit de mun
do gloriatur apte pro spi
etiis quod non sunt condig Ro. viij.
ne passiones huius temporis a.
f. g. q. re. i. no.

plena s.

S. xvi. affliget est.

Qui pro avaritie nequitia in hac vita multiplicari appetunt, in futuro ab eterno patrimonio exheredes fiunt. Alii qui per gradus regiminis prius quam subesse didicerunt, posterius accipiunt; in novissimo mercedem retributionis que bonis rectoribus debetur carebunt.

[...] patri suo et matri extinguetur lumen eius in mediis tenebris. Hereditas ad quam festinatur in principio, in novissimo benedictione carebit. Ne dicas reddam malum pro malo. expecta dominum et liberabit te. Abhominatio est apud dominum pondus et pondus. statera dolosa non est bona. A domino diriguntur gressus viri. quis autem hominum potest intelligere viam suam.

Qui ad ministerium altaris indocti et temerarii accessit, in novissimo ostensa vanitate eorum, quod bene ministrantibus promittitur perdet. Potest et ita accipi: qui suas vult et hic ulcisci iniurias, corona pacis in futuro carebit. Cui convenit quod sequitur: Ne dicas reddam malum etc. Abhominatio est apud deum.

Abhominatio est etc. Duplex pondus et stateram dolosam habet in corde suo qui cum peccaverit, ipse veniam petit a domino, et homini peccanti in se ac penitenti dimittere non vult. Dominum nititur flectere precibus, et ipse homo non flectitur; qui tunc est iniquus ponderator. Abhominatur a domino, ex suis iniurias graviores quam domini insinuat, ut nolens indulgere ei qui uxorem suam polluit, et petens indulgeri sibi cum forte desponsatam Christi virginem polluit vel animam suam deo in lavacro consecratam.

Antiqua translatio alio sensu. [...] de suis consecrare. postea [...] quam vota fecit penitentiam agit [...] et eos qui ut sua vota [...] sanctos pro se [...] dampnatio manet eterna. ideo subditur: dissipat impios rex sapiens.

Ruina hominis devorare sanctos. et post vota retractare. Dissipat impios rex sapiens et incurvat super eos fornicem. Lucerna domini spiraculum hominis que investigat omnia secreta [...]

Ruina etc. [...] quod Act. xxiii. maledictis apostoli devoverunt se nec manducaturos nec bibituros donec interficerent Paulum. et pagani sepe deo [...] sanguinem christianorum.

Dissipat impios rex etc. Mos fuit antiquitus ut adepta de hoste victoria fornices sibi erigerent in quibus victoriarum suarum laudes describerent, ut in Saulis opere legimus. [...] impiorum [...] malicia, et magna cum cladis suis eadem [...] gloriam perpetuo celebrat. Antiqua translatio ventilator impiorum rex sapiens et immittit ill[...]

Dominum afflat illustratio cui in interiora hominis venit [...] ipse illuminans ostendit quasi cogitationes pravas [...]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

31

vite eterna est corona vite quam repromisit deus diligentibus se.

Tunc civitates bene ordinate et sancte ecclesie res recte aguntur quando fortiores viribus necessariis insistunt operibus et seniores maiori prudentia prediti de his que agenda sunt salubriter consulunt.

Livor vulneris et cetera. Cum vulnera extra premimur ad memoriam peccatorum interius tacti affligimur et renovamur et plerumque foris premimur magis intus quam sentimus dolentes. Sicque fit ut inter aperta vulnera corporis magis nos abluat plaga secreta ventris quia sanat nequitiam prave operis occultum vulnus doloris. Venter vero mens quia sicut venter escas, ita mens pertractando excoquit curas.

Sicut divisio aquarum et cetera. Omnium hominum non solum regis cor in manu domini quia in manu eius sunt omnes fines terre; sed regem sanctum quemque vocat qui vitiorum bella in se vincere virgulta malitie novit extirpare. Sicut vero dominus aquarum divisionibus terrarum fines simul et aeris implet. Regit et aquis superiora celorum, ita cor regis quocumque voluerit inclinat quia sicut divisiones gratiarum pro voluntate suam et angelis et hominibus tribuit, ita corda sanctorum quibus cumque voluerit digna donationibus reddit. Et taceat pelagianus quia absque gratia dei nullus est locus saluti.

Perversa via viri et cetera. Iuste coram domino vivere est preceptum humane conditionis. Unde deum time et mandata eius observa, hoc est enim omnis homo. Qui perverse vivit alienus ab humana natura via incedit, perversa enim actio est contra naturam et a

misericordia et veritas custodiunt regem et roboratur clementia thronus eius. Exultatio iuvenum fortitudo eorum et dignitas senum canities. Livor vulneris absterget mala et plage in secretioribus ventris. Sicut divisiones aquarum ita cor regis in manu domini quocumque voluerit inclinabit illud.

XXI

Omnis via viri recta sibi videtur appendit autem corda dominus. Facere misericordiam et iudicium magis placet domino quam victime. Exaltatio oculorum est dilatatio cordis. Lucerna impiorum peccatum. Cogitationes robusti semper in habundantia. Omnis autem piger semper in egestate est. Qui congregat thesauros lingua mendacii vanus et excors est et impingetur ad laqueos mortis. Rapine impiorum detrahent eos quia noluerunt facere iudicium. Perversa via viri aliena est. Qui autem est mundus rectum opus eius. Melius est sedere in angulo domatis quam cum muliere litigiosa et in domo communi. Anima impii desiderat malum, non miserebitur

(c) 2006 Ministerio de Cultura

i. simplex

sapientior erit parvulus. et si sectetur
sapientem sumet scientiam. Excogitat ius-
tus de domo impii, ut detrahat impios
a malo. Qui obturat aurem suam ad cla-
in diem peccatis
morem pauperis et ipse clamabit et non ex-
que elemosina · quod ab humano favore · que nescit sinistra
audietur. ira ... que sic aqua extinguit
Munus absconditum ex-
que districti iudicis
tinguit iras et donum in sinu indig-
que quod superne remunerationem etiam
nationem maximam. Gaudium iusto
que bona opera ex discretione
est facere iudicium et pavor operantibus
iniquitatem. Vir qui erraverit a via
doctrine in cetu gygantium commorabitur.
Qui diligit epulas in egestate erit. Qui
amat vinum et pinguia non ditabitur.
Pro iusto datur impius et pro recto iniquus.
Melius est habitare in terra deserta quam
i. doctrina heretica · a iracunda
cum muliere rixosa et iracunda. The-
laborum operum · quod deo amabilis
saurus deside-
que pinguedo delectationis
rabilis et oleum
in sancta ecclesia
in habitaculo iusti.
et imprudens ho-
mo
dissipabit illud.
Qui sequitur ius-

Reprobi non tantum virtute non assequi sed et persequi et omnium vallare in bonis obviare festinant. Potest et de quolibet martyre accipi in cuius habitaculo, id est corpore anima sancti thesaurus servatur, et hunc dat unctio gratie spiritualis ac persecutor imprudens sic habitaculum diruit pro ... thesau-

opere recte que per naturam originaliter sumpsit exequitur.

Qui obturat aurem etc. Generaliter non egeno tantum vel corporaliter infirmo sed qui criminibus alienis afficitur misericordie non vult condolere sed iudicantis mavult terrore censuram ostendit se non dum iudicatorum sedibus eius fructus neque auditu divine misericordie dignum.

Pavor operantibus iniquitatem etc. Quia sicut a deo prohibitum cum iniustis luxurie sive perpetrationem carnalis delectentur mentis tamen pavore interno non carent quia se perpetuo passuros pro his que temporaliter male fecerunt non ambigunt.

In cetu gigantium etc. Demonum de quibus etiam gigantes gemunt sub aquis et qui habitant cum eis, id est superbi et mali sive demoniorum cum his quos decepit penis subiacent torquentur. Horum in cetu sociabuntur qui a via veritatis erraverunt ipso iudice teste. Discedite a me maledicti in ignem eternum qui paratus est diabolo et angelis eius.

Pro iusto datur etc. Iustus et rectus idem sed iniqui omnes reprobi impii qui maioribus implicantur sceleribus vel numquam fidem perceperunt vel ad apostasiam redierunt.

Thesaurus etc. Sed antequam translatorem vel editionem thesaurus desiderabilis requiescit in ore sapientis. Unde hic potest accipi impii omnes sive delictum persecutor iniquitatis generalis vel omnes mali et pro iusto datur impius eius pro martyre punitur persecutor, pro rectis iniqui qui eorum iustitiam videntes imitari nolebant condempnat hodie pro innocentibus est et augmentum condempnationis quia fide maiorum sequi ad eterna domino

Job xxvi.

32

Math. xxv.

Ad. xvi. Math.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cognosceret. hic est dominus autem. Re
gina austri surget in iudicium
cum generatione ista. et cetera. etiam et
cetera. comparatione non potentia quia devo
tionem eius scientes cum multo facilius
possent sapientiam eius non habuerunt.

Civitatem. for. et cetera. mundum. scilicet quod
quondam malignorum spirituum tam
mundi serviebant. hinc fiduciam ni
se in cultu eorum qui non sunt dii. sed
opera manuum hominum. hanc civitatem
dei virtus et dei sapientia christus in carne
intravit. destruxitque per suos predica
tores cultum deorum et in fide celestium
docuit esse fiduciam hanc quam quem non
potest destrui. hoc et cotidie fit cum
fidei doctores argumenta philosophorum
et hereticorum et quibus scelera sua defendere
vel allevare nituntur ecclesiastica di
sciplina redarguunt.

Testis mendax. et cetera. Qui se deo servi
re testatur. non factis dicta consequatur
peribit. qui autem implet. ut promittit
hic loquela ad victoriam pervenit. quia
dum per obedientiam suam deside
ria vincere satagit per iustitiam
iudicis post victoriam palmam recipit.

Vir impius. et cetera. Iudas qui impius
corde erat. obstinatus ipso domino redar
guente noluit mala cepta cor
rigere. petrus vero quia rectus corde et
rectitudinis amator respiciente
se domino mox penitendo correxit quod
negando deliquit.

Melius est. no. bo. Nam si quis mun
dum universum universum lucraretur
animo totius contempnere. ut eius nomen
scriberetur in celo. eique memoria in
ter sanctos atque angelos figeretur et
na

Gra. bo. quia a bono per bonis laudat
...

inveniet vitam et ius
ticiam et gloriam.
Civitatem fortium ascendit sapiens
destruxitque robur fiducie eius. Qui cus
todit os suum et linguam suam: custodit
ab angustiis animam suam. Superbus et
arrogans vocatur indoctus. qui in ira
operatur superbiam. Desideria occidunt
pigrum: noluerunt enim quicquam manus eius
operari. tota die concupiscit et desiderat. Qui
autem iustus est tribuet et non cessabit. Ho
stie impiorum abhominabiles quia offeruntur
ex scelere. testis mendax peribit. Vir ob
ediens loquitur victoriam. Vir impius
procaciter obfirmat vultum suum. Qui autem
rectus est corrigit viam suam. Non est
sapientia non est prudentia. non est consilium
contra dominum. equus paratur ad diem belli. do
minus autem salutem
tribuet. Melius
est nomen bonum quam
divitie multe. super
aurum et argentum

potest. unde nolite timere
eos qui occidunt corpus. animam non possunt.
etc.

Hostis est deo devote cor
pore presentibus animam
separare corpus offerre
destruitur. sed divine est
ad victoriam ut ceptis la
borum victoria salutem
discedebat.

XXII

Quod fidelium testimonio
laudatur. non vulgi quam
diu sit adhuc hominibus pla

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dives et pauper obviaverunt sibi. utriusque operator est dominus. Callidus vidit malum et abscondit se. innocens pertransiit et afflictus est dampno. Finis modestie timor domini. divitie et gloria et vita. Arma et gladii in via perversi. custos anime sue longe recedit ab eis. Proverbium est adolescens iuxta viam suam. etiam cum senuerit non recedet ab ea. Dives pauperibus imperat et qui accipit mutuum servus est fenerantis. Qui seminat iniquitatem metet mala. et virga ire sue consummabitur. Qui pronus est ad misericordiam benedicetur. de panibus enim suis dedit pauperi. Victoriam et honorem acquiret qui dat munera. animam autem aufert accipientium. Eice derisorem et exibit cum eo iurgium. cessabuntque cause et ignominie. Qui diligit cordis munditiam pro

Callidus v. et c. Multi ex principibus crediderunt. sed propter phariseos non confitebantur ne extra synagogam fierent. Callidi v. m. quia videbant malum persecutionis et abscondebant fidem pietatis quam parvuli et repentini innocentes ut apostoli pertransierunt. unde confessi sunt quo cesi et afflicti sunt libere et vinculis. carceris et ipsa morte. verumtamen aliis exemplum usque nunc et in certamine fidei et in omnibus considerantur acti.

Neque divitem propter divitias honorat neque propter inopiam pauperem despicit quia opus sunt divinum et ad imaginem et ad opus dei factum.

Finis modestie et c. quia initium perfectionis virtutum est ad hunc statum ascendere quo gratiam conditoris vel timore dio timeamus offendere. nichil enim me morte proponentes quia et alibi vocatur perfecta caritas que foras mittit timorem. servilem scilicet et incipientem quo metuit quisque ne penis forte mereatur subigi. divitie et gloria et vita finis modestie timor domini. gloria et vita quia perfectio virtutum est inherere ita ut caste timeatur dominus. finis virtutum instituto ut divitias perpetue hereditatis regni celestis gloriam et vitam percipiamus eternam.

Proverbium et c. Quo semel est imbuta recens servabit odorem testa diu. et greca narrat hystoria Alexandrum magnum et moribus et incessu Leonidis pedagogi sui non potuisse carere et vitiis quibus parvulus infectus fuerat.

Patet quare qui vel verbo vel exemplo docet iniquitatem sustinebit vindictam quia sequitur et virga ire sue consummabitur. malam iniquitatem usque die que exempla vite pingit ut latrocinium. servitio hominis pene. ... et pignore auferre. cum possit vindicare nolle. talis virga consummatur. unde qui acceperint gladium gladio peribunt.

33

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Dicit piger et cetera. Piger ad bona opera ad ostendendam fidem quam corde tenet timidus. Non audeo fidem proferre ne me persecutor puniat vel perimat. Timeo ad exercenda virtutum opera in publicum prodire ne forte me vel antiquus hostis adversitate graviori temptet vel equalibus perversus derideat. Iniquis confundat in terris afficiat. aut sic alios iustos consummat tormentis.

Qui calumpniatur et cetera. Constat quod raptores et qui principibus et qui iniuste videlicet possidere poterunt cum in iudicio pro his que gesserant penas receperunt.

Fili mi inclina aurem tuam et cetera. Huiusque titulus parabolarum salomonis qui superius positus est. Ex quo novo genere loquitur. Proficitur non ad quod doceat sed secundum rem retinendo quod ibi incipit filius sapiens letificat patrem. Hic finit dabit ipse ditiori et egebit. Hinc ad priorem modum loquendi revertitur ut ad eum qui docet illa faciat. Inclina aurem tuam et cetera. Pulchre initium nove locutionis ut aurem partem ad auditum et cor apponere ad intelligendum que sapientes loquuntur precipiat.

sunt scientiam et supplantantur verba iniqui. Dicit piger leo est foris in medio platearum occidendus sum. Fovea profunda os aliene. cui iratus est dominus incidet in eam. Stultitia colligata est in corde pueri et virga discipline fugabit eam. Qui calumpniatur pauperem ut augeat divitias suas dabit ipse ditiori et egebit.

Fili mi inclina aurem tuam et audi verba sapientium. appone autem cor tuum ad doctrinam meam. que pulchra erit tibi cum servaveris eam in ventre tuo. et redundabit in labiis tuis ut sit in domino fiducia tua. Unde et ostendi eam tibi hodie. Ecce descripsi eam tripliciter in cogitationibus et scientia. ut ostenderem tibi firmitatem et eloquia veritatis respondens ex his illi qui misit te. Non facias violentiam pauperi quia pauper est. neque conteras egenum in porta. quia dominus iudicabit causam eius. et configet eos qui confixerunt animam eius. Noli esse amicus homini iracundo. neque ambules cum viro furioso ne forte discas

Noli esse amicus homini et cetera. Generaliter sunt perfecti perversos proximos non debent fugere quia sepe illos ad bonum trahunt. nec ipsi ab eis pervertuntur. ita infirmi societatem debent fugere malorum ne ma

Cuilibet perpetue iudeo est ... et discipulos eius ... re relant. a quorum amici

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sentias eius et simul scandalum generetur. Noli esse cum his qui defigunt manus suas et qui vadesse offerunt pro debitis. Si enim non habet unde restituat quid causae est ut tollas opertorium de cubili tuo. Ne transgrediaris terminos antiquos quos posuerunt patres tui. Vidisti virum velocem in opere suo coram regibus stabit nec erit ante ignobiles. Cum sederis ut comedas cum principe diligenter attende quae sunt posita ante faciem tuam et statue cultrum in gutture tuo. Si tamen habes in potestate animam tuam. Ne desideres de cibis eius in quo est panis mendacii. Noli laborare ut diteris sed prudentiae tuae pone modum. Ne erigas oculos tuos ad opes quas non potes habere quia facient sibi pennas quasi aquilae et volabunt in caelum. Ne comedas

(interlinear glosses: q. si cavoriae sponsionem teneris ... · dubium · propter · q. optimi · ad solvendum · eo · q. fidei · q. antiquis statutis · q. doctores · q. ferventem · q. bono · q. apostolis · q. doctores insinuatur · q. legendo · q. magistro · q. scriptura · q. discretionem · q. locutione · ad literam: si non sis habilis ut exerceas · vel · q. sermonibus · q. cibum modum · q. scientiae · q. mentis · q. divinitatis perscrutandis · q. penetrare · q. nunquam sunt habitae · q. prime scripture)

salvari curant. ne cor ... rectitudinis et ipsi peccatum casu inde si posse perpetrare ...

[Noli esse cum his qui defigunt manus suas] ... tollere ... retine usurpare ...

[Ne transgrediaris terminos] Ne transgrediaris terminos catholicae fidei quos ab initio statuerunt doctores.

[Ne desideres de cibis eius] Hoc est ne desideres eius astutiam de sermonibus eius qui dulcedine malitiae auditores fallit.

[Pone modum] de quo supra: ne transgrediaris terminos antiquos quos posuerunt patres tui. terminos fidei et unitatis datae a patribus.

gere si valent incipiat imitari.

[Noli esse] etc. Noli esse cum his qui cum sint liberi ac sibi vacantes defigunt manus in curas saecularium malorum, spondentes sermonem pro animabus eorum reddituros. Si enim pro quo spopondisti non habet bona opera quibus te liberum ac securum reddat tuae sponsionis quae utilitas est ut ipse in die iudicii pro eius anima iudiceris a malitiae tuae viduatae quo indutus videbaris.

[Vidisti virum velocem] etc. Quemcumque velocem videris in opere suo id est bonum quod sui erat facere strenuum atque sollicitum scito hunc in iudicio cum apostolis qui cum Christo iudicabunt esse staturum, quia eorum iussa servavit, non in sinistra cum ignobilibus doctoribus quorum causa errorem esse ponendum.

[Cum sederis ut comedas cum principe] etc. Allegorice legendum est: cum sederis legendo cum magistro ut pane tibi reficiaris diligenter intellige quae scripta sunt et discretionem sanctis facite lectoris in tua locutione conserva. si tamen talis es et tam eruditus qui in potestate habes animam tuam. gutture namque pro locutione posuit quia in gutture vox cultrum pro discretione quia eo secamus. Sedens quippe ut comedat cultrum in gutture statuit quando is qui divina eloquia sedulus meditatur discretam ex ore illa ubi coepit nec alia sapius in lingua quam caelestis oraculi verba volutat. hoc autem eius est facere qui in potestate habet animam suam id est nobilem sapientis animam statum inter errores fallentium elegit vitam bene subiungit ne desideres de cibis eius.

q. dilectos vel ... conveniunt ... terrena tentio

XXIII

34

(interlinear gloss: q. nunquam sunt habitae)

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ne comedas etc. id est ne de scripturis cum heretico loquaris qui invidet humane saluti malens decipere quam corrigi. Quoniam sicut ariolus et coniector somniorum estimat que ignorat, ita hereticus que non intelligit in scripturis ut libet interpretatur.

Cibos etc. Sensus pravos quos ab hereticis didiceras. Unde necesse est ut vel per penitentiam corrigendo deseras, vel pro his post mortem penas sustineas. Perdesque sermones confessionis quibus eis predicantibus huiusmodi favendo esse putaveras.

Non attingas etc. Propinquum parvulorum et pupillorum dominum appellat, qui etsi est in carne pauperum magis quam divitum consors fieri dignatus est, alioquin idem dominus est omnium dives in omnes qui invocant illum. Possumus pro pupillos et parvulos illos accipere de quibus dicitur: Videte ne contempnatis unum de pusillis istis qui in me credunt. Dico enim vobis quia angeli eorum in celis semper vident faciem patris mei qui in celis est. Quorum agros et terminos qui attingere nititur, id est qui in statum eorum bona inquietando lederet, iudicium domini non evadet.

Felices artes si de illis soli artifices iudicarent.

das cum homine invido et ne desideres cibos eius quoniam in similitudinem arioli et coniectoris estimat quod ignorat. Comede et bibe dicet tibi et mens eius non est tecum. Cibos quos comederas evomes et perdes pulchros sermones tuos. In auribus insipientium ne loquaris quia despicient doctrinam eloquii tui. Ne attingas parvulorum terminos et agrum pupillorum ne introeas. Propinquus enim illorum fortis est et ipse iudicabit contra te causam illorum. Ingrediatur ad doctrinam cor tuum et aures tue ad verba scientie. Noli subtrahere a puero disciplinam si enim percusseris eum virga non morietur. Tu virga percuties eum et animam eius de inferno liberabis. Fili mi si sapiens fuerit animus tuus gaudebit tecum cor meum et exultabunt renes mei cum locuta fuerint rectum labia tua. Non emuletur cor tuum peccatores sed in timore domini esto tota die quia habebis spem in novissimo et expectatio tua

Comede etc. Sectatus inquit disce et age ea que doceo cum in his que docet ipse fidem certam non habeat, sciens se finxisse que docet.

[illegible] hic ammonitur ne hereticorum doctrinis auscultare ita nec ne amore vane glorie seducti innumeris hominibus passim archana veritatis ingeras.

Non emuleris etc. Si tota die id est toto tempore huius vite et exempla priorum imitans et dominum timens habebis spem beate retributionis in novissimo, id est in huius vite fine. Unde in Apocalypsi: Esto fidelis usque ad mortem

(c) 2006 Ministerio de Cultura

[spes tu]a non auferetur. Audi fili mi et esto sapiens et dirige in via animum tuum.

Noli esse in conviviis potatorum nec in comessationibus eorum qui carnes ad vescendum conferunt. Quia vacantes potibus et dantes symbola consumentur et vestietur pannis dormitatio. Audi patrem tuum qui genuit te et ne contempnas cum senuerit mater tua. Veritatem eme et noli vendere sapientiam et doctrinam et intelligentiam. Exultat gaudio pater iusti qui sapientem genuit letabitur in eo. Gaudeat pater tuus et mater tua et exultet que genuit te. Prebe fili mi cor tuum mihi et oculi tui vias meas custodiant. Fovea enim profunda est meretrix et puteus angustus aliena. Insidiatur in via quasi latro et quos incautos viderit interficiet. Cui ve? cui patri ve? cui rixe? cui fovee? sine causa cui vulnera? cui suffossio oculorum? Nonne his qui commorantur in vino et student calicibus epotandis. Ne intuearis vinum quando flavescit cum splenduerit color eius in vitro. Ingreditur

Noli esse in conviviis et cetera. Carnes ad vescendum conferre est in collatione detractionis vitiis alienis proximorum dicere de quorum pena mox subditur: Quia vacantes potibus et cetera.

Symbolum collatio vel sermonum vel in consilio vel pecunie. Ut in presenti loco potibus quasi vacant qui de obprobrio aliene vite se inebriant. Symbolum dare est sicut in confabulatione verba conferre sicut pro parte eorum cibos ad vescendum. Sed vacantes potibus et dantes symbola consumuntur quia districte detractores eradicabuntur. Vestietur enim pannis dormitatio quia despectum et inopem a cunctis bonis operibus mors sua invenit quem hic aliene vite exquirere crimina detractionis sue languor occupavit.

Cui ve et cetera. Querit disputando quibus scelestis maxima pena servetur et respondet: tantummodo quia hiis qui per ebrietatem devolvuntur ad luxuriam. Cui inquit ve? cui patri ve? De quibus invicem dicitur: Ve homini illi per quem scandalum venit. Patri eius cui ve, id est, a quo mali exempla perceperit vel diabolus qui suggestionem infudit, de quo iudeis: Vos ex patre diabolo estis. Cui rixe? cui fovee? Quia concordiam non servat quem ebrietas impotentem sensus reddit. Fovee quia passim in volutabro omnium viciorum cadere non trepidat qui inter bonum et malum quasi insanus discernere ignorat et sepissime infovee

Ne vacat bibere vinum ad necessitatem sed morari et commisceri et voluptatem in vino et evacuandis certare calicibus. Unde Ysaias: Ve qui potentes estis ad bibendum vinum et viri fortes ad miscendam ebrietatem.

35

(c) 2006 Ministerio de Cultura

est me. et c. Cum sit ebrius. quia multis nimis potatibus tumorem vulnera accipiunt quod nulla sentiunt pre vulnere cum sufficio oculorum quia inmoderatis hauriens vini et errores et maiores vulnere iungent cecitate.

Et eris sicut dormiens. et c. In medio maris dormiunt qui in his mundi temptationibus positi providere venientium viciorum quasi tumulos undarum negligunt. et quasi sopitus gubernator clavum amittunt cum mens ad regendam navem corporis studium sollicitudinis perdit.

Verberaverunt me. et c. Cum os percussi et dormientis mens. id est a cura sollicitudinis dormiens vulneratur et non dolet quia imminentia mala non prospicit. sic nec quod per perpetrantur agnoscit trahitur. et non sentit quia per illecebras viciorum ducitur nec tamen ad sui custodiam suscitatur. vigilare optat. ut rursum vina reperiat. quasi diceret. id est sompno corporis pressus se non custodiat. vigilare tamen ad curas seculi nititur ut semper voluptatibus delectetur vel debrietur.

ut coluber, et sicut regulus venena diffundet. Oculi tui videbunt extraneas. et cor tuum loquetur perversa. Et eris sicut dormiens in medio mari, et quasi sopitus gubernator amisso clavo. Et dices. Verberaverunt me. et non dolui. traxerunt me. et ego non sensi. quando evigilabo. et rursus vina reperiam. Ne emuleris viros malos, nec desideres esse cum eis. quia rapinas meditatur

Oculi tui. et c. Pene naturale vitium est postvina in corde mulierem concupiscere. imitantem et turpitudine liborum.

Ne emuleris. et c. Ne dotes desideres imitari quos pro divitiis viris videris implicari. sed sapientie operam dare cura. unde subdit Sapientia. et c. d. et c.

XXIIII

mens eorum. et fraudes eorum labia eorum loquuntur. Sapientia edificabitur domus. et prudentia roborabitur. In doctrina replebuntur cellaria universa substantia preciosa et pulcherrima. Vir sapiens fortis est. et vir doctus robustus et validus. quia cum dispositione initur bellum. et erit salus ubi multa consilia sunt. excelsa stulto sapientia. in porta non aperiet os suum. qui cogitat mala facere

Vir sapiens. et c. Non omnis fortis sapiens. sed econtrario. quia et si in corpore debilis est. sic asstat sapientia contra fortis adversarii. id est diaboli certamina vincit.

Excelsa. scilicet sapientia. et c. Non potest stultus ad sapientiam ascendere. quia in infimis viciorum iacet. qui et si in presentia se aliquid sapere putat in porta. id est in exitu huius vite nichil fuisse invenietur.

Qui cogitat. et c. Aperte quod stultus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

catum est. et abhominatio est hominum detractor. Si desperaveris in die angustie lapsus imminuetur fortitudo tua. Erue eos qui ducuntur ad mortem et qui trahuntur ad interitum liberare ne cesses. Si dixeris vires non suppetunt, qui inspector est cordis ipse intelligit, et servatorem anime tue nichil fallit, redditque homini iuxta opera sua. Comede fili mel quia bonum est, et favum dulcissimum gutturi tuo. Sic et doctrina anime tue, quam cum inveneris habebis in novissimis spem, et spes tua non peribit. Non insidieris et queras impietatem in domo iusti, neque vastes requiem eius. Septies enim cadit iustus et resurgit. impii autem corruent in malum. Cum ceciderit inimicus tuus ne gaudeas, et in ruina eius ne exultet cor tuum, ne forte videat dominus et displiceat ei, et auferat ab eo

Cum ceciderit et cetera. Supra iusto vetuit insidias, nunc autem vetat reddere de persecutoribus [illegible] si peccaverint aut quod adversi inciderint infidelitate, prohibet ne forte si miserante domino ad vitam redierint et tu anima fidelis fiunt erubescas. quia aliquando illos despiciebas quos divina gratia ad vitam servavit. Sed quantum potes iacentibus condoles.

Si desperaveris et cetera. Sicut exercitatibus desperare, quia qui in his et in generalibus huius vite laboribus et qui periculis est in fidei certamine constantiam perdit.

Erue eos et cetera. Erue eos qui ab hereticis decipiuntur rectam fidem predicando, libera eos qui in vitiis cum catholicis trahuntur ad interitum exemplo bonorum operum instruendo. Sed et si quos in certamine persecutionis lapsos vel lapsuros inspexeris ad vitam exortando restaura. Si quos fame vel algore perituros victu veste recrea.

Comede et cetera. Melle et favo significat doctrinam sapientie, quia sicut illa ceteris cibis ita hec doctrinis preferetur ceteris. Mel autem quod in promptu est moralem vite superficiem notat. Favus qui mel in cera allegoriam, ubi ablato velamine littere spiritualis suavitas labore aliquo et mora percipitur.

Non insidieris et cetera. Ne queras occasionem per quam derogeres homini iusto. Ille enim si ceciderit cito resurget nec trahat malum. Impius vero sic corruit ut non resurgat. Unde subiungitur: septies in die cadit iustus et resurgit. Impii vero et cetera.

Septies et cetera. Iustus dicitur et cadere, id est peccare, memoratur quia de levibus peccatis agitur sine quibus hec vita non ducitur: per ignorantiam enim vel per oblivionem vel subreptionem, per necessitatem, per fragilitatem carnis singulis diebus vel in vita vel violentias frequenter peccant, et tamen resurgit iustus quia iustus est, nec eius iusticie humana preiudicat fragilitas. Unde et de iusto loquitur: non addidit in malum, quia si et malum est, quia cadunt nec hereant in malo cito resurgunt. At contra impii autem corruunt in malum, quia cum ceciderint vel quia gravia est corruunt, id est criminalia peccata [illegible] ut non penitentes

a morte

i. siti

sit dulciora

i. dulce

i. com[illegible]

hereat

36

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Pa[rabole]

pessimis. Ne emuleris impios quoniam non habent futurorum spem mali. et lucerna impiorum extinguetur. Time deum fili mi et regem et cum detractoribus non commiscearis. quoniam repente consurget perditio eorum. et ruinam utriusque quis novit? Hec quoque sapientibus. Cognoscere personam in iudicio non est bonum. Qui dicunt impio iustus es maledicent eis populi et detestabuntur eos tribus. Qui arguunt laudabuntur et super eos veniet benedictio. Labia deosculabitur qui recta verba respondet. Prepara foris opus tuum et diligenter exerce agrum tuum. ut postea edifices domum tuam. Ne sis testis frustra contra proximum tuum ne lactes quemquam labiis tuis. Ne dicas quomodo fecit mihi sic faciam ei. reddam unicuique secundum opus suum. Per agrum hominis pigri transivi et per vineam

Time deum. et cetera. Potest per dominum et regem pater et filius intelligi quia eodem divinitatis honore colendi sunt. quia qui non honorificat filium non honorificat patrem qui misit illum. Et cum detractoribus. nec cum illis scilicet qui dicentes se dominum patrem nosse filium dei in carne apparentem noluerunt recipere. quoniam repente consurget perditio. et ruinam utriusque quis novit? quia detrahentis et ei faventis utraque ruina ipso principium et deceptio ab eis ipsis. et lacerantium fidem heresiarcharum et auscultantium illis auditorum.

Quam rebus quis repentino interitu rapiatur a seculo. vel hec quoque sapientibus scilicet observanda quia et deum. ne et detractoribus commisceantur quia hoc specialiter vitiorum preliatur totum pene genus humanum. Unde Augustinus in mensa sua scripsit: Quisquis amat dictis absentum rodere vitam hanc mensam indignam noverit esse sibi.

Labia deosculabitur. et cetera. Osculum pacis et amoris signum est. qui ergo recte respondet labia deosculatur quia quicumque neglecta acceptione personarum sola iustitie verba sectatur insipientibus forte gravis videtur et austerus multos tamen cum quibus pacem habent multosque prudentes qui sua verba cum amore amplectantur invenient et eosdem quos sepe adulabantur in melius mutandos.

Prepara. Opus agri diligenter est exercendum actus iniquitatis sentibus actione mentem ad fruges retributionis excolere et post agrum exercitium domum edificare quia prius ... ex operibus bonis ... vite mundicie et in cogitatione construamus ...

et si effectum conatus sequitur gaudebis de sanato quem egrotantem dolueras. sin benivolentie tue fructu carebis. tamen domini vel vita non gaudeas de casu inimici ne forte dominus superbiam tuam illi absque dubio displicentem hec ordine illum deiciens humiliet. ne te cadente ... ille resipiscens sanetur.

Per agrum vineamque pigri ac stulti transire est ... vitam inspicere negligentis quem vite ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

corde negligentium puerientia enim desideria et punctiones pullulant uitiorum. unde in desertis est omnis ociosus et maceria lapidum ruinea. uel agro stulti destructa iacent. est in cepta uirtutum munimina. uel improbitate hostium deceptus. uel diaboli persuasione penitus negligens potest.

totum repleuerant urtice. operuerant superficiem eius spine. et maceria lapidum destructa erat. quod cum uidissem posui in corde meo. et exemplo didici disciplinam. usque piger dormies. usque quo de sompno consurges. parum dormies. parum dormitabis. pauxillum manus conseres ut quiescas. et ueniet tibi quasi cursor egestas tua. et mendicitas tua quasi uir armatus.

mum agrum corporis a spinis uitiorum purgat. ne desideriorum sentes in carnis agro proficiant. et intus tota uirtutum fabrica fama boni operis destruatur.

Hee quoque parabole salomonis quas transtulerunt uiri ezechie regis iuda. Gloria dei est celare uerbum. et gloria regum inuestigare sermonem. celum sursum et terra deorsum. et cor regum inscrutabile. aufer rubiginem de argento. et egredietur uas purissimum. aufer impietatem de uul-

Hee quoque pa. et c. hinc nouo ordine loqui incipit. quod ut non audientem ex sensum quod ideo uarietas habet. parabolarum in quibus unusquisque quid caueat quid appetere debeat agnoscat. quas quidem parabolas uiri ezechie transtulisse dicuntur. quia forsitan usque ad eum dispersae habebantur apud plures ex ore salomonis semel dictas rapuerunt. et per eius industriam collecte huic libello inserte sunt. notandum quod in his parabolis multo plura sunt allegorica quam in ceteris excellatione uerum. et quod figuris apte uidentur.

XXV

Gloria dei in carne apparentis est humanitatis magis quam diuinitatis naturam mortalium oculis ostendere. et se per miracula et misticis locutionibus quem apostoli uerbum dei id est filium fatentur. unde se magis filium hominis quam filium dei appellat.

Sermonem quo se deus homines obscure fingit. ut illud ego et pater unum sumus. et hic. deinque celans diuinitatem ait quem dicunt et pretendens humanitatem ait quem dicunt homines esse filium hominis. Cum petrus inuestigato sermone. tu es christus filius dei uiui quem non per eam inuestigatoris gloriam meruit illico audiuit beatus es simon bariona quia caro et san. et c. Io. x. ma. xvi. ma. xvi.

Celum sursum et c. sicut altitudo celi et profunditas terre ab hominibus sciri non potest. ita scientia apostolorum et prophetarum qui archana diuinitatis spiritu reuelante cognouerunt nostra fragilitate transcendit.

Aufer impietatem persequendi christianos de animo sauli. ut hic et c. postea cepit firmare militans cathedra doctrine eorum quem paulus

Hic aufer id est de. u. ex. quod ... sunt ... sciolunt

37

(c) 2006 Ministero della Cultura

pietas. cum iusticie dei repugnantes suam volebant statuere. Ro. x.

Ne gloriosus etc. Sic superius prelatum, nunc subditum monet: illum ut hylarem vultus ostendat subiectis, hunc ne in conspectu maiorum arrogans appareat, sed in medio circumpositi loco superius vocetur. Unde cum invitatus fueris ad nuptias, recumbe in novissimo loco. (Lu. xiiii.) Per regem et principem deus intelligitur, in cuius conspectu nos humiliari semper necesse est. Unde: Humiliamini sub potenti manu dei, ut vos exaltet in tempore visitationis. (i. pe. v.)

bitur iusticia thronus eius. Ne gloriosus appareas coram rege et in loco magnorum ne steteris. Melius est enim ut dicatur tibi: ascende huc, quam ut humilieris coram principe. Que viderunt oculi tui ne proferas in iurgio cito, ne postea emendare non possis. Causam tuam tracta cum amico tuo, et secretum extraneo ne reveles, ne forte insultet tibi cum audierit et exprobrare non cesset. Gratia et amicitia liberant, quas tibi serva ne exprobrabilis fias. Mala aurea in lectis argenteis qui loquitur verbum in tempore suo. Inauris aurea et margarita fulgens qui arguit sapientem et aurem obedientem. Sicut frigus nivis in die messis, ita legatus fidelis

semper hylaritate et gratia vultus plenus exhibeat, ne per arrogantiam rigidi plebis odium incurrat.

Mala. Sacra eloquia lectis comparantur, quia requiem prestant audientibus; argenteis, quia splendidi fulgida virtutibus plena. Eloquia domini eloquia casta, argentum igne examinatum. Mala sunt aurea, que divina eloquia spiritualibus sensibus et misteriis plena exponendo demonstrant esse. Mala vocantur, quia de arbore vite, id est dei sapientia, sunt orta; aurea, quia noticiam amoris et pacis clarius mentibus infundit. Mala quasi aurea in lectis argenteis, qui verbum dei oportune novit iuxta audientium capacitatem predicare, tum exempla ac dicta patrum, per quorum custodiam ad requiem pervenitur eternam. Iuxta litteram replicat in sensu (?) velamine ipsius spiritualium fructuum quibus pia audientium desideria pascat remoto littere velamine pandens.

Inauris au. etc. Recte humilis auditor inauri auree comparatur, quia dum libenter increpantem ac docentem audit, aurem accommodat, iam se ad percipienda eloquia sapientie celestis preparat, iam superne lucis visionem appetit. Magis eruditus margarite fulgenti, quia dum emendationem morum suorum superiorum sanctam preceptis ...

Sicut frigus etc. Importunum est tempore messis ningere, nam et pluvie et nives in estate et pluvie et nives se. ... Si tamen in fervente paleas non parum delectabile est, si subito frigus, quo nimie solent advenit, quia incendia solis aliquando refrigeret, sudorem laboris tergat ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

gravorem et fulgorem
gemme ardentis amore
tur.
Idem. Inventi sic lactes comede
in labiis tuis et illud est
ne proximando hominem sus
cipias. et si explendo cari
tas. hoc autem et ideo et quod di
cit apostolus scientia inflat. sed caritas edificat. et cetera.

misit eum animam il
lius requiescere
facit. Nubes et ven
tus et pluvie non
quia spem fecerunt
sequentes. vir glo
hinc. *qui virtutes negavit. qui ferendo que*
sus et promissa non complens. Pacien
precepit revocans. *quod deus.* *qui humilis satisfactio.*
cia lenietur princeps. et lingua mo
quod domabit. *quod reatitudine proterui. quia naturam.*
llis confringet duriciam. Mel inve
quia dulcedinem celestis intellectus quod apicem id est patrum officio patri est. Sa
pere quod oportet sapere. Ro. xii. *quod cito frangitur qui ul*
tra vires querendo.
nisti comede quod sufficit tibi ne forte sa
quod pedes qui bene intellexerat.
ciatus evomas illud. Subtrahe pedem
tuum de domo proximi tui nequando saciatus
oderit te. Iaculum. et gladius et sagit
ta acuta. homo qui loquitur contra proximum suum falsum testimonium. De
us putridus et pes lapsus qui sperat super infideli in die angustie
quod hoc qui custodiet. vi. sic. nisi ... *et cetera.*
et amittit pallium in die frigoris. Ace
quod ebulliet. acet. in ni. *quod provida mens correctione de errore suscipi*
tum in nitro qui cantat carmina pes
dicitur.
simo cordi. Sicut tinea vestimento et vermis
ligno. ita tristicia viri nocet cordi.
quod de corporalibus et spiritualibus alternis.
Si esurierit inimicus tuus ciba
illum. si sitierit. da ei aquam bibere.
quod ardorem caritatis.
Prunas. enim congre
gabis super caput

Prunas. id est ardorem carita
tis et cetera. docet sapientia ut bo
na inimico male ei fa
cere. sicut. et sepe ut in

legentis assimilatur fidelis. qui me
tem cuius qui se misit prudenter age
do requiescat.
Mel invenisti. et cetera. post et sic intelli
gitur quod post apte dicitur Subtrahe. p.
t. de. do. p. t. et si. et. cum si liber vel
locutionem vel visionem melle dul
ciorem inveneris. melius est tamen ut
tantum vomendo. facias ei diligere
adventum tuum. quod si vel una vice tam
diu cum illos manseas. vel totiens ad
eum venias ut fastidiat.
Ieronimus. Dens putridus. et cetera. maledictus qui
qui ponit spem suam in homine et ponit
carnem brachium suum qui tecte den
ti putrido. et pedi lapso comparatur.
et est unius hominis bonum. id est adherere deo
et ponere in deo spem suam. sicut iste
nec unus prope cibum. nec ad man
sionem post desiderare salutis per
gere. et amittit pallium in die fri
goris. et cetera. et si in serenitate vite
presentis habitu religionis videatur
inductus in die iudicii nudus patebit.
Acetum in nitro. Sicut nitra provin
cia. ubi nasci solet. dicitur nec multum
a sal est ammoniaco specie distat.
Sicut enim. talem in littore maris
ferunt. conficit sol durando in petra
aquas marinas quando vis ventorum
vel maris fervor ad littus provexerit. In
nitria vero estate pluvie plurimis vel
luctum infundit ardor nimius a
quas excoquit in petris salis. vel gla
cei simillimas. et nichil gelidi rigo
ris. nichil salsi saporis habentem. quem
tamen virtute nature sal in communita
te durare. et nubiloso aere fluere
ac liquescere solet. hac indigene ad
lavandum utuntur. unde si lavaris te ni *. xer. ii.* 38

. Iere. iii.
. apo. viii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ventus aquilo dissipat pluvias et facies tristis linguam detrahentem.

Melius est sedere in angulo domatis quam cum muliere litigiosa et in domo communi.

Aqua frigida anime sitienti et nuntius bonus de terra longinqua.

Fons turbatus pede et vena corrupta iustus cadens coram impio.

Sicut qui mel comedit multum non est ei bonum: sic qui perscrutator est maiestatis opprimetur a gloria.

Sicut urbs patens et absque murorum ambitu: ita vir qui non potest in loquendo cohibere spiritum suum.

XXVI

Quomodo nix in estate et pluvie in messe: sic indecens est stulto gloria.

sicut avis ad alia transvolans…

---

rem maculata est. in iniquitate tua. excipitur autem in aqua viva et depurata est. a fluminis lavationibus habilem reddit.

Melius est sedere et cetera. bona est excellens et secretus locus. in actibus apostolorum. Petrus ad superiora ascendit adorandi. in superioribus in egeo domus scriptum est.

Aqua frigida et cetera. Sicut cervus desiderat ad fontes aquarum. ita desiderat anima mea ad te deus. aqua quasi frigida. quod sitientis ardorem extinguit et nuntii qui de longe nova afferunt et inopinata gaudia portant afficiunt. quia et dulcedo divine visionis animam deum desiderantem consolatur et ab estu tribulationis liberat et cotidie angeli de terra longinqua. id est de superna patria descendentes in mundum victos vel nimie temptationes spe celestium roborant vel summo certamine ad palmam retributionis inducunt.

Sicut urbs et cetera. Sine muris silentii si hec patet inimicis. vacua civitas in . . . et cetera. se prius se semel iam vincit captam se adulterio ostendit quia tacito ille sui labore superat quam et ipsa quod vincere est semel iam prevaluit hostium pugnat.

Quomodo nix et cetera. sicut in estate et pluvie in messe perscrutatores infideliter predicatores. quod dum forte graviores insurgunt et calore in multis impediunt dilectionis et fruges bone operationis sedant quibus gloria stulta aptantur. quasi si in doctoris cathedra docendi tribuatur quia per hoc est ut in fideliter perscrutatione laedantur quia invitante tempestatis calamitas plantur.

ca si in doctoris . . .

Nubes aer quasi ceteris. quasi per aerea transito . . .

cuius odii ponat rigorem et calore caritatis nimium apponat.

Ventus aquilo et cetera. Sicut illa viri ultu audientis detrahentium vultum illi aut fonnie detrahendi studio tristis vera ut quietius discat si libenter dicere quod didicerit non libenter audiri.

Fons turbatus pede et cetera. evenit sepe ut quod maiori potestatis fulgebant ad ultimum plus volentes sapere quam fragilitati humane concessum est in incipientes foveam decidant. ubi ad invenit: Sic qui comedit mel et cetera. dulcedo enim mellis si plus quam debet sumitur unde delectatur inde necatur. dulcis quoque est inquisitio maiestatis. sed qui ultra modum inquirere abeuntis. gloria opprimitur quia ut mel immoderate sumptum perscrutantis sensum divinum capere tantum presumit autem hic solum debet quiescere. capiens attende sed et ne ea que recte accepit velut sitire potuit et immoderatis sermonibus in nihila reddat. Unde addit Sicut urbs et cetera.

vel in altitudine virtutum urbis et ecclesie

a sedis desideriis vincitis et quietioris

voluptate condiant ne fatue mulieris inveniens assidue

quod dicitur cervi desiderat ad fontes aquarum

quod et iusti

quasi a diabolo mediat ruptis quasi per sensum et cetera.

lutum

quasi lingua

stultis blanditur

quasi si in doctoris honore

reprehendi committatur

stultis blanditiis et gloria

Ra. xvi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quolibet uadens. sic maledictum frustra
platum in quempiam superueniet. Fla
gellum equo. et chamus asino et uirga
in dorso inprudentium. Non respondeas stul
to iuxta stultitiam suam. ne efficiaris
ei similis. Responde stulto
iuxta stultitiam
suam ne sibi sapiens
esse uideatur. Clau
dus pedibus et in
iquitatem bibens qui mittit uerba
per nuntium stultum. Quomodo pulchras frus
tra habet claudus tibias. sic indecens est
in ore stultorum parabola. Sicut qui mittit
lapidem in aceruum mercurii. ita qui tri
buit insipienti honorem. Quomodo
si spina nascatur in manu temulenti.
sic parabola in ore stultorum. Iudicium deter
minat causas et qui inponit stulto silen
tium iras mitigat. Sicut canis qui reuertitur
ad uomitum suum sic inprudens qui iterat
stultitiam suam. Vidisti hominem sapi
entem sibi uideri. magis illo spem habe

Non respondeas. id est. Responde stul
to iuxta stul. id est. Non sunt con
traria intelligenda. Hic per
et per personarum diuersitate
[illegible] et stultus
[illegible]
sapientiam. et stulta ... sua
a sua dicit stultitia
fecisti in sapientem. uos me
coegisti.

... sed quis saepe residet ... in ... causa
[illegible]
nescit. Sed cuncta in auctore ...
... et bene plata ...
uel male grauant ...
... in die iudicii reddere cogam
... maledictum ...
... et illa ...
negligentes ... in quoslibet pro
ferunt ... maledictum ...
... maledicti ... regnum dei non
possidebunt ... maledictum
... frustra plata est ... maledictum
iuxta diuinam iustitiam ut pecunia
... cum impositione et anathema
ecclesie de quibus dicitur ... ligata
super terram erit ligata. et cetera.

Claudus pe. et cetera. Post sapiens stultum
mittere nesciens ... sapientie suae
... de ignoto ...
quod audierat credit. Sed qui hereticum ...
eius mittit ad predicandum claudus est
pedibus et iniquitatem bibens ...
opus boni ...
... sensu haustu stultitie
...

Quomodo si spi. et cetera. Spina nascitur in manu
temulenti ...
... punctiones ...
scelerum quibus ... parabola ...
... prudens
... puncti
tiones ...
... bona
aut laudem suam. aut ...
...

Sicut canis. et cetera. canis uomens cibum
quo ... abicit cum
redit ad uomitum ...
... et qui ad ... plangunt ne
... intima ...
... confessione ...
appetit ...

Vidisti hominem ... ego ...
mundum ... ut qui non uident

39

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cum illa exhortationis audivit dicit nolle se viam incipere iusticie. Ita sathana retrahente persuadeant suos exercitando semper in lecto suo corporis. Sicut hostium in cardine vertitur et modo exire ad operandum modo ad quiescendum redire proponentes in suis iacent peccatis ab eis non desistunt.

Sapientior et septem viris loquentibus sententias septiformis gratia plenis nobis sententias sacre scripture ministrantes quibus sapientior sibi stultus videtur qui dicit se non debere vel non posse impleri que dictante spiritu sancto homines facere iusserit et multos perfecisse monstravit.

Sic qui apprehendit. Stolidi verba reddere ad nichilum utile est nisi ad subversionem audientium. quicumque simplex sensu est et duobus inter se iurgantibus mordaci sermone capta eius auctoritate incipit quasi canis latrare et contentiones generare. Unde sapiens odio vitat.

piger leo est in via, leena in itineribus. Sicut hostium vertitur in cardine suo ita piger in lecto suo. Abscondit piger manum sub ascella sua et laborat si ad os suum eam converterit. Sapientior sibi piger videtur septem viris loquentibus sententias. Sicut qui apprehendit auribus canem sic qui transit impatiens et commiscetur rixe alterius. Sicut noxius est qui mittit lanceas et sagittas in mortem, ita vir qui fraudulenter nocet amico suo et cum fuerit deprehensus dicit ludens feci. Cum defecerint ligna extinguetur ignis et susurrone subtracto iurgia conquiescunt. Sicut carbones ad prunas et ligna ad ignem sic homo iracundus suscitat rixas. Verba susurronis quasi simplicia et ipsa perveniunt ad intima cordis. Quomodo si argento sordido ornare velis vas fictile, sic labia tumentia cum pessimo corde sociata. Labiis suis intelligitur inimicus cum in corde tractaverit dolos. Quando submiserit vocem suam ne credideris ei, quoniam septem nequitie sunt in corde illius. Qui operit odium fraudulenter revelabitur malitia eius in concilio. Qui fodit foveam incidet in eam et qui volvit lapidem revertetur ad eum. Lingua fallax non amat veritatem et os lubricum operatur ruinas.

Ne

XXVII

[illegible] hodie deo servio [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

qui semper est mundus

dies. Laudet te alienus et non os tuum: extraneus et non labia tua.

id est peccatum mortale · id est peccatum veniale

Grave est saxum et onerosa est harena: sed ira stulti utroque gravior. Ira non habet misericordiam nec erumpens furor: et impetum concitati spiritus ferre quis poterit? Melior est manifesta correptio quam amor absconditus.

quia melior · quia libera · quia flagellat

Meliora sunt vulnera diligentis: quam fraudulenta oscula odientis.

id est dei · id est diaboli blandimentum · quia diaboli · quia blandimenta · quia adversitas · quia mundanis · quia pax sit cum peccatum et ultra modum

Anima saturata calcabit favum: anima esuriens etiam amarum pro dulci sumet.

quia dulcedine ecclesie patriae · quia iusticiam · quia adversa seculi · quia mortem · quia sicut avis ova vel pullos quos fovet rapit

Sicut avis transmigrans de nido suo: sic vir qui relinquit locum suum.

exponit: sic virtutes in quibus proficiebat qui deserit in malum

Unde dicit alibi: si spiritus habentis potestatem ascenderit super te locum tuum ne dimiseris quia spes si temptatio diaboli instituit ne a bono quod fac...

Unguento et variis odoribus delectatur cor: et bonis amici consiliis anima dulcoratur.

Amicum tuum et amicum patris tui ne dimiseris: et domum fratris tui ne ingrediaris in die afflictionis tue.

id est paganus

et religiosus · quia ut samaritanus

Melior est vicinus iuxta: quam frater procul.

quia ut sacerdotes vel levita

Stude sapientie fili mi: et letifica cor meum: ut possis exprobranti respondere sermonem. Astutus videns malum

quia vel mala · quia eorum · id est apostolus · quia qui vitavit · id est multa peccata

Grave est etc. Grave ut uno etiam ne capitali quasi pondere saxi deprimi; ut quasi glareis harene minutis peccatis levioribus honorari. Sed utroque gravior est ira stulti, quia hoc quo certius quasi sunt mala peccati eo acrius ut ea fugientes pungunt. Ira vero que non corporale sed spirituale vitium est quo minus deprehenditur eo amplius gravatur. Unde non absolute iram sed iram stulti dicit saxo et harena graviorem. Nam sapientes quo oderit luce hinc iuxta manifesta correptio preferre melior est, id est desidio corrigendi palam corrige quam studio peccandi timide diligere.

Melior est manifesta etc. amor absconditus illorum ut ad litteram qui id est male agit actus et sermones ira quas mentis actus examinant et castigant.

Anima saturata divitiis qui habent consolationem suam, quibus dicitur: Ve vobis qui saturati estis, quia esurietis. Ipsi contemnunt dulcedinem celestis regni dulcedine. Anima autem eorum qui esuriunt et sitiunt iusticiam adversa seculi et mortem ipsam pro domino pati dulce habent.

Melior est vicinus etc. Melior est qui animi super terrena dilectione ut societate coniungitur quam germanus frater qui fidei et pietatis unitate iuncta hec coniuncta negligit. Unde homo quidam descendebat ab ierusalem in iericho et incidit in latrones etc.

Margin references: exo. xi · ec. [illegible] · Io. iii · Luc. vi · Ma. v · ec. x · Luc. x

40

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tolle vestimentum eius qui spopondit pro extraneo et pro alieno aufer ei pignus. Qui benedicit proximo suo voce grandi de nocte consurgens maledicenti similis erit. Tecta perstillantia in die frigoris et litigiosa mulier comparantur. Qui retinet eam quasi qui ventum teneat et oleum dextere sue evocet. Ferrum ferro exacuitur et homo exacuit faciem amici sui. Qui servat ficum comedet fructus eius et qui custos est domini sui glorificabitur. Quomodo in aquis resplendent vultus prospicientium sic corda hominum manifesta sunt prudentibus. Infernus et perditio numquam implentur similiter et oculi hominum insaciabiles. Quomodo probatur in conflatorio argentum et in fornace aurum sic probatur homo ore laudantium. Cor iniqui exquirit mala. Cor autem rectum exquirit scientiam. Si contuderis stultum in pila quasi ptisanas feriente desuper pilo non auferetur ab eo stultitia eius. Diligenter agnosce vultum pecoris tui tuosque greges considera. Non enim habebis iugiter potestatem sed corona tribuetur in generatione et generationum. Aperta sunt prata et apparuerunt herbe virentes

Qui benedicit etc. id est qui favore fre[illegible] laudis eum extollit vel mala tacendo vel bona plus equo laudando. Sed hic maledicenti assimilatur quia vel in malo opere laudando iudicium tribuit vel in bono opere simplicitatem puri cordis minuit ut qui supra amoris tam inceptum humano favore finiat.

Ferrum ferro etc. bona consolatio et consilium sapientum quisquis se mutue consolando instruunt ferrum ferro acuitur.

Inferni tormenta non implentur omnium recipiendo. Similiter et intentiones eorum qui terrena sapiunt insanabiles sunt in desiderio peccandi. Id est sine fine puniuntur quia voluntatem habuerunt sine fine peccandi si naturam haberent sine fine vivendi.

Diligenter etc. pastori ecclesie dicitur diligentem adhibe curam eis quibus preesse conligeris agnosce actus quorum singulorum sicut diversi mores inveniuntur ita castigare memento. Non enim tu semper pascendi dominicas oves potestatem habebis sed eternam percipies coronam si tuo tempore bene paveris.

Aperta sunt prata etc. Aperta sunt prata scripturarum celestium que dum fiunt figurarum legalibus clausa apparuerunt [illegible] collectas in tabula [illegible] dei [illegible] in [illegible]

ya. xxv

(c) 2006 Ministerio de Cultura

vestimentum tuum et hedi ad agri
pretium. Sufficiat tibi lac caprarum in ci-
bos tuos et in neces-
saria domus tue
et ad victum ancillis
tuis.

XXVIII

Fugit impi-
us nemine persequen-
te. Iustus autem quasi le-
o confidens absque ter-
rore erit. Propter peccata terre
multi principes
eius. et propter hominis sapientiam
et horum scientiam que di-
cuntur vita du-
cis longior erit. Vir
pauper calumnians pauperes similis est imbri
vehementi in quo paratur fames. Qui derelinquunt legem laudant impium.
qui custodiunt succenduntur contra eum. Viri mali non cogitant iudicium.
qui autem requirunt dominum animadvertunt omnia.
Melior est pauper ambulans in simplici-
tate sua quam dives in pravis itineribus. Qui custodit legem
filius sapiens est. qui autem comessatores pascit confundit patrem suum.
Qui coacervat divitias usuris et fenore liberali in pauperes eas

[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Qui decipit iu. in ui. m. et c. Qui per doctrinam hereticam decipit amatores iusticie ut a ueritate deuient, ipse pro malis penam quam meretur incurrit. Bona autem si quis gerebat uel utilia scribendo uel continenter uiuendo imitantur alios uel legentes uel audientes exemplum que de casu eius sumunt.

Vel in exul. iu. m. g. Quia dum electos in hac uita euenientibus prosperis exultare contigerit, multa domino gloria ex plurimorum fide et piis operibus accrescit. Regnantibus impiis ru. ho. Sicut multa dant gloriam deo cum iustos in prouectu uirtutum gaudere prospiciunt, ita dum superbi regnant fiunt e proclive multos implicant quod et de paganis et hereticis et malis catholicis potest accipi.

Beatus homo qui et c. Ita iudicium tanto districtior portabitur quanto nunc minus timetur. Unde in die malorum ne sis immemor bonorum et in die bonorum ne sis immemor malorum.

ci ec. xi.

cecabitur. Qui decipit iustos in uia ma
la in interitu suo corruet et simplices
possidebunt bona eius. Sapiens sibi ui
detur uir diues pauper autem prudens
scrutabitur eum.

In exultatione iusto. m. gloria est et c. Sion de prosperitatibus de eternis in futuro bonis non de creaturis sed de creatore cuius uisione letantur. Unde letamini in domino et ex. ius.

(ut exaltentur)
In exultatione
iustorum multa
gloria est regnantibus
impiis ruine hominum. Qui abscondit sce
lera sua non dirigetur. Qui autem confessus fuerit
et reliquerit ea misericordiam consequetur. Beatus
(quia pro futura pena)
homo qui semper pauidus est. Qui uero mentis
est dure corruet in malum. Leo rugiens
(quia seuiens) (quia sic ferina seuitia) (quia pugatus uel hereticus) (quia sanctam ecclesiam)
et ursus esuriens princeps impius super populum pauperem. Dux indig
ens prudentia multos opprimet per calumpniam. Qui autem odit
auariciam longi fient dies eius. Hominem qui calumpniatur anime san
(quia infernum) (quia ab eo) (quia nemo subleuat)
guinem eius si usque ad lacum fugerit nemo sustinet. Qui ambulat
simpliciter saluus erit. Qui peruersis graditur uiis concidet semel. Qui
(quia agri uel corporis) (quia fructu uel uirtutibus) (quia sed) (quia in quolibet otio)
operatur terram suam saciabitur panibus. Qui sectatur ocium re
plebitur egestate. Vir fidelis multum laudabitur. Qui autem festinat
(quia personam)
ditari non erit innocens. Qui cognoscit in iudicio faciem non
(quia pro paruo precio)
bene facit iste et pro buccella panis deserit ueritatem. Vir qui fe
stinat ditari et aliis inuidet igno

Vir qui festinat. et c. Qui au...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pit hominem gratiam postea inveniet apud eum magis quam ille qui per lingue blandimenta decipit. qui subtrahit aliquid a patre suo et a matre et dicit hoc non est peccatum particeps homicide est. qui se iactat et dilatat iurgia concitat. qui vero sperat in domino sanabitur. qui confidit in corde suo stultus est. qui autem graditur sapienter ipse salvabitur. qui dat pauperi non indigebit. qui despicit deprecantem sustinebit penuriam. Cum surrexerint impii abscondentur homines cum illi perierint multiplicabuntur iusti. Viro qui corripientem dura cervice contemnit repentinus superveniet interitus et eum sanitas non sequetur. in multiplicatione iustorum letabitur vulgus. cum impii sumpserint principatum gemet populus. vir qui amat sapientiam letificat patrem suum qui autem nutrit scorta perdet substantiam. rex iustus erigit terram. vir avarus destruet eam.

Homo qui blandis fictisque sermonibus loquitur amico suo rete expandit gressibus eius. peccantem virum iniquum involvet laqueus et iustus laudabit atque gaudebit. novit iustus causam pauperum. impius ignorat scientiam. homines pestilentes dissipant civitatem. sapientes

nam avidus inspicit quo strangu letur peccati laqueo non agnoscit cum que libet mundi bona desiderat quam de futuro dampna patiatur ignorat.

Cum surrexerint impii et cetera. eosdem homines quos iustos dicit quia iustificationis ordinem servat. unde in iob de penitente: respiciet homines et dicet peccavi quia est respicit et eos qui naturam humane creatoris custodiunt et se peccando iniustis assimilatos agnoscit.

Homo qui blandis et cetera. qui fictis sermonibus primum laudat postea insidias quibus in precipitium ubi aut operis securior inciderit et ut decipiat qui capiatur cui sicut aut qui facit se esse peccante virum. unde in vitiol. et cetera. sicut quidem iusto laqueus peccantium et si corporalis primat vi orent sed ipse impenitentibus gaudentibus dampnatur iustus ac certitudinem laudantibus hoc sua ereptione vel perditione malorum deinceps claustula prioris vitius antiqua eo ratio manifeste posita si etiam circumdantur pedibus suis erat

Job xxxvi

CXIX

42

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Vir sapiens. etc. Doctor fidelis et sapiens si cum infideli et contumace contendit sive comminando terrorem seu gaudia narrat bonorum frustra erga insensatos laborat. Sive ut lamenta prave suadeat seu bone operationis que sunt premia dicat non auditur a stulto. Hinc dicitur: lamentavimus vobis et non planxistis, cantavimus vobis et non saltastis.

Totum spiritum suum. etc. In patientia impellente totus spiritus foras prorumpit quia nulla intus disciplina sapientie concludit. Sapiens differt. etc. Vel sic: persecutus se ulcisci non desiderat quia et tolerans prava optat sed tamen iudicanda omnia in iudicio non ignorat. Hanc antiqua translatio totam iram suam profert impius. Sapiens autem dispensat per partes quia stultus ad ultionem suam ire perturbatione succendit. Sapiens autem paulatim eam maturitate consilii extenuat et expellit.

Adulteram hic dicit creditor, quia pro deo pauperi petitum accommodavit. Quidem dominus sibi obviasse quia pauper infirmitur immo deus reddet sibi bonum.

piens si cum stul-
to contenderit sive i-
rascatur sive rideat non inveniet requi-
em. Viri sanguinum oderunt simpli-
cem. iusti autem querunt animam eius. To-
tum spiritum suum profert stultus sapiens
differt et reservat in posterum. Prince-
ps qui libenter audit verba mendacii om-
nes ministros habet impios. Pauper et
creditor obviaverunt
sibi utriusque
illuminator est
dominus. Rex qui iudi-
cat in veritate pau-
peres thronus eius in eternum fir-

Potest similiter qui fodit foveam proximo suo incidet in eam.

Pauper est humilis auditor. Creditor predicator qui verbi pecuniam committit qui obviant sibi cum in unitate pietatis gratiam conveniunt utriusque illuminator est dominus quia nec iste predicat nec ille credit sine dei munere. Unde sine me nihil potestis facere.

mabitur. Virga atque correctio tribuit sapientiam. puer autem qui dimit-
titur voluntati sue confundit matrem suam. In multiplicatione
impiorum multiplicabuntur scelera et ruinas eorum iusti videbunt.

Cum sacerdotis eruditio cessaverit solvitur continuo disciplina divine legis qua ad beatitudinem dominus populum pertingere debuerat.

Erudi filium tuum et refrigerabit te et
dabit delicias anime tue. Cum prophetia de-
fecerit dissipabitur populus. qui vero custodit
legem beatus est. Servus verbis erudiri non potest quia quod dicis intelli-
git et respondere contempnit. Vidisti ho-

Vidisti hominem. etc. Grave quidem malum stultitie sed non levius ubi posita

(c) 2006 Ministerio de Cultura

magis speranda est quam illius correptio. Qui

Alia translatio pulchre qui delicat a pueritia sua servus erit.

quia debuit omnino subiugari

delicate a pueritia

quia corpus. quia omnis

nutrit servum suum

quia in adolescentia in domabilem. quia lascivum et indomabilem.

postea sentiet eum contumacem. Vir iracundus provocat rixas. et qui ad indignandum facilis est erit ad peccata proclivior.

i. pronior

i. pena ultima

Superbum sequitur humilitas. et humilem

i. corde

spiritu suscipiet gloria. Qui cum fure par-

qui fruentur [illegible]

ticipat odit animam suam. adiurantem

i. reddat. fuisse

audit. et non indicat. Qui timet hominem

quia non po. [illegible]

quia nolite timere eos qui [illegible]

quia spes eius non confundit [illegible]

cito corruet. qui sperat in domino suble-

quia in celis

vabitur. Multi requirunt faciem principis. et iudicium a domino egre-

ditur singulorum. Abhominantur iusti virum impium. et abhominan-

tur impii eos qui in recta via sunt. Verbum custodiens filius extra

perditione erit. Verba congregantis

hic est titulus

quia eructantis bona [illegible]

filii vomentis. Visio quam locutus

Filii huius seculi prudentiores sunt filiis lucis in generatione sua et cetera. Sic qui vir esse sapiens in hoc seculo stultus fiat ut sit sapiens.

est vir cum quo deus

erat. et qui deo secum morante confortatus

quia per eum [illegible] in quo [illegible]

ait. Stultissimus sum virorum

stultitiam

et sapientia hominum non est mecum. Non

quia ego salomon

i. [illegible]

didici sapientiam. et novi scientiam sanctorum.

quia hec est scientia. quia stultitia

Quis ascendit in celum et descendit? Quis ascendit in celum deus filius post resurrectionem

mundo

aliquis cuius illa correctionis accipit at quam qui sua que novit vel nosse putat magis iactat quam aliorum monita audiat.

Vir iracundus et cetera. Summa omnium vitiorum iracundia quia cum virtutibus in [illegible] secus [illegible] quietis apta sed omne factum armabitur animus.

Novissime autem [illegible]. Sero [illegible] malorum penitet quia in tota etate non luit.

Qui cum fure participat non solum a peccato sed et a consensu abstinere docet sapientia. ne audiat a districto iudice. si videbas furem currebas cum eo et cetera.

Non [illegible] fur solum sed et ille reus tenetur qui furti conscius correpta possessore non indicat. et ne metu persone potentioris se excuset addit. Qui timet hominem et cetera.

Hucusque parabole salomonis quas transtulerunt viri ezechie regis iuda. Hinc rursus illa salomonis que pro penditur ab ipso nomine quia grece ecclesiastes. latine congregans. ecclesia. [illegible] vocatio. visio quam locutus est vir et cetera. vir cum quo est deus erat. et cetera. visio quam locutus est vir quia videt apud deum secretiora contemplando pater fecit hominibus. quia qui [illegible] spiritu dei confortatus est quia secum tur humili corde dicit stultissimum sum virorum et cetera.

Non didici ab homine sed donante deo ut sanctorum sciam nosset. et apostolus. Non didici per ipsum christum. unde autem sapientiam loquimur inter perfectos. sapientia non in hoc seculi neque principum huius seculi qui destru-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Omnis spiritus angelorum hominum animalium conpellatur ne deficiat dei potentia continetur et ut omnia que per verbum minuit et crescunt homines animalia sunt gignunt ut sua vita subsistant excitat et in die iudicii genus humanum a quatuor ventis a morte excitabit.

Quod nomen est et c. De patre et filio nomine dicit misterium [illegible] naturaliter scire non potuit [illegible] qui omnia fecit perfecta intelligere possit.

[illegible] ignitus [illegible] expl[icat] [illegible] igne examinatum transfertur. [illegible] igne purgatum [illegible] metalla igne conflata sordem in se alienam atque inutilem non retinent et quicquid in his resident [illegible] omni sorde purgatum est ita eloquium domini [illegible] fidem testatur inde iota unum aut unus apex non preteribit [illegible] omnia [illegible] ignita.

Duo rogavi te. [illegible] adhuc [illegible] sermonis eius igne [illegible] ad [illegible] ne vanitate [illegible] iniquam verba mendacia [illegible] scripturam [illegible] inopia [illegible] oblivione [illegible].

... et spiritum in manibus suis? Quis colligavit aquas quasi in vestimento? Quis suscitavit omnes terminos terre? Quod nomen est eius et quod nomen filii eius si nosti? Omnis sermo dei ignitus clipeus est sperantibus in se. Ne addas quicquam verbis illius et arguaris inveniarisque mendax. Duo rogavi te ne deneges mihi antequam moriar. Vanitatem et verba mendacii longe fac a me. Mendicitatem et divitias ne dederis mihi. Tribue tantum victui meo necessaria, ne forte saciatus illiciar ad negandum et dicam quis est dominus? Et egestate compulsus furer et periurem nomen dei mei. Ne accuses servum ad dominum suum, ne forte maledicat tibi et corruas. Generatio que patri suo maledicit et que matri sue non benedicit. Generatio que sibi munda videtur ...

Generatio que patri et c. Supra [illegible] puritatem a domino [illegible] intuitu ad contemplandas [illegible] nequitias [illegible] longe a veritate [illegible] dicens. generatio est [illegible] et si bona [illegible] honorem [illegible] parentibus [illegible].

(c) 2006 Ministerio de Cultura

que ex que omnia non est equalis. cor. iii. et. ii. et. o. m.

tio cuius excelsi sunt oculi et palpebre eius
q. filium hominis
in altum porrecte. Generatio que pro dentibus
dentes eorum arma et sagitte et lingua eorum gladius acutus
gladios habet et commandit molaribus
que ad hoc que devoret que innocentes que humiles
suis ut comedat inopes de terra et pau

Sanguisuga diabolus qui sitit peccandi et peccata suadendi pretio ardet. Due filie que eius imitantur ardorem luxuria et philargiria. Nam luxurie que libidinis frena laxantur. corporis delectatione et crescit amor nummi concupiscentia. i. p. c.

peres ex hominibus. Sanguisuge due sunt
i. diaboli
filie dicentes. affer affer. tria sunt
i. inexplebilia
insaturabilia. et quartum quod numquam dicit: sufficit. infernus et os vulve. et terra que numquam

Alii infernum dicunt diabolum qui non satiatur seductione humana. os vulve. et terra que numquam satiatur aqua. ut supra. ignem incendium gehenne quod numquam desinit.

cordis meretricis
avaritia

satiatur aqua. ignis vero numquam dicit
i. deridet que naso rugato
sufficit. Oculum qui subsannat patrem
et qui despicit partum matris sue suf
i. diaboli
fodiant eum corvi de torrentibus. et co
dentes filii eruditi
medant eum filii aquile. Tria sunt dif
q. subtili
ficilia mihi et quartum penitus ignoro. via
tatem diaboli
aquile in celo. via colubri super petram.
via navis in medio mari. et viam
viri. i. adolescentula
in adolescentia. talis est et via mulie
que delectat se in peccato suo. que tergit eo peccatum suum
ris adultere que comedit et tergens os su

sunt iudeorum et hereticorum. iudeorum generatio patri suo maledixit. cui archangelus est filius meus primogenitus israel cuius filium eius venientem in carne negavit et matri sue non benedixit. i. synagoge que in pristine fidei quem in patribus de Christo habuerat detraxit. Sicut alia eorum generatio videtur sibi munda dicens se primam opus non habere. generatio alia eorum excelsos habet oculos et palpebras sed omnium credas dicens. Sicut natus est sunt tempus quem non sunt filius. generatio que pro dentibus gladios habet est que suam perfidiam aliis immittere conatur corpora et sic gladiis ita audientium animas veneno allocutionis occidit.

Tria sunt m. et c. Infernus numquam redundat. meretrix non satiatur delitiis et avarus numquam dicit sufficit.

Oculum qui subsannat et c. Qui divina iudicia reprehendunt subsannant patrem et heretici dum predicationem sancte ecclesie irrident partum matris despiciunt que de ipsa exeunt qui de eam locuntur. ex nobis. et. exierunt sed ex nobis non erant. quorum intentionem dum predicatores destruentes scripturarum prodentes increpando vincunt quasi oculum nefandi corvi de torrentibus effodiunt et filii aquile qui per gratiam eius sunt renati sunt que in carne ad celum transvolaverunt qui alibi filii sponsi dicuntur.

Tria sunt diffi. et c. Ita est ad litteram sed via aquile in celo. i. subtilitas diaboli qui certa corda sanctorum volitat magno labore deprehenditur. subtilis et via co. sed p. hostis. et. venatrix astutia insidiari non desinit eis quos in petra fundatos esse conspicit. navis in mari. via est iniquitatis que per amaros seculi fluctus diabolicis flatibus agitata tanta subtilitate

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quam possit et eius deprehendi. quasi
la diabolum significat ostendit propheta. velo
ciores persecutores nostri fuerunt aquilis celi
i. inimici nostri ipsis demonibus crudeli
ores videbantur. quia serpens diabolum sig
nificat in primi hominis transgressione
probatum est. unde quidam ait: quasi a facie co
lubri fuge peccatum. quia autem navis levita
tem cor designet, qui omni vento doctri
ne circumfertur demonstrat propheta.
et chaldeos in navibus suis gloriantes.
Sic hic terra tam callida sed ut intue
nti necessaria: sic difficile est scire
que cogitationibus iuvenis agitatur. qui pue
ritiam vanitatis deseruit. talis est et via
mulieris adultere et cetera. adultera quia mens
ut ea que commemoravit semper vaga
est, que ubi celate peccata potuit negat
se aliquid patrasse mali.

Lepusculus. plebs et cetera. Hec est plebs
ecclesie que invalida. quia iniurias suas
ulcisci non querit. quia non in suis viribus
sed in dei auxilio salutem sperare di
dicit que est cubile hic in petra. unde
dicit cum psalmista. esto michi in lap
idem fortissimum et in domum
munitam ut salves me. quia petra
mea munitio mea es tu.

Regem lo. et cetera. locusta gentes quon
dam sine rege et sine propheta. sine
doctore. nec in unitate fidei congregate
spirituale pugnam contra diabolum preparat
vel anachoritarum et monachorum unitas que cum
nullo preposito hominis in suis latibulis
vegetatur, tamen instanter in suis locis et
multitudo et germina carnalium con
cupiscentium absumit voluptatum.

Stellio manibus et cetera. Stellio alas
non habet et idem manibus nititur et mora
tur in edibus regis. quia illorum humili
tatem significat qui natura tardi et
genio sollertia tamen industrie sue
usque ad divinam notitiam scripturarum

movetur terra. et quartum quod non potest sustinere. per
servum cum regnaverit. per stultum cum satu
ratus fuerit cibo. per odiosam mulierem cum
in matrimonium fuerit assumpta. et per an
cillam cum fuerit heres domine sue. Quatuor
sunt minima ter
re. et ipsa sunt sa
pientiora sapien
tibus. Formice po
pulus infirmus
que preparant in
messe cibum sibi.
Lepusculus plebs
invalida qui col
locat in petra cubi
le suum. Regem
locusta non habet et eg
reditur universa per
turmas suas.
Stellio manibus
nititur et moratur
in edibus regis. Tria
sunt que bene gradiuntur. et quartum quod

Quatuor sunt et cetera. Quia minores
videntur iusti in terra quam
reprobi i. ab ecclesia et cetera.
sapientiores sapientibus
mundi quia eterna querunt
et presentia desiderant.

Formice et cetera. et ecclesie ipsis
ut fortitudine viribus cu
stodiat infirmam se qualiter
adversariis suadentibus
ostendit. unde ego autem di
co vobis non resistere malo;
si quis te percusserit in u
na maxilla prebe ei et alteram.
hic in hac vita preparant se
fructum bonorum operum quibus
vivant in eternum.

Alii quia cirogrillus nimirum heri
cio simile et urso
in palestina magna
copia in cavernis petrarum
et in foveis. et in psalmo
dicitur petra refugium
herinaciis. alii leporibus,
alii cirogrillis. sed hic quidam
pro lepusculo herinacium
habet. rectius hebreum
saphan interpretatur
et cirogrillum et herinacium
et leporem interpretantur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

60

Ier. et centrum quod incedit feliciter. tria. id est bene incedere dicit. et centrum feliciter. Sion id est omne quod incedit feliciter bene, nam in hac vita omne quod bene feliciter. Item leo et gallus et aries bene incedunt sed non feliciter, quia persecutorem patiuntur. Centrum vero feliciter et non bene incedit, quia in fallacia sua antichristus prosperatur ad tempus.

Gallus succinctus predicatores inter tenebras seculi venturas lucem mane nuntiant.

quia inter leo dicitur ... Sic et qui insurgit
Leo fortissimus be-
stiarum est deus fortis est hominibus
starum ad nullius
quia non est princeps mundi qui non ...
pavebit occursum.
id est luxuriam restringentes
Gallus succinctus
quia aster
lumbos. et aries.
quia ante id est sacerdotes
nec est qui resistat
quia antichristus in sublime et cum se
ei. et qui stultus
deum mentietur se esse stultus apparebit quia per
apparuit post
adventum iusti iudicis deficiet.
quam elevatus
rex. quia superbus sicut deus superbiret. quia non
est in sublime. Si enim intellexisset ori
carnis iactantia elevaret.
imposuisset manum. Qui autem fortiter
premit ubera ad eliciendum lac exprimit
pinguedinem.
butirum. et qui vehementer emungit elicit
sanguinem. et qui
provocat iras produ-
cit discordias.
id est Salomonis.
Verba Lamuelis
regis. Visio qua
tribuens
erudivit eum mater
quia dicat et o
sua. Quid dilecte
quia de regio patre electus est in regnum.
mi. quid dilecte uteri mei. quid
quia electus est in hoc quia notus omnibus de
dilecte votorum meorum. Ne dederis mu-
siderabam ... quia ad vitam pertinet
mulieribus substantiam tuam
quia virtutum tuarum

Et qui provocat iras et cetera. Quid peior parabola ad litteram sonat apparet, quia qui modeste premit mammillam gratum accipit butirum. Rursum est de uberibus in quibus lac querebatur butirum exprimit, at qui inepto verbo excitat discordiam neque superno ex corde provocat quasi ultra modum emungens ubera elicit sanguinem.

merentur attingunt principes id est superbi penniate in imo residente. et stellio qui pennas non habet nitens manibus regum edificia tenet: sic ingeniosi dum per negligentiam in malis remanent et simplices quos ingenii penna non adiuvat ad optinenda eterni regni menia virtutis operationis levat.

Et aries et cetera. Primus ordo sacerdotum qui per sua exempla gradientem post se ut subsequentes ovium gregem trahunt quibus spiritualiter precedentes viventibus non est qui resistat ei quia eorum intentionem nullus persecutor impedire potest. Et quia post hoc antichristus apparebit subversum centrum dicens quod incedit feliciter. et qui stultus apparuit postquam elevatus in sublime etc.

Ubera fortiter premis dum sacri eloquii subtilia verba intellectu pensas. Quasi pressione dum lac queritur butirum invenitur quia dum nutrimentum tenui intellectu querimus liberate interne pinguedinis unguimur. Quod nec semper nec nimis faciendum, nec dum lac queritur sanguis sequatur: quia dum verba divina ultra modum discutiuntur in carnalem intellectum cadunt.

Sanguinem id est elicit qui vehementer emungit quia carnale efficitur hoc quod nimia discussione sentitur.

Verba Lamuelis et cetera. Lamuel autem in quo est deus, de quo supra interpretatione. Visio quam locutus est vir cum quo est deus. Mater dei gratia que illum erudit intellectu sapientie et fons hominibus ipse ministret quamvis ad vitam hic mater Salomonis docuisse possit intelligi quia ipse sapientiam dei cognovit opus parabolarum suarum inserere voluit. Et ideo post quod dictum est in titulo Verba Lamuelis regis additum est Visio qua erudivit eum mater sua quia cum in regnum unctus spiritum sapientie accepit per visum

45

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Delentur. id est reges per diuitias quibus summi regis corpori ad unitatem per fidem per illecebras seculi mentiuntur eradicant de terra uiuentium.

Noli regibus et cetera. Hec sententia ad litteram patet. Allegorice autem precipit ne uinum in quo est luxuria inebrient mentes fidelium que sunt membra regis eterni. quia nullum secretum ubi regnat ebrietas. nichil de celestibus cogitant ubi regnat uoluptas carnalis. sed ea solum que sunt uisibilia carnales sentiunt.

Date siceram. et cetera. id est uinum et sicera diuine scripture consolatio que illis debetur qui uim interius consolari refugiunt. et quicumque in presenti contriti amaro animo suscipiunt celestibus tota mente inhiantes. unde negauit consolari anima mea. memor fui dei et delectatus sum. et cetera. Date siceram et cetera. penitentibus scilicet qui pristinorum actuum merore atque tristicia deprimuntur spiritualis scientie iocunditatem et uinum quod letificat cor hominis affluenter infundite ne habundantiori tristicia absorbeantur qui huiusmodi sunt.

Aperi os. et cetera. Sic pro causa pauperis et ex persone os aperire precepit ita non errantes iuste castigare admonet. id est Moyses. pauperis in iudicio non misereberis. quia ita uoluit dominum facere propheta dicens: sed iudicabit in iustitia pauperes. et arguet in equitate pro mansuetis terre.

Mulierem fortem. et cetera. Huiusque lamuelis idem regis. hinc Salomon principalis uersibus sed pulcherrima uita te laudes ecclesie decantat. constat enim hoc carmen uersibus duodecim per ordinem hebrei alphabeti. et singuli uersus singulis incipiunt litteris quibus innuitur quam plene hic uel anime uniuerse fidelis uel totius ecclesie que ex omnibus electis una perficitur

ad delendos reges.
Noli regibus o La
muel. noli regi
bus dare uinum quia nullum secretum est
ubi regnat ebrietas. ne forte bibant
et obliuiscantur beneficiorum tuorum et
mutent causam filiorum pauperis. Date sice
ram merentibus et uinum his qui amaro sunt
animo. bibant et obliuiscantur egestatis
sue et dolores non recordentur amplius.
Aperi os tuum mu
to et causis omnium
filiorum qui pertran
seunt. Aperi os tu
um decerne quod ius
tum est et iudica
inopem et pauperem.
Mulierem fortem
quis inueniet? procul et de ultimis fini
bus pretium eius. Confidit in ea cor uiri
sui et spoliis non
indigebit. Red
det ei bonum et non

est. noli uenenis delicti hominum corda corrumpere ne celestia querant in quibus perpetuo regnent cum domino.

Aperi os. et cetera. pro causa pauperis quia pro se loqui in iudicio non ualet: ipse loquitur mentito et eos defende qui patrie celestis incoatus huius uite uia circuitus transeunt. Vel os aperire muto gentibus id est uerbum predicationis predicare qui diuina eloquia predicare nesciebant et non tantum iudeis sed et cunctis per orbem nationibus curam salutis impendere.

Et spoliis non indigebit quia nunquam cessabit etiam deceptas a diabolo animas Christi fidei restituere. donec mundi cursu finito numerus iustorum compleatur.

alia littera [illegible]

Exo. xxiii.

ysa. xi.

Aleph.

beth.

gimel.

Apo. vi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ecclia ul' fidel' aia agit desup accipit recte subdi tur. Reddet ei bonu & n malum. o. d. u. s. i. red det aia xpo bonu cu p p tes uite mun͡ibz recte uiuendo. Reddet & eaque facit ul' facit aliis imi mare satagit. cu aut dixit reddet ei. bo. addi dit. & n m. m. q: quidā accepti a deo boni ma la rependunt. l' initia fidei q percipiunt in here sim iceunt. ul' fidem q uibs fatent' fctis neg ant. ul' bonos mores p colloquia mala cor rumpunt. l' in bono p positeo usq: ad finem n pseuiant. vn cu dixis set. Reddet ei. bo. & no malu. ut pseuiantiam nriam ostenderet addi dit. omibz di. ui. sue. cui sile seruiam' illi. i sctitate & iusticia cora ip. o. di. nrs.

ac prima. mulierē. for. quis. & ē. mulier fortis sca ecclia q: ex aqua & spu sco deo filios spuales gignit. fortis q: cuncta adūsa ul' pspa seli. p dei amore contempnit. q ipe in carne apparens infirmā inuenit & fortem fecit. vn ad celos rediens ait angelis. Congratulamini m. q: i. o. n. quā. p. Videns g' saluator humanum genus innumeris spharica aim erroribz & q: ad ei saluatōem nlls n solus mediator dei & hoīm sufficiat ait. mulierē. for. qs. inue. &. ē. ac si apte fiturram dei grām admiretur. q̄s tal'. quis tanta qui de tot incredul' mundi nationibz unā sibi electoz ecclīam congreget q̄m sua grā fortē & insuperabilem ef ficiat n nri illis. n nri temporibz. in fine seclor: ds homo futurus & nos sua passione a morte redempturus. h est. n. q'ait. peti & de ul. fi. p. eius. Procul intuallo tpis a salone usq: ad partū uirginis. de ultimis aut finibz q: a sūmo celo egressio ei. Ion. n. aliud pcium p nob dedit q se ipm. vn qui dilexit nos & tradidit semet ipm p nobis. & ē. Quamuis & ita recte possit intelligi. pciū sce ecclie pcul posit fuisse. q: ubi in carnatō. in. & hoīes cōuersatō. passio. resurrō. longe a natura nra remota. ille. n. qm uoluit. & de qua uolu it matre nat' est & sine pcco uixe in mundo & qm uoluit. & q m uoluit mortuus est. & qm uoluit & quō uoluit. resurrexit. ascendit. & ē. h. in quibz tam pcul a nob q̄m celu a tra. q: n ecclīam q̄ redemit dns n solu xbum in salutis suscipe s. & constan ter p illo certare p mundu pdicare donauit. addit confidit in. .ē. cor. ui. su. uir redemptor. vn desponsi. n. uos uni uiro. uirg cas. exhi. xpo. q g' dicit. confidit in ea cor. ui. sui. Ab huma na similitudine tractum est. Sic̄. n. qui forte fidelem ep & castā ht coniugem confidit in ea. q: nich ē uoluntatē suam agit nec saltem adulterij cogitatione polluitur. cuncta p amore suo. tolabit libent'. quos & ualebit ad amicicia sua conuertet. Sic ds in ecclia confidit. sicut enī. n. spm grē q̄m dedit. sicut uirtute caritatis q̄m ei pcordias infudit. idcq: n dubitat n solum ea a sue fidei integritate n posse corrumpi. s; & pseuiant in sistere ut p lbs ad fidei cognitōem & unitatem con greget. & hoc est spoli is n indigebit. Spoli at. n. diabl' in ecclia ē p pdicatores quos dece perat ad uitatē reuocat.

uite sue. **Quesi uit lanam & li num. & opata ē consilio manuu suar. Facta est q̄si nauis institoris de longe portans panē suū. Et de nocte surrexit**

ad induēd paupes suppl.

Quesiuit. quibz opibz quibz iusti cie ul' scitatis fructibz sit potius in sistendum ei qui incipit rependē q̄rit. sic dicit. q̄s sunt. la. & li. & ē. hec sca ecclia & ad lucam facit consilio. cu uideris nud' opi eu. & car. s. ne. des. operatur aut n incō sulte. s; consilio. ut a uiro suo xpo mereatur in iudicio audire. sud sic. & op. m. & q̄m du fecistis u ni ex. mi. istis. & m. fe. manu um suar. i. caū psonar p quas elemosinas paupibz tribuit in quor ope deuoto saluberrimo

Et de nocte surrexit. & ē. Sic totus p sente scli cursus die ac noc te uariatur & dies

(c) 2006 Ministerio de Cultura

a

pauperib; n ut ab hoib; laudetur / [ma. v.] eo tempus. s. ut iusticia ei mane / at in seculum seculi.

Mistice aut in lana q hitus est ovi / num pietatis & simplicitatis opa / que primis impendimus accipim. / in lino. q ex tra virens oritur sed / multo & longuo exercitio amittit / humorem natiuu. & ad gram no / ui candoris peruenit. casti gratio / carnis uide intelligi. Dum. n. in / gentilis uicior sordes p remittem / am excoquimus digna uestem q / xpm induam efficimur. vn est / [Ga. iij.] quot baptizati estis xpm indu / istis. Qrit g fortis mulier la. & li. / & o. est. i. ma. su. cu ecclia sollici / te perquirit quib; se pietatis virtu / tib; exerceat. q a carnalib; illece / bris emundet. & hoc osilio pruden / tissime. i. supne tm retributois / intuitu. de hac retributione apli / subditur. Fca est q navis in. de. / p. p. s. Navigator dr institor eo q acquirendis mrib; sedulus instat. ut g institoris navis hone / rata mercimoniis q in patria sua hundant p mare portat. ut / uenditis q attulat cariora domu reportet. sic ecclia. sic aia pfec / ta uirtutum diuitiis gaudet honustari. quib; maiora gre diui / ne dona mereatur.

Optimu. n. omercium cu bona q ualem opantes primo hanc mce / dem a dno recipimus ut ad maiora semp agenda pliciant. deinde / uitam etnam. Sic sca aia q navis institoris q transit desiderio / fluctus scli. sola q in celis spat gaudia meditatur etna. p quib; / hundantr adipiscendis quicquid ualet instant agit. quicquid / occurrit ad uita supne ondit. q de longe portat. p. s. q in time / tis q agit etnam eni retributionem expectat solam uiui panis satu / [Jo. vj.] ritatem desiderat qui dicit. Venite ad me oms qui la. & ho. e. & e / [ma. xi.] go reficiam uos. in primo pane recipit q in eo q iuste agit huan / am fauoris pmia petit nullo inte etne intuitu de quib; dicit. / [ma. vj.] amen amen dico uobis. receperunt mercedem suam.

De fructu. m. s. & c. q de fructu se / tis sedm fidelium sdis uel ubis scriptu / ram odidit qua auditores fide & / dilcone debriatet. & bene p uineam

b

quis fides ad agendam / p timor cura sollicite acci / gitur q duob; modis fa / cit q & eos qui conservat / ad fidem uocat & qui in fide / sunt ut ampli opib; insi / tant excitat. vn subdit. / dedit q pdam. do. s. & c. a. / su.

Dedit q predam domesticis suis et (humilib; suis) cibaria ancillis suis. Consideravit (i. perpendit mentis) agrum et emit

Ager etne hereditatis posses / sio de qua. ecce odor filii mei / sicut odor agri pleni cui be / nedixit dns. & c. odor. n. / scor sicut odor agri pleni.

eu. de fructu ma nuu suarum plan

c

escendum. sic tempus / ecclie gemino quietis & / opis statu discernitur. / esa. n. nocte quiescit cu / fideles ut missa mun / di sollicitudine liberi; / uocare & se spualr in / cipit curare. l lectoib; / oratib; lacrimis & hi / secreto exercere.

Dat predam domesticis / suis cu eos quos diabls / ceperat xps eor socieata / ti qui in fide pcesserit / sociat.

Dat cibaria ancillis su / is. cibaria cum humiles / quolibet & more timore / insita servantes ne lan / guescant p labore in / cedis omemorato retri / buit. [Ge. xxvij.]

Consideravit. & c. hodie & / usq in finem scli. mlr / for. oside agrum & e / mit. e. ac. de fructu. ma. / s. plan. u. q ecclia se / per exquirit quos ad / fidem ouertere possit et / quos dociles inuenerit / hos data ubi pecunia / in servitium xpi emit. / & in eis uineam xpi / plantare uel potius uine / am xpi fare curat. & qui / a qui statim docere deside / rat prius a mal abstinere / & bona facere qm debet / subdit. accinxit fortitu / dine lu. su. & c. b. s.

Cum se ad uirtutu opa / parat & bene primo / lumbos accingit & po / brachium roborat ca

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tabile non est, si non prius
carnis et mentis luxuria
restinguatur. Unde quiescite
perverse agere, discite benefacere.
Et sint lumbi vestri
precincti et lucerne ardentes
in manibus vestris, ut bonis
operibus fulgeatis.

Gustavit et vidit quia bona est negotiatio eius. Ecclesia negotiatio de quo consideravit agrum et emit eum. Gustavit quia sancta ecclesia et anima perfecta, id est per intimo mentis desiderio cognovit quia bona est negotiatio vite immarcessibilis, qua mundo relicto eternam meretur in celis. Gustavit autem, id est aperte didicit quia bonum est per instantiam predicandi quoscumque valet ad viam veritatis adducere. Atque ideo nullis tribulationum tenebris, nec ipsa morte potest lucerna devotionis eius extingui. Corde namque lucerna nocte extinguitur et veniente iudice quamvis in die videantur ardere qui ad tempus credunt et in tempore temptationis recedunt. Sed stultarum lucerna nocte media extinguitur, quia veniente iudice oleum caritatis non habuisse inveniuntur proditorum probantur.

Dum pro eo timore falsarum virtutum via tenebrosorum lucet in mentis fidelium. Sed si hoc loco noctem pro quiete accipimus, sicut quod supra et de nocte surrexerit, id est ad operandum se post quietem aptavit, aperte dicitur quia lucerna sancte ecclesie non extinguitur in nocte, quia et cum ab actione quiescit, vacat lectionis et contemplationi, cumque a publicis cessat operibus, ardenti vel lectionibus vel laudibus amore divinis inservit, ut impleat quod non solum in die insistat laboribus, sed et in nocte accensa lucerna manibus operatur.

Manum suam et cetera. Hoc de elemosinis quas pauperibus fidelium accipi, sed de verbo doctrinae, quia indumentum salutis confert animabus. Unde Iob: Iustitia indutus sum

...cum suppetit desiderium, sed inventa carnalis illecebris succumbere despicit.

Accinxit fortitudine lumbos suos et roboravit brachium suum. Gustavit et vidit quia bona est negotiatio eius; non extinguetur in nocte lucerna eius. Manum suam misit ad fortia, et digiti eius apprehenderunt fusum.

Manum suam aperuit inopi et palmas suas extendit ad pau[perem]

...gnata et eos propagientis vinee, qui sunt filii mulieris, accipimus. Mulier autem vineam plantavit, cum ecclesia primitiva per orbem missis predicatoribus fidei semina dispersit. Consideravit igitur agrum, id est agrum mundum vitiorum spinis horridum et cultore spirituali egere. Emit vero eum cum talentum verbi auditoribus suis contulit ut credentes Christo manciparet. Plantavit autem in eodem agro vineam, cum in novis credentium populis ecclesiam plenarie evangelica institutione firmavit. Quam vineam de fructu manuum suarum plantavit, quia non solum verbo instruebant sancti quos erudiebant, sed et factis et miraculis, quia tota mentis intentione conuntiantur quanta sit beatitudo dignis plenitudo in regno dei. Consideravit ergo ecclesia agrum et emit eum de fructu manuum suarum quia studiose didicit que sint gaudia vite et pro eis quicquid potest laborat.

Manum suam et cetera. Fortia dicit perfecta in caritate opera quibus se ecclesia a pro superna retributione exercet. Unde benefacite his qui oderunt vos. Et si vis perfectus esse, vade et vende omnia que habes et da pauperibus. Synagoga autem cum dicit: Sine vos invicem, et audivimus me bo. et cetera, tanto est infirmior operibus iustitie quanto minus spe eterne retributionis recta. Et ecclesia que audit: Perfectam agite, et nolite et cetera, merito per hac remuneratione omnia sustinet de cuius fortitudine dicitur: Regnum celorum vim patitur et violenti rapiunt illud. Et digiti eius apprehenderunt fusum. Colus in sinistra, fusus in dextera. De colo lana filo transit in fusum et dextra vitam perpetuam, leva presentia dona dei significat, id est opulentiam rerum pacem, sospitatem, scripturarum scientiam et celestium participationem sacramentorum. Et hec cum a deo percipimus quasi lanam [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

p amore celestium salubriter exercere in
cepimus lagunam agni immaculati de
celo infusum de lana in dexteram tra
hicimus qui de donis tam redemp
toris nostri de exemplis operum eius sto
lam nobis glorie celestis ac vestem nup
ma. xxv. tialem caritatis facimus. digiti e
nim quibus fusum apprehendit
intentionem discretionis que quia quis
que operatur significat. quia nulla corpo
ris membra sic distincta sunt
articulis ac flexibus. quorum quia conver
fph. iii. satio est in celis. unde et salvato
rem expectamus. horum di
giti dextre apprehenderunt fusum
quia sedula discretione pro eternis la
borant. et bene dicitur apprehenderunt fu
sum: ut discant quanto studio quan
ta festinatione agere debeamus.
quid autem mulier: sancta ecclesia. sive
anima perfecta per fusum operata sit subiun
git manum. s. a. io. ... p. s. ... t.

Stragulatam ... Stragulata
vestis est que variante textura soli
da fit firmissima. fortia ecclesie opera
et diversa eius virtutum ornamen
ta signat. de quibus. astitit regina
ps. a dextris tuis in vestitu deaurato ... byssus pu
re conscientie castitas et conversationis. purpu
ra effusio sanguinis. byssus enim
candidi coloris. purpureus autem
color de sanguine animalis qui pur
pura vocatur fit et sanguinis eius
habet speciem. ideo dicitur sancta ecclesia in pace lil
ia. in bello rosas. item quia
byssus ut tensionem sed multis exer
citationibus a nativo humore natu
ro ad decorem candide vestis du
citur: bysso induitur ecclesia dum
castigant corpora electi. purpura
autem que regum est, cum retinentiam
non amore laudis sed regni perhennis
exercent: hunc gaudeamus et ex
apo. xix. ultemus quoniam venerunt nuptie ag
ni. et uxor eius preparavit se et dat

lamech

gimel

nun

Non timebit domui sue a frigoribus nivis omnes domestici eius vestiti sunt duplicibus.

Stragulatam vestem fecit sibi. byssus et purpura vestimentum eius.

Nobilis in portis vir eius quando sederit

struto et diademate iu
dicio meo. manum suam
aperuit inopi cum mistica
fidei ignorantibus pro
patres caritatis revelat.
palmas suas extendit
ad pauperem cum largitores
gerere predicatores ad gen
tes dispersit.

Frigora nivis sunt corda malorum pro desertorum algen
tia. de quibus quoniam habundavit iniquitas refrigescet caritas multorum. ma. xxiiii.
que illa nive opprimuntur que ob superbiam de celo cor
ruens in tenebras adhuc se velut angelum lucis osten ysa. xiiii.
dere presumit et habitum niveum preferre quia dei et angelorum ii. co. xi.
eius proprium est. s. in niveo habitu sue virtutis claritatem
signare. non timebit autem domui sue a frigoribus nivis
quia credidit deo dicenti quia porte inferi non prevalebunt ma. xvi.
adversus eam. omnes s. domestici eius vestiti sunt duplicibus et capita
. s. ad hereses revelandas et pravia et tolandas aptorum
hostium pugnas. vel vestiti sunt duplicibus quia promis
sionem habent vite que nunc est et future. ne ad vitam a deo i. thi. iiii.
ne deficiant tunc in
beatitudine divina
visione ditati. item ve
stiti sunt duplicibus: u
na veste operis alia men
tis fide. s. et fidei sacramen
tis quia redemptoris imbu
ti et exemplis. unde qui
cumque baptizati estis
in christo christum induistis. Ga. iii.

Possunt autem frigora ni
vis tormenta eterna
intelligi. que igne et frigore sunt mixta. unde ibi erit ma. xxv.
fletus et stridor dentium. fletus s. ex igne et fumo stri
dor ex frigore. unde iob. ad calorem nimium transibit Job. xxiiii.
ab aquis nivium. s. ab his ecclesia domui sue non timebit
quia quicumque pervenit ad domum illius non pavebunt nec
spiritali veste eius erunt induti. in eulogio s. de eo qui
non habebat vestem nuptialem dicitur. ligatis manibus et pedibus ma. xxii.
mittite eum in tenebras exteriores. ibi erit fletus et stri
dor dentium qui nimio in frigore religatur quia vestem
pietatis non habebit.

Nobilis in portis ... e.
vir dominus qui visus est ii. co. v.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

bilis cum venerit iudicaturus et omnes angeli cum eo. et c. In portis qui venerit in portis sedebunt ad iudicandum. ut venientes per eum ad eum o Christum iudicantes accipient. et rusticos et pastores in solita urbis edificia non stupefacerent. nec frequens ingentium novitias urbis preciam turbaret. Nobilis quia erit dominus in portis sue civitatis quia qui nunc a multis contempnitur vel finis seculi fuerit vel patrie celestis ingressum aperuerit electis cunctis apparebit sublimis.

Os suum et c. Ad hoc etiam loquens os aperuit ut sapientiam doceret illud omnis sermo malus ex ore tuo non procedat. sed qui bonus est ad edificationem fidei ut det gratiam audientibus. Vel os cordis aperuit ad discendum ab ipsa sapientia interiori veritatem quam foris doceret ut utrique convenire quod subiungitur lex c. in lingua eius.

Surrexerunt f. e. quia fuerunt non novit ut apostola quidam etiam refert. Surget filii eius ecclesie. i. electi inmortales et qui incorrupti quos aqua et spiritu deo genuit beatissimam predicaverunt quia nunc quasi misera despicitur. sic apostola ait. Si in hac vita tantum sperantes sumus miseriores...

carnis se natoralibus su-
18. Sindonem fecit et vendidit et cingulum tradidit

tur splendido. byssinam. i. iustificationes sanctorum sunt.

Sindonem fecit et c. In lintheo sindonis subtilis sancte intentio predicationis. in qua molliter quiescentium quia in illa spe superna refovemur. Unde et Petro sindon in lintheo monstratur. quia pectora animae mundate aggregatim blande fidei quiete continentur. hanc quasi sindonem ecclesia fecit et vendidit quia fidem quam credendo tenuerat loquendo dedit. et ab infidelibus vitam recte conversationis accepit. quam et chananeo cingulum tradidit quia per rigorem demonstrate iustitie fluxa opera gentilitatis astrinxit ut quod preceperit vivendo teneat. Sint lumbi vestri precincti. per chananeum. i. gentes a quo et sunt qui commutatur interpretatur. gentes. i. a vitiis ad virtutes a diabolo migraverunt ad Christum. Unde per hys qui commutabuntur filiis chore cantica pro dilecto et post oblivisceris

chananeo. 25. Fortitudo et decor indumentum eius et ridebit in die novissimo.

populum tuum et domum patris tui.

Fortitudo et c. Fortitudo ad tolerandum decor ad virtutum gratiam exercendam decor quia operum iustitia. fortitudo quia per sermonem patientiam per iustitiam et ideo ridebit in die novissimo. i. gaudebit in retributione regni celestis qui dolebat in certamine vite presentis. beati qui nunc fletis quia ridebitis et Iob. os autem ridentium replebit risu. Simile huic dicit psalmista de domino. Dominus regnavit decorem indutus est. indutus est dominus fortitudinem et precinxit se. cum evangelium regni predicaret aliis placebat. aliis displicebat ad eos quibus placebat decorem induit. ad eos quibus displicebat fortitudinem. imitare. et tu domini domum tuum ut possis esse vestis illius esto tu decore ad eos quibus placent opera tua. esto fortis adversus detractores.

26. Os suum aperuit sapientie et lex clementie in lingua eius.

27. Consideravit semitas domus sue et panem ociosa non comedit. 28. Surrexerunt filii eius et

Consideravit et c. Quia cunctas conscientie sue cogitationes subtiliter investigat panem ociosa non comedit quia sacrum eloquium quod percipit opere exequitur. vel domus fortis mulieris habitatio patrie celestis est. semita precepta iustitie quibus ad utramque mansionem venitur. quas quia bene consideravit. cum et diligentibus quibus actibus ad celum pervenire debeat. [illegible]

spiritu. et quia didicit agenda exercere non desinit. panem quasi o. n. c. cum [illegible]

48

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ne indigne panem domini comedendo et calicem bibendo iudicium sibi man-
i. cor. xi. ducet et bibit. vel simpliciter potest
accipi. ergo p. o. non comedit. Si illud.
ii thes. iii. qui non operatur non manducet. et ipse
paulus de se. quoniam ad ea que mihi opus
act. xx. erant et his qui mecum sunt ministra-
uerunt manus iste. Unde luxuriantes
i. thi. v. uiduas arguens ait. Simul autem et o-
ciose discurrunt circuire domos. non
solum ociose sed uerbose et curiose.

Surgit et uir eius. et laudabit eam
math. xxv. in iudicio dicens. venite benedicti p.
m. et c. qui quando ipse primicie
i. cor. xv. dormientium resurrexit a mortu-
is. sed in iudicio quanta sit resurrectionis
sue gloria demonstrabit.

Fallax gratia. et. va. e. p. fallax est gratia
laudis que ab homine accipitur. vana pul-
chritudo castitatis. vel bone opera-
tionis que hominibus ostenditur. alia que
timore caret diuino. at illa sola
uere laude digna que timorem dei in omnibus
seruat. ipse. ii. principium sapientie cu-
stodisque uirtutum. unde timor domini initium
eccli. vii. sapientie et alibi. qui timet dominum nichil
xxxi. negligit. hic est quod iob. et in prosperita-
te uirtutibus floruit et in aduersitate in-
stabilis permansit. qui uere dicit. semper quasi
iob. xxxi. tumentes super me fluctus timui deum. et
pondus eius ferre non potui. fallax gratia est
simulatorum gratia. et uanus decor operis
stultorum. ecclesia autem que in hoc seculo extollo
ditatur in timore. quando ardentes
math. xxv. uirtutum lampades uenienti ad
iudicium sponso offert. iure ab eo
laudata ianuam cum eo regni celestis
ingreditur. qualiter. ii. eam laudet osten-
dit. date ei de fructu.

beatissimam predi-
cauerunt. uir eius et

Potest et hec quod dicitur. Sur-
rexerunt. fi. e. et bea. predica. et nunc accipi cum quis fidelium
transcensis seculi erumpnis ad celum ducitur. Alioquin. ii.
sedere ad humiliationem. surgere ad gloriam pertinet. Unde o-
lim in cinere sedentes penitentes. et surgite postquam sede-
tis qui man. pa. do. Surgunt ergo filii ecclesie. et beatissimam
eam predicant cum celestibus bonis sublimatam quanta sit illa
beatitudo aspiciunt. et hanc debita laude cum ea celebrant. lau-

laudauit eam.

Multe filie congrega-
uerunt diuitias tu
supergressa es uniuer-
sas. Fallax gratia
et uana est pul-
chritudo. mulier *ecclesia uel fidelis* *declarat*
timens dominum ipsa la-
udabitur. Date ei
de fructu manuum
suarum et laudent eam *uirtutum s.*
in portis opera sua.

Date. e. d. f. m. s. et c. hoc
uir ille de quo supradictum est.
uir eius et laudabit eam. qui
angelis in fine preceptum
est ut ecclesiam post huius uite certamen. post tribulationem af-
flictionum ad regni gaudia introducant. ac sibi uite immortalitatis sortem. aggregant. si hoc
math. iii. triticum autem congregate in horreum meum. date illi de fructu. ma. su. quia fructum ipse facere cu-
gal. v. rauit. caritatem gaudium. pacem. et c. et laudent eam in portis in iudicio. s. siue ingressu
patrie celestis. non hominum fautores supplicium. sed opera ipsa que fecit examinante et plante acre

minibus. sed quia pauca uita
militantium. in tanto cum
appareat quod eterni interim
nostram beatissimam predicabi-
mus.

dat eam uir ipsius cum bona
que ipse donauit remune-
rat. sed quibus nobis laudibus
ostendit. multe filie congre-
dicit.
Multe. t. c. eccle hereticorum
et malorum catholicorum que si
lie dominum vel christus esse que a
domino non sunt remote sacra-
mentis et adoptionem fi-
liorum que non custodiunt re-
ceperunt. unde iohel. ex no-
bis exierunt. sed ex no. non e. quia i. io. ii.
congregauerunt di. bona opera
s. ieiunia. elemosinas. afflictiones
et c. que sine uera dilectione spe- eph. xi.
u purissimas sinceritate
gerunt. sed in fide inchoa-
ta. sed et ille sine fructu con-
gregant diuitias de quibus
mihi dicent in illa die. do- math. vii.
mine. domine. s. n. t. demo.
e. et. in. u. t. u. m. s. di-
cetur tunc illis. nescio uos math. vii.
quia numquam noui uos. sed
has filias ecclesia supergreditur
que fide casta et opere pro
redemptoris sui uesti-
gia sectatur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Jer. Memini me hoc ferme quinquennio cum adhuc Rome essem et ecclesiasten sancte Blesille legerem ut eam ad contemptum huius mundi provocarem. et omne quod in mundo cerneret putaret esse pro nichilo rogatum ab ea ut in morem commentarioli obscura queque dissererem. ut absque me posset intelligere que legebat. Itaque quoniam in procinctu nostri operis subita morte subtracta est. et non meruimus o Paula et Eustochium talem vite nostre habere consortem. tantoque vulnere tunc perculsus obmutui. et nunc in Bethleem positus augustiore videlicet civitate. et illius memorie et vobis reddo quod debeo. hoc breviter admonens quod nullius auctoritatem secutus sum. sed de hebreo transferens. maxime hoc interpretum consuetudini me coaptavi. in his dumtaxat que non multum ab hebraicis discrepabant. interdum aquile quoque et symmachi et theodotionis recordatus sum ut nec novitate nimia lectoris studium deterrerem: nec rursum contra conscientiam meam fonte veritatis omisso opinionum rivulos consectarer.

Jer. Verba ecclesiastes filii david regis ierusalem. Tribus nominibus vocatus est. Salomon id est pacificus. et ydida id est dilectus domini quia in regno eius pax. et dominus dilexit eum. et coeleth id est ecclesiastes grece. quod cetum id est ecclesiam congregans id est concionator. cuius sermo non est ad unum sed ad universos. iuxta tria vocabula tria volumina composuit.

Verba ecclesiastes filii david

quia plena dignitas

quia propria et auctoritas

regis ierusalem.

Proverbia. parvulos docens unde crebro quasi ad filium loquitur. ecclesiastes ad maturos. omnia esse brevia et caduca ostendens que cernimus. cantica canticorum vero consummatam sponsam sponsi iungit amplexibus. nisi enim vitia reliquerimus et mortalis pompe renuntiantes nos ad adventum christi paraverimus: non valemus dicere. osculetur me osculo oris sui. prope hoc ordine philosophi docent. primum ethicam. inde physicam et quos in his profecisse vident ad theologicam usque provehunt.

Notandum quoque quod in his diversus est titulus. in proverbiis. proverbia salomonis filii david regis israel. In ecclesiaste. verba ecclesiastes filii david regis ierusalem. in quibusdam codicibus tam in grecis quam latinis invenitur additum israel. sed male. in cantico canticorum. nec filii david. nec rex israel sive ierusalem: sed tantum canticum canticorum salomonis. Sicut enim proverbia quasi rudes instituendo ad .xii. tribus et ad totum pertinent israel. et quando contemptus mundi non nisi metropolitanis convenit. id est habitatoribus ierusalem. ita cantica canticorum ad eos proprie qui tantum superna desiderant ad incipientes et proficientes et plena dignitas et regum propria auctoritas. ad perfectos vero qui non timent sed amant solum nomen sufficit. et equalis magistro est et nescit se regem esse.

Jer. Sicut cuncta que fecit deus valde bona quando omnia vanitas. et que vanitas vanitatum. ut sicut in cantico canticorum inter omnia carmina excellens carmen ostenditur ita hic vanitatis magnitudo monstretur. similiter in psalmo. Universa vanitas omnis homo vivens. Si vivens vanitas ergo mortuus va-

Gr. Quoniam hic liber sic legendus et exponendus sic dicitur. Ecclesiastes id est proprie concionator dicitur. In concione vero sententia proponitur pro qua cum tumultuose turbe seditio comparatur. et cum multi diversa sentiunt per concionantis rationem ad unam sententiam perducuntur. Hic ergo liber ideo concionator dicitur quia in eo salomon tumultuantis turbe sensum suscepit ut ea per inquisitionem dicat que fortasse per temptationem imperitis mentibus serviat. Nam quot sententias per inquisitionem movet: tot personas in se suscepit. Sed concionator veraciter velud extensa manu omnium tumultum sedat. et ad unam revocat sententiam cum in fine ait. Finem loquendi omnes pariter audiamus. deum time et mandata eius observa. hoc est omnis homo. In hoc autem quod dicit finem loquendi omnes pariter audiamus. innuitur quia solus locutus non est. Sunt ergo alia in hoc libro que per inquisitionem moventur. alia que per rationem satisfaciunt. alia que ex temptantis animo proferuntur et mundo adhuc dediti. alia in quibus ea que rationis sunt disserit atque animum a delectatione compescit. Nam quod ait. hoc itaque visum est bonum ut comedat quis et bibat et cetera. et post melius est ire ad domum luctus quam ad domum convivii. illud ex infirmi persona. hoc ex ratione. Sicque diversas cogitationum temptationes exponens ait. Unus inter mille hominum est et invenitur et cetera et paulo post
[illegible]

49

(c) 2006 Ministerio de Cultura

to uisu ut purgat illuc ubi est unitas. has autem personas lector diligenter inspiciat ne inspicienti agnita inueniat.

Albinus. Tradunt hebrei hunc librum salomonis esse penitentiam agentis quia in sapientia diuitiis que confisus per mulieres deum offendit secum. id est omnia uenia reputauit esse. et ad miseria deuenire eos qui in eis spem ponunt.

Ambrosius. Pacificus et dilectus dei pater ecclesiastes. id est christus est qui inimicitias in carne euacuans utraque fecit unum dicens. pacem meam do uobis. pacem relinquo uobis. hic est filius meus dilectus in quo michi bene complacui. ipsum audite. qui est caput ecclesie non ad synagogam sed ad multitudinem gentium loquens rex ierusalem spiritualis filius dauid de quo. miserere mei domine fili dauid. et osanna filio dauid uerbum caro factum non fuit ad dominum sicut ad ieremiam. et ad ceteros prophetas ipse est id est uerbum et sapientia. ipse diues et pauper. ipse rex glorie potens. ipse non uerba loquitur ad ecclesie uiros. id est apostolos unde in omnem terram exiuit sonus eorum et in fines orbis terre uerba eorum.

Quid habet amplius homo. post generalem sententiam ad uarios labores hominum uerba uertit qui frustra laborantes congregant diuitias periturus ambientes honorem sibi quibus dicitur. Stulte hac nocte morieris et que congregasti. maxime cum ex omni labore nichil secum ferant sed nudi in terram redeunt. unde supra dictum.

Generatio preterit et cetera quia uanitas manet sed a parte hominis homines omnes in puluerem redeunt. stat autem terra in se non in se ipsis. quia celum et terra transibunt et ecce noua facio omnia.

Ambrosius. Sol ipse qui omnia uiuificat et illuminat spiritualis gratie splendore ...

nitas. uanitas. Possimus celum et terra et cetera bona que ipse dicere sed deo comparata que nichil esse ut lucerna in sole comparatione nec cernitur lucere et stellarum lumina orto sole obscurantur. ita aspiciens creaturam et rerum multiplicem uarietatem. ad inuicem quid operum multitudine. sed recogitans omnia transire et suo fine senescere solum que deum id semper esse quod fuit. ago. non semel sed bis dicit uanitas uanitatum et omnia uanitas.

Ierusalem. Quanta uanitas uanitatum. Secundum quosdam interpretes possimus dicere uaporem fumi. et auram tenuem. que cito soluitur. unde uniuersitas caduca ostenditur. que enim uidentur temporalia sunt. que autem non uidentur eterna. sine que creatura uanitati subiecta est et ingemiscit et parturit et expectatur reuelationem filiorum dei et nunc ex parte cognoscimus et ex parte prophetamus. et tam diu omnia uana donec ueniat quod perfectum est.

Vanitas. Omnis homo uiuens. quanto magis cetera. unde uanitati subiecta est creatura non uolens. sed propter eum qui subiecit eam in spe. quia nec potest esse quod est uanitas potest. omnia que mutari potest. Solus deus semper idem est quod est. quod autem mutatur quodam modo euanescit et non est quod erat ad comparationem creatoris omnis creatura uanitas per dicitur et quasi nichilum computatur.

Antequam suam ponat sententiam quandam apparatum uidetur et ornamentum facere cum dicit. uanitas uanitatum et omnia uanitas. postea a maiori id est ab homine incipit ostendens ipsum uanitati subiectum. id est mutabilitati et hoc est uanitas.

Va nitas ua nitatum dixit ec
quidam non hic sibi ad uoluptatem luxuriamque prouocet cum post omnia que cernimus uana esse dicuntur.
clesiastes. uanitas uanitatum et omnia
que uanitas est
uanitas. Quid habet amplius homo de
uniuerso labore suo quo laborat sub
que uides que uidemus
sole. Generatio
que moritur que uidet que non uidet
preterit et gene
que nascitur
ratio aduenit. terra
uero in eternum

Ierusalem. Generatio. prima recedit generatio iudeorum et succedit generatio de gentibus congregata. terra autem tam diu stat quamdiu synagoga recedente ecclesia omnis intrauerit.

(c) 2006 Ministerio de C...

nis quo innitente celum
et terra transiet. significat
non autem terra in seculis stat, sed
in seculo. Illos autem dominus lau-
dantis non in uno seculo, sed in
seculis seculorum.

Oritur sol. Christus sol qui ad
lumen est ortus et occasu
cotidie mundi interitum
demonstrat. qui per acci-
tas uices ortus et occid.
hec autem ideo dicit ut do-
ceat mutationibus tempor
cursu et occasu siderum
humanam etatem labi
dum nesciat.

Ieronimus. Vadit ad austrum
et girat ad aquilonem
girans girando uadit
spiritus et in circulos suos re-
uertitur. hunc existima-
re possumus in hyeme
solem ad meridianam
plagam currere. in esta-
te ad septentrionem et
inde per equinoctium autum-
num [illegible] principi-
um. Sed primum spiritum
fauonio repente quasi in-
uere omnia in fetum pro-
rumpunt. quasi autem autem.
girans girando uadit spiritus
et in circulos suos reuertitur spiritum
solem spiritum nominauit
quia animal sit et spiret et
uigeat et annuos orbe-
cursu suo expleat. ut
ait poeta. interea mag-
num sol circumuoluitur
annum. uel quia est lune
lucentemque globum terra
magnaque astra. spiritus intus
alit totamque infusa per
artus. mens agitat
molem et cetera. non de anno
solis cursu sed de conditione

(quia bonis et ipse / generatio preterit)
stat. Oritur sol
(ipse sol mutatione sua probat)
(quia malis)
et occidit ad locum
suum reuertitur:
ibique renascens:

Ieronimus. Ducit se uel secundum a-
quilam aspirat. Symma-
chus et theodotio reuertit
quasi sol reuertitur ad locum
suum et illuc unde prius
regressus fuerat aspirat.

(quia in hyeme)
girat per meridiem
et flectitur ad aquilonem
(quia in estate)
lustrans
uniuersa in circui-
tu pergit spiritus et

Inuenitur (?) per spiritum et cetera.
ipsum solem spiritum uocat
qui animat inspirat et ui-
uificat omnia sic in uere.
quia mundi principium pu-
tatur singulis annis
uidem. oblique enim per zodi-
acum currit sol. quia in
hyeme ad australem regionem. in
estate ad boream ne si se-
per eodem iret alia calore, ali-
a frigus consumeret.

in circulos suos re-
(quia per zodiacum)
uertitur. Omnia
flumina intrant in

Possum per flumina et

Ieronimus. Sol iustitie Christus et bonis orit-
ur et malis occidit et ortus nos trahit ad
patrem. ad hoc enim uenit ut nos de ter-
ris ad celum leuaret et dicit: cum
exaltatus fuero a terra omnia traham ad me.
ipsum nec mirum filium trahere ad se
credentes. cum et pater ad eum trahat.
nemo enim uenit ad me nisi pater qui
misit me traxerit eum. Sol iste. Ia-
cob de terra sua egredienti occidit. et
idem cum de Syria etiam promissionis
intraret ortus est ei. Loth quoque cum
egressus de sodomis uenit ad ciui-
tatem ad quam festinare sibi fuerat
imperatum. ascendit in montem et
ortus est sol super segor. Aliter. Sol qui per
austrum currit uicinior terre est
quam per aquilonem sub leuior. Fortas-
sis his qui hyemis et tribulationis
frigore constant. ab aquilone e-
nim exardescent mala super terram
uicinior est sol iste iustitie. Hys
uero qui sub borea colore perman-
ent estiuo medio, prius et per suos occasus.
uel per se et reuertitur cum enim traxerit
omnia ad se. et uniuersos suos radios il-
lustrauerit fiet restitutio principalis
et erit deus omnia in omnibus. Symma-
chus ita interpretatur. Vadit ad meridiem et
circuit ad boream perambulans ua-
dit uentus. et per que circuierat reuer-
titur uentus.

Ieronimus. Analitice. Omnes torrentes et cetera.
Racie nubibus aque in mare unde fluxe-
runt reuertuntur. et in fallor torrens si-
ne additamento numquam reperitur in bo-
no. Sicut in torrente uoluptatis tue potabis eos.
cum additamento saluator ad torrentem
cedron traditur. et hyzias ad torrentem
carthlauat qui ipse siccat. non ad-
impletur mare insaciabile. quo
in prouerbiis filie sanguisuge.

Dicit propheta aquas dulces que mari
influunt uel ardente sole sumi uel
salsuginis maris esse pabula. sed

(c) 2006 Ministerio

eas per meatus terre venas ad capita fontium regredi. et de matrice abysso incessanter semper ebulliere principia.

Cuncte res difficiles. Non potest homo eas et naturas rerum explicare. nec oculus ad plenum intueri. nec auris instruente doctore ad summam scientiam pervenire. Videmus enim nunc per speculum in enigmate et ex parte donec veniat quod perfectum est. quod in hoc mortali corpore esse non potest. Hanc sententiam contra eos qui sine labore et doctoris studio scientiam scripturarum se novisse putant. et se sapientes cum insipientes sint.

Quid est. et cetera. De naturis in principio mundi creatis et de successione eorum quando veniunt et transeunt ut homo moritur, homo nascitur, quod natum est nascentibus qui sunt morientis. Sic de avibus, piscibus, serpentibus et omnibus animalibus. sic de herbis. arboribus et aliis naturis nichil novum invenitur quod antea non fuit. nichil preteritum quod post non fiat. Unde requievit deus die septimo ab omni opere suo. a nova creatione naturarum non a gubernatione. secundum illud. Pater meus usque modo operatur. et ego operor. sic et primordialibus rerum seminibus totius seculi tempus naturali cursu peragitur.

Iero. Nec valet et cetera. Est ne verbum de quo dicatur. Vide hoc novum est. Iam enim fuit in seculis que fuerunt ante nos. apud Symmachum. putas ne est qui possit dicere. vide hoc novum est. iam enim factum est in seculo quod fuit ante nos.

Iam enim et cetera. Sic preterita que olim fuerunt apud nos abscondit oblivio. sic que nunc fiunt que nascituri sunt scire non poterunt. Silentio enim preteribunt et quasi non fuerunt abscondentur. vanitas enim ita mortalis et omnia vanitas, et omnia more fluentis aque transeunt et non redibunt.

accipere quod in terram unde sumptum est redit. secundum illud. Terra es et in terram ibis. nec terra impletur multitudine mortuorum. et Ieronimus. dicit torrentes non flumina eo quod cito transeant.

mare. et mare non redundat ad locum unde exeunt flumina revertuntur ut iterum fluant. Cuncte res difficiles non potest eas homo explicare sermone. Non saturatur oculus visu nec auris auditu impletur. Quid est quod fuit? ipsum quod futurum est. quid est quod factum est ipsum quod faciendum est. Nichil est sub sole novum. nec valet quisquam

obliqua enim et fracta linea per australem pergit ad boream et ita ad orientem revertitur.

Iero. Quid est quod fuit et cetera. de his videtur dicere que superenumeravit. mole terre. ortu solis et occasu cursu fluminum magnitudine oceani omnibusque que aut cogitatione aut visu aut auribus discimus quod nichil sit in natura novum. ab initio enim et homines nati et mortui sunt et terra super aquas librata et solotenus occubuit. et avibus volare et natare piscibus. et ceteris a pria a deo artifice concessa sunt. huic sese commendant. simile est

dicenti quod non sit dicendum pravius hoc cum exponet. Donatus perite inquit qui ante nos nostra dixerunt. Sic ita in sermonibus quanto magis in administratione seculi certe que ab initio seculi sic perfecta est ut requiesceret deus ab omnibus operibus suis die VII.

dicere ecce hoc recens est. Iam enim precessit in seculis que fuerunt ante nos.

Nec valet quisquam dicere nichil novum quia non potest dici. ecce hoc novum. iam enim precessit et cetera. Nec putemus signa atque prodigia. et multa que arbitrio dei nova in mundo fiunt in prioribus seculis iam fuisse et locum invenisse

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mat p(er) innumerabiles p(er)iodos eadem his in locis et p(er) eosdem fi(ere). alioquin et iudas crebro p(ro)dit. et (christus) passus est sepe p(ro) nob(is) et c(etera). que fa(c)ta sunt in futura in eodem sit p(er)iodos revolvuntur. S(ed) dicend(um) est q(uia) p(re)scie(n)tia et p(re)destinatione dei iam ea fa(c)ta sunt q(ue) futura sunt.

Hucusq(ue) g(e)n(er)aliter de vanitatib(us); sed hinc ad se(m)e(t)ip(su)m redit. et cuius esset ostendit. q(uo)m(od)o o(mn)ia cognov(er)it docu(er)it. Unde et p(ro)posui i(n) a(n)i(m)o me(o) et c(etera).

Hanc occu(pationem) p(essimam) et c(etera). P(ro) scelere ei p(er)missa data est a deo occupatio. sicut illud ap(osto)li q(uo)d tradidit eos d(eu)s in passiones ignominie. et item ap(osto)li q(ui)a tradidit eos d(eu)s in reprobum sensu(m). et c(etera).

Iero(nymus). Hanc occupa(tionem) p(essimam) et c(etera). Verbum aniam. aquila. lxx. et theodotio p(er)ispasmon. q(uo)d latine distensio. eo q(uod) in varias sollicitudines me(n)s ho(min)is distenta lanietur. Symmachus v(er)o hesaliam .i. occupatio(n)em transtulit. utraq(ue) sive distensionem sive occupatio(n)em sive q(uo)d h(ic) dixim(us) ad superiore(m) sensu(m) cuncta referuntur.

Iero(nymus). P(er)v(er)sus n(on) pot(est) adornari et imminutio n(on) pot(est) numerari. q(ui)a .u. p(er)v(er)sus est n(isi) an(te) corrigatur no(n) pot(est) adornari recta orna(n)tur eterna corriguntur. h(ic) c(ontra) h(er)eticos qui quasda(m) naturas introducunt

---

q(uia) p(ri)or(um) q(ui) ad os (?)

non est prior(um) me
moria; s(ed) nec eor(um)
quidem q(ue) postea
futura s(un)t. erit re
cordatio ap(u)d eos q(ui)
futuri s(un)t in novis
simo. ego ecclesiaste(s)
fui rex in ier(usa)l(e)m. et
q(uia) honore (?)
p(ro)posui in a(n)i(m)o meo
q(ua)n(t)a curiositate
q(ue)rere et investiga
q(ue) o(mn)ium c(er)ta (?)
re sapient(er) de o(mn)ib(us)
q(ue) fiunt sub sole. Hanc
occupatio(n)em pessi
p(er)misit
mam dedit deus
q(uia) carnalium q(ue) p(er)irent (?)
filiis ho(m)i(nu)m ut oc
q(ui)a q(ua)n(t)o plus inquirit ue(ri) ea (?)
cuparentur in ea.
eo plus dubitatur (?)
Vidi que fiunt
cuncta sub sole.
et ecce universa va
q(ui)a diversis cogitatio(n)ib(us)
nitas et afflictio
inquirit q(uia) depravati a recto (?)
sp(iritu)s. p(er)versi diffici
q(ui)a p(re)cedit (cum) venit in p(ro)fundu(m) (?)
le corriguntur. et
stultor(um) con(tra) (?) *q(ui)a n(ec) dign(os) invenit* (?)
stultor(um) infinitus
s(cilicet) de q(ui)b(us) d(icitu)r diminuabo eos et c(etera) (?)

---

dei et pedes velant q(uia) prima et extrema cooperta sunt. iuxta. lxx. non est memoria primis et quidem novissimis qui futuri s(un)t. non erit memoria cum his q(ui) futuri s(un)t in novissimo.

Idem in ewangelio. Erunt primi novissimi et c(etera). Et q(ui)a d(eu)s ut benignus et clemens minor(um) q(uam) o(mn)ium recordatur his qui novissimi e(ss)e meruerunt n(on) tantu(m) dabit gl(ori)am eternam his qui se humiliant et novissimum in mundo e(ss)e voluerunt. Unde post n(on) est memoria sapientum cum stulto in eternum.

Et p(ro)posui. et c(etera). Usq(ue) dedit d(eu)s f(iliis) h(ominum) et c(etera). Cui simile est ap(osto)li q(uia) tradidit eos d(eu)s i(n) reprobum sensu(m). i. p(er)misit tradi. p(ro)posuit g(ener)alit(er) ecclesiastes primo o(mn)e cor suu(m) ad sapientiam requirenda(m). volens ultra licitum eius t(er)minosq(ue) cognoscere cur parvuli corripiantur a demone cur pii et impii pari naufragio demergantur. an h(ec) et h(ui)us(modi) casu an dei iudicio eveniant. si iudicio. q(ua) iusticia: si iudicio q(ua) p(ro)videntia: h(ec) inquirit nos se de(mo)nstrans intelligi supfluam cura(m) p(ro) diversa cruciante a deo ho(m)i(n)ib(us) data(m) ut cupiant scire licitu(m) q(uod) n(on) est. et h(ec) p(ro)p(ter) sua(m) curiositate(m) q(uia) sponte incurrerunt.

Vidi. et c(etera). Consideravi o(mn)ia mundana et vidi vanitate(m) et malitia(m) e(ss)e. i. miserias h(uius) s(e)c(u)li q(ui)b(us) animus diversis cogitatio(n)ib(us) fatigatur. laborat cognoscere q(uod) ho(mini) n(on) conceditur.

Iero(nymus). Verbum ruth. aquila et theodotio. no(me)n. Symmach(us) a(n)chelim .lxx. sp(iritu)m exp(re)ssere n(on) hebreum dicentes. p(er)le (?) ruth. no(me)n et voluntas a passione vocabulum est. et p(er) ple (?) rectis melius voluntate(m) q(uam) passione(m) sonat. d(ici)t au(tem) q(uia) agat unusquisq(ue) q(uo)d velit et sibi rectum e(ss)e videatur: at(que) in diversa libero ho(m)i(n)es ferantur arbitrio

(c) 2006 Ministe

mutatem nob[is] in malorum et bonorum sinib[us] displicemus. Dicebat michi hebreus quidam quod touth hoc loco magis afflictionem et maliciam quam passionem et voluntatem significaret nos a malo boni ceteros. Sed in hoc. Sufficit diei malicia sua. Quam greci significantius cachuliam vocant. Et est sensus. Consideravi universa que in mundo fiunt nichil aliud deprehendi quam vanitatem et malicias, id est miserias spiritus quibus animi diversis cogitationibus affligantur.

cuius sum in corde meo dicens. Ecce magnus effectus
regem
sum et precessi omnes
Ierusalem quam prius a domino precessi
sapientia qui fuerunt
quod non dicabam non moysen et ceteros qui
fuerunt ante me in
qui fuerunt. A. M. in. re.
Ierusalem. Et mens mea
quod non autem lectum
que mundi totidem celis
contemplata est multa sapienter et didici
sum quam multa sermonis que eloqui non possum
Dedique cor meum ut scirem prudentiam

et qui minuitur est, id est quod deest non potest numerari. Progenita tamen Israel numerata sunt. Fuerunt femine uno et servi et parvuli et vulgus ex Egypto nequaquam plenitudo est. In minutio erratum non numeratur potest et sic intelligi. Tanta malicia est in mundo ut ad integrum statum nec redire valeat in quo conditus est, aut omnibus in integrum per pristinam restituatur. Solus diabolus in suo permanebit errore. Cuncta, id est, que sub sole sunt eius arbitrio et malignitate eius subversa sunt. Dum eius instinctu peccata cumulantur. Denique tantus est mundus seductor quod a grege domini rapuit ut non possit comprehendi.

Erroresque et stulti. Divina sapientia est stulticia carnalis que cavere non potest nisi que intellexerit eam. Unde plurima in rebus nocia sunt creata: ut dum ea vitamus ad sapientiam erudiamur: equalis quoque studii fuit Salomoni scire sapientiam et scientiam et e regione errores et stulticiam. Ut hec appetendo illa declinando et sapientia plus caveret. Sed in his quoque dicit se parvulisse ventos et non valuisse comprehendere veritatem. De presumptione spiritus sive de passione venti quod sepius in hoc libro supra disseruisse sufficiat.

atque doctrinam, erro
resque et stultitiam.
quod Iere. cognovi quod et hec est passio
Et agnovi quod in his
ventus sive presumptio spiritus
quoque esset labor et afflictio spiritus eo quod
quanto magis
gis quis sapientiam assequitur eo magis vicius sub iacere indignatur
et zelo est a virtutibus quas requirit. quod quanto plus sapit
in multa sapientia multa sit indignatio. Et
qui addit scientiam
addit et dolorem.
non more monachorum sanctorum vivi
Dixi ergo in corde
meo vel felicitate et saltem et occulta
de meo. Vadam et
affluam deliciis
et fruar bonis. Et
vidi quod hoc quoque esset
uanitas. Risum

Et qui addit scientiam et cetera. Quod potentes potenter tormenta patientur: et intelligens plus committitur, plus exigitur ab eo, ideo apponit dolorem qui apponit scientiam et contristatur merore secundum deum pro delictis suis. Unde apostolus. Et quis est qui me letificet nisi qui contristatur ex me, vel contristatur ex me. Nisi forte et hoc intelligendum quod sapiens doleat in latere sapientiam nec ita se proferre sensibus ut

Dixi quoque et cetera. Ieronimus. Nunc tempta bo te in leticia et videbo in bonoque et hec vanitas. Post ergo in multitudine sapientie et additione scientie dolorem et laborem esse deprehendi et non aliud quam casum et sine fine certamen. Transtuli me ad leticiam ut fluerem, congregare opes, divitiis habundare et preteritas voluptates carpere. Antequam morerer sed in hac vanitatem repperi dum presentia voluptatis presentes quidem delectant et experta non saciant. Non solum aut

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quedam et involandum
laborem iugi meditatione
et studio pervenire.

errorem. Symachum. tumultum p quo. hebr. et theodo
tio. p'fatam. cp geminu post circulationem. quo g hic q
circuitu feruntur omni vento doctrine instabiles sunt
et incerta fluctuant. sic illi qui rident quibus d. ve
vob qui ridetis errore seu raptante non intelligentes ru
inam peccatorum suorum. non plangentes s; h bona putantes
etiam. unde plangere deberent exultantes. post hec de hereti
acipi. falsis dogmatibus acquiescentes. leta sibi et pspa
promittunt.

Decipiuntur qui carnis
gaudia secuntur et perpetua
putant cum fugit velut
umbra. post et de hereticis
accipi qui falsis dogma
tibus adquiescentes leta si
bi pmittunt cum sint
filii perditionis.

dixi amentiam. id est commota
m. quid hic facit: vel nos dicim
amentiam. in hebreo habe
tur: molab. cp sacquilam

repeutaui errorem
et gaudio dixi: q
frustra deciperis.
Cogitaui in cor
de meo abstrahe

tatio possidetur. ut egeam compri
ente stimulo. et angelo sathane qui
me colaphizet ne eleuer. unde salom
diuitias et paupertates ne dederis m. sta
tum subort. ne saciatus mendax efficiar
et dicam quis me aspicit. Si qui
dem et diabolus p honorem hominem tantum
excidit. unde apostolus. ne in superbiam e
latus in iudicium incidat diaboli. vel in
tale iudicium in quod et diabolus inci
dit. possumus et spiritualem leticiam si
cut certa dicere vanitatem q eam nunc
p speculum videamus et in enigmate
cum autem facie ad faciem erit non vanitas
erit s; veritas.

Cogitaui et c. Ebrietas animi vig
orem mutat quia qui post sapientiam p
mutat et ut in quibusdam codicibus
habetur optime leticiam spiritualem
id potuit ad huius vel sapientiam pueni
re quid in hac vita appetendum
quid vitandum.

a vino carnem meam ut animum transferrem ad sapientiam. devi
tarem que stultitiam donec viderem quid esset utile filiis hominum

q. i. semper cogitat novissima sua et non peccabit. hominum
quo facto opus est sub sole numero dierum vite sue. Magni

q. secundum ysaia
gratiam dei crederis ad superna. q ut veniat pater et filius et habitatio mans.
ficaui opera mea. edificaui michi:

q ego et pater veniemus. et ap. e. ma. fa.
q ad quas ista allegoria sua
domos. et plantaui vineas. feci or

s. ppiam vidamus alit germinan.
tos. et pomeria. et conseui ea cuncti

Plantaui et c. In domos diuitis
non solum aurea vasa et argentea
et lignea et fictilia agit et oris ipsi in
firmos. nam qui infirmus est ho
leribus vescitur: plantantur arbores
fiorum fructifere ut in latinis codi
cibus h. s; omnis fructus. ut in omnia
rum frugum atque pomorum q diuise
sunt gratie in ecclesia. alius alius ma
ius. et c. et q iocundiora s' intra his
maiore honore circumdam. inter istas
fructiferas arbores tenet primatum
lignum vite quod est sapientia. Sine q cetera
ligna siccabuntur.

Et extruxi m. et c. lig
na infructuosa non alun
tur ymbre celesti. s; ac de
q in piscinis de riuulis
colliguntur: nam egi
ptus humilis et iacens
q ortus olerum in terre
nis et de ethiopia veni
entibus aquis irrigatur et
ra no. p. q montuosa
et erecta typanum et se

generis arboribus.
et extruxi michi pis
cinas aquarum
irrigare siluam

q infructuosorum.
lignorum germin
antium. possedi. et

Jero. Et quid possessio armti et
ouium inista sunt ni s' oms q. s.
a. m. iniequin. flora q infirmas

(c) 2006 Minister

plura. i. in ecclesia armenta que homines perfectos. oves quam servi et ancille et
immaculi.

Vernaculi dicuntur filii servorum qui in domo domini sui nati sunt et multi.

Armenta quoque et cetera. hii sunt qui absque ratione et scientia scripturarum laborant quidem in ecclesia. sed non diu ab homine proveniunt et ad ymaginem dei.

Substantias que regum dogmata philosophorum et seculares scientias quas ecclesiasticus vir sapiens intelligit et apprehendit eos in astutia eorum et post sapientiam sapientiam sapientium et prudentium reprobavit.

Feci mihi. can. et cetera. Cantor est vir et vox vivificans et spiritualis de altioribus cantat. cantatrices vero adhuc circa materiam voluptatum quem greci hylen vocant nec possunt in sublime tollere vocem suam. ubicumque ergo femina invenitur et sexus fragilior ad materiam respicit. unde pharao solas feminas iubet vivere que materie et viciniores. et nusquam scriptorum nisi raro feminas genuisse narratur. solusque salphaath qui in peccato mortuus est omnes filias genuit. iacob iter .xii. patriarchas unam filiam procreat. ob quam preliatur.

Perseveravit aliis sicut in carne i. a posito sapientia permansit non perficiens per mortem. sicut in nobis sed in plenitudine stans.

Et omnia. que de. sed quanto studio ista credebant tanto sapientia deerat quia per omnia desideria rapiebatur. putabamque hunc esse fructum laborum meorum si libidini servirem. sed tandem intueri eas vidi omnia vana esse.

quantas corpori dedita et
servos et ancillas
qui et vnaculi
multamque famil
fuerunt in sua terra. qui eum. i. o.
iam habui. Ar
posse.
menta quoque et
et simplicium
magnos ovium greges ultra omnes
qui fuerunt ante me in ierusalem. coacerva
et apostolorum scientiam. et occultos et congregavi in ecclesias.
vi mihi argentum et aurum et substan
et que alle ad messem. et tributa reddenti. et in
tias regum. et de quibus abstineunt. re. et et
hic diversis provinciarum ad
et provinciarum. Feci
luxum. et qui psallit spiritu psallunt et mente. et que em. canta. ut u
mihi cantores
et fortes.
et cantatrices. et
et certius sensus me oblectarent.
delicias filiorum
et apostolos.
hominum. scyphos et
et eorum successores. et potatoris
urceolos in mi
et sapientiae.
nisterio ad vina
et auditoribus. et proficiebat etate. et sa. . . p. t. p. e.
fundenda. et supergressus sum
a. d. et ho. ip. et et de. ce. 1. et de.
mi. de. n. et et.
opibus omnes qui fu
et ante adventum christi
erunt ante me
gubernaverunt et iam.
in ierusalem. Sapientia
perseveravit mecum et omnia que deside
et contemplatione. et meliores. et sic proximorum qui a sua condicione
raverunt oculi mei non negavi eis. nec
prohiberet cor suum.
prohibui cor meum quin omni volupta
te frueretur et delectaret se in his que
et per hec montaneo accipiens etiam.
paravi. et hanc ratus sum partem meam. et si uterer labore
et fatigatione errore. et qui diligenter omnia agit hoc post dei.

Timore servientes et spiritualia desiderantes nec tenentes.

Vernaculos eos dicimus qui sunt quidem de ecclesia et possidet servos et ancillas ante oculos. nec tamen ubi sunt.

Et delicias. et cetera. sapientiam. i. que sicut paradisus poma habet varia et multiplices voluptates de quibus delectare in domino. et dabit et. pe. cor. t. et convenientia.

Qui fuerunt ante me. i. re. adhuc enim non esset magna laus ante salomonem. ii. regnaverunt. saul cuius tempore regnum cepit et david sub quo status permansit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

manus meae et ad labores in quibus frustra sudaveram: vidi in omnibus vanitatem et afflictionem animi, et nichil permanere sub sole. Transivi ad contemplandam sapientiam erroresque et stultitiam. Quid est inquam homo ut sequi possit regem factorem suum.

Sub sole xpo. in sole posuit tabernaculum suum. qui quasi ad solis claritatem ordinem constantiaeque fidum pervenit. xpe in eo non lucerat.

Et vidi quia tantum praecederet sapientia stultitiam quantum differt lux a tenebris. Sapientis oculi in capite eius. Stultus in tenebris ambulat

Vidi quia sapientia praecederet stultitiam etc. et vidi quod sapientis oculi in celestibus que superiora sunt.

et didici quod unus utriusque esset interitus et in corde meo dixi. Si unus et stulti et meus occasus erit quid mihi prodest quod maiorem sapientiae dedi operam. Locutusque cum mente mea animadverti quod hoc quoque esset vanitas. Non enim erit sapientis memoria similiter ut stulti in perpetuum et futura tempora oblivione cuncta pariter operient. Moritur doctus similiter et indoctus. Et idcirco taeduit me vitae meae videntem mala universa esse sub sole et cuncta vanitatem et afflictionem spiritus. Rursus detestatus sum omnem industriam meam qua sub sole studiosissime laboravi habiturus heredem post me quem ignoro utrum stultus an sapiens futurus sit et dominabitur in laboribus meis quibus desudavi

Cum hic cogitarem quod sapiens lux et stultus tenebrae, ille oculi in celo, hic in terra repente mihi surrepsit quod communi sorte pereunt omnium miseria deprimantur et huiusmodi.

Hoc ipse salomon cognovit quod non sui filium habuit filium roboam ex quo intelligimus filium nec dignum quid hereditate patris si sit stultus.

Spiritualis labore sci die noctuque in lege domini meditantis scripturas inquirendo libros exponendo. et sepe labores illorum in manus stultorum pervenerunt. qui male exponendo et sibi et aliis nocuerunt. Sic et de corporalibus tamen quia necesse fuit dicere et dominabitur in omni labore in quo laboravi et in quo sapiens fui sub sole. sic et habent alii. sapientia et non est eternas divitias congregare.

Super de in ceteris hic de nunc eadem. sed in hoc differt quod et si filio suo quo. si noto alicui sub sua

(c) 2006 Ministerio de Cultura

currit. ut alii alienis labore fruantur. et sudore mortuorum delicate vivamus.

dam et sollicitus fui. et est quicquam tam vanum? Unde cessavi, renuntia-
vitque cor meum ultra laborare sub sole. Nam cum alius laboret in
sapientia et doctrina et sollicitudine, homini otioso quesita dimittit. et
hoc ergo vanitas et magnum malum. Quid enim proderit homini de universo

Quanto labore scribuntur et sepe stilum vertant novimus laborum auctores. Sapie. vi. et doctrine est circa calcare si congregare.

Aliud est ex veritatis sententia. aliud ex stultorum opinione disputare. ut hic ubi notavit melius est ire ad domum luctus quam ad domum convivii ex sententia.

Nonne. iii. Postquam peccavit ex ... perituri vidi. et potiores partes laboribus fruitur ... et quod dei donum ut de suo labore comedat homo et bibat. pro tempore parentis congregatis. et hoc quidem donum dei est sicut certum est diebus ac noctibus congregare. et non uti sed et hoc diligenter inspiciens vanum iudicavi.

Corrigentem mores suos proprio arbitrio. Secundum illud. Seminate vobis in iustitia et vindemiate in fructu vite. Illuminate vobis lumen scientie. Semina ... iustitia et fructus vite est metendus. et postea lumen scientie potest apparere. ut ergo homini bono coram se dedit deus sapientiam et cetera. sic peccatorem suo arbitrio derelinquens facit congregare divitias et hinc inde perversorum dogmatum construere cumulata que cum ... et deo placens videre intelligit. vana et sine presumptione composita.

labore suo et afflictione spiritus qua sub
sole cruciatus est? Cuncti dies eius
laboribus et erumpnis plene sunt. nec per
noctem mente requiescit. et hoc nonne
vanitas est? Nonne melius comedere
et bibere et ostendere anime sue bona
de laboribus suis? et hoc de manu dei est.
Quis ita vorabit et deliciis affluet
ut ego? Homini bono
in conspectu suo de-
dit deus sapientiam et
scientiam et intelligen-
tiam. peccatori autem
dedit afflictionem et curam superfluam
ut addat et congreget et tradat ei qui pla-
cuit deo. sed et hoc vanitas et cassa sollicitu-
III do mentis. Omnia tempus habent et su-
is spatiis transeunt universa sub

Quis. vi. vel comedet vel qui opus est parcere potest absque deo qui precepit sic carnibus ne esse intrando. et quo sint in tempore conservis sunt grandia cibaria et ultra alium sensum venerunt mel comedere tamen extremum sufficere.

Omnia et cetera. ha. Incertum et instabilem statum conditionis humane ... nec omnia in mundo esse certa et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Tempus nascendi occasus iusti cum incipit deum timere. tempus post transgressionem mandatorum. tempus mortis cum caritas foras mittit timorem.

sole. tempus nascendi et tempus moriendi. tempus plantandi et tempus evellendi quod plantatum est. Tempus occidendi et tempus sanandi. tempus destruendi et tempus edificandi. tempus flendi et tempus ridendi. tempus plangendi et tempus saltandi. Tempus spargendi lapides et tempus colligendi. Tempus amplexandi et tempus longe fieri ab amplexibus. tempus acquirendi et tempus perdendi. tempus custodiendi et tempus abiciendi. tempus scindendi et tempus consuendi. Te

[interlinear glosses:] israel ad cultum dei. / ducendi in captivitatem. / qui ait: ego occidam et ego vivere faciam. / liberandi ab egypto. / in egypto. / ad penitentiam vocans occidit. in illud: in matutino interficiebam omnes peccatores terre. / edificavit sub dario / templi sub nabuchodonosor. / primi motus male cogitationis. / vel cyro. / excisionem urbis. / sub zorobabel / esdra et neemia. / israel. / munimenta. / ... / quamvis hircos. / eos iudeos perdens. / gentes. / infideles iudeos. / fideles ex gentibus. / vel tempus destruendi et tempus edificandi. / evangelium testimonium et apostolus. / sub captivitate romana.

Tempus plangendi et cetera. In evangelio. lamentavimus vobis et non planxistis. cantavimus et non saltastis. plangendum est nunc. ut in institutio saltem illa saltacionem que david ante archam et saulis filie displicens magis placuit deo.

Tempus amplexandi. sollicite fraudare innocentem in foro ex ... et ... vitia ceteris omnia libens dandi operam et ... convenientie.

Tempus amplexandi sapientiam et contemplationi strictius inherendi et tempus longe fieri ab amplexibus sapientie et vite curis temporalis et his sine quibus vivere non possumus servitamus.

In babilonica captivitate et ibi computrescere transeunte lege ... iheremie.

le fuerit et intra tempus est sub stamine spiritales nec loco nec tempore continentur.

Tempus plantandi et cetera. Stulti dubium est quod et ortus et interitus hominum deo nota sunt et prefinita parere est. quod plantare mori quod plantatum est evellere. Secundum in ysaia legimus: a timore tuo domine concepimus et parturivimus et peperimus spiritum salutis dicunt quod partus unus partus iste est qui de timore natus est cum deum amare cepit in mundo. mortem quia perfecta caritas foras mittit timorem.

Tempus destruendi et cetera. Non possumus edificare bona nisi prius destruxerimus mala. sicut iheremie dictum est a deo ut eradicaret et suffoderet et perderet.

Tempus flendi et cetera. tempus flendi nunc est in futuro ridendi. beati flentes quoniam ipsi ridebunt.

Tempus spargendi et cetera. iheronimus: miror sicut sapiens de edificatione domorum dixerit secundum illud oratii: diruunt edificant mutant quadrata rotundis estimare et vite dissonae ordine toto. sed utrumque ... per metaphoram lectori relinquo. filios ... intelligimus sicut hoc quod potens est deus de lapidibus istis suscitare filios abrahe. quod tempus fuit dispergendi gentes et tempus in ecclesia congregandi legi in quodam libro sicut hoc: tempus mittendi lapides et tempus colligendi. scilicet ... legis antique evangelii gratia temperatam. lex enim rigida penitentiam mitigat evangelii gratia miseretur et ad penitentiam vocat.

Iheronimus. sicut vobis videtur de totum nisi quod discunt ut post multum silentium de discipulis efficiam magistros.

Iheronimus. docentem in ecclesiis quod nesciunt omnes artes absque doctore non discunt. Sola scripturarum ... facile est ut ...

(c) 2006 Ministe

Tempus amandi per dominum uxores libe
ros. propinquos. et tempus odiendi eos in
in martyrio. uel quam nunc uidentur
per speculum et in enigmate. et tunc tempus erit dili
gendi presentiam dei et tempus odiendi
quando facie ad faciem cernentes et in
melius proficientes incipiemus odis
se et despicere que amauimus.

Tempus belli. in hoc a gentibus pugna
in futuro. tempus pacis quando omnis israel sal
uus fiet.

Vidi afflictionem quam dedit deus et cetera. dicit quod
propterea deus in presenti seculo et philosophorum dog
matum magistris contulerit occupa
tionem. ne mens hominis ociosa tor
peret. et hoc est bonum quod fecit deus
in tempore suo. et non posse eos in
uenire uerum secundum comprehensionem. aliter cum
omnia suo labantur tempore et sit tempus
destruendi et edificandi flendi et
ridendi et cetera. que de tempore dicta sunt. quid
frustra cogitamus et breues huius uite
dies putamus esse preciosos nec suf
ficit malicia diei ut nichil in crastinum
tantum cogitemus. quid ergo plus
habere possumus amplius laborando.
in quo id tamen hominibus est datum
a deo est ut aliis alia sectando
habeat in quibus se erudire et exer
cere posset. deus ergo omne quod fecit
bonum est. sed in tempore suo.
bonum est uigilare dormire non
semper sed uicissim bonum est non
quam ubiuis quantum ut opus est
dedit quoque mundum inhitandum
hominibus ut fruantur uarietatibus tem
porum et non querant de causis rerum
naturalium quomodo creata sint omnia
quare hoc uel illud ab initio mun
di usque ad finem seculi faciat crescere
manere et mutari.

Vidit et cetera. nichil est in mundo no
uum. sol cursus lune uices tem
porum arborum fructus et uirorum cum mundo
condita sunt et hoc idcirco deus constituit

...in disciplina. quod disciplina pythagore est per quinquennium tacere et postea eruditos lo
qui. — in magisterio.

pus tacendi. et tempus loquendi

quando in hostili terra dei consolatione et allocutione non carebunt. — legis moysi.
quod ex diligere eos qui sub patre et gratia. — ceremonias et hic.

tempus dilectionis. et tempus odii.

tempus belli ne sit securus accipe armaturam dei. — quod in Christo posuerit
dum uiuimus. quod est diabolum. — manus.

tempus belli. et tempus pacis. quid

post hanc uitam. — Ierusalem ciuitas nostra a pace uocabulum habet.

habet amplius homo de labore suo? Vidi

afflictionem quam dedit deus filiis hominum

ut distendantur in ea. Cuncta fecit

bona in tempore suo. et mundum tradidit

disputationi eorum: ut non inueniat homo

opus quod operatus est deus ab initio usque

ad finem. Et cog

noui quod non esset me

quam terrenis bonis

lius nisi letari et

quod in futuro perficit. — quod non tamen

facere bona in

uita. — quod benefaciet

uita sua. Om

diuitias hoc tamen habet de labore suo.

nis enim homo

corpus Christi. — sanguinem.

comedit et bib

qui manducat carnem meam et bibit sanguinem

it. et uidet bonum

meum et me manet in eo. — ideo nihil debet

de labore suo. hoc

mus letari ut maledictione secundum

donum dei est. Di

pascamur et potemur.

dici quod omnia opera

que fecit deus perse

que in perpetuum.

uerent in perpetuum

Et cognoui. id est colorem
in mundo datum est ho
ut hoc breui tempore fruatur
et spe longitudinis ab
scisa. que possidet ut
ad alia transiturus a
spiciat. et quod boni pot
faciat in uita. nec fru
stra pro spe grandis operibus
torqueatur ne se putet
plus de labore suo lu
crari quam cibum et potum
et si quid de opibus in bonis
operibus expenderit hoc
solum dei donum dei est
non ex his ut quidam pu
tant ad luxuriam et dis
pensationem prouocamur.
secundum illud. manducemus
et bibamus cras enim mo
riemur. sed ut secundum apostolum
habentes uictum et uestitum
his contenti simus. secundum
pauperibus prebeant nec est
...um ut dicit Isaias

(c) 2006 Ministerio de Cultura

non erit labor in iacob nec dolor in israel. hinc omnis homo qui comedit et bibit et videt bonum de labore suo. hec dei donum est. multe. i. nunc tribulationes iustorum in futuro autem non erit in iacob labor. et cetera.

Et deus instaurat quod abiit. qui a primo principio mundi sic posuit legem ad consolationem martyrum deus instaurat quod abiit. sed illud capillus de capite vestro non peribit. quod alii sic. querit eum qui persecutionem patitur quod sanguinem servorum suorum ulciscetur.

non possumus eis quicquam addere nec auferre que fecit deus ut timeatur. quod factum est ipsum permanet que futura sunt iam fuerunt et deus instaurat quod abiit. Vidi sub sole in loco iudicii impietatem et in loco iusticie iniquitatem. et dixi in corde meo iustum et impium iudicabit dominus. et tempus omnis rei tunc erit. Dixi in corde meo de filiis hominum ut probaret eos deus et ostenderet similes esse bestiis. Idcirco unus interitus est hominis et iumentorum et equa utriusque conditio. sicut moritur homo: sic et illa moriuntur. Similiter spirant omnia. et nichil habet homo iumento amplius cuncta subiacent vanitati et omnia pergunt ad unum locum. de terra

Iterum dixi in corde meo de loquela filiorum hominum quod probat illos deus hic solum inter homines et iumenta deus voluit quod nos loquimur. illa sunt muta et cum hic tamen ostendit nobis quod secundum corpus iumenta sunt sicut ut iumentum moritur et unus omnibus spiritus est. s. aer. hic est. i. quod aer et spiritus unus omnibus et amplius homo a pecore nichil est.

temperavit ut dei prudentiam nihil intelligamus et timeamus a facie eius. vultus domini super facientes mala.

Cum in hoc mundo iudicium et veritatem requirerem. aliter arbitratus sum aliquid iusticie hic geri. et vel iustum pro suo merito recipere. vel impium pro suo scelere damnari. sed postmodum reputans intellexi dominum non per partes iudicare sed in futurum reservare iudicium. ubi recipiet unusquisque quod gessit. et tunc iudicii tempus discretionis omnis rei. sibi in sapientia ne dixeris quid hoc aut quid istud. omnia in tempore suo requirentur.

Dixi in corde meo. et cetera. quod inter iustum et impium nichil distare nec virtutem nichil valere. sed indiscrete omnia volutari. cum et in pecudes et homines spiritum ad corpus vel utilitatem corporis nichil esse videatur. una conditio nascendi. una species nascendi moriendi. Si autem videtur distantia quod spiritus hominis ascendat in celum pecoris in terram descendat quis certus auctor est. quis sciat an vera an falsa sint que speramus. Non hoc dicit quod animam hominis putaret perire cum corpore vel unum locum bestiis hominibusque parari. sed quod ante adventum Christi omnes anime hominum pariter descendebant ad inferos. vel hominis pecoris quod spiritus eiusdem vilitatis videbantur. et licet alter cum corpore pereat alter non. non multum interest cum corpore perire et ad inferos descendere.

Homines et iumenta salvabis domine. et alibi. ut iumentum factus sum apud te. et in pluribus homines et pecora in celum salvanda dicuntur et simplices tam

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Quis novit et cetera. Salomon dicit pro persona hominis et perversis dignitatem michi inveniendi; vel quis difficultatem vel monstrat quasi dicit non impossibile sed difficile in scripturis sanctis sepissime significat. ut ibi generationem eius quis enarrabit. et domine quis ascendet in montem et cetera. translatione simmachi. quamvis in hebreo aliter. Hoc est quis cognoscit eum. inter homines quod et bestias hec differentia est quod spiritus hominis ascendit in celum. et iumenti descendit in terram cum carne dissolutus. Sed non hoc est ut aliquis erudiatur et vere quod dubie certus assertor sit.

IIII

Et deprehendi et cetera. Superiori errore volutus quod putabam homines nichil a bestiis differre in hac stulta opinione ductus sum ut dicere hoc tantum bonum presentem carpere voluptatem quia post mortem non licet sed melius delectatio bonorum operum. sicut enim melius quam letari hominem in opere bono. in elemosinis et huiusmodi. preparando in celis thesauros. hanc enim portionem vere accipimus. Non enim possumus post hanc vitam rursus nostris laboribus perfrui. aut scire que in mundo futura sunt postea.

Hec est. Et laudavi. Alii hunc locum ita intelligunt dicentes eos esse meliores qui mortui sunt quam qui viventes licet ante fuerint peccatores. quia hii in presenti quasi in ergastulo moratur. Illi iam securi quia et peccare desierunt. sicut et iohannes. quo maior non fuit in natis mulierum maior est eo qui minimus est in regno celorum et corporis mole liberatus nescit cum apostolo dicere. infelix ego homo quis me liberabit de corpore mortis huius. melior est autem hiis duobus dicunt eum esse qui nondum natus est. in eo quod nec mundi miserias vidit. animas autem nostras antequam ad corpora ista descendant. ut sancti dicunt apud superos et tamdiu beatas esse quam...

[secundum corpus et membra terra est et in terram]
ra facta sunt et in terram pariter rever
[ibi]
tuntur. Quis novit si spiritus filiorum a
dam ascendat sur
[et in celum]
sum. et si spiritus iu
[quod pecoris quod sine ratione vivit et sine redemptore]
mentorum descendat
deorsum. et deprehen
di nichil esse melius
[bono est]
quam letari hominem in opere suo. et hanc esse
[quod enim nescit quid sibi sit]
partem illius. Quis enim eum addu
[heres futurus]
cet ut post se futura cognoscat.
[quod post predictam cogitationem]
Verti me ad alia et vidi calumpnias
[quod per calumpnias quod quod sub]
que sub sole geruntur et lacrimas inno
[sole calamitas]
centium et neminem consolatorem. nec pos
[quod quod maior miserie dolor]
se resistere eorum violentie. cunctorum
[et ideo quod ratione hominis]
auxilio destitutos. Et laudavi ma
[quod quod non sentiunt has miserias]
gis mortuos quam viventes. et
[quod quia nec vidit hec mala nec expertus est]
feliciorem utroque iudicavi qui
necdum natus est
nec vidit mala
que sub sole fiunt.
[quod converti me ad alias]
Rursus contempla
tus sum omnes la
[quod alter alterius bonis invidet et pater insidias gloriosus]
bores hominum et industrias animad
vert... patere invidie proximi et...

Ad inferos. Sicut enim potest ut cito mitterentur et sepe quia docti videbantur ad inferos ducuntur et simplices rustici coronantur.

Plenius hunc locum dominus in psalmo lxxii et ieronimus in suo volumine plenius tractat.

Quia nec vidit mala nec expertus est. nec secundum errorem eorum qui putant animas esse antequam homines fiunt melius est tractare quod non esse quam male vivere. unde melius illi erat si natus non fuisset homo ille qui patrem suum tradidit eternam penam.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Stultus. com. ma. s. et c. hic est piger qui in prosperis manens manus suas sup pectus suum descri bunt: cui tamen cum advene nit inopia. vel sic qui aliene felicitati invidet et cum hoc furore rapitur quinque invidia i finitum recepto nutrientur in pectore iste comedit animam et carnes suas quanto enim illi feliciter succe dit tanto iste tabescit et paulatim in celum et livorem distillata. vel ita: manus sepe pro operibus ponitur: quod fuit est in manu aggei. i. talia o pera gessit ut dignus ad quem sermo dei fieret et de quo. do. ma. m. ad. p. Stultus quoque ample xus est manus. s. quas extendere noluit. unde non comedit labores manuum suarum quos non habet. s. carnes suas vivens. i. sapientiam carnis et carnis operibus vescitur.

hec quoque vanitas et cura superflua est.

Stultus complicat *(quasi manum ponit sub ascella)* manus suas. et *(urgente fame pro labore)* comedit carnes suas dicens: *(stultus)* Melior *(est .m. .u. su. di. p. m. quod ferat)* est pugillus

Melior est paupertas. et c. melius est modicum iusto etc. in proverbiis. melior est par va accepta cum iustitia quam multa gemmina cum iniquitate. eleganter iusti cum requiem habet iniquitas laborem.

Melior est pu. singularis mis in bono duplex in malo. ideo unus pugillus habet requiem due manus laborem.

cum requie *(quam cum ... quam divitis)* quam plena utraque *(quam ipso digna iniquitas)* manus cum dolore et afflictione animi. Con *(et habe)* siderans repperi et aliam vanitatem sub *(quam solis. vel quam allegatur hoc quam in redemptione mundi. quam illud hic)* sole. Unus est et secundum non habet non filium *(quam cum congregata servat. quam peccando peccata nescit)* non fratrem et tamen laborare non cessat nec *(quam varietas non saciatur)* tamen saciantur oculi eius diviciis *(quia semper cupit notum utcum)*. nec *(vel solicitam)* recogitat dicens: cui laboro et fraudo animam meam bonis. in hoc quoque est vanitas et afflictio pessima.

In hoc quoque vanitas. quid quoque vanitas quam suas miserias non flere alios iudicare meliores invidere.

Stultus. co. m. s. et c. vult ostendere miserum et qui habet quia invidie patet et perdito subiacet. et qui non habet quia in opia opprimitur. aliter stultus. co. m. su. a bono opere cessando nec u tiliter agendo comedit. car. su. carna libus. s. desideriis tabescens donec consumatur.

Melior est. et c. post sollicitudinem miserias quibus se cruciat qui sine fide acquirendis opibus inhiat ad solitudinem. sermo convertitur. et docet quid boni habeat quia. s. alterius ruina alterius solacio sublevetur. et curas domesticas et noctis requiem melius exigat quam amicis sociis dum habet quam qui solus opibus incum bat acquirendis. et si fortior inimicus est eis surrexerit alterius solatio obsistatur. et quanto duo differunt si amore coniuncti sunt tanto trinum pluralitate coniberunt quia caritas trina nullo livore violata quanto augetur nullo tamen crescit robore.

Considerans. Conversus sum ad alios et vidi eos plures quibus necesse est laborare. congregare. per fas et nefas. et non tamen congregata servant aliis cui nec fratrem habet nec propinquum et nichil vanitatis deprehendi.

Unus est. et c. possumus hoc intelli gere de his qui libros faciunt et ignavis lectoribus relinquunt. de christo quidam hunc locum interpretantur quod solus et absque comite ad mundum redimendum venit et cuius per adoptionem multi filii dei sunt et nullus cum dignus qui in hoc opere iungatur cui labor non est finis quia pro nobis dolet et oculis non saciatur divitiis cupiens nostram

(c) 2006 Ministe

Melius est ergo duos esse simul quam unum. habent enim emolumentum societatis sue. si unus ceciderit ab altero fulcietur. Ve soli quia cum ceciderit non habet sublevantem se. Et si dormierint duo fovebuntur mutuo. unus quomodo calefiet? Et si quispiam prevaluerit contra unum duo resistunt ei. funiculus triplex difficile rumpitur.

Melior est puer pauper (in peccato. l.) et sapiens rege (in peccato. l.) sene et stulto qui nescit providere in posterum. quod de carcere catenisque interdum egrediatur ad regnum (celeste. l.) et alius in regno (mundanum. l.) natus ...

Melius etc. Quia supra quorumdam intelligentiam super Christo posuimus et reliqua eodem ordine transfiguramus. melius est duo esse simul quam unum. melius est enim habere Christum in se habitantem quam solum patere insidiis adversarii. si enim ceciderit unus erigit Christus participem suum. Ve ei qui cum corruerit Christum non habet erigentem. Si dormierit unus in morte l. et Christum in se cum habuerit calefactus et vivificatus citius resurget. Et si adversus eum pugnando robustior et diabolus institerit stabit homo et Christus pro homine suo non quod Christus sit absolutum [illegible] virtutis infirma sit ut liberum homini relinquatur arbitrium. Et tamen nobis Christus in prelio de nobis fortior sit. quod si et pater et filius et spiritus sanctus advenerint non cito rumpitur. In iudea enim triplex ista soliditas. quod autem sit facile rumpi ... alicuius rumpitur. In iudea enim triplex funiculus fuit quod post buccellam in eum sathanas introivit disruptus est. quod autem supra et si duo. a. s. m. de heliseo sumimus exemplum quod dormierit secum puero et dormierit et calefecerit corpusculum eius. et ita vivificabit relinquentem. non Christus nobiscum dormierit et in morte requieverit calorem vite eterne accipere non valemus.

Origenes. Et video non multum me se discernit ... generalem enim sententiam quod omnibus patet quod melior sit adolescens pauper et sapiens quam rex senex et insipiens. et quod frequenter eveniat ut ille pro sapientia et de carcere regni egrediens imperet pro ... so. et rex insipiens imperium perdat. super Christo et diabolo sic interpretati sunt puerum pauperem et sapientem Christum. unde magnum est tibi vocari puerum meum. pauperem quia cum dives esset pauper pro nobis factus est. sapientem quia ...

Laodicensis. sic dicit ecclesiastes. de commutatione bonorum in mala hic habes sermonem et exprimere insipientem hominem qui futura non cogitans presentibus et caducis quasi magnis et perpetuis delectatur. et post dicta quod accidunt hominibus et mutantur quasi generalem inferre de morte sententiam. quod innumerabilis multitudo intereat et paulatim consumatur et transeat uno quoque alium in loco suo relinquente.

Symachus ita. Melior est puer cum sapientia rege sene et insipiente qui nescit pati inclinationem. alius enim de carcere exit ad regnum. alius et rex natus paupertate oppressus est. Vidi omnes viventes qui gradiuntur sub sole cum adolescente secundo qui surrexit pro eo. In finitus omnis populus qui fuit ante utrosque et posteri non letabuntur in eo. Sed et hoc vanitas et pastiola venti.

Gregorius Ponti episcopus. Ita ergo profecto ego adolescentulum sapientem et pauperem seniori regi et stulto qui non putat quod possit aliquis de his quos vinxit de carcere educere. l. ad regnum ul' ... de prava ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

enim medium ut qui sub adolescentulo sapiente fuerit sine merore sint. ita non ut cum sene antiquo et stulto sunt. qui .i. post eum nati sunt quia mala preterita nescierunt. nec postea adolescentes laudare possunt qui post resurrexerunt aliqua opinione perversa et impetu spiritus adversantis.

Ieronimus. Hebreus meus baracchiam quem maxime admiramur ita exposuisse testatus est. melior est melior homo qui post .xiiii. pubertatis annos in nobis per sapientiam exoritur exteriori homine qui de matris utero natus est. qui nescit recedere a vitio et qui de domo vinculatorum .i. utero ad hoc exiit ut regnaret quia alius vero qui et in potestate sua pauper effectus est mala omnia perpetrando. vidi eos qui in priori homine vixerunt et cum secundo postea sunt eos .s. qui post de vitio regenerati sunt. intellexi quod omnes in priore homine peccasse antiquam secundo nascente duo fierent qui tunc ad meliora versi et per vitam littera philosophorum similiter transeunt dimisso ad dexteram apicem scilicet ascendunt .s. novissimi sunt .s. seniori non letabuntur in eo .i. priore.

inopia consu-

matur. Vidi cu-

nctos viventes qui

habitant sub sole

cum adolescen-

te secundo qui consur-

git pro eo. Infi-

nitus numerus est

populi omnium qui fuerunt

ante eum. et qui

postea futuri sunt

non letabuntur in eo. sed et hoc vanitas et afflic-

tio spiritus. Custodi pedem tuum ingredi-

ens domum dei. et

appropinqua ut

audias multo

enim melior est obedientia quam stultorum

victime qui nesciunt quid faciant mali. Nec temere

quid loquaris neque cor tuum sit velox ad proferendum ser-

monem coram deo. deus enim in

celo est. tu super terram idcirco sint

est in regno senis. et ideo dicit. regnum meum non est de hoc mundo. si esset de hoc mundo ministri utique discipuli .d. ut non t. iudeis. Nunc autem regnum meum non est hinc. in illo quoque senis stultitia regno qui ostendit ei omnia regna mundi. et gloriam e. natus est optimus puer. et de domo vinctorum de quibus ieremias ut humiliaret sub pedibus eius omnes vinctos terre. processit ad regnum. abiit in regionem longinquam et est illos qui regnare eum nolebant. post aliquantulum temporis rex reversus. vidit quoque in spiritu ecclesiastes universos omnes qui possunt adolescentuli esse participes dicentis. Ego sum via. necnon stulto rege dimisso christum sequi. simul duo exercitus populi signantur. prior qui ante adventum fuit et posterior qui antichristum per christo suscepturus est. non peccatis est abiectus. prima enim ecclesia ex iudeis et apostolis aggregata est. et in fine iudei qui ante antichristum pro christo suscepturi sunt non letabuntur in eo.

Magnum est ecclesiam intrare sine offensione.

scilicet in templo.

et sic digna alicui non audias.

et autem cordis.

Appropinqua. moyses accedit ad audiendum dominum. alii non possunt.

In obedientibus. qui dona et victimas volunt enim ere impunita tenere peccatorum. dominus ait. misericordiam volo et non sacrificium.

et precepta dei et obedientia.

et dum non obedientes et offerunt. scilicet .t. m. t. ante. al. et .ix. sue. et c.

et sic iuda qui dixerat orabo.

et de quibus perciperet nobis faciendum et adorandum vitulum.

et de vovendo deo vel de divinitate disputando.

et vox vel.

verum et inquirere divinitatis.

et non apprehendes quia quod quantum dicat.

Qui omnia audit et videt et stultitiam arguit quamvis ipse

stat celum acta tua unde nec scias ab illius natura.

(c) 2006 Ministe…

sint pauci sermones tui. Multas
curas sequuntur somnia, et mul-
tis sermonibus invenietur stultitia.
Siquid vovisti deo, ne moreris red-
dere. displicet enim ei infidel(is) et stulta promissio. sed quecumque vo-
veris redde. multoque melius est non vovere, quam post votum promis-
sa non reddere. Ne dederis os tuum ut
peccare facias carnem tuam, neque di-
cas coram angelo: non est providentia, ne
forte iratus dominus super sermones tu-
os dissipet cuncta opera manuum tu-
arum. Ubi multa sunt somnia, plurime
vanitates et sermones innumeri.
tu vero deum time. Si videris calumpni-
as egenorum et violenta iudicia et subverti iusticiam
in provincia, non mireris super hoc negotio, quia excelso excelsi-
or alius est, et super hos quoque eminentiores sunt alii, et
insuper universe terre rex imperat servienti. Avarus non im-
plebitur pecunia, et qui amat divitias fructus non capiet ex e-
is. et hoc ergo vanitas. Ubi sunt multe opes, multi et qui come-
dunt eas. et quid prodest possessori, nisi quod cernit divitias su-
as oculis suis. Dulcis est somnus
operanti sive parum sive multum co-

Multas curas. quia sicut qui multa cogitat ipsa frequenter sompniat, sic in stulticiam recidit qui ultra se de deo disputat. Vel quia modo videmus per speculum in enigmate, et quasi per sompnium existimamus nos tenere quod non habemus, et cum nichil habemus.

Ne dederis os tuum et cetera. quasi ne dicas te ex infirmitate carnis sue necesse peccare, tamquam reflectens culpam in auctorem. Unde: ne declines cor meum in verba malitie ad excusandas excusationes in peccatis.

Qui astat unicuique et omnia deo nunciat, ne putes omnia latere deum.

Ubi multa sunt et cetera. quasi ne dederis os tuum et cetera, quia sicut vera esse quasi sompnia multa videntur ita sunt que falsa sunt, sic error custodit tua.

Si videris et cetera. ac si dicat: sic dicas coram ... non est providentia, quod est contra eos qui omnia casibus agi putant et dei providentiam negant. Si enim videris calumpnias egenorum et cetera.

Dulcis est somnus operanti. divitem avarus quod describerat, operatur qui sine cura dormit non distentus in nimietate ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

medat. Saturitas autem divitis non sinit eum dormire. Est et alia infirmitas pessima quam vidi sub sole: divitie conservate in malum domini sui. Pereunt enim in afflictione pessima. Generavit filium qui erit in summa egestate. Sicut egressus est nudus de utero matris sue: sic revertetur. Et nichil auferet secum de labore suo. Miserabilis prorsus infirmitas. Quomodo venit sic revertetur. Quid ergo prodest ei quod laboravit in ventum? Cunctis diebus vite sue comedit in tenebris et in curis multis et in erumpna atque tristitia. Hoc itaque michi visum est bonum ut comedat quis et bibat et fruatur leticia ex labore suo quo laboravit ipse sub sole, numero dierum vite sue quos dedit ei deus. Et hec est pars illius. Et omni homini cui deus dedit divitias atque substantiam potestatemque ei tribuit ut comedat ex eis et fruatur parte sua et letetur de labore suo, hoc est donum dei. Non enim satis recordabitur dierum vite sue, eo quod deus occupet deliciis cor eius. Est et aliud malum quod vidi sub sole et quidem

compunctus et talibus simplex et modicus minus honerosus et cito digeritur. Divites autem cibis distentus curis anxius aut vix aut numquam sompno fruitur.

Possumus hoc de philosophis hereticis et eorum sectis vel discipulis legere qui in malum suum et suorum conficiunt falsa dogmata, congregant unde fructum non capiunt nec suis successoribus relinquunt. Sed cum bonis operibus nudi in terram revertentur et manentes in tenebris ignorantie quia abiecerunt lumen vere sapientie. De labore suo perdunt quia scriptum est perdam sapientiam etc.

Hoc itaque etc. Melius dicit esse quod qui in presentibus fruitur bonis in leticia et iocunditate, hic est vel patitur voluptas. Ubi sollicitudo et miseria et thesaurizat et ignorat cui congregat ea. Melius est autem spiritualem escam et potum et leticiam a deo datam intelligere et vide bonitate domini et huius iocunditate cordis et in labore bonorum operum spe retributionis future. Et hec pars nostra quia nunquam plena donec videamus facie ad faciem et visio perfecta beatitudo. Et notandum quod hec occupatio hec bona intentio spiritualis est et via leticia quam ministrat dei gratia in adiuvando bona opera.

VI

Est et aliud etc. Describit avari divitis avaritiam qui cum omnia habeat bona nichilominus in tanta [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cetate se tueatur nesciens cui congreget.

Potest hoc de populo israel accipi cui dedit deus legem et prophetas et promissiones. Unde auferetur a vobis regnum dei et dabitur genti facienti fructus eius. Hec omnia ad gentes translata sunt, et invidentes iudei bona sua et non fruuntur. Et gentes multo meliores quam multi iudei de novelle et quasi abortive quam illi qui de patrum antiquitate gloriantur dicentes: pater noster abraham est. Et tamen ad unum locum, id est ad iudicium, properabimus omnes.

Adeo avarus ut nec de sepultura cogitet, vel sepe pro divitiis occisus abiciatur insepultus, vel quod nullam sui memoriam relinquat cum omnibus bonis affluat. Anima illius non impletur quia semper cupit diutius quod doceat. Et hic homo stulto plus quam cum beato paupere tendit ad Christum qui est vita, et qui ait: beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum.

frequens apud homines. Vir cui dedit deus divitias et substantiam et honorem, et nichil deest anime sue ex omnibus que desiderat, nec tribuit ei potestatem deus ut comedat ex eo, sed homo extraneus vorabit illud. Hoc vanitas et miseria magna est. Si genuerit quispiam centum liberos et vixerit multos annos et plures dies etatis habuerit, et anima illius non utatur bonis substantie sue sepulturaque careat, de hoc ego pronuntio quod melior illo sit abortivus. Frustra enim venit et pergit ad tenebras, et oblivione delebitur nomen eius. Non vidit solem neque cognovit distantiam boni et mali. Etiam si duobus milibus annis vixerit et non fuerit perfruitus bonis, nonne ad unum locum properant omnia? Omnis labor hominis in ore eius, sed anima eius non implebitur bonis. Quid habet amplius sapiens stulto, et quid pauper nisi ut pergat illuc ubi est vita? Melius est videre quod cupias quam desiderare quod nescias. Sed et hoc vanitas est et presumptio spiritus. Qui futurus est, iam vocatum est nomen eius, et scitur quod homo sit, et non possit contra fortiorem se in iudicio contendere.

Omnium hominum qui futuri sunt secundum diversitatem ita deus vocabulum novit ne possit homo contendere contra artificem quare ita vel ita sit factus. Quanto enim amplius quesierit tanto magis ostendit vanitatem suam et illa superflua. Et non ex presciencia dei tollitur arbitrium liberum, sed cause ante precedunt quare unumquodque sic factum sit.

Ubi et presentia quid dei quid futurus est homo. Tu autem noli ultra ... [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Verba sunt plurima. multamque in di
putando vanitatem habentia. Quid necesse est homini maiora VII
se querere. cum ignoret quid conducat sibi in vita sua
numero dierum peregrinationis sue. et tempore quod velut um
bra preterit. aut quis ei poterit
indicare quid post eum futurum
sub sole sit. Melius est nomen bonum
quam pretiosa ungenta. et dies mor
tis quam nativitas. Melius est i
re ad domum luctus quam ad do
mum convivii. in illa enim finis cunc
torum ammonetur hominum. et vivens co
gitat quid futurum sit. melior
est ira risu. quia per tristiciam vultus
corrigitur animus delinquentis. Cor sa
pientium ubi tristicia est. et cor stul
torum ubi leticia. melius est a sapi
ente corripi quam stultorum adulati
one decipi. quia sicut sonitus spinarum ar
dentium sub olla sic risus stulti. sed
et hoc vanitas. calumpnia conturbat
sapientem. et perdet robur cordis eius.
Melior est finis orationis quam principium. melior est pa
tiens arrogante. Ne sis velox ad irascendum quia ira in sinu

cede generationem eius.

Memoria bonorum operum que delectat auditorum corda. sicut nardus unguentum memoria iustorum in laude. nomen impiorum putrescet.

Et dies mortis. hic est melius est miserie vite tormenta et tribulationes et labores moriendo evadere quam ad hec nasci et sustinere.

Ubi obliviscuntur quid sumus presentis melioris luxuria.

Contra presentium tantum vel alienum quia corrigendo non quia ulciscendo erupit.

Sapiens propter mala arguitione dirigit nulla calumpnia turbat. Sed de sapiente in perfectum proposito est ac sapiendus qui aliquando turbatur de iniquitate iudicum ...

Meliora sunt amici vulnera quam fraudulenta inimici oscula.

Verba adulantis magis in sensata ad spinas. i. seculi curas monentia que ducunt ad gehenne incendia.

Perfecto. Qui perseveravit salvus erit. melior est consumata iusticia quam inchoata. et orationis epylogi quam exordia hic certamen ibi victoria. et cum venerit quod perfectum est e. q. ex p. e.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Hunc arrogantia contrarius est qui evangelio pauper spiritu legitur.

Ad litteram. Sic debes vivere ut semper dies presentes sint tibi meliores quam preteriti. Semper enim est tempus operandi.

Diem iudicii quem mala videre mali. Unde dies illa dies ire etc. Vel bona et mala id est prospera et adversa, quoniam iuste evenire sustinet universorum omnium enim iuste quamvis occulte et hoc est quod non inveniat etc.

Hebreus. Vidi zelavi super iniquos pacem peccatorum videns et abachuc. Quare taces impio devorante iustiorem se etc. Expectat autem iustus iudicem et retribuentem unicuique secundum opera sua in tempore illud. Cum accepero tempus ego iustitias iudicabo. Unde noli emulari in malignantibus etc.

Noli esse etc. Iudicium sine misericordia ei qui non facit misericordiam. Et alibi. Nolite iudicare et non iudicabimini et illud. Dimitte nobis debita nostra sicut et nos dimittimus debitoribus nostris. Corrigat quasi sapiens ut magister, compatiatur ut pater.

Peccasti, quiesce, quere medicinam, age penitentiam. Non enim vult Deus mortem peccatoris sed ut convertatur et vivat.

Hunc omnibus respectum personarum bene facit vel in prosperis et in adversis providet sibi.

Angelos quos civitatis nostre id est ecclesie tradit custodes id est auxiliatores pro virtute et doctrina ..... nostre ....

stulti requiescit. Ne dicas: quid putas cause est quod priora tempora meliora fuere quam nunc sunt? Stulta est enim huiuscemodi interrogatio. Utilior est sapientia cum divitiis, et magis prodest videntibus solem. Sicut enim protegit sapientia, sic protegit pecunia. Hoc autem plus habet eruditio et sapientia, quod vitam tribuunt possessori suo. Considera opera Dei, quod nemo possit corrigere quem ille despexerit. In die bona fruere bonis, et malam diem precave. Sicut enim hanc sic et illam fecit Deus, ut non inveniat homo contra eum iustas querimonias. Hec quoque vidi in diebus vanitatis mee: iustus perit in sua iustitia, et impius multo vivit tempore in sua malitia. Noli esse iustus multum, neque plus sapias quam necesse est, ne obstupescas. Ne impie agas multum, et noli esse stultus, ne moriaris in tempore non tuo. Bonum est te sustentare iustum, sed et ab illo ne subtrahas manum tuam, quia qui Deum timet nihil negligit. S...

Quam magna quam mirabilia. Alium gratuita pietate elegit, alium iusto iudicio despicit. Unde Iacob dilexi, Esau odio habui. Et universe etc.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

entia confortavit sapientem super decem principes civitatis. Non
enim est homo iustus in terra qui faciat bonum et non peccet. Sed
et cunctis sermonibus qui dicuntur ne acco
modes cor tuum, ne forte audias ser
vum tuum maledicentem tibi. Scit enim conscientia tu
a quia et tu crebro maledixisti aliis. Cunc
ta temptavi in sapientia. Dixi: sapiens efficiar, et ipsa longius re
cessit a me multo magis quam erat, et alta profunditas; quis
inveniet eam? Lustravi universa animo meo ut scirem et conside
rarem sapientiam et rationem, et ut cognoscerem impietatem stul
ti et errorem imprudentium. Inveni
amariorem morte mulierem, quae laqueus
venatorum est, et sagena cor eius; vin
cula sunt manus eius. Qui placet Deo
effugiet illam; qui autem peccator est ca
pietur ab illa. Ecce hoc inveni, dixit
Ecclesiastes, unum et alterum ut invenirem
rationem quam adhuc quaerit anima me
a, et non inveni. Virum de mille unum
repperi; mulierem ex omnibus non inve
ni. Solummodo hoc inveni quod fecerit
Deus hominem rectum, et ipse se infinitis
miscuerit quaestionibus. Quis talis ut sa

Sed et cuncta etc. Docet sapientem
maledicorum linguas non attendere, nec
ipse idem faciat sibi velit ignosci et
alios reprehendi. Sicut H. hoc fecit Semei
pro curiosus et iratus erat quia nec
servorum linguas compescere valebat.

Hoc inveni quia paulatim peccando
et ad unum delictum aliud appo
nendo grandem nobis efficiunt sum
mam malorum vel peccatorum. Et cum vix de
paucis viris bonos invenerim
ita ut in mille unus potuerit in
veniri, mulierem bonam animo inve
nire non potui, quia me omnes ad lu
xuriam non ad virtutem deduxerunt,
et cum cor hominis ab adolescentia ad
maliciam diligentem est appositum et pe
ne omnes offenderunt deum, in hac cu
ria generis humani facilior ad ca
sum est mulier. Unde poeta: varium
et mutabile semper femina.

Quamvis etc. vel discretionem inter
homines et eorum mores quia pro se bonus
nisi solus Christus. Unde non est qui faciat
bonum non est usque ad unum.

Christum qui caput est omnium bonorum quia figu
ratur per millenarium quia perfectus ipse
est.

Ne videatur communem omnium hominum na
turam dampnare, et deum eius auc
[illegible]

(c) 2006 Minister

VIII

solummodo. i. c. q. d. homo quid boni fiet est et libero arbitrio derelictus ipse cadit. et mulier se [illegible] curis et superfluis.

Deus. supra [illegible] bonum hominem mu[tavit] cum a deo homines sint boni facti [illegible] que bona eis dedit tamquam gratulabundus enuntiat sapientiam [illegible] archana cognoscere.

Quasi non debes moleste pati si futura non scire potes si a potentioribus in [illegible] sepe opprimeris quia scio omnia simul [illegible] et mors omnia [illegible] rapit.

...piens est. et quis novit solutionem verbi. Sapientia hominis lucet in vultu eius. et potentissimus faciem illius commutavit. Ego os regis observo. et precepta iuramenti dei. Ne festines recedere a facie eius. neque permaneas in opere malo quia omne quod voluerit faciet. et sermo illius potestate plenus est. nec dicere ei quisquam potest quare ita facis. qui custodit preceptum non experietur quicquam mali. Tempus et responsionem cor sapientis intelligit. Omni negotio tempus est et oportunitas et multa hominis afflictio. qui ignorat preterita et futura nullo scire potest nuntio. Non est in hominis ditione prohibere spiritum. nec habet potestatem in die mortis nec sinitur quiescere ingruente bello. neque salvabit impietas impium. Omnia hec consideravi et dedi cor meum in cunctis operibus que fiunt sub sole. interdum dominatur homo homini in malum suum. Vidi impios sepultos qui etiam cum adhuc viverent in loco sancto erant et laudabantur in civitate quasi iustorum operum. sed et hoc vanitas est. etenim quia non profertur cito contra malos sententia absque ullo timore filii hominum perpetrant mala. Attamen peccator ex eo quod centies facit malum et per patientiam sustentatur. Ego cognovi quod erit bonum timentibus deum qui verentur faciem eius. Non sit bonum impio. nec

(c) 2006 Ministerio de Cultura

prolongentur dies eius. Sed quasi umbra transeant qui non timent faciem domini. Est et alia vanitas quae fit super terram. Sunt iusti quibus mala proveniunt quasi opera egerint impiorum. Et sunt impii qui ita securi sunt quasi iustorum facta habeant. Sed et hoc vanissimum iudico. Laudavi igitur leticiam quod non esset homini bonum sub sole nisi quod comederet et biberet atque gauderet. Et hoc solum secum auferret de labore suo in diebus vitae suae quos dedit ei deus sub sole. Et apposui cor meum ut scirem sapientiam et intelligerem distinctionem quae versatur in terra. Est homo qui diebus et noctibus somnum non capit oculis. Et intellexi quod omnium operum dei nullam possit homo invenire rationem eorum quae fiunt sub sole. Et quanto plus laboraverit ad quaerendum tanto minus inveniet. Et si dixerit sapiens se nosse non poterit reperire. Omnia haec tractavi in corde meo ut curiose intelligerem.

IX

Sunt iusti atque sapientes et opera eorum in manu dei. Et tamen nescit homo utrum amore an odio dignus sit. Sed omnia in futurum reservantur incerta. Eo quod universa aeque eveniant iusto et impio, bono et malo, mundo et inmundo, inmolanti victimas et sacrificia contempnenti. Sicut bonus sic et peccator, ut periurus ita et ille qui verum deierat. Hoc est pessimum inter omnia quae sub sole fiunt, quia eadem cunctis eveniunt. Unde et corda filiorum hominum implentur malicia et contemptu in vita sua et post

Homo rationem etc. Quare hic pauper hic dives, hic cecus nascitur, hic mancus et gemineus(?), vel hic statim baptizatus salvetur, ille statim mortuus dampnetur et infinita [illegible].

Sicut ille qui sic iurat ut si potest non peieraret, sic e contra qui verum scit timet iurare ne deieret vel peieraret [illegible].

(c) 2006 Ministe

hec ad inferos deducentur. Nemo est qui semper vivat et qui huius rei habeat fiduciam. melior est canis vivus leone mortuo. Viventes. enim sciunt se esse morituros. mortui vero nichil noverunt amplius nec ultra habent mercedem quia oblivioni tradita est memoria eorum. Amor quoque et odium et invidia simul perierunt nec habent partem in hoc seculo et in opere quod sub sole geritur. Vade ergo et comede in leticia panem tuum et bibe cum gaudio vinum tuum quia deo placent opera tua. omni tempore sint vestimenta tua candida. et oleum de capite tuo non deficiet. perfruere vita cum uxore quam diligis cunctis diebus vite instabilitatis tue qui dati sunt tibi sub sole omni tempore vanitatis tue. hec est enim pars in vita et in labore tuo quo laboras sub sole. quodcumque potest facere manus tua instanter operare quia nec opus nec ratio nec scientia nec sapientia erit apud inferos quo properas. Verti me ad aliud vidi quod sub sole nec velocium esse cursum. nec fortium bellum nec sapientium panem nec doctorum divitias nec artificum gratiam. sed tempus casumque in omnibus. Nescit homo finem

Canis vivus. pauper iustus. leo mortuus. potens iniquus qui nichil secum affert de mundo.

Quidam asserverunt et post mortem crescere et decrescere in vita phic quod att. nec habent partem in hoc seculo et quod sub sole geritur. ita exponunt ut dicant eos in hoc seculo et sub sole quod terrarum nullam habere communionem. habent vero in alio seculo et sub sole iustitie et non excludit opinionem qui contendit postquam de hoc seculo migraverimus et ostendere posse creaturas rationales et promereri.

Erunt .i. valebunt post mortem vel in inferos asi quis confitebitur tibi et illud. venit nox quando nemo potest operari.

Bellum victoria vel et imitatores belli. secundum illud. sine me nichil potestis facere.

Honor operum. unde redemptio anime viri proprie divitie.

Similis est regnum celorum sagene etc. et illud. faciam vos piscatores hominum. heretici quoque habent sagenam suam missam et laqueos quibus capiunt simplices.

sunt. sicut pisces capiuntur hamo et sicut aves comprehenduntur laqueo. sic ca-
piuntur homines tempore malo. cum eis extemplo supervenerit. hanc
quoque sub sole vidi sapientiam et probavi maximam. civitas parva et
pauci in ea viri. venit contra eam rex
magnus et vallavit eam. extruxitque mu-
nitiones per gyrum. et perfecta est obsidio. in-
ventusque est in ea vir pauper et sapiens et liberavit
urbem per sapientiam suam et nullus deinceps recor-
datus est hominis illius pauperis. et dicebam ego
meliorem esse sapientiam fortitudine. quomodo ergo
sapientia pauperis contempta est et verba eius
non sunt audita. Verba sapientium audiuntur in silentio plus quam
clamor principis inter stultos. melior est sapientia quam arma bel-
lica. et qui in uno peccaverit multa bona perdet. musce morientes
perdunt suavitatem unguenti. pretiosior est
sapientia et gloria parva ad tempus stultitia.
Cor sapientis in dextera eius. et cor
stulti in sinistra illius. sed et in via stul-
tus ambulans cum ipse insipiens sit omnes
stultos existimat. Si spiritus potestatem haben-
tis ascenderit super te locum tuum ne dimise-
ris. quia curatio cessare faciet peccata ma-
xima. est malum quod vidi sub sole quasi per
errorem egrediens a facie principis positum stultum in dig-

Qui se magnum iactat dicens
hec omnia dabo tibi si cadens adoraveris me.

Christus de quo. ego sum pauper
et dolens. et iniquus. omnes
thesauri sapientie et scientie sunt abscon-
diti.

Non per potentiam. domini obsi-
stente manu eductus est
coluber tortuosus.

Qui favorem et plausum non
quesierunt sed salutem audientium
nec clamaverunt ut audiantur
sed cupiunt ut exaudiantur.

Qui peccaverit in uno factus est o-
mnium reus. ubi unus stultus plu-
rimos corrumpit. unum mo-
dicum fermentum. i. ad cor.

Nesciat sinistra tua quid faci-
at dextera tua et alibi. si quis
percusserit te in dextera maxilla prebe ei et
alteram.

Immundus spiritus princeps huius
mundi et rector tenebrarum ha-
rum.

Locum stationis fidei tene
ne vincaris et ne percussus si
iam male cogitantis. unde
et cinum dabor. a. de. maiestate.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Diabolus vel cuius liber qui malos exaltat bonos humiliat.

Seculi vel ecclesie. Unde propter peccata populi facit deus regnare ypocritam.

Lacum aperuit et effodit eum et incidit in foveam quam fecit.

Dissipatio ecclesie, quia multos scilicet libros qui in Zacharia volvuntur.

Libet malos.

Conpaciens est. Unde quis infirmatur et ego non infirmor, quis scandalizatur et ego non uror.

Generat. Unde dicentes se sapientes stulti facti sunt.

Studendo dicendo penitendo.

Si mordeat scilicet quasi sic serpens occulte mordens venenum infundit sic et qui detrahit. Vel serpens id est diabolus mordet in silentio quando qui diabolo suadente peccavit non vult confiteri.

Stultus est dominum. Unde si peccaverit vir in virum potest ei placari deus. Si autem peccaverit in dominum quis orabit pro eo.

Qui nec per se nec per alios scire volunt alieni a fide.

Diabolus qui semper gaudet novitate.

Cuius est levitas et stultitie prima.

nitate sublimi. et divites sedere deorsum.
Vidi servos in equis et principes ambu-
lantes quasi servos super terram. Qui fodit fo-
veam incidet in eam. et qui dissipat
sepem mordebit eum coluber. Qui trans-
fert lapides affligetur in eis. et qui scindit ligna vul-
nerabitur ab eis. Si retusum fuerit ferrum et hoc non ut prius sed hebetatum
fuerit multo labore exacuetur et post industriam sequetur sapientia. Si mor-
deat serpens in silentio nihil eo minus habet
qui occulte detrahit. Verba oris sapientis
gratia et labia insipientis precipitabunt eum.
Initium verborum eius stultitia. et novissimum
oris illius error pessimus. Stultus
verba multiplicat. Ignorat homo quid ante
se fuerit et quid post futurum est. quis ei poterit
indicare. Labor stultorum affliget eos qui
nesciunt in urbem pergere. Ve tibi terra cuius
rex puer est. et cuius principes mane comedunt. Beata terra
cuius rex nobilis est. et cuius principes vescuntur in tempore suo
ad reficiendum et non ad luxuriam. In pigritiis humiliabitur contigna-
tio et in infirmitate manuum perstillabit domus. In ri-
su faciunt panem et vinum ut e-

Hoc est ut blandientes et non

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Et pecunie. ob. e. o. dum decima cor repleta est muneribus et sacerdotes ministerio dedicatur.

[e]pulentur bibentes et pecunie obedi-unt omnia. In cogitatione tua regi ne detrahas et in secreto cubili tui ne maledixeris diviti. quia et aves celi portabunt vocem tuam. et qui habet pennas annuntiabit sententiam.

corripientes ipso placeant et deliciis affluant et agnum de grege et vitulum de armento comedunt.

In cogitatione tua. Simpliciter monet ne vel ira vel levitate maioribus maledicamus quia sepe eis que cum non timeant que diximus nuntiantur et sum cubili.

Quasi mitte vel absconde etiam nisi pau. quia in die iudicii cum multo fenore reddet et sic semen in irrigua terra.

XI

Mitte panem tuum super transeuntes aquas quia post multa tempora invenies illum. Da partes vii. nec non et octo. quia ignoras quid futurum sit mali super terram.

Aptos fructificationi. unde ysaias: beati qui seminatis super aquas ubi bos et asinus calcant.

Veteris t. cum septima dies .i. sabbati precipue honoratur nec non et octavo quia est novi. Sine altero .i. non valet alterum.

Hec si dicat. omni potenti tribue vel corporale solatium vel dei verbum. ne forte preteras eum qui dignus est accipere et omni tempore. quia .ii. observat in media tempestate seminandum est quia nescimus que sit voluntas spiritus et hec est quod. et c.

Si replete fuerint nubes ymbre super terram effundent. Si ceciderit lignum ad austrum aut ad aquilonem in quocumque loco ceciderit ibi erit. Qui observat ventum non seminat. et qui considerat nubes numquam metet. Quomodo ignores que sit via spiritus et qua ratione compingantur ossa in ventre pregnantis. sic nescis opera dei qui fabricator est omnium. mane semina semen tuum et vespere ne cesset manus tua. quia nescis quid magis oriatur hoc aut illud. et si utrumque simul. melius erit. dulce lumen et delectabile est

Quasi doctrina et opinio tua sit ex septem .i. veteris t. et octo .i. novo testamento. ...

oculis videre solem. Si annis multis vixerit homo et in his omnibus letatus fuerit meminisse debet tenebrosi temporis et dierum multorum. qui cum venerint vanitatis arguuntur preterita.

Letare ergo iuvenis in adolescentia tua et in bono sit cor tuum in diebus iuventutis tue. et ambula in viis cordis tui et in intuitu oculorum tuorum. et scito quod pro omnibus his adducet te deus in iudicium. Aufer iram a corde tuo et amove maliciam a carne tua. adolescentia enim et voluptas vana sunt.

XII Memento creatoris tui in diebus iuventutis tue. antequam veniat tempus afflictionis. et appropinquent anni de quibus dicas non michi placent. antequam tenebrescat sol et lumen et stelle et luna. et revertantur nubes post pluviam. quando commovebuntur custodes domus. et nutabunt viri fortissimi. et ociose erunt molentes in minuto numero. et tenebrescent videntes per foramina. et claudent hostia in platea. in humilitate vocis molentis. et consur-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

gent ad vocem volucris et obsurdescent omnes filie carminis. Excelsa quoque timebunt et formidabunt in via. Florebit amigdalus impinguabitur locusta et dissipabitur capparis quoniam ibit homo in domum eternitatis sue. et circuibunt in platea plangentes antequam rumpatur funis argenteus et recurrat vitta aurea et conteratur hydria super fontem et confringatur rota super cisternam. et revertatur pulvis in terram suam unde erat et spiritus redeat ad eum qui dedit illum.

Quia non possunt dormire refrigescente sanguine. et siccato humore quibus alit sapor.

Capparis renibus valet. et quia circa partes illas libido regnat. per capparim significatur quod tunc homo sic ad herebit.

Refrigescit libido organis membrorum deficientibus.

Amicitia dei cum israel.

Antiquam veritatis in babilonia unde est egressus in lumbis abrahe et incipias in mesopotamia venit. unde profectus est.

Antequam etc. Redit ad superiora. Non autem memor creatoris tui etc. similitudine sententiam concludit.

Vanitas vanitatum dixit ecclesiastes et omnia vanitas. Cumque esset sapientissimus ecclesiastes docuit populum et enarravit que fecerit et investigans composuit parabolas multas. Quesivit verba utilia et conscripsit sermones rectissimos ac veritate plenos. Verba sapientium sicut stimuli et quasi clavi in altum defixi. que per magistrorum consilium data sunt a pastore uno. His amplius fili mi ne requiras. Faciendi plures libros nullus est finis fre-

Vanitas vanitatum. Post descriptionem humane fragilitatis et mortis pulchre quod proposuerat concludit. Vanitas vanitatum etc. quasi noli luxuriare. noli delicias sequi cum scias te celeri fine transire et ad iudicium festinare.

Verba sapientium etc. sic videatur terre post legem per moysen. non deo promonente data nova precepta audere dicit hoc verba sapientium esse.

Finem loquendi etc. quia dulciores divitias sententias tamen concionator dictat. hic fine omnes concludit. scilicet deum time. hoc solum animo hebrei in auctoritate hunc quia hic in memoriam sui ostendit ut videat in nichil ad voluptatem

(c) 2006 Ministerio

quensque meditatio carnis est afflictio. Finem loquendi pariter omnes audiamus. Deum time et mandata eius observa. Hoc est enim omnis homo. Cuncta que fiunt adducet in iudicium pro omni errato sive bonum sive malum sit.

(interlinear glosses: *que infinita curiositas. que non nisi spe.* / *unanimiter. que nos* / *se exuitet. que hunc. s. filiali timore. que sic. que inviolata. que ad hoc* / *factus a deo. que time ergo cuncta bona et mala. que discretionis. que iudicabit.* / *que et ocioso verbo ignorante. pro lapso. ma. xii.*)

Legitur. ii. Salomon deum offendisse supra omnes coetaneos sui temporis et in tantum ut ydolatra fieret amore mulierum et templa ydolis circa Ierusalem construxisse. Unde credunt hebrei ita deum illum penituisse. et in illa penitentia hunc librum composuisse. in quo ostendit omnia vana et caduca esse. et ita revocat illos ab errore vitiorum et peccatorum ad penitentiam sui exemplo. Materia eius est trulla cementarii. i. mundi mutabilitas ut dictum est. Intentio est nos revocare ab appetitu rerum mundanarum et contemptui earum. ut cum amos non subiret vel iuxta esset super murum levaverit. Modus talis more prophetico premittit prohemium in quo ostendit quod sit et qui loquitur et ad quos loquatur. Notandum quod non omnes sententie que hic ponuntur sunt Salomonis sed diversorum. sicut. ii. Tamen sapienti hoc venerit. s. bonum est ut quis bibat et comedat. et illud. Unus interitus hominum et iumentorum et illud. Quid amplius habet sapiens stulto. et cetera. Positis itaque diversorum sententiis more boni concionatoris. qui ut omnes audiant ipsum manu silentium indicit suam sententiam promulgat quod omnes acclamant firmius teneri. Ita finem loquendi omnes pariter audiamus deum time.

et man. eius observa hoc est omnis homo.

Stabat amos propheta. supra murum litum et dixit dominus ad eum. Quid tu vides amos? trullam cementarii. Ego video levientem murum. In trulla tria considerantur. acumen ligni et planities. acumine dura eiciuntur. ligno eminentia minus restringuntur. planitie omnia adequantur et poliuntur. Murus ex politis et impolitis lapidibus et cemento constat. Murus iste mundi universitas est. cuius dispositio et diversitas ex rerum varietate constat. Sicut in muro quidam latent quidam preeminent. omnia tamen equantur. ita in mundo quedam que latent ad ortum procedunt. et que sunt ad occasum tendunt et occidunt. omnia tamen uno fine clauduntur et equantur. Super hunc murum. i. super hanc varietatem et diversitatem stabat amos. sciens anteriora et ante extendens. Salomon vero subtus vel iuxta hunc murum stabat et non desuper. tandem considerans subtili inquisitione varietatem et rerum mutabilitatem intellexit omnia esse vana et caduca. Moraliter. ii. doctus est in docto patre cum divitie et hic filia et sicut in principio dictum est tria edidit volumina. proverbia. ecclesiasten. cantica canticorum. in quibus tria hominum genera exprimit incipientes. proficientes et perfectos. Unde trinomius dictus est. Ydida. i. dilectus. ecclesiastes. i. concionator. Salomon. i. pacificus. In titulo parabolarum vocat se filium regis israel. ibi. ii. loquitur maioribus et minoribus. incipientibus et rudibus. et ad plures. mediastice vero filium regis Ierusalem. tam hic ad provectos loquitur et ad paucos. In cantico tamen Salomon se vocat ibi perfectis et equalibus more bone oratoris. in hoc libro loquitur ad populum iam penitentem.

Tria sunt oscula. primum pedum. secundum manuum. tertium oris. Primum ad pedes est sumendum. cum. ii. convertimur. pedes osculamur humiliter. quippe et verecunde. Debet esse satisfactio que emendatur super transgressiones duo. qui sunt pedes domini. misericordia et veritas. Utrumque duo convertimur cordibus; exprimitur et utrumque pedem peccator quis sive convertitur amplectatur. Si. ii. solam misericordiam sine veritate arripere per presumptionem cadet. Rursus si veritatem sine misericordia arripere nititur per desperationem periret. Sed ut salvus fiat. ad utrumque pedem humiliter provolvatur et per veritatem peccata dampnet et per misericordiam veniam speret. Hoc est primum osculum. Secundum est manus. quod tunc fit cum dignos ... vere fructus facientes ad vomitum non revertimur ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cum ad bona opa surgimus. tunc .ii. manus dni osculamur cum ei bona opa nra offerimus. seu
cum ab eo uirtutu dona suscepimus. seu cum de accepto munere n nram s; ei gliam querimus ... ipi tr
sua bona et n nob ascribimus. quintu .ii. displicet deo impudentia. tm placet penitentibus ue
cordia. Ad uo tertium osculum q ad os ei sumitur. te sic qui iam supno luctu prime tam accep
tus nutritus dominus meus celesti desidio inspirata ad secreta interioris cubiculi gaudia ipa
eius amoris desidat cum dulcibus suspiriis uocem eius intercumpentibus pio cordis affectu decan
tat. uultus dni .go. te. et ita ex uehementi desiderio fit ei presens sponsus quia sic amat. sic affectat.
cui sic aspirat. et castissimis amplexibus frui desidat. ab ipo osculum postulat. osculetur me osculo
oris sui. et c.

Salomon .i. pacificus qui in regno eius pax per quam pax futura ecclie figurabatur pdicta .i. dilec
tus. et figurat illum de quo dr. speciosus fo. p. fi. ho. p. h. t. d. in cantum. ecclesiastes .i. co
cionator. et figurat illum qui conabiliter erat allocuturus. et congregauit ecclesiam. iuxta nnm
uocabulorum tres fecit libros. puerbia. in quo libro docet puulos. si tam etate quam sapia. de cu
tum uersatione in mundo. s. qualiter possint licite uti temporalibus. ecclesiasten in quo instruit hoies
pfectioris etatis ad contemptum caducorum. cantica canticorum. s. h opus in quo uiros consumatus docet
de solo amore dei ut requiescat q inter brachia sponsi. xpi. et cantica canticorum dr sua dignitate oia
alia excellens cantica. per illa quippe uicia uitantur. caueturque hostis. per ista locupletamur uir
tutibus. dno iungimur. sub ordine et phylosophi institutiones suas ponunt. primum ethicam docue
postea phisicam et quem in his pfecisse uiderunt. ad theoricam usque pduxerunt.

Materia. sponsus et sponsa .i. caput et ecclia. modus est quia desidio membra capiti coherant
et ei placere intendant. et que dona ab illo uel in presenti accipiant uel in futuro expectent. et quia
li affectione sponsus ecclesiam diligat eam laudans et amonens et confortans. finis est dilco dei.

Quatuor in in hoc ope uideor inuenisse psonas. sponsum. et sodales sponsi. sponsam et adolescen
tulas cum ea. alia a sponso. alia dnr a sponsa. si nulla a iuuenculis quedam a sodalibus sponsi. congru
um quippe est ut nuptiis sit adolescentularum multitudo cum sponsa. iuuenum turba cum spo
so. sponsum xpm intellige. sponsam ecclesiam sine macula. et ruga. angelos uo et eos qui
puenerunt in uirum pfectum intellige amicos sponsi. adolescentulas sr. sponsas incipientium. tur
ba iuxta modum quendam salute a depte. s; h aut libro gentiles sibi epithalamium uendicauit
et istius generis est assumptum est.

Si uis ascendere ad canticum canticorum necesse est egredi de egipto. ut post transitum maris rubri sub
tristis inimicis primum possis cane canticum. cantemus dno. g. e. et c. s; quia adhuc longe eos
a cantico canticorum per ambula terram deserti spiritualiter et consequere iordanis ad ripam constitutus sed
canticum canas. audite celi que loquor. et c. et cum uniuersa transieris ad altiora ascende ut
possis anima decora cum sponso et h cane canticum canticorum.

Notandum est quod sponsa semper a in domo uel in lectulo. in aliquo interiori loco cum sponso ma
nere percipitur quod mulieribus conuenit. ipse quod masculorum est ad forinseca uideatur. uel ad hi opa a
nuas cuocat. quod nimirum ecclia si si posset in tranquillitate pacis dno sobolem educare desidat.
At ipse in presenti eam crebris persecutionibus exercet. quo minus dior ad eterna pueniat ne si psp
contingant in solatii psentis secli. delectata exclusi uim ad celestem suspirer patriam.

Omnes anime motiones uniuersitatis conditor deus creauit ad bonum. s; usu nro sepe fit
ut res que bone sunt per naturam dum male hys abutimur nos deducant ad peccm. Iuiuers
ex aie motibus amor est. quo uitam bn si sapiam et ueritatem amem. male aut si carnem aut
sanguinem. ut gr ut spiritualis audi spiritualiter amatoria uba cantici canticorum. et disce motum a
nime tue et naturalis amoris incendium ad meliora transferre.

[illegible]

Synagoga congregatio que et lapidum. Ecclesia convocatio que rationalium. Utraque autem hec portio iustorum in eadem fide Christi et dilectione diversis temporibus: illa expectando venturum, ista suscipiendo presentem consors effecta est.

Timuit hec a deo per peccatum remotum optat reconciliari per incarnationem filii.

Tangat me dulcedine presentie sue quem sepius a prophetis promissum audivi et velut osculum afferendo quem in oris attactu suscipiat. i. me corporaliter docendo in me de via salutis audiat et erudiat. Et utraque unum faciens osculum pacis afferat.

Loquitur more amantis que per fervore dilectionis ordinem loquendi non valet observare.

Ideo desidero osculum quia eius redemptio mea quia instructiones eius que sicut lac et nutrimenta puerorum sunt meliores aliis doctrinis que non fovent sed occidunt simplices sicut unum enecat per vinum.

Nomen Ihesu venit in mundum et statim predicatur oleum effusum. i. in universo orbe nomen predicatur. Sicut nomen Moysi non audiebatur in gentibus quia prius unde tantum claudebatur angustiis.

Nondum possum te ipsum amplecti nomen tuum ex desiderio animam meam inebriabit.

Adolescentule dicuntur ecclesie que unam catholicam ecclesiam faciunt adolescentule sunt non vetustate per culpam sed novelle per gratiam non senio steriles sed etate mature ad spiritualem congruere fecunditatem.

Hec dicens adolescentulas spiritus que dum prius sequerentur non aderant sed non prebis moderentur regendi adolescentularum chorus et sponse laudat eloquium.

Trahe me post te. hucusque vox ecclesie

Osculetur me osculo oris sui.

que delectetur me humanam naturam que in carnatione filii quem est ipsi libano in unctionis me et dei.

quia hic gratia adiuvans est fine

quia meliora

vita eterna, que doctrina et refectio presentie tue que dulcis est

sunt ubera tua

verba sponsi nominat que muliebre est ut in ipso carminis initio figurate se loqui manifestet.

que logis sermone vel quibus libet aliis institutionibus eius ad salutem unguendo que odore

vino. fragrantia

attrahunt vel per dona spiritus sancti que odore attrahunt.

unguentis

que presidet effectu et natura omnibus unctionibus veteris legis que reficit sanat serenatat quia

optimis. Oleum

Crismate Christe. i. ab unctione unctus que nomen per gratiam spiritus sancti et baptismate fundit in omnes fideles que de hoc sunt

effusum nomen

que effusus est nomen et ideo deus in fide que est enim quod

tuum ideo adolescentule dilexe

prius latebat in paucis notificatur modo ad salutem omnium.

Osculari per pacificari ponitur ad similitudinem illorum qui post discordiam a divisi sunt recesse runt. Sed redeuntes invicem osculantur et per hoc pacificantur. Sic Synagoga.

Vox precedentium advenientium Christi qui orant ad patrem sponsi. i. Christi in osculo iunguntur duo dilecta corpora ita divinitas humanitati iuncta est et in carnatione filii due substantie divisae divinitatis et humanitatis inseparabili iunctione unita sunt.

Quot precepta ex eius predicatione cognoscit que tot ora eius oscula suscipit.

In medius presbiteri exaudientur et medius sponsum ipsum alloquitur scilicet Christum.

Unguenta sunt dona spiritus sancti optima que invisibiliter anima reficitur vel odore unguentorum significantur virtutes.

Sponsus a patre missus ad sponsam venit unctus, ut in sponsam ungat.

Ideo desidero osculum quia nomen tuum est oleum et cetera.

Respondent adolescentule trahe me post te mere. Sponsa non post eum sequitur. Sed sponsi iuncta est latere famule post eam ingrediuntur, quia singulariter dicatur trahe me

te. cur audiuntur. currentes quia una per orbem est ecclesia de multis fidelibus.

Unguentorum odoribus opinio solet signari virtutum.

In fama nominis tui quo comparatur unguentis. vel in fide ceterorum bonorum que unguentis comparabilia.

Quia te in eternitate videre non possunt sola dulcedine nominis tui te omnibus rebus anteponunt.

Nondum ad requiem sed in presentem ecclesiam vel necessaria vite.

Rursus sponsa in penetrale ingressa adolescentule dum illius prestolantur adventum lete clamant pro sponse presentia memores uberum et recti diligunt ad sponse commendationem referentur.

Frustra se [illegible] diligere credunt quia ei mo[illegible] nec iusti nec actu nec cogitatu nec dictu dominum violant.

Nigra. quia primitus nos metu mortis et post nos tribulationis deterrere quia pavor sed nec afflictio nec infamia nos deterrent quin huius virtutis formositate conferent et post amorem celestis patrie patientia ad experimentum amoris.

Nubes quod mortis [illegible]

-unt te nimis. Tra- *[quia inter]*
[in corpore quasi umbra tua vel in]
he me post te. Cur-
[ratione tuorum operum]
remus in odore
unguentorum tuo-
[quia nos adolescentule]
rum. Introdu-
[centule currite quia me currente]
xit me rex in cel-
[introduxit sic et vos introducet]
laria sua. Exul-

Sponsa in penetrale sponsi ingressa reversa ad iuvenculas et renuntiat eas.

[quia corpore tuo bonorum operum attestatione] *[quia animo tuo]*
tabimus et leta-
[bona voluntate operibus quoque in nobis] *[quia exultabimus quoque in]*
bimur in te. Me-
[deum memores eternorum bonorum quia de terrenis quia contemptum super au-]
[steritatem legis et carnalium]
mores uberum

Rursus adolescentule sponsa loquitur et agnitur de manifesta temptatione.

[desideriorum que inebriant]
tuorum super vinum
recti diligunt
[quia in presentibus vel per penitentiam]
te. Nigra sum
[quia futurorum decore quia quod]
sed formosa fi-
[iam ad celestis patrie habitationem]
lie Ierusalem
[hospitalitatis quia hic habent ponitur si pro ... sed pro estimatione ... pienum quam eam putant ... demonum mansione ...]
sicut tabernacula

---

tantum in incarnationem salvatoris et dona ipsius commendantium hinc subiciet vox illorum qui post tempora incarnationis ad fidem venerunt. illa ut veniret et osculum afferret rogabat sed non ad se ultra taliter eum descendere flagitat sed ipsa potius eum ad celos sequi desiderat quem quia presentem non posse conspicit eius ductum implorat ad quem venire desiderat.

Vel per spem me cognitionem beatitudinem introduxit per salutem per omnimoda bonorum copia quam iam dulcedine in regni celestis prelibavit. quia in celis parata sunt ipso revelante cognovimus ad eum duxit qui sibi hoc revelat gratias agit pro beneficiis.

Exultabimus. quia non de propriis muneribus ipsi nos extollimus, sed memores te pro omnia quanta pietate autem veteris legis gratia fidei evangelice imitare dignatus es. ideo non in nobis sed in te exultabimus. quia recti omnes diligunt te et te super omnia diligendo didicerunt.

Memores. illa quia maior est in tuorum lacte uberum perceperunt nos quia per si quod diligimus. quod diligimus deinde loquuntur ad sponsum. recti diligunt te.

Omnis qui sed recto corde super omnia te diliget. nec recti sunt qui tuo amori aliquid preponunt a quo solo habent quicquid boni habent.

Nigra sum. postquam ecclesia in cellaria est perducta per cognitionem videlicet et per spem futurorum bonorum operum postquam eum recto corde diligere et in eius gratia gaudere didicit vel tunc ostendere quid pro amore illius et pro adquisitione bonorum que gustavit certaminis habeat quam afflictionis tolerat.

De pellibus rubricatis fecit sibi tabernaculum Salomon in quo delecta

Can

[illegible]

cedar. sicut pelles salomonis. Noli te considerare

Cedar: filii hismael. manet enim contra omnes et manus omnium contra eum. mei homines nullam habens locum. sed in tabernaculis habitans semper pro nequitia sua. Sic et iusti a proximis suis creduntur expelli et affligi. et qui hostes omnium inducuntur. unde dicitur. eritis odio omnibus hominibus propter nomen meum.

Ostendit unde primam persecutorum tabiem patiebatur quam gravior apparet per hoc quod a contribulibus.

Paulus ecclesie persecutor filius fuit matris eius secundum carnem. et conficatione et predicationem agens ad solvens signa contulit predicavit fidem quam ante destruebat.

Ecclesia in se carnalia desideria mortificans et decorata virtutibus radio pacifico dignum fit habitaculum.

Moraliter. Vinee nostre actiones sunt quas usu cotidiani laboris excolimus. sed custodes in vineis posita vineam non custodivit. quia dum extraneis actibus implicatur ministrium actionis nostre negligimus.

Dum pre se custodire vineas ut alios lucrifaciam in quibus dampna sustinui.

Acerbitas persecutoris filiorum synagoge fecit me vineam meam non custodire quia relicta evangelica doctrina ad legalium observationum differas coegerunt.

Vox adolescentularum ad sponsum.

Vox incipientis ecclesie de gentibus ad sponsum. quia multi pseudo prophete exierunt in mundum dicentes ecce hic est. ecce illic exorat ut possit discernere in quorum professione et opere possit invenire. indica mihi pastorem meum quem tota anima diligit. et in quibus requiescit

quia fusca sim. quia decoloravit me sol. filii matris mee pugnaverunt contra me posuerunt me custodem in vineis. vineam meam non custodivi. Indica michi quem diligit anima mea. ubi pascas ubi cubes in meridie

quantum appareo. sed ante deum internae confessione gloriosa verus [illegible]

Nigra quidem sum. sed nolite mirari si hostibus fores despecta sum. obsessa temptationum.

Nigra reputor. et quia purgantium mundi. nichil locum nec gentes. sed semper militans et exultans.

Solis urere est et illuminare. sic verus sol quos persecutoribus exurit dando vires resistendi illuminat.

Una erat in ierosolimis vinea id est primitiva ecclesia que die pentecostes adveniente spiritu sancto est constituta cuius custodes apostoli fuerunt. sed facta persecutione dispersi sunt in regionibus iudee et samarie preter apostolos. et sic contingit ut plures essent vinee id est in pluribus locis. et dum persecutores videre nolebant ecclesiam preterire seminarium ubi exgerant latinis nolentes et unam persequendo multas construi fecerunt. cum quod dispersi se affligerent parricidali odio synagoge mox subiecit quo persecutione afflictione persequens addens ex persona illorum quibus dum

Vitta dei sponsa auri [illegible]

[illegible]

TICA

[illegible]

candit tam immissa est. posuerit me. ad .i. m.

Deinde respicit sponsus qui sponsus absconsit. et tristitie hoc factum in toto cantice expressus in se platitur sepe istius sponsus sepe elabitur donec [illegible]

Solet rerum qualitas ex tempore notari abraham meridie angelos suscepisse pr. ioseph meridie cum fratribus epulatur.

In meridie .i. in splendore maiestatis tue [illegible]

[illegible]

ne uagari incipiam post greges sodalium tuorum. Si ignoras te o pulcherrima inter mulieres egredere et abi post vestigia gregum tuorum et pasce edos tuos iuxta tabernacula pastorum. Equitatui meo in curribus pharaonis assimilaui te amica mea.

Equites sponsus dicitur [illegible]

Sicut ille [illegible]

[illegible]

Dominus obiurgans ecclesiam [illegible]

Flor. [illegible]

Tuos. [illegible]

Iuxta [illegible]

Vel iuxta [illegible]

Equitatui [illegible]

Pulchre. [illegible]

pulchre sunt gene tue sicut turturis collum tuum sicut monilia. Murenulas aureas faciemus tibi vermiculatas argento. Cum esset rex in accubitu suo et nardus mea dedit odorem suum. Fasciculus mirre dilectus meus mihi

restat ostendi quantum amorem
ipsius domini erga adversa servet eccle-
sia. unde sequitur pul. sunt ge. tue tam-
quam de verecundie salvatoris decora-
ta virtute. vel castitate, promis-
se in fide nulla pravorum doctorum
doctrina vel suggestione corrum-
pas. a quibus timebas in errore
deduci.

Que sit hec sobrietas custodiende
gratie subdendo demonstrat collum
tuum. per collum namque cibos trahi-
cimus. in corpus reficiendum
et verbi per termines quibus secreta cor-
dis primus declaramus. i. doctores
qui et verbis instruunt et cibum
salutis in commissa sibi membra tran-
sfundunt. qui monilibus compara-
tur. qui pulchris moribus et pec-
tora virginum verbis et exemplis
claudunt. ne adulter inferat ma-
num.

Murenulas. alia translatio simi-
litudines auri fabrefaciemus tibi cum
distinctionibus argenti. quo adus-
que rex in accubitu suo est. quod est an-
num. i. faciem meam in presenti
vita non potes videre, sed similitudine
celestis claritatis per illuminatio-
nem scripturarum videbis per specu-
lum in enigmate. donec omni-
bus appareat quod nunc latet in deitate.

Post hec sit sponsus eius in accubi-
tu. id est in eo dormiente eius socii
angeli consolantur eam. non habens autem
hec similitudinem auri sed faciemus
et donec surgat cum stigmatibus ar-
genti.

Confortata verbis domini ecclesia visi-
tationem eius in carne passionem et re-
surrectionem ad memoriam revocat.

Christo rege in beatitudine celestis sorte
et quiescente sanctorum veritatis in ecclesia
magne nobis gratiam suavitatis
ministrat cum circo sit quam anime

Pulchre describit sponsus
eius pulchritudinem.

Pulchritudo mulieris
ingenui oris est quam plurima.

Vel gene predicatores qui
cibum secundum scripturam
terentium et auditoribus
suis comestibilem red-
dunt.

Ecclesia et si sponsi sui
morte viduata: tamen tan-
tum eius tenetur memoria
ut nullatenus errorum
possit tempore consortium
et plurium et aliorum pravis ge-
rat.

In murenulis scriptura
sacra que auro spiritualium
sensuum fulget intus
et argento celestis elo-
quii splendet exterius
per doctores edificationem
sic custodia sobrietatis
et ponitur scripture.
meditationum.

Faciemus ego et mei opi-
fices quos plurimos ad
erogandam semina ubi
constituit.

Acceptis ecclesia tantis
a sponso suo muneribus
et promissis quantum hec devo-
tione operum susceperit
manifestat dicens.
Dum esset rex. et cetera. quod est
cum deus filius incarnatus appa-
ruit esse per ipsum mihi
eum incarnationis in vir-
tutem celestium fervorem
generavit. vel cum esset in
humilitate carnis. hu-
mani generis per crucem
redemptionem exercitio
bonorum operum odorem
suavitatis exhibet.

Botrus cypri dilectus meus mihi in vineis engaddi. hec [illegible] in qua nostra [illegible] restringi
[illegible] nos [illegible] cypri [illegible] insula habundat botris [illegible] dulces [illegible]
florida [illegible] botrus [illegible] resurrectionem in qua [illegible] refloruit. botrus [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] omnis [illegible] emanat [illegible] botrus

Vibes tanto [illegible] pasca [illegible]. Reside. debet [illegible]
doctrine [illegible] oculi tui sicut columbe [illegible] debet meliora [illegible] eligere [illegible]
meliores [illegible] ad cor. xiii. emulamini carismata meliora. debet gemere
[illegible] in contemplatione [illegible] a gemitu cordis mei [illegible]
meditatores gementis. [illegible] debet volare [illegible] in [illegible] fidei [illegible]
[illegible] quam bonum et quam iocundum [illegible] debet [illegible]

mei primitia salutis subiit semper in memoria mea commorabitur.

Mirre dilectus meus michi. inter ubera mea commorabitur. Botrus cypri dilectus meus michi in vineis engaddi. Ecce tu pulchra es amica mea ecce tu pulchra. oculi tui columbarum. Ecce tu pulcher es dilecte mi. et decorus. lectulus noster floridus. tigna

Interlinear glosses: qui mitigat passiones. / qui decebat in carmine nuptiali mammas potius expressisse quam pectus. vel in principali corde. / quia quamvis predicatione vagaris, tamen firmo amore cum amplexor. / qui floruit. / qui reperit ex nimia dilectione. / cuius flore digni sumus. / qui in collectionibus gentium qui ablutum [illegible] forte baptismi. / qui engaddi. i. oculus meus temptationis temptatus vita. h. super [illegible] / qui simplicitate cordis / et mundicia operis. vel bis dicit pro adquisitione utriusque populi vel [illegible] / et corpore / quia sensus tuos in spiritualia / sensu intellectu et [illegible] / qui natura / quia pro unitate et ego et te sum pulchra / qui decorus / secundum humanitatem quia de sanctificatione nature. qui humanum corpus. / quia per ecclesie virtutibus florem et spiritualibus flore multiplicatur.

Mirrandus ordo. Ita loquitur accubante rege. n. m. do. o. su. dicitur per unitatem caritatem qui dilexit nos filius factus est mulieris.

Fasciculo mirre. Qui pro nobis crucis mortem tolerant.

Mea ubi castre ubi [illegible] frangitur et [illegible] recutientur lapsis pellibus irrigantur. Unde ezechiel. in egypto factus tremens est. arbores balsami quem in engaddi excrescunt. quia in modum vineae excoluntur. vineas appellat. Sponsus quem est in vineis engaddi. quia in carne venientis spiritus sancti plenius credentibus eiusdem sancti dona largitur per crismatis unctionem in cuius confectione balsamum oleo permiscetur.

Alia translatio. proxima mea. hoc est mihi que proxima mea es. speciosa es. et postquam cepisti esse speciosa sine additamento pulchra es.

Oculi tui. alia laus sponse speciose ut et nos laboremus speciosi fieri. o. t. co. simplicitas omni intentionis. quia nichil aliud nisi ipsum querentis. Unde. mulier. ad. xxi. eam non habet oculos columbe. si qui habet castis intuetur oculis. et legem et aliam celestium spiritualium intelligentiam

Mirra arbor est arabie. altitudinis .v. cubitorum similis spine quem a [illegible] dicitur. cuius gutta viridis et amara odoris. nomen accepit mirra. gutta cuius sponte manans preciosior est. corticis vulnere vilior. quod medendis infirmitatibus est salubris. Unde et mirra cum vinum amaritudinis accepit in passione.

Botrus cypri cum surrexit in vineis engaddi est. cum fidelibus spiritualia dona distribuit. engaddi fons hedi per carismata quod post resurrectionem largitus est in lavacro suis principibus.

Quia morti meditatoris mox resurrectionis gloria successit. recte subditur. botrus qui fuit fasciculus mirre in amaritudine passionis in dulcedine resurrectionis extitit botrus. quia mirra. h. contristat vinum letificat.

Ecce tu pulchra. hactenus ecclesia que dilectionis pignora a sponso recepit testatur. cui ipse mox remuneratoris vice reddit. ecce tu pulchra que ex hoc quia me diligis pulchra effecta es.

Ecce. Audiens sponsa se per dilectionem sponsi meruisse. ut ab ipso sponso laudaretur sponso virtutem in laudibus tribuit non quod ei non habet suo proprio arguatur. sed intelligens decore eius. per quem et ipsa decora facta est ait. ecce. et c. t. p. t.

Lectulus aliquando ecclesie que in lectulo cum sponso quiescit tempore. s. pacis ubi decus pulcritudine liberius aspicit. et plenitudinem fidelium flore fidei redolentem generat que et spiritus sancti gignit. aliquando cum sponso insurgente temptatione inaudita. Inde lectulus pusilli fideles qui deo sunt quieti. et magistri sunt [illegible]

Qui necdum in sponso vitam agere volens quales domus sint in quibus

Cecce tu pulchra es amica mea. ecce tu pulchra. et oculi columbarum [illegible] ecce [illegible] dilecte mi et decorus [illegible]

Ecce tu pulcher es dilecte mi et decorus [illegible] hec est sponsus [illegible] laudat [illegible] ecce tu pulchrior es [illegible] tu [illegible] pulcher es [illegible]

[illegible]

Can

saltem que peccare mortaliter nolunt quia florent minus bonorum operum per que dant spem fructus maiorum operum.

Domus natiue per mundum de gentibus ecclesie. tigna que ad munitionem domus solent fieri predicatores quorum uerbo et exemplo structura ecclesie ne corruat munitur. laquearia que ad domus decorem solent simpliciores famuli christi qui tignis adherent et sustentantur quorum doctrina et uirtutibus ornantur.

Ego que presentis temporis statum laboris magis quam requiei inuenit uere sponsam tuam otio delectatam ad laborem excitari precaueat. quia tu quidem uolens pulcritudinem tuam in mirabilem reddere delectaris in quiete societatis florescere uirtutibus. scias quod ego aliusmodi pulcritudinem requiro in presenti. quia sum flos uirtutum a quo omnis fructus campi egreditur quia odorem meum toti mundo innotescere cupio. quod non potest impleri nisi me missa quiete que delectaris ad officium predicatoris attingeres. et lilium conuallium magis quam montium. quia claritatem mee humanitatis uel splendorem eterne lucis uel deitatis magis reuelo humilibus quam patris ad patiendum. quia merito quod de uirgine nasci potuit qui deus fuit. humiliter in mundo apparuit humilibus; nec solum exhibuit humiliter usque ad mortem uenit. id desiste securitate que eius quiete. unde subdit. Sicut lilium.

Quasi gaudium uirginis matris commemorans in sponsum que sua uirtutem castimonie laude dignam repleatur.

Al. Quia aduersus hereticorum dogmatibus; eius integritas tamquam spinis pungitur. ut contra hostes suos uigilans exerceatur donec eminens sicut lilium in capite sponsi sui candore ipso decoretur.

Sicut lilium. in. Requiem querens et laudes lectule. Et festo quia candidior tribulationum aculeis efficiendo et maior est fructus predicatoris quam ecclesie

... tum suscepe uelit infirmitatem

que tui sanctitati mei
gna domorum nostrarum
cooperantur. que spiritualibus et odore suo serpentes. i. demones fugant
cedrina laquea
que quasi alta odoris
ria nostra cypres
optimum medendis apta corporibus.
sina. Ego flos
que dicis mundi
gratia humilium uirginis integritas de mulieris ortus est. que potest in hac humilitas parentum christi accipi
campi et lilium
pro que pauperes elegit parentes.
conuallium. Si

Cypressina. quod presulus grece dicitur. quia capite eius a rotunditate in amine erigitur ubi et conos de altera rotunditate. hic et fructus eius conus dicitur non confertur quod de li.

quia lilium inter spinas se pungentes
cut lilium inter
ad doni afflatu diaboli mouentes.
spinas sic ami
ca mea inter fi
que sicut nobilis uisu odore
lias. Sicut ma
et gustu cui cedit ligna siluestria
lus inter ligna
sic christus precedit omnes sanctos qui dicuntur filii
siluarum sic di
dei gratia ipse natura.
lectus meus inter filios.

Sic ma. Unguentorum o...

... ligni. in quibus columbe spiritus christi sancti apparuit. ideoque et spiritualis intelligentia. et omnia spiritualia dona nomine columbe designantur. columba felle caret. rostro non ledit in cauis petrarum nidificat alienos pullos nutrit. iuxta fluenta manet. meliora grana eligit. pro cantu gemitum reddit. gregatim uolat alis se defendit. ut uir uera perita uera sancte iuxta fluenta doctrine sedentes meliores sententias eligit homines a christo alienos nutriunt. quos in quasibonas sententias in scripturis inuenerunt. si perticitur ita rationabiliter carent in fide plaga et refugium habent gemunt pro pecis.

Sicut campus floribus ornatur. ita mundus mea notitia et fide decoratur.

Possunt in hac humilitas parentum christi accipi. quia pauperes elegit parentes.

Sic lilium. laudat omne. laudat sponsum tua. sic lilium non per spinis separari. inter quas saepe crescit eodem modo amica mea inter omnes filias.

Sic. G. In ecclesia nec mali sine bonis nec boni sine malis esse possunt. bonus et fuit qui malos tolerare non potuit.

Sic quia pungendo a spinis candorem tamen retinens et maiorem effundens odorem.

Inter filias sic solum ab in...

© Ministero della cultura

[illegible marginal and upper-margin glosses]

fidelibus: et cor compuncta ce pungeret. Quasi in filiam nimio te accepisse gaudeas ut fauces dulcore delectet. et spiritum mulceat odoratu.

dor quamvis suaviter spiret non tamen est ad edendum suave. malus autem optimi saporis et odoris tale est

Sicut malus. Sponsa laudata et exemplo sponsi ad spaciens admonita reciproca laude sponsum attollit. quia inter omnes bonorum operarum singulariter Christus eminet. et se praesentiam primitus quia patitur eo praesidente qui est refugerium et refectio.

Omnes institutiones ad comparationem institutionis divine infructuose silve. Id est infructuose silve.

Non dicit sedi. sed sedi. huius praedicatis fructibus. ut in exordio desiderii quiesce, praeambulum in utriusque considerare ut ad eum veniat corpus eius ex quo umbra nascitur. Ideo quia nativitas Christi sub umbra cepit et in utriusque finitur. Sic ecclesia dicitur. Christus se apparuit sapientem in te et in manu. Al. ob. et sic postea ad meliora sit transitus.

Dulces quia in eo intelligit ascendit cum unde dum et corporaliter perpetit.

Postquam protexit me umbra fructu est saturata. Id est celestis dulcedine et corpore suo.

Hec refectio quanto dulcior divinis. et quanto sit utilitati ostendunt cum subditur. Unde dicit. Id est spe future glorie a deo letificavit ut tamen sentirem labores.

Vel ordinavit. Id est ordinata

Sub umbra illius quem desideraveram sedi. et fructus eius dulcis

que est in intelligit ascendentem ... corporaliter perpetit.

Quasi ab esu deliciorum carnalium sub adventu eius protectione requirenti umbra divina scriptura.

quia dulcis in me

gutturi meo.

quia in collectione gentium quam iam alii exemplo et predicatione ... unum.

Introduxit

quia primat quo eos amore eorum

me rex in cellam

faciat.

vinariam.

quia ostendit in quali se quis gentium ... ordinatam

Ordinavit in me

me fecit bene caritatem

caritatem. Fu

Consolamini me exemplis quia illorum qui iam pervenerunt vel operati ut quieta parte cursu ... salutis ut eorum exemplis ad memoriam reductis non deficiam.

ut inde subiecit ordinavit. et

ta est. quia in primo est ponendi.

Introducta in cognitione celestium sacramentorum ecclesia sub protectione sue redemptionis refinet quiescere cupit.

Sub umbra. Id est dilectum omnibus sponso quia in sola eius pietatis protectione et desiderio ardebam refrigerium tribulationum me invenisse conspicio. et suavissimi odoris eius fructum sentio quo me sponso vestiendam esse desiderabat. Aut sub umbra auctoris respirare cum se sole persecutionum suscitati comburebat et auxilium dei implorans clamabat in dicam quia dicit. A. in ubi cubes meridie. ubi pascas cum non solum persecutionis tedio fatigata: sed recordatione peccatorum et decoris eius illecta dicebat. lectulus noster floridus et desiderii se sponse factam ostendit dicens. Sub umbra. et notandum quod superius ligna cedri et laquearia cypressina vocabat ut tamen horum sibi protectione sufficere memorabat. sed solam unam arborem in cuius umbra quiesceret et fructu reficeretur quaerebat. quia sanctorum exemplis et doctrina et intercessione suffragia fruitur. solum cum salvatoris de die hominis ut debemus. filii et homo. et ... cum alia et spe.

Introduxit. Quia ergo gutturi meo dulcedinem gratie sue attingit. tamen me recreatam spiritu et ab amore terrenorum in superna translatam sentio. ac si in cellam vinariam introducta vini meri odore et poculo refecta.

Typice per vinum gratia spiritus sancti notatur. Cella vinaria est ecclesia in cuius unitate cum spiritus sanctus dari solet et accipi quam ecclesiam de toto orbe collectam dominus ... sibi domum fabricavit quam spiritus suis carismatibus consecravit. que fabrica quia in caritatis maxime fundamento consistit ideo consequenter. ... et multorum caritas in ordinatum ... et certum primo dominus diligenter

[illegible right-hand marginal gloss]

... de Cultura

adiuro vos . gl. renouant . gl. ad laborem actiuis dando ergo flos capi et ideo ne minus faciatis eam laborare . adiuro vos . gl. per capreas . vos . Filie . gl. adolescentule . vel fideles ante . Ierusalem ... [illegible]

[illegible]

dius est . sedo parentes . inde filii . post domestici . qui et si boni sunt mali filiis preponendi sunt . sicut hoc in evangelio ad carnalem dilectionem pertinet ponit . diliges . do . d . t . ex . t . c . t . a . p . t . s . t . p . inimicos non ex tota virtute non sicut te ipsum sed simpliciter sufficit . vel quia diligimus et non habemus hostes . vel ipse prior dilexit me . et diligendo ut eum amare nossem donavit .

Vel fulcite . id est vos alii perfectiores vel incipientes boni operando sitis in recreatione ut in bonis operibus vestris quiescam quoadusque non possum quiescere contemplando virtutem dei .

Ideo fulcite . ut et presens et futurus subsidium habeam . sic ego in languore meo habeo .

Leva est sub capite . cum corda fidelium in hac vita per sacramentorum participationem per pignus spiritus sancti per scripturarum solatia confortantur . quasi ad subsidium peregrinationis dat deus . dextera amplexabitur cum post hanc vitam celestia premia accipientes . leva . id est presens vita et temporalia dei dona . dum per se pium nitentem roborant est sub capite ad consolationem data . et dextera . id est eterna vita amplexabitur sicut pro tegens quod per remunerationem nos glorificabit . est temporalia dei beneficia quo a mundi cupiditatibus et perturbationibus alienati quiescere quedam adiuvant in hoc loco peregrinationis et eterna nos premissio amplius delectet .

Id est si velitis esse capabiles . ea . cervus in virtutum altitudine et profectionibus . ebius et in agnitione quasi medela fit agitur vitetis vulnerabiles si vulnera habentis .

Capree et cervi munda animalia venenorum inimica . ruminantia opera spiritualium virtutum figurant esse vivulenti hostis insidias .

Cervi type amoris discedentes a patria . alter alterius capite imposito se sustentant ordinatim imposito incedentes . primus vel fortis ultimus tamen fortior primo fatigatio ultimus succedit cantibus in sequentibus pro virtute corporibus dorso impositis illesi evadunt . caligaribus oculis serpente comedunt et haustu fontis statim recipi

---

q. solamini . quia exemplis mentium
fulcite me floribus.
quia mihi mundi peregrinatione amo
stipate me ma-
re superne visionis langueo
lis quia amore
langueo
Leva

Langueo . Quanto se ad amorem sponsi accendit . tanto ab amore temporalium languescit .

eius sub capite
meo et dextera illi-
quasi si non dixerit
us amplexabitur me.
quasi credere . quasi iam
Adiuro vos filie
mater gentium vel militantes
Ierusalem per capre-
qui diu prudentes
as cervosque cam-
[illegible]
porum ne suscitetis
vel laborare . quasi id est deo ne
neque evigilare

Si subdita aliquis ...

---

ta caritate mea singula membra . id est electos quos sibi copulavit . enim amorem amplioris affectus complectitur .

Fulcite me . iam supradicti confortata in amore dei tanta ardet . ut primo amore vel priores illatis langueor caritatis immineat .

Quantum caritas invenit que perfecte absorbuit ad amorem infirmorum suos tollat ostendat eum subdit . fulcite me . et cetera .

Sollicitudine capitis quietem querere . Si . id est leva eius habuerit omnia que in ea sunt tribuente deo .

Primitiva ecclesia ad gentes missa et cum in persona earum huiusque locuta est ex amore virtutum corporis destituta perficiatur . monet sponsus novellam ecclesiam ne perca donet inquietare eam .

Quam amabilis fit doctrinis huius ecclesie vel celebret sedulis anime pausatio ex visione sponsi declaratur .

Bene capreas et cervos dicit esse capout ut notet puram simplicitatem mentium pura fide florentium et quibus virtutes oriantur et nutriant .

Ne suscitetis . id est et cetera . aliquis autem si impediatur sic quisque de primo ...

[illegible]

Vox dilecti mei. Hec exerta pertinet vox sponsi ad sponsam se eis consolanti in voce sponsi ... sicut sponsa dum ... se consolantur in voce sponsi ... describit cum adolescentulis ...

ad amorem sponsi ... iste venit ...

... quia doctores aquiete- surgere cogantur non enim pe- nam illi post inquietudinem sed et putantur per inquietationem doctorum qui doctores celestibus intenti cos inquietare presumunt et tractantur quasi hinc se credebant porte.

Vox dilecti mei. Hec est quasi audita ad transitum in hanc terrenam ne me sollicitarent gaudeo consolationem eius vocem audi- vit dum ei facere no- vo modo. ... sublevato ad celum animo aliquid sua- vitatem pregusto fruitu- dinis ... in his pre- senti.

Ecce iste venit. qui sicut ... verbum est carne indutus visitavit nos vel venit in montibus. i. se in sanctis patribus visibilem fecit et crebra illustratione visitatione corda fidelium.

Saliens. saltus fecit de celo in utero. de utero in presepe. de presepio in crucem de cruce in sepulcrum de sepulcro redijt in celum. ipse est qui elevat et ... omnes montes et colles. i. scilicet tam maiores quam minores altitudines.

Ecce iste venit divinitate sua terra omnia transcendit ... ... est ipso pro me naturam de gentili et ... seminae.

In assumptione carnis ... humilitate ...

commoventes. quia ut in aliquo tem- pore faciatis requiem. quia in meo amore quiescente.

late faciatis di-

quia spontanea voluntate si agen- tem tempus viderit.

lectam meam:

quia florere est aliquid surrexit ex-

quousque ipsa

voluntate. quia qui me diligit.

velit. Vox dile-

quia tunc meam inmutere ...

hoc signo cernitur quia hic de ...

platum.

cti mei. Ecce iste

venit saliens

... depomunt superflua. sic scilicet a more dei remunerantur ... alii terrenis honera supportant ... .i. honati precibus allevant hona- tos condonando pro eis orando. ... dati per spiritum sanctum inventa sue supponunt dum urgentur ab impiis. et sic transeunt ... in terram. diabolum comedunt. i. ad nichilum ... in se. et potato fonte .i. ... inferiorem ... et pellem ponunt. i. immunes fi- unt a peccatis.

Admirantium sponsi sponsa li- benter suscepit et audiens ... nationem istam ... quod ipsa velit ... sibi latenter

prophetam. ut ipsa sponte surgere velit. primitus quam se surrexit ... et sponsa talem sponsum pro eo velit et tempus ... .i. apostoli in primitiva ecclesia gentium posita in tanta persecutione se et alios mouerent. ut in contemplationem vacarent ... intelli- gerent sibi ... necessitate discurrendi per totum mundum et constru- endi novas ecclesias.

Saliens in montibus. et sepe pe- des ponit. quo signo ibi fuisse cognoscitur. quia eius per passionem. et vite visita- tionem imitantur.

Flora qui salit alte pedes figit. et ille qui plane incedit magis tres saluunt ad ... imitationem. et ideo e- orum vestigia magis apparent et redolent quam aliorum confessorum. ut mar- tirum et ceterorum. et hoc est in montibus salit. i. in martiribus sua ponit vestigia.

in montibus tra-

siliens colles.

In collibus ... apparent si- gna pedum ... umbra ... violantis suscepimus. quia et si non ut illi maiores ... imitantur et ab eo visitantur.

Montibus. montes et colles ... generalem ecclesie conversationem ... ridam ... singu- lari ... puritate transcendit et ab infimis recedentes ... superna contemplantur in quibus salit deus. quia corda fidelium crebra visitatione illustrat. et non manet sed salit ut transilit ... quia hec dulce-

do contemplationis brevis est et rara propter gravitudinem carnis. quia ...

na mihi ... aggravat sensum

multa cogitatione.

quia secundum visum.

Similis est dile-

ctus meus capree

hinnuloque cervo

Quia acute videt. et ... in mon- tibus habitat. velocem saltat. vel et ... vel a nobis videtur semper ascen- dere a nativitate usque ad suam pa-

En ipse stat post parietem respiciens per fenestras prospiciens per cancellos. Hec est vox ecclesie que possumus ei conferre quia deus latet in carne paruis est admirare

ne nostra carne non primus fuit. ut parietis sit nos in nostro. En ipse stat post parietem humanum scilicet velatus carne ... Quid est post parietem

mediatore carnalis ... post parietem ... in carne ... sinagoga ... vii. ... palpauimus ... sicut ... parietem et quod absque ... ipse ... edificamus de duris operibus ... et nos ... ego non ... filii hominis fodite parietem ... hunc parietem stat ... mutare ... et penitens ... Stans est ... ad videndum in carne fidei ... distributus est ... penitentes ... que viri ... in modo ... respiciens per fenestras ... per cancellos ... debemus ... prospiciens per cancellos ... et attractus per ... En dilectus meus loquitur mihi. Hec est ... ad olfaciendas ... surge propera amica mea columba mea formosa mea et veni ...

Hi similiter certiores iam certum de patriarchis assumpserunt, quia velociores illis qui pondere preciorum preciosi isti

innuuntur.

Ceruus fetum natium serpentem de cauernis extrahit, et sugenti potius veneni pabulo delectatur.

Post parietem. paries qui ab eius aspectu nos seiungit mortalitatis conditio est quam peccando meruimus quia a deo diuisi sumus. ut si non peccaremus omnes electi diuinitatis lucem indefessi cernerent. ad quam induendum per paucas perfectiores cum labore fide purificatam et perungunt. Sed in hoc pariete multa dei fenestras et cancellos ubi nos prospicere fecit quia multis quasi quedam oppressis gratiam sue contemplationis aperuit et crebra nos sue inspirationis luce visitat ut respicit. per eius inspirationis perspectum quia hi maxime deo agit ut nos a qualibus ad perpetua celestia prouocat. Vnde subiungitur. en dilectus meus loquitur mihi. qui super a monuit filias ierusalem ad custodiam mee quietis me ad colendas uineas mittit ostendens oportunitatem.

Surge. per omnia tempus hic qui modo adiurabat filias ierusalem ne inquietarent dilectam. ecce eam ad laborem inuitat.

Surge propera. cum tam de corpore corruptionis educitur et in tribulationem transit quia per sententiam ... ue corporis absolutio et ad contemplandum deum in fulgida sua educitur nec tam verborum cuius fecit necessarie ut pluuia predicatoris delectat in mundi. statim quam inter audire potuit: amplius uidebit. et cum apparent flores uineta eius de eterna beatitudinis una quedam suauitatis primordia.

que sedem omnia que eternas formidines innuit. quoque uenit quia corporali presentia patrus ad adiuuandum

rum. en ipse stat

quasi nobis resistentes sed quia non uel nobis munera quod per omnibus aliis ipsi non per nobis sola. quia induerat parietem nostre carnis. tamen in nobis ut a nobis uidet non possit.

post parietem

stat. ex per predicationem. quasi totam faciem spectaret per predicationem

nem respiciens

per miracula. quasi per apostolos quondam

duxit

per fenestras prospi

ciens sicut ex alto. et per inspirationem quasi a longe. quia per prophetas

ciens per cancello

et quasi uenit et stat et sic de aliis ...

et en dilectus me

deus in papatu quasi inspirando.

us loquitur mihi.

Sicut sol intrans per fenestras illuminat domum. ita christus exemplo et admonitione apostolorum nostram illuminauit sicut per cancellos. id est per parua foramina pura lux intrat. sic obscura cognitio per prophetas.

quasi bene debes surgere quia amor ... tempus

Surge prope

bene est.

ra amica mea.

quasi simplex sed munda spiritu sancto illustrata.

columba mea.

per morum pulcritudinem.

formosa mea et

ueni. iam enim hyems

Iam enim per o. ideo surge quia ego paciens pro ... [illegible]

amica mea ... columba mea ... formosa mea ... imaginem et filii ... magnum ... diuini ...

capere in nauigatione uinum ... imitatori hy

nulo.

En ipse stat. et non tantum in figuris speculatiue in te sublimitas est ... eos sedentes actiue in te quoque omni ecclesie innuentes est prestatione ostendere. Unde sequitur. en ipse stat.

Per filiorum. Post parietem si fecerit edificationem ... dominus uenit post parietem ... prospiciens per fenestras. id est per v. sensus sollicitus tuetur ubi ... hec prospiciens sponsus mors ascendit ... ut terminas. ecce mors ascendit per fenestras. uiras ... cauens per terram omnia tentibus diaboli plena sunt. quibus capitis ... quia sponsus subiecte se ... mundi qui ... decendens ... anima ... la.

ua.

Surge. id est interrumpe contemplationem et labora in adquisitionem aliorum. uel surge ab amore terrenorum.

Pro quiete tua si dobes dimittere predicationem quia christus qui magna quiete erat cum patre: quiete eam quodam modo per predicationem intermisit.

Modo facilis est predicare cum quidam iam sunt ... essent prius cum nullus adhuc ...

Ecce iste ... amica ... columba ... formosa ... ueni ...

Iam enim hyems transiit. ymber abiit et recessit ... Hec est ... timor ... flores apparuerunt ... uox turturis audita est ... hyems ...

Flores apparuerunt in terra nostra, tempus putationis advenit. Hec est sententia per remotionem sed impedimenti, scilicet dilatationem fructuum. Ibi dicitur flores apparuerunt, i.e. initia bonorum operum, vel fides credentium quia [illegible] et sui [illegible] in terra nostra [illegible] terra aliena, et est [illegible]

exeunt [illegible] et in fructus [illegible] moraliter. Vox turturis gemitus penitentis de amissione [illegible] doloris hiemem [illegible] transisse et [illegible] audita est in terra nostra [illegible] penitentis quod debet esse in terra nostra [illegible] devotionem [illegible] primo [illegible] sibi [illegible]

Oportet ut predicatores ecclesie, cum iam in ea scientia est et in illa ad quos veniunt, oportunitatem recipiendi.

Recessit nec iam habet locum quod prius nimium dum tegebat usque ad tempus incarnationis.

Immutabilibus vane religionis amputatis sarmentis, futuro fidei fructu preparantur corda hominum; iam et vitia amputantur, quia venit tempus remissionis peccatorum.

Christi vulneribus in fide vel in captivitate in quasi deles posita, vel locate ab hostibus sunt vite.

Ficus grossos suos vocat primitivas et inmaturas ficus que non sunt habiles esui, que et si cocte fuerint tamen tactu cadunt. Quod sonante turture, i.e. predicantibus apostolis, synagoga protulit grossos, i.e. in maturitatem legalis observantie intelligentiam adventu. Vel ita: synagoga procreavit apostolos, qui doctrine cibum credentibus ministraverunt; et ex ea proferente synagoga apostolos, totius orbis fides salutis que secuta est, recte subditur: Vinee etc.

Sic erubescant predicare passionem Christi quod [illegible]

quod gentilibus iam fidelitatis

Tempus transiit,

quod persecutio

imber abiit et recessit. Flores apparuerunt in terra nostra, tempus putationis advenit. Vox turturis audita est in terra nostra. Ficus protulit grossos suos. Vinee florentes dederunt odorem suum. Surge amica mea, sponsa me-

(glosses interlinear: quod flores initia operum; bonorum vel fides, quod olim quod alius [illegible] credente ecclesia; quod [illegible] quod nostri, quod cui de incarnatione tum ut coles et [illegible]; quod Christi; quod non debes dubitare quin et [illegible] audiamus, quod in illis qui prius erant ingrati et instabiles, quod que nostra; cepit esse dum fidei cibum recepit; quod protulit vel produxit, quam in exemplum in deos et gentiles necdum iam; quod germine collectos quod et sic facile possunt corrumpi; quod famam de se in [illegible] quod ideo quod ad; industriam vel ad laborem; quod tua tamen optulit dona)

Vox turturis. Christi sed quam de occultioribus loquitur sacramentis, et quam multi non capiunt, turturis appellatione figuratur; unde et Moysi apparuit. Et tum quam de humilibus, que ad omnes usque pervenit, per columbam assumitur; unde et circa Iordanem ascendentibus [illegible] in humilitate apparuit sed in columba.

[illegible] cepit. Qui iam in floribus odoratur exterius, que postquam egressa sunt fructus uberius habebunt.

Istos potest apponere aliis in exemplum qui iam paruerunt [illegible] a veteri parte.

Tempus amputationis. Nostra amputatio est quando quid infructuosum et noxium corruptionem carnis deserimus, ut ad fructum anime pervenire valeamus; qui fructus nobis est uberrimus. In amputatione quippe sarmenta sterilia [illegible] ut ea que uberius sunt [illegible].

In vulneribus Christi ecclesia sedet et nidificat, cum in passione domini spem sue salutis ponit et per hoc ab insidiis accipitris, i.e. diaboli, se tutandam confidit et in eodem alios gignit.

Vox apostolorum vel quorumlibet predicatorum, qui suo cantu abscessum hiemis et veris adventum intimant, qui per cantum humilem gemitum reddunt, qui pudicitie amatores sunt, qui semper in iugis montium vel in verticibus arborum morantur et [illegible], quorum habitatio in celis, incolatus sui, i.e. patrie sibi promisse memores.

In vulneribus Christi ecclesia sedet et nidificat, cum in passione spem sue salutis ponit et per hoc ab insidiis accipitris, i.e. diaboli, se tutandam confidit et in eodem alios gignit.

Vinee flo. Per florentem initia intellige [illegible] ecclesiarum de ea quod [illegible] primo plantata est. De eo flore succus expressus [illegible] salutem et in voluptatem ad eum modum quo letificat cor hominis.

Ficus protulit grossos suos. Vinee florentes odorem dederunt odorem suum. Surge amica mea etc. Hec est [illegible] ad opera active, et [illegible] [illegible] est quod [illegible] comparabilibus. Secundum est fama bone operationis [illegible] in [illegible]. Vinee florentes [illegible] hoc [illegible] se exerceant in activis operibus. Surge amica mea [illegible] ficus [illegible] surge propera ad laborem actionis [illegible] debes [illegible] synagoga [illegible] legalibus [illegible] sonante voce turturis [illegible] apostolos [illegible] grossos suos, i.e. [illegible] legis [illegible] abiectis grossis [illegible] ficus que non sunt habiles esui, que [illegible] cadunt [illegible] synagoga [illegible] legales [illegible] ficus protulit, scilicet synagoga genuit apostolos, quos [illegible] fides et salus [illegible] fructus sequuta est [illegible] vinee florentes, que est [illegible] coloni [illegible] florentes [illegible] dederunt odorem suum, i.e. formam et famam [illegible] conversi [illegible] exequentes [illegible] gaudio [illegible] Hec est [illegible] ad actionem [illegible] surge [illegible] amica mea, que me amas [illegible]

Flores apparuerunt in terra nostra [illegible] de flore [illegible]

Tempus putationis advenit [illegible]

[illegible]

[illegible] tempus putationis advenit [illegible]

[illegible] Ficus protulit grossos [illegible]

Sonet vox tua in auribus meis. vox .n. tua dulcis et facies tua decora. Hec sunt psallentes non potest audiri. forma et hoc dicit. quod in bono premonendo. sunt mala declinando. in capite vobis in fine docet edificare exemplo seducendo verbo vel sonus vocis. quod non est quod ipsa facta est in [illegible]. i. vox .n. tua dulcis dicit quod ostende quod si dixi siveris sic plus efficitur. ostende mihi faciem tuam .i. consciencie dignitatem, ostendi faciem, ut ex agnoscatis et mea sic .n. ad consolacionem in facie sit magis facie. hec ostende mihi faciem .i. scienciam tuam vel nunc ob quam ob gloriam nostram et [illegible] pro nobis. fidelitate sermonis. vel ostende mihi faciem .i. modo sacerdotii pro officio faciem tuam .i. ostensionem tuam. luc. xvii. ite ostendite vos sacerdotibus. Sonet vox tua in auribus. hec sunt psallentes non docet edificare verbo. vel dicit sonet vox .i. predicacio tua in auribus meis .i. membrorum meorum extraneorum qui velut canes mordent. velut porta godeat. mihi videre dare sanum dare auribus et non quod sunt in virtute. vox sit dulcis inde sonare in auribus .i. vox eruditionis predicationis. confessionis. laudis. orationis. hec sunt verba que psallens locutus in canto .i. corporis. vox tua .i. predicatio .i. dulcis est quia laudem et gloriam nostram resonat. et facies tua decora .i. tam decora .i. mentibus ornata membris et virtutibus ornata nulla macula denigrata.

Capite vobis vulpes parvulas que demoliuntur vineas .hec sunt vulpes. hec est quod psallentes docet declinare mala auertere mala declinando et dicit hec. quod heretici sunt debere cavere ad eam. sedo dicit quod demoliuntur vineas quod dicit quod est de facili destruere possent. nam vinea nostra floruit. dicit quod capite vobis quod ostende mihi faciem tuam bonum operando et sic. sic capite vobis vulpes .i. vos predicatores et doctores estote capite vobis .i. [illegible] recordibus predicatoris et doctrine vel distinctionis. vulpes .i. hereticos simulatores. vulpes .n. fraudis quod volupes .a. volvendo quod tortuose et volvendo se. ita [illegible] sic heretici dolose et involute ambulant. distinctio et allegato. iob. in insultacione sunt semite gressuum eorum ambulant in vacuum et pereunt. parvulas .i. dicit sunt parvule. sunt novi in fraude sua. ne maiores effecti plus noceant et capi non possint. que demoliuntur .i. corrumpunt fide sua decorem vineas .i. ecclesias. hee .n. sunt vulpes que devastant agros et vineas philistinorum. iudicum xv. et bene post vulpes vinea demolita quia ad huc sunt flores nam vinea nostra floruit .i. gemma [illegible] et

in crudelis. quoniam predicaverunt ipsi apostoli qui sunt maceries et munimentum ecclesie vel maceries prophete et patriarche in quibus apostoli habent refugium.

Ostende. sicut dum habebat fiduciam ut revelata facie gloriam dei contemplaretur. sed quia iam ornata est dicit. ostende mihi faciem tuam. Sonet vox tua in auribus meis.

Ostende mihi faciem quam intus pulcritudinis habes. et in secreto quietis didicisti in publica actione ad utilitatem aliorum demonstra. sua mihi qui intima perspicio. tunc faciem tuam mihi ostendi estimo cum utilitati proximorum bonam actionem ostendi considero.

Meis non aliis alienis .i. meae dilectioni non alienum terrene et opus et vocem expende.

Capite nobis. quoniam non sufficit nobis vitam nostram aliis in exemplum proponere et bonam predicationem facere nisi et errantes corrigamus et infirmos ab insidiis aliorum defendamus recte dicit. capite nobis nobis sed vobis in hoc mihi servitis in hoc vos remunerabo.

Iam vinea. non. pulchre cum superius vineas pluraliter nunc hic singulariter vinea quia multe vinee per fidem et caritatem una. et ideo est expellendi qui eam volunt per heres scindere.

Dilectus meus mihi. ea .i. affectu dilecti amor amica columbinum cordis simplicitate reddit et in iniuncto officio se obedientiam promittit. q.d. si solum hortatur sed et adiuvat.

Qui pascitur .i. legi. lilia adiutus membris mederi solent sic sancti si forte viderint corda proximorum adiuvant sua

quoniam fovent sic pullos in fusione spiritus sancti. quoniam in fide vel in captivitate vel in qua fideles positi vel locum ab hostibus securitatis. quoniam fidei. quoniam in fide. quia Christus qui est stabile fundamentum. quoniam non vulneribus.

a. et veni columba mea in foraminibus petre. et in caverna maceriae.

quoniam lateris Christi vel apostolorum. quoniam quidam plus capiunt.

Maceries est congeries lapidum sine cemento in unum compactorum sic apostoli eadem fide et eadem caritate sunt uniti.

quoniam quidam minus. quoniam michi.

nis macerie. ostende michi faciem tuam. Sonet vox tua in auribus meis. vox enim tua dulcis et facies tua decora. Capite nobis vulpes parvulas que demoliuntur vineas. nam vinea nostra floruit. dilectus meus mihi et ego illi. Qui pascitur inter lilia

quoniam in te sancti. quoniam laudis vel predicatam. quoniam in potentia dei. quoniam ex predicatorem volo. quoniam vox tua dulcis. quoniam laudem dei cogitat. quoniam quia ad faciem eius videndam satagit. quoniam deprehendere et debellare. quoniam quia paupertatem

Ostendo omnibus faciem vestram operando. ostendo sonum vocis salubriter predicando.

Vox tua non aliena sed ea quam in die desponsationis te mihi servare promisisti.

Faciem requiro quia talis facies .i. vita decora.

Vulpes foveis abduntur et cum apparuerint nunquam directis itineribus currunt sic heretici.

Vel parvulas .i. in ipso initio fraudis ne maiores effecte magis noceant.

quoniam quia studia faciunt per singulas ecclesias. quoniam vulpes sunt capiende quia florent. quoniam vinee sunt nove. quoniam vox omnis.

Dalmaticos et hereticos qui callidi sunt et se humiles fingunt.

Dilectus meus. mihi sincero in amore copulatur et ego illi. vel dilectus talem exhortationem mihi facit et ego illi faciem et vocem ostendo. vel dilectus meus mihi non alii tamen liber. s. gratiam prestabit et fructum rependet et ego ei non aliis cumque. non in alia turba hominum sed in integra obediencia et devotione continua vel. cunctis his sensibus apte menti quae sequitur

Pascitur in nobis quia corporalibus suis et mentibus mundo pascitur nos ipse quia carnem virtutem et odorem. quoniam ei delectatur candore mea.

prudencia. .q.p.

qui sunt membra eius exemplis priorum fidelium in superiorem amorem proficiunt.

Quia hominum salvatio quam in sanctorum eius profectibus agitur usque ad finem seculi protenditur. nam ubi ad visionem pervenerint in qua ultima perfectio erit non habebunt. et ideo recte subditur donec aspiret dies.

Ignorantia presentis vite vel errores.

Ier. Mor. In lectulo dominum querit. qui in suo cordis quid appetat dominum videre et ad eum de carcere carnis exire desiderat. sed non credit et abscondit se sponsus ut non inveniat ardentius queratur.

Et quo adam peccavit cepit homo interius quiescere. et cum diu certationem quam per sompnium tantam beatitudinem intelligens ipsam in eternis putabat consistere.

Orantibus predicatoribus de iudea ecce gentilitas spiritu divino afflata ad agnitionem sue salutis advenit et in ventre firmo amore tenet. unde sequitur uxor eius plene intrantis.

Quia non tantum gentilitas non anglis non propheta non quilibet doctor in ...

(que) donec veniam sicut hic oratur (que) erit visus amor veritatis

donec aspiret di

(que) ut deficiant et transeant.

es. et inclinentur

(que) descende per gratiam

umbre. Revert

ciam ergo in celis quiescas.

tere. similis est

(que) per amorem ut

to dilecte mi ca

sum. (que) per agilitatem currendi.

pree hynulorum

(que) ut deo gaudens sunt montes bethel. montes per celsitudinem contemplationis non per superbiam.

cervorum super mon

(que) ecce plenitudo gentium intrat.

tes bethel. In lec

(que) multiplices

tenebras ignorantie.

tulo meo per

In excelsis nitibus vestigia pone et ab illis aliquando descendendo in inferioribus appare qui in valle sunt.

(que) non perfecte vel integre quam per inveniri querelas.

noctes quesivi

(que) summum bonum.

quem diligit

(que) vel patriarcha (que) multorum

anima mea. quesi

secundum diversa precepta philosophorum.

vi illum et non in

(que) a lecto mundi.

veni. Surgam

(que) diligenter investigabo.

et circuibo civi

(que) arcte invenies

tatem per vicos

.i. maiores et spirituales (que) latiora precepta tenentes .i. minores legere mundo utentes.

... platea ...

ma iucior refrigerium consolationis et exhortationis adhibent.

Et quia ad ecclesias instituendas et extollendas et ad ... intercipiendas ... procedat. ut faciem meam et ostendam et tuam faciem adhuc clare non videam et premio non sufficit. obsecro illustra profectus cordis mei et corda illorum quibus predicatura sum.

Bethel. domus consurgens. vel domus vigilie vel domus dei.

Gr. Mor. lectulum sibi sancta anima in nocte facit dum omnes mundi perturbationes fugiens secretum in quo requiescat appetit. in hoc lecto dilectum querit. quia dum a solitudinibus vacat in eius tranquillitate quo ad illum pervenire requiescit. sed dum in mundo vivit tenebras mundi a se perfecte non excutit et quanto gravius patitur eo frequentius querit et fervent cum quo querit invento tenebras amplius non patiatur. sed quia in hoc mundo non invenit ideo subiungitur quesivi eum et non inveni. quia ita maximo desiderio estuat et quiete tenet et non sufficit donec dilectum inveniret ideo perseverantiam inquisitionis subiungitur. surgam et circuibo

Beda. ... viri spirituales viri qui dum ad celestia gradiuntur angustam viam tenent. platee .i. seculares qui multas voluptates sequuntur et latam ad mortem ... omnes sanctos qui sancte ... incedunt ... imitatur et in ... aliquem invenit qui valeat ad inquisitionem sponsi ...

[illegible marginal notes]

[illegible]

inquisitionis ostendit tamen difficultatem inventionis subdit. Quesivi et non inveni. Sed dum querit et non invenit, ipsa et queritur et invenitur. Unde sequitur: Invenerunt me vigiles.

Invenerunt me vigiles. Cum sic magistrum deus hanc instantiam inquisitionis videns tandem manifestare dignatus est, et quem inspiraverat ut quereret, eventu donavit ut inveniret.

Vigiles mentes sedulo significant que ad superna desideria consurgunt vel doctores qui vera domus dei sunt et in se ipsis domini habitatorem habent.

Num quem diligit illis violentibus docere ista flagrans nimio amore prior alloquitur.

Per eos transit qui in ipsis videt formam eius quem querit, et transit qui dominum qui est ultra incapit tantum et intuetur.

Donec introducam. In fine mundi synagogam per quam audivit fidei suscepi et mitti servitium regenerationis ad fidem eius revocare satagam.

Adiuro vos. Id repetitur sicut versiculus in cantico amoris ut non minorem se dominus ecclesie de gentibus quam de Iudeis collecte curam habere, sed equalem per utriusque pace sollicitudinem gerere designet. Salomon [illegible]. Hic regina auster capitur amore sponsi quem prima amica deseruit.

Rex audiens se per hos invitandum ad vitam ne ei pareret impedimentum.

Surge. designat quod ecclesia de gentibus [illegible]

quem diligit anima mea. Quesivi illum et non inveni. Invenerunt me vigiles qui custodiunt civitatem. Num quem diligit anima mea vidistis? Paululum cum pertransissem eos inveni quem diligit anima mea. Tenui eum nec dimittam donec introducam illum in domum matris mee et in cubiculum genitricis mee. Adiuro vos filie Ierusalem per capreas cervosque camporum ne suscitetis neque evigilare faciatis dilectam donec ipsa velit. Que est

[illegible] omnis divine ostendit ideo non inveni quia ubi operi quem in lecto non possit invenire. Apposui animo meo de lecto carnalium voluptatum exurgere et ad laborem salutifere inquisitionis accingi, civitatem et mare publice et peccatorum universorum quos capientes audire magistri a adire.

Ecclesia interrogat vigiles cum predicationem intente suscepto et in ea bonorum operum exhibitione fructificat.

Cervosque. Cervus est in senectute serpentem comedere, per sui a veneno corrupta ad fontem properat et inde potans ad iuvenescere cadentibus pilis et cornibus, quod eiusmodi fideli competit per lavacrum baptismi.

[illegible]

ista que ascendit (*que ab infimis vocat*) per desertum (*superioribus ad alta virtutum immo ad deum*) sicut (*que ex eo modo ascensionis, que recta et extenuata, que odora, que per se agilitate*) virgula fumi (*que ex multis virtutibus, que mortificatione carnis que est pulvis aromatum*) ex aromatibus myrrhe (*que suavitatis*) et thuris et universi (*odoramentum, que ne per singula curram*) pulveris (*omnium virtutum*) pigmentarii. En lectulum Salomonis

se ingessit laboribus pro domino.

Que est ista. Iudei visa credentes gentes mirantur in amorem sponsi in tanter recepi. Si et in iudea sic que ad mirantes et de societate fidei congaudentes inquirunt si salus sic promissa gentibus que multum fuerat dubium.

Fumus ex igne natus ad alta ascendens paulatim se humanis subtrahit aspectibus. Sic ecclesia igne vel sancti soluens spiritus in amorem dei accensa ascendere non desinit donec a terrenis abstracta ad invisibilia celi rapiatur.

Pigmentarii. vel boni qui operum dat virtutibus, id est deus qui virtutes largitur.

Pigmenta in pulverem redacta valent ad confectionem. Sic virtutes cum non extolluntur animum sed cum in pulverem reputatione agentis rediguntur ad perfectionem proveniunt.

Prior amice mirantium vidit gentilitas dicens quo ascendat, id est ad lectulum, et per que ascendat, id est media fercula sunt caritate constrata. et plus se in eandem sponsi dilectionem accessisse, in qua prior erat que sicut habet nunc preeminentem apparatum et predicatores habet quos ad eos non misisset [illegible]

Que est ista. Vox variantur agit de ecclesia ex gentibus conversa quando ab apostolis fundamento accepto, deinde per successores temporum et graduum promotionibus multiplicata.

Que ascendit per desertum eo quod que tandiu fuit a carnalibus desideriis se alienat ecclesia et bonis operibus ad visionem sui conditoris aspirat.

Per desertum, id est per medium gentium que nulla erant virtutum fruge fecunde, quos nullus propheta vel angelus ad cultum dei instruxerat, vel per desertum quia a mundi illecebris separata celestibus propensius est dedita.

Fumus eo quod ex parvum oritur parvum qui fuerit ortus solet in sublimi orbis dispergitur. Sic ecclesia in quibus cum sint nubes semper gignuntur nova in quibus deum qui prius nati fuerunt semper colliguntur ad celestia.

Nota que aromata memorans primo myrrham deinde thus et postea universum pul. pig. ponit quia primum est mortificare concupiscentiam carnis, postea offerre deo placabilia vota cordis, et sic cum humilitate crescere in omni virtutum genere.

Per hec fortes universos accipimus predicatores qui decalogi legis perfectione operum adimplent et denarium retributionis pro perfectione operum expectant.

Lectulus est praefatae certa beatitudo in qua rex cum sanctis quiescit. Ad quem ecclesia per desertum cotidie partim pervenit, tandem perfecte perveniet. Vel lectulus dei est in presenti quieta conversatio sanctorum; utriusque lectulum ambiunt fortissimi quia presentem quietem et pacem ecclesie predicatores cum ministerio tuentur et menta patrie celestis cum quiete quiescunt, perfectiores circa montem speculantur.

sexaginta ambiunt (*que electi in regnum*) fortes ex fortissimis (*que secundum fidem vel carnem*) Israel omnes tenentes gladios

Israel, id est videns deum, quo nomine recte vocantur omnes qui ad divine visionis gaudia tendunt. Ut inter quos fortissimi qui vel celestis dono speculationis sublimantur vel predicationis ministerium suscipiunt.

Habet gladium et non tenet qui divinum eloquium novit sed per illud vivere negligit.

Quia indesinenter habent verbum dei in promptu [illegible]

[illegible]

[illegible] mantur illo tam alios q̄m se q̄n tum ad vicia expugnando.

Quia tot milibus annorum et diabolum in carnis fragilitate pugnaverunt crassiduo usu docti sunt.

Ferculum. Non solum ph̄ q̄ imp̄ senta in lectulo salonis quiesco. et ad futurum lectulum festino. et fortissimos custodes habeo. apparet q̄ salus sit gentibus pmissa. [illegible] hoc ē de nobis fecit quosdam ferculum. i. quos de loco ad locum ferret sui ubi dispensatores. ul' in csb ipse feratur p mundum. ul' ita ferculi ad lectulum pvero. ita mittitur me. et hoc fecit p ferculum. i. p aplos p quos sic cathedra feriunt quos ad nram salutem mittit.

Reclinatorium. i. sive speculatores plenos divina sapia. ul' reclinatorium facit in ferculo cum spem pc tue quietis fidelibus pmittat. ...

A. hoc oia in ecclesie facit ad [illegible] ... media ... caritate ...

Ecce media. Ecce solatio q̄ n̄ ... p dno sanguine ... filie ... i. firm. ... caritate ... dei edificio n̄ sunt aliene.

Egredimini. Pulchro ordine po enarrata regis dona. ipsum q̄ sp̄e ciem et ornatum pdicare incipit et ad videnda eum invitat. et attendendo e ordo et successus ...

Quo coronavit. q̄ hu ...

...os et ad bellum doctissimi. Unius cuiusque ensis super femur suum propter timores nocturnos.

Ferculum fecit sibi rex Salomon de lignis Libani. Columpnas eius fecit argenteas. Reclinatorium aureum, ascensum purpureum, media caritate constravit propter filias Ierusalem.

Egredimini et videte filie Syon regem Salomonem in diademate q...

...tuse et subditos et ad repellendos hostes et vitandos.

Sup humanitatem sui amur et dicitur morte. ne cum aliis pdicante ipsi reqbi [illegible] antur.

Ecce. In quibus ipse se ost. ... et p quos levat alios ad epulas eterne beatitudinis.

Columpne argentee. reclinatorium aureum q̄ p lucem sermonis inveniuntur ap aiam claritas ejus.

Ascensus et illi p quos aliquis pot' scandere p ... ad virtutes ... ad ista ... qui ... purpur. i. ad martyrium ... ascensus q̄ sunt ita purpura ... ul' ipse ... p q̄ in ecclesiam ... sanguine suo. et nullis ecclesiam ingreditur nisi sacramentis dnice passionis imbutus.

Sic in fide temptatoris ... secutos ... q̄ reperit ... ne eos expugnatis ... custodite ... p sens pax ecclie ... et sic futura beatitudo ... amittat.

Quasi latentes in huius ... intate q̄ ... diablim ...

[illegible]

ca matr mlr̄e q̄ uirgo ñ de turpans ut alie mulierē sorde original' pc̄ti. & muttit nos ad hystoriam.

COronauit eum (q̄ maria) mater sua in di(q̄ matris q̄ uenit ad dm̄ ut' filij q̄ ĩmi)e desponsationis (ad eccl'iam) illius (q̄ incarne) & in die le(q̄ eẽ rōnal)ticie cordis eius.

(q̄ in opib; ext'ui)Quam pulchra es amica mea q̄(q̄ in aīo in mēntibus ut' i p̄dicatōe q̄ ẽ p̄ p̄r̄tos intrāq; laudare. q̄ i illi qui) pulchra es oculi (q̄ uident ẽ ut' 9 ũsatõ exterior ad lr̄am) tui columbarum (q̄ i. intentōe qua sola pulchra ẽ & p̄ q̄ illa sc̄ī comendabilia) absque eo q̄ intrin(q̄ non ũ so li deo patet)secus latet. Cap(q̄ ad beneplacitum)illi tui sic greges (dei q̄ ex p̄motiu intuĩtur in ma)caprarum que asce(de uirtutum q̄l' si opere est. attestã tur dum p̄ xp̄o patiuntur. q̄ a conuel testimonij)derunt de galaad (q̄ qui p̄ta uolunt scripturas aperiunt.) Dentes tui (q̄ in tradentis. q̄ dentes qui terūt labia qui uerba aperiunt.) sic greges ton(q̄ omni a quibus)sarum que asce(ferunt̃ tõlla & eligunt nota)derunt de lauacro

e. ñ dō carne obumbra retur diabl's ei ñ aggrede retur.

Quasi credite natiuita tem. passione resurrectōem.

Pulchra actōne. q̄r sic uirgula fumi p̄ deser tum ascendit pulchra p̄dicatōe q̄r ad suũ sponsum p̄ximos attrahit.

Quã. pul. es. h descrip tio p̄ eadē multiplicata re extendit.

Quia sp̄s s̄cs in sp̄e colu be apparuit ĩ ũto noīe ille sp̄ual' g̃r̃a sig̃nat̃.

Ut facile cuncta uisi tant breuī cuncta r' singula transcurrant, capilli ss̄ sponsarum. p̄ue p̄pos. g̃ene sūm p̄ lati. dentes uo g̃enat̃ alij inferiores p̃lati. h labia sermocinatores.

I. attenuati eiuinum ad remitiantes deo ad herent & capiti ornant.

Que ascenderet. una de natura capre ponit ut sic de aliis intelligat & illas magis uirtute p̄dicat qua auditores mag̃ indige p̄spicit.

Gemell. i. simb; forcib q̄r tales alios reddunt quales ipi sunt. ut' du plices fetus opa gemi ne caritatis. ut' fideles uult de utroq; p̄plo ut'

illam primã iam post ap̄los capi dam ãmonet ut successorib; eorum & credentib; & q̄b; p̄dicata fuit reddit uicem.

In ãnunciatõe q̄ fuit initiũ carna tis qũ desponsata fuit eccl'ia ẽ l' ipa de itati uirgo.

Si illuc referuni ad mortem domini in qua ãnimõ sãnitatiõis. si ad filiũ resurrcōis q̄ p̄ppua leticia fuit q̄r tũ solutum est genus humanũ.

Quã pulchra. cui sponsa de genti b; uisa iam tante sit p̄fcōnis ut uideat sua uite p̄dicat & sponsũ laudet. ipa ẽ digna laudis retri buit sãnitatum a sponso recipit.

Absq; magna g̃la est apd' op̄s; longe in op̄ib; ẽ eterna retributio q̄ uidi ñ potest.

Oculi. i. sentit eam cōmplone sp̄ua lium uel sc̄ ex cellentes & reddent.

Sit in oculis acutũ spualiũ sensuum accipi in capill' pot' notari p̄ulalitas cogitacōnũ q̄ oēs ad uniũ fine celestis boni tendunt. unde capillis eq̄ tur q̄ aialia munda sit & ardua ru pium querunt g̃ra pastus.

In ascensu & uelocitate uirtutum in descendendo & puro pastu.

Que ascenderet. de illo qui est te stimoniũ se uirtutib; sic ipse p̄ixit. q̄ me cōfessus fuerit. e. h. confitebor & e. e. c. p. meo.

Sicut in capill' fragiliores eccl'e p̄pli qui mortificatem p̄stant signa tur sic in dentib; fortiores eiusq; & ad regendã eccl'iam apti qui firmitate preualent.

Et sterl' ñ est. nec inte illes depu tantur qui abluti statim et hac

IIII

[illegible]

[illegible]

lem fidei quam vel ipsi per se vel alii pro ipsis confessi sunt. habuerunt et novum bone operationis quia in te omnes Christi si expectati fuissent. sterilis et erunt: vnde dicitur consummati in brevi expleverunt tempora longua multa.

Quorum est baptismo purificari professorum est et maxime eorum quibus circa omnium commissa est renuntiare omnibus que possident.

Sicut vitta coccinea. quia domini sanguinis quo redempta est ecclesia preconium predicare non cessat. vel quia predicatores sancti caritatis ardore flammescunt.

Deum quod omnibus faciunt suas predicationes que sapidas escas hominibus apponunt.

Ita .i. pudibundi prelati que facies sunt ecclesie in quorum conspectu pudet alios male agere.

Ingenuis verecundia in malo pudor. o passio Christi. hic quasi ruborem ecclesia ingenuis cum sacramentum dominice passionis fatetur vel hoc ostendit et candore cum pulsata pluribus castratum puri cordis plaudet sed eo grave salutaris crucis habet pudorem.

Latet confessionem in vestibus crucis possunt in ecclesia audire plurimas exercendere. vel et miracula que ipsi ecclesie sunt divinitus collata possunt videre solos cum fidelibus innuere. ipsa autem sola aīa nobis nota est quanto amore teneantur vite invisibilis quanto amore erga deum et proximum flammescat.

que in baptismo loti in virtutes procedunt.

gemini ubi fetus sunt in.
omnes capilli dentes.

eo. Omnes gemellis fetibus et sterilis non

alius scientia bonum operis non gene
rent. gratia electus que capillos

est inter eas. Sicut

impermanere capita ne recedat.

vitta coccinea.

que illa labia dicit

labia tua. et elo

recipienda quia ipsa doctrina est

quium tuum

dulcis etenim illis quibus predicant

dulce. Sicut

que in opere adimplent.

fragmentum ma

li punici ita ge

ne tue absque eo

quod intrinsecus

munientem

latet. Sicut t

in se fugientes que manu

fortis. que .i. robusta

ris david collum

ordo. ad tutelam fidei

tuum quod edificata

cum propugnacu

que pro patribus

lis mille clipei

Collum extendimus quando longius prospicimus. sic predicatores collum propter ipsorum de longe speculationem. turris propter fortitudinem et propter excellens grandiorem

celestium contemplationem. vel collum quia cibos in corpus demittunt vel quia corpus demittunt vel quia corpus capiti iungunt vnde dominus dat panes discipulis. discipuli apponunt turbis.

pendet ex ea. Omnis armatura

Pugnacula sunt in divinis scripturis sentientibus sunt in quibus tuti sunt quidem longo ab invasoribus

Predicatores vitta dicuntur quia fluxas cogitationes in cordibus hominum sive predicationibus destringunt ne fluant et cordis oculos premant.

In colore exterius purpuream voluntas martyrum. in albis granis quod cortice fracto videntur candor virtutum que augetur dum caro colliditur candor enim dum impleta passione mirabiliter nitet.

Absque eo quod m .i. licet sit magna que exterius apparent maiora tamen in occulto retinentur quod dentem oculi soli videntur.

Propter aliud predicatores ecclesie. propter aliud dentes propter aliud gene. propter aliud collum vocantur.

Turris est inexpugnabilis predicatorum constantia quod ad defendendam fidem edificata et ad repellenda hostium tela a forti manu dei et de solidabili lege est constructa. cum propugnaculis .i. divinarum scripturarum cum novitatis qui aperit sensum ut intelligant scripturas et dicit fortitudinem sua firmant predicationem propugnacula et miraculorum quibus adiuvatur predicatio. nam sanctis in morbis corporalibus ad salutem anime facile perveniunt.

[illegible]

ratio est quia fieri spon
te et heticos ... se
minuunt diu illos pu
niunt.

Hec duo hyn. c. sc. duo p.
qui per humilitatem se p.
nos intelligunt predicatores
sed caritate currentes omnia
obstacula mundi transi
liunt et saltibus contempla
tionis ad summa ascendunt.

Quia in his huius refecti
onem que florent vir
tutibus et splendent dum
et ipsum quem desiderant ad
huc de vultu videre non
possunt.

Donec aspiret. postquam
dies illa venerit nec de
scendi vel nec descendi tem
pus erit. sed estimatio
omnibus hic tenebris sub
... sol.

Et ad collem. id est ad il
los qui suavis odorem
omnibus et aliis bonis e
mittunt.

Tota p. non solum me lec
tionibus ... que ... inter
... qui pu
silli et fragiles videntur.

Libani mons ... he
braice ... candidatio
... dicitur
... ad montem m. et a.
e thuris.

Veni fide. veni ope veni
alios adducendo ...
veni per fidem terre
tatis.

... ameris. ne so...

operatores vel doctrine celestis per quam sed non solum euadunt sed etiam sis su
perant magis minor. dum quosdam ab errore vel uiciis retrahunt. q.
omnia a prelatis dependent q. ab eis exemplum resistendi et vincendi accipi
mus.

q. secundum hoc
fortium duo u
et iuvenum — q. a caprea ge.
bera tua. Sicut
id est a Christo vel caprea synagoga
duo hynnuli ca
pree gemelli qui
q. i. usque in finem seculi quam p...
... in labore noctis ...
pascuntur in liliis
side contemplatione
donec aspiret di
es et inclinentur
q. ... per singula talis est ...
i. addit gratiam ... superioribus q.
superioribus ...
umbre. Vadam
q. i. sublimes qui fructum mar
tyrii proferunt
ad montem myrre
et ad collem thu
q. id vadam q. tota pulchra es
ris. Tota pulchra
pulchritudo tua me invitat ...
es amica mea et
... delectat q. i. criminalis vel
macula non est in
pl. q. cum magno conatu
te. Veni de liba
a corde q. de candore ...
no sponsa mea.
q. ... vite ... q. illo in
veni de libano.
... ad ... venit ...
mus.
veni coronabis.
q. in quiete ... vel ...
vigilem ... q. ... vel
de capite amana
... vel qui ...

Similitudinis figuris eadem ecclesie misteria
repetuntur. sed repetita nouum semper
aliquid afferunt et per quam nou
tatem animos audientium amplius de
lectant. Duo quoque ubera predicatores de
duobus populis qui ... q. cauta p.
premunt ... q. in ... corrigit
et in corpus ecclesie trahunt ... colli
q. uitale flatum eterna gaudia predi
cando ministrant et cibos doctri
ne ... q. lac paruuli in Christo infu
dunt. q. sic hinnuli. q. q. altos
que sunt agenda discernunt et ne
loca ... operatoris de ualle laci
... auolant. gemelli. q. ean
dem uel lac quod erogant fide eadem
sacramenta predicant quem uel lac quod ero
gant in eis deficiat pascuntur flo
ribus scripturarum et exemplis ... ea
semper recolendo.

Vadam ad montem. q. nouos po
pulos cotidie congrego. et sermo est
ad ecclesiam de gentibus post ...
... uideri promissa uocato syna
goge. que in fine mundi est futura
... uocato ... gentium. unde
mox de amplissima pulchritudi
ne uniuscuiusque ecclesie que uel de iu
deis uel de quibuscumque gentibus
per totum orbem congreganda erat mox
subditur. to. p.

Veni. d. et q. uado ad te. tu debes
uenire ad me cogitatione. locutione o
pe. vel primi gradus in carne pro
bono ope sedes in absolutione carnis
ad participandam beatitudinem in ara
tans recepto corpore ... in resur
rectione dupplices accipiet stolas.

Dum predicatores ... tales ad salu
te ... corona de principibus ...
certamine cor...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Vulnerasti cor meum soror mea etc. loco [illegible] in uno ... collo colli tui. hoc est [illegible] ... Vulnerasti ... vulnerasti cum et terti. In uno oculorum [illegible] ... qui venit de libano et venit de libano ... Vulnerasti me [illegible] amoris ... carne [illegible] ... Vulnerasti [illegible]

Sicut odor vestimentorum ... [illegible] ... odor [illegible] ... fides ... [illegible] ... flagelli ... [illegible]

montes videt. in quibus leones habitant. per quos demonia notantur qui et nos seviunt et quibus illi subiti sunt quorum corda fuerunt cubilia leonum diu. maxime eorum confessione dictis credimus. qui de leonum cubilibus coronantur. de quibus leo pellitur.

Leones per superbiam vel violentiam. pardi per crudelitatem vel variationem artium malignarum. montium nomine superba infidelium corda.

Vulnerasti ideo debes venire et de acquisitione aliorum laborare quia diligo te et ideo dabo tibi coronam de omnibus illis quos parasti michi locum inter diversos.

Et tanto amo te quia doctrina tua continetur in superioribus ubi et est pulchra ad consolationem infirmorum et sustentationem parvulorum.

Mamme discrecio dei et proximi per quas mens sancta sensus suos nutrit dum de caritate coniunctas et proximus quos post impendit. Quas mammas quantum diligat sponsus in repetitione laudis manifestat dicens. pulcriora.

Odor. i. suavissima fama fidei dispersa per totum orbem latior est quam lex prius que in sola iudea coangustatur.

Odor. i. fama virtutum spiritualium que ex caritate oriuntur. unde et deo placent et quasi inunguntur. vel opera que fiunt per spiritum sanctum.

Super omnia aromata. i. super omnia bona opera que faciunt improbi. que et si aliquando hominibus placent tamen deo non quantum quia ex caritate non procedunt vel super omnia aromata. i. ministeria veteris testamenti que fuerunt figura horum.

Considerate postquam singula ecclesie membra dicis singulariter [illegible]

et hermon de cubilibus leonum de montibus pardorum. Vulnerasti cor meum soror mea sponsa. vulnerasti cor meum in uno oculorum tuorum et in uno crine colli tui. Quam pulchre sunt mamme tue soror mea sponsa. Pulchriora sunt ubera tua vino. et odor unguentorum tuorum super omnia aromata. Favus distillans labia tua sponsa

[interlinear: i. a vanitate et a pravitate ... mique / terre / i. superbie / per amorem tuum ... / vel in verbo vulnerasti / i. cohe- / per arram fidei / que dulces tantis amoris repercussit et aliis causa adiungit / que in unitate predicatorum quia omnes id predicant et id amant et concorditer / i. lac et potum continens pro tempore / tuo / honestiora et utiliora sunt omni scientia tua / vel que philosophice et legales doctrine / i. fama omnium virtutum celebrata nomen / que dulcius ... pot qui vult / que per vocem predicatorum]

per sanctum

quos ipse et per quos alios diabolus per studium magis in vigilantiam decipit et sicut per sanctos eos ad quos ignorantia aliis deceptoris volat per hermon. tales qui quasi in natura proprio se ad nequitiam non quod diabolus desit prolubile. i. illos qui[bus] et per quos alius persecutoria orationem sevitia a per pardos hereticos quorum diversitatis dolis decipit de quorum singulorum principalibus deo victore confert sancti corona.

In unitate audientium que ad iacent doctoribus. unde dicitur multitudinis credentium erat cor unum et anima una.

Omnis tua pulcritudo tibi placet sed maxime placet unitas catholica quia et i placatur et in subditis videt.

Quam pulchre. s. m. Supra sponsam in dilecto una laudabat hic dilectus sponse unitatem commendat. in quo notatur unitas christi et ecclesie que fit quia duo ut ait apostolus. in carne una. sed sicut laude alterius alterum laudat doctrina est sed quia dat ecclesie quia ministrat.

Favus mel in cera est spirituale eloquiorum sensus dominorum. in littera distillans quia pene singule fere mistos h[illegible]

[illegible]

Supra pl[illegible]

[marginal glosses, left and right columns: Soror mea ... sponsa ... fides ... Vulnerasti cor meum ... In uno oculorum ... in uno crine colli tui ... Favus distillans labia tua ... sponsa ... mel et lac ... Odor ... quia ... anima ... distillat ... [illegible]]

Quoniam in carnis fragilitate sapientia magna habetur sicut mel in cera absconditur.

Supra nomine unguentorum infusio Sancti Spiritus ostenditur quibus corda fidelium illustrantur et ad spirituale certamen preparantur. Vocabulo vestimentorum seu vestitorum notantur que sunt vite et pulchra distinctione que per se ipsos fiunt opera virtutum operantur que non divina largitione sunt modo dona operationis excedunt.

Quoniam peccatrice alique corrupte et tamen aliqui quandam dulcedinis continent hic mel non in lingua sed sub lingua.

Duos scortos ponit in quibus status duo contemplativorum et activorum signantur quorum utrique adversus eos ab adversario collidi non possunt vel fructu privari.

Multi inter fideles vivant in quibus hic locum sed hic in orto sunt ut resto si [illegible] spiritu a nobis sed ut palea excuciendi.

Quia ecclesia que fontis nomine designatur primum prima in iudea postea dilatata est per orbem terrarum. Recte subditur emissiones que illa prima ecclesia [illegible] ac deinde ad vitam fonte paradisum esse emisit.

Ecclesia fons quia doctrina salutaris humidat unde primus irrigatur hic. Signatus quia spiritualem sensum indignis abscondit que nulla incorruptione turbatur.

Mel et lac sub lingua tua et odor vestimentorum tuorum sicut odor thuris. Ortus conclusus soror mea sponsa. Ortus conclusus fons signatus. Emissiones tue paradisus malorum punicorum cum po[morum]

Et dulcedo sapientie que maiorum datur et doctrina parvulis congrua que omnibus datur et in medietate omne [illegible].

Que quidem gignit gemina spiritualium opera. Que est illa de qua dicitur. Ortus conclusus in christo [illegible] ab orto. Que dicitur sponsa. Verbum munitur que est non expositum sicut vel hoc murum et ante muralem. Conclusus fons que per sacramenta signatur ut timentes lateat et amicos pateat. Signatus emissiones.

Idest fructus orti scilicet opera que post plantationem et irrigationem baptismi prodierunt in me per scilicet maturitatem refectio ita me delectans ut paradisus.

Que per mar[tyrium] emissiones. Tertio post ablutionem baptismi.

Delibuta digna laude commendat illa quippe sunt membra vel magna vel parva que sic unctionis spiritualis sunt infusione decorata laudantur. Et vestimenta idest opera iustitie quibus et Christus omne corpus est ornatum. Nemo quippe in eo vita inveniatur nisi operibus iustitie induitur que vel ipse facit vel fratribus facit alii per eos fecerunt et in illo.

Tanta est dulcedo spiritualis in ubi quanta corporalis est in mello et lacte et hec sub lingua idest sicut mel liber presens sed non bonus.

Et odor vel idest fama operum bonorum quibus vestiuntur ne nudi inveniantur et quibus turpitudo precedentium delictorum operiatur est sicut thuris quia in omnibus suis operibus orat cum bene operatur cum intentione perveniendi ad dominum unde sine intermissione orate.

Ortus assimilatur ecclesia mulieris persone per speciositatem per singulorum dispositione graduum per concordiam unitatis compositionem que per universum amatori singulas partes sponse singulis rebus preciosis comparare totam partem plurimis et maximis speciebus comparat. Aperit que orto per copiosis operum fructibus in quo sicut dictum est tangit in primis fons baptismi sine quo nullus sequuntur fructus deinde unguenta idest dona Sancti Spiritus que sunt fonti ita primam ut arbores crescant et fructus ferant scilicet illa in cordibus adhuc rudium et tenerorum apostolorum que delibant per spiritum sanctum quia mundo renuntiabunt et ad ista sustinebunt et sicut postea arbores illi eius velut a in iam crescentes iam florentes tandem fructus maturi quorum operum perfectione iam reficiunt Christum. Sicut hic ordinat secundum que alterum sequitur post altera et a dignior incipit ut ita vos sponse commendat sed capitalior

dan xii vetet est quale non fuit ex quo gentes esse ceperunt. et hoc facit ad martires pertinet. et aloe quod ad amaritudinem pertinet ... aloe ... amaritudinem [illegible] ... et sicut tribulatione qua habebit confessores in ... que math. xxiiii erit enim tunc tribulatio magna qualis non fuit ab initio mundi. [illegible] ... in glosa ... carismatibus omnibus [illegible]

[illegible marginal gloss]

Cyprus est in egypto aromatica arbor semine candido et odore que coquitur in oleo et exprimitur unguentum regale quod cyprus dicitur paratur. sic in tenebris huius mundi divine gratie benedictio in pinguedine caritatis suscipitur. et famis temptationum plantatur quibus sociatur. nardus herba humilis est .i. fides dominice passionis et imitatio. iungitur igitur cyprus nardo cum divina gratia confortat nos compati christo. unde nardus croco iungitur cum in caritate et morte liberanti primus.

que gratia divina gratiam nardus
Cypri cum nar
dominicam passionem. croc caritatem
do. nardus et cro
exprimit
cus fistula et ci
namonum cum

Fistula que et cassia arbor aromatica sed parva est arte robusti corticis et purpurei que ad curandum infirmitatem molestias valet que pro sui brevitate a quibusdam inter herbas odoriferas reputatur. que humiles significat qui dominice passionis memores ad patiendum pro domino se parant. cinnamomum est arbor brevis sed odorifera et dulcis cinerei coloris ad medicine usum. fistule duplo prestans. et significat illos qui se minimos reputant. quorum humilitas apud deum laudem habet et dulcedinem. et ubi post purpuream fistulis ponitur cinnamomum cineris coloris. quia per recordationem dominice passionis oritur nobis despectus nostre virtutis.

... et calens et significans caritatem. crocus est aurei coloris et significat divina sapientia imbutos.

Fistula et cinnamomum in orto cum lignis libani ponuntur quia in ecclesia qui humiles et pacientes sunt cum illis qui ecclesiam portando vel virtutes faciendo muniunt palmam retributionis expectant.

Cum .u. lin. sicut fistula et ci. humiles sunt cogitationes. sic ligna libani que alta et robusta sunt demonstrant sublimes sanctorum actiones et orationes.

que .i. cum universis aliis precedentibus que
universis lignis
figuratis sed possint intelligi mirabilis
libani. Mirra

Mirra et aloe. innectuntur cadavera experimento quia natura eorum est ut unctionis hec corpora non putrescant.

et aloe cum omnibus
primis unguen
talis sit fructus orti
tis. Fons orto
talis est fons quod utriusque ...
rum puteus a
quarum viventium
que ab alio ad que inferiores obstaculo ... nullo retinentur obstaculo
que fluunt im
que per impositionem illud domini manus sunt
petu de libano.
que et ut sit talis orti surge .i. pugna ... qui recede vel ...
Surge aquilo

Mirra inputribile corpus reddunt et significat illos qui amaritudine et pena corporis suum reddunt securum a motibus carnalibus et ab omni adulta prava. aloe non tantam vim habet quantam mirra sed equivalet contra putredinem.

In orto domini conclusio inter alias nascitur fons ortorum quia de primitiva ecclesia processit in mundum doctrina celestis que plures ecclesias .i. ortos procreavit. de quo fonte bene subinfertur puteus aquarum viventium quia eadem doctrina ecclesie et fons est ortorum quia spirituales fructus gignit in hiis quos vel irrigat instituendo. et puteus est quia occulta misteria que sola sola per revelationem sancti spiritus panduntur. aquarum viventium quia divina ecclesie eloquia que de terrenis fontibus divine gratie thesauros producunt atque in vitam eternam ducunt de libano .i. de ecclesia que et candida est per mundiciam fidei et alta per virtutum gloriam.

Primis .i. cum carismatibus virtutum excellentibus et pulchra inviolabiles et arbor cum unguentis. quia dum carnem a luxuria et lascivia restringunt consequentur maiora dona spiritus sancti suscipiunt.

Inscrutabilis amor sponse que hic sunt intrantes et in futuro exemplum ...

[illegible left-margin glosses]

comedet p(ro)da. s(ecun)do q(uia) talia in elemosinas largitione ... et dedisti michi manducare ... fructum pomorum suor(um) ... s(ecun)do membra ... in umbra diffundendo ... delectando ...

Veni in ortum meum

In aquilone adu(er)sa tri/di in austro blandien/ta intellige q(uia) gemi/na expugnatione probat/ ecclesia. surge p(er)mutan/tis esse in imparatos.

Veniat. Audiens eccl(es)ia / se temptationib(us) p(er)tendam / p(ro)bationi delecti n(on) cede/ret, s(ed) ne superaret au/xilium eius ruius q(ui) / n(on) patitur nos tempta/ri supra id q(uod) possumus.

Qui promiserat se futuru(m) / nobiscum usq(ue) ad co(n)sum/mationem seculi n(on) q(uia) ma/gis indigeo maiori g(ra)/cia me visitet.

Veni in ortum meum. Spo/sus desiderio eccl(es)ie re(spon)dens / eam q(uod) petierat se iam / fecisse testatur. Vel qu(ia) ge/nus in amorem spirit(us) / invitat possidet accendi.

Non solum ipse p(ro)p(ri)is elec/tor(um) actib(us) delectatur s(ed) / co(n)hortatur fideles ad co(n)/gaudend(um) s(ib)i. talium vita / o. ut amplius invicem mu/tuam dilectionem carita(tem) ex/hibeant et minores q(ui) / in maiorib(us) viderint / memorie imitari sa/tagant.

Inebriamini. post / notitiam gaudii ipsas / virtutes bonor(um) venera/ndo corporeum intus / obliviscentes et ad amore(m) / eternor(um) accensi tempo/rales penas n(on) sentiant / sic ebrii q(uia) obli-

ter. p(er)fla ortum meum et fluent aromata illius. Veniat dilectus meus in ortum suum ut comedat fructum pomorum suorum. Veni in ortum meum soror mea sponsa, messui myrram meam cum aromatibus meis, comedi favum cum melle meo et bibi vinum meum cum lacte meo. Comedite amici mei. bibite et inebriamini cari(ssimi)

restabat ut o(mn)ib(us) firmite(r) ordinate / ap(os)tolis nequaq(uam) ad vexandos temp/tandi negaretur assensus. s(ed) potius / monstraret q(uod) quo amplius flagel/laretur, eo amplius in(tim)a fructuum / illius suavitatis panderetur.

Perfla .i. infer tribulationem vel pre/mendo vel blandiendo ut ecc(lesi)a inte/rioq(ue) pulsata et p(ro)bata mirum odo/rem constantie sue et humanitatis / virtutis [illegible] diffundat et in fine / mundi potius in enarrabili fra/grantia sue suavitatis saciabitur.

Vel potest ex voce patrum sic intelli/gi. Veniat di. m. in ortum q(ui) sicut / eum semp(er) diligim(us) et ei servire / curamus sic ipse in temptationib(us) n(on) / sinat nos usq(ue) ad defectum co(n)teri s(ed) / s(ed) iam reddat nob(is) mercede(m) prede/notionis.

Errantes corrigendo infirmos / sublevando. bona a gentes conf(ir)/mando in [illegible] meos in vase / colligendo.

Mirra martires amare passos v(e)l / et omnes qui carnem suam crucifige/runt cum vitiis et concupiscentiis.

Per favum qui in scripturis du/lcedinem spiritualis intelligentie q(ue)/runt et aliis delucidant. p(er) mel q(ui) / epulis divini cibi sibi appositis / libent(er) gustant et his insaciabi/liter vesci desiderant. p(er) vinum fortes / celestium predicatores. p(er) lac infir/mi adhuc auditores qui licet di/ulis studiorum modis discreperent / una tamen superne retributionis spe co(m)/munes arbitror super unus applicat.

Ego dormio. Ecclesia gentilis [illegible] / [illegible] commendata ne se citra p(re)/dicationem dimittat et soli contem/plationi intendat innuitque ea

Ego dormio et cor meum vigilat. Sup. vocata sunt sponsa ad eam alios hic ostendit eam h. sunt. Ut hoc sit excusata a. q. ea a. et dividitur primo d. se desid. p. superiora contemplatione. Se d. se vigilare p. cautela et superiora contemplationem expectationem. Ego et cor meum vigilat. Ego dormio

immaculata in baptismo sine turpe etc. XXX. iiii. effundit sup. vos aquam mundam. Quia caput meum plenum est rore hec est causa quod velit padre ne differat. Quia

---

de illa successione ecclesie que est in hoc presenti seculo ab illo. s. tempore quo plenitudo gentium intravit usque ad finem mundi qui videt intra burum. Et hic non videtur intenti a domino ad fideles. sed potius ad eos exhortandos qui se tepidi in ecclesia dicit itaque ipsa ecclesia. Ego dormio.

Surge a bono et quiete contemplationis et ipsi cordi ut removeas maior obstaculis huius invitans spiritualis pietate ad invitat.

Caput meum. i. fides mea et amor meus in cordibus eorum excitatus amore eternorum refrigerit et quia presules de fecerit. Cincinni. i. amor proximorum quo sunt mei capilli capiti adherentes sunt guttis pleni noctium. i. patiuntur grave frigus persecutionis tenebrosorum. i. et erga me sunt infideles et proximos persequuntur. Et eorum correngendorum oportet te dulcedinem contemplationis interponere.

Idest magnus mihi est tenuis implicatis. Et qui sunt capilli mei tepescentis. s. dolorem ad illicita.

Expoliavi me. Ecclesia non mobediens de muneredo officio sed metuens in assumenda servitute cura ne corruat in peccata. sine quibus non transigitur hec vita. Exuit expoliavi et c.

Qui ad sollicitudinem regendarum animarum accingitur restat in quibus eterna polleat ad prudendam quia eius experimentum necessarium sub fidera insiglet.

Dilectus meus. Ecclesia amore calidus dominus amorem erga se virtutem ipsius amor maxime amore inter cognoscit aperte fieri donatur. Dulcis m. quia promisso quod sit in illa

---

de persecutione quieti et contemplationi vaco. quia mentis oculos ne
mio et cor meum
quem quietis per blanditias fallacitur et pudet et laborat. quia inspirata
vigilat. Vox dilecti
mei. quia ad quod ideo me ducit id sponsum velle intelligo.
cti mei pulsantis
quia. i. tu non solum monet corde turpia sed et astringit volens. quia paratam me.
Surge et aperi michi.
quia quia coheres. quia ponit eos. et quia iugum servitutis egressa archanorum meorum conscia.
Soror mea. et amica mea. Columba.
quia quia spe mea dono illustrata non invidia. quia quia segregata a negotiosis actibus divinis es sub tenuibus aspectibus.
quia comeas. ut est
ba mea. inmaculata mea. Quia caput
ergo caput. i. quidam ex membris meis
meum plenum
est rore. et cinci
quia. i. victus quia per te
ni mei guttis
nebulis ignorantie non sentiunt vel frigido torpore.
noctium. Expoliavi
quia. i. proxi
exivi.
quia impedimentum
tunica mea. quomodo
iam scelerati.
quia ei indurare
quando sed tempore certe grave sed est
induar illam.
lavi pedes meos
quomodo inquina
quia facien
bo illos. Dilec
dum tamen esse quia.
quia invisibi
tus meus mi
lis inspirando.
sit manum suam

Exper. Manum per fora
men mittit cum vir
tute sua animum

---

comedit. nec faciat
que epistolas scripturarum didicit et victorum exempla novit. nec tamen vitam correxerit. vivit et non inebriatur qui precepta vite letabundus audit. Sed ad splendida pigritie remanet.

Cincinni sunt capilli crispi et implicati. ut per caput fortiores per cincinnos infirmiores adherentes capiti.

Idest pravis sententiis quos per ignorantiam commiserunt vel illis que mala esse sciunt sed ob securitatem non refugiunt.

Quando non potest ut de culmine contemplationis egrediens virtutis mundi de sordibus polluatur. Quia recepta sollicitudine experimentum subsidiorum quia liber exterius decedens difficile vitat peccatum.

J. Cogitationes quibus aliquando eternum tangere solebam terrenis ele... curis corruptionis ab... ... ut intrare merer in celeste palatium.

---

caput meum et c. quia appi in aula paterni ... Quia dicit est. Quia caput meum. s. per quod caput meum est. s. per hec. s. per dedicatum sup. omni creatum plenum est rore gratie. s. plenum gratie et veritatis. Et cincinni mei. s. ... capilli crispi et intricati ad caput et reflexi ad caput. s. appi sunt ad caput reflexi amoris voce per ... quasi nos sup. alios a c... s. guttis noctium. s. variis dolore mea et ... est ... ut sit ... glosa de ... non est. Quia caput meum plenum est rore. s. maiores et reflexa fideles. Et cincinni mei. s. minores guttis noctium. s. vanis et ... Vox dilecti mei pulsantis amor de ... nemo de ... benignitatis ... glosa capud meum. s. fides mea et amor meum in cordibus eorum ... eternorum refrigerit et ... pesunt defecit et cincinni mei. s. amor proximorum qui sunt capilli mei ... adherentes sunt pleni guttis noctium. s. ... persecutionis et ... contemplantis interponere. Expoliavi me tunica quod ... sacra sponsa ... dum ... Cum quia ... cer... cur refringere ...

Vox dilecti mei pulsantis. Aperi soror mea. amica mea. columba mea. immaculata mea. quia caput meum plenum est rore et cincinni mei guttis noctium. Hec est est quia ... vocat ad eam ... excusatio sponse ... expoliavi me ...

venit in ... ad dei ... vocat me sponsus ad eam ... sed ego dormio non ... quia est ... dormio et desidero ... non ... vigilare nec ... ad ... dormientes et diu ... dormire ... et cor meum vigilat per cautelam et expectationem ne sathanas ... se in angelum lucis ... ad cor ... ne dormiens ... ... qui ... lanc... a ... in ... ne ... dormiens a ... voluptatis ... quieto.

... sponsi vocantis ... dilecti mei nisit ... sponse obedientis. sunt ... dormio et ... vox dilecti mei ... ego dormio et cor ... vox dilecti mei ... est ad me. dilecti mei ... pulsantis. s. instant ad eam ... ad ... et pulso ... manu ... et dextera ... longitudo dierum in dextera illius et in sinistra illius ... et ideo ... manum ... pulsat et ... recepit ... manum ... de ... iob. xix. manus domini ... me de ... et c. ... in ... manus dilecti ... aliqui ... hinc surgere ... aperi ... male habere ... in ... non est surgere ... ad corda ...

Surrexi ut aperirem dilecto meo. Hec est ... [illegible]

[illegible] ... nem. vel ad memoriam nostram reduxit operationem quam in nobis operatus est. quia nulli egens de sinu patris egrediens in terris pro nobis conversari voluit.

Post per ventrem intelligitur mollicies et fragilitas illorum qui predicationis officium susceperunt. quia se minus idoneos recognoscunt. et timent.

Dicat quia dilectus misit manum per foramen se retrigit ac eternorum conversatione cum tactu vehementer inflammata cupit tam non per angustiam foraminis eius manum contingere sed patefacta cordis ianua felicissimo eius amplexu perfrui. i. fruitione divine illustrationis quam raptim senserat plenius saciari. sed quia nulli electorum in hac vita conceditur perfecta visio eternorum que in alia vita servatur recte subditur. at ille d. t.

Prius constricta et gelata frigore infidelitatis. coacta vero sole ad compunctionem resolvitur.

[gloss: quasi cuiusdam respicientis apta] **per foramen. et** [gloss: licet tenuiam] **venter meus** [gloss: qui prius nesciebat compassionis ... in] **intremuit ad** [gloss: spiritualem] **tactum eius.** [gloss: quia et frenis eius auxilio surrexi] **Surrexi ut a**[gloss: dicendo verbum dei]**perirem dilecto** [gloss: operationes qualitercumque eius] **meo. manus** [gloss: quia expellerent quicquid possent] **mee distillave**[gloss: quia exemplum amara]**runt mirram** [gloss: patientia patiendi quia sunt] **digitum plen**[gloss: quia quam imputabiles facit quia et quia actus et intimo placere]**i et mirra proba tissima pessuli hostii mei apu**[gloss: quod cum aperiret illapsus est]**i dilecto meo. at ille declina**[gloss: in corda ipsorum quia quod non nisi ad plenum patet sed incomprehensibilis sensus omnem excedit]**verunt atque transierat. Ani ma mea lique**[gloss: quia intimavit se]**facta est ut dilec**[gloss: in et voluntate sua in intro]**tus locutus est**

Venter intremuerit quia infirmitas gaudens de celesti intellectu in sua exultatione turbatur et timet ne perdat quod tenuit nescit.

[gloss: ... compunctionem quia nemo in cor... ... delictum et bona opera ...]

... operit multitudinem peccatorum et fidem dilecti mei auxilio. a quo tamen sunt compuncta corda eorum.

Venter i. mollis et fluxa pars ... vel ventris nomine eorum designatur quia sicut cibi in ventre ita cogitationes in corde excoquuntur. eorum contremiscit si facte recursum premio quod deus fecit pertimescit.

Surrexi a dormitatione ad laborem quia necesse est ut qui vacationem predicare disponit prius ad agenda ea que predicat assurgat ne ab his predicans ipse reprobus efficiatur cui subiuncta verba conveniunt. manus mee.

Digiti i. discretio ut solo intuitu superne retributionis non pro humano commodo ostendantur opera si fiunt. vel in manu sunt discretio digiti sic in operibus oportet discretionem adhibi alioquin non valent.

Causam peccati i. in medullitatem vel quamlibet aliam quia ut pessulum hostium sic eam detinet peccatum qua remota removetur et ablato peccato patet via christo.

Transit quidem cum locutus est in mandata sua credentibus ut patienter eum expectarent. et postquam locutus est. anima m. l. est.

Ecce iam varius gradus. primitiva fuit ex iudeis nata per quos et postquam hec gentium de qua hactenus actum est. que gentilis ut diximus hanc etiam instruit de quibus exequitur quod usque ad novissimam ... reliquias durabit successu ... et subditorum.

Pessulum hostii mei aperui dilecto meo. at ille declinaverat atque transierat. Hec est ... [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Et non respondit michi. Invenerunt me vigiles qui circueunt civitatem. percusserunt me et vulneraverunt me. tulerunt pallium meum custodes murorum. Adiuro vos filie ierusalem si inveneritis dilectum meum ut nuntietis ei quia amore langueo. Qualis est dilectus tuus ex dilecto o pulcherrima mulierum. Qualis est dilectus tuus quia sic adiurasti nos. Dilectus meus candidus et rubicundus. electus ex milibus. Caput eius aurum optimum

Illos quos aspicit qui pallium erant ...

Omnia quippe tamen mea remansisse deprehendunt et extinguunt eam et velut insensibilem ad quietem firmam reddunt.

Pallium tollunt percussores quia quod pompe secularis residuum erat ab eo auferunt vel sic per pigritiam ...

Vox filie supernorum spirituum qui iam cum deo regnant. vel per filias ierusalem possunt accipi et inferiores in ecclesia quos ammonet et superiores ...

Qualis est ... sponsa tabescens nimia conscientie expavescens et pigritiam suam accusans ... ad laborem festinat dicens. obsecro quia sic adiuras ut fervore caritatis divine ... me quia fac ardere et salutari admonitione in eius amore me ...

Devotos tue adiurationis ostendit cum esset magnus quem ... inquirunt.

Primo nudus et solus venit in mundum post modum passione cruentus ... de mundo. vel per candidus candore divinitatis. per rubicundus carnem passam accipe ... deum et hominem ...

Electus ex milibus. et c. quia unus mediator dei et hominum ... hominem accepit. unde dicitur. hic est filius meus dilectus in quo michi complacui ... non est inventus alius in celo in terra qui accipere librum ...

Vel caput .i. divinitas quia caput christi ...

Adiuro vos adolescentule ierusalem cognitionem promote ad famulos dei quos angelicam in terris vitam agere crediderunt devote veniunt et eos exorant ut in tempore sue orationis domino se commendent.

Invenientis cum accessit ... omnis ut dent in gratiam sue inventionis.

Appetita et proxima ... virtutum ac potentie et ... laude ... decantat ... mentibus et solent ... religio ...

Alia translatio ... et albus ...

(c) Ministerio de Cultura

Fugite despicabiles mundo qr illa clamosa et impia avis. i. e. ut nulli sacramenta committat donec sibi ul' sue matri similari videant ul' qr cum pulchri sunt se fuisse nigros intelligunt ex natura sua.

Solent columbe iuxta fluenta aquarum residere ut volantis accipitris in aqua umbram videant et sic ungues vitent. sic isti in scripturis fraudes demonum perspiciunt et ex deceptione quam attendunt quasi ex umbra hostem agnoscunt et fugiunt. q fluenta plenissima dicit qr de quibus cumque in scriptura consilium queritur per illa ad plenum invenitur.

Docet in multis veris legis eruditio. in fluentis dominicis gloria perfectio intelligitur qr precipitores et nova et vetera proferunt.

Labia verba doctrine eius que claritatem regni celestis promittunt gravia patientibus, mirram primam. qr contemptionis ... litteratum ... .

sicut elate palmarum nigre. quasi corvus. Oculi eius sicut columbe super rivulos aquarum. que lacte sunt lote. et resident iuxta fluenta plenissima. Gene eius sicut areole aromatum consite a pigmentariis. labia eius labia distillantia mirram primam. Manus illius tornatiles. aure plene iacinctis. Venter illius ... saphiris.

te et non sicut despicabiles. oculi i. dona sancti spiritus que ipse deus quam amatores suos non in terreno more ... nolunt ... sed in similitudine aquarum claros et perspicuos reddunt nil tenebrosi habentes. ... et mundis aquis non stagnis turbulentis comparantur. qr dum vident et divinorum carismatum luce replentur. que carismata qr sola gratia dantur ... q lacte sunt lote. qr sicut mater sola naturali dilectione lac filiis meis ministrat sic deus sola gratia dantur dona carismatum filiis donat. q resident iuxta fluenta aquarum plenissima. qr eorum de deo claritas videtur tanto magis ad altiora cognoscenda intendunt. Gene i. modestia et pietas salvatoris q illo singulariter refulgerunt que sunt sicut areole. a. quadmodum ordinate sunt areole ab hominibus expectantibus odoris et aspectus gratiam ita mediator in carne apparens doctrine modestia et dulcedine delectabat presentes ... absentes consite a. p. hoc est apostolis et prophetis qui concordi voce non solum eius sermones sed et mores sacris paginis descripserunt. in futura eius ... na in carnationis ... carnatus et modestia lazarum flevit. sicut agnus obmutuit et talia.

Manus i. opera Christi. que et verbo docuit opere complevit ut de doctrinam suam ... operibus confirmaret tornatiles qr in promptu habet facere quod voluit ut tornatura cetera est expeditior ... aliis. et qr in se omnem regulam iustitie tenet. unde dicitur oportet me implere omnem iustitiam. aure qr virtutes quas in hominibus gessit divinitatis gratiam prestant. q nos ad spem et amorem celestium excitant iacinctis ... aerei coloris est. Venter i. fra...

que fundate
sunt super bases au
reas. Species eius
ut libani. electus
ut cedri. Guttur
illius suavissi
mum et tot
desiderabilis.
Talis est dilectus
meus et iste est
amicus meus filie
ierusalem.

[Interlinear glosses: pro mundum sublevant et ... fide; prelati et apostoli; que per singula ... omnia; membra eius ... per eum ... ; ut cedri ... altitudinem et ... ; imputribilitate et odore ... ; ipsa doctrina oris que ipsi ... ; adimplendum ... ; que ... ; cui dignus ... ; qui ... dilectus; cum sua secreta in ... ; ego secreta cordis mei aperio]

per decore castitatis que ab omni pravo terreni distinctus. s. non totus ebur neus nec totus saphyrinus. saphyrus sublimitatem celestium signat. distinctus quoque per humana fragilitatis esurie. temptatione. fatigatione. morte. per divina celsitudo. miraculis resurrectione et ascensione intelligitur. Saphirus habet speciem sereni celi. Crura. i. vincula passionis. incarnationis. que columpne ipsi redemptionem et firmitatem. que quicquid per eum gestum est ante tempora a deo dispositum est fundate. super. b. i. sic apostolos que talis apparuit qualis predictus ab illis in divina dispositione legentibus. vel ipsa dei dispositio que ordinavit.

Qui et nove est si amas eum et vis ab eo amari ut cum talem intelligas et tali affectione coherens.

Filie. i. per decore carminis variatur persone colloquentis. sed eadem ecclesia notatur et sponse nomine et filiae cum ad patriam celestem suspirat. filia est cum michi non dominum rapit audire. vel loquitur sponsa dicens.

Quo abiit. Audita qualitate dilecti de quo quesierat filie ierusalem. adiunt aliam questionem. que enim tot laudibus eius audiens non concupiscat et hic in veritate sue ecclesie inquirit oportet in quo solum corde potissimum et in quo genere conversationis deus soleat inveniri.

Quo abiit. non relinquendo eos in quibus erat. sed ut alios associet et post alios et alios inveniret ut sinet. et sic hic et declinare dicitur ad modum candele que cum accensa sit multas alias circumquaque accendit

Species eius. Quod per singula ipsius redemptoris membra laudo: totum breviter comprehendam quod sicut libanus altitudine et amplitudine est insignis. ita dominus meus omnes qui de terra orti sunt antecellit et sicut ille mons nobilium ferax est arborum. ita ille omnes sanctos in se radicatos extollit et conservat. et sicut cedrus pulchritudine fortitudine sublimitate. odore. omnes de eius silvis antecedit. sic dilectus speciosus. forma pre filiis hominum. que ipse non accepit ad mensuram et de plenitudine eius accepimus omnes. Guttur. i. intimus sapor et dulcedo suavitatis verborum eius quam pauci gustant. qui autem gustant eo plus esuriunt. Aliter sicut per guttur ad labia vocis talis flatus vel loquitur valeant procedere. sic in labiis domini verba que dicebat in gutture non potest occulta dispositio bonitatis eius intelligi. quia factum est ut nobis foras loqueretur: Totus. i. deus et homo desiderabilis non solum per divinitatem sed et per humanitatem ab ipso initio conceptionis usque ad triumphum passionis resurrectionis et ascensionis.

[Interlinear glosses: que querunt ad tamen comprehensibiliter; que secundum; que quidem ad gratiam; que nescio quod abierit scio quod ...]

Quo abiit dilec
tus tuus o pul
cherrima muli
erum. quo decli
navit di[lectus ...]
[declinavit ...]

Ex. Quo abiit. Sciendum quod deus qui ubique est in loco est. sed localis non est. locale dicitur quod circumscribitur per partes loci supra et infra ante et retro. dextra et sinistra. cum

VI

...mus eum tecum. Dilectus meus descendit in ortum suum ad areolam aromatum ut pascatur in ortis et lilia colligat. Ego dilecto meo et dilectus meus michi. qui pascitur inter lilia. Pulchra es amica mea. suavis et decora sicut ierusalem. terribilis ut castrorum acies ordinata. Averte

gentium illa invisibilem sublimitatem maiorum cognovit que in presenti de deo hominum potest esse sed sola eius opera que quia filius est in carne possumus mirificentiam operum dei sublimitate attendere.

Irrigans fonte baptismi de alto veniens in humili populos visitavit ut nos sursum ascenderemus quia ille descendit Moyses in monte ascendit.

Lilia colligit dum ad perfectorum mitiorum candorem pervenientes de statu ubi erant per ad celestia regna ponit.

Ego d. hunc versiculum exponit exaggerando cumulum in mente caritatis que iniuria erat descensus.

Suavis voce qua ab eo ad querendum invitatis collocutioribus caritatis.

Sion subito militans sed in castris vigilantium sata.

In unoquoque eorum in laudibus martiris gradibus peccatorum per caritatem unita.

Et quo intensius me agnoscere quis eo intensius me invisibilem et intelligibilem et non est tua culpa si me non agnoscis sed est

Sed licet deus sit in omnibus rebus per presentiam potentiam substantiam tamen familiarior in his esse dicitur in quibus opera sua videntur mirabiliora quam licet dei plenam notitiam non habent tamen mirificentiam operum dei attente considerant.

Cum dixisset descendit in ortum suum addit qualis sit id ortus constitutus qua fruge fecundus dicit ad are. aro.

Areola est mentis fidelis que disciplina fidei recte exculta que equalis lateribus hinc inde est composita et sic soliditer fossorio celebrrime revulsa et a superfluis graminibus expurgata.

Ut pascatur scilicet delicijs in virtuosis operibus cum delectatur ac perfectos quosque castimonie virtutibus ad eterna gaudia colligit.

Pulchra es. hactenus vox ecclesie de sponso suum laudantis et querentis qui quia suis amatoribus non longe est sequitur quid esse videat et declarat se aliis loquentibus affuisse et quid locutus est audisse devotionemque erga se remunerat digna laudatione illorum.

Terribilis quia puritatem caritatis ornata nullum locum aptum per malum discordie hostibus heretis vel in mundis spiritibus.

Castra romanorum terribilia erant quia totum mundum vincebant sed non erant suavia quia viam pacem non habebant in ecclesia nec terror sufficit caritatem nec suavitas aufert terrorem. quia in ecclesia celestem vitam agit et barbaros diversarum nationum aciis ad suum ritum trahere satagit quia non est nec...

Aue te non a desiderio cognoscendi desistas sed de agnoscentibus facultate ne presumas...

[illegible]

oculos tuos a me,
quia ipsi avolare
me fecerunt. Capilli
tui sicut grex
caprarum que
apparuerunt
de Galaad. Dentes
tui sicut grex
tonsarum que ascenderunt de lavachro omnes
gemellis fetibus et sterilis non est in eis.
Sicut cortex mali punici ita ge-
ne tue absque occultis tuis. Sexa-
ginta sunt regi-
ne et octoginta
concubine et ado-
lescentularum non
est numerus. Una est
columba mea,
perfecta mea, una
est matris sue,
electa genitrici
sue. Viderunt

te convertere me fecerunt. Hic subsequitur audiente oculos quos oculos columbinos tibi dedi quibus sanctitas sublimitate discernitur, tum in tempore vie peregrinationis ne queras me perfecte cognoscere. Non enim videbit me homo et vivet. Sed ne queras in via premium quod tibi in patria reservatur.

[C]ap. i. consiliis fetibus quia tales alios reddunt quales ipsi sunt vel duplices fetus opera geminate caritatis, vel fideles de utroque populo natos vel fides et opus.

[S]icut cortex. Cum multa intra agit convenientia exhortantem mundum perfecte relinquit, celestibus desideriis ardent sicut cortex mali punici sic comparatur ecclesie. Sed hec omnia nichil sunt ad comparationem rei de qua scribitur quod oculus non vidit nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit etc. Unde convenienter absque o. t. q. d. magna quidem sunt que in te non latent sed valde ineffabilia que latent.

[R]udium et nuper renatorum qui non sunt apte ad portandum sed humilius officiis ecclesie obtemperant.

[N]on est numerus quia modus nostre estimationis transcendit summa civium patrie celestis.

Quamvis multe et diverse persone tamen fides una est in eis, unum baptisma, unus deus, unum opus, sed aliis ante legem, alia sub lege, alia sub gratia, sed in una pace uno tamen concluntur.

[M]ater nostra regeneratrix gratia que elegit simplices et electos custodit et sublevat.

[S]uperna Ierusalem mater quia omne optimum donum desursum descendit quia superna Ierusalem hic solum de humana natione applicat qui in unitate sue fidei et dilecti…

Capilli. Hec verba dicit superposita et exposita, sed non piget nos iterando exponere quia auditorem non piguit scribendo iterare ut non aliquid addatur.

[S]ic ecclesia gravius ferente eius adolescenti cognitione suspenditur. Sequitur descriptio qua assimilatur ista primitive ecclesie Ierusalem, de qua non dubitatur quin amica dei fuerit.

[R]egine et concubine pariter ad thorum regis accedunt, pariter generant, sed non interceptum diadema regni habent. Regine sunt que intuitu regni celestis doctrine inserviunt; concubine que amore temporalium Christum annuntiant. Vel ille sexaginta quia sola dilectione preceptorum dei perfectionem habent, opinio quam multiplicationem per quinarium potest intelligi, vel quia v. sensus corporeos ad regulam apostolice doctrine temperant. Octogenarius autem in malo accepta equalium cultas et implicamenta

[illegible]

cantic. iiii. cum magna tur apostolis et mundus quatuor climatibus, oriente occidente aquilone et austro. dicuntur ut et quatuor elementis p[illegible] sitis.

Praedicaverunt sine illi qui sunt participes regni ti ue et illi qui nondum adherent. et si spes eorum sit in terris laude dignam fatentur.

Quae est ista. Tunc ecce aurora sit cum mortalitatis atque ignorantie tenebras fundit, amittit. in mundo g adhuc aurora. Sed in regno dei ecce erit ut plenitudinem lune habebit ut solis.

In nocte vite presentis ubi variatur status temporum comparatur lune, quia ut clara mundo nunc despecta. nunc autem tum candore plena ut [illegible] celestis tam tunc. in futura vi[illegible] status e ut sicut sol. ful. ista.

Quo perfecti ordinem in se mirantur collocant eo terribilior est ecclesia aereis potestatibus quoque fidelis anima.

Viderunt illam filie Sion et beatissimam predicaverunt et regine et concubine laudaverunt eam. Quae est ista que progreditur quasi aurora consurgens pulchra ut luna, electa ut sol terribilis ut castrorum acies ordinata. Descendi in ortum nucum ut viderem poma convallium et inspicerem si floruissent vinee

Et gratia matris que genuit in perpetuum elegit. et filie quas ista per fidem genuit et interitu mortis viderunt et castitatem vite eius dixerunt.

Quae est. i. ecclesia. generali firmiter instituta et usque quaque multiplicatione sui diffusa et producta per gradus et successiones suas usque ad novissima tempora vel novissimis temporibus tam in tenebris synagoga tam bene operatam operatamque per sanctam ecclesiam tam difficilem. tot sapientissimas sine scismate sequitur unam fidem. per tanta terrorum et mortium minacia et multa aliena christiane fidei argumenta tam iniusta et penitens et iniuncta dicit admiratione quae est ista.

Quia nulla adversitate poterit cohiberi quin in se [illegible] monstraret et pulchritudine lune in illo rosa actio et solis [illegible] retributionis.

Terribilis. Habet tales prelatos sibi ordinatos qui sapientibus scientiis fidem nostram [illegible] et terrorem nobis incutiunt.

Descendi. Iudea admiratur agones ecclesie. et in querente ipse sponsus prebet testimonium ecclesie ut dicatur de [illegible] ecclesie quod [illegible] synagoge se laudanti et mirato [illegible] quae sibi cum apparatus militaris respondendens ex eo [illegible] doctor [illegible] spiritu in sue militie.

Si qui possent [illegible] qui ad imitationem [illegible] passionis [illegible] cruore perfundi.

Dum sic sponsus laudat ecclesia labores suos [illegible] synagoge mirantur predicat illa salutem [illegible] sed [illegible]

CAP.

[illegible marginal gloss] ... ad bellum trahitur ... debemus facere sequimur

Conturbavit. i. propter evangelicam ecclesie predicationem per quatuor mundi partes velociter discurrentem. et quatuor partes fidei in incrementum domini. et [illegible] quatuor personis scriptum fuit. sed illi quatuor equi eorum spiritu unius currui ad ad bellum trahitur.

Synagoga consentiente suam tarditate ecclesia consolando exortando et exhortando. etc.

Quater dicit revertere quia iudei qui quatuor mundi partibus mundi dispersi in fine sunt convertendi. vel revertere corpore. revertere animo. ab errore. ad credendum a malo. vel revertere corpore. revertere animo ut facias bonum et ne ultra sis turbata.

Quid videbis etc. quasi diceret dolens de incredulitate synagoge. sed sciendum in primo conveniam ut in ea iam non appareat infidelitas. sed opera spiritualium agonum et virtutum.

Choros. i. milicias partes qui laudes creatoris canunt. et acies inimicas repellant. in choris voces canentium in castris armate manus.

Quam pulcri sunt gressus. Primo opera constantia et mortificationem voluptatum in ea laudat.

Hec dicens ad laudem ipsi accedit incitet ex dulcedine sequentium ut que iudea tardius convertatur ecclesia de illius conversione plus laboret.

Recte post gressus calciatos iunctura feminum laudatur quia per ministerium predicantium perficitur unanimis coniunctio credentium populorum.

i. Monilia munitissima earum non dissentiant hinc abinde sed in omnibus conveniant et operum attestatione clarescat.

mala punica.

nescivi anima me

conturbavit me

propter quadrigas

aminadab. Rever-

tere revertere sula-

mitis. revertere

revertere ut

intueamur

te. Quid videbis in sulamite nisi cho-

ros castrorum.

Quam pulcri

sunt gressus

tui in calciamentis filia princi-

pis. iunctura

feminum tuorum

in omnibus gentibus sed ... sedecim precepto fuisset.

Sollicitudo et anima ... ubi non consideratem Christum hominem solvere legem a deo per moysen datam.

i. Christi qui sponte pro populo est oblatus cuius currum prudens gratia sua corda predicatorum implevit.

Aminadab iste fuit abnepos unde patriarche quod et persona et nomine indicat salvatore.

Non sufficit sed tota voluntate sua reditum ostendit ecclesie.

Quid videbis. i. sunt domini ecclesia monet synagogam et ipse redemptor adveniens hortantur illi se esse conversum. promittit helyam et enoch ante mundi interitum ... laborantem convertendis. Scripturis et apostolis testimoniis terrentibus conversionis eorum habentur.

Quam pulcri in premissis descriptionibus est descensio a superioribus ad inferiora. et superiora cum ... commendatur et inferiora et ab inferioribus ascendit ad superiora ut ostenderetur quod illa ecclesia in novissimo ex illis ... temporibus convocata. habebit enim milicia superioribus in imperia ... mentio gressuum ... in medio fuit ...

VII

[illegible]

Iunctura feminum tuorum sicut monilia que fabricata sunt manu artificis ... [illegible]

[illegible]

ad decorem preelecta per manum pulcritudinem ex decoramine ostendit iunctura.

Que mirandi arte in scrutabilis conditor ordinata est. quia scilicet non tunc creavit deus usque ad illud tempus in quo eos creaverit.

Crater tornatilis nichil notaue superfluitatis retinens et equo circuitu in modis videtur. tanto magis dominum honorant.

Mox venerunt ubi acervus est tritici cum memores nostre fragilitatis fructus bonorum operum quibus; pretio reficiamur in presenti nobis uita preparamus. acervus in imo latior in summo angustior crescit. sic et in actionibus nostris que exercentur altioris sunt merito tanto pauciores sunt operos inveniunt. in inferioribus plures sunt operantes. multi de possessionibus elemosinas tribuunt pauci sunt qui possessiones relinquunt.

Lactatores rudium qui solidos cibos auferendo in naturam lactis vertunt. unde nutriuntur parvuli nuper in fide renati.

Colli. i. illi per quos

sicut monilia que fabricata sunt manu artificis. Umbilicus tuus crater tornatilis nunquam indigens poculis. Venter tuus sicut acervus tritici vallatus liliis. Duo ubera tua sicut duo hinnuli capree gemelli. Collum tuum sicut turris eburnea. Oculi tui sicut pisce...

Que fabricata sunt manu artificis .i. ex fabrili largitate formata a domino deo.

Umbilicus .i. infirmitas nostre mortalitatis sit crater quia infirmitatem nostram innobis expertus ut alii per nos recognoscant laboramus vel qui etiam dicitur tornatilis .i. rotundus et perfectus. qui .ii. ob id dat poculum sicientibus caliceum divini ubi porrigit eterna. ut a deo remuneratore eternum commodum vel eternam sapientiam expectet. hic crater non est torno factus quia opus nostre quod fecit non est sue fragilitatis ad dominum fecit. sed eterna mercede requirit.

Possunt in acervo tritici elemosine que pauperibus erogantur intelligi. et bene post craterem memoria sponse acervo tritici comparantur. ut et panem et potum pauperibus dare signet que et de corporali et spirituali refectione que potest accipi. in aptius est doctrina potum ministerium est panis.

Vallatus liliis cum omnia bona que agimus gratia videre claritatis eterne gerimus. et per hoc insidiantibus inimicis aditum nostri cordis certum quoque obstruimus.

Quia doctores rudium non sunt ficta porcant. sed ex eloquiis utriusque testamenti sumuntur que ab initio uno doctore sunt condita ut ipse unus pastor ex duobus gregibus ovium unum ovile impleat qui capree comparatur quia mundus est animal mitis et visu insigne et eundem singularem que ad discretionem boni et mali pascit et ruminat que post ...

[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

CAN

[illegible]

ut in apto possunt, ploqui qui sin enta doctrine auditorib; dare ses sant sunt in ciuitate esebon pisci ne semp aquis habundantes copio se ipso intuitu ipsi ciuitatis assiu ministrant et bene dixi aque ce in porta ciuitatis, quia nemo pot eccl[esi]a ingredi nisi prius aspsus aqua doctrine et lauacri. Unde in introitu templi salomonis erat mare eneum in quo sacerdotes intrantes lauabant manus et pedes.

Claudissimi discretores boni et mali. sic et p nares odor uel fetor discernitur quos nulla fallit ipotrisis et eminentissimi exstent loco.

Damascus metropolis sirie [illegible] mala [illegible] multitudo demonum uel hostium signat.

Semp purpurea est in regis. i. passionem in memoria habeto et ad mitandum parati ut cum xpo [illegible] tentur.

Codex maris ferro circuisse latrinas purpurei coloris emittit quibus collectis tinctura purpurei coloris efficitur. canales qui purpuram regis susceperunt sic pcordia fidelium. lana que intingitur ut indumentum regis efficiatur est humilitas in patiendo. que iuncta est canalibus quia [illegible] corde uirtus humilitatis et [illegible] in memoria sui toleranciam [illegible].

Statura tua. quia eccl[es]ia uel hi aia in certamine psentis uite gaudia futura pgustat subditur. Statura. t. a. p. hec est rectitudo bone operationis que ad terena despro meritum totam se ad celestia erigit et in certamine porta tendit ad brauium [illegible]

ne in esebon que sunt in porta filie multitudinis. Nasus tuus sicut turris libani. que respicit contra damascum. Caput tuum ut carmelus et come capitis tui sicut purpura regis uincta canalibus. Quam pulchra es et quam decora carissima in delicijs. Statura tua assimilata est palme et ubera tu[a]

meroris et decorant psequente meliores antiqui candoris que piscine [illegible] sunt in illa plenaria introitu ne utriusque multiplicatis que erit filia.

Sicut turris in monte edicto ad speculandum ponitur ut hostes quilibet uenientes longius prudeant sic pdicatoris uita semp in alto debet firmari ppanere ut inceptus malignorum a longe pspiciat ut ecclam praui que uenerat ophendat.

Capud. i. sensus tua que regit totum corpus cogitationum est alta ut mons [illegible] unde et tal mons qui hic sciam circumcisionis in ablatione carnis i. superfluitate cordis.

Posita in canalibus humilitatis. ut fungnatur sanguine xpi et ibi effugiatus efficiatur indumentum regis.

Deliciosa es et fastidis cibos [illegible] amaros et mutiles [illegible] dis et quedam bona ut prodas ad meliora.

I. magistri. qui p ca[illegible]

[illegible]

Dixi ascendam in palmam ... palme et ... [illegible] ... illa [illegible] ... statura tua assimilata est palme ... [illegible]

[illegible]

te domus dei inebriante & corda exhilarante.

Dixi. ascendam. quasi diceret quod tales habes doctores tam discrete predicantes non est virtutis sed est donum meum quod ascendi in palmam, id est dedi ecclesie augmentum virtutum donec ad plenum veniat & apprehendam fructus eius. ita confortando et multiplicando virtutes ut nullo modo possit deficere donec ad maturitatem perveniat. & per hec ubera tua erunt sicut botri quasi per ... quod illi qui parvuli noverunt si benivole nuntiant in odium potiore sapientia debriabuntur.

Dignum. d. m. dilecto sponsus laudat guttur sponse illa intelligentia in gutture verbum per quod salus datur mundo designatur. et magno amore verbum dispensare volens rapit illa ab ore sponsi ille vino optimo eam comparavit. hec subiecit dignum. d.

Ego. d. totum studium mee servitutis & devotionis ad ipsum refero. ut in presenti vita ne laborando deficiam me adiuvat. & in fine se cum ad gaudia recipi[at]

a botris. Dixi ascendam in palmam et apprehendam fructus eius. Et erunt ubera tua sicut botri vinee et odor oris tui sicut odor malorum. Guttur tuum sicut vinum optimum. Dignum dilecto meo ad potandum labiisque et dentibus illius ad ruminandum.

Non ita facile ad potandum quod ille prius potans aliis porrigeret. sed cum labore & studio meditandum ... quasi ... [illegible]

Ego dilecto meo & ad me conversio eius

fructum gerit. sic ecclesia inter adversos tolerat labores. sed sperat se in celo accepturam premium. palma conservat folia. sic ecclesia variante seculi statu eadem tenet fidei sacramenta.

Dixi. quasi mittendum est ad conversionem iudeorum quod tam pulchra est communio securitura. & quia maxime per eos passus sum. quia eos salvando providerem.

Fructus eius post dei resurrectio & ascensio. adventus spiritus sancti & salus mundi. & per hec doctores sunt confortati & delectati.

Guttur tuo vino comparatur quia mala ex novitate. vinum ex vetustate laudem consequitur. sic vinum malo perfecto ita perstat presens allocutio ecclesie ipsi fame eius de illa potius audientium sermo delectamentum.

In gutture vox presentis doctrine. in odore fama absentis designatur. & ideo vino illa propter fragrantiam virtutum hinc mali obsuavitatem absentis fame comparatur.

Dignum. d. m. Verbum quod in ore meo dilectus posuit tante est sublimitatis quod non palatum eius preter ipsum sponsum mundo debuit potare quod non est alius inventus qui solveret librum. & ab illo sunt recepturi alii. ipse est potatus quia docente divini statu ... in persona sua perfecte & libenter passionem sustinuit ... [illegible]

Ego per gratiam deo ab omni errore ad dominum semita ut ... [illegible] ... & ipse pro humano genere ... ratus ad me est ... natura

[illegible]

Can

sentiam divine gratie visitatione ut in agro mundi semen verbi tui possim spargere. et villas cohitationis in unam fidem convertere.

In agro xpiani. in villis pagani. in vineis ecclesie. in floribus fides. in fructibus virtutes. in malis punicis martirium designatur. in his singulis sponsa dilecti suspiratione querit.

Mane. quia nox infidelitatis transiit et lux fidei apparet procedens ex matutina resurrectione xpi ab ipso mane resurrectionis laboremus. tu inspirando. ego predicando.

Flos est inchoandi virtutes florem et si flores ad perfectum fructum invalescant. quia non est mirum si quis bona inchoat. sed valde mirabile est si intentione recta in bono opere pervenit.

Mandragore. invocat sponsum ad auxilium predicationis et predicatores precipue fragrant virtutibus.

Docte apostoli eorum successores mandragore. s. virtutes illorum qui sunt apte medicamentis qui et sollicitudines mundi. adducunt quietem quam nauseam ubi dei excluderunt que vitia ab hominibus. sic dolore evadi faciunt quod pertulerunt mala. i. occasiones suavitate redolentia in confessionibus. similiter mala punica. in martyribus dederunt odorem quia exemplis maiorum minores confirmantur.

Quis introducuntur nova inspirata iam et edocta et summo desiderio domini instigat.

Quibus stabilis. dum loquitur inter

amur in agrum commoremur in villis mane surgamus ad vineas. Videamus si floruit vinea. si flores fructus parturiunt. si floruerunt mala punica. ibi dabo tibi ubera mea. Mandragore dederunt odorem suum in portis nostris. omnia poma nova et vetera dilecte mi servavi tibi. Quis

presumat ne in bono persistere vel auditores que cum perceperunt discernere implorat auxilium.

Ab occulto cordis in quo contemplabar te in eos qui adhuc a principio arandi et excolendi sunt.

Studiosius laborem in quibusdam sicut ut apostolus in galathis. minor et cum cultura ager indiget quam vinea.

Videamus. ut ego qui paragogus possum discernere eos qui acquisiti sunt quos se habeant quantum perficiant ut qualiter nutriendi sunt in religione.

Ibi. i. ad videndas vineas et mala. si floruerint venimus in tuum obsequium et sensus et sensa meorum predicatorum exhibebo ad celsitudinem sedule mittens.

Qualiter possumus egredi quia habeo tales predicatores qui suo odore. i. exemplo confirmant minores. quia mandragora que sunt in portis nostris. i. virtutes dederunt odorem suum. s. confirmant per exemplum. minores per doctores. apostoli vel quibus hec predicatores eorum successores.

VII

(c) 2006 Ministerio de Cultura

[illegible]

ubera matris mee. ut inveniam te foris. et deosculer te. et iam nemo me despiciat. Apprehendam te et inducam in domum matris mee. et in cubiculum genitricis mee. ibi me docebis. et dabo tibi poculum ex vino condito. et mustum malorum granatorum meorum. Leva eius sub capite meo. et dextera illius amplexabitur me. Adiuro vos filie ierusalem ne suscitetis neque evigilare faciatis dilectam meam donec ipsa velit. Que est ista que ascendit de deserto deliciis affluens. innixa super dilectum suum. Sub arbore malo suscitavi te. ibi corrupta est mater tua. ibi violata est ge[nitrix tua]

Deosculer. i. facie ad faciem videam et ore ad os loquar.

Te in manifestabis cognitionem tuam in me semper angelis plus quam per legem et prophetas.

In lavachro regenerati et fide unita quamvis in prosolitus.

Leva. i. misterium incarnationis et dona que dat in presenti eius sub capite est. per ea sustentata in presenti contra perturbationes mundanas quiescit et quodammodo cum deo dormit. dextera. i. futura bona et plena eius visio amplexabitur me. i. tota undique circumdabit ut nullo turbo miserie possit intuenire.

Audiens sponsus illam ultimam ecclesiam et in presenti velle dormire et quoque requiescere et videns multos gigni ab ecclesia qui alios perturbant. admonet illos ut a perturbationibus desistant.

Donec repleta divine servitutis obsequiis ipsa ad eandem reddere curam humane fragilitatis necessitatis admonita consentiat.

Iudea in tantam sponsi agnitionem caritatem exardescente gentibus admirando et congratulando dicitur que est.

Sub arbore gentilibus admirantibus. Redit ille qui est pax nostra qui fecit utraque unum et admonet meminisse gentes per quam ipsa erecta est et aliorum congaudere saluti.

Suscitavi. quia sunt effectus magne benignitatis quia illa arbore in cuius erecta est mater tua. ergo eius sanguis ex fide n. e. s. b. u.

Ponitur ...

[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sub arbore malo suscitavi te. Ibi corrupta est mater tua, ibi violata est genitrix tua ... [illegible]

Solent signum aliquod sub digito vel brachio alligatum circumferre, quo admoneantur illius rei cuius recordationem habere volunt memoriam.

Non tamen corde excludis diabolus sed nec in opere aliquid sinit notari possit.

Post corruptionem matris apte subiungit de dilectione ut non exinanitus ostenderetur data ecclesie.

Dura quia nullis temptationibus hostium a mente salutis ... revocari potuit sicut inferni nullis ... tibi ... te sue ... commutatur.

Lampades e. i. corda fidelium in quibus dilectio continentur ut in ... flumina quia ... lucent operibus iusticie. Hec lampades ... ne sponsi.

Quia domus que supra petram caritatis fundata est irruentibus fluminibus non potest cadere.

Quia ubique habundat amor eternorum mox vilescet possessio labentium ... Si dederit homo ... omnibus ... paulus omnia detrimenta arbitror ut stercora ut Christum lucrifaciam.

Quos ministri et milites ... nova est hec ecclesia ... ad novam dilectionem ...

Maria virgo ... sponsa ...

Sigillatim sit nomine me ... ut nullatenus ...

... sicut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum, quia fortis est ut mors dilectio, dura sicut infernus emulatio. Lampades eius lampades ignis atque flammarum. Aque multe non potuerunt extinguere caritatem, neque flumina obruent illam. Si dederit homo omnem substantiam domus sue pro dilectione, quasi nichil despiciet eam. Soror nostra parvula est et ubera non habet. Quid faciemus sorori ...

Plura de virtute dilectionis accumulando subnectit.

Quanto austerior comparatio eo arctior est qua tunc nos ...

Soror nostra ecclesia antequam crescat per incrementa virtutum firmis auditoribus non potest ubera predicationis ... cum dei verbo copulata ... replete spiritu per predicationis ministerium in filios ... [illegible]

[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Si murus est, edificemus super eum propugnacula argentea. Si hostium est, compingamus illud tabulis cedrinis.

Ego murus. Audiens ecclesia hec consilia vel promissa sui redemptoris iam non aliud aliquid expectat, sed quisque pro se reddit vota devota.

Ego murus et ubera mea sicut turris. Ex quo facta sum coram eo quasi pacem reperiens. Vinea fuit pacifico in ea que habet populos. Tradidit eam custodibus. Vir affert pro fructu eius mille argenteos. Vinea mea coram me est. Mille tui pacifici et ducenti his qui custodiunt fructus eius. Que habitas

Iam loquitur doctor de tota ecclesia ex apostolorum fundamento incepta, que et tunc fuerunt ubera in ecclesia usque ad novissima tempora.

Mille pacificum perfectum quemcumque habet per mille perfectos, per argenteum omne mundanum accipitur, quia quod alicui parvum est in re, magnum est in devotione.

Idem est argenteum et pacifici, quia pecunia pro deo erogata pacem inter deum et hominem conciliat.

Que habitas et cetera. Quid unicuique apostolorum sive doctorum primitus primum

Ecclesia, vero a te in habitando in isto tabernaculo dissocia-ta per ea que ego in voce tu

In cursionibus erraticis defendere alios posse, armis nequicie fortiter resistendo vel nature vigore ingenio munitus vel philosophica fulta vel scientia instructus divinis scripturis eum informemus.

Siquis est non a deo imbutus ad repellenda hereticorum sophismata, sed tantum simplicitate fidei imitare volentibus in atria celestis patrie potentie pandere cetera ianuam portando et parvulos imbuendo proponamus ei in macie nobilia priorum exempla quibus suum melius impleat officium.

Hec omnia non potuit habere a me, sed ex quo donum in fide pacis per verbum reconciliationis largitus est Christus.

Benedictio perfectum repiens quia in ea pace quam operatur filius pacificus Christus vinea instituta, que olim a lege et prophetis est prenuntiata. Quia pax non unam tantum gentem iudeorum continet sed habet multos populos de toto mundo collectos non aliquibus hominum virtutibus, sed sola illa pace quam inter deum et hominem facere venit auctor. Vinee, quia domino cura est et que utile est hominibus ut eius participes fiant recte subditur: Tradidit et cetera.

Quasi enim dicat quia vinea est coram me et quia eam tradidi custodibus et intueor quicquid in ea fit.

Sequitur vox ipsius pacifici qui ostendit quantam curam habeat de hac vinea et quid sua relinquantibus in ministerium conferet et quid singulares premii doctoribus eius debeantur.

Et non quod millenarius numerus sit perfectio diuisione est quia decies decem decies faciunt mille [illegible]

Que habitas in ortis amici ascultant te fac me audire uocem tuam. Hec est [illegible] ad laborem [illegible]

[illegible]

fidelis anima in ortis habitat que iam uiriditate spei et bonorum operum est repleta est. Sicca quippe est species huius mundi quia omnia que hic amantur cum festinatione arescunt. que quia in ortis habitat oportet ut sponsum uocem suam audire faciat. i. in tantum bonum predicationis emittat in quantum ille delectatur quem desiderat quia amici ascultant. uidelicet ordo electorum qui recta ad celestem patriam reuiuiscant illa uerba audire desiderant.

Gr. Fuge. d. Quasi tu quidem qui ex carne comprehensibilis factus es ex diuinitate tua intellegentiam nostre sensus excede et in te ipso nobis incomprehensibilis permane. hec clamat ecclesia domino spiritu prophetico post eius mortem et resurrectionem ascensionem [illegible] desipit.

Assimilare. ita fuge ut creberrime per gratiam compunctionis fidelium cordibus appareas qui sunt montes aromatum quia despectis omnibus cupiditatibus et purgatis uiciis amore celestium tenentur et uirtutum odore fragrant et bonus odor Christi sunt.

in ortis amici.

Amici. i. angeli quos ad adiutores et doctores et spe uictores qui iam cum deo sunt pro fratribus orant.

ascultant te. fac me audire uocem tuam. Fuge dilecte mi et assimilare capree hinnuloque ceruorum super montes aromatum.

quia dum non potest uenire per presentiam — quia iam in celo est si [illegible] — ctis te cognoscere si sola fide intellegam. — quod indelectasti

Non optando loquitur. quasi. dicat. oportet eum quem diligo fugere set memor sue doctrinis illius uoluntati consentit.

q. per clarum uisum est gentes. qui in montibus [illegible] pedes digna te delabi ad loca ualles.

differtur dies nuptialis quantum ualeat unusquisque in cultura huius uinee existat.

Ita age uitam ut quicquid uel opere uel uoce orationis dignum sit a me exaudiri.

Fuge. d. Annuens ecclesia respondet quem diu uis ab ecclesia differ presentiam tuam ego spe longanimi expecto quicquid precepis faciam uel faciam.

Fuge nos dicimus quando ad eius reminisci uolumus non occurrit quem ad eum uolumus memoriam non tenemus.

Rx. Hunc librum ieronimus asserit non a salomone ut putatur sed a philone doctissimo quodam iudeo fuisse conscriptum. quem pseudographum appellat quia nomen alienum sibi usurpet cuius est positionem predicit bellator ordo uoluminibus comprehendit. dicit enim. Hunc librum apud hebreos non haberi sed grecam magis redolere eloquentiam. nec inter canonicas recipi scripturas.

In simplicitate. i. uoluntati illius uos subicite et mandata custodite. [illegible] et non intellectualis nolite re

Diligite iustitiam qui iudicatis terram. Sentite de domino in bo

q. si solum facite q. quibus data est potestas iudicandi. et hec est scripturarum que legitur et intellegitur. — gite.

Liber sapientie apud hebreos nusquam est. unde et ipse stilus grecam eloquentiam redolet. hunc iudei philonis esse affirmant qui propterea liber sapientie nominatur quia in eo Christi aduentus qui est sapientia patris et passio eius euidenter exprimitur.

Terram carnem. s. dicit regimini uestro ne superbiat contra spiritum sed spiritui primum contre regimi

Fuge dilecte mi et assimilare capree. [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

uenitur ab hys qui non temptant illum. Apparet autem eis qui fidem habent in illum. perverse enim cogitationes separant a deo. Probata autem virtus corripit insipientes. quoniam in malivolam animam non introibit sapientia nec habitabit in corpore subdito peccatis. Spiritus enim sanctus discipline effugiet fictum. et auferet se a cogitationibus que sunt sine intellectu. et corripietur a superveniente iniquitate. Benignus est enim spiritus sapientie. et non liberabit maledicum a labiis suis. quoniam renum illius testis est deus. et cordis illius scrutator est verus. et lingue eius est auditor. Quoniam spiritus domini replevit orbem terrarum. et hoc quod continet omnia scientiam habet vocis. Propter hoc qui loquitur iniqua non potest latere nec preteriet illum corripiens iudicium. In cogitationibus enim impii interrogatio erit. Sermonum autem

R. Quoniam in malivolam animam. Securitas sibi blandiuntur philosophi et heretici et falsi christiani. Soli enim mundi corde sapientiam dei possunt accipere.

R. Benignus. Contra illos invehitur qui cogitationes bonas et malas dicunt a deo inmitti. cum deus velit omnes salvos fieri homines et ad cognitionem veritatis venire. Ipse enim neminem temptat ut decipiat sed ut probet. unde temptavit deus abraham. et alibi. proba me et tempta me. Unusquisque autem temptatur a concupiscentia sua. et iusto dei iudicio permittitur cadere qui spiritui veritatis nolunt obedire.

R. Quoniam in principio ferebatur super aquas et maiestate sua orbem terrarum implet et continet.

R. Propter hoc. Sic electi donum scientie et pietatis per spiritum accipiunt. sic reprobi superbia sua inflati et maligno spiritu instigati errorem suum impudenter proferunt. Quoniam spiritum dei celare non possunt. nec iustam penam evadunt. quia hic oculi domini super iustos et aures eius in preces eorum. vultus autem domini super facientes mala.

Quod continet omnia. id est qui omnia gubernat et regit. vel qui attingit a fine usque ad finem scientiam habet vocis. id est intelligentiam scripturarum prestat hominibus. vel qui continet omnia. id est homo qui convenientiam habet cum omni creatura unde et mortem. propter hoc scientiam habet vocis. id est diversarum linguarum a spiritu sancto. qui dedit apostolis loqui diversis linguis. magnalia dei. vel quod continet omnia. spiritus sanctus qui omnia replet continua fuit scientia. unde ubi dei eidem scientie cum verbo dei

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ge. xx. ascendit ad dominum et ista ultione puniuit eos. murmurationes quibus filii Israel iusto iudicio dei puniti sunt.

Rx. Pernitiose sunt murmurationes et detractiones. susurrones enim et detractores deo sunt odibiles. unde Salomon. qui detrahit alicui rei in futurum se obligat.

Rx. Os quod mentitur est mendacium lesionis culpe cum quis mentitur prestans beneficium. quia in scriptura est dominum benefecisse obstetricibus hebreorum et raab meretrici. non ideo factum est quia mentite sunt sed quia misericordes fuerunt. nec remunerata est fallacia sed benivolentia. Sic enim absurdum non est si deus aliqua que commissa sunt propter posteriora bona vellet cognoscere ita conveniens est quod deus unum idemque factum propter bonum et malum condempnat et ipsum bonum remunerat.

auris zeli audit omnia et tumultus murmurationum non abscondetur. Custodite ergo vos a murmuratione que nichil prodest et a detractione [illegible] parcite lingue quia sermo obscurus in vacuum non ibit. os autem quod mentitur occidit animam. Nolite zelare mortem in errore vite vestre neque adquiratis perditionem in operibus manuum vestrarum quoniam deus non fecit mortem nec letatur in perditione vivorum. Creavit enim deus ut essent omnia et sanabiles fecit nationes orbis terrarum. non enim est in illis medicamentum exterminii nec inferorum regnum in terra. iusticia enim perpetua est et inmortalis. iniusticia autem mortis acquisitio. impii autem manibus et verbis accersierunt illam et existimantes illam

Zelare. Emulantur que sunt ipsi nocua. scilicet murmurationes. detractiones. et mendacium. sunt idem aliis verbis replicat ut scilicet fugiamus ea. morti. non sunt obnoxia. Salomon enim. placet mors nostra deo qui ait. quare moriemini domus Israel quia nolo mortem peccatoris sed magis ut convertatur dicit dominus. deus auctor enim est salutis non perditionis. qui fecit omnia bona valde. stipendium quidem peccati mors gratia autem dei vita eterna. Eze. xviii. Ge. i. Ro. vi.

Rx. Item significat quod deus est auctor bonorum non malorum et ideo iustus iudex. Salomon enim. Voluntarie peccantibus. sed mala vel peccata voluntate que ex libero arbitrio et libertate procedit a deo non est quia nequid contra naturam est. peccatum autem contra naturam est. de quo mors et omnia que mortis sunt oriuntur.

Ysa. xxviii. Rx. Pactum fedus cum morte et cum inferno fecimus pactum.

Rx. Dicitur enim impii voce perditorum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

gni qui sunt ex parte illius. Dixerunt
enim impii cogitantes apud se non recte. Exigu
um et cum tedio est tempus vite nostre. Non est
refrigerium in fine hominis. et non est qui ag
nitus sit reversus ab inferis. Quia ex nichi
lo nati sumus. et post hec erimus tamquam non fuerimus.
Quoniam fumus et flatus est in naribus nostris. et sermo scintille ad commo
vendum cor nostrum. Quia extinctus cinis erit corpus nostrum. Spiritus dif
fundetur tamquam mollis aer. et transiet vita nostra tamquam vesti
gium nubis. et sic nebula dissolvetur que fugata est a radiis
solis. et a calore illius aggravata. et nomen nostrum oblivionem accipiet
per tempus. et nemo habebit memoriam operum nostrorum. Umbre enim transitus
est tempus nostrum. et non est reversio finis nostri quoniam consignata est. et nemo
revertitur. Venite ergo et fruamur bonis que sunt. et utamur creatura
tamquam in iuventute celeriter. Vino pretioso et unguentis nos imple
amus. et non pretereat nos flos temporis. Coronemus nos rosis antequam
marcescant. Nullum pratum sit quod non pertranseat luxuria nostra. Ne
mo nostrum exsors sit luxurie nostre. Ubique relinquamus signa leticie. quoniam
hec est pars nostra. et hec est sors. Opprimamus
pauperem iustum. et non parcamus vidue. nec
veterani revereamur canos multi temporis. Sit
autem fortitudo nostra lex iusticie. Circumveniamus

Job. vii.

cenam sumant. de quibus Os. ho
mo cum in honore esset non in
tellexit. et c. Et ysaias. inire
pat dicens. dixistis. ii. percussimus
fedus cum morte. et cum infer
no fecimus pactum. et c. Et Am
os. ve qui dormitis in lectis
eburneis et lascivitis in stra
tis vestris. qui comeditis ag
num de grege.

Opprimamus. Generaliter per
tinent hec ad eos qui quando omnia contemp
nentes nulli sexui vel etati par
cunt. Sed in tristicie et avaricie
opprimunt. Specialiter vero hec ad eos
tangunt qui pauperem ecclesie
pluribus modis omnibus persequuntur
et viduam de qua dictum est. vidu

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ne legis decreta s. erroris sui decreta sequuntur non ipsi capiti pareant sed blasphemant et arguunt.

q. carnalibus. — q. transgressoribus. — q. mandatum dei transgre

est operibus nostris et improperat nobis peccata legis et

dicit se redemtorem venisse.

diffamat in nos peccata disciplinae nostrae. Promit

q. omnia s. q. p. scire tamquam deus. — q. equalem deo et coeternum.

tit se scientiam dei habere et filium dei se nominat.

q. i. cogitationes nostras traduxit in lucem. — q. tenebre

Factus est nobis in traductionem cogitationum nostrarum. Gra

q. possunt videre lucem. — q. cum odio sine precio.

vis est nobis etiam ad videndum quoniam dissimilis est aliis vita illius

q. dissimiles sumus. — q. sua disciplina. — q. inania facientes et dicentes.

et immutatae sunt viae eius. Tamquam nugaces aestimati sumus ab

q. actionibus nostris. — q. qui de futura vita non cogitant spe future vite

illo et abstinet se a viis nostris tamquam ab immunditiis. Et pre

preferri sue voluptati dolent vel ei mortem machinantur.

fert novissima iustorum et gloriatur se deum patrem habere. Videa

mus ergo si sermones illius veri sint et tempte

mus quae ventura sunt illi et sciemus quae erunt

novissima illius. Si enim est verus filius dei susci

piet illum et liberabit eum de manibus contrariorum.

Contumelia et tormento interrogemus eum ut sciamus

reverentiam eius et probemus patientiam illius. Morte tur

q. cum viderimus si v. per mortem resurrexerit

pissima condemnemus eum. Erit enim ei respectus

re valeat carne sua quam a solute templum hoc et in triduo excitabo illud

ex sermonibus illius. Haec cogitaverunt et

erraverunt. Excaecavit enim illos malitia eorum

q. consilia dei quod in malivolam animam non introibit sapientia. — q. moraliter.

et nescierunt sacramenta dei neque mercedem

q. i. non intellexerunt. — q. mors Christi honor. — q. eterna

speraverunt iustitiae nec iudicaverunt ho

animas sanctorum.

norem animarum sanctarum. Quoniam deus creavit hominem in

R. Videamus. Similia in evangelio dicuntur ubi pontifices et pharisei convenerunt quo Ihesum morti traderent et in cruce posito illudebant dicentes. A. f. f. s. t. et c. Si rex Israel est descendat nunc de cruce et c.

Morte turpissima crucis s. que usque ad passionem Christi pena reorum fuit. nunc trophaeum est victorie et celestis gloria.

Quoniam deus creavit i. non est auctor malorum deus. Ad immortalitatem. Creavit hominem qui diabolice suggestioni consentiens mortalis sive subiectus est.

q. fecit deus hominem ad imaginem et similitudinem suam.

exterminabilem et ad imaginem similitudinis suae fecit illum. Invi

q. qui invidit homini beatitudinem quam perdidit.

dia autem diaboli mors introivit in orbem terrarum. Imitantur au

q. filii perditionis. — q. martirii.

[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mortis. visi sunt oculis insipientium mori. et estimata est afflictio exitus illorum. et ab itinere iusto abierunt in exterminium. et quod a nobis est iter exterminii. illi autem sunt in pace. et si coram hominibus tormenta passi sunt spes illorum immortalitate plena est. in paucis vexati in multis bene disponentur. quoniam deus temptavit illos. et invenit illos dignos se. Tamquam aurum in fornace probavit illos. et quasi holocausti hostiam accepit illos. et in tempore erit respectus illorum. Fulgebunt iusti. et tamquam scintille in harundineto discurrent. Iudicabunt nationes et dominabuntur populis. et regnabit dominus illorum in perpetuum. Qui confidunt in illum intelligent veritatem. et fideles in dilectione acquiescent illi. quoniam donum et pax est electis eius. Impii autem secundum que cogitaverunt correptionem habebunt. qui neglexerunt iustum. et a domino recesserunt. Sapientiam enim et disciplinam qui abicit infelix est. et vacua est spes

pressa est cum eciam xpm perdiderunt sine autem condempnantur stultitie qui sanctos mentire putant quos persecutione trucidant.

Omnia super pauca fuisti fidelis supra multa te constituam.

Sicut aurum in fornace non minuitur sed probatur ita martyres non deficiunt sed ad gloriam preparantur.

Sicut holocaustum quod totum per ignem consumitur deo acceptum est ita passio martyrum per calorem fidei et fervorem caritatis in odorem suavitatis deo oblata in conspectu domini preciosa est. Unde preciosa in conspectu domini mors sanctorum eius.

Ignis qui harundinetum subito consumit sublimitatem scilicet unitatem et iniquitatem celerem temporum demonstrat.

Cum quo et ipsi regnabunt. Unde in daniele dicitur regnum et potestas et magnitudo regni que est subter celum dabitur populo sanctorum altissimi.

Sapientiam. possidet heretici in hac sententia notantur qui sapientiam divinam ad fidei regulam abiciunt labores doctrine sue et errores sectas suas fructum vite eterne expendentes quorum intentio stulta

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Creatura. Sapientia. eum quem deus benedicendo creavit non maledicit. Sed corruptionem operibus maledictione eterna dignam esse ostendit.

R. Potest mistice et in spadone virginum ordo intelligi de quo in psalmo dicitur. Non dicat eunuchus. ecce ego lignum aridum. et c. Talem fuisse eunuchum iohannem quem ihesus amavit plurimum ecclesiastice hystorie tradunt. qui super pectus domini recubuit. qui petro tardius ambulante ad monumentum cucurrit. qui elevatis virginitatis alis ad dominum evolavit. qui ausus est dicere quod secula nescierant. In principio erat verbum. et c. Fastigat quem castitatis iudeorum qui seminatus aperit regnum celorum cum pudicitia sit in voluntate animi non debilitate corporis.

filii illorum. maledicta creatura eorum. quoniam felix est sterilis et incoinquinata que nescivit thorum in delicto habebit fructum in respectione animarum sanctarum. Et spado qui non operatus est per manus suas iniquitatem. nec cogitavit adversus deum nequissima. dabitur enim illi fidei donum electum et sors in templo dei acceptissima. Bonorum enim laborum gloriosus est fructus. et que non concidat radix sapientie. Filii autem adulterorum in consummatione erunt et ab iniquo thoro semen exterminabitur. Et si quidem longe vite erunt in nichilum computabuntur et sine honore erit novissima senectus illorum. Et si celerius defuncti fuerint non habebunt spem nec in die agnitionis allocutionem. Nationes enim iniquae dire sunt consummationis. O quam pulchra est casta generatio cum claritate. immortalis est enim memoria illius. quoniam et apud deum nota est et apud homines. Cum presens est illam imitantur et desiderant eam cum se eduxerit. et in perpetuum coronata triumphat

IIII

Iudicii. quem elegit a iudice suo agni et ad regnum celorum possidendum invitabuntur mali autem nulla spe restaurationis consolabuntur. Sed in eternum cruciandi. a conspectu summi regis expellentur.

R. O quam pulchra. virginitatis heretis et scismaticis laudat catholicos et eorum discipulos quorum fides pura et simplex doctrina. et ideo eterna digna memoria quoniam eorum generatio apud deum probata.

Alienatum de catholicis et hereticis loquitur. ut horum laudabilem castitatem. illorum vituperabilem demon...

erit utilis et adulterine plantationes non dabunt radices altas nec stabile firmamentum collocabunt. Et si in ramis in tempore germinaverint infirmiter posite a vento commovebuntur et a nimietate ventorum eradicabuntur. Confringentur enim rami inconsummati et fructus illorum inutiles et acerbi ad manducandum et ad nichilum apti. Ex iniquis enim omnis filii qui nascuntur testes sunt nequitie adversus parentes in interrogatione sua. Iustus autem si morte preoccupatus fuerit in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis est non diuturna neque numero annorum computata. Cani autem sunt sensus hominis et etas senectutis vita immaculata. Placens deo factus dilectus et vivens inter peccatores translatus est. Raptus est ne malicia mutaret intellectum eius aut ne fictio deciperet animam illius. Fascinatio enim nugacitatis obscurat bona et inconstantia concupiscentie transvertit sensum sine malicia. Consummatus in brevi explevit multa tempora. Pla...

Omnes moechos generatione vitulus dicit. Nos ceumata quidam non intellexerunt de plantationes et vitulamina mo prati sed qui error tam multos codices preoccupavit ut vix invenia- tur aliter scriptum.

R. Iustus. Cum dixisset de malorum interitu de bonorum requie addidit quod post finem vite presentis qui bonis et malis est communis hii de morte transe- unt ad vitam illi de vita ad mortem eternam.

R. Placens deo. Non ideo tollit deus dilec- tum suum de mundo quod non possit in- ter peccatores eum immunem a peccato servare. Qui discipulos quos mit- tit quasi agnos inter lupos patri commendat dicens. Non rogo ut tol- las eos de mundo sed ut serves eos a malo. Sed iudicii sui rationem ob- servat ut quos presciuit et predesti- navit vocet et iustificet. Alios autem pro iniquitate dampnet. Unde Petrus. Novit deus pios de temptatione eripe- re iniquos autem in diem iudicii crucian- dos reservare.

R. Fascinatio etc. Notat hac sen- tentia generaliter lasciviam reproborum sed manifestius astuciam hereticorum qui pravis doctrinis et cupiditate no- cua subvertunt sensum hominis a veri- tate innocentis. Fascinat enim et gra- vat qui adulando irrudit. Vel tam

uidue. It. Grece sigmatus fasci|
natori. His exemplis docent
quam inuida aliena felicitate cruciatur
vel qui felix est alio fascinante
leditur.

Rb. In priori etate vel coma
te hereticorum presidium in societate op
primit martyrum gloriam qui
in breui tempore laudabilem
expenderunt uitam. Et mors ipsa
fuit eis etas annosa quia eis eternam
uitam peperit. Item. Eos a malorum
societate separauit ut absconderet e
os in abscondito faciei sue. Augustinus contra Julianum.

ratum. Populi autem uidentes et non
intelligentes. nec ponentes sibi
in precordiis talia quoniam gratia Dei et mi
sericordia in sanctos eius. et respectus in
electos illius. Condempnat autem iustus
mortuus uiuos impios et iuuentus
celerius consummata longam uitam
iniusti. Videbunt enim finem sapien
tis et non intelligent quid cogitauerit de illo Deus. et quare muni
erit illum Dominus. Videbunt et contempnent illum. Illos autem
Dominus irridebit. et erunt post hec decidentes sine honore. et
in contumelia inter mortuos in perpetuum. quoniam disrumpet illos

Sine uoce exultationis quia erunt in
excusabiles. Quia cum cognouis
sent Deum non sicut Deum glorificaue
runt aut gratias egerunt. sed e
uanuerunt in cogitationibus suis.

inflatos sine uoce et commouebit illos
a fundamentis. et usque ad supremum
desolabuntur. et erunt gementes et me
moria eorum peribit. Venient in cogitatione peccatorum suorum timidi. et
traducent illos ex aduerso iniquitates ipsorum. Tunc stabunt
iusti in magna constantia aduersus eos qui se angustiauerunt.
et qui abstulerunt labores illorum. Videntes turbabuntur
timore horribili. et mirabuntur in subitatione insperate salutis
gementes per angustia spiritus. dicent inter se penitentiam agentes. et per an
gustia spiritus gementes. Hii sunt quos aliquando in derisum habuimus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

inter filios dei et inter sanctos sors illorum est. Ergo erravimus a via veritatis et iustitiae lumen non luxit nobis. et sol intelligentiae non est ortus nobis. Lassati sumus in via iniquitatis et perditionis et ambulavimus vias difficiles. viam autem domini ignoravimus. Quid nobis profuit superbia aut divitiarum iactantia quid nobis contulit. Transierunt omnia illa tamquam umbra et tamquam nuntius percurrens. tamquam navis quae pertransit fluctuantem aquam. cuius cum praeterierit non est vestigium invenire neque semitam carinae illius in fluctibus. aut avis quae transvolat in aere. nullum invenitur argumentum itineris illius. sed tantum sonitus alarum verberans levem ventum et scindens per vim itineris aerem. Commotis alis transvolavit et post hoc nullum signum invenitur itineris illius. Aut tamquam sagitta emissa in locum destinatum divisus aer continuo in se reclusus est ut ignoretur transitus illius. Sic et nos nati continuo desivimus esse. et virtutis quidem nullum signum valuimus ostendere. in malignitate autem nostra consumpti sumus. Talia dixerunt

Ergo lassati etc. Lassati sunt philosophi in via iniquitatis qui totam mundi machinam divino honore sublimantes creaturae potius servierunt quam creatori. Sed in exquisitione sua defecerunt non salutem sed perditionem invenientes. Sed et per difficiles vias superbiendo ambulant. Sectas componunt nefandas nec viam domini quae est veritas et vita agnoscunt. Ideo semet ipsos in perditione tradiderunt nec eis studium praesentis vitae utilitatis aliquid contulit. quibus post mortem non praemium sed poena succedit. Unde dicunt dolentes. Quid nobis profuit etc. Umbris vel mortem carnis quibus humana vita obnoxia est accipimus. per nuntium percurrentes animae passiones vel corporis quae produnt occasum vitae corruptibilis.

Quanta excellentia vel lesim. per navem vero levitatem humanae mentis quae per amaras saeculi undas daemonum flatibus agitatur. per sagittam dolos et insidias iniquorum. Haec omnia in mundo vacantes sed tandem infructuosam pulsam possessoribus suis relinquunt. Unde gementes illam vocem consolationis relevabunt. Unde sequitur Talia dixerunt in inferno etc.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sicut tamen putant vel se impunitos esse credere.

Spuma ex aquis cadentibus super aquam enatat: hic est appetitus humani favoris et iactantie vulgaris que procella temptationis vel discussione iudicii distorti vel dispergitur. i. quamvis fuerit probatur.

Post precedentes penas et eternam in inferno primam victorum ostendit gloriam quam in celo recepta vita beata in templo Dei fruentes in qua totam suam spem posuerunt.

Per brachium i. predicatores. per dexteram doctores. scientiam spiritualem. dolum hereticorum de peccato et iusticia et de iudicio redarguit et telis verborum pectora pungit ut convicti cedant cui resistere non valeant.

Rex. Accipiet et c. Creator omnium cuius arma sunt virtus et iusticia et iudicium per creaturam sibi subiectam coercet delinquentes.

Per pietatem i. intentionem doctorum.

Quecumque necesse est vel esse non est potest esse confusum quod est divina sapientia ordinatum.

---

lanugo que a vento tollitur. Et tamquam spuma gracilis que a procella dispergitur. Et tamquam fumus qui a vento diffusus est. Et tamquam memoria hospitis unius diei pretereuntis. Iusti autem in perpetuum vivent. Et apud dominum est merces eorum. Et cogitatio eorum apud altissimum. Ideo accipient regnum decoris et diadema speciei de manu domini. quoniam dextera sua teget eos. Et brachio sancto suo defendet illos. Et accipiet armaturam zelus illius et armabit creaturam ad ultionem inimicorum. Induet pro thorace iusticiam. Et accipiet pro galea iudicium certum. Sumet scutum inexpugnabile equitatem. Acuet autem duram iram in lanceam. Et pugnabit cum illo orbis terrarum contra insensatos. Ibunt emissiones directe fulgorum. Et tamquam a bene curvato arcu nubium exterminabuntur. Et ad certum locum insilient. Et a petrosa ira plene grandines mittentur. Et excandescet in illos aqua maris. Et flumina concurrent. Contra illos stabit spiritus virtutis et tamquam

---

a mattino oriens fragrantie carnis experimentum quod a vento egritudinis vel molestia corporis cito tollitur quia omnis caro fenum.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

VI

est sapientia quam vires et vir prudens
melior quam fortis. Audite ergo re-
ges et intelligite discite iudices finium
terre. Prebete aures vos qui continetis mul-
titudines et placetis vobis in turbis
nationum quoniam data est a domino potestas vobis et virtus
ab altissimo qui interrogabit opera vestra et cogitationes scrutabitur
quoniam cum essetis ministri illius regni non recte iudicastis nec custodis-
tis legem iustitie neque secundum voluntatem dei ambulastis. Horren-
de et cito apparebit vobis quoniam iudicium durissimum in hiis qui
presunt fiet. Exiguo enim conceditur misericordia. Potentes autem potenter
tormenta patientur. Non enim subtra-
het personam cuiusquam dominus qui est
dominator omnium nec verebitur magnitu-
dinem cuiusquam. Quoniam pusillum et ma-
gnum ipse fecit et equaliter cura est il-
li de omnibus. Fortioribus autem fortior instat
cruciatio. Ad vos reges ergo sunt hii
sermones mei ut discatis sapientiam et
non excidatis. Qui enim custodierint
iuste iudicabuntur et qui didicerint
iusta invenient quid respondeant. Concupiscite ergo sermo-

Rx. Audite etc. Monet reges et ceteros ut iustitiam et veritatem serventur et discite intelligentes sententiam. Qui accepta potestate a deo magistri et iudices sunt suorum ut iudicent illos secundum equitatem et doceant regulam fidei cum operibus bonis et ipsi quia iudicium dei expectant qui non fallitur nec fallit quia non solum opera sed cogitationes et voluntates iudicabit.

Exiguo hic. i. qui per ignorantiam vel fragilitatem vel necessitatem peccaverunt et humili penitentia deleverunt.

Qui etc. mandata dei contempnendo ... non penituerunt ... potentiores fuerunt in impietate tormenta sustinebunt contraria gehenne.

Finito sermone ad potentes et cordis duricia duris sermonibus increpata ad rectores ecclesie exhortationem vertit et sapientiam mirificis preconiis extollit.

Qui diligit sapientiam servat mandata [illegible] disciplinam. Salomon. Amat sapientiam qui non servat disciplinam. Ioh. Si diligitis me sermones et mandata mea servate.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Jo. xiiij. — Praeoccupat gratis se offerens. Id est via veritas et vita. per ipsum intratur ad ipsum conditur ad ipsum pervenitur.

Apo. iij. — Assidentem. semper paratam cum auxilia tribuere. Ecce ego sto ad hostium et pulso. si quis aperuerit mihi intrabo ad eum et cenabo cum illo et ipse mecum.

In primis studendum est sapientiae et consummatae disciplinae est intendendum.

eam et invenietur ab his qui quaerunt

eam. Praeoccupat qui se concupiscunt ut illis

se prior ostendat. Qui de luce vigila-

verit ad illam non laborabit. assidentem

enim illam foribus suis inveniet. Cogi-

tare ergo de illa sensus est consumma-

tus. et qui vigilaverit propter illam cito securus erit. Quoniam dignos

se ipsa circuit quaerens. et in viis suis ostendet se illis hilariter. et

in omni providentia occurret illis. Initium enim illius verissima est disci-

plinae concupiscentia. Cura ergo disciplinae dilectio est. et dilectio custodia

est legum illius. custoditio autem legum consummatio est incorruptionis. in-

corruptio autem facit esse proximum deo. Concupiscentia itaque sapientiae de-

Philosophi — [illegible] delectamini. Reges animo(?) [illegible] diligere sapientiam non quod regnare non possunt sed tunc bene regitur res publica cum felices regnant et reges philosophantur. Mistice reges rectores ecclesiae assidui sunt in divinae legis meditatione. quia eam discendo operando sequuntur regni caelestis coronam assequuntur.

ducet ad regnum perpetuum. Si ergo de-

lectamini in sedibus et sceptris o reges

populi diligite sapientiam ut regnetis in

perpetuum. Diligite lumen sapientiae omnes qui

praeestis populis. Quid est sapientia et quemad-

modum facta sit referam et non abscondam sacramenta dei sed ab initio

nativitatis investigabo et ponam in lucem scientiam illius et non

praeteribo veritatem. neque cum invidia tabescente iter habebo quoniam talis

Jo. ij. — Invidia non communicat sapientiae quia per invidiam diaboli introivit mors in mundum et per sapientiam liberatur ab ea genus humanum.

homo non erit particeps sapientiae. Multitudo

autem sapientium sanitas est orbis terrarum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sermones meos et aperuit vobis. Sum
quidem et ego mortalis homo similis
omnibus et ex genere illius terreni qui prior
factus est et in ventre matris figuratus
sum. caro decem mensium tempore coagulatus
sum in sanguine ex semine hominis et de-
lectamento somni conveniente. Et
ego natus accepi communem aerem et similiter fa-
ctam decidi in terram et primam vocem si-
milem omnibus emisi plorans. In involu-
mentis nutritus sum et curis magnis.
Nemo enim ex regibus aliud habuit
nativitatis initium. Unus ergo introitus
est omnibus ad vitam et similis exitus. Propter
hoc optavi et datus est mihi sensus et in-
vocavi et venit in me spiritus sapientie et
preposui illam regnis et sedibus et di-
vitias nichil esse duxi in comparatione illi-
us nec comparavi illi lapidem preciosum. quoniam omne
aurum in comparatione illius harena est ex-
igua. et tamquam lutum estimabitur ar-
gentum in conspectu illius. Super salutem et speciem

describit originem. ut quisque sci-
at et quid ex carnis origine et quid
ex dei munere habeat. quod autem dicit decem
mensium tempore se esse coagulatum in san-
guine ex semine hominis et delectamento so-
mpni conveniente demonstrat utriusque sexus
differentiam. Dicunt enim phisici esse
diversum viri semen et mulieris esse
sanguinolentum quorum commixtione
certis spatiis corpus formatur donec
articulatum perveniat ad partum. alii
in vii. alii viii. alii ix. mense nas-
cuntur. Si qui in xº perfectiores et
vitales et sanatum esse dicuntur.

Rabanus. Nemo enim etc. ostendit quod omnis
homo tam viri quam mulieris se-
mine ortus equalis vite sortitur
exordium. et per mortem transit de mun-
do. Sed celestis adam qui sine semine
viri de matre virgine natus est
proprium habet nativitatis modum qui
et mortis sue ordinavit occasum de
quo non tamen post conceptionem nativi-
tas illius a christianis celebratur et ab
octavo kalendas aprilis quo concep-
tus creditur usque ad octavum kalendas ianu-
arii quo natus creditur vel tradi-
tur cc.lxxvi. dies numerantur id est ix.
menses et vi. dies. Itaque summa evan-
gelica que xlvi. annis templum
corporis sui edificatum a iudeis per
dixit solvendum plenarium mul-
tiplicationem perfectionem incarna-
tionis ostendit. Quia xl. vi. cclxxvi. quadr-
agies vi. senarium habent. Unde pa-
tet quod sex perfectos dies totam perfectus
homo esse habet

Unus inventa una preciosa marga-
rita vendidit omnia et emit eam
qui scilicet celestem sapientiam invenit et in-
venit id est ubi dei despicit omnia
aliorum vite prestantis philoso-
phiam eloquentiam et divine et

(c) 2006 Ministerio de Cultura

iij. Reg. ij. Salomon qui petens a deo sapientiam regni sublimitatem, divitias et gloriam cum illa meruit; quicumque autem Christi precepit noticiam omnium pariter hic invenit in hoc gratiam et in futuro vitam eternam.

Processu meditationis intelligit se tamen profecisse, ut priorem scientiam posteriori comparando ignorantiam putet.
Jo. i. Sic Iohannes ait: Ego nesciebam eum, sed qui misit me baptizare in aqua ille mihi dixit: super quem videris spiritum, scilicet descendentem et manentem, hic est qui baptizat. Sic et stelle in comparatione solis minime lucere videntur. Unde et sol quia solus in die micat et alia lucent sic nominatur.

Ipse sapientie dux. Deus pater incarnati filii cui dedit omnem potestatem in celo et in terra.

Rabanus. Ipse enim etc. De Salomone dicit scriptura:
iij. Reg. i. Deus dedit sapientiam Salomoni et prudentiam multam nimis, et precedebat sapientia omnium orientalium et Egyptiorum, et erat sapientior cunctis hominibus, et disputavit super lignis
iij. Reg. iiij. a cedro usque ad ysopum, et de iumentis et volucribus et reptilibus et piscibus, et veniebant de cunctis populis ad audiendam sapientiam Salomonis. Significat vero pacificus dei virtus et sapientia cui omnia nuda
Ebr. iiij. et aperta, discipulis que dat misteriorum suorum intelligentiam, ut hystoriam, allegoriam, tropologiam, anagogen intelligant. Unde et: Ipse illumi-
Jo. i. nat omnem hominem venientem in hunc mundum. Et qui
Jo. viij. sequitur me non ambulat in tenebris.

in omnia bona pariter cum illa, et innumerabilis honestas per manus illius. et letatus sum in omnibus, quoniam antecedebat me ista sapientia, et ignorabam quoniam horum omnium mater est. quam sine fictione didici et sine invidia communico, et honestatem illius non abscondo. infinitus enim thesaurus est hominibus, quo qui usi sunt participes facti sunt amicitie dei, propter discipline dona commendati. Michi autem dedit deus dicere ex sententia et presumere digna horum que mihi dantur, quoniam ipse sapientie dux est et sapientium emendator. in manu enim illius et nos et sermones nostri, et omnis sapientia et operum scientia et disciplina. Ipse enim dedit mihi horum que sunt scientiam veram, ut sciam dispositionem orbis terrarum et virtutes elementorum, initium et consummationem et medietatem temporum, vicissitudinum permutationes et commutationes temporum, anni cursus et stellarum, vim ventorum et cogitationes hominum, differentias virgultorum et virtutes radicum. et quecumque

(c) 2006 Ministerio de Cultura

in illa spiritus intelligentie. sanctus. multiplex. unicus. subtilis. modestus. disertus. mobilis. incoinquinatus. certus. suavis. amans bonum. acutus qui nichil vetat benefacere. humanus. benignus. stabilis. securus. omnem habens virtutem. omnia prospiciens. et qui capiat omnes spiritus intelligibiles. mundus subtilis. Omnibus enim mobilibus mobilior est sapientia. attingit autem ubique propter mundiciam suam. vapor est enim virtutis dei et emanatio quedam est claritatis omnipotentis dei sincera. et ideo nichil inquinatum in illam incurrit. candor est enim lucis eterne. et speculum sine macula dei maiestatis. et imago bonitatis illius. et cum sit una omnia potest. et in se permanens omnia innovat et per nationes in a

omnes thesauri sapientie et scientie absconditi. et plenitudo divinitatis cui non datur ad mensuram spiritus.

Vel. Qui splendor glorie et figura substantie eius regens omnia verbo virtutis sue. Pater vel sapientia dicit et verbum sit non quod proferatur aut cogitatur. hoc vel equale illud eternum et illuminando dicit de se et de patre quod dicendum est nobis. unde aug. Nemo novit patrem nisi filius et cui filius voluerit revelare quia per filium revelat pater. i. per verbum suum. Si vel verbum quod proferimus equale et transitorium et se ostendit et de quo loquimur multo magis verbum dei per quod facta sunt omnia ostendit patrem sicut est. quia et ipsum ita est et hoc quod pater secundum quod sapientia est et essentia. sed secundum quod verbum est non est hoc quod pater quia verbum non pater. verbum relative dicitur sicut filius qui vel non est pater. Christus dei virtus et dei sapientia. quia de patre virtute et sapientia ipse virtus et sapientia est. Sicut lumen de lumine patre et fons vite apud patrem fontem vite. unde quia apud te est fons vite. Sicut pater habet vitam in semet ipso sic dedit filio vitam habere in se ipso. hoc est lumen tamen quod illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. hoc verbum erat apud deum et deus erat verbum. lumen est non corporale sed spirituale illuminatore sicut apostolis quibus dicit vos estis lux mundi. sed qui illuminat hoc est sapientiam de qua agimus. Sapientia quo filius de sapientia patre sicut lumen de lumine deus de deo et singulus pater lumen et singulus filius lumen singulus spiritus sanctus lumen singulus pater deus et singulus filius deus et singulus spiritus sanctus deus et singulus pater sapientia et utrique simul unum lumen unus deus una sapientia et filius factus est nobis sapientia a deo et iusticia et sanctificatio

Quia corporalis lux que in occidentem inclinatur spiritualis luci comparata similla videtur. Ipse quoque sol sua claritate longe transcenditur. Unde ipsi prebuit ... permanebis.

Attingit igitur a fine, id est a principio mundi usque adventum Christi mirifica opera et sincera testimonia per veteris testamentum fortiter asserens et ab incarnatione verbi usque ad finem mundi suavitate evangelii exponens. A fine ergo usque ad finem fortiter pertingit et ubique perfecte agit. Finis enim perfectionem significat.

Viventes. Unde haec est vita eterna ut cognoscant te solum deum et quem misisti Iesum Christum.

Representat generationem illius, id est patris qui est ei coeternus et comparticeps illi prim... de equali nativitate primi de eterna post... habens contubernium dei, id est humanitatem in qua habitat deus que est sapientia patris. Vel glorificat generositatem illius, id est dei patris, id est eiusdem essentie est cum patre ab eterno genita, nata in tempore de matre.

Doctrix est enim de plenitudine eius omnes accepimus per quem gratia et veritas facta est, id est revelata. Deum nemo vidit umquam nisi filius qui est in sinu patris ipse enarravit.

Et labores. Sicut enim meus desiderium in operibus eius quecumque sunt vita cuiusque pudica, quecumque iusta agito et agenda sunt ...

Rex. Sobrietatem enim et cetera qui temperans est, prudens, fortis et iustus, quod illi deest. Has autem virtutes nemo habet nisi cui omnium virtutum origo deus contulit. Quod licet ... ex lege quicumque gente. Quidam tamen speciem pietatis habentes virtutem ignorantes qui creatori subdi noluerunt ... disciplinae nescierunt et pietatem deus enim sol...

VIII

... qui meditatur in lege domini die ac nocte.

deus nisi eum qui cum sapientia inhabitat.

Est enim haec speciosior sole et super omnem dispositionem stellarum luci comparata prior
... nullus sine ... in muro ... quia per ... fuerit
invenitur. Illi enim succedit nox, sapientiam
... nec invenitur est dolus ...
autem non vincit malicia. Attingit ergo
... a principio mundi ... ab eterno ... usque ad adventum ...
a fine usque ad finem fortiter et disponit
... quia deus sapientia ... ego diligentes me diligo ... qui mane
omnia suaviter. Hanc amavi et exquisivi
vigilaverit ad me invenient me ... beatus
quesivi eam a iuventute mea et quesivi
qui observat ad postes hostii mei ... stabilis ...
sponsam mihi assumere et amator
... cui omnia ... coeternus
factus sum formae illius. Generositatem illius
... patris, id est ei coeternus ... in principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat verbum
... et verbum caro factum est et habitavit in nobis
glorificat contubernium habens dei, sed et omnium
... pater diligit filium et omnia dedit ei in manu ...
dominus dilexit illam. Doctrix enim est disciplinae
dei et electrix operum illius. Et si divitiae
... et amatoribus suis ... unde ... divitie ...
appetuntur in vita, quid sapientia
... omnia ... in lege ... meditantibus ... omnimodam ...
locupletius quae operatur omnia? Si
... et sanam intelligentiam ... bonorum operum et virtutum
autem sensus operatur, quis horum quae sunt
... stabilis ... salutem ...
magis quam illa est artifex? Et si
... dilectio
iustitiam quis diligit, labores huius
... temperantiam
magnas habent virtutes. Sobrietatem
... iiii principales virtutes ponit
enim et prudentiam docet et iustitiam
... fortitudinem ... ad eternam vitam
et virtutem quibus utilius nihil est in
... in vita ... nihil utilius

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q. scit inutilia et utilia. q. q. ait: ego dabo vobis os et sapientiam. Lu. xxi.

tiris estimant. Sicut versucias sermonum et dissolutiones argu-
q. q. ait: erunt signa in sole et luna in stellis etc.

mentorum. Signa et monstra scit antequam fiant. et eventus temporum et

Populus dei coronem sapientie, id est Christi, se hec gaudet et in amplexu eius delectatur quia ait: Si quis michi aperuerit intrabo ad illum et cenabo cum illo et ille mecum.

seculorum. Proposui ergo hanc adducere mihi ad convivendum sciens quoniam mecum communicabit

R. Postquam g. post hoc de genitrice dei intelligi, quia proposito virginitatis miratur verbo dei fecundari, et generare filium dei ad salutem mundi vel generis humani, et ab omnibus unico preconio celebrari. Unde: beatam me dicent omnes generationes. Cui concordat quod sequitur: habebo per hanc claritatem etc.

q. i. allevatio

de bonis et erit allocutio cogitationis et
vox doctorum. q. doctrina salutaris. q. quibus evangelium

tedii mei. Habebo propter hanc claritatem
predicabo. q. predicatas et apostolos

ad turbas et honorem apud seniores
q. quibus sociatur. q. omnia diiudicans secundum legem

iuvenis acutus inveniar in iudi-
q. qui reges et principes mira

cio et in conspectu potentium admirabilis
tur predicationem evangelii

Partus virginis omnibus fuit admirandus, quia in resurrectione et virtute multorum excitavit, quia stat in signum populorum, super quem continebunt reges os suum, ipsum gentes deprecabuntur.

Quia principes et potestates subiecit christiane religioni.

q. audientes. Iob

ero. et facies principum mirabuntur me. Tacentem me sustinebunt. et
q. actiones et sermones meos. q. audientes resistere

loquentem me respicient. et sermocinante me plures manus ori suo im-
immortalitate huius sed in eternitate redditur fundata et spe immortalitatis. q. mortem et virtutem

ponent. Preterea habebo per hanc immortalitatem et memoriam
q. secuturis me. q. erudiam. q. quibus evangelium

eternam his qui post me futuri sunt relinquam. Disponam populos et
predicabo per varias sectas [illegible]. q. michi predicatione mea et audientes. q. narrata quia ait: oderit ego vici mundum

nationes mihi erunt subdite. Timebunt me audientes reges hor-
vi. q. fidelium. q. benigni. q. adversariorum. q. secreta

rendi. et in multitudine bonus videbor. et in bello fortis. Intrans
bonus agentibus quid meum. q. conscientia mea

in domum meam conquiescam cum illa.

R. Intrans. post predicationem, post operis laborem quibus avocatoribus consolacium prebent ad se redeuntes, redeuntes divine contemplationi vacant et superne dulcedinis quiete inveniunt.

Non enim habet amaritudinem conversatio illius. nec tedium convictus illius. sed leticiam et gaudium. Hec cogitans apud me. et commemorans in corde meo quoniam immor-

Corporales delicie corpus grauant, spirituales vero mentem relevant, et tanto ulterius equitur amplius comeduntur, melius appetitus placet.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Unde dicitur gustate et videte quoniam suavis est dominus.

Mor. Qui aperit os mutum et linguas infantium facit disertas. Hec omnia in Christo sunt accipienda. Item. Sapientia, fortitudo, iusticia, sobrietas et prudentia, si cum sit una in subiacenti proprietate sensuum diversis vocabulis nuncupatur. Aliud dicitur, si signat sapientia, aliud iusticia. Sapientia quod disciplinam humanarum et divinarum rerum instituit, iusticia quod distributor et index meritorum sit.

Rx. Puer autem et cetera. Salomon in pueritia postulavit a deo sapientiam et quod ut recte iudicaret populum et discerneret inter bonum et malum. Scriptum est quod sapientissimus, et de eo videtur sortitus animam bonam qui habet cor sapiens et intelligens. Sed quomodo convenit et quod dicit veni ad corpus coinquinatum cum essem bonus, cum alienigenam mulierem amaverit et ydola edificaverit. Videtur quod magis conveniat Christo, scilicet qui in baptismo regeneratus et fide salvatoris imbutus pueritiam in dolis sue bone et simplicis in nocentie percepit et cunctis studiis certavit pervenire ad culmen virtutum. Vel sequitur: et cum essem magis bonus et cetera.

Pater non iudicat quemquam sed omne iudicium dedit filio. Huius umbra sunt qui imitantur eum.

amicitia illius delectatio bona et in operibus manuum illius honestas sine defectione et in certamine loquele illius sapientia et preclaritas in communicatione sermonum illius. Circuibam querens ut michi illam assumerem. Puer autem eram ingeniosus et sortitus animam bonam et cum essem magis bonus veni ad corpus coinquinatum. Et ut scivi quoniam aliter non possum esse continens nisi deus det, et hoc ipsum erat sapientia scire cuius esset hoc donum, adii dominum et deprecatus sum illum et dixi ex totis precordiis meis:

IX

Deus patrum meorum et domine misericordie qui fecisti omnia verbo tuo et sapientia tua constituisti hominem ut dominaretur creature que a te facta est ut disponat orbem terrarum in equitate et iusticia et in directione cordis iudicium iudicet. Da michi sedium tuarum assistricem sapientiam et noli me reprobare

Custoditio legis consummatio incorruptionis. Incorruptio autem facit proximum esse deo. Et ad hanc perfectionem nemo venit nisi quem divina gratia sublevaverit. Omne datum optimum et omne donum perfectum desursum est.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

intellectum iudicii et legum. et si quis erit consummatus inter filios hominum. et si ab illo fuerit sapientia tua in nichilum computabitur. Tu autem elegisti me regem populo tuo et iudicem filiorum tuorum et filiarum et dixisti edificare templum in monte sancto tuo et in civitate habitationis tue altare similitudinem tabernaculi tui sancti quod preparasti ab initio et tecum sapientia tua que novit opera tua que affuit et tunc cum orbem terrarum faceres. et sciebat quod placitum esset oculis tuis et quod directum in preceptis tuis. Mitte illam de celis sanctis tuis et a sede magnitudinis tue. ut mecum sit et mecum laboret et sciam quid acceptum sit apud te. Scit enim illa omnia et intelligit et deducet me in operibus meis sobrie et custodiet me in sua potentia. et erunt accepta opera mea et disponam populum tuum iuste et ero dignus sedium patris mei. Quis enim hominum poterit scire consilium dei. aut quis poterit cogitare quid velit deus. cogitationes enim mortalium timide et incerte providentie nostre. Corpus enim quod corrumpitur aggravat animam et terrena inhabitatio deprimit sensum multa cogitantem. et difficile estimamus que in terra sunt et que in prospectu sunt invenimus cum la-

Rex. Tu autem et cetera. David quia vir sanguinum fuit et multa bella gessit templum domino edificare non potuit quod Salomon edificavit. qui libri huius auctor esse putatur. commemorans quod dei beneficia percepit ut dei sapientia secum permaneat et in omnibus eum dirigat. Sic quoque templum et ecclesiam signat quam Christus verus pacificus per operarios suos id est predicatores edificat. possunt hec in persona predicatorum intelligi. qui sciunt omnia que ad regimen plebis pertinent non sui esse operis sed divini muneris. unde cotidie postulant ut qui est auctor operis sit largitor firme perfectionis. quicquid enim de sapientia dei ad ipsum referimus qui est pax nostra. qui fecit utraque unum. virtus et sapientia dei et imago dei invisibilis primogenitus omnis creature.

Admiratur excellentiam dei. O altitudo divitiarum sapientie et scientie dei. et quis novit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sapientie hominis. et nemo novit que sunt dei nisi spiritus dei. Spiritus autem omnia scrutatur et profunda dei qui illuminat corda lectorum.

misisti spiritum sanctum tuum de altissimis. et sic correcte sunt semite eorum qui in terris sunt. et que tibi placent didicerunt homines. nam per sapientiam sanati sunt quicumque placuerunt tibi domine a principio.

C. X.

Hec illum qui primus formatus est a deo pater orbis terrarum cum solus esset creatus custodivit illum a delicto suo et eduxit illum de limo terre. et dedit virtutem continendi omnia. Ab hac ut recessit iniustus in ira sua. per iram homicidii fraternitatis deperiit. Propter quem cum aqua deleret terram sanavit iterum sapientia per contemptibile lignum iustum gubernans. Hec et in consensu cum se nationes contulissent scivit iustum et conservavit sine querela deo et in filii misericordia fortem custodivit. Hec iustum a pereuntibus impiis liberavit fugientem descendente igne in pentapolim quibus in testimonium nequitie fumigabunda constat deserta terra et incerto tempore fructus habentes arbores et incredibilis anime memoria stans figmentum salis.

Rx. Hec illum. Bonitate dei primus homo creatus in paradiso locatus cunctis animantibus prelatus per transgressionem mandati in miseriis huius seculi devolutus est. et per dei sapientiam id est christum reparatus magnum pietatis domini iudicium est.

Iniustus ut chaym qui fratrem non iuste peremit. cuius piaculi immunditia in diluvio soluta est. et generatio cayn deleta. Sed dei sapientia noe de stirpe seth ad reparationem orbis cum filiis suis in archa servavit. unde sequitur propter quem.

Rx. Hec et in consensu diabolus per superbiam in constructione turris seduxit genus humanum. unde confusa est communio linguarum. Sed dei sapientia stirpem abrahe adiudicavit dans cultum et legem ut unum deum colerent de cuius semine redemptorem proveniret. in quo benedicuntur omnes gentes ita quod diabolus superbia confudit humilitas christi adunavit.

Rx. Hec iustum et cetera. Hinc petrus ait. civitates sodomorum et gomorreorum in cinerem redigens eversione dampnavit. exemplum eorum qui impie acturi sunt ponens et iustum loth oppressum a nefandorum in iniquis conversatione eripuit.

Uxor loth retro respiciens in statuam salis conversa est. ne quis per gratiam dei ad vitam vocati sumus retro

bona sed in sapientie sue reliquerunt hominibus
memoriam ut in his que peccaverunt nec
latere potuissent. Sapientia autem hos qui
quicumque eciam mali peccatis observavit
se observant a doloribus liberavit. Hec
iacob. — esau.
autem profugum ire fratris iustum deduxit
mesopotamiam
per vias rectas. et ostendit illi regnum
ditavit
dei. et dedit illi scientiam sanctorum honestavit
quos in pascendo omnibus sustinuit
illum in laboribus et complevit labores illius
laban et filiorum eius
in fraude circumvenientium illi affuit.
et honestum fecit illum. custodivit illum
laban et filios eius
ab inimicis et a seductoribus tutavit
vel esau — quando luctatus est cum angelo
illum et certamen forte dedit illi ut vin-
cepit in necessitatibus
ceret et sciret quoniam omnium potentior est
a fratribus — ioseph
sapientia. Hec venditum iustum non dereliquit
cum accusaretur de adulterio
sed a peccatoribus liberavit eum descenditque cum illo in foveam et in vinculis
carceris
non dereliquit eum donec afferret illi sceptrum regni et potentiam
per expositionem somniorum — principatum — egypti
adversus eos qui eum deprimebant et men-
daces ostendit qui maculaverunt eum.
et dedit illi claritatem eternam. Hec populum
israeliticum
iustum et semen sine querela liberavit a
patriarcharum
nationibus que illum opprimebant. in
egyptiis — in luto et latere
travit in animam servi dei et stetit contra
moysi
pharaonem et alios principes — quando fecit in egypto

ne. scilicet tamquam fatui qui negligentes
sed prudentes caveamus.

Iustitie iohannes ad martyres pertinet
quos Christus multa a persecutoribus liberavit
confortans eos gratia spiritus sancti et spe futuri
mercedis et tandem victis hostibus
ad regnum celorum perduxit in laudem
et gloriam nominis sui.

R. Hec autem profugum etc. Iacob fu-
giens fratrem suum esau venit ad la-
ban avunculum suum. et in itinere per
somnium vidit scalam erectam
et angelos dei ascendentes et descen-
dentes et ipsum dominum innixum sca-
le dicentem sibi. ego sum deus abraham
patris tui et deus ysaac. terram in qua
dormis dabo tibi. et semini tuo.
veniens autem in mesopotamiam syriam
lyam et rachel duxit pro quibus diu
laban diu servivit. qui eum inique
de sua servitute voluit. et fraudu-
lenter privare voluit sed per sapientiam
dei privatus est laban et iacob di-
tatus cum multis opibus rediit.

R. Moraliter. Sapientia dei martyres que
de persecutoribus eripuit. et exaltavit
in regno celesti. unde cum Christo veni-
ent sunt iudices hostium suorum.

R. Moraliter. liberat deus electos suos
a persecutoribus. et per miraculorum [illegible]
cationem contra adversarios. dat
sapientiam cui non possunt adversarii
resistere. unde coram regibus et prin-
cipibus assistunt intrepidi sancti
et loquentes verbum dei et per mar-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

orum. et deduxit eos in via mirabili. et fuit illis in velamento diei et in lu
ce stellarum per noctem et transtulit illos per mare rubrum. et transvexit
illos per aquam nimiam. inimicos autem illorum demersit in mare et ab alti
tudine inferorum eduxit illos. ideo iusti tulerunt spolia impiorum
et decantaverunt domine nomen sanctum tuum et victricem manum tuam pari
ter laudaverunt. quoniam sapientia aperuit os mutorum et linguas infan
tium fecit disertas. Direxit opera eorum
in manibus prophete sancti.
XI Iter fecerunt per
deserta que non habitantur. et in locis deser
tis fecerunt casas. Steterunt contra hostes
et de inimicis se vindicaverunt. Sitierunt
et invocaverunt te. et data est illis aqua
de petra altissima. et requies sitis de la
pide duro. Per que enim penas passi sunt
inimici illorum a defectione potus sui. et
in eo cum habundarent filii israel letati sunt
per hec cum illis deessent bene cum illis ac
tum est. Nam pro fonte sempiterni flu
minis humanum sanguinem dedisti
iniustis. Qui cum minuerentur in tra
ductione infantium occisorum dedisti illis habun
dantem aquam insperate ostendens per sitim

Sine sapientia dei nec humana mens aliquid digne cogitare nec os proferre potest. ab ipso ergo et sapientia et eloquentia petenda est.

Re. Direxit et cetera. populus christianus per desertum huius mundi prophetam sequitur ut perveniat ad patriam regni celestis. unde petrus. habemus propheticum sermonem cui benefacitis attendentes quasi lucerne lucenti in caliginoso loco.

Petra autem erat christus qui virga crucis percussus. que erat in manibus. id est in scripturis prophetarum fudit aquam vivam. unde qui sitit veniat ad me et bibat.

Re. Per que et cetera. memorat beneficia prioris populi dans narrando penas inimicorum quas in morte primogenitorum et varia clade passi sunt. inimice populus dei et oves pascue eius saciantur de fonte aque vive. et persecutores eterna egestate deficiunt. unde ysaias. ecce servi mei bibent et vos sicietis.

Quasi pena est malis gaudium est bonis sicientibus se temptari ad correctionem. Sine ergo paciantur in terra gloria est eis.

Cum. et tempus. et. iusticias peccantes dignis plagis corripuit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

temptati sunt et quidem cum misericordia disciplinam acceperunt scierunt quemadmodum cum ira iudicati impii tormenta paterentur. Hos quidem tamquam pater monens probasti. illos autem tamquam rex durus interrogans condempnasti. absentes enim et presentes similiter torquebantur. duplex enim illos acceperat tedium et gemitus cum memoria preteritorum. Cum enim audirent per sua tormenta bene secum agi: commemorati sunt dominum admirantes in finem exitus. Quem enim in expositione prava proiectum deriserunt in finem eventus mirati sunt non similiter iustis sitientes. Pro cogitationibus autem insensatis iniquitatis illorum. quod quidam errantes colebant mutos serpentes et bestias supervacuas. inmisisti illis multitudinem mutorum animalium in vindictam. ut scirent quia per que peccat quis per hec et torquetur. Non enim impossibilis erat omnipotens manus tua. que creavit orbem terrarum ex materia invisa. inmittere illis multitudinem ursorum aut audaces leones. aut novi generis ira ple-

Sequitur: hos quidem tamquam p. et c.

Cum persecutione ubicumque l. et autem vel non tam hii quos israelite terram clade per singulas civitates peremerunt puniti sunt, sed et omnes chananei audientes victoriam per deum [illegible] timuerunt in eos. et c. nunc autem qui videntes incarnationem filii dei et predicationem despiciebant. ubique terra magis et plus gravatis cladibus affliguntur: gentiles vero ad fidem conversi quod et similiter presentes penam correctionem a deo misericordia non recedunt: ut qui fuerant in capite sint in cauda. et c.

Duplex. et c. preteritorum. malorum recordatio non minuitur et presentium tempestas augetur: non nec habent spem remedii quia penitentiam simulantes non student emendationi. non enim eum diligunt quem cum [illegible] eos expellebant et delexerunt cum in ore suo. et c.

Non similiter sitientes iustis quia non similiter peccant. Septies enim cadit iustus et resurgit. impius autem cum venerit in profundum malorum contempnit.

Pro eo quidem. et c. digni fuerunt ut qui pro creatore creaturam venerabantur non opera quibus colebant sustinerent penam. pugnabit enim pro eo orbis terrarum contra insensatos. Misticem non ydolatre heretici scismatici qui errorum suorum sectas pro veritate colunt a spiritualibus bestiis puniuntur. de quibus dicitur: sic tradidit [illegible] a. con. et c. quia aspectus eorum bestie furorum immensus. Iota enim intentio est eorum genus humanum persequi et cruciare toto orbe modis. quia deus neminem iniuste dampnat. Sequitur: sed omnia in mensura. et c.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q. observantes s. oculos spirituales. — q. s. omnia in modo... — q. ignita iacula

odorem fumi proferentes. aut horrendas ab oculis scintillas emit

id est ignota lascivia

tentes quarum non solum lesura poterat illos exterminare. sed et aspectus

q. indignatione id est nutu dei.

per timorem occidere. Nam et sine his uno spiritu poterant occidi persecutionem

passi ab ipsis factis suis et dispersi per spiritum virtutis tue. Sed omnia in

mensura et numero et pondere disposuisti.

q. deo nichil est impossibile cui resistere nemo potest.

Multum enim valere tibi soli supererat semper. et

q. filii eius unde ysaias. in deo fortitudine brachii eius.

virtuti brachii tui quis resistet? quoniam

tamquam momen

q. lingue.

tum statere sic est

ante te orbis terrarum

et tamquam gutta

roris antelucani

descendit in terram.

Sed misereris omnium

quoniam omnia potes. et

dissimulas peccata

hominum propter penitentiam.

Diligis enim omnia

que sunt. et nichil

odisti eorum que fecisti.

nec enim odiens ali

quid constituisti aut fecisti. Quomodo autem

posset aliquid permanere nisi tu voluisses. aut quod a te vo

Sed omnia i. men. et c. quia omnia secundum veritatem et iudicium et iustitiam fecit sicut vult facit. Item omnia opera sua certo numero et mensura et pondere creavit. Unde qui numerat multitudinem stellarum et omnibus eis nomina vocat. et alibi. qui fecit ventis pondus et aquas appendit mensuras. Unde quidam ait: et omnia que a primeva natura statuta sunt numerorum videntur ratione formata. Item hec est principale in animo conditoris exemplar. et c. in mensura equalitas in numero quantitas. in pondere veritas. in hiis construit deus mundum et gubernat. iudicia tua. deus est. in hiis iustus iudex. comprehendi non potest nec reprehendi. omnia in claustro. horum tamen abscondita latent que solis clavibus iudicii et nutu dei reserabuntur quando illuminabuntur abscondita tenebrarum et revelabuntur consilia cordium.

Potentia dei bonitate plena opus suum peccata non despicit. sed per penitentiam abluit et pie fovet et nutrit. Unde subdit. diligis. n. o. et c.

Bonus opifex et opus suum diligit et regit. et si homo aliquando peccat. sustinet in multa patientia et per penitentiam in melius convertit. Unde solem suum facit oriri super bonos et malos et pluit super iustos et iniustos. in penitentes autem iusto iudicio damnantur. iniusticie. Item deus et iustitias diligit.

Momentum statere et c. sicut et dicit ysaias. ecce gentes sicut stilla situle et quasi momentum statere reputate sunt. Unde hic. in telligi quod mens et ratio et sensus dei per quem omnia facta sunt et sine quo factum est nichil ille sit de quo dicitur. Verbo domini celi firmati sunt. et c. omnes gentes que non cognoverunt creatorem suum ad comparationem dei quasi stilla situle sunt et quasi momentum statere quod leviter declinat. et sicut gutta roris antelucani que primo aspectu solis siccatur. et sicut stilla situle fluit a potente deus precitur vel negligitur. terra gentium multitudo celestis splendoris terminis nutrientis et angelorum multitudini comparata pro nichilo ducitur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

XII

amas animas. O quam bonus et suavis est domine spiritus tuus in nobis. Ideoque hos qui exerrant partibus corripis et de quibus peccant ammones et alloqueris ut relicta malicia credant in te domine. Illos enim antiquos habitatores sancte terre tue quos exhorruisti quoniam odibilia tibi opera faciebant per medicamina et sacrificia iniusta et filiorum suorum necatores sine misericordia et comestores visceri hominum et devoratores sanguinis et auctores parentes animarum inauxiliatarum perdere voluisti. a medio sacramento tuo per manus parentum nostrorum ut dignam perciperent peregrinationem puerorum dei que tibi omnium carior est terra. Sed et his tamquam hominibus pepercisti et misisti antecessores exercitus tui vespas ut illos paulatim exterminarent. Non quia impotens in bello eras subicere impios iustis aut bestiis sevis aut verbo duro simul exterminare. Sed partibus iudicans dabas locum penitentie non ignorans quoniam nequam est natio eorum et naturalis malicia eorum et quoniam non poterat mutari cogitatio illorum in perpetuum. Semen enim erat maledictum ab initio nec timens aliquem veniam dabas peccatis illorum. Quis enim dicet tibi quid fecisti aut quis stabit contra iudicium tuum [illegible]

Corripis per eos quos repleas vel alios quos volueris. Unde ille arguet mundum de peccato et de iusticia et de iudicio.

Re. Illos enim etc. historialiter dicit quia vii. gentes que terram chananeorum possidebant per iii quantitates eorum eiecit et filios israel nobis sunt cultores introducti. mistice autem vii. gentes significant universitatem viciorum que per prevaricationem primi parentis possederunt genus humanum. Sed per gratiam christi expulsa sunt et introducta multitudo virtutum. ut eiectis habitatoribus nefandis virtutes adiuvante spiritu sancto utiles fructus afferrent.

Re. Manifesta ratione ostendit quia non est redarguendum creatorem si creaturam suam secundum propriam disponit voluntatem quia in voluntate eius universa sunt posita et non est qui possit resistere ei. iustus est in omnibus [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

[N]ationes quas tu fecisti. Nec enim est alius deus quam tu cui cura est de omnibus, ut ostendas quoniam non iniuste iudicas iudicium. Neque rex neque tyrannus in conspectu tuo inquirent de his quos perdidisti.

Cum ergo sis iustus iuste omnia disponis. Ipsum quoque qui non debet puniri condempnas et exterum estimas a tua virtute. Virtus enim tua iusticie initium est, et ob hoc quod omnium dominus es, omnibus parcere te facis. Virtutem enim ostendis tu qui non crederis esse in virtute consummatus, et hos qui te nesciunt in audacia traducis.

Tu autem dominator virtutis cum tranquillitate iudicas, et cum magna reverentia disponis nos. Subest enim tibi cum volueris posse. Docuisti enim populum tuum per talia opera quoniam oportet iustum esse et humanum, et bone spei fecisti filios tuos, quoniam iudicans das locum in peccatis penitentie.

Si enim inimicos servorum tuorum et debitos morti cum tanta

Virtus et cetera. Quia iudicium dei sive in correctione electorum sive in dampnatione malorum summe equitatis perfectio est, et ideo per bonitatem suam diu differendo suspendit iudicium ut plures habeat quibus reddat beneficium. Quia enim creatura se erigit contra creatorem iusta punitione humiliata ut se inferiorem cognoscat. Possunt hec ad passionem Christi referri, quem pater pro nobis in mortem tradidit, et eum qui non noverat peccatum pro nobis fecit peccatum. Qui enim indebitam mortem suscepit ut nos a debita morte liberaret. Propterea cum sis iustus iuste puniens iuste omnia disponit.

Omnipotens deus cum summa tranquillitate iudicat omnia humana, tamen affectus et membra ei tropica locutione ascribuntur, ut secundum capacitatem nostram conformentur eloquia divina. Leguntur enim in scripturis oculi domini, aures, manus, os, pes, ira, furor et huiusmodi. Cum simplex natura numquam recipiat varietatem, nec una unitas divisionem, multiplicitas nostra et diversa unus et idem operatur. Unde mutabis eos et mutabuntur, tu autem idem ipse es et cetera. Et alibi: Ego sum deus et non mutor. Et alibi: apud quem non est transmutatio et cetera. Docuisti autem populum tuum per mirifica opera dei. Instruuntur fideles ne complicentur iniquis

Rex. Si enim et cetera. Decem plagis liberavit egyptios lapsos populum suum, et unde plagas recipere permisit ut corrigerentur. Sed quia ipse veraciter in malicia

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tentione. et liberasti dans tempus et lo
cum per que possint mutari a malicia.
Cum quanta diligentia iudicas illos tu
os quorum parentibus iuramenta et conven
tiones dedisti bonarum promissionum.
Cum ergo nobis disciplinam das inimi
cos nostros multipliciter flagellas ut
bonitatem tuam cogitemus iudicantes
et cum de nobis iudicatur speremus misericordiam
tuam. Unde et illis qui in vita sua in
sensate et iniuste vixerunt per hec que colue
runt dedisti summa tormenta. Etenim in
erroris via diutius erraverunt deos exti
mantes hec que in animalibus sunt supervacua
a infantium insensatorum more viven
tes. Propter hoc tamquam pueris insensatis
iudicium in derisum dedisti. Qui autem
ludibriis et increpationibus non correcti sunt
dignum iudicium dei experti sunt. In his
enim que patiebantur moleste ferebant
in quibus patientes indignabantur
per hec que putabant deos in ipsos cum

vantur. dum disciplinam dei pro
ficiunt postquam dominum glorie dei spreverunt
et filium dei crucifixerunt inimici facti
sunt et ideo de terra sua eiecti sunt.
per orbem dispersi ut tandem corri
gantur et salventur. persecutores
quorum cum confessores cruciabant
piacula eorum mitium possent ut ydo
latriam dimitterent et xpianam
susciperent religionem. Sed sicut hii per
penas temporales consecuti sunt eter
nam gloriam. ita hii post parva
gaudia eterna recipiunt miseria.

Multas flagella. per species ... in
... magna distantia est
inter iudicium electorum et reproborum. il
los domius corripit ut emendet. hii sine
bie et perfidie penas luunt. ut
creatorem omnium se repugnare
non posse cognoscant. Felix iudex
qui pietatem et bonitatem suis
iudiciis semper inspicit. iudici
um enim sine misericordia ei qui non fecit
misericordiam.

Insensate. Ut qui volebant cre
atorem agnoscere et honorare
digni traderentur in reprobum sensum
facerent ea que non conveniunt contu
meliis afficientes corpora sua
in semet ipsis et commutaverunt
veritatem dei in mendacium et ser
vierunt creature potius quam creato
ri.

Qui autem ludi. et c. Idest qui a
deo flagellati non sunt correcti condig
nam dampnationem experti sunt. Ad
hoc corripit deus ut emendet. qui
autem ingratus et impaciens murmu
rat de temporali correctio ducitur
ad eternum.

Re. In his. et c. Gentilitas deum
... serviebat deos esse putabat
quorum persuasionibus pellebantur. Ideo de
...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

XIII

Iob. xxviii.

omnipotentem agnouerunt. dominatorem enim
omnium aut hic per penitentiam conuersis mi
sericordiam impendit aut incor
rectis eternam penam infliget.

Timor .s. et reuerentia dei: ecce ti
mor domini ipse est sapientia. et recedere
a malo intelligentia. recedit enim
a malo qui recedit a cultura
ydolorum. domini timor cum man
data eius custodit quia initium sa
pientie. ti. do. in melius. lo. o. ea. ea.

Stellarum. enim. o. Alii ignem credebant
quem uulcanum uocabant. alii
ethera uel aerem quem iouem uel iu
nonem dicebant. alii nimiam
aquam. alii neptunum. alii gyrum
stellarum qui diuersis figuris anima
lium portiones et cursum astrorum
distribuebant. alii solem quem
phebum uocabant. alii lunam .i.
dianam.

Rx. Dupliciter peccant. primum
quia deificant .i. dei opera deos fecerunt.
in de elementorum figuras sub hu
mana specie colunt. Soli enim et
lune humanam figuram tri
buunt. igni quoque et terre et mari quem
illi uulcanum uestam nepti
numque uocant. si cum templis eleua
tis in aquis sacrificant. tanta
enim cupiditas ymaginum ho
mines tenet. ut uiliora sint
que ita fiunt auro .s. et gemmis de
lectantur. horum nitore perstrin
guntur oculos. sine hiis non putant
religionem esse. in hiis quibus auari
cia et cupiditas colitur. credunt
deos amare que ipsi amant. pro
pter quod sunt furta et latrocinia. et
bella. consecrant diis manu
bias et rapinas qui ualde sunt
bellicosi. sunt. enim. celestes putant

uerunt propter quod et fi
nis condempnationis
illorum ueniet super
illos. (in nimis uanitatis) Vani autem sunt
(o. ho. au. mag. quia uani sunt qui crea-)
omnes homines in qui
(torem non cognoscunt)
bus non subest scientia dei et de hiis que uidentur
(quia dubitantes creature preci- ... deum .s.)
bona non potuerunt intelligere eum qui est.
neque operibus attendentes agnouerunt
(quia sicut sufficit)
quis esset artifex. sed aut ignem aut spiritum
aut citatum aerem. aut gyrum stellarum
aut nimiam aquam. aut solem. aut lu
nam. rectores orbis terrarum deos pu
tauerunt quorum si specie delectati deos
putauerunt: sciant quanto his dominator
(qui tanta speciosa fecit)
eorum speciosior est. Speciei enim genera
tor hec omnia constituit. aut si uirtutem
et opera eorum mirati sunt intelligant ab
illis quoniam qui hec fecit fortior est illis. a ma
gnitudine enim speciei et creature cogno
scibiliter poterit creator horum uideri. Sed
tamen adhuc in his
minor est querela

De hiis operibus .s. bo
nis potuerunt cognos
cere bonum artificem. quia
opus est quia inmutabi
lis et semper idem semper
in se manens. vere omnia
vanissima genus vanitatis
hominum qui pro creatore crea
turas venerantur.

Sed tamen adhuc .i. et cetera hinc
paulus ait. Reuelatur Ro. i.
enim ira dei de celo super
omnem impietatem eorum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tes & volentes eum invenire. Etenim cum
in operibus illius conversentur & inquirunt. et
persuasum habent quoniam bona sunt que viden-
tur. Iterum autem nec his debet ignosci. Si
enim tantum potuerunt scire ut possent estima-
re seculum. quomodo huius dominum facilius non invenerunt. Infelices autem sunt &
inter mortuos spes illorum est qui appellaverunt deos opera manuum hominum.
consensu · vel sermonem · vel potionem argumentorum
aurum & argentum. artis inventionem &
vel hominum
similitudines animalium. aut lapidem inuti-
vel artificis
lem. opus manus antique. aut si quis ar-
tifex faber de silva lignum rectum secue-
rit. & huius docte radat omnem corticem & arte
vel valde habilia
sua usus diligenter fabricet vas utile
vel potionis est
in conversationem vite. reliquiis autem huius o-
peris ad preparationem esce abutatur. & re-
liquum horum quod ad nullos usus facit lignum
curvum & verticibus plenum sculpat diligen-
ter per vacuitatem suam & per scientiam sue ar-
tis figuret illud & assimilet imagini
hominis aut alicui ex animalibus illud comparet per-
liniens rubrica & rubicundo faciat
fuco colore illius & omnem maculam que in
illo est [illegible] ita ut faciat ei dig-

Etenim tum est in illis. i. e. gloria dei ex
mundi fabrica perpenditur. Invisibilia dei
invisibilis ex visibilibus cognos-
ceretur. opus ab eo factum est quod opifi-
cem manifestaret ut deus omnium intel-
ligeretur qui hec fecit que non possent
alii. Sed cum cognovissent non sicut
deum glorificaverunt. sed evanuerunt in Ro. i.
cogitationibus suis.

hereticos vel ydolatras.

Quin s. deos honorant ut aurum
oculis hauriant & intuentem leni-
ant marmoris vel eboris. aut in-
signes gemmis & coloribus vestes &
cultu ornatiora sunt templa & pul-
chriora simulacra. tanto plus ma-
iestatis habere putantur religio quod
est vel creditur quod cupiditatis huma-
na miratur.

Re. Aut si quis. &c. Insultat sa-
pientia his qui colunt ydola ut
intelligant quam pretiosum sit omni-
potentem deserere & figmenta adora-
re. Unde Ysaias. qui confirmantur deum. Ysa. xliiii.
& sculptile conflatur ad nichilum utile.
ecce omnes participes eius confundantur. Hic
[illegible] artifex. olim truncus eram ficulnus
inutile lignum. cum faber incertus scam-
num faceret ne priapum. maluit esse
deum. Autem quicquid de ydolo dictum est potest
referri ad hereticorum principes qui
simulacra dogmatum suorum artifi-
ci corde componunt & venerantur que
fecerunt. nec sufficit error ipsi non sim-
plices decipiunt quam gustum putant
pietatis & devorant domos viduarum
& abiectiones vulgi imperitia. dia-
lectica arte est. ascia cerebro lima
mitia formant deum suum & clavis
malleo atque [illegible] vectoribus
[illegible] Abac. ii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ferro. ne forte cadat. prospiciens illi. sciens quoniam non potest adiuvare se. ymago. enim est et opus est illi adiutorium. et de substantia sua. et de filiis suis. et de nuptiis votum faciens inquirit. non erubescit loqui cum illo qui sine anima est. et pro sanitate quidem infirmum deprecatur. et pro vita mortuum rogat. et in adiutorium inutilem invocat. et pro itinere petit ab eo qui ambulare non potest. et de acquirendo. et de operando. et de omnium rerum eventu. petit ab eo qui in omnibus est inutilis.

XIIII

Iterum alius navigare cogitans et per feros fluctus iter facere incipiens ligno portante se fragilius lignum invocat. Illud enim cupiditas acquirendi excogitavit. et artifex sapientia sua fabricavit. Tua autem pater gubernans providentia. quoniam dedisti in mari viam. et inter fluctus semitam firmissimam ostendens. quoniam potens es ex omnibus sanare. et si sine rate quis adeat mare. Sed ut non essent vacua sapientie tue opera. propter hoc et exiguo ligno credunt homines animas suas. et transeuntes mare per ratem liberati sunt.

Iterum alius na. et c. Hec quorum est ydolatrie dicuntur. maxima enim vecordia est ut homo ad ymaginem dei conditus rationalem ab ipso hominis animam excogitavit quod transiret fluctus navem fabricavit. et artis sue peritiam non honorat illum qui hanc sibi dedit scientiam et invocat ydolum quod sibi arte et maiori vanitate formavit. Cum enim maior sit qui fecit quam quod fecit. sculptum suum adorare insanie est.

Quoniam dedisti. Israelitas per mare rubrum sicco vestigio terra duxit dei potentia. et Iordanis aquis divisis. ut errorem incideret ex gentibus exterminandis. fidelibus quoque inter seculi fluctus et persecutiones preparat semitam fidei et constantie ut transeant illesi. nec est humani solacii opus. sed deus ostendit mirabiles effectus virtutis sue.

Sed ut non essent et c. Creator dedit scientiam creature sue qua sibi in presenti consuleret ut eius voluntati deserviret. Unde Noe archam facere iussit in qua ipse et propinqui eius salvarentur et c. animantia ad restaurationem orbis servarentur reservarentur cum genus humanum pro iniquitate sua diluvi[illegible]

Ideo navigandi curam petendo a quo navigii paratur. Heretici autem qui vana fingunt simulachra erroris. id in fluctibus seculi pereunt quia navem ecclesie relinquunt et gubernatorem deum.

exo. xiiij. · Ge. vij. · iiij. Re. x. · exo. xiiij. · exo. xiiij.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

(seminarium humani generis) (per archam)
tes spes orbis terrarum ad ratem confugi-
ens remisit seculo semen nativitatis.
(per potentiam vel filio) (a deo)
que in manu tua erat gubernata.
(crucis quo reparatus est orbis terrarum)
Benedictum est enim lignum per quod fit ius-
(hominum)
titia. Per manus autem quod fit idolum maledi-
ctum est et ipsum et qui fecit illud. quia ille
quidem operatus est. illud autem cum esset fragile
deus cognominatus est. Similiter autem odio sunt

Simulachrum et cultores
fallorum deorum. diabolus. id est in
ceptiones quod sibi divi-
num honorem usurpat
et homo qui pro creato-
re creaturam honorat. li-
gnum ideo sepe hominem
significat. benedictus quia homo
qui iustitiam diligit et fa-
cit. hec autem qui figmen-
ta sua colit maledictus est
et portio deceptus et opus
id est doctrina eius.

deo impius et impie-
tates eius. Etenim quod factum
cum illo fecit tormenta
patietur. Propter hoc
et in idolis nationum
non erit respectus quoniam
(hominis)
creature dei in odium
facte sunt et in temptationem anime hominum et
(id est pedica que capiuntur pedes hominum) (Iob xviii)
muscipulam pedibus insipientium. Initium
(id est exquisitio)
enim fornicationis est exquisitio
(factum)
idolorum et adinventio illorum corruptio

Non enim et cetera. Disperdat
dominus universa labia dolo-
sa et omnes qui loquuntur
mendacium. hinc Ieremias. dii
qui celos et terram non fe-
cerunt pereant de terra et cetera.

vite est. Sapientie xi. Ne-
que enim erant ab initio ne-
que erunt in perpetuum. Su-
(ostendit unde processerunt idola)
[illegible]

salvos fecit baptisma. et cetera. archa de lig-
nis levigatis constructa ecclesiam significat
que fit de collectione fidelium artificio
predicatorum. Petri i. octo anime salve fac-
te sunt. per aquam mundo pereunte quia ad
comparationem reproborum paucus numerus est elec-
torum. Pauci enim sunt qui viam vite in-
veniunt. aque diluvii exterius positos oc-
ciderunt. quia hereticum necat hominem baptismi
sacramentum. ipse aque demerguntur ad
inferos que archam levaverunt ad celos.
Octonarius quo significat ecclesiam quem in sacra-
mentum dominice resurrectionis percepit la-
vacrum baptismi ut sicut ipse resurrexit
a mortuis per gloriam patris. ita et nos
in novitate vite ambulemus aqua
regenerationis abluti.

Propter hoc et cetera. Sapientie est ignoscendum
idolis vel eorum inventoribus. id est demo-
nibus quia homines ad ymaginem dei
factos ab ipso retrahunt et in errorum
de muscipula subvertunt. Hereticis quoque
qui homines seducunt districtum non eva-
dent iudicium.

Hinc Ieremias. Stultus factus est omnis
homo a scientia sua. confusus est factor in
sculptili. quia mendax conflatio eius nec est
spiritus in eis. vana enim sunt opera et digna
risu in tempore visitationis peribunt.

Initium. Pessimum enim genus est for-
nicationis quo anima recedit a deo et
fornicatur cum idolis vel divinum dogma-
tis veritatem relinquit et sequitur
falsitatem heretice pravitatis. vel operi-
mentis. hinc Paulus avaritiam
idolorum servitutem appellat. Unde quod constat
omnem malam concupiscentiam
fornicationem vocari. quia anima relicta
superiori lege inferiori volupta-
te turpi naturam quam meretur prostitutam
et prostituta corrumpitur.

Laterculi. Propter hominum stultitiam
[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nus laudibus extulerunt ut et deos appellarent. vel pro insigni virtute convalescente vel ad adulationem vel pro beneficiis. Deinde id est post mortem regis amici sui magnum desiderium reliquerunt. Ideo homines simulachra eorum finxerunt quorum contemplatione aliquod haberent solatium. Postea sic longius per amorem memoriam defunctorum colere ceperunt ut bene meritis gratiam referrent et successores eorum ad bene operandum allicerent vel exemplo. Susceptio autem vitam hominum consuetudo colentis ut beneficiis excellentes viros in celum fama et voluntate tollerent. Hinc Hercules. hinc Castor. hinc Pollux. hinc Esculapius. hinc Liber et alio loco dicit Cicero. atque in pleriscumque civitatibus intelligi potest [illegible] virtutis gratia quam libentius [illegible] publicam gratiam [illegible] optimos quoque virorum fortium honore deorum immortalitatis esse donatos. Hinc Romani cesares suos consecraverunt et Mauri suos reges. Sic paulatim ceperunt religiones. Dum primi qui eos noverant eo ritu liberos suos et nepotes. deinde omnes posteros imbuerunt et hii tamen summi reges ob celebritatem nominis in primitiis omnibus concelebrantur. privati vero singuli propria gentis aut auctoris sive conditores vel viros fortitudine insignes vel feminas castitate mirabiles summa veneratione coluerunt. ut Egiptii Isidem. Peni Urraniam. Romani Quirinum. Samos Pernonem. Naxos Liberum. Mauri Iubam. Latini Faunum. Paphi Venerem. Sic per populos et regiones varia sacra suscepta sunt. Dum homines gratis esse in suos principes cupiunt. Preterea pietas [illegible]

et ideo brevis illorum finis est inventus. Acerbo enim luctu dolens pater cito sibi rapti filii fecit imaginem. et illum qui tunc quasi homo mortuus fuerat nunc tamquam deum colere cepit. et constituit inter servos suos sacra et sacrificia. Deinde interveniente tempore convalescente iniqua consuetudine. hic error tamquam lex custoditus est. et tirannorum imperio colebantur figmenta. Hos quos in palam homines honorare non poterant propter quod longe essent e longinquo figura illorum allata evidentem imaginem regis quem honorare volebant fecerunt ut illum qui aberat tamquam presentem colerent sua sollicitudine. Provexit autem ad horum culturam et hos qui ignorabant artificis eximia diligentia. Ille autem volens placere illi qui se assumpsit elaboravit arte sua ut similitudinem in melius figuraret. Multitudo autem hominum abducta per speciem operis

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et hec fuit vite humane deceptio. quoniam aut affectui aut regibus deservientes homines. incommunicabile nomen lapidibus et lignis imposuerunt. Et non sufficerat errasse eos circa dei scientiam. sed et in magno viventes inscientie bello tot et tam magna mala pacem appellant. Aut enim filios suos sacrificantes. aut obscura sacrificia facientes. aut insanie plenas vigilias habentes. neque vitam. neque nuptias mundas iam custodiunt. sed alius alium per invidiam occidit. aut adulterans contristat. et omnia commixta sunt. Sanguis. homicidium. furtum et fictio. corruptio et infidelitas. turbatio et periurium. tumultus bonorum. dei immemoratio. animarum inquinatio. nativitatis immutatio. nuptiarum inconstantia. inordinatio mechie et impudicitie. Infandorum enim idolorum cultura omnis mali causa est et initium et finis. Aut enim dum letantur insaniunt aut certe vaticinantur

Glosses:

fuit

honores parentibus detulerunt. deferrique iussit.

qui sine falsa religione omnibus se minus subdiderunt.

dicentes enim sese esse sapientes stulti facti sunt. Ro.

sub magno enim diabolus dominatus minus sub iniquitate pace

non potentes pati

in festis ut in ludis.

Commiscentur aut libidine se polluunt.

In communicabile dei scilicet omnipotentis nomen qui solus est in (con)prehensibilis insensibili et fragili materie vel magnum ascripserunt.

Aut filios et cetera. Sicut in sacris saturni cui propter odium iovis sine respectu pietatis parvulos suos immolabant et bellone ipsi sacerdotes proprio sanguine sacrificabant. Unde quidem tunc istud in quinto si cogitationibus deus iratus est.

Aut obscura sacrificia et cetera. Sicut in sacris ysidis egyptie et cereris celestina faciebant. Etiam sicut illi osiris planctu matris inquiritur. ita hic et ad incestum patrui plutonis matrimonium rapta proserpina est. Et ex facibus ex ethna accensis quesisse ceres in sicilia dicitur sacra eius ardentium tedarum iactatione celebrantur. Sic in sacris liberi patris insaniunt. et magne matris in ad exemplum deorum qui in festivitate sacrati noctem lucibus totam duxerunt ludentes.

scilicet bachi

scilicet cereris

scilicet per invidiam

Quia per libidinem et immunditiam deos suos placare putabant omnia enim commixta erant: ubi nulla fides. nulla etiam religio quanto quis sceleratior erat tanto magis deo suo placere putabat.

Cum enim mens se a creatore suo avertit omnibus implicatur sceleribus. Initium enim omnis peccati superbia est.

Nulla maior dementia quam

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Consummatio et planctus de eis qui relicto deo colunt ydolum omnia reputantur eis in peccatum.

Quia dum iurant nomen dei polluunt quia scriptum est: non assumes nomen dei tui in vanum. et per nomen deorum exterorum ne iuretis. Sed cum divinum illudere se existimant in eternam mortem semet ipsos precipitant. errorum suorum symulachra colentes pro diis sicut enim fuerunt quorum et doctrina falsa utraque in iusta leticia: in sancta morte necanda. quia cum iniuste iurant in ydolo. nec in deo suo sperant: ideo merito suorum recipient vindictam. unde sequitur. Non enim iurantium est virtus.

puniuntur cito. Dum enim confidunt in ydolis que sine sensu et sine anima sunt male iurantes noceri se non sperant. Utraque ergo illis evenient digne. quoniam male senserunt de deo. attendentes ydolis et iniuste iuraverunt in ydolo contempnentes iusticiam. Non enim iurantium est virtus sed peccantium pena perambulat semper iniustorum prevaricationem. Tu autem deus noster

XV

suavis et verus es patiens. et in misericordia disponens omnia. et enim si peccaverimus tui sumus scientes magnitudinem tuam. et si non peccaverimus scimus quoniam apud te sumus computati. Nosse enim te consummata iusticia est. et scire iusticiam et virtutem tuam radix est immortalitatis. Non enim in errorem induxit nos hominum male artis excogitatio nec umbra picture labor sine fructu. effigies sculpta per varios colores. cuius aspectus insensato dat concupiscentiam. et diligit mortue ymaginis effigiem sine anima. Malorum amatores digni sunt morte qui spem habent in talibus. et qui faciunt illos. et qui diligunt

Interlinear glosses: id est inestimabilis caritas. qui nec fallit nec fallitur. — quod dum sustinet peccatores quos in iniusta morte perdere posset ut vivant expectat. — qui creatura dei sumus. quia creatura tua sumus. — apud quem bonorum operum meritis servitur. — consumma beatitudinis perfectio — id est — scilicet christum dei virtutem et dei sapientiam qui factus est nobis a deo — sapientia et iusticia. — id est picta. — Tu solum qui faciunt.

Iusto dei iudicio dampnati sero penitentes agnoscunt quod antea credere noluerunt. unde cognoscetur dominus iudicia faciens. in operibus manuum suarum comprehensus est peccator.

Deceptio est in corruptoribus et in futuro damplonis. unde hec est vita eterna ut cognoscant te unum deum et cetera.

Quicumque in eo manet non peccat. — Unde iohannes. omnis qui habet spem in eo sanctificat se sicut et ille sanctus est. et omnis qui in eo manet non peccat.

Ex persona fidelium in loquitur qui de gratia meruit et misericordie sed gentilium iniquitati vel ydolatrie quia sine fructu iusticie est labor iste. et morte [illegible] digni sunt eternam.

Similes illis fiant qui faciunt ea et omnes qui confidunt in eis.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Respondet. id est quod utrumque hic fecerit. id est magnum et discipulum eius.

Sed et figulus mollem terram premens laboriose fingit ad usus nostros unumquodque vas. et
Matth. i. de eodem luto fingit quae munda sunt in
Ro. ix. usum vasa. et similiter quae his sunt contraria. horum autem vasorum quis sit usus iudex est figulus. et cum labore vano deum fingit de
Gen. iii. eodem luto. Ille qui paulo ante de terra factus fuerat. et post pusillum reducit se unde ac-
Gen. iii. ceptus est repetitus animae debitum quam habebat. Sed est cura illi non quia laboraturus est. nec
Iob x. quoniam brevis illi vita est. sed concertatur aurificibus et argentariis. sed et aerarios imitatur et gloriam praefert quoniam res supervacuas fingit. Cinis est enim cor eius et terra supervacua spes illius et luto vilior vita illius quoniam ignoravit
Gen. ii. qui se finxit. et qui inspiravit illi animam quae operatus
Eccl. xxxviii. est. et qui insufflavit ei spiritum vitalem. Sed et aestimaverunt lusum esse vitam nostram. et conversationem vitae compositam ad lucrum. et oportere undecumque et ex malo acquirere. Hic enim scit se super omnes delinquere qui ex terrae materia fragilia vasa et sculptilia fingit. Omnes enim insipientes et infelices supra modum animae superbi sunt inimici populi tui et imperantes illi. quoniam omnia idola nationum deos aestimaverunt

iuste. id est retributum est eis ut qui de terra facti sunt quam meliorem sui partem id est animam ad imaginem dei creatam ad adorandum deum vivum secum noluerit viliorem sui partem id est corpus ut terrene imitando luteum adoraret deum et sine boni operis fructu terre sensibili de qua sumpti sunt miserati inutiles reddentur. Mistice autem heretici et scismatici qui unitatem dei in multa dividunt et in datum pro utilitate in doctrine sue simulacris coluntur licet eloquentia aut ficta virtute palliant fragilia tamen et lutea sunt que finguntur et cinis est cor eorum et stulta cogitatio eorum et vita ceno sordidior quia ignoraverunt factorem suum et vanescunt in cogitationibus suis. Sensum autem secundum proprium spiritum et errores novos quasi ludos vanos pro favore humanum et terrenum lucrum fingunt errantes et in errorem mittentes. ut inexcusabiles sint cum iudicabit deus occulta cordium et reddet unicuique secundum opera sua. Ro. i.

Nullam excusationem habent heretici quia scienter peccant dum fidem sanam et rectam doctrinam nolunt imitari magis terrenum sensum et fragilem quam spiritualem sectantes.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ad percipiendum spiritum. neque aures ad audiendum. neque digiti manuum ad tractandum. sed et pedes eorum pigri ad ambulandum. Homo enim fecit illos. et qui spiritum mutuatus est is finxit illos. Nemo enim sibi similem homo poterit deum fingere. Cum sit enim mortalis mortuum fingit manibus iniquis. Melior est enim ipse his quos colit quia ipse quidem vixit cum esset mortalis. illi autem numquam. [quasi solum sed homines spiritum] Sed et animalia miserrima colunt. Insensata enim comparata his illis deteriora sunt. Sed nec aspectu aliquis ex his animalibus bona potest conspicere. Effugerunt autem dei laudem et benedictionem eius. [Ec. xiiii.]

XVI.

Propter haec et his similia passi sunt digne tormenta. et per multitudinem bestiarum exterminati sunt. Pro quibus tormentis bene disposuisti populum tuum quibus dedisti concupiscentiam delectamenti sui. novum saporem escam parans eis ortigometram [i. coturnicem]. ut illi quidem concupiscentes escam propter ea quae illis ostensa et missa sunt a necessaria concupiscentia [illegible]

[Ps.] Quia melior est homo idolis suis tamen creatoris quia vivit et intelligit. illa autem numquam. sed quia magis sequuntur vanitatem erroris quam veritatis scientiam cum in honore sit non intelligit. et comparatur iumentis insipientibus.

Insensata. quia nec discretionem habent in veritate. enim iumenta meliora sunt mortuis sensibilia insensibilibus rationabilia irrationabilibus. sed dignum fuit ut qui ignorabant creatorem in creaturis discretionem non servant. qui enim laudem et benedictionem dei in se habere negligit in discretione animalium se ipsum errare ostendit.

[Nu. xi.] Pro quibus etc. Populus Israel in deserto carnes concupivit et coturnices deo iubente accepit et comedit usque ad nauseam. sed vindicta ire fuit. et percussit eos dominus plaga magna. et vocatus locus ille sepulcra concupiscentie. Hic commemorat capitula alternatim disputans de interemptione egyptiorum et providentia israelitarum. quia illi deo repugnantes et in ipsum sevientes sine excusatione subito perierunt. hii vero correcti et disciplinati omnino divino solatio non caruerunt. unde sequitur. Pro enim impe.

Egyptii variis erroribus dediti persecuti sunt populum dei multis plagis puniti sunt et exquisitis bestiarum. vermium ranarum scilicet et locustarum et muscarum. [Exo. viii. viii. x.] unde misit in eos muscam caninam [Ps. lxxvii.] et comedit eos et ranam et exterminavit eos. etc. [Deu. xxx.] Hereticos autem et scismaticos et omnes iniquos spirituales bestie id est demones lacerant quorum voluntati consentiendo in cruciandi iure tradi ti sunt.

[i. traditi ut iudei]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

excusatione sevientem interitum exercentibus tyrannidem. his autem tantum
ostendere quemadmodum inimici illorum ex-
terminabantur. Etenim cum illis supervenit
seva bestiarum ira. morsibus perversorum co-
lubrorum exterminabantur. Sed non in perpe-
tuum ira tua permansit. sed ad corre-
ptionem in brevi turbati sunt sig-
num habentes salutis ad commemorati-
onem mandati legis tue. qui enim
conversus est non per hoc quod videbat sanabatur
sed per te omnium salvatorem. In hoc autem o-
stendisti inimicis nostris quia tu es qui
liberas ab omni malo. Illos enim locu-
starum et muscarum occiderunt morsus et
non est inventa sanitas anime illorum.
quia digni erant ab huiusmodi exterminari. Fili-
os autem nec draconum nec venenatorum vicerunt dentes. misericordia enim tua
adveniens sanabat illos. In memoriam enim sermonum tuo-
rum examinabantur et velociter salvabantur. ne in altam incidentes
oblivionem non possent tuo uti adiutorio. Etenim neque herba neque ma-
lagma sanavit eos. sed tuus domine ser-
mo qui sanat omnia. tu es domine qui

Non enim serpens eneus sanabat illos. sed sacramentum misterii. i. mors Christi in serpente figurata. ipse enim genus humanum liberavit. in figura enim omnium gerebat illorum. Christus enim antiquum serpentem in cruce triumphavit et eius venenum superavit. ut qui viderent imaginem Christi et passionem eius crederent salvarentur. unde sicut exaltavit moyses serpentem in deserto: ita exaltari oportet filium hominis ut omnis qui credidit in ipsum non pereat sed habeat vitam eternam. Recte eneus serpens in ligno suspenditur: quia enim ceteris metallis durabilius est: in serpente quo Christus mortuus. mortem eternitatis significat. quia mortuus per humanitatem eternus est per divinitatem.

Illos. enim et cetera. probantur electi per afflictione et moventur ut peccata caveant et bona faciant. reprobi dispergun-tur quia non corriguntur. ideo per idola-tras pura animalia interimuntur. ...tas quia dei cultores serpentes exterminare non possunt quia novit dominus pios de temptatione eripere. iniquos vero in diem iudicii reservare cru-ciandos.

Sed tuus domine sermo. i. filius per quem omnia. cuius potestas ubique qui omnia quecumque voluit fecit. ipse curat corpora. ipse animas

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Homo per malitiam nequitiam scilicet proprie voluntatis et effectum prave actionis occidit animam suam. quidem autem neminem ledi posse nisi a semetipso quia aut propriis sceleris inventor est aut consentit alienis. Sed hic custodit mentem et non consentit persuasioni numquam liber est ab omni crimine.

Negantes. enim et cetera. Diversis plagis afflicti sunt egyptii. inter quas grandine simul et igne. grando enim et ignis pariter mixta ferebantur et percusserunt cuncta que fuerunt in agris. Sed nec [?] sic grando et ignis mixta ferebantur quia ad creatoris voluntatem omnia consentiunt.

Exo. ix.

Rx. Quodam. enim et cetera. Sicut in genesi legitur: pluit dominus super sodomam et gomorram ignem et sulphur ut disperderet impios et in exodo grandinem pariter et ignem. in libro numerorum misit ignitos serpentes contra murmurantes ut cognoscant impii quod omnis creatura parata est ulcisci iniuriam creatoris.

Gen. xix. — Exo. ix. — Nu. xxi.

Rx. Pro quibus. et cetera. In deserto datum est manna filiis israel suavissimum et saluberrimum ut deo maiores gratias referrent quod ab hostibus liberati et superfluis dapibus pasti. Sicut autem et glacies sustinebant vim ignis. et cetera. Duo contraria elementa scilicet ignis et aqua gelata impios concorditer feriebant. vel qualitas celestis cibi expressa est qui vim ignis ut oportebat sustinebat. ad calorem solis liquefiebat. album enim et minimum apparebat. et quasi pistorum [?] sum in similitudine pruine. [illegible] simile. cum [illegible]. nec ad ignem deficiebat. unde in libro numerorum. erat autem manna quasi semen

Exo. xvi. — Nu. xi.

malitiam quidem animam suam. et cum exierit
erit spiritus non revertetur: nec revocabit ani-
mam que recepta est. Sed tuam manum
effugere impossibile est. Negantes
enim nosse te impii per fortitudinem
brachii tui flagellati sunt: novis
aquis et grandinibus et pluviis perse-
cutionem passi sunt et per ignem consumpti. Quod
enim mirabile erat in aqua que omnia
extinguit plus ignis valebat. Vin-
dex est enim orbis iustorum. Quodam enim
tempore mansuetabatur ignis ne com-
burerentur que ad impios missa erant
animalia. Sed ut ipsi videntes scirent
quoniam dei iudicio haberent patiuntur persecu-
tionem. Et quodam tempore in aqua super
virtutem ignis exardebat undique.
ut iniquam terre nationem exterminaret.
Pro quibus angelorum esca nutri-
visti populum tuum. et paratum pa-
nem de celo prestitisti illis sine labore
omne delectamentum in se habentem

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ostendebas et deserviens uniuscuiusque voluntati ad quod quisque volebat convertebatur. Nix autem et glacies sustinebant vim ignis et non tabescebant: ut scirent quoniam fructus inimicorum exterminabat ignis ardens in grandine et pluvia choruscans. Hic autem iterum ut nutrirentur iusti et sue virtutis oblitus est. Creatura enim tibi factori deserviens exardescit in tormentum adversus iniustos et lenior fit ad benefaciendum pro his qui in te confidunt. Propter hoc et tunc omnia transfigurata omnium nutrici gratie tue deserviebant ad voluntatem horum qui a te desiderabant: ut scirent filii tui quos dilexisti domine quoniam non nativitatis fructus pascunt homines sed sermo tuus hos qui in te crediderint conservat. Quod enim ab igne non poterat exterminari statim ab exiguo radio solis calefactum tabescebat: ut notum omnibus esset quoniam oportet prevenire solem ad benedicti[onem]

Continuavit. Hic probatur quia cum cetere creature factori suo deserviant ipsi repugnant: unde creaturarum omnium concordia flagellantur et sicut per inobedientiam presentibus cruciabuntur: bonis autem vita bona preparantur.

Misit autem. In grandine et igne diversa interpretatio quia scriptura divina pravos cruciat: in celesti cibo consolatio superna quos iustos reficit significat. Vel manna significat panem qui de celo descendit et dat vitam mundo. Qui ait: panis quem ego dedero caro mea est pro mundi vita. Cruciantur igitur reprobi spirituali fame et saciantur electi celesti pane. Illi diversis laboribus preparantur ad penam: isti divina opere condite nutriuntur ad vitam. Unde multa. Glosa. Per hoc patet. Autem i. ad m. circumdabit. Jo. vi. ps.

Re. Propter hoc et cetera. Pluit deus manna de celo populo suo. Aquam de petra dedit. Pavit eos carnibus. Vestimenta eorum non sunt attrita neque calciamenta. Ut creatori suo magis devoti fierent et libere servirent. Augustinus. Quoniam non nativitatis fructus pascunt homines sed sermo tuus et cetera. Unde Moyses dedit eis cibum manna ut ostenderet quod non in solo pane vivit homo sed in omni verbo quod procedit de ore dei. Sed semper in gratia fuerunt et figuram tenentes veritatem repulerunt ad eandem invicta. Omnia translata sunt. Omnia enim in figura contingebant illis. Scripta sunt autem propter nos. Unde Paulus: patres nostri omnes sub nube fuerunt et omnes mare transierunt et cetera. Petra autem erat Christus, id est totius legis firmamentum et figure veritas. In quo qui credit dicitur totam legem implevisse: qui autem non credidit tamquam prevaricator legis in eternum peribit. exo. xvi. nu. xi. deu. viii. i. co. x. ii. ti. ult.

deu. viii. mat. iiii. exo. xvi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

XVII

...nitate christi ad spiritualem usum sol/ueretur et in celeste sacramentum u/teretur. ut preuaricarentur in benedictionibus/ solem. id est christi diuinitatem cum suis pro/phetis predicentes dicentes. In principio
Io. erat uerbum et uerbum erat apud deum. ad ortum lucis sol. id est christi
Io. diuinitas. uerbum caro factum est et ha/bitauit in nobis.

Resistitate omnes persecutores ecclesie christi secundum suorum tenebras patiun/tur. nec umquam securi esse possunt quos uexant uoratores tenebrarum huius usque ad exteriores tenebras u/
Mat. xxii. bi erit fletus et stridor dentium. Unde omnis
Io. iii. qui male agit odit lucem. et est hic
Eph. v. paulus. eratis aliquando tenebre. nunc autem lux in domino. et cetera.

Si neque enim et cetera. Semper enim tenebras con/minatur horror et quanto minus di/scernit quisque circa se sunt. tan/to magis metuit undique aduersa parituras. Sic egyptii credo ma/ximas tenebras patiebantur quia
Exo. x. nec sol nec luna nec stelle pote/rant illuminare. et ubicumque ia/cebant nimio terrore pauebant. quod autem dicit tristes personas eos tur/bisse. potuit fieri ut demones aliqua fantasmata ingererent qui eos ad augmentum penarum terrerent. exterrent persecutores quos undique et uitatis circumdant tenebre peccatorum. quia ignorant solem iusti/tie. nec predicatores illustrant eos fulgore doctrine. hos et sonitus descendens. id est comminatio celestis per/turbat. et persone tristes. id est demo/nes quicumque eorum cruciant. nec tamen agunt fructuose penitentiam sed
Ro. ii. desperantes thesaurizant sibi iram in die iudicii.

Timor plenus quia undique formi/dabant penas eterno ... graui/ores dolores. tanto minores tim/... [illegible]

...nalis glacies tabescet et dissipet tamquam aqua supervacua. Magna enim sunt iudicia tua domine et inenarrabilia verba tua. propter hoc indisciplinate anime erraverunt. Dum persuasum habent iniqui posse dominari nationi sancte vinculis tenebrarum et longe noctis compediti. inclusi sub tectis. fugitivi perpetue providentie iacuerunt. et dum putant se latere in obscuris peccatis tenebroso oblivionis velamento dispersi sunt. paventes horrende et cum admiratione nimia perturbati. Neque enim que continebat illos spelunca sine timore custodiebat. quoniam sonitus descendens perturbabat illos et persone tristes illis apparentes pavorem prestabant. et ignis quidem nulla vis poterat illis lumen prebere. nec siderum limpide flamme illuminare poterant illam noctem horrendam. Apparebat autem illis subitaneus ignis timore plenus. et timore ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Illusiones magice artis appositi erant derisus et sapientie gloria correctio cum contumelia. Illi enim qui promittebant timores et perturbationes se expellere ab anima languente, hi cum derisu pleni timore languebant. Nam et si nichil illos ex monstris perturbabat transitu animalium et serpentium sibilatione commoti tremebundi peribant. et aerem quem nulla ratione quis effugere posset negantes se videre. Frequenter enim precupat pessima redarguente conscientia. cum sit enim timida nequitia data est in omnium condempnationem. Semper enim presumit seva perturbata conscientia. Nichil enim est timor nisi presumptionis adiutoriorum. Porro cogitationis auxiliorum et dum ab intus minor expectatio maiorem computat potentiam eius cause de qua tormentum prestat. Illi autem qui impotentem vere noctem et ab infimis et ab altissimis inferis supervenientem eundem sompnum dormientes aliquando monstrorum exagitabantur timore ali

te signorum dixerunt: digitus dei est hic. Et qui paulo ante medicos se iactabant serpentes et etiam animalia metuebant. Sic et qui christianam derident religionem. qui artes suas iactant tamquam sicut divinum auxilium preces spernunt et scientiam licet doctores se simulent christi potentia utuntur. Et antiquum serpentem cum angelis suis timent persequentem inimicum. Exo. viii. Apo. xx.

R. Et aerem. Sinnerate timoris notat quia inmentibus penis redarguente conscientia patiuntur. cum autem semper timida nequitia pavoris sui dat indicium supplicio condempnata est.

Porro cogitationis et cetera. Timor scilicet post infirmitatem superbientis. qui vana spe auxiliorum se extollit cogitando eum posse se superare quem efficere non potest vel posset et omnium virtutis. Timor est valitudo rerum quas extrinsecus patitur maiorem putat esse potentiam hoc in persecutoribus fidelium frequenter evenit. qui se potentes existimant cum secum certant potentia eorum vicit nimio angustiam interiori cognoscunt se non posse quod cupiebant. et maiorem esse fortitudinem dei qui sic vincit in militibus suis.

R. Illa et cetera. Egyptii scilicet per errore tenebrarum circumdati. nec vigilantes nec dormientes quiescere poterant quia horrendis monstris et visionibus et terrore nimio circumdabantur nec sedendi dabatur facultas. quia sine compede et cathena ferrea carcere tamen tenebrarum claudebantur.

Job vii. terrebas me per sompnia et cetera.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Undique miseri cruciabantur, quia quicquid auribus vel oculis vel quolibet sensu perciperent, tamquam periculosum formidabant.

Tenuit illos et insperatus timor supervenit. Deinde si quis ex illis decidisset, custodiebatur in carcere sine ferro reclusus. Si enim rusticus quis erat aut pastor aut agri laborum operarius praeoccupatus esset, ineffugabilem sustinebat necessitatem. Una enim cathena tenebrarum omnes erant colligati. Sive spiritus sibilans aut inter spissos ramos avium sonus suavis, aut vis aquae decurrentis nimium, aut sonus validus praecipitatarum petrarum, aut ludentium animalium cursus invisus, aut mugientium valida bestiarum vox, aut resonans de altissimis montibus echo, deficientes faciebant illos prae timore. Omnis enim orbis terrarum limpido illuminabatur lumine, et non impeditis operibus continebatur. Solis autem illis superposita erat gravis nox, imago tenebrarum quae superventura illis erat. Ipsi ergo sibi erant graviores tenebrae.

Quasi impii erant in tenebris, sed ubicumque habitabant filii Israel lux erat.

Imago tenebrarum. Graviores sunt tenebrae spirituales corporalibus, quae ducunt homines ad exteriores tenebras, ubi erit fletus et stridor dentium, quas aegyptiae tenebrae figurant. Sicut enim corpora ibi nullo bono operi utilia, ita et hic animae simul et corpora aeterno carcere damnantur, ubi nec locus nec tempus est operandi.

XVIII

Sanctis autem tuis maxima erat lux, et horum quidem vocem audiebant, sed figuram non videbant. Et quia non et ipsi eadem passi erant, magnificabant te. Et qui ante laesi erant, quia non laedebantur, gratias agebant tibi; et ut esset differentia, te donum petebant. Propter quod ignis ardentem columnam ducem habuerunt...

Rabanus. Sanctis autem tuis etc. Israel, qui in Aegypto sub Pharaone laborabant, christianos a diabolo afflictos, quos cum maxima lux illuminat, quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, horum vocem audiunt inimici, sed non agnoscunt figuram veritatis quae est in eis. Huius columpna ignis in nocte et columpna nubis in die, lucet quae in incarnato Christi in prosperis et in adversis praecessit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

praestitisti. Dignum quidem illi carere lu-
ce et pati carcerem tenebrarum qui in-
clusos custodiebant filios tuos
per quos incipiebat incorruptum legis
lumen saeculo dari. Cum cogitarent iustorum oc-
cidere infantes et uno exposito filio et
liberato in traductionem illorum multitu-
dinem filiorum abstulisti et pariter illos perdidisti in aqua vali-
da. Illa enim nox cognita est ante a patribus nostris ut vere
scientes quibus iuramentis crediderunt animaequiores essent. Suscep-
ta est autem a populo tuo sanitas quidem iustorum, iniustorum autem exter-
minatio. Sicut enim laesisti adversarios no-
stros, sic nos provocans magnificasti.
Absconse enim sacrificabant iu-
sti pueri bonorum et iustitiae legem in
concordia disposuerunt. Similiter bona
et mala recepturos iustos patres iam
decantantes laudes. Resonabat
autem inconveniens inimicorum vox et
flebilis audiebatur planctus ploratorum infantium. Simili
autem poena servus cum domino afflictus est et popularis homo regi
similia passus. Similiter ergo omnes uno nomine mortis mortuos habebant
innumerabiles. Nec enim ad sepeliendum vivi sufficiebant cum...

Quia multitudo [illegible] cui lux tra-
dendi erat captivitatem tenere vole-
bant et cum infantes hebreorum necare
disponebant. uno i. moyse de undis
liberato multitudo adversariorum per ip-
sum subversa est vel submersa. Sic
hostes spirituales qui ecclesiam dei op-
primere moliuntur electis dei per bap-
tismum liberatis cum rege suo i.
diabolo in ipso baptismo per christi poten-
tiam opprimuntur. Quod misterium
in antiquis patribus figuratum et in
adventu christi completum est.

Re. Populus israel in egipto ius-
su domini pascha celebravit. ergo in ce-
dicit eos absconse sacrificasse
quia metu hostium id occulte faci-
ebant. vel et legem pasche que dein-
ceps servanda erat per moysen didi-
cerunt. temptationem temporum ad tem-
pus passi. sed cito divina ope liberan-
tur. Sic tempore gratie servi dei quibus est lex
data divina in concordia duorum te-
stamentorum a persecutoribus quasi impe-
diuntur ne religionem christianam
palam faciant. sed in abscondito cordis
semper domino sacrificant. unde [illegible]
[illegible] et alibi. in me sunt deus vota [illegible]
laudationis.

Exo. i. — Exo. xii. — Moyses aaron abiu [illegible] — Exo. xii.

R. Memorat deum percussisse primogenita egypti ubi nec sicut prius simulaverunt egyptii. Sed palam cognoverunt esse populum dei dicentes omnes morimur.

Filius de quo dicitur in principio erat verbum et cetera. Et hic brachium et dextera nominatur propter effectivam divine virtutis potentiam. Hic est qui per angelica ministeria iudicia fecit in primogenitis egyptiorum qui postmodum sanctificavit sibi primogenitos hebreorum. Sicut et nunc per aquam baptismi salvat multitudinem credentium et interficit multitudinem spiritualium hostium.

bus enim non credentes propter beneficia tunc cum primum fuit exterminium primogenitorum spoponderunt populum dei se esse. Cum enim quietum silentium contineret omnia et nox in suo cursu medium iter haberet omnipotens sermo tuus domine exiliens de celo a regalibus sedibus venit durus

Et est sermo dei vivus et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti.

bellator in mediam exterminii terram

et sine ulla fictione omnia iudicat et disponit.

prosiliuit gladius acutus insimulatum imperium portans tuum. Et stans repleuit omnia morte. Et usque ad celum attingebat stans in terra. Tunc

quia nec vigilantibus nec dormientibus deerit requies eis qui propter scelera sua passuri erant condigna pena.

continuo visus somniorum malorum turbaverunt illos et timores supervenerunt insperati et alius alibi proiectus semivivus propter quam moriebatur causam demonstrabat mortis. Visiones enim que illos turbaverunt hec premonebant ne inscii quare mala patiebantur perirent. Tetigit autem tunc et iustos temptatio mortis et com-

quia et hoc fuit post mortem filiorum chore.

motio in heremo facta est multitudinis sed non diu permansit ira tua. Properans enim homo sine querela deprecari pro populis proferens servitutis sue scutum orationem et per incensum deprecationem allegans restitit ire et finem imposuit necessitati quoniam

quia plenior ut in singulis repleantur omnia.

ostendens quoniam tuus est famulus

Hoc divine bonitatis est quod peccantes castigat ut abstineant et penitentiam agant. Qui autem patientia dei abutuntur sine excusatione in eternum punientur.

R. Tetigit autem et cetera. Memorat quod post interfectionem chore dathan et abyron filii israel murmuraverunt contra moysen et aaron dicentes vos interfecistis populum domini. Et crescente tumultu fugerunt moyses et aaron in tabernaculo federis quibus ait dominus discedite et interficiam illos. Cumque cecidissent in faciem dixit moyses ad aaron tolle thuribulum et mitte incensum et ora pro eis quia plaga desevit. Paruit aaron, thurificavit et oravit et plaga cessavit.

in moyse lex significatur quia docet

poris nec armatura potentiae, sed verbo illum qui se vexabat subiecit, iuramenta parentum et testamentum commemorans.

Cum enim iam acervatim cecidissent super alterutrum mortui, interstetit [Aaron scilicet] et amputavit impetum, et divisit illam quae ad vivos ducebat viam. In veste enim poderis quam habebat totus erat orbis terrarum, et parentum [id est nomina eorum] magnalia in quattuor lapidum ordinibus sculpta erant, et magnificentia [id est ineffabile nomen, scilicet tetragramaton] tua in diademate capitis illius erat scripta. His autem cessit

Superhumerale et duos lapides smaragdinos et onichinos qui desuper sunt et utrumque humerum tegunt, duo enim prima intelligerant quorum aliud sub terra, vel sole et luna quae super rutilant.

In veste enim poderis, id est bissina, terrae deputant Hebraei quia ex terra gignitur. Purpura maris quia ex eius cocleis tingitur. Iacinctinum aeri propter coloris similitudinem. Coccinum igni et etheri. Ut scilicet pro toto mundo oret pontifex, si quidem ex terra et aqua et aere et igne consistit mundus. Haec elementa sunt omnium. Unde primum vestimentum lineum est quod terram significat. Secundum iacinctinum quod aerem demonstrat, quia de terrenis paulatim ad excelsa levamur, et ipsa vestis iacinctina a capite usque ad talos veniens indicat aerem de caelo usque ad terram fusum.

Zona qua sacerdotis pectus accingitur et linea tunica, id est terra, constringitur, oceanum esse dicunt. Rationale terram quae instar puncti licet in se omnia contineat

...ma. Cum quando indignatur deus scit recedat lex in corde nostra commonens et docens nos ad priscam satisfactionem pro delictis supplicare pro culpis, cessabit indignatio et placabitur dominus et appropinquabit qui Moyse et Aaron intercedentibus si non induerentur corda nostra ut dicamus: non est deo cura de vita mortalium; et hic patet non esse in nobis Moysen et Aaron, legis scilicet scientiam et prisce fructum per quos possumus evadere interitum.

Quomodo debeat placari deus.

Mala autem punica et tintinnabula in inferioribus posita fulgura tonitrua que demonstrant, vel omnium elementorum consonantiam et universalibus propria in singulis repiantur omnia.

Superpositi colores auro intexti sunt quia vitalis calor et divinus sensus providentia universa penetrat.

Duodecim lapides zodiaci circulum vel xii menses singulis quorum singulis assignant capitula. Et bis senos menses deputant. Aurum pulchre autem quod in medio est appellatur rationale. Ratione enim cuncta sunt plena et terrena celestibus inherent. Immo ratio temporum et temperamentum caloris et frigoris et duplex inter utrumque temperies de celi circuitu ratione descendit. Unde rationale contra ephot fortius stringitur. In rationali duo logion, id est manifestatio doctrina et veritas. Hoc significant quod nunquam in dei ratione mendacium sit et ipsa vitia multis signis et argumentis monstratur hominibus. Unde scriptum est ut rationem solis et lune annorum et mensium temporum et horum temporibus et serenitatis ventorum et rerum omnium nosceremus accipientes a deo sapientiam et ipso institutore et doctore fabrice mundi. Sciam ... omnia siderat et vita

(c) 2006 Ministerio de Cultura

prium quia nomen dei uniuersa que sub sunt sue dei arbitrio gubernantur.

Impiis autem etc. Inimicis populi dei uindicta usque ad consummationem superuenit quia nec ueritatem nec mores correxerunt. fictis enim argumentis simulabant penitentiam et ideo non meruerunt indulgentiam. unde pharao cum plagis afflictus populum dei se dimissurum promitteret paululum respirans ad domesticam crudelitatem reuersus est donec in maris fluctibus submersus est. persecutores enim christiani nisi se persisterint in malicia sua sentient in pena quantum ualeat iusticia.

In figura pontificali christum futurum prosequebatur. sed quia uiderat carne indutum non deum sed hominem purum credidit. unde si cognouissent numquam dominum glorie crucifixissent.

et hoc exierunt. erat enim sola temptatio ire sufficiens.

XIX

Impiis autem usque in nouissimum sine misericordia ira superuenit. presciebat enim et futura illorum. quoniam cum ipsi permisissent ut educerent et cum magna sollicitudine premisissent illos. consequebantur illos acti penitentia. adhuc enim inter manus habentes luctum et deplorantes ad monumentum mortuorum aliam sibi assumpserunt cogitationem inscientie et quos rogantes proiecerant hos tamquam fugitiuos persequebantur. Ducebat enim illos ad hunc finem digna necessitas et horum que acciderant commemorationem amittebant ut que deerant tormentis repleret punitio. et populus quidem tuus mirabiliter transiret illi autem nouam mortem inuenirent.

Omnis enim creatura in suum genus ab initio refigurabatur deseruiens tuis preceptis ut pueri tui custodirentur illesi. nam nubes illorum castra obumbrabat [illegible]

tifex ille scilicet christus assumpto batillo humane carnis et superposito igne caritatis id est anima cum qua incarnatus est et adiecto incenso id est spiritu sanctificationis medius stetit inter uiuos et mortuos et morte repulit destruens diabolum qui habebat mortis imperium ut qui credit in eum non moriatur in eternum. hoc misterium iam tunc uastator expauit. agnoscebat enim figuram batilli ignis et incensi et quibus offerenda hostia esset ab illo qui medius erat inter uiuos et mortuos. et illos quidem ymago saluauit ad nos autem ueritas peruenit. [illegible] indumenta pontificis purpura bysso et cetera [illegible] tribuisset uastator quia uestimenta [illegible] pontificis intellexit et hic cessit.

[illegible] additione sui [illegible] obediunt [illegible] omnibus [illegible] creatura creata est ut ei omnia obediant.

incarnatio christi qui credentes lumine [illegible] illustrat [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et campus germinans de profundo nimio per quem omnis natio transivit que tegebatur tua manu videntes tua mirabilia et monstra. tamquam enim equi depaverunt escam et tamquam agni exultaverunt magnificantes te domine qui liberasti illos. memores enim adhuc erant eorum que in incolatu illorum facta fuerant quemadmodum pro natione animalium produxit terra muscas et pro piscibus eructavit fluvius ranarum multitudinem. Novissime autem viderunt novam creaturam avium cum adducti concupiscentia postulaverunt escas epulationis. in allocutione enim desideriorum ascendit illis de mari ortigometra et vexationes peccatoribus supervenerunt non sine illis que ante facta erant argumentis per vim fluminum. Iuste enim patiebantur secundum suas nequitias. etenim detestabiliorem inhospitalitatem instituerunt. alii quidem ignotos non recipiebant advenas. alii autem bonos hospites in servitutem accipiebant. et non solum hec sed et alius quidem erat respectus illorum quoniam inviti recipiebant extraneos. Qui autem cum letitia receperunt hos qui eisdem usi erant iustitiis sevissimis afflixerunt dolo

(interlinear) quod dixit et ascendet super equos tuos et quadrige tue salvatio Aba. iii.

(margin) Exo. viii.

Sic nos oportet liberatori nostro exultantes gratias agere dicentes. benedic anima mea domino et cetera. unde apostolus. Sine intermissione orate. in omnibus gratias agite et cetera. i. Thes. v.

Glosa quod inmitibus de terra produxit muscas et fluvius ranas. cultoribus autem dei terra dat fructum et mare carnis alimentum. dignum est enim ut fidelibus suis per opera sua nutrimentum divina preberet providentia. inmitibus vero condignum tormentum per subditam sibi creaturam inferat. Exo. viii.

Glosa. Iuste enim patiebantur et cetera. Qui antiquos dei servos ad se venientes crudeliter tractaverunt digne puniti sunt ut merito tenebrosi et afflicti rigidi obscuritatem tenebrarum et diversorum dolorum in corpore sustinerent. quanto magis qui servos Christi et predicatores eorum indigne receperunt. unde amen dico vobis tolerabilius erit terre sodomorum et gomorreorum in die iudicii quam illi civitati. unde autem dictum quod percussi sunt cecitate sicut illi tenebris cooperti erant qui in foribus iusti i. loth errabant hostium transitum querentes et non invenientes. Qui enim tenebras errorum interius patiuntur gravissimis dampnis undique constringuntur quia viam veritatis non agnoscunt et hostium quod Christus est non inveniunt.

(margin) Gen. xix. Mat. x. Mat. x. Gen. xix. Io. x.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sicut in organo diversi soni ad concordiam melodie temperati consentiunt: ita discrepantia elementa salvato iure nature ad creatoris voluntatem flectuntur. Non enim creaturam sibi condidit certam sed per omnia voluntati sue consentaneam.

Rab. Unde estimari etc. Homines enim et iumenta per fundum maris rubri sicco vestigio transierunt et rane de fluviis prodeuntes domos egyptiorum impleverunt. Ignis cum grandine mixtus de celo ruebat nec ignis aquam nec aqua ignem impediebat. Ubi autem filii israel venire leserunt ut appareret quod elementa mandato dei famulantur secundum conditionem sed creatoris deservirent voluntati.

Misericordia et miseratio domini semper adest fidelibus suis quos semper protegit et regit. Quos aliquando in martyrio purgat. Unde vasa figuli probat fornax et homines iustos temptatio tribulationis. Multe enim tribulationes iustorum etc.

Multorum nobis et magnorum per legem et prophetas aliisque qui secuti sunt illos sapientia demonstrata est. In quibus oportet laudare israel doctrine et sapientie causa quia non solum ipsos loquentes necesse est esse peritos sed et extraneos posse et discentes et scribentes doctissimos fieri.

coopti erant tenebris, unusquisque ostium suum querebat. In se enim elementa dum convertuntur, sicut in organo qualitatis sonus immutatur et omnia suum sonum custodiunt. Unde estimari ipso ex certo visu potest. Agrestia enim in aquatica convertebantur et quecumque erant natantia in terra transiebant. Ignis in aqua valebat supra suam virtutem et aqua extinguentis nature obliviscebatur. Flamme econtrario corruptibilium animalium non vexaverunt carnes coambulantium nec dissolvebant illam que facile dissolvebatur sicut glacies bonam escam. In omnibus enim magnificasti populum tuum domine et honorasti et non despexisti in omni tempore et in omni loco assistens eis.

Avus meus Ihesus postquam se dedit ad diligentiam lectionis legis et prophetarum et aliorum librorum qui nobis a sapientibus nostris traditi sunt voluit et ipse scribere aliquid horum que ad doctrinam et sapientiam pertinent ut desiderantes discere et illorum periti fieri magis magisque attendant animo et confirmentur ad legitimam vitam. Hortor itaque vos venire cum benivolentia et attentiori studio lectionem facere et veniam habere in illis in quibus videamur sequentes imaginem sapientie deficere in verborum compositione. Nam deficiunt verba hebraica quando fuerint translata ad aliam linguam. Non autem solum hec sed et ipsa lex et prophete ceteraque librorum non parvam habent differentiam quando inter se dicuntur. Nam in octavo et tricesimo anno temporibus Ptolomei Evergetis regis postquam perveni in egyptum et cum multum temporis ibi fecissem inveni ibi libros relictos non parve neque contempnende doctrine. Itaque bonum et necessarium putavi et ipse aliquid addere diligentiam et laborem interpretandi istum librum. Et multa vigilia attulit doct

Librum ihu filii syrach dicit se ieronimus apud hebreos repperisse non ecclesiasticum ut apud latinos sed parabolas prenotatum. cui iuncti erant ecclesiastes et canticum canticorum. ut salomonem non modo librorum numero sed et materiarum genere coequaret. librum vero sapientie non repperisse apud eos sed magis grecam redolere eloquentiam. quem et nulli philonis esse affirmant. ecclesiasticus vero sic et ecclesiastes esse utilissimus est. qui congregator vel collector interpretatur. sicut ille concionator. sed ecclesiastes ad ipsum tantum refertur et ad quemlibet predicatorem. ecclesiasticus qui per excellentiam virtutum similis patriarchis. id est omnium virtutum capax appellatur cuius tanta claritas tantaque latitudo est ut ipse sibi omnia sit.

Rx. Omnis sapientia a domino deo est et cetera. Incipit ab eterna dei sapientia que ipse est que cum patre est semper ante secula secundum illud: In principio erat verbum et verbum erat apud deum et cetera.

A domino deo et cetera. Quia ipse fons vite lux vera de patre nascitur et omnia per ipsum facta sunt et sine ipso factum est nichil. quisquis hac sapientia caret in tenebris ambulat et nescit quo vadat. Sapientia huius mundi stultitia est apud deum et prudentia carnis mors.

Rx. Harenam maris et cetera. Corporalia spiritualibus comparat ut per difficillimum quod omnino impossibile est ostendat. Sicut hec sunt in certo numero et mensura et pondere condita sunt nemo potest dinumerare quanto minus sapientiam dei sine initio et sine fine inenarrabilem. inestimabilem poterit investigare.

Creata secundum humanitatem in filio dei patris. sed pro salute humani generis predestinata est incarnari. sic tamen quod aliquis per unitatem persone aliquid ipse dicitur genitus aliquid creatus.

Fons sapientie. origo omnis sapientie a verbo dei procedit quod quidem ex deo semper cum patre manet in celis. sed ingressus mundum per dispensationem humanitatis dedit mandata salutis vite vite eterne [illegible].

Radix. Ostendit neminem posse profunditatem dei penetrare vel magnitudinem bonitatis eius et misericordie [illegible] ad liberationem et illuminationem humani generis homo fieri dignatus est. [illegible] generationem eius quis enarrabit.

Omnis sapientia a domino deo est et cum illo fuit semper et est ante evum. Harenam maris et pluvie guttas et dies seculi quis dinumeravit? altitudinem celi et latitudinem terre et profundum abyssi quis dimensus est? Sapientiam dei precedentem omnia quis investigavit? Prior omnium creata est sapientia et intellectus prudentie ab evo. Fons sapientie verbum dei in excelsis et ingressus illius mandata eterna. Radix sapientie cui revelata est et astutias illius quis agnovit? disciplina sapientie cui revelata est et manifestata? et multiplicationem ingressus illius quis intellexit? Unus est altissimus creator omnium omnipotens et rex po-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ipse creavit etc. Unigenitum scilicet adventum per verbum sibi coeternum cum spiritu sancto dispensavit quod per virginis partum ad salutem mundi venire et creaturas reparare et ipse ad agnitionem et dilectionem sui vocare. cui danti illi donum spiritus sancti ut eius munere salvetur in eternum.

Timor domini. Beatus vir qui timet dominum in mandatis eius cupit nimis. gloria et divitie in domo eius etc.

Timor domini etc. Due species sunt timoris de altera dicitur timor domini non est in caritate etc. qui hunc habet per metum gehenne peccare desinit et vitia corrigit. hic introducit caritatem que foras mittitur. qui scilicet sic timet nondum amat nec desiderat bona sed cavet mala. sed cum se corrigit et bona desiderare incipit de altera scriptum est. timor domini sanctus permanet in seculum seculi. timet scilicet universis ne amittat bona et dei presentiam qua in eternum frui desiderat. de quo dicitur. timor domini delectabit cor. hic securitatem tribuit mentium et in futuro vitam eternam.

Ra. Dilectio dei etc. Caritas dei una est sapientia dei quia per spiritum sanctum diffunditur in cordibus nostris quia replet nos dulcedine dilectionis dei in agnitione magnalium eius. unde vos unctionem habetis a sancto qui nostis omnia etc. unctio scilicet spiritualis ipse spiritus sanctus est et sacramentum est in unctione visibili. cuius gratia instruit de omnibus aliquin otiosus est sermo doctoris. caritas vero dei que est donum spiritus sancti citissime intelligere et observare mandata dei facit. ipsa scilicet bonum incipit et perficit. ipsa in futuro remunerabit. unde adimplebis me leticia cum vultu tuo.

Ipse creavit illam spiritu sancto et vidit et
dinumeravit et mensus est. et effudit il-
lam super omnia opera sua et super omnem car-
nem. secundum datum suum prebet illam dili-
gentibus se. Timor domini gloria et gloria-
tio. leticia et corona exultationis. tim-
or domini delectabit cor. et dabit leticiam
et gaudium in longitudine dierum.
timenti dominum bene erit in extremis in
die defunctionis sue benedicetur. Quibus
autem apparuerit in visu diligunt eam
in visione et in agnitione magna-
lium suorum. dilectio dei et honorabilis
sapientia. initium sapientie timor domini et cum
fidelibus in vulva concreatus est. et cum
electis feminis graditur. et cum iustis
fidelibus agnoscitur.
Timor do-
mini scientie religi-
ositas. custodiet
et iustificabit cor.
iocunditatem atque
gaudium dabit. Timenti

Timor domini etc. Sine timore dei et observatione mandatorum eius nulla religio est. unde siquis putat se religiosum esse non refrenans linguam suam sed seducens cor suum huius vana est religio etc.

Timenti dominum. qui scilicet in timore dei in fide et doctrina et operatione regulam ecclesie servat.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

illius benedicetur. plenitudo sapientie timere deum et plenitudo a fructibus illius. Omnem domum illius implebit a generationibus et receptacula a thesauris illius. corona sapientie timor domini replens pacem et salutis fructum et vidit et dinumeravit eam. Utraque autem sunt dona dei. scientiam et intellectum prudentie sapientia compartietur et gloriam tenentium se exaltat. radix sapientie timere dominum. rami enim illius longevi. In thesauris sapientie intellectus et scientie religiositas. execratio autem peccatoribus sapientia. timor domini expellit peccatum. Nam qui sine timore est non poterit iustificari. iracundia enim animositatis illius subversio illius est. usque in tempore sustinebit patiens. et postea redditio iocunditatis. Bonus sensus usque in tempus abscondet verba illius et labia multorum enarrabunt sensum illius. In thesauris sapientie significatio disciplinae execre-

---

Sapiens est et quanto sapientior tanto fructibus bonorum operum plenior. Sic enim timor dei copiosus est.

In conspectu eius omnia, virtutique conservat dignam retributionem.

Rami per sapientiam divinam: habet homo scientiam vitandi malum et intellectum faciendi bonum. Unde quod enim in auditore optatur in fine. unde qui audit me non confundetur, et qui operantur in me non peccabunt, qui elucidant me vitam eternam habebunt. Initium sapientie timor domini. intellectus bonus omnibus facientibus eum.

Timor etc. Quia per penitentiam mundat a preteritis peccatis vel prohibet a committendis.

In thesauris etc. In sapientie meditatione intelligitur declaratio qualiter modo vitanda sunt mala, et quid sit capessenda spiritualis sapientia et exercenda bona opera in quibus est religiositas.

Bonus sensus etc. Unde in proverbiis. labia sapientium custodiunt eos et tibi. astutus omnia agit cum consilio. qui autem fatuus est aperit stultitiam. Sapientis quidem est verbis uti a tempore et omnia modeste peragere.

Quia quod per timorem dei sese non corrigit in profundum voraginem cadit.

Enarrabunt sensum etc. equanimitatem non mala pro malis sed bona pro bonis tribuens.

Concupiscens etc. cum ali...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ne iusticie nemo pervenit ad cultum
sapientie. unde iacobus. quis sapiens inter
et disciplinatus inter vos ostendat
conversationem bonam in mansuetudine
sapientie.

Sapientia et cetera. Sic sepe dictum est timor
domini sapientie et discipline custodia est.
cui conveniunt fides recta et morum temperantia. quia sine fide impossibile est
placere deo. et bonorum vita semper tranquilla est. unde discite a me quia mitis
sum et humilis corde. et invenietis requiem animabus vestris. qui vero tiet timorem
domini et posse esse sine fide et operibus bonis
que replent hominem virtutibus et deo
acceptabilem faciunt. unde homini bono in conspectu dei dedit deus sapientiam
et scientiam. peccatori autem dedit afflictionem
et curam superfluam.

Vir duplex animo inconstans est in omnibus viis suis. qui si vult gaudere
cum seculo et regnare cum christo.

Attende in illis et cetera. Manifestum est
quod qui sequuntur hereticos anime sue acquirunt damnationem quia in iudicio revelabunt occulta cordium. et reddet unicuique secundum opera sua. dispergit enim deus omnes qui loquuntur mendacium. et abhominatur virum sanguinum et dolosum. unde attendite a fermento phariseorum quod est ypocrisis. et
alibi. veniet dominus servi illius et dividet eum partemque eius ponet cum ypocritis. ibi erit fletus et stridor dentium.

Fili accedens et cetera. Demonstravit quid sit vitandum. nunc demonstrat quid sit agendum. dicens. fili
accedens ad servitutem dei et cetera. quia enim vult ab illecebris mundi se
abstinere et in christo pie vivere. persecutionem patietur dei. unde accingi
divino servitio paratur bellum diaboli ...

concupiscens sapientiam conserva iusticiam
et deus prebebit illam tibi. Sapientia enim et
disciplina timor domini. et quod beneplacitum est illi fides
et mansuetudo. et adimplebit thesauros illius. Non sis incredibilis timori domini. et ne accesseris ad illum duplici corde. Ne fueris ypocrita
in conspectu hominum
et non scandalizeris in labiis tuis. Attende in illis ne forte cadas et adducas anime tue inhonorationem. et revelet deus absconsa tua et in medio synagoge elidat te quoniam accessisti maligne
ad dominum. et cor tuum plenum est dolo et
fallacia. Fili accedens ad servitutem dei sta in iusticia et timore et
prepara animam tuam ad temptationem. Deprime cor tuum et sustine. et inclina
aurem tuam et excipe verba intellectus
et ne festines in tempore obductionis

Sapientia et cetera. quia prohibet peccata et carnalia desideria. unde non amat peccatorem eum qui se corrigit. nec ad sapientes gradietur.

Aliud corde gestans. aliud opere monstrans. unde attendite a falsis prophetis.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

gere deo et sustine ut crescat in novi
ssimo vita tua. Omne quod tibi applici
tum fuerit accipe et in dolore susti
ne et in humilitate tua patientiam habe
quoniam in igne probatur aurum et argen
tum. homines vero receptibiles in camino
humiliationis.

Crede deo et recu
perabit te. et diri
ge viam tuam et spera in illum. Serva ti
morem illius et in
illo veterasce. Me
tuentes dominum sustinete misericordiam eius.
et non deflectatis ab illo ne cadatis.
Qui timetis dominum credite illi. et non
evacuabitur merces vestra. Qui time
tis dominum sperate in illum et in oblecta
tionem veniet vobis misericordia. Qui time
tis dominum diligite dominum illum et illu
minabuntur corda vestra. Respicite
filii nationes hominum. et scitote quoniam nullus
speravit in domino et confusus est. Perma
sit in mandatis eius et derelictus est.

Gloss:

Crede deo etc. credere oportet afflictum quia omnis gressus eius in dei conspectu et sperare in illum cum revela domino viam tuam et spera in eo et ipse faciet. hinc Ieremias: beatus qui confidit in domino et erit dominus fiducia eius etc.

... et superetur ne extollatur sed quia humilitas et patientia illi necessaria est sequitur: Patientiam habe etc. in patientia vestra possidebitis animas vestras. quia custos omnium virtutum patientia est. Sciendum est quod patientia tribus modis exercetur: a deo cum flagellamur. sed cavendum est ne murmuremus. cum a proximo persecutiones et dampna et contumelias sustinemus. et cavendum est ne mala pro malis retribuamus. cum ab adversario temptamur. sed providendum est ne ad delectationem peccati vel consensum flectamur vel pro huius presentia quam tamus sed futura expectamus.

Metuentes dominum etc. beneplacitum est domino super timentes eum et in eis qui sperant in misericordia eius. Qui vero veraciter metuit patienter sustinet miserationem eius. qui autem dereliquerint dominum confundentur et in terra scribentur.

Qui timetis deum credite illi etc. hortatur timentes dominum ut credant illi quia ad certam mercedem pervenient. Iustus enim ex fide vivit. Unde filius dominus: fides tua te salvam fecit. et alibi: fides tua te salvum fecit.

Qui timetis deum etc. tria commendat timentibus dominum: credere, sperare, diligere, quia fide, spe et caritate vere corde et ad contemplationem pervenitur que est beatitudo eterna.

Respicite filii nationes etc. hic tria dicit: neminem sperantem in domino confusum esse vel permanentem in mandatis derelictum vel invocantem despectum esse ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Mat. viii. ceteri patres intrabit in regnum celorum. bene autem dicit remittit in tempore tribulationis peccata omnibus exquirentibus deum in veritate. quia sacrificium deo spiritus contribulatus. et cetera. et prope est deus omnibus
Ps. invocantibus se in veritate.

Ve duplici corde. et cetera. Admonuit ne quis duplici corde accederet ad deum. nunc dicit. ve duplici corde. et cetera. qui scilicet prava cogitat et loquitur et pravis insistit operibus; non penitentie. in eternum peribit.

Dissolutis corde. et cetera. Adhuc docet errorem cavere. virtutem amare. oportet scilicet sinceram fidem servare et constantiam virtutis habere. Si quis desiderat dei protectionem. qui scilicet fide dubitat spe vacillat. non pervenit ad coronam vite quam deus diligentibus promittit qui sibi fructum affert
Iu. viii. in presenti. qui autem in iudicio. scilicet per apostasiam vel heresim a fide discedunt pravis operibus insistunt perpetuo cruciabuntur. unde his qui non acquiescunt veritati credunt
Ro. ii. autem iniquitati: ira et indignatio et cetera.

Qui timent dominum non erunt incredibiles. et cetera. alternando de amore et timore et dilectione dei agit quia timor domini permanet in seculum seculi. et
Ps. omnis qui diligit ex deo natus est. et
i. Io. iiii. cognoscit deum. qui ergo timet deum et diligit et credit scripturis servat operando precepta dei. et semper meditando querit que sunt placita sunt illi. replebitur ergo copia caritate dei. finis scilicet precepti est caritas et qui diligit proximum impleuit
Ro. xiii. Legem.

Qui timent dominum. preparabunt. et cetera. Feliciter anima que tenore timoris domini ut suscipiat habitatorem

respexit eum. quoniam pius et misericors est deus. et remittet in die tribulationis peccata. et protector est omnibus exquirentibus se in veritate. Ve duplici
i. secundum hebreum
corde et labiis scelestis et manibus malefacientibus et peccatori terram ingredienti duabus viis. Ve dissolutis corde qui non credunt deo. et ideo non protegentur ab eo. Ve his qui perdiderunt sustinentiam. et qui dereliquerunt vias rectas et diverterunt in vias pravas. et quid facient cum inspicere ceperit dominus. Qui timent dominum non erunt incredibiles verbo illius et qui diligunt illum conservabunt illud. Qui timent dominum inquirent que beneplacita sunt ei. et qui diligunt eum repleb[untur] lege ipsius. Qui t

Duabus viis terram ingreditur qui facit mala et sperat bona. vel qui carnis sectatur opera et se sufficientem se arbitratur perficere in timore. vel dei est
Iob. opere exhibet. et quia mundi est cogitatione querit. tales non in constantes
Ia. i. sunt in omnibus viis suis. Quia facile in adversis contristantur et prosperis extollantur.

Inspicere ceperit. et cetera. licet omni tempore inspiciat omnia deus. tamen tunc inspicere dicitur cum punire vel implere aliquid dinoscitur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et in conspectu illius sanctificabunt animas suas. Qui timent dominum custodient mandata illius. et patientiam habebunt usque ad inspectionem illius dicentes. Si penitentiam non egerimus incidemus in manus domini et non in manus hominum. Secundum enim magnitudinem ipsius sic et misericordia illius cum ipso est.

III

Filii sapientie ecclesia iustorum et natio illorum obedientia et dilectio. Iudicium patris audite filii dilecti. et sic facite ut salvi sitis. Deus enim honoravit patrem in filiis et iudicium matris exquirens firmavit in filios. Qui diligit deum exorabit pro peccatis et continebit se ab illis. et in oratione dierum exaudietur. et sicut qui thesaurizat ita et qui honorificat matrem suam. Qui honorat patrem suum iocundabitur in filiis et in die orationis sue exaudietur. Qui honorat patrem suum vita vivet longiore. et qui obedit patri refrigerabit matrem suam

Interlinear glosses: quia operibus. — quia bonorum operis. — quia agnitionem illius. — et deus. — quia secundum altitudinem celi a terra confirmavit deus misericordiam suam super timentes eum. — celi et terre. — id est quia sapientia. — quia virtutes sunt iustorum. vel quia per virtutes sequitur virtutum possessio. — verum. — quia de ipsis. — patientiam. — quia gaudiant.

se habet. et quia ad hoc necessaria est mandatorum custodia. et boni operis patientia quia perveniatur ad agnitionem veritatis. sequitur qui timent dominum custodient mandata illius et cetera.

Iustus in principio accusator est sui. sic enim humilitate primum sue fragilitatis reddat supplicium. unde iohannes. Si dixerimus quia peccatum non habemus ipsi nos seducimus et cetera.

Qui vere sapiens est verus iustitie cultor est. quia sapientia dictat iustitie normam.

Iudicium patris dei. ex quo omnis paternitas in celo et in terra quia ex ipso sunt omnia. qui diligit ea que fecit et ut in eo maneant quo statu secutus iudicium qui audierint et precepta eius fecerint salvi erunt. cui mandatum est ut et patri temporali et matri reverentiam exhibeant. unde honora patrem tuum et cetera. unde sequitur. qui honorat patrem suum et matrem. cum deus honore constituit non debet a filiis inhonorari. quia deus iudicium suo exequitur qualiter preceptum suum servetur.

Qui diligit. qui suum mandata servat et abstinet a peccatis. et vel pro excessibus orare non desinit quia scit iudicem suum fore dei tempore precis exaudire.

Qui avertit aures ne exaudiat legem oratio eius erit execrabilis. qui non obedit preceptis dei derigetur oratio eius sicut incensum.

Honorare parentes primum mandatum est in promissione.

In sobole vel in discipulis quorum nutrimento gaudent qui magistris vel parentibus suis obediunt.

Marginal notes: proverbiorum xxviii. — iohannis i. — ecclesiastici iii. — ephesios iii. — proverbiorum xxviii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ostendit et spiritualis pater maxi
i co iiii. me dignus honore unde paulus per
evangelium ego vos genui. et alibi.
i thi v. qui bene presunt presbyteri duplici honore
digni habeantur maxime qui labo
rant in doctrina et verbo.

Rabanus. Benedictio patris etc. Benedixe
runt patriarche filiis suis ut noe sem.
Ge ix. iaphet qui posteritati cham male
Ge xxvii. dixit. abraham quoque ysaac filio su
Ge xlix. o. et ysaac iacob. et iacob xii pa
triarchis benedictionem dedit in quibus
ille prefigurabatur qui nobis descendit
quo et sumus omnia benedictionis in celis. quod
autem maledictio parentum soluit non
ceat in semine cham ostensum
est cum a filiis sem id est israhelitis de
ii Re xv. terra promissionis deletum est.

Rabanus. filii carnales vel discipuli ho
nore et solatio debent fovere pa
rentes ut crescat sic caritatis af
fectus. sic reddere vicem paren
tibus quod est acceptum coram deo.

Ge ix. Quam nuditate patris irrisit et
semen suum servituti perpetua
ii Re xv. dampnavit. absalon qui david de
ii Re xvi. regno expulit. et sequebantur eius
interierunt. etc. morte condignas pe
iiii Re ii. nas luit. helyseo calvicium patris be
thel irriserunt. et duo ursi de sal
tu egressi xl duos laceraverunt pue
ris istis stultitia videtur in calva
Ma xxvii. rie loco christum crucifixum irrisisti. hi
xl ii anno post ascensionem et
duo ursi id est titus et vespasianus
de saltu gentium egressi illos cru
delissime laniaverunt.

nimis serviet his qui se genuerunt
in opere et sermone et omni patientia hono
ra patrem tuum ut superveniat tibi bene
dictio a deo et benedictio illius in novis
simo maneat. Benedictio patris fir
mat domos filiorum maledictio autem ma
tris eradicat fundamenta. Non glorieris
in contumelia patris tui non est enim tibi gloria
sed confusio. gloria enim hominis ex honore pa
tris sui et dedecus filii pater sine hono
re. Fili suscipe senectam patris tui
et non contristes eum in vita illius et si
defecerit sensu veniam da et ne spernas
eum in tua virtute.
Elemosina
enim patris non erit
in oblivione nam
pro peccato matris re
stituetur tibi bonum
et in iustitia edi
ficabitur tibi et in di
e tribulationis commemorabitur tui et sicut in se
reno glacies solventur tua peccata. Quam male fame est qui

Elemosina etc. quia peccatum
delet. hostia etc. quod pro peccato Osee iiii.
patris datur. qui autem pa
rentibus vel certis paupe
ribus miseretur iustitie pre
mium recipiet et peccato
absolvitur.
Hinc daniel ad nabu Dani iiii.
chodonosor consilium meum
o rex placeat tibi et peccata
tua elemosinis redime
et iniquitates tuas mi
sericordiis pauperum si
forsitan ignoscat deus
delictis tuis. hinc dominus
ait. date elemosinam et omnia Luc xi.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

li in mansuetudine opa tua pfice. et sr hoim gliam diligris. quanto magnus es humilia te in omnib; et corā deo invenies grām qm magna potentia dei solius et ab humilib; honoratur. altiora te ne qsieris. et fortiora te ne scrutatus fuis. s; q precepit ds tibi cogita illa semp. et ne in plurib; eius opib; ne fuis curiosus. non est enim tibi necessm ea q abscondita st videre oclis tuis. In supvacuis reb; noli scrutari multiplr et in plib; ei opib; n eris curiosus. plima enim sr sensum hoim ostensa st tibi. multos enim supplantavit suspitio eor. et in vanitate detinuit sensus illor. Cor durum habebit male in novissimo. et qui amat piclm in illo pibit. cor (et qui in vacuum laborat) ingrediens duas vias n habebit (et requiem) successus. et pravus cor in illis scandalizabit. (et consentiens via falsis et eis ... satanam. in. doctrinis ... sustinet sed secundum sua desideria coacervant sibi magistros. ii. thimo. iiii.) cor nequam gravabit in dolorib; et pctor adiciet ad peccandum. (et hereticorum) Synagoge (et gentium) supbor n erit sanitas (et de ea) ...

Beati misericordes qm ipsi misericordiam consequentur. et alibi. feneratur dno qui miseretur pauperis. mat. v.

Mansuetudo et humilitas gratiam tribuunt (?) et furor pariunt iram. unde discite a me quia mitis sum et h. c. et invenietis r. a. v. et alibi. qui se exaltat hu. mat. xi.

Quanto magnus es et c. Docuit et supra mansuetudinem morum et humilitatem operum. nunc docet cordis puritatem ne humana vi discutiat incaute que non potest comprehendere. unde ecclesiastes. sic quid tenere ... nec cor tuum sit velox ad proferendum sermonem coram deo. et c. hinc paulus non plus sapere quam oportet sapere. et c. sufficit homini ea pie cogitare. et opere implere que precepit deus. eccl. v. Ro. xii.

In supervacuis et c. i. ne scruteris supervacue que ratiocinando non potes cognoscere. unde ecclesiastes. quid necesse est homini maiora se querere. et c. Sobrius (?) intellectus in ... optimum est quod refert animam nec gravat mentem. unde mel invenisti. comede quod sufficit tibi. ne forte saciatus evomas illud et pinites nomen dei tui. eccl. vii. prov. xxv.

Quanta secundum duriciam suam et thesaurizat sibi iram in die iudicii. Ro. ii.

[illegible] natura ... humanum ... celum.

Veritas duobus modis fiunt. s. vel de creatore vel de creatura ultra modum disputantes in errores incidunt et aviditate reedunt (?).

Cor ingrediens et c. quod consentiat nec studet vitare. et quod ea diligit que ducunt ad interitum ut hereses et prophane novitates. unde sequitur cor ingrediens duas vias. [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

in sapientia. et auris bona audiet cum omni concupiscentia sapientiam. Sapiens cor et intelligibile abstinebit se a peccatis. et in operibus iustitie successus habebit. Ignem ardentem extinguit aqua. et elemosina resistit peccatis. et deus prospector est eius qui reddit gratiam. meminit in posterum. et in tempore casus sui inveniet firmamentum.

Fili elemosinam pauperis ne defraudes. et oculos tuos ne transvertas a paupere. Animam esurientem ne despexeris. et ne exasperes pauperem in inopia sua. Cor inopis ne afflixeris. et non protrahas datum angustianti. Rogationem contribulati ne abicias. et ne avertas faciem tuam a egeno. Ab inope ne avertas oculos propter iram. et non relinquas querentibus tibi retro maledicere. Maledicentis enim tibi in amaritudine anime exaudietur deprecatio illius. exaudiet autem eum qui fecit illum. Congregationi pauperum affabilem te facito. et presbytero humilia animam tuam. et magnato humilia caput tuum.

Sicut aqua extinguit ignem. sic et elemosina per caritatem fusa obruit flammam peccati. unde cum facis elemosinam. nesciat sinistra quid faciat dextera tua.

Fili elemosinam etc. Quantum et elemosina valeat ostendit dominus dicens: date elemosinam et ecce omnia munda sunt vobis. illis enim qui a dextris eius erunt dicet: venite benedicti patris mei percipite regnum. Esurivi et dedistis mihi manducare etc. Multe autem sunt differentie elemosinarum. Non solum enim qui dat indigenti necessaria. sed et qui dat veniam peccanti. elemosinam facit. et qui ex corde corripit ubi vel fecit.

Cor inopis ne affl. etc. Non est etiam differenda cum adsit tribuendi facultas. unde ne dicas amico tuo vade et revertere cum tecum possis dare. et alibi: qui despicit proximum peccat. qui miseretur pauperis beatus erit. Elemosina autem facienda est non contristitia aut ex necessitate. hylarem enim datorem diligit deus. unde vidua paupercula plus omnibus misit in gazophylacium. quia quantitatem muneris non pensat deus sed devotionem cordis.

Ab inope ne avertas etc. Non propter iram exasperandus est pauper sed blanda locutione placandus. ita enim vitet iniustitiam de qua non oportet. et qui obturat aurem ad clamorem pauperis clamabit et non exaudietur. dominus qui enim potest tribuere debet quia munus absconditum extinguit iras. et donum in sinu indignationem maximam. Qui autem non potest dare sermo bonus est et super datum optimum. qui autem habuerit substantiam mundi huius et viderit fratrem suum necesse habentem et clau-

Et ... animi si filii sunt mortui est sion quod diligamus lingua et verbo sed opere et veritate. (Jo. iii.; i. Jo. iii.)

de debitum tuum et responde pacifica in mansuetudine. Libera eum qui iniuriam patitur de manu superbi et non acide feras in anima tua. In iudicando esto pupillis misericors ut pater et pro viro matri illorum et eris tu velut filius altissimi obediens et miserebitur tui magis quam mater. Sapientia filiis suis vitam inspiravit et suscipit exquirentes se et preibit in via iusticie. Et qui illam diligit diligit vitam. Et qui vigilaverint ad illam complectentur placitorem eius. Qui tenuerint illam vitam hereditabunt. Et quo introibit benedicet deus. Qui serviunt ei obsequentes erunt sancto. Et eos qui diligunt illam diligit deus. Qui audit illam iudicat gentes et qui intuetur illam permanebit confidens. Si crediderit ei et permanebit et hereditabit illam et erunt in confirmatione creature illorum quoniam in temptatione ambulat cum eo et in p

In his commendatur mansuetudo et humilitas quia mansuetudo neminem spernit. humilitas se omnibus subicit. decet autem christianum equalibus et inferioribus affabilem et mitem esse. senioribus humilem ... e. o. me. et c.

Libera eum qui iniu. pa. et c. Sicut largitatem in pauperes eciam esse dicit: sic libertatem inique oppressi iniuriam esse ostendit. unde erue eos qui ducuntur ad mortem. (Prou. xxiiii.)

Sicut illam elemosine speciem premittit ut pauperibus quia pupillos adiungit et viduas ut illis operam feramus. Sic. ii. pupillo paternus dandus est affectus. ita et vidue viri solacium. (Jo. xiiii.)

Et qui vigilaverint et c. Beatus homo qui audit me et vigilat ad fores meas cotidie et observat ad postes hostii mei. fores autem et postes scripturas et eorum doctores intelligit. (Prou. viii.)

Qui serviunt et c. Qui diligit eum qui genuit diligit eum qui natus est ex deo. et quam diligit pater diligit filius. unde qui diligit me diligetur a patre meo. et ego eum diligam ... dilectionis exhibitio est operis ... sequitur. qui audit illam et c. (Jo. xiiii.)

Qui diligit christum mandata eius servat et iudicabit gentes. unde cum sederit fi. ho. ... (Jo. xiiii.; Mt. xix.)

Timorem et metum et c. Sapientia habitans diligit eos in variis temptationibus ... exercendo et probando ad futura vite gaudia. quia hec ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et probationem inducet super illum et cruciabit illum in tribulatione doctrine sue donec temptet eum in cogitationibus illius et credat anime illius. Et firmabit illum et iter adducetur directum ad illum et letificabit illum. Et denudabit absconsa sua illi et thesaurizabit super illum scientiam et intellectum iusticie. Si autem oberraverit derelinquet eum et tradet eum in manus inimici. Fili conserva tempus et devita a malo. Pro anima tua non confundaris dicere verum. Est enim confusio adducens peccatum et est confusio adducens gloriam et gratiam. Ne accipias faciem adversus faciem tuam nec adversus animam tuam mendacium. Ne reverearis proximum tuum in casu suo nec retineas verbum in die salutis. Non abscondas sapientiam tuam in decore eius. In lingua enim sapientia dinoscitur et sensus et scientia et doctrina in verbo sensati et firmamentum in operibus iusticie. Non contradicas verbo veritatis ullo modo et de mendacio ineruditionis tue confundere. Non confundaris confiteri peccata tua et ne subicias te omni homini

[Interlinear and marginal gloss: ... caritas dei diffusa est in cordibus nostris per spiritum sanctum ... In habitatione sua indignum ... Fili conserva tempus ... Non abscondas ... Non contradicas ... Non humana virtute ... [illegible]]

ictum fluuii. pro iustitia agonizare pro anima tua et usque ad mortem
certa pro iustitia. et deus expugnabit pro te inimicos tuos. Noli ci-
tatus esse in lingua tua. et inutilis
et remissus in ope-
ribus tuis. Noli esse
sicut leo in domo
tua. euertens dome-
sticos tuos. et opprimens subiectos tibi.
Non sit porrecta manus tua ad accipi-
endum. et ad dandum collecta. Noli at-
tendere ad possessiones iniquas. et
ne dixeris. est mihi sufficiens uita. nichil
enim proderit in tempore uindicte. Ne sequaris
in fortitudine tua concupiscentiam cor-
dis tui. et ne dixeris quomodo potui. aut quis me subiciet propter facta
mea. deus enim uindicans uindicabit. Ne dixeris peccaui et quid
michi accidit triste. altissimus enim paciens redditor est. De pro-
piciatu peccatorum noli esse sine metu. neque adicias peccatum super peccatum et dicas
miseratio dei magna est. multitudinis peccatorum meorum misere-
bitur. misericordia enim et ira ab illo cito proximat. et in peccatores respicit
ira illius. Non tardes conuerti ad dominum. et ne differas de die in diem.
subito enim ueniet ira illius. et in tempore uindicte disperdet.
Noli anxius esse in diuitiis in...

Qui mollis est et dissolutus est in opere suo frater est dissipantis opera sua. Qui operatur terram suam saciabitur panibus. qui sectatur ocium replebitur egestate.

Noli citatus esse et cetera. Mors et uita in manibus lingue. qui custodit os suum custodit ab angustiis animam suam. qui inconsideratus est ad loquendum sentiet mala. Unde Iacobus ait sit omnis homo uelox ad audiendum. tardus ad loquendum. et tardus ad iram. Unde alibi scriptum est. Non in sermone regnum dei sed in uirtute.

In ecclesia sunt heretici quasi leones qui per lingue uolubilitatem seducunt corda innocentium. et per insolentiam morum turbant mansuetudinem simplicium.

Auaricia uetat misericordiam impendere ut non rapiamus aliena sed largiamur etiam nostra. beatius est enim dare quam accipere.

Sicut ille cui dictum est. Stulte hac nocte animam tuam repetent a te. que autem congregasti cuius erunt. Non est enim standum in incepto diuiti...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Non ventiles te etc. et est levitate reprehendit de qua dicitur stultus ut luna mutatur: et vir duplex animo inconstans est in omnibus viis suis. In omnem ventum se ventilat et in omnem viam vadit qui lucrum seculi sequitur et in nomine domini seruare se putat et mundo et christo equaliter militare. Aliter monet nos sapientia ne hereticorum vanitatem et herrorem sequamur: et duplicitatis doctrine eorum in qua modo vera modo falsa proferunt peccatores esse ostendit.

Esto mansuetus etc. et est honor est mansuete audire et suscipere verbum veritatis et modeste ac prudenter proferre. unde sit omnis homo velox ad audiendum, tardus autem ad loquendum et tardus ad iram. et paulo post: in mansuetudine suscipite insitum verbum quod potest saluare animas vestras. in proverbiis quoque dicitur vidisti hominem velocem ad loquendum stulticia magis speranda est quam correctio illius.

Non ventiles te in omnem ventum et non eas in omni via. Sic enim peccator probatur in duplici lingua. Esto firmus in via domini et in veritate sensus tui et scientia, et prosequatur te verbum pacis et iusticie. Esto mansuetus ad audiendum verbum dei, ut intelligas et cum sapientia proferas responsum verum. Si est tibi intellectus, responde proximo. Sin autem, manus tua sit super os tuum ne capiaris in verbo indisciplinato et confundaris. Honor et gloria in sermone sensati, lingua vero imprudentis subversio est ipsius. Non appelleris susurro in vita tua, et lingua tua ne capiaris et confundaris. Super furem enim est confusio et penitentia, et denotatio pessima super bilinguem. Susurratori autem odium et inimicicia et contumelia. Iustifica pusillum et magnum similiter.

VI

Noli fieri pro amico inimicus proximo. Improperium enim et contumeliam malus hereditabit, et omnis peccator invidus et bilinguis. Non te extollas in cogitatione anime tue velut taurus ne for

Noli fieri pro amico etc. et est vim vere caritatis ostendit. verus enim amicus non potest ad inimicicias verti. unde amicus fidelis medicamentum vite et immortalitatis. Heretici quoque qui a caritate discedunt non permanent in amicicia. unde ex nobis exierunt sed de nobis non erant.

Non solum actum sed et cogitationem superbie reddit. deus enim co[illegible]

Glosses (interlinear and marginal): q. constricti in dictionibus; i. Io. iii. non ex spiritu [illegible]; q. regulam catholice fidei seruando; q. q. offertur primum etiam; glorie. unde euge serue bone et fidelis etc.; q. honor est; Fuer verbum ad prophetam; i. in vite legalis; q. sic peceat qui scit et non vult, primum doceri, sic qui nescit et vult magistri esse; q. instructione perpetua; timor et al[illegible]; q. etiam bene docentis; q. catholici doctoris; q. heretici vana loquentis; q. detractor occultus; q. heretici qui furtim et occulte seminant errorem; q. etiam cum agnitione; q. hereticum qui occulte laqueos errorum tendit. unde fur non venit nisi ut furetur et mactet et perdat. Io. x.; q. dampnatio; q. qui modo veram modo falsa loquitur; q. qui deo et hominibus odibilis est; q. hec sunt peccata sex; i. xvii.; dei; q. etiam non appelles persona in iudicio; q. misericordia pusillum; deut. i.; i. Io. ut et ad iustitiam; q. plane doctrine; q. sequaces in hereditate vel inquinat; q. heretici qui caritatem; q. qui mutua semina falsa; q. latitantes et libidinem [illegible]; minimum omnis peccati superbia; i. x.; xxvii.; Iac. i.; Iac. i.; timore; Iac. i.; Pro. i. detrahentes susurrato discordia seminat inter fratres; Pro. xxvi.; i. Io. ii.; Ro. v.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et folia tua comedat et fructus tuos perdas et relinquaris velut lignum aridum in heremo. Anima enim nequam disperdet qui se habet, et in gaudium inimicis dat illum et deducet in sortem impiorum. Verbum dulce multiplicat amicos et mitigat inimicos. Et lingua eucharis in bono homine habundavit. Multi pacifici sint tibi et consiliarius sit tibi unus de mille. Si possides amicum in temptatione posside eum et ne facile credas ei. Est enim amicus secundum tempus suum et non permanebit in tempore tribulationis. Est et amicus qui convertitur ad inimicitiam. Et est qui odium et rixam et convitia denudabit. Est autem amicus socius mense et non permanet in die necessitatis. Amicus si permanserit fixus erit tibi quasi coequalis et in domesticis tuis fiducialiter aget. Si humiliaverit se contra te et a facie tua absconderit se unanimem habebis amicitiam bonam. Ab inimicis tuis separare et ab amicis tuis attende. Amicus fortis protectio fidelis qui autem invenit illum invenit thesaurum.

Nequam etc. Bone voluntati succedit bone operis fructus malitiose menti nichil prosperatur. Sicut deest caritas frustra opera virtutis impendis. Unde qui in uno offendit omnium est reus et qui non habet et hoc quod habet auferetur ab eo. — Ja. ii. — Math. xxv.

Multi pacifici etc. Cum omnibus pax est habenda quantum in vobis. Et cum permittit vestra fragilitas sed non cum multis consilium quia scriptum est multi in servitute dei vocantur. Unde virum fidelem quis inveniet. — Ro. xii. — Pro. xx.

Per divitias homines falsos amicos experimentis tandem ad unum pervenit amicum qui multos amicos se esse putaverat in prosperis et nimium apparent in adversis. Unde si humiliaverit se etc. — Jo. e.

Hoc hic de malis amicis

j. xii. et xxxii.

Sen. mel vide sepulcrum cadavera lupi. Verba pedes non homines.

Hoc hic de bonis amicis

Attende etc. i. discretionem habe ad cognoscendum amicos. Hec autem discretio maxime necessaria est inter catholicos et hereticos qui heretici in aparentia agnitorum in cautos facilius...

Amicus amoris custos animum tuum applica ut ex duobus unum fiat cui te tamquam tibi committas a quo nichil timeas et nichil inhonestum petas. Non est ergo amicitia vestigalis sed plena decoris. Unde vos amici mei estis si feceritis que ego precipio vobis etc. Et dedit nobis dominus forma... — Sen. omnia delibera cum amico tamen prius de ipso. — Jo. xv.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dixi amicos quia omnia quecumque audivi a patre meo nota feci vobis.

Amicus fidelis secundum dominum. hoc ad medicamentum vite eterne et immortalitatis necessaria est cum amico vita. unde Cicero dicit amicitiam non nisi inter bonos esse posse. et libera debet esse amicitia cum et ad eternam felicitatem perducit.

Qui timet dominum et cetera. plena et perfecta amicitie gratia inter perfectos viros [illegible] eius denique virtutis per[illegible] sectare potest ad hanc quibusdam gradibus pervenitur. primus est mundanorum contemptus. secundus ne quis se sapientem et consultum iudicans sibi quam amico credere malit sed sentiat ut omnia que utilia et necessaria estimat bono caritatis et pacis postponat. tertius ut omnino desinat ab ira sequitur ut iram suam et irrationabilem evitare cupiat. quartus altius tertia perfectio sit sic propria. si eam omnino vite est et de tranquilla mente depellas. postremus gradus est omnium vitiorum peremptor. ut de hoc mundo credis te corde migraturum.

Indoctis abhominabilis est sapientia. et detestantur arguentes quia utilitatem discipline nesciunt. unde stultus irridet patris disciplinam. et alibi. increpa stultum et odio habebit te.

Sinceritas legis divine que secundum nomen eius. id est prudentia limitis et virtutis quia preceptum domini lucidum. id est o. et omnis sermo dei ignitus clypeus.

Docet quo subiciamur legi divine qui enim illi acquiescit semper ipsum in eternum servabit. quia ubi miseretur dei. q. i. a. u. [illegible]

alibi. Rogo autem vos fratres ut observetis eos qui dissensiones et offendicula faciunt. Ro. xvi.

[illegible] nulla est comparatio, et non est digna ponderatio auri et argenti contra bonitatem fidei illius.

quia cum custos

Amicus fidelis medicamentum vite et immortalitatis. et qui metuunt dominum

et finale

invenient illum. Qui timet deum

quia perfectus ad[illegible]

eque habebit amicitiam bonam, quoniam secundum

quia in iuventute studet [illegible]

illum erit amicus illius. Fili a iuventute

ne doctrine in senectute dulces fructus metere capiet

tua excipe doctrinam. et usque ad

quia ut nomen [illegible]

canos invenies sapientiam. Quasi is

qui ex corde suo gemitum vitiorum [illegible]

qui arat et qui seminat accede ad

fructus virtutum delectet metere

eam et sustine bonos fructus illius.

quia si non sit digne passiones huius temporis ad futuram gloriam et cetera. Ro. viii.

In opere enim ipsius exiguum laborabis

quia sapientia parva est virtutum. unde fructum affert in patientia. quia fructus

et cito edes de generationibus illius.

et stultis

Quam aspera est nimium sapientia indoctis hominibus. et non permanebit in illa excors.

id est sine corde bono et vero

Quasi lapidis virtus probatio erit

quia imprudentes odibunt sapientiam et se[illegible]

in illis. et non demorabuntur proicere

illam. Sapientia enim doctrine secundum

et solis amatoribus suis

nomen est eius. et non in multis est manifesta.

quia qui eam et cetera recta fide et opere serviant

Quibus autem agnita est per-

manet usque ad conspectum dei. Fili et au[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

...um in compedes illius et in torques illius collum tuum. Subice humerum tuum et porta illam et ne acidieris vinculis illius. In omni animo tuo accede ad illam et in omni virtute tua conserva vias eius. Investiga illam et manifestabitur tibi et continens factus ne derelinquas eam. In novissimis enim invenies requiem in ea et vertetur tibi in oblectationem. Et erunt tibi compedes eius in protectionem fortitudinis et bases virtutis et torques illius in stolam gloriae. Decor enim vitae est in illa et vincula illius alligatura salutaris. Stolam gloriae indues eam et coronam gratulationis superpones tibi. Fili si attenderis mihi disces eam et si accommodaveris animum tuum sapiens eris. Si inclinaveris aurem tuam excipies doctrinam et si dilexeris audire sapiens eris. In multitudine presbyterorum prudentium sta et sapientiae illorum ex corde coniunge ut omnem narrationem dei possis au-

Corde non corpore accedendum est ad sapientiam quia spiritualis lex mente inspicienda est; sensus corporis non dirigendi sunt. Romanos: mentis spiritu ambulate et desideria carnis non perficietis. Et qui enim devote meditatur sapientiam dei que de christo est servat mandata eius et corporis luxum restringit ne desiderat in voluptatibus vitae presentis sed vivat sub disciplina celesti. (Rom. vi.; Gal. v.)

Sapientis notitia facit hominem primum deo et vitae perpetuae possessorem. nec potest pervenire ad immortalitatis stolam et gloriae coronam nisi per agnitionem sapientiae que est scilicet beatitudo. ... hec est autem vita eterna ut cognoscant te solum verum deum etc. (Ioh. xvii.)

Fili si attenderis etc. monet sapientia ut in divina lege assidue meditemur: primum hortatur ut discamus. post ut animam adhibeamus applicemus. tandem ut aurem inclinemus. deinde ut diligentiam ad audiendum adhibeamus. Sic enim sapientiam sapiente esse promittit: sicut est enim ut qui vere sapientiae que christus est agnitionem desiderat primum catholicis magistris se humiliter subdat et omnem affectum animae sue disciplinae cordis deinde in temptationem cordis ab omni pravo desiderio avertens ad audiendum verbum dei adhibeat diligentiam caveat quoque ut meditationem legis non pro terrenae rei mercede vel laudis humanae sed pro spiritualis boni amore impendat ut vere sapientiae fructum percipiat.

Quasi ne sis sapiens apud temetipsum ne confidas proprio ingenio. hereticos superbiae fastus maxime supplantavit. Rom. xii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

VII

gila eo eum. et gradus hostiorum illius
exterat pes tuus. Cogitatum habe in pre-
ceptis dei. et in mandatis illius maxime
assiduus esto et ipse dabit tibi cor. et concupiscencia sapientie dabitur tibi. Noli fa-
cere mala. et non te apprehendent. discede ab iniquo. et deficient ma-
la abs te. Non semines mala in sulcis iniusticie. et non metes ea in
septuplum. Noli querere ab homine du-
catum. neque a rege cathedram hono-
ris. Non te iusti-
fices ante deum quoniam
agnitor cor-
dis est ipse et pe-
nes regem noli
videri sapiens. Noli querere fieri iu-
dex nisi valeas virtute irrumpe-
re iniquitates. ne forte extimescas
faciem potentis. et ponas scanda-
lum in agilitate tua. Non pecces
in multitudine civitatis. nec
te immittas in populum. neque alliges
duplicia peccata. nec enim eris in
uno immunis. Noli esse pusilla-
nimis in animo tuo exorare et fa-

Cogitatum habe etc. Nichil illi datur puri cordis misteriis. et sapientie omnium annorum salutem inveniunt qui cogitationes suas component secundum precepta dei et assidue legem meditantur et opere exequuntur.

In septuplum etc. Peccatum in hoc septenarium enim per stationem significat. vii. et ipse septemplici spiritu repletus fuisse describitur. et alibi assumit vii. alios spiritus nequiores se etc.

Agnitor etc. Illa presumptio ... qui de propria iusticia aut scientia superbit. unde non est homo qui faciat bonum et non peccet. et alibi. vidisti hominem sapientem sibi videri. et magis illo spem habet stultus.

Noli a rege etc. Noli potestatem querere opus iusti regiminis qui animam negligent ... pietatis. unde reges gentium dominantur eorum. vos autem non sic. sed qui maior est in vobis fiat sicut minor.

Noli querere fieri iudex etc. Debet quisque proprias virtutes perpendere et per concientiam ... curam aliorum suscipere. ne dum delectatur loco glorie fiat ... auctor ruine. et qui gravatur pondere suo ... culpa.

Non pecces etc. Qui omne pollet et sibi arbitrii potestate prelatus subditorum in violentia non peccat sed constanter resistat aliene nequitie nec se putet impune peccare si plurimorum acquiescit voluntati.

Alliges. unde non solum autem qui ea faciunt sed qui consentiunt facientibus.

Pusillanimitas fugienda est ex qua nascitur tristitia seculi que mortem operatur ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

rum meorum respiciet deus. et offerente me deo altissimo munera mea suscipiet. Non irrideas hominem in amaritudine anime. est enim qui humiliat et exaltat circumspector deus. Noli amare mendacium adversus fratrem tuum neque in amicum similiter facias. Noli mentiri velle omne mendacium. assiduitas enim illius non est bona. Noli verbosus esse in multitudine presbyterorum. et non iteres verbum in oratione tua. Non oderis laboriosa opera et rusticationem ab altissimo creatam. Non te reputes in multitudine indisciplinatorum. Memento ire quoniam non tardabit. Humilia valde spiritum tuum quoniam vindicta carnis impii ignis et vermis. Noli prevaricari in amicum pecuniam differentem neque fratrem carissimum auro spreveris. Noli discedere a muliere sensata et bona quam sortitus es in timore domini.

Coniugium docet esse servandum ut quos deus coniunxit homo non separet allegorice a societate ecclesie prohibet discedere et sacramentum baptismi violare et in...

Cum acciderit inimicus tuus ne gaudeas. et in ruina eius ne exulteris cor tuum ne forte videat dominus et displiceat ei.

Noli amare mendacium. et cetera. quia omne mendacium verbum malum et proximo inferre scandalum perniciosum est. multo magis quod amico fraudem moliri crimen imponere. quia testis mendax peribit. Unde in proverbiis. Sicut noxius est qui mittit sagittas in mortem sic qui fraudulenter nocet amico.

Os quod mentitur occidit animam. et quanto sepius tanto gravius. primum gravius quod capitale est mendacium est in doctrina religionis et heretici fingunt.

Noli verbosus esse. et cetera. quia noli sensum tuum docere audi sapientiam seniorum. tacere est enim audire quam loqui. unde sit omnis homo velox ad audiendum tardus autem ad loquendum et tardus ad iram.

Penitentia homini sententia data est ut labore manuum quereret sibi victum. unde in sudore vultus tui vesceris pane tuo.

Quoniam vindicta carnis. et cetera. quia caro peccatorum quasi liquitur defluit igne in ferrum et vermibus cruciabitur. vermis non moritur et ignis non extinguitur. vermis putredo gehenne. in igne ardor cruciatur. vermis est sera scelerum pena qui in tormentis conscientiam peccatoris mordere non cessat. ut ignis sit pena extrinsecus seviens. vermis autem dolor intrinsecus accusans.

Noli prevaricari. et cetera. multi prevenit avaricia et cupiditate errorem proximum ad imaginem factum dei negligentes. docet quod sapientia ut magis diligamus proximum quam pecunie thesaurum. radix enim omnium malorum

lius super aurum. Non le das servum in veritate operantem neque mercennarium dantem animam suam. Servus sensatus sit tibi dilectus quasi anima tua. Non defraudes illum libertate, neque inopem derelinquas illum. Pecora tibi sunt? attende illis. Et si sunt utilia, perseverent apud te. Filii tibi sunt? erudi illos, et curva illos a pueritia illorum. Filie tibi sunt? serva corpus illarum, et non ostendas hylarem faciem tuam ad illas. Trade filiam, et grande opus feceris, et homini sensato da illam. Mulier si est tibi secundum animam tuam, non proicias illam, et odibili non credas te. In toto corde tuo honora patrem tuum, et gemitus matris tue ne obliviscaris. Memento quoniam nisi per illos non fuisses, et retribue illis quomodo et illi tibi. In tota anima tua time dominum, et sacerdotes illius sanctifica.

---

num iustus est. et quod odit munda in veri.

Non ledas. et cetera. Qualis servi nutriendi sint expresse monstratur, affectu filiorum pro iure nature et disciplinandi pro mentis instabilitate. Unde infra: cibaria et virga et honus asino, panis et disciplina et opus servo.

Quasi modestiam et equitatem circa subditos conservat. Unde paulus: domini quod iustum est et equum servis prestate. Et in deutronomio de mercenariis dicitur est: eadem die reddes ei pretium laboris sui ante solis occasum.

In opem oppressum violentia servitutis. Sine. ii. servus [illegible] ne liberi omnes in christo unum sumus.

Filie tibi sunt. et cetera. Sicut bonos servos affectu filiorum habendos sic ancillas quasi filias habendas esse docet. Sed cum disciplina. Unde lauda filium et pavente te faciet. Et lude cum eo et contristabit te. Ne arrideas illi ne doleas et in novissimo obstupescant dentes tui.

Mulier si est tibi et cetera. Coniugale commendat pudicitiam. removens omnem detestabilem copulam. In istis autem amonet ut catholicam fidem in tua religione quam primum post baptismum recepisti sorteris sumus tenentes hereticorum presidia abiciant.

... et cetera. Oculus non vidit nec auris audivit nec in cor hominis ascendit que preparavit deus diligentibus se. Potest per hanc mulierem sapientia intelligi quam alibi preciosa margarita dicit, quam spiritualis negotiator inveniens vendit omnia et emit eam. Unde ecclesiastes: vive iucunditate cum muliere quam diligis. Quasi sapientiam scientie et scientiam scripturarum et quasi iunge et copula.

Hec mandatum pueri est in promissione domini. Unde in pre sit et ope debemus notare.

te tua qui te fecit. et ministros eius
ne derelinquas. honora dominum ex tota a-
nima tua et honorifica sacerdotes
et propurga te cum brachiis. da illis
partem sicut mandatum est tibi primiciarum
et purgationis. et de negligentia tu-
a purga te cum paucis. Datum
brachiorum tuorum et sacrificium sanctificatio-
nis offeres domino initia sanctorum et pauperi
porrige manum tuam ut perficiatur
propiciatio et benedictio tua. gratia dantis
in conspectu omnis viventis. Et mor-
tuo non prohibeas gratiam. Non desis p-
lorantibus in consolatione. et cum lugentibus ambula. Non te pigeat vi-
sitare infirmum. ex his enim in dilectione
VII firmabis. In omnibus operibus tuis memo-
rare novissima tua. et in eternum non
peccabis. Non litiges cum homine pote-
nte ne forte incidas in manus illius.
Non contendas cum viro locuplete. ne
forte contra te constituat litem. multos enim
perdidit aurum et argentum. et usque cor
regum ...

et amorem sui ipse ostendit qui honorat et timet ministros eius. unde qui vos recipit me recipit. et qui vos spernit me spernit.

Dignus est operarius cibo suo. et qui in sacrario operantur de sacrario edunt. et qui altario serviunt cum altario participantur.

Quamvis oblatio parva sit humili mente et pura devotione facta multorum delictorum negligentias purgat. quia caritas operit multitudinem peccatorum.

Datum brachiorum. id est supradictis que offeruntur ministris de primitiis pro peccatorum purgatione. sunt autem per elemosinas veniam et benedictionis gratiam. quia sicut aqua extinguit ignem: ita elemosina extinguit peccatum.

Et mortuo. id est ad elemosinam pertinet sepultura mortuorum. multo magis consolatio vivorum. unde paulus. Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus.

Oblatio dilectionis exhibitio est operis. unde qui habuerit substantiam huius mundi et viderit fratrem suum necesse habere et clauserit viscera sua ab eo. quomodo caritas dei manet in eo.

Potentie superbo. unde ne videas stulto iuxta stultitiam suam ne efficiaris ei similis. quia mentem super vos semper iurgia sunt. servum autem domini non oportet litigare.

Locuplete. id est qui avaricie estibus [illegible] inde. H. [illegible] mundi [illegible] radix enim omnium malorum est cupiditas.

Heretico de quo sub lingua eius labor ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ligna. Non communices homini indocto, ne male de progenie tua loqua-
tur. Ne despicias hominem avertentem se a peccato, neque improperes ei. Me-
mento quoniam omnes in correptione sumus. Ne spernas hominem
in sua senectute: etenim ex nobis senescunt. Noli de mortuo in-
imico tuo gaudere, sciens quoniam omnes morimur, et in gaudium
nolumus venire. Ne despicias narrationem presbyterorum sapienti-
um, et in proverbiis eorum conversare. Ab ipsis enim disces sapientiam et
doctrinam intellectus, et servire magnatis sine querela. Non te pre-
tereat narratio seniorum: ipsi enim didicerunt a patribus suis, quoniam ab
ipsis disces intellectum, et in tempore necessitatis dabis res-
ponsum. Non incendas carbo-
nes peccatorum arguens eos, et ne ince-
daris flamma ignis peccatorum illorum. Ne
contra faciem stes contumelioso, ne sedeat quasi
insidiator ori tuo. Noli fenerari homini fortiori te: quod si
feneraveris, quasi perditum habe. Non spondeas super virtutem
tuam: quod si spoponderis, quasi restituens co-
gita. Non iudices contra iudicem, quoniam
secundum quod iustum est iudicat. Cum audace non eas in via, ne for-
te gravet mala sua in te: ipse enim secundum voluntatem suam
vadit, et simul cum stultitia illius peries. Cum iracundo non fa-
cias rixam, et cum audace non eas in desertum, quoniam quasi nichil est

Non incendas carbones etc. Si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis instruite huiusmodi in spiritu lenitatis.

Noli fenerare etc. Bibe aquam de cisterna tua et fluenta putei tui habeto solus.

Non iudicas etc. Quasi esto subiectus positus et iudicibus qui secundum dominum iudicant. Iudex vivorum et mortuorum.

eis placent. Coram extraneo ne facias consilium. Nescis enim quid pariet. Non omni homini cor tuum manifestes. ne forte inferat tibi gratiam falsam et convicietur tibi.

IX

Non zeles mulierem sinus tui. ne ostendat super te maliciam doctrine nequam. Non des mulieri potestatem anime tue ne ingrediatur in virtute tua et confundaris. Ne respicias mulierem multivolam ne forte incidas in laqueos illius. Cum saltatrice ne assiduus sis. nec audias illam ne forte pereas in efficacia illius. Virginem ne conspicias. ne forte scandalizeris in decore illius. Non des fornicariis animam tuam in ullo. ne perdas te et animam tuam et hereditatem tuam. Noli circumspicere in vicis civitatis. nec oberraveris in plateis illius. Averte faciem tuam a muliere compta. et ne circumspicias speciem alienam. Propter speciem mulieris multi perierunt. et ex hoc concupiscentia quasi ignis exardescit. Omnis mulier que est fornicaria quasi stercus in via conculcabitur. Speciem mulieris aliene multi admirati reprobi facti sunt. Colloquium enim illius quasi ignis exardescit. Cum aliena muliere ne sedeas omnino. nec accumbas cum ea super cubitum et

Quasi ne disputes de divinis sacramentis. unde notatur secundum ... et c.

Non zeles. et c. Historice docet pudiciciam. allegorice autem heresim prudentia qui cum libidinem fugit non committit se mulieri. et qui catholicam fidem custodit non committit se heretice pravitati.

Hereticorum synagogam que per diversos errores volutat.

Saltatrice. et c. Hereticorum turba que per diversos errores discurrit. ut quem eloquentie sue amatorem conspexerit ad se trahat quasi meretrix. unde occurrit eum multis sermonibus et blandicijs laborat capere eum. et c.

Virginem ne conspicias. et c. Averte oculos tuos ne videant vana. ne libeat videre quod non licet concupiscere. mistice autem non debemus doctorem ecclesie heretice amatorem ne simulatas virtutes attendere.

In vicis civitatis. et c. Iam sub alia figura. vici. i. civitatis hereticorum conventicula sunt que se a civitate separant. de qua dicitur. Gloriosa dicta sunt de te civitas dei.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Non derelinquas amicum antiquum etc. Maior est fiducia ex parte rei cognite quam ignote. Doctrinam quam scitur non debemus declinare et novellos doctores audire.

Vinum novum etc. Novus doctor studere debet ut sanam doctrinam et operationem firmiter perpiciat et postea sibi et aliis proficiat.

et sanguine tuo labaris in perditionem. Non derelinquas amicum antiquum. novus enim non erit similis illi. Vinum novum amicus novus: veterascet et cum suavitate bibes illud. Non zeles gloriam et opes peccatoris. non enim scis que futura sit illius subversio. Non placeat tibi iniuria iniustorum quoniam usque ad inferos non placebit impius. Longe esto ab homine potestatem habente occidendi. et non suspicaberis timorem mortis. et si accesseris noli aliquid committere. ne forte auferat vitam tuam. Communionem mortis scito quoniam in medio laqueorum ingredieris. et super dolentium arma ambulabis. Secundum virtutem tuam cave te a proximo tuo. et cum sapientibus et prudentibus tracta. Viri iusti sint tibi convive. et in timore dei sit tibi gloriatio. et in sensu sit tibi cogitatus dei et omnis enarratio tua in preceptis altissimi.

Et cum sapientibus et prudentibus etc. Sicut est ut caveamus dolos eorum insidias et cum sapientibus et devotis tantum tibi consilium ut iustitiam iustitie et veritatis non deseramus.

In manu artificum opera laudabuntur. et principes populi in sapientia sermonis sui. in sensu vero seniorum verbum. Terribilis est in civitate sua homo linguosus. et temerarius in verbo suo odibilis erit. Iudex sapiens iudicabit populum suum. et principatus sensati stabilis erit. Secundum iudicem populi sic et ministri eius. et qualis est rector civitatis. tales et inhabitantes in ea.

X. Hereticus qui semper contentio sus et ideo odibilis deo et hominibus.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et civitates inhabitabuntur per sensum
prudentium. In manu dei potestas terre
et execrabilis omnis iniquitas gen-
tium. et utilem rectorem in tempus suscitabit super illam. In manu
dei potestas hominis et super faciem scribe im-
ponet honorem suum. Omnis iniurie
proximi ne memineris et nichil agas in operibus iniurie. Odi-
bilis coram deo est et hominibus superbia et execrabilis omnis iniquitas
gentium. Regnum a gente in gentem
transfertur propter iniusticias et iniu-
rias et contumelias et diversos dolos.
Avaro autem nichil est scelestius. quid super-
bit terra et cinis. Nichil est iniquius
quam pecuniam amare. hic enim et ani-
mam suam venalem habet quoniam in vi-
ta sua proiecit intima sua. Omnis potentatus bre-
vis vita. languor prolixior gravat medicum. brevem langu-
orem precidit medicus. Sic et rex hodie
est et cras morietur. cum enim morietur
homo hereditabit serpentes et bestias et
vermes. Initium superbie hominis aposta-
tare a deo. quoniam ab eo qui fecit illum
recessit cor eius. quoniam initium peccati est

qui semper diligit novitates et prin-
cipes cuius primo mane comedunt
.i. ante diem mortis dicentes mandu-
cemus et bibamus cras enim moriemur.

Lingua mea calamus scribe veloci-
ter scribentis. quia vite sua mitti-
ad predicandum.

Regnum a gente. hoc fere omnes gen-
tium testantur hystorie chaldeorum
persarum grecorum et romanorum ad hoc
... et ... iudeorum ...
latinum ad gentes ... unde au-
feretur a vobis regnum dei et dabitur
genti facienti fructus eius.

Post mutationem regni agit de ava-
ricia, propter quia in regiminis maxime
negligitur. radix enim omnium malo-
rum cupiditas. avariciam autem super-
bia comitatur. unde propter divitibus in
altum sapere.

Sic et rex hodie. i. qui potestates et divitie
non possunt prolongare vitam. potens
est enim qui preterit non possit iacu-
dicas carnis ... in putredi-
nem et fetorem et tandem in vermes.
... autem homo qui in peccatis vivit et
non respicit moritur eterna morte et
diabolum serpentem antiquum et
bestias eius. i. demones non evadet.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

·a·a·a·

bie. Superbia. id est si creatura velit equari creatori. et hec et diabolo et homini fuit initium prevaricationis. unde cum initium omnis peccati superbia cur alibi dicatur radix omnium malorum cupiditas? non est cupiditas sine superbia. Sermo. enim superbus non cupidus et econverso.

tenuerit illam adimplebitur maledictis et subvertet eam in finem.

Propterea exornavit dominus conventus malorum et destruxit eos usque in finem. Sedes ducum superborum destruxit et sedere fecit mites pro eis. Radices gentium superborum arefecit deus et plantavit humiles ex ipsis gentibus. Terras gentium evertit dominus et perdidit eas usque ad fundamentum. Arefecit ex ipsis et disperdidit eos et cessare fecit memoriam eorum a terra. Perdidit deus memoriam superborum et reliquit memoriam humilium sensu. Non est creata hominibus superbia neque iracundia nationi mulierum. Semen hominum honorabitur hoc quod timet deum. Semen autem hoc exhonorabitur quod preterit mandata domini. In medio fratrum rector illorum in honore et qui timent deum erunt in oculis illius. Gloria divitum honoratorum

rum et pauperum timor dei est. Noli despicere hominem iustum pauperem

heresis. scismata. detractiones. invidia. verbositas iactantia. contentiones et huiusmodi que ex cupiditate procedunt. gulosos vero intemperantes ebriosos. fornicatores et huiusmodi cupiditas facit que sine superbia esse non possunt. teneant quod cupiditatem superbiam non duo mala sed unum a quo omnia mala habent initium.

Terras gentium et cetera. Cum ierusalem per romanos funditus deleta et templum succensum per iudaicos ... perdidit. ad persecutores christianorum et martyres christi possunt hec referri. principes enim mundi qui in secundum ecclesiam christi mirabili morte interierunt et postmodum deleta est posteritas eorum et gloria martyrum exaltata est. Unde custodit dominus omnes diligentes se et omnes peccatores disperdet.

Non est creata homini et cetera. vitia non sunt creata in hominibus sed perversa voluntate inventa. deus enim fecit omnia valde bona sed initium superbie est apostatare a deo.

Quasi per molliciam animi quam notat sexus muliebris surgit iracundia quam virtutis superat constantia.

Doctores sancti in honore sunt apud bonos maxime qui timent deum. unde qui bene presunt presbyteri duplici honore digni habeantur et cetera.

Vere gloria est timere dominum. qui enim timet iustitiam servat. unde nolite in personarum acceptione habere fidem ihesu.

gnus est iudex et potens est in honore et non est maior illo qui timet deum. Servo sensato liberi servient et vir prudens et disciplinatus non murmurabit correptus et inscius non honorabitur. Noli te extollere in faciendo opere tuo et noli cunctari in tempore angustie. Melior est qui operatur et habundat in omnibus quam qui gloriatur et eget pane. Fili in mansuetudine serva animam tuam et da illi honorem secundum meritum suum. Peccantem in animam suam quis iustificabit et quis honorificabit exhonorantem animam suam. Pauper gloriatur per disciplinam et timorem suum. Et est homo qui honorificabitur propter substantiam suam. Qui autem gloriatur in paupertate quanto magis in substantia. Et qui gloriatur in substantia paupertatem vereatur.

XI

Sapientia humiliati exaltabit caput illius et in medio magnatorum consedere illum faciet. Non laudes virum in specie sua neque spernas hominem in visu suo. Brevis in volatilibus est apis et initium dulcoris habet fructus illius. In vestitu ne glorieris unquam nec in die ho

Hec potestas terrena magna sit tamen tem dominum precellere non valet. timentibus enim dominum nichil deest. divites autem egerunt et esurierunt et cetera.

Servo sensato et cetera. hoc ad litteram sepe evenit ut ignobiles genere nobilitatis scientia et hoc nobilibus preferuntur. unde servus sapiens dominabitur filiis stultis. mistice autem servus ecclesia gentium qui devote serviat religione christianam preponitur synagoge. unde maior serviet minori. et iacob dilexi. esau autem odio habui.

Quasi melius est ut studeas semper in bono opere laborare. unde redditur merces iustitie quam ut ducas dies tuos in vanitate et egeas illo pane qui de celo descendit.

Qui in timore dei et observantia religionis statuet gloriam suam. unde qui gloriatur in domino glorietur.

Non laudes virum et cetera. Quasi ne iuxta speciem corporis estimes qualitatem mentis. unde non respicias vultum eius neque altitudinem stature eius quoniam abieci eum. nec iuxta intuitum hominis iudico. homo enim videt ea que apparent. dominus autem intuetur cor.

In honoribus ...

Multi tyranni etc. Divina dispensatione fit ut qui indigni sunt super homines alios preponantur et qui potentes fuerunt opprimantur. Ipse christus qui videbatur qui de parentum nobilitate gloriabatur pro infidelitate sua deiectus est et fidelis populus gentium subrogatus benedictionem patriarcharum hereditavit.

bilia opera altissimi et gloriosa et absconsa et universa opera illius. Multi tyranni sederunt in throno et insuspicabilis portavit diadema. Multi potentes oppressi sunt valde et gloriosi traditi in manus alterorum. Priusquam interroges ne vituperes quemquam et cum interrogaveris corripe iuste. Priusquam audias ne respondeas verbum et in medio seniorum ne adicias loqui. De ea re que te non molestat ne certaveris et in iudicio peccantium ne consistas.

(Prov. xviii.) Qui priusquam respondet quam audiat i. qui doctor esse desiderat antequam discat. Vel aliorum acta iudicare priusquam discernat stultum se esse demonstrat.

(Rom. i.) Fili, que de secretis ne sis curiosus et peccantium pravitati non consentias. Non solum enim qui faciunt mala sed qui consentiunt facientibus digni sunt morte.

Homines aliena et quibus rogantur his contenti sunt.

Susceptam curam regiminis tempore inveniuntur quisque ad singula dividitur dum ad interna nec sua dampna considerat et aliena ...

Fili ne in multis sint actus tui et si dives fueris non eris immunis a delicto. Si enim secutus fueris non apprehendes et non effugies si precucurreris. Est homo laborans et festinans et dolens impius et tanto magis non habundabit. Est homo marcidus egens recupera-

Tentans lucris vel quibus liber negociis qui pluribus intentus minor est ad singula sensus.

Fili ne in multis etc. Multi sunt actus hereticorum qui unitatem fidei et tramitem veritatis non custodiunt et laborem vanum in libris componendis expendunt. Rhetorica et dialectica arte copiosi nec immunes sunt a delicto quia meditatio eorum est in dolo. (Ecc. ult.) Unde Ecclesiastes: fili ne facias multos libros quibus non est finis. Omnes autem libri divine scripture qui consentiunt unus liber sunt. Unde in (Ps. xx.) capite libri scriptum est de me etc.

Christiana opera designat in quibus pauperes spiritu habundant omnibus bonis et egentes qui laborant in acquirendis divitiis unde divites eguerunt et esurierunt etc. (Ps.)

malum. Ysa. xlv.

⁊ exaltavit caput eius ⁊ mirati sunt in illo multi ⁊ honoraverunt deum. Bona ⁊ mala vita ⁊ mors paupertas ⁊ honestas a deo sunt. Datio dei permanet iustis ⁊ profectus illius successus habebit in eternum. Est qui locupletatur parce agendo ⁊ hec pars mercedis illius in eo quod dicit inveni requiem mihi ⁊ nunc manducabo de bonis meis solus ⁊ nescit quod tempus preteriat ⁊ mors appropinquet ⁊ relinquet omnia aliis ⁊ morietur. Sta in testamento tuo ⁊ in illo colloquere ⁊ in opere mandatorum tuorum veterasce. Ne manseris in operibus peccatorum. Confide autem in deo ⁊ mane in loco tuo. Facile est enim in oculis dei subito honestare pauperem. Benedictio dei in mercede iusti festinat ⁊ in honore veloci processus illius fructificat. Ne dicas quid est mihi opus ⁊ que erunt ex hoc bona. Ne dicas sufficiens sum ⁊ quid ex hoc pessimabor. In die bonorum ne sis immemor malorum ⁊ in die malorum ne immemor sis bonorum. Quoniam facile est coram deo in die obitus retribuere unicuique secundum vias suas. Malicia hore oblivionem facit luxurie maxime ⁊ in fine hominis denudatio operum illius. Ante mortem ne laudes hominem quemquam quoniam in filiis suis agnoscitur vir. Non omnem hominem inducas in domum tuam. Multe enim sunt insidie dolosi. Sicut enim

Thesaurizat ⁊ ignorat cui congregabit ea. Avarum ⁊ divitem describit qui sibi parcit ⁊ aliis devoranda relinquit. Philosophi quoque ⁊ heretici congregant divitias pravi dogmatis. Unde nullum colligunt fructum sed aliis relinquunt quod veritate ⁊ falsitate dinoscuntur.

Stultum est laudare pugnantem ante victoriam. Ille vero qui bene vult agere nescit si vicit vel possit perseverare.

Cautum ⁊ prudens docet esse erga ignotum ⁊ prohibet societatem hereticorum ne simulationi eorum acquiescere velis qui veniunt in vestimentis ovium. In

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Iusta genera ad hoc ut perficiatur elemosina:
habundantia dantis. tho. iiii. si multum tibi fuerit etc.
hylaritas dantis. ii. cor. ix. datorem hylarem diligit deus.
adiectio dantis. tobie. iiii. quod despicit etc.
discretio tribuentis. tho. iiii. elemosina etc.
acceleratio donationis. prov. iii. ne dicas amico tuo etc.
[illegible] mat. vi. te faciente etc.
quod ex pura detur. i. thimo. iiii. pietas ad omnia etc.
quod ex caritate fiat. i. cor. xiii. si distribuero etc.

prospiciatorum possint. ut ostenderet quod qui prudentes estimantur sepe in sententia hereticorum praecipitantur. sic enim venter plenus male digestum cibum fert de civitate. ita hereticorum commoda sua ut ducentes provocant dolosa consilia. ut quoslibet possint in caveam erroris et laqueum deceptionis precipitare.

inducitur in caveam. et ut caprea in laqueum. sic et cor superborum. et sicut prospector videns casum proximi sui. Bona enim in mala convertens insidiatur. et in electis imponit maculam. A scintilla augetur ignis. et ab uno doloso augetur sanguis. homo vero peccator sanguini insidiatur. Attende tibi a pestifero. fabricat enim mala ne forte inducat super te subsannationem in perpetuum. Admitte ad te alienigenam et subvertet te in turbine et abalienabit te a tuis propriis.

XII

Monet simplici animo elemosinam facere. vi. attendite ne iustitiam vestram faciatis coram hominibus etc.

Non enim est bene etc. gravissimum peccatum est nolle penitere nec peccata elemosinis redimere. sed peccata peccatis addere. unde super tribus sceleribus damasci et super iiii. non convertam eam.

Quia indigentia elemosinam tribuit nec pro delicto spiritus misericordiam sic facit. statura. vero. est respicienda non persona.

Dubiam et dolosam doctrinam qui in expositione divine scripture expendunt. natura. vero. respicienda est non persona.

Da bono et non etc. Simile in tobia legitur. panem tuum et vinum super sepulturam iusti constitue. et noli ex eo manducare et bibere cum peccatoribus. id est pro eo quod peccatores sunt noli communicare. sicut qui nutriunt hystriones cum esuriant christi pauperes. qui autem dat indigenti peccatori. non quia peccator est sed quia homo est. non

Si benefeceris scito cui feceris et erit gratia in bonis tuis multa. Benefac iusto et invenies retributionem magnam. et si non ab ipso certe a domino. Non enim est ei bene qui assiduus est in malis. et elemosinam non danti. quoniam et altissimus odio habet peccatores et misertus est penitentibus. Da misericordi. et ne suscipias peccatorem. et impiis et peccatoribus reddet vindictam. custodiens eos in die vindicte. Da bono et non receperis peccatorem. Benefac humili et non dederis impio. prohibe panes illi dare ne in ipsis potentior te sit. Nam dupli

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Laimque ferens illi quoniam et altissimus odio habet peccatores et impiis reddet vindictam.

Non agnoscetur in bonis amicus, et non abscondetur in malis inimicus. In bonis viri inimici illius in tristitia, et in malitia illius amicus agnitus est. Non credas inimico tuo in eternum. Sicut enim eramentum eruginat nequitia illius, et si humiliatus vadat curvus, abice animum tuum et custodi te ab illo. Non statuas illum penes te, nec statuas ad dextram tuam, ne conversus stet in loco suo, ne forte conversus in locum tuum inquirat cathedram tuam, et in novissimo cognoscas verba mea, et in sermonibus meis stimuleris. Quis medebitur incantatori a serpente percusso, et omnibus qui appropiant bestiis, et qui comitatur cum viro iniquo, et obvolutus est in peccatis eius? Una hora tecum permanebit, si autem declinaveris non supportabit te. In labiis suis indulcat inimicus, et in corde suo insidiatur ut subvertat te in foveam. In oculis suis lacrimatur inimicus, et si invenerit tempus non satiabitur sanguine...

Peccatorem et impium hereticum intelligis, dum in errore sunt non est corrigendus cum illis. Unde: nolite sanctum dare canibus etc. Math. vij.

Non agnoscetur etc. Fictus amicus et inimicus in adversitate probantur, quia multi amici sunt tunc se qui non permanent in die necessitatis. Verus amicus erat qui dicebat: quis infirmatur et ego non infirmor. ij Cor. xj.

Non credas inimico etc. Hystorice de falsis amicis agit a quibus cavere debemus. Mystice vero hereticos notat qui non vere sunt amici, quorum doctrina plena est rubigine erroris et nequitie, quorum sermo serpit ut cancer, quamvis fideles et catholicos se fingunt. Non quod eis consentiamus, nec potestatem tribuamus, quoniam sagittat dextera, ne a loco nostro, id est statu recte fidei, nos deiciant. Striunt autem cathedram nostram, id est doctrinam, maliciose subvertere. ij Thimo. ij.

Incantato qui officium doctoris gerit et dicit se medicum animarum. Si enim sal infatuatum fuerit, ad nichilum valet ultra nisi ut mittatur foras et conculcetur ab hominibus. Math. v.

In labiis suis etc. Hystorice sententia notat eos qui in corde et in corde loquuntur et insidiantur ut decipiant innocentem. Ps.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Qui cum aliquem deceperint mouent caput. plaudunt manu. et letantur cum malefecerint.

Qui tetigerit picem et cetera. per similitudinem ostendit noxium esse superbo communicare qui polluitur nigredine uitiorum maculare non cessat nitorem humilium. Unde amicus stultorum efficietur similis. Infirmi enim declinare debent societatem malorum ne mala que frequenter aspiciunt imitari uelint.

Pondus super se et cetera. hic moraliter nos instruunt ut humilia sectemur superba fugiamus quia deus superbis resistit. humilibus autem dat gratiam. Mistice autem docet ut diuitem id est iudeum qui in littera legis gloriatur et hereticum qui spernit sensum catholicum uanis confusum argumentis omnino fugiamus. quia exinaniunt nos bis et ter dum testamentorum sinceritatem corrumpendo et fidem sancte trinitatis blasphemando. in nouissimo uero quos deceperint irridet quia eterna confusione dignos ostendent cum in eternum cruciabuntur.

tuis et quasi adiuuans suffodiet plantas tuas. caput suum mouebit et plaudet manu. et multa susurrans commutabit uultum suum.

XIII

Qui tetigerit picem inquinabitur ab ea. et qui communicauerit superbo induet superbiam. Pondus super se tollit qui honestiori se communicat. et ditiori te ne socius fueris. quid communicabit cacabus ad ollam? Quando enim se colliserint confringetur. Diues iniuste egit et fremebit. pauper autem lesus tacebit. Si largitus fueris assumet te. et si non habueris derelinquet te. Si habes conuiuet tecum et euacuabit te. et ipse non dolebit super te. Si necessarius illi fueris supplantabit te. et subridens spem dabit narrans tibi omnia bona et dicet. quid opus est tibi? et confundet te in cibis suis donec te exinaniat bis et ter. et in nouissimo deridebit te. postea uidens derelinquet te et caput suum mouebit ad te. Humiliare deo et expecta manus eius. Attende ne seductus in stulticia humilieris. Noli esse humilis in sapientia tua. et ne humiliatus in stulticia seducaris. Aduocatus a potentiore discede.

Noli esse et cetera. Non solo uirtute humilitatis abhorrere sed auctoritate firma debere expugnatores ueritatis docet et eis fortiter resistendum.

Aduocatus et cetera. Modeste agendum...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

proximus sis ne impinguaris. et ne longe sis ab eo ne eas in oblivionem. Ne retineas ex equo loqui cum illo. ne credas multis verbis illius. ex multa enim loquela temptabit te. et subridens interrogabit te de absconditis tuis. Inmitis animus illius conservabit verba tua. et non parcet de malitia et de vinculis. Cave tibi et attende diligenter auditui tuo quoniam cum subversione tua ambulas. audiens vero illa quasi in somnis vide et vigilabis. Omni vita tua dilige deum et invoca illum in salute tua. Omne animal diligit simile sibi. sic et omnis homo proximum sibi. Omnis caro ad similem sibi coniungetur. et omnis homo simili sui sociabitur. Sicut lupus agno communicabit aliquando. sic peccator iusto. Que communicatio sancto homini ad canem. aut que pars bona diviti ad pauperem. Venatio leonis onager in heremo. sic pascua sunt divitum pauperes. et sicut abhominatio superbo humilitas. sic et execratio divitis pauper. Dives commotus confirmatur ab amicis suis. humilis autem cum ceciderit ex...

rem conferre debemus. Sed non est dominus ubi est mandata eius. Unde omnes honorate fraternitatem diligite. deum timete. regem honorificate.

Cave tibi et cetera. Quasi dicat michi totum apud amatores mundi qui mutabilia sequuntur et cum illis mutantur. unde stultus ut luna mutatur. possunt et hiis heretici et falsi christiani intelligi quibus non est credendum quia inconstantes sunt in omnibus viis suis.

Omni vita et cetera. Ceteris virtutibus quasi stabile est et continuum meritum. id est ut deum diligas et mandata eius custodias et auxilium eius cotidie implores. quia ipse est deus omnibus suo ...

Omne animal et cetera. Ad superiora respicit ut divitis scilicet et potentium societatem declines. et eis iungaris qui studio et religione tibi conformes sunt. hec est enim amicitia firma quam similitudo virtutum sociat.

Sic lupus et cetera. Rapacitas lupi cum agni innocentia non convenit nec avari rabies cum modestia simplicis. similiter enim communicatio munditie cum immunditia. Sicut enim canis revertitur ad vomitum: ita qui iterat stultitiam suam. similiter quo pravitas superbi divitis cum humilitate pauperis christi.

Dives commotus et cetera. Quia de divite et paupere incepit exequitur. quia multi sunt qui divitis facta et dicta extollunt. pauci qui doctrinam humilis ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Prov. xix. amicos a paupere non ut hii quos habuit separaverunt.

ei recuperatores. locutus est superbia et
iustificaverunt illum. humilis deceptus est: insuper et arguitur.
locutus est sensate: et non est datus ei locus. dives locutus est: et omnes
tacuerunt: et verbum illius usque ad nubes perducent. pauper locutus
est: et dicunt quis est hic? et si offenderit subvertent illum. Bona est
substantia cui non est peccatum in conscientia: et nequissima paupertas
in ore impii. Cor hominis immutat
faciem illius sive in bono sive in ma-
lo. Vestigium cordis boni et faciem
bonam difficile invenies et cum labore.

XIIII

Beatus vir qui non est lapsus verbo
ex ore suo: et non est stimulatus in tris-
titia delicti. Felix qui non habuit animi sui tri-
stitiam: et non excidit a spe sua. Viro
cupido et tenaci sine ratione est substantia:
et homini livido ad quid aurum? Qui a-
cervat ex animo suo iniuste aliis congregat: et in bonis illius a-
lius luxuriabitur. Qui sibi nequam
est cui alii bonus erit? et non iocunda-
bitur in bonis suis. Qui sibi invidet
nihil est illo nequius: et haec est redditio
malitiae illius. et si bene fecerit ignoranter
et nolens facit: et in novissimo ma-

Iudicio iustitiae mentis mutatio deprehenditur: unde cor gaudens exhilarat faciem. in errore autem deicitur spiritus. (Prov. xv.)

Vestigium cordis etc. quia multa simulata et ficta. ideo difficile invenitur in quo cor et facies. i. cogitatio et opera-tio atque doctrina in bono conveniant. quod cum hic inveneris da gloriam deo quia hic est donum eius.

Lapsus. peccando hinc iacobus: qui in verbo non offendit perfectus est illo. i. verbo cum offensione humana potest vitari fragilitas. (Jac. iii.)

Viro cupido. avaritie pestem describit quia attestat avarum. ne consequatur laboris sui fructum qui thesaurizat et ignorat cui congregat ea.

Qui sibi nequam etc. Hec ad litteram in tam avari et invidi describuntur qui de bonis suis non letantur. allegorice vero significant philosophos et hereticos qui sine fide christi congregant divitias pravi dogmatis quia nichil proficiunt eis. immo penam conferunt eternam.

Et si bene fecerit. dixerat nichil esse nequius illo qui sibi invidet. i. qui le-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

oc̄ls liuidi. ⁊ auertens faciem ⁊ despi-
ciens aīam suam. insaciabil' oc̄s cu-
pidi in parte iniquitatis n̄ saciab̄r
donec ↄsumat in iusticiam arefaci-
ens aīam suā. oc̄s malus ad mala
⁊ n̄ saciab̄r pane indigens ⁊ in tristi-
cia erit sr̄ mensā suā. Fili si h̄s be-
ne fac tecū. ⁊ deo dignas obl'ones of-
fer. memor esto qm̄ mors n̄ tardabit
⁊ testamētum inferorum q̄d demonstratū est t̄. testamētum enī huius
mundi morte morietur. Ante mortē benefac amico tuo. et
scd̄m uires tuas exporrigens da paupi. Non defraudēris a die bo-
no. ⁊ particula diei boni n̄ te p̄tereat. Non aliis relinques dolores
⁊ labores tuos in diuisione sortis. da ⁊ accipe ⁊ iustifica aīam
tuam. ante obitum tuum opare iusticiam qm̄ n̄ est ap infe-
ros inuenire cibum. Omnis caro si-
cut fenū ueterascet. ⁊ sicut folium in fr-
uctificans in arbore uiridi. alia ge-
nerantur. ⁊ alia deiciunt. sic generati-
o carnis ⁊ sanguinis. alia finitur. ⁊ alia nascit. Omne opus
corruptibile in fine deficiet. ⁊ qui illud opatur ibit cum illo
⁊ omne opus electū iustificabitur. ⁊ qui opatur illud hono-
rabitur in illo. Beatus uir qui ...

Quia sine fructu bonorum operum ↄsumit uitam ⁊ sterilem aīam gehenne ignibus tradit cruciendam.

Nequior oc̄s semp mal' est intentus. ⁊ panem celestem. i. intellin diuine sapie. n̄ meretur. ⁊ in scripture mensa marcescet indigentia.

Hortatur ut ↄtempta mundi lucutia bonorum operum obl'ones deo offeramus. quia breue est spaciū uite in quo opari possumus. post mortem enī que festinat n̄ est tp̄s opandi s; mercedē recipiendi. unde oparini dum dies est. uenit enī nox q̄n nemo n̄ licet opari.

Omnis caro ⁊ c̄. sic fenū in tra. ul folium in arbore nascit. crescit. uetescit. siccatur. ⁊ decidit. ita caro nr̄a nascitur ex pgenie parentum crescit in infantia ⁊ puericia. florescit in adolescentia. maturescit i iuuentute. arescit i senectute. decidit in morte.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

meditabitur. et in sensu cogitabit circumspectionem dei. qui exco
gitat vias illius in corde suo. et in absconditis illius intelligens
vadens post illum quasi investigator. et in viis illius consistens. qui respi
cit per fenestras illius. et in ianuis illius audiens. qui requiescit
iuxta domum illius. et in parietibus illius figens palum Sta
tuet casulam suam ad manus illius
et requiescent in casula illius bona per
evum. Statuet filios suos sub tegmine illius. et sub ramis
illius morabitur. Protegetur sub tegmine illius a fervore. et in
XV gloria eius requiescet. Qui timet deum faciet bona. et qui con
tinens est iusticie apprehendet illam. et obviabit illi quasi mater
honorificata. et quasi mulier a virginitate suscipiet illum.
Cibavit illum pane vite et intellectus. et a
qua sapientie salutaris potabit illum
et firmabitur in illo et non flectetur. et contine
bit illum et non confundetur. et exaltabit
illum apud proximos suos. et in medio ecclesie aperiet os eius. et
adimplebit illum spiritu sapientie et intellectus. et stolam glorie vestiet
eum. Iocunditatem et exultationem thesaurizabit super illum. et
nomine eterno hereditabit illum. Homines stulti non apprehendent il
lam. et homines sensati obviabunt illi. homines stulti non videbunt
eam. longe enim abest a superbia et dolo. Viri mendaces non erunt
illius memores. et ... viri veraces ...

Statuet casulam .i. doctoris officium agens sane doctrine opera iusticie coniunget ut auditores verbo et exemplo instruat.

Et aqua sapientie .i. gratia spiritus sancti. unde qui biberit aquam quam ego dabo vobis fiet in eo fons aque salientis in vitam eternam. .i. non cedet persecutioni vel heretice pravitati. Io. iiii.

Apud proximos doctores ecclesie significat eos quos dei sapientia .i. christus esse posuit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

uenmntur in illa. et successum habe-
bit usque ad inspectionem dei. Non est spe-
ciosa laus in ore peccatoris. quia non est a
domino missus. quoniam profecta est a deo sapientia. sapientie enim dei astabit
laus. et laus in ore fideli habundabit. et dominator dabit eam illi. Non
dixeris per deum abest. Que enim odit ne
feceris. Non dicas ille me implanavit.
Non enim necessarii sunt ei homines im-
pii. Omne execramentum erroris odit dominus
et non erit amabile timentibus eum. Deus ab
initio constituit hominem et reliquit eum in manu
consilii sui. et adiecit mandata
et precepta sua. Si volueris mandata conservare et conservabunt
te. et in perpetuum fidem placitam servabunt. apposuit tibi aquam
et ignem. ad quod volueris porrige manum tuam. ante hominem vita et mors
bonum et malum. quod placuerit ei dabitur illi. Quoniam multa sapientia
dei et fortis est in potentia. et videns omnes
sine intermissione. oculi domini ad timentes
eum. et ipse agnoscit omnem operam hominis.
Nemini mandavit impie agere. et nemi-
ni dedit spacium peccandi. Non enim
concupiscit multitudinem filiorum infi-
delium et inutilium. Ne iocunderis

...genti. vel heretici qui scripturas pervertunt.

Heretici qui doctrinam patrum despiciunt et simplices decipiunt.

Donum largitatis non videtur deus alicui qui vult omnes homines salvos fieri. Sap. v.

Non dicas et cetera. Non sunt mala nostra deo imputanda cum non sint necessaria. unde deus intemptator malorum est. Ia.

Ad ymaginem et similitudinem suam et liberum arbitrium dedit ei.

Si volueris et cetera. Si volueris imple opera et mandata dei habebis consolationem si contempseris gehenne ardorem. Gaudium quod bona fecit quod flagellum sentit quod fortiter egerit. hoc facit iustus instructus. sed voluntas animi motus liber sui.

Quoniam multa sapientia et cetera. Si nullus potest potentiam dei effugere omnia enim nuda et aperta. unde quo ibo a spiritu tuo et quo a facie tua fugiam. eb. iiii. ps.

Non est auctor deus peccati nec sinit concedit quo homo impugne peccare possit semper bona precepit et mala interdixit.

Necesse est ergo ut nichil faciat homo nisi quod dignum sit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

timor est dei in illis. Non credas vite illorum et ne respexeris in labores illorum. melior est enim unus timens deum quam mille filii impii. Et inutile est mori sine filiis quam relinquere impios filios. Ab uno sensato inhabitabitur patria. et a tribu impiis deseretur. Multa alia vidit oculus meus et fortiora horum audivit auris mea. In synagoga peccantium exardebit ignis. et in gente incredibili exardescet ira. Non exoraverunt pro peccatis suis antiqui gigantes qui destructi sunt confidentes sue virtuti. et non pepercit peregrinationi eorum. sed percussit eos et execratus est illos pro superbia verbi illorum. non misertus est illis. Gentem totam perdens et extollentem se in suis peccatis. et

Ex. xii. sicut sexcenta milia peditum qui congregati sunt in duricia cordis sui. et si unus fuisset cervicatus mirum si fuisset immunis. Misericordia enim et ira cum illo potens est exoratio et effundens iram secundum misericordiam suam. sic correptio illius hominem secundum opera sua iudicatur. non effugiet in rapinam peccator. et non retardabit sufferentia misericordiam facientis. Omnis misericordia faciet locum unicuique secundum meritum operum suorum et secundum intellectum peregrinationis illius.

Voluntum placet ei quod bonum est. infidelitas autem et inutilitas displicet quia iustus dominus et iusticias diligit.

Qui secundum .s. regulam scripture fide et opere permanet in severitate iusticie.

Quanto quis ardentius diligit legem dei tanto magis illustratur lumine scientie. unde qui habet mandata mea et servat ea ille est qui diligit me. et qui diligit me diligetur a patre meo et ego diligam eum et manifestabo ei me ipsum. (Io. xiiii.)

Antiqui gigantes. demones etenim creature et sarcina peccatorum gravati. vel heretici qui confidunt in virtute sua et in diviciis dialetice et rethorice gloriantur.

Impiis qui s. cogitatione locutione opere se ipsos sequestrant a societate bonorum.

Divina censura equalitatem servat nec uni nec pluribus parcit sed impenitentem dimittitur impunitum quia aut homo eum aut deus punietur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Oīre mandata dei in tē/poribꝫ peregrinatōis et / peccata purgare cum ge/mitu et lacrimis cō/solatōem habet. unde be/ati qui lugent quoniam ipsi / consola. et alibi. qui se/quitur iusticiam et mi/am inueniet uitam / et iusticiam et gloriam.

absconditur. et ex / summo quis mei / memorabitur. / in populo magno / non agnoscar. que / est enim anima mea.

eos qui deum credunt non curare mor/talia. unde eliphaz. quid enim nouit / deus. et quasi per caliginem iudicat. nu/bes latibulum eius nec nostra considerat. Iob. xxxv. / hinc paulus ait. uiuus est sermo / dei et efficax et penetrabilior omni Ad hebr. iiii. / gladio ancipiti. et pertingens usque / ad diuisionem anime et spiritus compagum quoque / et medullarum et discretor cogitationum / et intentionum cordis.

Ecce celi celorum. et cetera. quasi si maiora pro / uoluntate sua dispensat et conspe/ctui eius minora cur latere non possunt. / ad cuius nutum omnia pauent et contremis/cunt et non est qui possit resistere sue / uoluntati.

Prov. xv. et vita tam inmensa creatura. Ecce celum et celi celorum. abyssus et / universa terra. et que in eis sunt in conspectu illius commovebuntur. / montes simul et colles et fundamenta terre. et cum conspexerit illa deus tre/more concutientur. et in omnibus his insensatum est cor. et omne cor intel/ligitur ab illo. et vias illius quis intelligit. et procellam quam / nec oculus videbit hominis. nam plurima opera illius sunt in absconsis. sed opera / iusticie eius quis enuntiabit aut quis sustinebit. longe enim est / testamentum a quibusdam et interrogatio / hominum in consummatione est. qui minora/tur corde cogitat inania. et vir imprudens et errans cogitat / stulta. Audi fili mi et disce disciplinam sensus. et in verbis meis / attende in corde tuo. Et dicam in equi/tate disciplinam et scrutabor enarra/re sapientiam. et in verbis meis attende / in corde tuo. et dico in equitate spiritus / virtutes quas posuit deus in opere

Idolatris hereticis uel falsis catho/licis. Non enim auditores legis / iustificantur sed factores. Ro. ii.

Et dicam in equitate. et cetera. qui inten/to corde desiderat noticiam ueritatis / hic inueniet sobrium cum effectu uirtu/tum accipit in lege dei perpete. et ad gra/ciam dei potest pertingere ut sciat opum / dei rationem. quod ab initio ordinauit / et in statu rectitudinis permanere / decreuit. sed ex parte creature diabolo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

bilius reparavit. et de celo sancte et iuste
unumquemque docuit. ut quemadmodum ergo non causto
dierum tempus conservavit. hoc aliquis
non secundum hystoriam explicat. sed statum
sancte ecclesie aperte manifestat.

Distinxit partes illorum. Singularum
gentium originem per diversas partes
mundi distribuit ut quaeque gens
pentis sui vocabulo denominata se-
des proprias possideret. iustitie autem
sapientia ecclesiam instituens per totius
orbis partes dilatavit. et in singu-
lis gentibus collocavit. ut in divi-
sis locis diversa nomina vendicaret
sibi. unde iohannes in apocalipsi. et angelo
smyrne ecclesie scribe. et pergami et thy-
atire et ceteris.

Non sis incredibilis. et cetera. dixit sapiens
ipse quod ab initio deus in scientia et iu-
dicio ordinavit opera sua. nunc ut
posita sunt auditorem hortatur ne
incredibilis verbo illius a statu rec-
titudinis flectatur. et ad narra-
tionem redit ostendens quod de-
mentia dei genus humanum
reparavit sicut prius hoc deus in terra res-
pexit. et cetera.

XVII

Denuntiavit. cogitationes archana
unde intellexisti cogitationes meas
de longe. et deus novit cogitationes
hominum.

Secundum ymaginem. ut sicut unitas sa-
piat et memoria habeat et intellectum
et voluntatem. unde diliges dominum
deum tuum ex toto corde et cetera. ex toto
intellectu. voluntate memoria. sic-
ut ex patre filius. ex utroque spiritus. ita
ex intellectu voluntas. et ex utro-
que memoria. nec sine his tribus po-
test esse anima perfecta nec unum quantum
ad beatitudinem pertinet sine aliis
integritatem constat. et sic deus pater deus fi-
lius deus spiritus sanctus. et tamen non tres dii
...

scientiam eius in iudicio dei. opera eius ab initio

et ab institutione hominum ipsorum. distin-

xit partes illorum. et initia ipsorum in gen-
tibus suis. Ornavit in eternum opera
illorum nec esurierunt nec laboraverunt.

Decoravit. id est deus opera ecclesie sue. et caritatis splendore lustravit. ideo nullam virtutum patiuntur penuriam. sed bonis operibus semper instant.

et non destiterunt ab operibus suis. Unusquisque
proximum sibi non angustiabit
usque in eternum. Non sis incredibilis
verbo illius. post hec in terram deus
respexit et implevit illam bonis
suis. Anima autem omnis vitalis denun-
tiavit ante faciem ipsius. et in ipsam iterum
reversio illorum. Deus creavit de terra
hominem. et secundum ymaginem suam fecit
illum. iterum et convertit illum in ipsam. et
secundum se vestivit
illum virtute. Nu-
merum dierum et tempus
dedit illi. et dedit
illi potestatem

Et secundum se vestivit. et cetera. unde induite novum hominem qui secundum deum creatus est in iustitia et veritatis sanctitate.

Potestatem eorum. et cetera. In hoc quod factus est homo ad ymaginem dei quo rationabilis et liberum arbitrium ante cellit. et

agnoscat. scilicet quare honorem suum non intellexit comparatus est iumentis insipientibus.

tiram. Posuit timorem illius super omnem carnem. et dominatus est bestiarum et volatilium. Creavit ex ipso adiutorium simile sibi. consilium et linguam et oculos et aures et cor dedit illis excogitandi. et disciplina intellectus replevit eos. Creavit illis scientiam spiritus. sensu implevit cor illorum. et mala et bona ostendit illis. posuit oculum ipsorum super corda ipsorum ostendere illis magnalia operum ipsorum ut nomen sanctificationis laudent et gloriam in mirabilibus illius ut magnalia enarrent operum eius. Addidit illis disciplinam. et legem vite hereditavit illos. testamentum eternum constituit cum illis. et iustitiam et iudicia sua ostendit illis. et magnalia honoris eius vidit oculos illorum. et honorem vocis audierunt aures illorum. et dixit illis. Attendite ab omni iniquo. et mandavit illis unicuique de proximo. Vie illorum coram illo sunt semper. non sunt absconse ab oculis ipsius. In unamquamque gentem posuit rectorem. et pars dei israel facta est manifesta. et omnia opera illorum

Fabricata. Sicut de latere ade dormientis formata est eva: sic de latere christi in cruce morientis exivit sanguis et aqua de quibus formatur ecclesia. Jo. xix.

una anima tres habens potestates vel dignitates in quibus ymaginem dei nimirum gerit. quibus scilicet excellentioribus iubemur diligere conditorem. ut quantum intelligitur diligatur semper memoria habeatur. nec sufficit deo intellectus nisi voluntas sit in amore eius. nec ita duo nisi memoria addatur qua semper in mente intelligentis et diligentis maneat deus. quia sicut nullum momentum est quo non utatur homo vel fruatur dei bonitate. ita semper in memoria debet presens esse. Ad similitudinem quoque dei factus est homo. ut sicut deus caritas est bonus iustus mitis misericors. ita homo caritatem habeat et sit bonus iustus et cetera.

nendi bonum et malum tribuit eis. et rationem intelligendi unde possunt magnalia operum dei agnoscere nomen eius et collaudare et glorificare.

Et legem vite et cetera. Naturalem scilicet dedit omni homini ut subiceretur suo creatori. et honorem operum in se honorificentiam custodiret. Vel legem littere quam ad correptionem morum et reparationem naturalis legis scribi voluit. Hec enim naturalis lex et litteralis insinuat ut deum toto corde tota anima tota virtute diligamus. et mandata eius in dei et proximi dilectione custodiamus.

nuda et aperta sunt oculis eius.

Angelos quibus commisit deus custodiam singularum gentium unde statuit

sine intermissione inspicientes in vias eorum. Non sunt absconsa testamenta per iniquitatem eorum et omnes iniquitates eorum in conspectu dei. Elemosina viri quasi sacculus cum ipso et gratiam hominis quasi pupillam conservabit et postea resurget et retribuet illis retributionem unicuique in caput ipsorum et convertet in interiores partes terre. Penitentibus autem dedit viam iusticie et confirmavit deficientes sustinere et destinavit illis sortem veritatis. Convertere ad dominum et relinque peccata tua. Precare ante faciem domini et minue offendicula. Revertere ad dominum et avertere ab iniusticia tua et nimis odito execrationem et cognosce iusticias et iudicia dei et sta in sorte propositionis et orationis altissimi dei. In partes vade seculi sancti cum vivis et dantibus confessionem deo. Non demoreris in errore impiorum. Ante mortem confitere. A mortuo quasi nichil perit confessio.

Confiteberis vivens. Vivens et sanus confiteberis et laudabis deum et gloriaberis in miserationibus illius. Quam magna misericordia domini et propitiatio illius convertentibus ad se. Nec enim omnia possunt esse in hominibus quoniam non est immortalis filius hominis et in vanitate malicie placuit. Quid lucidius sole? et hic deficiet.

Convertere ad dominum et cetera. Ostensa conditione hominis quod ad ymaginem dei creatus sit et ceteris pluribus creaturis hortatur ut post lapsum peccati revertatur ad factorem suum. vel mentis errorem quo semetipsum decepit. et deprecetur dominum pro offensionibus suis. et tota mente ad divinam religionem [illegible] ydolatriam et diabolice servitutis fallaciam discedat et mandatorum dei regulam ut in sorte sanctitatis qua electus est permaneat et in laudibus altissimi perseveret.

Cum vivis et cetera. In presenti vita post quam non est tempus operandi sed premium recipiendi. Unde currite dum lucem habetis ne tenebre vos comprehendant.

Quid lucidius sole et cetera. ostendit mundi machinam transitoriam [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ro. ix. caro et sanguis. et hoc arguetur. Virtutem altitudinis celi ipse conspicit. et omnes homines terra et cinis. XVIII

Qui vivit in eternum creavit omnia simul. deus solus iustificabitur. et manet invictus rex in eternum. quis sufficiet enarrare opera illius. quis enim investigabit magnalia eius. Virtutem autem magnitudinis eius quis enarrabit. aut quis adiciet enarrare misericordiam eius. Non est minuere neque adicere. nec est invenire magnalia dei. Cum consummaverit homo tunc incipiet. et cum quieverit aporiabitur. quid est homo et que est gratia eius. et quid est bonum aut quid nequam illius. Numerus dierum hominum ut multum. Centum anni quasi gutta aque maris deputati sunt. et sicut calculus harene sic exigui anni in die evi. Propter hoc patiens est deus in illis. et effundet super illos misericordiam suam. Vidit presumptionem cordis illorum quoniam malum est. et cognovit subversionem illorum quoniam nequam est. ideo adimplevit propitiationem suam in illis. et ostendit illis viam equitatis. Miseratio hominis circa proximum suum

Creavit omnia simul. et cetera. Rerum subiectum simul creata est. sed non simul per species formata est. et similiter creavit per subiectum materie non simul apparuit per speciem forme. cumque secundum celum terraque describitur simul spiritualia et corporalia et quicquid de celo vel de terra producitur indicatur.

Nemo per se ipsum idoneus est. filium dei vel magnitudinis virtutis eius scire vel enarrare. unde nemo novit filium nisi pater. neque patrem quis novit nisi filius et cui voluerit filius revelare. Mat. xi.

Non est minuere. et cetera. Sicut de scripturis sacris est minuendum. nichil addendum. unde si quis apposuerit ad hec. apponet super illum deus plagas scriptas in libro isto. et cetera. Apo. xxii.

Centum anni. et cetera. Paucitate dierum humanorum comparat gutte maris et calculo harene. quia ad comparationem eterne felicitatis nimia est brevitas et miseria maxima. unde homo natus de muliere brevi vivens tempore repletur multis miseriis. Job. xiiii.

Pium est quod miserearis primo cum misericordia dei redundet per universum mundum.

Margin references: Job xxv. — Da. vii. — ps. lxxi. — Deu. iiii. et xii. Apoc. ult.

Excipiens doctri. i. e. hortatur eos qui doctrinam evangelii accipiunt ut misericordiam proximis impendant et sestinent diem iudicii misericordie operibus preve-
ma. v. nire. unde beati misericordes quoniam ipsi. mi. conse.

Verbi mali. i. e. lingua eucharis graciosum hominem facit. unde qui
pu. xvii. moderatur sermones suos doctus et prudens est.

Negritres defendit nos ab ardore solis. et verbum bonum languentem a nequitia irascentis. unde sermo
pu. xi. dulcis sedat iras. lenis mitigat suscitatas.

In ore stulti lingua nimie iocundum est ingratum. mistice heretici quicquid proferunt sub specie virtutis pollutum est verbo mandatis para te ut videas quid in te deo placeat vel displiceat et delicta corrigas.

Hic monet ut semper parati simus nec stulta securitate nobis blandiamur. sed in dei servitute laboremus usque ad finem vite.

Paupertatis future post hanc vitam ut facias amicos qui recipiant te in eterna tabernacula
lu. xvi.

erudit quasi pastor gregem suum. miseretur
excipiens doctrinam miserationis. et
qui festinant in iudiciis eius. Fi
li in bonis non des querelam et omni
dato ne des tristicia verbi mali. Nonne
ardorem refrigerabit ros. Sic et ver
bum melius quam datum. Nonne ecce ver
bum super datum bonum. sed utraque cum homine
iustificato. Stultus acriter improperabit. et datus indisciplinati tabescere
facit oculos. Ante iudicium para te
iustitiam tibi. et antequam loquaris dis
ce. Ante languorem adhibe medicinam
et ante iudicium interroga te ipsum et in
conspectu dei invenies propitiationem. Ante languorem humilia
te et in tempore infirmitatis ostende conversationem tuam. Non
impediaris orare semper. et ne verearis usque ad mortem ius
tificari. quoniam merces dei manet in eternum. Ante orationem para
animam tuam. et noli esse quasi homo qui temptat deum. Me
mento ire in die consummationis et tempus retributionis in
conversatione faciei. Memento pau
pertatis in tempore habundantie et ne
cessitatis paupertatis in die divitiarum.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

mutabitur tempus. et hec omnia citata in oculis dei. Homo sapiens in omnibus metuit. et in diebus delictorum attendet ab inertia. Omnis astutus agnosci sapientiam et invenienti eam dabit confessionem. Sensati in verbis et ipsi sapienter egerunt. et intellexerunt veritatem et iusticiam. et imploraverunt proverbia et iudicia. Post concupiscentias tuas non eas. et a voluptate tua avertere. Si prestes anime tue concupiscentias eius faciet te in gaudium inimicis tuis. Ne oblecteris in turbis nec in modicis. assidua enim est commissio illorum. Ne fueris mediocris in contentione ex fenore. et non est tibi nichil in sacculo. eris enim inuidus vite tue. Operarius ebriosus non locupletabitur. et qui spernit modica paulatim decidet.

XIX

Vinum et mulieres apostatare faciunt homines etiam sapientes. et arguunt sensatos. et qui se iungit fornicariis erit nequam. putredo et vermes hereditabunt illum. et extolletur in exemplum maius et tol...

...citata certo transeunti et omnia coram oculis domini certo fine clauduntur. ipse autem idem est et anni eius non deficient.

Homo sapiens. etc. beatus est homo qui semper est pavidus ut a peccatis sibi caveat et precepta domini impleat. quia initium sapientie timor domini. intellectus bonus omnibus facientibus eum.

Docet eum invenire et agnoscere eius precepit ipsa dabit confessionem recte predicationis et studium bone operationis.

Omnis astuti agnoscat sapientiam et sensati in verbis opere demonstrent prudentiam.

Ne fueris mediocris. etc. provocat nos ad opera nostra. Si enim pigri fuerimus non tamen deerunt nobis solatia temporalia immo anime nostre bona futura, que temporalia tamen terminabuntur et recedent.

Operarius ebriosus. etc. ad superiora respicit. ubi ait ne oblecteris in turbis quibus scilicet ebrietatis vinum leve esse putatur cum sit detrimentum bonorum et multiplicatio scelerum.

Fornicatio qua dilecta veritate a deo iunguntur demoniis.

Iungit fornicariis erit nequam. etc. Reprehensibiles ostendit quia relicta sapientia stulti facti sunt et fornicariis se iungunt.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

que semper prompta est ad omne opus bonum. hic autem levitas animi describitur quia statim firmitatis non habet.

Non iteres verbum. id est. post fletum non confitearis quod menti nescire sustinere. ne defendas quod male locutus es. et quia maliciosa mente concepisti pessimo facto ne replices.

Amico noli. id est. hortatur ut cautelam et discretionem habeamus ne amico et inimico. id est catholico et heretico nostra pandamus occulta. quia inimicus licet blandiatur decipere temptat.

Audisti verbum. id est. non equaliter stultum et sapientem commovet stultum verbum. Stultus enim perturbat sensum. ut gemitum doloris exprimat per actum nefandum. et non contristat iustum quod quid acciderit. sed cavendum est illi qui de firmitate cordis confidit ne memoriam retineat verbi duri.

Corripe amicum. id est. Corripe delinquentes cum omni patientia quia aliqui per ignorantiam. aliqui per negligentiam. aliquando per contemptum et inobedientiam peccant. si forte cum discretione correpti agant penitentiam. et in futuro habeant diligentiam et cautelam. unde instituit

cito levis corde est. et minorabitur. et qui delinquit in animam suam insuper habebitur. Qui gaudet iniquitatem denotabitur. et qui odit correctionem minuetur vita. et qui odit loquacitatem extinguit maliciam. Qui peccat in animam suam non penitebit. et qui iocundatur in malicia denotabitur. Non iteres verbum durum et nequam et non minorabis. Amico noli et inimico narrare sensum tuum. et si est tibi delictum noli denudare. audiet enim te et custodiet te. et quasi defendens peccatum odiet te. et sic aderit tibi semper. Audisti verbum adversus proximum tuum. commoriatur in te fidens quoniam non te dirumpet. A facie verbi parturit fatuus tamquam gemitus partus infantis.

Qui quasi bos trahitur ad victimam: et non pudet sibi.

Sagitta infixa femori carnis sic verbum in corde stulti. Corripe amicum ne forte non intellexerit et dicat non feci. aut si fecerit ne iterum addat facere. Corripe proximum ne forte non dixerit. et si dixerit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Est qui labitur lingua sua sed non ex animo. quis est enim qui non deliquerit in lingua sua? Corripe proximum antequam comineris. et da locum timori altissimi. quia omnis sapientia timor dei. et in illa timere deum est. et in omni sapientia dispositio legis. et non est sapientia nequitie disciplina. et non est cogitatus bonus peccatorum prudentia. et est prudentie nequicia et in ipsa execratio. et est insipiens qui minuitur sapientia. Melior est homo qui minuitur sapientia. et deficiens sensu in timore dei quam qui habundat sensu et transgreditur legem altissimi. Est sollertia certa et ipsa iniqua. et est qui emittit verbum certum enarrans veritatem. et est qui nequiter humiliat se et interiora eius plena sunt dolo. Et est iustus qui se nimium submittit a multa humilitate. et est iustus qui inclinat faciem suam et fingit se non videre quod ignoratum est. et si ab imbecillitate virium vetetur peccare. si invenerit tempus malefaciendi malefaciet. Ex visu cognoscitur vir. et ab occursu faciei cognoscitur sensatus. Amictus corporis et risus dentium et ingressus hominis enuntiant de illo. Est correptio mendax in ira con

Corripe proximum antequam comineris et cetera. Cum patientia et mansuetudo magis valeat in correctione quam ira quia sic datur locus timori altissimi et fit cautio a peccatis.

Est qui labitur et cetera. Magna differentia est inter eum qui peccat per simplicitatem vel per ignorantiam et eum qui peccat per maliciam. potest enim fieri ut quis offendat in verbo quod tamen non putet esse malum. sed magis peccat qui plenus est dolo et nequicia.

Est minuitur sapientia. Misteriorum intelligentia non tamen mandatorum dei custodia. unde sequitur melior est homo et cetera.

Qui et timore dei impletur quia novit: qui vero nescit voluntatem domini et non facit vapulabit paucis. exiguo enim conceditur misericordia. Luc. xii.

Et est iustus et cetera. Sic heretici et ypocrite ostendunt virtutum speciem sed veritatem eius non habent et ut peccandi locum invenerint ostendunt quod in corde habebant.

Ex visu cognoscitur et cetera. Ex fructibus eorum cognoscetis eos. Mat. vii. non est arbor bona que facit fructus malos et cetera. et alibi: ex habundantia cordis os loquitur. Mat. xii.

XX

est prudens. Quam bonum est arguere quam irasci. et confitentem in oratione non prohibere. Concupiscentia spadonis devirginavit iuvenculam. sic qui facit per vim iudicium iniquum. Quam bonum est correptum manifestare penitentiam. Sic enim effugies voluntarium peccatum. Est tacens qui invenitur sapiens. et est odibilis qui procax est ad loquendum. Est autem tacens et non habens sensum loquele. et est tacens sciens tempus apti temporis. Homo sapiens tacebit usque ad tempus. lascivus autem et imprudens non servabunt tempus. qui multis utitur verbis ledit animam suam. et qui potestatem sibi assumit iniuste odietur. et est processio in malis viro indisciplinato. et est inventio in detrimentum. et est datum quod non est utile. et est datum cuius retributio duplex est. Est propter gloriam minoratio. et est qui ab humilitate levabit caput. et qui multa redimat modico precio. restituens ea in septuplum. Sapiens in verbis amabilem se facit. gratie autem fatuorum effundentur. Datus insipientis non erit utilis tibi. oculi enim illius septemplices sunt. exigua dabit et multa

Quam bonum est. et cetera. Prohibuit ira cundiam in iudicio. nunc hortatur ut correctionem magistri sequatur penitentia discipuli. Sic enim opprimitur voluntas peccandi et impetratur venia de licito. unde qui acquiescit increpationibus possessor erit cordis.

Concupiscentia. et cetera. Probat exemplo quod bonum sit non irasci. et sic concupiscentia spadonis maculat virginem nec generat sobolem. ita violentia iniqui simulat iudicium sed non servat equitatis modum.

Est tacens. et cetera. Exponit quod tacens inta tem laudet. alii autem tacent quia nesciunt loqui. alii autem quia sciunt tempus esse tacendi et tempus loquendi.

Lascivus autem et imprudens. et cetera. Prudentes moderantur sermones suos et tempus observant. Stultus vero totum spiritum suum profert.

Restituens ea. et cetera. Quando in locum vitiorum subrogat multiplicem numerum virtutum. ut hic qui humiliavit delictum sibi humilitate gratiam.

Septenario. scilicet variis nequiciis maculata semper ad nocendum parata. Septenarius enim universitatem significat.

Qui laboris primum hac vita querit. vel hereticus qui gloriam humanam appetit.

feneratur quis et cras expetit. et odibilis homo huiusmodi. fatuo non erit amicus. et non erit gratia in bonis illius. qui enim comedunt panem illius false lingue sunt. quociens et quanti irridebunt eum. Non enim quod habendum erat directo sensu distribuit. similiter et quod non erat habendum. lapsus false lingue quasi qui in pavimento cadens. Sic casus malorum festinanter veniet.

Modo feneratur quis etc. Instabilitatem hereticorum ostendit. qui sensum sui erroris violenter ab auditoribus extorquet. et ideo odibiles sunt deo et hominibus. vel qui de elemosina in presenti retributionem querit. odibilem se facit. Unde voca pauperes debiles. cecos. claudos. et beatus eris quia non habent retribuere tibi. retribuetur autem tibi in resurrectione iustorum. Luc. xiiij.

Sicut in planicie pavimenti non offendicula non sunt frustra quis cadit: sic hereticorum sensus prava nequicia exercitatus in semita veritatis que apta est casum invenit.

Homo acharis est fabula vana. et in ore indisciplinatorum assidua erit. Ex ore fatui reprobabitur parabola. non enim dicit illam in tempore suo.

Sine gratia spiritus sancti. et amarus. quia amarum et novum sensum ingerit auditoribus.

Ex ore fatui. Iudei qui adhuc putant esse necessarias observantias legis. vel philosophi qui humana ratione estimant se omnia posse comprehendere. vel heretici qui sophisticis argumentis nituntur evertere veritatem evangelii.

Est qui vetatur peccare pre inopia. et in requie sua stimulabitur. est qui perdet animam suam pre confusione. et ab imprudentia persone perdet eam. persone autem acceptione perdet se. est qui pre confusione promittit amico et lucratus est eum inimicum gratis. Opprobrium nequam in homine mendacium. et in ore indisciplinatorum assidue erit. Potior fur quam assiduitas viri mendacis. perditionem autem ambo

Est qui vetatur etc. Reprehensa falsitate hereticorum interimdem prave voluntatis inrumpit. Sunt enim qui cum non possint actu peccare, nolunt in voluntate quiescere.

Est qui perdet a. Qui timens huiusmodi potestatem non audet prava eloqui in veritatem. Unde qui erubuerit me et sermones meos hunc et erubescet filius hominis. Luc. ix.

Sunt qui prava promittunt et prava reddunt. et eos quidem mentiendo promittunt inimicos sibi faciunt.

Potior fur etc. Qui solo excusat ... ingravat mentiendi assiduitatem. mistice autem fures ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sunt quia post perceptam baptismi gratiam ad vomitum redierunt et spiritui gratie contumeliam fecerunt.

Sapiens in verbis. et cetera. Qui sapientiam virtus demonstrat in benedictis. unde bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. et cetera.

Sapientia abscon. et thesaurus et cetera. Nulla est utilitas thesauri qui absconditur et non servitur: et sapientia sine discretione absconse.

Fili peccasti. et cetera. Consilium dat cum peccamus. Non est enim qui faciat bonum et non peccet. ne iterum peccemus. sed de preteritis penitentiam agamus. deprecantes ut nobis dimittantur.

Diabolus qui semper colit umbras peccati et regnat in filiis tenebrarum.

Obiurgatio. et cetera. Concordia minime res crescunt. discordia maxime dilabuntur. allegorice vero hereticorum constructio variis argumentis intendens adnullabitur quia caritatem fidei et unitatem pacis abiciunt.

Quia iudicabit dominus impios qui affligunt sanctos.

Id est iudicium sui patris quia mentem suam inclinavit ne obediret iniqui...

sine honore. et confusio illorum cum ipsis in immissione. Sapiens in verbis producet se ipsum et homo prudens placebit magnatis. Qui operatur terram suam inaltabit acervum frugum. et qui operatur iustitiam ipse exaltabitur. qui vero placet magnatis effugiet iniquitatem. Xenia et dona excecant oculos iudicum. et quasi mutus in ore avertit correptiones eorum.

Sapientia absconsa et thesaurus invisus que utilitas in utrisque: melior est qui celat insipientiam suam quam homo qui abscondit sapientiam suam.

XXI

Fili peccasti. ne adicias iterum. sed et de pristinis deprecare ut tibi dimittantur. Quasi a facie colubri fuge peccata. et si accesseris ad illa suscipient te. Dentes leonis dentes eius interficientes animas hominum. quasi rumphea bis acuta omnis iniquitas. plage illius non est sanitas. Obiurgatio et iniurie adnullabunt substantiam et domus que nimis locuplex est adnullabitur superbia. sic substantia superbi eradicabitur. Deprecatio pauperis ex ore usque ad aures perveniet. et iudicium festinato adveniet

ma. xiii.

nullus boni sine socio iocunda est possessio.

ec. vii.

Job. xl.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

timet deum convertitur ad cor suum. Notus a longe potens lingua audaci. et sensatus scit labi se ab illo. Qui edificat domum suam impendiis alienis: quasi qui colligit lapides suos in hieme. Stuppa collecta synagoga peccantium. et consummatio illorum flamma ignis. Via peccantium complantata lapidibus. et in fine illorum inferi et tenebre et pene. Qui custodierit iusticiam continebit sensum eius. Consummatio timoris dei sapientia et sensus. Non erudietur qui non est sapiens in bono. Est autem sapientia que habundat in malo. et non est sensus ubi est amaritudo. Scientia sapientis tamquam inundatio habundabit et consilium illius sicut fons vite permanet. Cor fatui quasi vas confractum et omnem sapientiam non tenebit. Verbum sapiens quodcumque audierit scius laudabit et adiciet. Audivit luxuriosus et displicebit illi et proiciet illud post dorsum suum. Narratio fatui quasi sarcina in via. Nam in labiis sensati invenietur gratia. Os prudentis queritur in ecclesia. et verba illius cogitabunt in cordibus suis. Tamquam domus exterminata sic fatuo sapientia et scientia insensati inenarrabilia verba. Compedes in pedibus stulto doctrina. et quasi vin

Notus a longe. et cetera. Manifestatur presumptio heretici in lingua temeraria qua loquitur adversus deum iniquitatem.

Qui edificat domum suam. et cetera. Hereticum significat qui scripture testimonia a proprio sensu aliena ad confirmationem sui erroris congregat. sed ruinam ultro nos iuste dissolvet iudicia nefande actionis. Vel tropologice. avaritiam raptorem qui ex alienis rebus auget divitias. et vacuus omnibus bonis in die iudicii pro iniquitate sua punietur.

Non erudietur. et cetera. Hereses sententias confundit errorem hereticorum quia sensus quem habent in scripturis non est dicendum ubi habundat nequitia et dolus. quia deus creavit hominem rectum. et ipse immiscuit se infinitis questionibus. Ecc. vij.

Doctrina et virtutibus. Vel qui biberit aquam quam ego dabo ei fiet in eo fons aque salientis in vitam eternam. Jo. iiij.

Compedes in pedibus stulti. et cetera. que

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ecclesiasticus

cor dampnando reprehendit.

Fatuus in risu exaltat vocem suam. vir autem sapiens vix tacite ridebit. Ornamentum aureum prudenti doctrina. et quasi brachiale in brachio dextro. Pes fatui facilis in domum proximi. et homo peritus confunditur a persona potentis. Stultus a fenestra respiciet in domum. vir autem eruditus foris stabit. Stulticia hominis auscultare per ostium. et prudens gravabitur contumelia. Labia imprudentium stulta narrabunt. verba autem prudentium statera ponderabuntur. In ore fatuorum cor illorum. et in corde sapientium os illorum. Cum maledicit impius diabolum. maledicit animam suam. Susurro quoinquinabit animam suam. et in omnibus odietur. tacitus et sensatus honorabitur.

Fatuus in risu. etc. Per hereticos plausibili oratione per rethoricam artem querendo querit auditorum favorem. Set viri doctores iocunditatem locutionis sic intrinsecent predicationi ut non recedant a tramite veritatis.

Quia heretici auctorum suorum sectam in concilio scriptorum suorum laudare student imitari.

Dum maledicit. etc. Si non ex malevolentia dicit diabolum sed ex quod male agendi non cessat imitari. Dum enim mavult diabolum imitari quam xpistum vere dampnatur.

XXII

In lapide luteo lapidabitur piger. et omnes loquentur super aspernationem illius. De stercore boum lapidandus est piger. et omnis qui tetigerit eum excutiet manus. Confusio patris est de filio indisciplinato

In. Qui in lapide luteo. vel de stercore boum lapidatur. per pigrum iudeorum signatur. qui ex fragili gentilium turba quam legem ignorabat quasi lapis luteus figuratur exprobratur quia per pravitate sensus sui in xpistum credere noluerunt qui in lege promissus est et prophetis. De stercore boum. i. de iudeis accidentibus ex patriarchis. s. et prophetis legis iugum portantibus editi sunt per cecitate cordis irrident quia salvatorem recipere noluerunt.

Con[?] peccatorum [illegible] sepulture sententiis feditas scelerum exprobrat.

Hereticus qui occultat errores ad decipiendum ponit.

De stercore. etc. pigricia malo

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tione fiet. Filia prudens hereditas viro suo. nam que confundit in contumeliam fit genitoris. Patrem et virum confundit audax et ab impiis non minorabitur. ab utrisque autem inhonorabitur. Musica in luctu importuna narratio. Flagella et doctrina in doctrina in omni tempore sapientia. Qui docet fatuum quasi qui conglutinat testam. Qui narrat verbum non audienti quasi qui excitat dormientem de gravi somno. Cum dormiente loquitur qui narrat stulto sapientiam et in fine narrationis dicit quis est hic. Supra mortuum plora. defecit enim lux eius. et super fatuum plora. defecit enim sensus. Modicum plora super mortuum quoniam requievit. Nequissimi enim nequissima vita super mortem fatui. Luctus mortui vii. dies. fatui autem et impii omnes dies vite illorum. Cum stulto ne multum loqueris. et cum insensato ne abieris. Serva te ab illo ut non molestiam habeas et non coinquinaberis in peccato illius. Deflecte ab illo et invenies requiem et non accidieris in stultitia illius. Super plumbum quid gravabitur et quod illi aliud nomen quam fatuus. Harenam et salem

a peccatoribus impetuntur.

Musica in luctu etc. Hoc notat quod in ecclesia plausum populi et favorem querunt nec magis compunctionem lacrimas excitant.

Testa multo labore confecta fragilitatem suam non evadit. Fatuus quamvis studiose erudiatur vix ad perfectum perducitur.

Supra mortuum plora etc. Alia est mors corporis que omnibus communis. Alia anime que spiritualis peccatoribus. Alia in presenti finitur. Alia interitum manet. Super mortuum quod modicum plorandum quoniam requievit. Mors enim corporis finis laboris mundani.

Cum stulto ne multum etc. Docet cum stultis non esse sermonem protrahendum. et maxime cum hereticis quorum stultitia plena est blasphemia. ne corrupit societate quietem pacis adiunctam mul. cor iniquitati sordibus. Si quis venit ad vos et hanc doctrinam non affert nolite recipere eum in domum nec ave ei dixeritis. qui enim dicit ei ave communicat operibus eius malis.

Hinc Salomon ait. grave est saxum et honerosa harena. sed ira stulti utroque gravior.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

...tudine inimicorum peccatorum vel philosophus qui humana nititur sapientia. vel gentilis qui non pervenit ad fidem et ignoranter peccat. Servus autem qui scit voluntatem domini sui et non facit: vapulabit multis. qui autem nescit: paucis. Lu. xii.

Ligna iustos signant qui fructum dant in tempore. quorum folia non decidunt. et omnia que faciunt prosperantur. fundamentum autem edificii apostolos vel prophetas quorum predicatione ecclesiam sustinet. loramentum ergo ligneum colligatum fundamento edificii non dissolvitur quia fides passionis Christi in cordibus hominum adiuncta doctrine apostolorum indissolubile facit ecclesie edificium.

Harenosus et cetera. Sicut limpido parieti per levitatem suam non recipit pulverem harene: sic cor fatui spiritus sancti memoriam recordationem nec penas timet eternas.

...minem imprudentem et fatuum et impium. Sicut loramentum ligneum colligatum in fundamento edificii non dissolvitur: sic cor confirmatum in cogitatione consilii. Cogitatus sensati in omni tempore vel metu non depravabitur. Sicut pales in excelsis et cementa sine impensa posita contra faciem venti non permanebunt: sic et cor timidum in cogitatione stulti contra impetum timoris non resistet. Sicut ornatus harenosus in pariete limpido: sic et cor trepidum in cogitatione fatui omni tempore non metuet. sic et qui in preceptis dei permanet semper. Pungens oculum deducit lacrimas: et qui pungit cor profert sensum. Mittens lapidem in volatilia deiciet illa. sic et qui conviciatur amico dissolvit amicitiam. Ad amicum et si produxeris gladium non desperes. est enim regressus ad amicum. Si aperueris os triste non timeas. est enim concordatio. excepto convitio et improperio et superbia et misterii revelatione et plaga dolosa. in omnibus his effugiet amicus. Fidem possede cum amico in paupertate illius. ut et in bonis illius...

Unde. qui audit verba mea et non facit ea: similis est viro stulto qui edificat domum suam super harenam et cetera. Mat. vii.

Ostendit que amicitiam bonam conservet. vel potius alienet.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

illius permanet illi fidelis. ut et in hereditate illius sis coheres. Ante ignem camini vapor et fumus ignis inaltatur. sic et ante sanguinem maledicta et contumelie et mine. Amicum salutare non confundaris. et a facie illius non me abscondam. et si mala mihi evenerint per illum sustinebo. Omnis qui audiet cavebit se ab eo. Quis dabit ori meo custodiam et super labia mea signaculum certum. ut non cadam ab ipsis. et lingua mea perdat me.

XXIII

Domine pater et dominator vite mee ne derelinquas me in cogitatu et consilio illorum nec sinas me cadere in illa exprobratione. Quis superponit in cogitatu meo flagella. et in corde meo doctrinam sapientie. ut ignorationibus eorum non parcant mihi. et non appareant delicta illorum nec accrescant et adincrescant ignorantie mee. et multiplicentur delicta mea et peccata mea habundent. et incidam in conspectu adversariorum meorum. et gaudeat inimicus meus. Domine pater et deus vite mee ne derelinquas me in cogitatu illorum. extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi. et omne desiderium averte a me. Aufer a me ventris concupiscentias. et concubitus ne apprehendant me. et animo irreverenti et infrunito ne tradas me. Doctrinam oris audite filii

---

societate magis probatur amicus. nisi amici mens sit et non permanet in die necessitatis.

Ante ignem camini etc. Sicut fumus prodit ignis incendium sic dura illa homicidium. Unde sermo durus suscitat iras. Et alibi. Qui irascitur fratri suo reus erit iudicio.

Qualiter iniurie [illegible] sum [illegible] defendat a voragine vitiorum.

Quis superponit etc. desiderat in cogitatu suo flagella discipline et in corde doctrinam sapientie. ne forte per ignorantiam non agnoscat delicto[rum] pericula. et multiplicentur ei crimina per quibus cadat in manus adversariorum.

Nolite diligere mundum neque ea que in mundo sunt.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

in operibus nequissimis. In vanitate sua apprehenditur peccator et superbus et maledictus scandalizabitur in illis. Iurationi non assuescat os tuum. multi enim casus in illa. Nominatio vero dei non sit assidua in ore tuo. et nominibus sanctorum non admiscearis quoniam non eris immunis ab eis. Sicut enim servus interrogatus assidue a livore non minuitur. sic omnis iurans et nominans in toto a peccato non purgabitur. Vir multum iurans implebitur iniquitate. et non discedet a domo sua plaga. et si frustraverit fratrem delictum illius super ipsum erit. et si dissimulaverit delinquit dupliciter. et si in vacuum iuraverit non iustificabitur: replebitur enim retributione domus illius. Est et alia loquela contraria in morte. non inveniatur in hereditate Iacob. etenim a misericordibus omnia hec auferentur. et in delictis non volutabuntur. Indisciplinose loquele non assuescat os tuum. est enim in illa verbum peccati. Memento patris et matris tue. in medio enim magnatorum consistis. ne forte obliviscatur te deus in conspectu illorum. et assiduitate tua infatuatus improperium patiaris. et maluisses non nasci. et diem nativitatis tue maledicas. Homo assuetus in verbis improperii in omnibus diebus suis non erudietur. Duo genera habundant in peccatis. et tertium adducit iram et perditionem. Anima calida quasi ignis ardens non extinguetur. donec

Quia illam preponit amori dei et desiderio beatitudinis.

Est et alia loquela, id est blasphemia, que supradictis peior est. unde oportet ut non inveniatur in hereditate Iacob, id est in populo ecclesie qui supplantat vicia et in virtutibus servit deo.

Anima calida, id est heretici et scismatici ardentem animam habent dum ambitiose querunt humana

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ore carnis sue non desinet donec incendat ignem. Homini fornicario omnis panis dulcis non fatigabitur transgrediens usque ad finem. Omnis homo qui transgreditur lectum suum contempnens animam suam et dicens: quis me uidet? tenebre circumdant me et parietes cooperiunt me et nemo circumspicit me: quem uereor? delictorum meorum non memorabitur altissimus. Et non intellexit quoniam omnia uidet oculus illius, quoniam expellit a se timorem dei huiusmodi hominis timor et oculi hominum timentes illum. Et non cognouit quoniam oculi domini multo plus lucidiores sunt super solem circumspicientes omnes uias hominum et profundum abyssi et hominum corda intuentes in absconditas partes. Domino enim deo antequam crearentur omnia sunt agnita, sic et post perfectum respicit omnia. Hic in plateis ciuitatis uindicabitur et quasi pullus equinus fugabitur et ubi non sperat apprehendetur et erit dedecus omnibus eo quod non intellexerit timorem domini. Sic et mulier omnis relinquens uirum suum peccabit et statuens hereditatem ex alieno matrimonio. Primo enim in lege altissimi incredibilis fuit et secundo uirum suum dereliquit, tertio in adulterio fornicata est et ex alieno uiro filios statuit sibi. Hec in ec

Que doctrine auditoribus immittunt errorem. ipsi sunt fornicarii qui pactum quod cum deo in baptismate pepigere non seruauerunt. Et uirum priorem relinquentes cum ydolis fornicati sunt.

Tenebre circumdant me et cetera. qui tanta est uirtutis potest ut faciat opera tenebrarum. [illegible] putat scire quod agit. et deum omnium conditorem fallere se credit cum uultus sit domini super facientes mala.

Quia illi michi preteriti michi futuri est omnia presentia sunt.

Hic in plateis et cetera. adulter libidinosus de quo sermo factus est. qui quasi equus et mulus lasciuiendo discurrit plateam et spaciosam uiam que ducit ad mortem.

Sic et mulier omnis et cetera. equaliter in uiro et femina dampnatur adulterium. et genus hoc copule abhominabile est deo. mulier autem hereticorum synagoga uel anima heretica prauitate abhominabilis est deo quia relinquit uirum priorem qui sibi eam in baptismate copulauit et ornamento uirtutum decorauit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Quia eius pravitas in incertum fidelium per sollertiam doctorum declaratur.

Et rami. et cetera. quia secta illius fundamentum veritatis non habet fructum bonorum operum gignere non potest.

Quia in eius beatitudine mecum manebunt qui sequuntur dominum.

filii eius radices et rami eius non dabunt fructum. derelinquent in maledictum memoriam illius et dedecus illius non delebitur. et agnoscent qui derelicti sunt quoniam nichil melius quam timor dei et nichil dulcius quam respicere in mandatis domini. gloria magna est sequi dominum. longitudo enim dierum assumetur ab eo.

XXIIII

Sapientia laudabit animam suam et in deo honorabitur et in medio populi sui gloriabitur et in ecclesiis altissimi aperiet os suum et in conspectu virtutis illius gloriabitur. et in medio populi sui exaltabitur. et in plenitudine sancta admirabitur. et in multitudine electorum habebit laudem. et inter benedictos benedicetur dicens. Ego ex ore altissimi prodii primogenita ante omnem creaturam. Ego feci in celis ut oriretur lumen indeficiens et sicut nebula texi omnem terram. Ego in altissimis habitavi et thronus meus in columpna nubis. Gyrum celi circuivi sola et profundum abyssi penetravi. et in fluctibus maris ambulavi. et in omni terra steti. et in omni populo et

Lu. ii. Angelorum religiosorum. unde gloria in excelsis deo et in terra pax hominibus bone voluntatis.

Lu. xviii. Quia in ostensione miraculorum ad laudem dei provocabat populum. unde omnis plebs ut vidit dedit laudem deo.

Quia verbum consubstantiale coeternum.

Quia non sicut creatura sed ab initio ex patre genita per quem omnia creata sunt. unde sic primogenitus omnis creature. non tempore sed honore quia illud [illegible]

Ysa. xiv. Ego feci in celis et cetera. in celis oritur lumen. nebula tegitur terra. quia sicut claritate sua pellit obscuritatem nebule: sic spiritualis creatura corporalem pellit dignitatem.

Thronus meus et cetera. humanum corpus nullo pondere peccati pregravatum sed omni virtute sublimatum. in quo potentia divinitatis iudicia sua exercuit. unde ecce ascendet dominus super nubem levem. et cetera. Ysa. xix.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q gentibus ex quibus congregatur ecclesia que est eius hereditas vel hereditas mea perlata est in

corda virtute calcavi. et in his omnibus requiem quesivi. et in hereditate domini morabor.

q filius hominis humanitate intelligitur · pro rem maiore ·

Tunc precepit et dixit mihi creator omnium. et qui creavit me

·hominis· per unionem · q humanitate in qua habitavit

requievit in tabernaculo meo

Super quem requiescit spiritus meus nisi super humilem et quietum. Ysa. lxvi.

plenitudo divinitatis. · i · in

et dixit mihi. In iacob

iudeis · i · gentibus

inhabita et in israel hereditare. et in electis meis mitte radices.

·i· plura. ecclesia

Ab initio et ante secula creata sum et usque ad futurum seculum non desinam. et in habitatione sancta coram ipso ministravi. et sic in syon firmata sum et in civitate sanctificata similiter requievi et in ierusalem

q manifestatur · s · que ibi voluntas eius adimpletur

potestas mea. et radicavi in populo honorificato et in

eius et hereditas est. · q populi illi membra corporis eius est sicut ipse omnia in omnibus · i · co. xv.

partes dei mei hereditas illius. et in plenitudine sanctorum detentio mea

Secundum humanitatem singulari puritate de spiritu sancto conceptam de virgine editam. in iacob inhabita. et in israel. id est in incarnatione salvatoris specialiter iudeis venit et promissum est et specialiter ad iudeos venit unde non sum missus nisi ad oves que perierant domus israel. per iacob significantur iudei per israel vero gentiles. · Math. xv ·

Sacramentum incarnationis ante secula prescitum et predestinatum permanet in seculum seculi. et in habitacionis ecclesiarum disposuit que religionis.

Ecclesia que est ierusalem que a primo iusto usque ad novissimum edificabitur et in qua sapientia cotidie fructificat

q christiano qui nomine christi honorantur qui filii

q arbores sunt altitudinis et odoris precipui

Quasi cedrus exaltata sum in libano. et quasi cypressus in monte syon.

q aurea palma coronans victores. q que mutata

et quasi palma exaltata sum in cades. et quasi plantatio rose in ierico.

vel translata interpretatur que gloria ab-

Quasi palma et cetera. arbor diuturnis foliis et stabilibus pomis palma dicta que victricis manus ornatus est vel que in modum humane palme ramos expandit. hanc greci phenicem dicunt. que phenix avis multo tempore vivit. huic comparatur ecclesia que innovari ad eterna despiciens ad celestia se sustollit. ut finito agone celestem palmam recipiat. et cuius folia diuturna scilicet verba verbo confessionis perpetuo conservat.

q dolorum cultura ad eum dicitur

Rosa dicta que rutilo colore rubeat et martyrium significat.

lata est.

Quasi oli

In libano et cetera. libanus mons est phenicis dictus a thure quod ibi colligitur. syon collis est urbi eminens et interpretatur specula. hiis igitur nominibus arborum et montium eminentioribus christi membra conveniunt que dicere possunt. christi bonus odor sumus deo. et quorum conversatio in celis est. odor quoque cedri serpentes terminum et fugat. unde dicitur et odoratum tabulatum eminentem cedrum. et sancti doctores virtute sibi repellunt hereticos. et eius que cedrina dicitur liquor libri nec tinea nec senectute deficiunt. et doctores spirituali sensu scriptura referta nulla hereticorum astutia corrumpitur. ut vetustate consumitur. cypressus medendis apta corporibus venustatem que comme sue nullo deponit tempore. ·

·ii· co. ii.

ephe. iii.

·i· liquorem

(c) 2006 Ministerio de Cultura

campis. et quasi

plantanus exal

tata sum iuxta

aquam in platea

is. Sicut cynnam

omum et balsa

mum aromati

zans odorem de

di. Quasi mir

ra electa dedi sua

uitatem odoris.

Crescit oleum. fruct[us] e. olea. n[omen] arbor[is] d[icitur]. sucus oleum. est au[tem] arbor pacis in signis p[er] h[anc] ecclesia signat[ur] que campos totius mundi decore illustrat. et sp[irit]ali gr[ati]a p[er] inunctionem crismatis signat.

Cynamomum et balsamum aromatice arbores sunt. cynamomum dictum q[uia] cortex ei[us] in modum canne rotundus et gracilis. gignitur in india et ethiopia. frutice breui duorum cubitorum colore sub nigro uel cinereo. tenuissimarum uirgarum. nam q[uod] crassum est despicitur. gracilius carius. q[uod] cum frangitur uisibile spiramentum emittit in modum nebule uel pulueris.

Quasi mirra electa. i. e. mirra est in arabia. arbor v. cubitis alta. spine similis q[uam] achantio uocant. gutta uiridis et amara. unde et nomen accepit. et ea inueniuntur mortificationi carnis q[uo]d amara ad tempus sentiuntur. sed in spe semper uirentis p[ro]ue libertatis suscipitur. unde regenerauit nos in spem uiuam p[er] resurrectionem ihesu christi. i. e. spine au[tem] comparatur q[uia] ut uitam salutis et corpus affligit. gutta sponte manans preciosior est. elicita corticis uulnere uilior. q[uia] maioris est uirtutis corpus sanum cum arridet copia rerum mortificare q[uam] egrotum uel paupertate afflictum.

Balsamum secundum plinium datum est in amarano monte fere neque eo nomine resine in q[ua] stagolthim appellant q[uod] mane non putrescunt. Si uementia lauant cartilaginosum purum ad similitudinem amonitate mirinique lignosum.

tatio rose in iericho. a[ut] odor uirtutis in passione martyrum redolet in sc[ri]ptis.

Platanus a latitudine foliorum d[icitur]. uel q[uia] patula et ampla. nam platos greci amplum uocant. sonum grecum et formam arboris expressit dicens. et quasi platanus dilatata sum in plateis. est au[tem] tenerrima et mollis foliis et uitibus similis et exemplum signat qui p[er] umbra sua in orbe dilatatur mitis et mansuetus.

Balsamum aspaltum dicit plinius in odorem curriculo celi nasci. spina candida magnitudine arboris modice flore ro

se modo. et unguentis expetitur. tradunt in quo et frutice curuetur arcus celestis. eandem esse ... aspalti suauitatem odoris esse. quidam helysiscepturum uocant. phatur in colore russo uel igneo castorem h[oc] p[er] sui breuitate a quibusdam inter herbas odoriferas reputantur. et signant humiles sp[irit]u qui est colore purpureo uestiti memores dominice passionis p[ro] domino pati student.

et quasi storax et gal

banus et ungula.

Storax. galbanum. ungula. et gutta. pigmenta sunt preciosa apud medicos. et signant uirtutum species quas ad curationem hominum adhibent medici spirituales. storax enim arbor arabie similis est

Ungula est q[uo]d in esodo onica d[icitur]. grece enim onix latine ungula. q[uia] humano ungui similatur.

arboris pomum malo cydonii. ungule interea caliculo odorum catenatum fluunt. lacrima q[uo]d in terra cadit inmunda est. sed cum ... scorticis ... seruatur. que uirgis et calamis inest munda est et albida. deinde fistula fit. solis est et usia storax calamitatus. pinguis resina odoris iocundi humecta et est me

i. pera.

tertiae uite ... uita ... celestis

i. crusta.

i. liquore.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Sariam guttam dicunt.

Libanus in hebreo candorem significat, in greco thus. Unde in canticis (iiij. c.) ubi legimus ad collem thuris quidam codices habent ad collem libani.

Libanus non incisus etc. Libanus ut aiunt arbor est in arabia, cortice et folio lauro similis, succum amigdali tantum emittens, qui bis in anno colligitur, autumpno scilicet et vere. Sed autumpnalis collectio preparatur inciso cortice in estatis fervore, et prosiliente spuma pingui, que decerta densatur; ubi loci natura poscat tegete palmea excipiente, que in arbore herentes ferro putantur. Id corticosum videtur purissimum. Hoc est thus candidum. Secunda vindemia preparatur hyeme incisis corticibus, rubrum hoc exit, nec comparandum priori. Novelle arboris candidius, sed veteris est odoratius. Quod ex eo pependit rotunditate gutte masculum vocatur. Regio thurifera sariva vocitatur, undique rupibus invia et a dextera scopulis maris inaccessa. Sariva quidem misterium interpretatur. Arbores sponte nascuntur et significant eos qui ex voluntate non ex legis necessitate opantur

i. molles et dura

et gutta quasi libanus non incisus.

Sunt stacton quod masculum thuris similitudinem habet et maxime probatur. Et pistrina quod pingue et harenosum adulteratur cum harenis velut nascendo apprehensis glebis. Cum minimus et purissimus probatur. Gutta vero curat quaslibet duricias. Hoc genus specierum dei precepto ad thimiama conficiendum deputatum fuit. Ubicumque enim thimiama habetur in hebreo nechotha legitur, quod Aquila storacem transtulit, et significat orationis incensum odore virtutum. Thimiama ex aromatibus compositum facimus cum in altari boni odoris virtutum multiplicitate fovemur. Quod non mixtum sed purum fit, quia quanto virtus virtuti iungitur tanto incensum sincerius exhibetur.

i. odore replevi

uaporavi habitationem et quasi balsamum non mixtum odor meus.

Quia nullam in se habet erroris maculam sed puram et sinceram doctrinam que profert odorem virtutum et spiritualem gratiam infundit mentibus fidelium.

Balsamum non mixtum etc. Balsami arbor in iudea tantum intra viginti iugera erat. Sed postquam romani iudea potiti sunt, latis collibus propagata est, similis vitis foliis rute sed albioribus semper manentibus. Arbor balsami lignum xilobalsamum dicitur, fructus vel semen carpobalsamum, succus opobalsamum. Quod prosilit ferreis uncinis cortex per cavernas eximii odoris guttas stillat. Cavina id est grece ope dicitur. Sed gutta ad mixto cyprino oleo vel melle adulteratur; sed probatur esse sine melle si cum lacte coagulatur; sine oleo si instillata aqua vel ad mixta facile resolvatur; et si lanee vestes ex ipso pollute non maculentur; adulteratum quod cum lacte non coagulat et sicut oleum in aqua supernatat et vestem laneam maculat. Balsama pura ardente sole in manu sustineri non possunt. Arbores balsami more vinearum coluntur et amminiculis sustinentur. Viti enim similiores sunt quam mirto. Perpetua coma insignes, duobus cubitis eminentes. Semen vero habet in gustu colore rufum, tamen crassior quam mirti. Cum et certo anni tempore balsamum sudat, agricole eam acutis acutis lapidibus vel osseis cultellis solent incidere. Nam ferri tactus noxius est. Per incisiones manat succus odoris eximii et lacrimis pulchre rorantibus, lanis exceptus parva colligitur in cornua gratia propria lacrime. Secunda seminum, tertia corticis, debetur minima lignorum. Christus est humilis in carne, sed plenus gratia et virtute, vulneratus est propter iniquitates nostras et nobis vite et salutis sacramenta profudit. Unde et quasi balsamum non mixtum odor meus.

i. quercus nigra

Ego quasi therebintus extendi

Ego quasi therebintus etc. Therebintus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

materies. flos racemosus. sicut oli-
ve. et rubens folia habet densa. et folli-
culos emittentes quedam animalia que
culices. pleniores resina que de corti-
ce erumpit. per therebintum signatur
ecclesia que per totum orbem ramos pre-
dicationis et fidei extendit. cuius resi-
na scapula. i. amara medicina. mas-
culi huius arboris sine fructu sunt
quia qui in se condunt fructum virtu-
tis non faciunt. femine autem duo ge-
nera sunt. alterius fructus rubens.
alterius pallidus. cum vite maturescit.
qui enim infirmitatem suam agnos-
cunt et spem suam in domino ponunt
fructum martyrii sibi acquirunt.
aut per continentiam et mundiciam
cordis et corporis spirituale premium
possidebunt quia cum mulieribus non
sunt coinquinati. et sunt in agni ce-
lesti chorum di-

Apo. xiiii.

Venite ad me omnes qui labora-
tis et onerati estis.

Matth. xi.

sima. et nascitur in syria
masculi infructuosi. fe-
mine duo genera. alterius
fructus ruber lentis magnitudine. alterius pallet non
fava grandior. odore io-
cundo. fructu sinuosus
circa idam troadis.

in humilium corda puri-
tas ordinem emittunt.

ramos meos et ra-
mi mei honoris
et gratie. Ego quasi
vitis fructifica-
vi suavitatem odoris. et flores mei
fructus honoris et
honestatis. Ego
mater pulchre dilectionis. et
timoris. et agnitionis. et sancte spei. In
me omnis gratia vite et veritatis. in me omnis spes vite et vir-
tutis. Transite ad me omnes qui concupiscitis me. et a genera-
tionibus meis implemini. Spiritus enim meus super mel dulcis.
et hereditas mea super mel et favum.
memoria mea in generatione seculorum.
qui edunt me adhuc esurient. et qui
bibunt me adhuc sitient. Qui audit
me non confundetur. et qui operantur in
me non peccabunt. Qui elucidant me
vitam eternam habebunt. Hec omnia
liber vite et testamentum altissimi et agnitio veritatis.

Cuius vinum letificat cor
hominis. qui bibens sangui-
nem eius gaudet et lau-
dat redemptionis sacra-
mentum.

Quia munditia et de-
cor virtutum candore do-
no est florescit et clarescit

Quia caritas dei que per spiritum sanctum diffunditur cordibus electorum incomparabiliter est dulcis.

Spirituales delicie cum habentur desiderium accendunt.

Qui edunt me etc. Edimus sapientiam
et bibimus quia plena et perfecta re-
fectio est. et tanto plus a comeden-
te esuritur quanto ab esuriente
amplius comeditur. In corporali-
bus appetitus placet. experientia dis-
plicet. Unde gustate et videte quoniam
suavis est dominus etc. sacre scripture scilicet novum et vetus.

mini Iacob et Israel promissiones. Posuit David puero suo excitare regem ex ipso fortissimum, et in throno honoris sedentem in sempiternum. Qui implet quasi Phison sapientiam, et quasi Tygris in diebus novorum. Qui adimplet quasi Eufrates sensum, qui multiplicat quasi Iordanis in tempore messis. Qui mittit disciplinam sicut lucem, et assistens quasi Gyon in die vindemie. Qui perficit primus scire ipsam, et infirmior non investigabit eam. A mari enim habundabit cogitatio eius, et consilium illius in abysso magna.

(interlinear glosses) scilicet de adventu Christi vel redemptione generis humani. — scilicet Christum de David secundum carnem. — id est capaces sapientie. — id est [illegible]. — id est [illegible]. — homo mortalis. — non comprehendit eam. — id est [illegible].

Regem etc. Non Salomonem qui per peccatum perdidit regnum, sed Christum pacificum qui fortior fortem superavit armatum et spolia eius distribuit, cuius regni non erit finis.

Luc. xi. — Luc. i. — Dan. ix.

Tygris Mesopotamie fluvius pergit contra Assyrios et post multos circuitus in mare mortuum fluit, et tygris vocatur quia sic tygris bestia velocitate fertur.

Iordanis fluvius Iudee a duobus fontibus nominatur Ior et Dan, quibus coniunctis collectis oritur sub Libano monte, dividit Iudeam et Arabiam et iuxta Iericho in mari mortuo influit.

Non investigabit eam etc. Christus auctor est sapientie spiritalis, qui per Moysen primum edidit legem, inspiravit prophetas, docuit apostolos et evangelistas. Nec alius plenus et perfectus est investigator sapientie nisi ipse qui cum Patre

Posuit Deus etc. Quatuor paradisi flumina ex uno fonte procedentia assimilat regi qui oriens est de David, quia de Christo quatuor evangelia prodierunt, que totam terram predicatione inundando germinare fecerunt. Ab eo Iordanis procedit, id est baptismi sacramentum ad abluendum genus humanum. Qui mittit disciplinam sicut lucem, quia perceptis eius lucem vite eterne tribuit. Unde: Docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, docentes servare omnia quecumque mandavi vobis.

Mat. ult. — Ion.

Phison et Ganges qui de paradiso exiens vadit ad Indiam et Caldeam, [illegible] id est magnis fluminibus impletur. Ganges enim dicitur a Gangaro rege Indie, et fertur sic Nilus sic orientis terras exundare.

Eufrates etc. Fluvius Mesopotamie gemmarum ferax, qui per Babiloniam fluit et [illegible] fertilis. Eufrates enim hebraice fertilitas latine. Mesopotamiam que per loca irrigat sicut Nilus Alexandriam. Salustius asserit Tygrim et Eufratem uno fonte in Armenia manare, sed postea dividuntur maximo inter se spacio, terraque que ab ipsis ambitur Mesopotamia dicitur.

Et Gyon etc. Hic Ethiopiam cingit, sic vocatus quia irrigat terram Egypti; ge enim grece terram significat, quia apud Egyptios Nilus vocatur pro limo quem trahit, quo fecunditatem efficit; unde et Nilus dictus est.

A mari enim habundabit etc. Significat profunditatem sapientie inestimabilem et incomprehensibilem esse, quam nemo penetrare potest nisi unus et solus Deus Pater et Filius et Spiritus sanctus, qui se ipsum ut novit et Filium suum, et dat tantum de se nosse creature sue quantum expedit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ego diuinitatis que de patre gignitur filius et procedit spiritus sanctus qui per aquam significatur. Unde flumina de uentre eius fluent aque uiue. Et alibi: aqua sapientie salutaris potabit eum. et cetera.

Fluuius dorix. et cetera. Aliqui eos ut putant fluuius armenie qui ab eodem monte cum eufrate diuersa parte oritur. Sic dictus quia de rapacitate sua cuncta proterit. Vel cum alexander transgressurus pontem fecit cum fabricas secum traxit ponte diruto et breui interuallo ab eufratis ortu collectus in mare caspium fertur. Doricis autem a grecis dicitur percutiens. parcum greci generaliter dorix nuncupatur. Unde etiam lingua grecorum dorica dicitur.

Ego quasi fluuius et cetera. Sapientia comparatur fluuio rapidissimo et aque egredienti de paradiso quia doctrina christi prodiens de celesti thesauro omnia obstacula rerum persecutionum fortitudine sua disrupit. Ut per ora predicatorum per totum orbem largissime fluat. Unde in omnem terram exiuit sonus eorum et cetera.

Effudi flumina. Ego quasi trames aque immense de fluuio. Ego quasi fluuius dorix et sicut aqueductus exiui a paradiso. Dixi rigabo ortum plantationum et inebriabo partus mei fructum. Et ecce factus est mihi trames habundans, et fluuius meus appropinquauit ad mare. Quoniam doctrinam quasi antelucanum illumino omnibus et enarrabo illam usque in longinquum. Penetrabo omnes inferiores partes terre et inspiciam omnes dormientes et illuminabo omnes sperantes in domino. Adhuc doctrinam quasi prophetiam effundam et relinquam illam querentibus sapientiam, et non desinam in progenies illorum usque in euum sanctum. Videte quoniam non soli mihi laboraui sed omnibus exquirentibus ueritatem.

In tribus beneplacitum est spiritui meo que sunt probata coram deo et hominibus: concordia fratrum et amor proximorum et uir et mulier sibi consen-

Adhuc doctrinam. et cetera. Significat huius operis scriptor libri esse munitum et utilem ad legendum. historice enim moralitatem docet et allegorice fidei sacramenta.

Videte quoniam non. et cetera. Ecclesiastice doctores non solum sibi sed et aliis scribendo et docendo proficiunt. Unde qui docti fuerint fulgebunt sicut splendor firmamenti et qui ad iustitiam erudiunt multos quasi stelle in perpetuas eternitates.

XXV

Et uir et mulier. et cetera. Viri diligite uxores uestras sicut christus ecclesiam. Possumus in uiro spiritum in muliere carnem accipere qui sibi inuicem et dilectione et timore dei consentiunt

Tres species odivit anima mea et aggravor valde animae illorum. pauperem superbum et divitem mendacem et senem fatuum et insensatum. Quae in iuventute tua non congregasti quomodo invenies in senectute tua. Quam speciosum canitiei iudicium et presbiteris cognoscere consilium. Quam speciosa veteranis sapientia et gloriosis intellectus et consilium. Corona senum multa peritia et gloria illorum timor dei. Novem insuspicabilia cordis magnificavi et decimum dicam in lingua hominibus. homo qui iocundatur in filiis vivens et videns subversionem inimicorum suorum. Beatus qui habitat cum muliere sensata et qui lingua sua non est lapsus et qui non servivit indignis se. beatus qui invenit amicum verum et qui enarrat iustitiam auri audienti. Quam magnus qui invenit sapientiam et scientiam sed non est super timentem dominum. timor dei super omnia se superposuit. Beatus cui donatum est habere timorem dei. qui tenet

ad condicionem referri qui paup[er] et sub[...] est cum enim per superbiam post gloriam superbire non cessat. dives est et mendax est. unde qui loquitur mendacium de proprio loquitur quia mendax est et pater eius. Senex et stultus est. unde melior est puer pauper et sapiens quam rex senex et stultus qui nescit providere in posterum. Sapientiam enim datam sibi inter angelos non servavit quia conditori suo subdi noluit.

Qui in iuventute non discit sapientiam in senectute fructum eius non habet. unde aetatem optima est mane remissa. manus autem fortium divitias parant quae autem meditatur in lege domini dabit fructum in tempore suo.

Quam speciosum canitiei id est canum capitis decet habere sensum et longevam aetatem cognoscere consilium. ut in tempore dei iudicare iudicium verum quod est valde gloriosum. audiant presbiteri et caveant presbiteri quia non licet eis ignorare legis scientiam et sapientiam.

Novem id est corde cum deo ad iustitiam [illegible] ad salutem. Novem quae sunt insuspicabilia id est ab omni suspitione falsitatis aliena quae pertinet fidei tuta.

Sapientiam et scientiam id est quae est magnum tamen cave. unde et ecce timor domini ipse est sapientia et recedere a malo intelligentia. hinc est quod unum speciebus virtutum superadditur timor dei quia sic novenarius est imperfectus nisi denarius suppleat. sic omnis operatio virtutum sine timore. timor enim domini [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ad premium. Sed quia scriptum est: initium sapientie timor domini. Et alibi: timor non est in caritate etc. Et item: timete dominum omnes sancti eius etc. Queritur quomodo timor sit initium sapientie et dilectionis, si non sit in caritate. Et quomodo omnes sancti diligant dominum et nichil desit timentibus eum. Et qualiter intelligatur: timor domini sanctus permanet in seculum seculi. Sed illum timorem dicit quo timet quis incipiens opera iustitie, ne districtus iudex se minus castigatum inveniens dampnet. Caritas pellit foras, quia ex merito suo fiduciam habet in die iudicii. Psalmista quasi adhuc tantum timore perfecte caritatis egens, quia desiderabat, qui dicebat: a timore inimici eripe animam meam. Hanc habet qui dicebat: quis nos separabit a caritate Christi? tribulatio, angustia etc. Sic est securus Iohannes. Psalmista qui ait: timor domini sanctus permanet in seculum seculi. Duo enim sunt timores, unus quo timentes dominum homines ne mittantur in gehennam, que scilicet introducit caritatem. Et sic venit ut exeat. Si enim adhuc propter penas times dominum, nondum amas. Quia sic times non bona desiderans sed mala times. Sic est corrigens te et incipies bona desiderare. Cum bona desiderare ceperis, erit in te timor sanctus ne amittas bona. Non timor gehenne sed ne te deserat presentia dei quem amplecteris et in eternum frui desideras.

Quia duritia cordis excecat multitudinis, ne futurum perspicit iudicium.

Quia ineptas novitates predicat et vagio nefando errorum velamento.

Brevis omnis etc. Parva est omnis malitia ad comparationem malitie ydolatrie et pravitatis heretice quia

tuum dilectionis eius. fidei autem initium agglutinandum est ei.

Omnis plaga tristitia cordis est, et omnis malitia nequitia mulieris.

Omnis plaga etc. Non est maior gratia quam tria letitia mentis, non maior plaga quam tristitia fraudulenta cordis in ydolatria vel in heresi, quia in eis nequitia omnis malitia est.

Et omnem plagam et non plagam videbit cordis,

Videbit scilicet intelligens errorem suum et cum penam non caverit.

et omnem nequitiam et non nequitiam mulieris. Et omnem obductum et non obductum odientium. Et omnem vindictam et non vindictam inimicorum. Non est caput nequius super caput colubri, et non est ira super iram mulieris.

Non est caput nequius etc. Nequitia hereticorum comparata serpentibus et feris animantibus esse crudelior invenitur, quia illa ledunt corpus, hec animam; ideo eius cohitando omnibus nociva est.

Commorari leoni et draconi placebit quam habitare cum muliere nequam. Nequitia mulieris immutat faciem eius, et obcecavit vultum suum quasi ursus, et quasi saccum ostendet. In medio proximorum ingemuit vir eius, et audiens suspiravit modicum. Brevis omnis

piorum cadat super illam. ascensus harenosus in pedibus veterani sic mulier linguata homini quieto. ne respicias mulieris speciem et non concupiscas mulierem in specie. mulieris ira et irreverentia et confusio magna. Mulier si primatum habet contraria est viro suo. cor humile et facies tristis et plaga mortis mulier nequam. manus debiles et genua dissoluta mulier que non beatificat virum suum. a muliere initium factum est peccati et per illam omnes morimur. non des aque tue exitum nec modicum. nec mulieri nequam veniam prodeundi. Si non ambulaverit ad manum tuam confundet te in conspectu inimicorum tuorum. a carnibus tuis abscide illam ne semper te abutatur.

XXVI

Mulieris bone beatus vir. numerus enim annorum illorum duplex. mulier fortis oblectat virum suum et annos vite illius in pace implebit. pars bona mulier bona. in parte bona timentium deum dabitur viro pro factis bonis. divitis autem et pauperis cor bonum in omni tempore vultus eorum

Mulier si primatum etc. historice ostendit quod sit noxius primatus mulieris que subici debet homini. unde dictum est: multiplicabo erumpnas tuas et sub viri potestate eris et cetera. unde paulus: mulier in silentio discat cum omni subiectione. et cetera. mistice hanc mulierem synagogam hereticorum accipimus que reliquit ducem pubertatis sue. hec si primatum habeat contraria est viro, id est doctori catholico, perversa sentiendo et prava docendo.

Quia superbia elationis que unitatem veritatis deseruit et in errorem declinavit origo est peccatorum ipsi et aliis.

Sicut prius mulierem nequam vituperavit ita nunc bonam laudare intendit.

Quia hec virtus ecclesia sub custodia mandatorum dei cum honestate vivitur et in futuro gaudebit de perceptione premiorum.

Pars bona mulier etc. ecclesia catholica que in sorte timentium dominum numeratur que pertinet ad hereditatem eius. unde in deuteronomio: pars domini populus eius et cetera.

Redemptorem sive humanum genus. unde ysaias: Si posuerit animam suam pro peccato videbit semen longevum.

Dives et pauper ad gratiam Christi devota mente pervenientes iocunditate vultus omnis dei verbo fruentur ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

[interlinear gloss: id est gravius hereticos et falsos christianos] [interlinear gloss: id est gentiles ad persequendum collectos]

cies mea metuit: delaturam civitatis et collectione populi et ca-
[interlinear gloss: id est blasphemiam iudeorum]
lumpniam mendacem. Super mortem omnia gravia. Dolor cordis et luctus
[interlinear gloss: id est heresis] [interlinear gloss: id est gentilis]
mulier zelotipa. Flagellum lingue omnibus communicans. Sicut bovum iugum quod movetur ita et mulier nequam. Qui tenet illam quasi qui apprehendit scorpionem.
[interlinear gloss: id est hereticorum synagoga dolo et nequitia plena.]
Mulier ebriosa ira magna
[interlinear gloss: id est quia iniquitati eius succedet pena et damnatio perpetua in turpitudine erroris]
et contumelia et turpitudo illius non tegetur.
[interlinear gloss: id est manifesta fiet]
Fornicatio mulieris in extollentia oculorum et in palpebris illius agnoscetur.
[interlinear gloss: id est que vix ab amatoribus est diligenter]
In filia non avertente se
[interlinear gloss: id est animam adhibe]
firma custodiam
[interlinear gloss: id est opportunitatem temporis]
ne inventa occasione
[interlinear gloss: id est in aliquo scelere]
abutatur se. Ab omni irreverentia oculis cave et ne mireris si te neglexerit.
[interlinear gloss: id est concupiscentia carnis]
Sicut viator sitiens ad fontem os aperiet et ab omni aqua
[interlinear gloss: id est superbiam vite]
proxima bibet et contra omnem palum sedebit
[interlinear gloss: id est concupiscentia oculorum]
et contra omnem sagittam aperiet pharetram

Id est potiores ecclesie qui confitentur se nosse deum. factis autem negant.

Tolerabilis est corporalis mors quam mentium sustinere penam peccati.

Quia zelo et invidia contra unitatem pugnant dolorem et luctum ecclesie irrogant.

Anima. i. gentilitas heretica pravitate accepta blasphemias spargit semper ad nocendum concupiscentibus prava.

In sapientia stultorum. Sicut enim bruta animalia nesciunt discernere inter amicum et inimicum: et inter bonum et malum: ita insipientes ignorant distantiam catholice doctrine et heretice. Sed veris et falsis doctoribus obediunt contra quos debent. et alibi statim eam sequitur: sicut bos ad victimam. et quasi agnus lasciviens. et ignorat quod ad victimam pertrahitur. Sed hereticorum astucia non aperta fronte sed dolose incautos decipit.

Fornicatio mulieris. i. e. per hec terna curiositatem humane mentis ostendit que semper prona est in malum. unde omne quod in mundo est concupiscentia carnis est. et concupiscentia oculorum et superbia vite. in his tribus omnia vicia concluduntur. concupiscentia enim carnis est hoc quid ad voluptatem corporis pertinet. ut cibus potus concubitus. concupiscentia oculorum omnis curiositas. sicut in turpi spectaculo in acquirendis superfluis et cognoscendis et carpendis proximorum viciis. Superbia vite est cum quis honores iactat et per elationem inane glorie. et parrogantiam delectatur. per concupiscentiam carnis temptatus est adam. cum de ligno vetito comedisset

Hereticis scorpioni similatur qui cauda venenum infundit non ore.

Habitum meretricis decernit que motu corporis et nutu oculorum ostendit libidinem. mistice autem hereticum significat qui in superbia sensus et iactantia et laborum fornicationem iactat suam. ut novi tantum amatores facilius attrahat pruriente auribus qui a veritate auditum avertunt et ad fabulas convertuntur.

a. d. th. s. d. concupiscentia
concupiscentia oculorum superbia vite.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q̃ si liber doctore uel xpm
le delectabit uirum suum. et ossa il-
q̃ eccle
lius impinguabit. disciplina il-
mun dante domum dei est
lius datum dei est. Mulier sensata
q̃ euangelium et legis et sinagoge. q̃ ecclesia que fide
et tacita non est inmutatio erudite anime. gratia super gratiam muli-
saluator et eam custodit. q̃ oper. s. mundi et tanie celestis. q̃ a xpo sue
er sancta. et pudorata. omnis autem ponderatio non est digna con-
uite desponsata in spirituali sancta. q̃ uirtutis que splendor in se h mulieris
tinentis anime. Sicut sol oriens in mundo in altissimis
dei: sic mulieris bone species in or-
ecclesie per totum orbem dilatate
namentum domus eius. lucerna splen-
q̃ euangelice doctrine. q̃ ecclesie
dens super candelabrum sanctum. et species fa-
ciei super etatem stabi-
lem. columpne au-
q̃ in mentibus predicatores
ree super bases ar-
predicando super catholice fidei stabilitate firmate
genteas. et pedes firmi super plantas
q̃ predicatoris apostoli et euangeliste
stabilis mulieris. fundamenta eterna
q̃ xpm. q̃ id. et transplantante
super petram solidam. et mandata
q̃ ecclesie
dei in corde mulieris sancte. In duobus contristatum est cor meum
q̃ multa sustinuit per xpo. q̃ fita ad aduersitate
et in tercio iracundia mihi aduenit. Vir bellator deficiens per
q̃ mentis. q̃ doctor catholice. q̃ iste
inopiam. et uir sensatus contemptus. et qui transgreditur
q̃ reseruat s. peccatis periturus
a iusticia ad peccatum. deus parauit eum
ad rumpheam. due species difficiles
et periculose mihi apparuerunt. difficile
q̃ mendacii crimine
exuitur negocians a negligentia
et non iustificabitur caupo a peccatis la-

Glosses (right column):

am unde cum adderet eam sic dixit.

Caritate. unde qui seruat mandata mea ille est qui diligit me et diligetur a patre meo.

Quia sapientia dei animas electorum imbuit et tribuit eis custodiam oris et efficaciam operis nec eos a se declinare permittit. ex quo omnis qui natus est ex deo non peccat. fidem. scilicet uno lando. uel caritatem. quia semen dei .i. uerbum quo renatus est in se habet.

Doctores sapientia fulgentes sicut bases argenteas locantur cum in sancta scriptura predicatione sua ignuntur.

Florat sapientia stulticiam humanis sensibus. qui per fragilitatem carnis et dementiam cordis ignorat electionem rei melioris. uel deserto tramite ueritatis. sequitur de uita errores.

Qui fide catholica imbutus deserit fidei regulam et nititur ad prauitatem hereticam.

Actuum h pessimi non res honesta deputatur. ille negotiator abhominandus qui per inmoderatam ambitionem mentem suam plus putrido lo- peratam merito.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Hanc corruptionem experitur angustia avari. cum eque incedit decere quod habet et quod non habet. dum timet amittere quod possidet et aliena rapere incessanter ardet semper cum sollicitudo torquet. et in futuro pena eterna manet.

deliquerunt. et qui querit locupletari avertit oculum suum. Sicut in medio compaginis lapidum palus figitur. sic et inter medium venditionis et emptionis angustiabitur peccatum. Conteretur cum delinquente delictum. Si non in timore domini tenueris te instanter cito subvertetur domus tua. Sicut in percussura cribri remanebit pulvis. sic aporia hominis in cogitatu illius.

Sicut cribrum grana a paleis secernit. ita timor dei sordidas cogitationes a corde repellit. potest quod in cribro sathane temptatio intelligi. unde Sathanas expetivit vos ut cribraret sicut triticum.

Vasa figuli probat fornax. et homines iustos temptatio tribulationis. Sicut rusticatio de ligno ostendit fructum illius. sic verbum ex cogitatu hominis cordis. Ante sermonem non collaudes virum. hec enim temptatio est hominum.

Unaqueque arbor ex fructu suo cognoscitur. et bonus homo de bono thesauro cordis sui profert bonum. malus autem malum. ex habundantia enim cordis os loquitur. cultura quoque ligni in fructu manifestatur qualitate eius.

Si sequaris iustitiam apprehendes illam. et indues quasi poderem honoris. et inhabitabis cum illa. et proteget te in sempiternum.

Quia sermo indicat cogitationem. et nemo laudet eum quem manifestatio indicis non cognovit laude dignum. potest autem sermo de bono opere accipi. ut veniamus ante operationem opera laudemus. unde non laudes ante mortem quemquam.

In die agnitionis invenies firmamentum. Volatilia ad sibi similia conveniunt. et veritas ad eos qui operantur illam revertetur. Leo venationi insidiatur semper. sic peccata operantibus iniquitatem. Homo sanctus in sapientia manet sicut sol. nam stultus sicut luna mutatur.

Temperantia et cautela loquendi docet. quia inconsiderata locutio sepe ...

In medio insensatorum serva verbum tempori. in medio autem cogitantium assi[duus]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

odiosa, et risus illorum in deliciis peccati. Loquela multum iurans obripilationem capiti statuet, et irreverentia ipsius obturatio aurium. Effusio sanguinis in rixa superborum, et maledictio illorum auditus gravis. Qui denudat archana amici fidem perdit, et non inveniet amicum ad animum suum. Dilige proximum et coniungere fide cum illo. Quod si denudaveris absconsa illius, non persequeris post eum. Sicut enim homo qui perdit amicum suum, sic qui perdit amicitiam proximi sui. Et sicut qui dimittit avem de manu sua, sic reliquisti proximum tuum, et non eum capies. Non illum sequeris, quoniam longe abest; effugit enim quasi caprea de laqueo, quoniam vulnerata est anima eius. Ultra eum non poteris colligare; et maledicti est concordatio. Denudare autem amici misteria desperatio est anime infelicis. Annuens oculo fabricat iniqua, et nemo eum abiciet. In conspectu oculorum tuorum condulcabit os suum, et super sermones tuos admirabitur; novissime autem pervertet os suum, et in verbis suis dabit scandalum. Multa audivi, et non coequavi ei, et dominus odiet illum. Qui in altum mittit lapidem super caput eius cadet, et plaga dolosi dividet vulnera. Qui foveam fodit incidet in eam, et qui statuit lapidem proximo offendet in eo, et qui laqueum alio ponit peribit in illo.

docuerit sic hominibus, hic magnus vocabitur in regno celorum.

Quia sic actio eorum boni scientia, et loquela ad maledicendum prona audiendum gravis.

Qui denudat archana etc. Ostendit in quo maxime leditur amicitia, in malo scilicet proditionis, que fidem scilicet perdit, nec amicicie equitatem custodit, et id dissipat caritatem.

Procedens in contumeliam morum ostendit qui dolose et fictis signis et nutibus malo perseverat, quia nemo eum abiciet. Reprehendit hereticos qui nomine vel sanctitatis qui insidi et proditores sunt, de quibus in proverbiis scriptum est: homo apostata vir inutilis graditur ore perverso, annuit oculis, terit pede etc.

Quia non perpiciet quam vanae dicenda est.

apolica. unde illud dr̄ se ypm. ypm devolvetur. & n̄ agnoscet unde
adveniat illi. illusio & improperiū superbor & vindicta. sicut leo in
sidiabitur illi. laqueo peribunt qui oblectantur casu iustor. do
lor aūt consumet illos antequam moriantur. ira & furor utraque ex
XXVIII ecrabilia sunt. & vir peccator continens erit illor. Qui vindicari
vult a dn̄o inveniet vindictam. & peccata illius servans serva
bit. relinque proximo tuo nocenti te & tunc deprecanti tibi peccata sol
ventur. homo homini servat iram. & a deo querit medelam. in hominem simile
sibi n̄ habet misericordiam. & pro peccatis suis deprecatur. ipse dum caro sit re
servat iram & propiciationem petit a deo. quis exorabit pro de
lictis illius. Memento novissimorum & desine inimicari. tabi
tudo enim & mors imminent in mandatis. memorare timorem

Qui timet dn̄m iram vel furorem compescit. & n̄ obliviscitur testamenti dei quod ait. dimittite & dimittetur vobis

dn̄i. & n̄ irascaris proximo. memo
rare testamentum altissimi. & despice
ignorantiam proximi. Abstine te a lite & minues peccata. homo enim
iracundus incendit litem & vir peccator turbabit amicos. & in
medio pace habentium immittit inimiciciam. Secundum enim ligna sil
ve, sic ignis exardescit. & secundum virtutem hominis sic iracundia illius
erit. & secundum suam substantiam exaltabit iram suam. certamen festina
tum incendet ignem. & lis festinans effundet sanguinem. & lin
gua testificans adducet mortem. Si sufflaveris quasi ignis
exardebit. & si expueris super illam extinguetur. utraque ex ore proficis
cuntur. Susurro & bilinguis ma

Indiscreta actio . . . nolle esse iustum nimis ne plus sapias quam necesse

(c) 2006 Ministerio de Cultura

pacem habentes. Lingua tertia multos commovit et dispersit illos de gente in gentem. civitates muratas divitum destruxit et domos magnatorum effodit. virtutes populorum concidit et gentes fortes dissolvit.

Lingua tertia mulieres muratas eiecit et privavit illas laboribus suis. qui respicit illam non habebit requiem nec habebit amicum in quo requiescat. Flagelli plaga livorem facit. plaga autem linguae comminuet ossa. multi ceciderunt in ore gladii. sed non sic quasi qui interierunt per linguam suam. Beatus qui tectus est a lingua nequam qui in iracundiam illius non transivit et qui non attraxit iugum eius et in vinculis illius non est ligatus. iugum enim illius iugum ferreum est et vinculum illius vinculum aereum est. mors illius mors nequissima et utilis potius infernus quam illa. perseverantia illius non permanebit sed obtinebit vias iniustorum. in flamma sua non comburet iustos. qui relinquunt deum incident in illam et exardebit in illis et non extinguetur et inmittetur in illos quasi leo et quasi pardus ledet illos. Sepi aures tuas spinis et noli audire linguam nequam et ori tuo facito ostia et seras auribus tuis.

Aurum tuum et argentum tuum confla et verbis tuis facito stateram

---

Immoderata cupiditas ardorem furoris et exardescit effusione sanguinis.

Heretica doctrina que nec veteri nec novo testamento concordat et auditorum corda turbat et de gente in gentem per gens seditionem excitat.

Quia fidem turbavit sine qua impossibile est placere deo.

Peior est interitus anime quam occidunt heretici quam quibus cruciatus corporis.

Beatus qui non consentit hereticis et eorum eloquentia non subiit quia sic alienus est ab eorum malicia et separatur a pena.

Postquam malum lingue excurrit ad doctrinam auditoris se convertit.

et cadas in conspectu inimicorum insidiantium tibi. et sit casus tuus insanabilis in mortem.

XXIX Qui facit misericordiam fenerat proximo suo et qui prevalet manu mandata servat. Fenerare proximo tuo in tempore necessitatis illius. et iterum redde proximo tuo in tempore illius. Confirma verbum et fideliter age cum illo et in omni tempore invenies quod necessarium est. Multi quasi inventionem estimaverunt fenus. et prestiterunt molestiam his qui se adiuverunt. donec accipiant osculantur manus dantis et in promissionibus humiliant vocem suam. et in tempore redditionis postulabit tempus. et loquetur verba tedii. et murmurationum. et tempus causabitur. Si autem potuerit reddere adversabitur. Solidi vix reddet dimidium. et computabit illud quasi inventionem. Sin autem fraudabit illum pecunia sua. et possidebit illum inimicum gratis. et convicia et maledicta reddet illi. et pro honore et beneficio reddet illi contumeliam. multi non causa nequitie non fenerati sunt sed fraudari gratis timuerunt. Verumtamen super humilem animo fortior esto. et pro elemosina non trahas illum. Propter mandatum assume pauperem. et propter inopiam eius ne dimittas eum vacuum. Perde pecuniam propter fratrem et amicum et non abscondas illam sub lapide in perditionem. Pone thesaurum tuum in preceptis altissimi et proderit tibi magis

Huiusmodi morbum melius curat timor dei qui eius domini est semper presentem premeditur neminem fraudare intendit.

Illos notat qui neminem ledere volunt sed propter timorem perdendi rerum prodesse nolunt. et quos dicitur: nolite thesaurizare vobis thesauros in terra. et c.

Omnibus indigentibus misericordia est facienda nec pro avaricia caritas proximi amittenda. qui enim viderit fratrem suum necesse habentem et clauserit viscera sua ab eo quomodo caritas dei manet in eo.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

hec pro te exorabit ab omni malo. elemosina viri quasi saccu-
lus cum ipso. et gratiam hominis quasi pupillam conservabit. et postea
consurget et retribuet illis retributionem. unicuique in caput illorum.
Sicut scutum potentis et sicut lancea adversus inimicum tuum
pugnabit. Vir bonus fidem facit pro proximo suo et qui
perdiderit confusionem derelinquet sibi.
Gratiam fideiussoris ne obliviscaris.
dedit enim pro te animam suam. Repromis-
sorem fugit peccator et immundus.
Bona verba repromissoris sibi ascri-
bit peccator. et ingratus sensu derelinquet
liberantem se. Vir repromittit de proximo suo et cum perdide-
rit reverentiam derelinquetur ab eo. Repromissio nequissima mul-
tos perdidit dirigentes. et commovit illos quasi fluctus maris. Viros
potentes gyrans migrare fecit. et vagati sunt in gentibus alienis.
Peccator transgrediens mandatum domini
incidet in promissionem nequam. et qui co-
natur multa agere incidet in iudicium.
Recupera proximum tuum secundum
virtutem tuam. et attende tibi ne inci-
das. Initium vite hominis panis et aqua. et
vestimentum. et domus protegens tur-
pitudinem. Melior est victus paup-

Magis valet elemosina contra inimicum ia-
cula quam aurea frena quia hec dili-
git
via illa certissima parit vic-
toriam ut absorbeatur mors in
victoria.

Doctorem. scilicet qui pro fide et bo-
nis operibus promittit vitam eternam.

Hec verba pelagiana reprehendit
qui liberum arbitrium gratie pre-
ponit cum per solam gratiam libe-
rentur electi.

Iste qui veritatem fidei et sinceritatem
legis non custodit. sed implicatur
erroribus variis.

Frugalitatem docet et parsimoniam. et
ut temperantes simus in victu et ve-
stitu. et honesti moribus. largi in suscipi-
endis fratribus. in principio enim non fuit
tanta luxuria cibi et potus. tanta
ambitio vestium et curruum et palatiorum.
Unde in principio pomis arborum
et holeribus herbarum vivebant antiqui
et dominus primis parentibus tunicas pel-
liceas post peccatum fecit.

Ad ... melius est ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

sumere quam splendidas epulas cum fatigatione in incertis locis quaerere. Allegorice vero: melior est victus spiritualis sensus qui sub illo regimine littere a puero ipso in ecclesie unitate catholica habetur quam ambitio se deliciis philosophorum quasi indutis liberis sub incerta opinione continere ubi labor et superflua cura.

Sufficiat tibi quod habes nec superflue quaeras quae adipisci non vales. Unde quidam sapientium ait: melius est tibi non habere quae cupias quam imprudenter perdere quae non habes. Et alibi: melius est nomen bonum quam delicie multe.

Transi hospes et cetera. Qui in quo aliquo delectaris hospitio redi ad propria et de labore tuo te et alios pasce. Noli de aliena domo pastum et superfluum quaerere. Sufficiat tibi susceptio proximorum.

splendide in peregre sine domicilio. Minimum pro magno placeat tibi et improperium [quod tuum est habi-] peregrinationis non audies. Vita nequam [qui est et ostiatim vel transire de domo in domum] hospitandi de domo in domum et ubi [quia diffi(ci)le securitate intra se] hospitabitur non fiducialiter aget nec [in domo aliena] aperiet os. Hospitabitur et [simul cum domino] pascet et potabit ingratos et ad haec amara [ad propria] audiet. Transi hospes et orna mensam et quae in manu habes ciba ceteros. Exi a facie honoris amicorum meorum necessitudine domus meae. Hospitio mihi factus est frater. Gravia haec homini habenti sensum: correptio domus et improperium feneratoris.

Improperium. Mistice autem monentur viri ecclesiastici in domo ecclesie assidue manere non post pabulum sapientie habere. Neminem philosophos vel hereticos periculose hospitando secularis sapientie doctrinam quaerat et non inveniat. Insinuatio autem ex commune eorum confusionis improperium sustineat.

XXX

Qui diligit filium suum assiduat illi flagella ut laetetur in novissimo [corripiendo doctrina] [sana doctrina] [disciplina] [non solum laude sed] suo et non palpet proximorum ostia. Qui docet filium suum laudabitur [potiorem gloriam habebit in conspectu Dei] in illo et in medio domesticorum in illo gloriabitur. Qui docet filium suum in zelum mittit inimicum et in medio amicorum gloriabitur in illo. Mortuus [spiritualis] est pater illius et quasi non est mortuus. [qui eum sensu et doctrina representat] Similem enim reliquit sibi post se. In vita [pater filium bonum] sua vidit et laetatus est in illo; in obitu suo non est contristatus nec confusus

Patres tam carnales quam spirituales monet ut filios suos diligenter erudiant ut honeste vivant, nec lasciviendo per aliorum dogmata discurrant.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et amicis reddentem gratiam. pro animabus filiorum colligabit vulnera sua. et super omnem vocem turbabuntur viscera eius. Equus indomitus evadet durus: et filius remissus evadet preceps. Lacta filium et paventem te faciet: lude cum eo et contristabit te. Non corrideas illi ne doleas. et in novissimo obstupescant dentes tui. Non des illi potestatem in iuventute. et ne despicias cogitatus illius. Curva cervicem eius in iuventute. et tunde latera eius dum infans est. ne forte induret et non credat tibi. et erit tibi dolor anime. Doce filium tuum et operare in illo ne in turpitudinem illius offendas. Melior est pauper sanus et fortis viribus quam dives imbecillis et flagellatus malicia. Salus anime in sanctitate iusticie. et melior omni auro et argento. et corpus validum quam census immensus. Non est census super censum salutis corporis et non est oblectamentum super cordis gaudium. Melior est mors quam vita amara et requies eterna quam languor perseverans. Bona abscondita in ore clauso quasi appositiones epularum circumposite sepulchro. Quid proderit libatio idolo? nec enim manducabit nec odorabit. Sic effugabitur a domino portans mercedes

Equus indomitus in preceptum vadit. filius indisciplinatus in pessima ruit. docet quod spirituales patres ut filios suos erudiant et corrigant ne eis immoderate frena relaxant ne cadant in turpitudine viciorum et ipsi ignorantia sustineant sempiternam.

Dulcis est somnus operanti sive minimum comedat sive parum. Saturitas autem divitis non sinit eum dormire.

Quod est de vera sapientia in caritate non ficta et redemptione divina.

Contra eos loquitur qui talentum sibi absconderunt quorum scientia viventibus inutilis sicut epule mortuis.

Unde magis laudavi mortuos quam viventes et ... qui in hac vita premunt mortales.

Quod nec sentit nec sapit. os habent et non loquentur oculos habent et non videbunt aures habent et non audient etc.

Sicut spado si facit ad ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

congrua et inutilis.

miscens sic spiritu sancto replecens virginem
et suspirans. Tristiciam non des anime tue. et non affligas temet
ipsum in consilio tuo. Iocunditas cordis. hec est vita hominis. et thesau
rus sine defectione sanctitatis. et exultatio viri longevitas. Mise
rere anime tue placens deo. et contine. et congrega cor tuum in
sanctitate eius. et tristiciam longe expelle a te. multos enim occidit tri

Non potest esse utilitas in bono rum operum sterilitas.

Vir sanguinum non dimidiabit dies suos. i. perpetuitatem quam sibi promittunt non possunt hic consequi.

sticia et non est utilitas in illa. Zelus
et iracundia minuent dies. et ante
tempus senectam adducet cogitatus.
Splendidum cor bonum in epulis. e
XXXI pule enim illius diligenter fiunt. Vigilia honestatis tabefaciet
carnes. et cogitatus illius auferet somnum. cogitatus pre
scientie avertet sensum. et infirmitas gravis sobriam facit
animam. Laboravit dives in congregatione substantie. et in requie sua
replebitur bonis suis. Laboravit pauper in diminutione victus
et in fine inops fit. Qui diligit aurum non iustificabitur
et qui insequitur consumptionem replebitur ex ea. multi da
ti sunt in auri casus. et facta est in specie ipsius perditio illorum. lignum
offensionis est aurum sacrificantium.
Ve illis qui sectantur illud. et omnis im
prudens deperiet in illo. Beatus est
dives qui inventus est sine macula. et
qui post aurum non abiit nec speravit

Fecit adam in ligno vetito transgressus decorem sibi altitudinem sperans: sic amatores auri divitiarum errorum simulacris servientes animas suas quasi sacrificando demonibus immolant: ut plurima possideant. Potest allegorice in hereticorum et philosophorum doctrina accipi que splendore eloquentie nitet et curiosos seducit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

q virtutibus studendo vitia declinando · q vel quis · q in amore dei ·
enim mirabilia in vita sua. qui probatus in illo et perfectus in
q qui fecit · q per liberum arbitrium · q preceptum dei ·
ventus est: et erit illi gloria eterna. qui potuit transgredi et non est
q instigatione incitamento · q conservata ad retributionem ·
transgressus et facere mala et non fecit. Ideo stabilita sunt bona
q predicando ·
illius in domino. et elemosinas illius enarrabit
omnis ecclesia sanctorum. Supra mensam
magnam sedisti. non aperias super illam fa
q ficta ·
ucem tuam prior. Non dicas sic mul
ta sunt que super illam sunt. Memento quoniam ma
lus est oculus nequam. Nequius oculo quid
q in futura ultione · q quoniam latet revelante
creatum est: Ideo ab omni facie sua lacrimabitur cum viderit. Ne
videte ·
extendas manum tuam prior. et in
q diaboli · q errore ·
vidia contaminatus erubescas. Ne compri
q in quo est luxuria · vel ut non sapere plus sapias quam
maris in convivio. Intellige que
oportet sapere ·
sunt proximi tui ex te ipso. Utere quasi ho
mo frugi his que tibi apponuntur ut non
cum manducaveris multum odio habea
ris. Cessa prior causa discipline. et noli
nimius esse ne forte offendas. Et si in
medio multorum sedisti prior illis ne extendas manum tuam ne pri
q tenuis victus eam aiebat quia corpori vel est · sufficit quod esse ·
or poscas bibere. Quam sufficiens est homini erudito vi
num exiguum. et in dormiendo non laborabis in illo. et non
q dolorem · q quia · q cum animi est spiritus
senties laborem. Vigilia et cole
ra et tortura viro infrunito. Sop
q dolorosa ·
le spiritum moderate utile est tam corpori quam anime in moderate enim in sanguine fac ·
e a deo distinguntur anima cum et turbatio maxima et poena tortura ·

Essentiam quam in heresia maculare cre
dunt quorum intentione tamen nequit
ius inveniuntur.

Supra mensam magnam et cetera. ad litteram
continentiam et temperantiam docet et mi
stice ut in lege domini simus cauti et
prudenti mensa cum magna est copia
scripturarum non debemus esse praeceps · sed
aliquid non sine doctore rapiamus
sed secundum doctorum vitam teneamus ·

Quasi ne presumptione aliquid agas. vel
antequam discas ad scribendum manum
mittas.

In iudicio cum dixerit iudex discedite
a me qui operamini iniquitatem ·

Utere quasi et cetera. Quasi sobrietatem dili
ge temperanter age. et ne quid nimis
ne in scandalum auditoris incidas
convenit quod christiano ante omnia humili
tatem diligere in lectione scripture
cautum esse rectam fidem tenere modum
in scientia servare et caritatis regulam
ut placitus sit coram deo et hominibus ·

Salubrior est somnus in parvo
victu. Invisiter autem qui sobrius
est in spirituali vino in contemplatione
ne neirans quiescit usque in

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Monet nos ne corporis pondere vel sic bene operemur ut mandata dei custodientes requiem inveniamus animabus.

Et vome et re. te. et c. Audivitur a viro medico quod vomitus stomachum purgat coleram minuit tristicie autem qui transgreditur mensuram et gravatur carnalibus deliciis per confessionem peccati feditatem evomat et per corporis castigationem ad sanitatem redeat.

Ad laudem ad eleemosinam invitat quia qui seminat in benedictionibus de benedictionibus et metet. Tristicie autem qui panem verbi fidelis dispensat et testimonium veritatis si occulta in presenti et in futuro benedicetur.

dormiet usque mane et anima illius cum
ipso delectabitur. (in eterna beatitudine) Et si coactus fueris
in edendo multum surge e medio. et
vome. et refrigerabit te et non adduces
corpori tuo infirmitatem. Audi
me fili et ne spernas me. et in novissimo
mo invenies verba mea. (vel tunc) In omnibus operibus
bus tuis esto velox. (tedy pigricie) et omnis infirmitas
non occurret tibi. Splendidum in panibus
benedicent labia multorum et testimonium veritatis illius
fidele. (doctrina dogmate hereticorum) In nequissimo pane murmurabit civitas. (qui aut cetus) et testimonium
nium (falsitati non esse ignoratus) nequitie illius verum est. (si ebriosos fuge facile enim irascuntur) Diligentes in vino noli provocare.

Idest ebrietas multos subvertit que sensum minuit. iram excitat. libidinem inflammat. et secreta revelat.

Vinum sobrie potatum vitam equivalens non tollit sed sobrietatem et cetera virtutum ornamenta ducit.

multos enim exterminavit vinum. (id est) Ignis (ignis ferrum durum emollit et candescere facit sic vinum corda superborum in flammans ad vicium impellit) probat ferrum durum sic vinum
corda superborum arguet in ebrietate
potatum. Equa vita hominibus vinum in sobrietate.
brietate. Si bibas illud moderate eris sobrius. Que est vita que mi
nuitur vino. (id est per sensum minuendo egritudinem ingerendo vel ebrietas vel etiam ferrugnis ad aliquam hominis) Quid defraudat vitam mors? Vinum in iocunditatem
(dei sed non ad ebrietatem) tatem creatum est non in ebrietate ab initio. (id est idem rerum ut sancti memoriam signat) Exultatio anime et cordis
vinum moderate potatum. Sanitas animi
est anime et corporis sobrius potus. Vinum
multum potatum irritationem et iram et

Parit irritationem. iram et ruinas multas ebrietate nata. et amaritudinem anime et animosam offensionem in virtutes minorare. scelerum munera multiplicare.

ruinas multas facit. Amaritudo anime vinum multum potatum.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

XXXII

et faciens vinum. In convivio vini non arguas proximum et non despicias eum in iocunditate illius. Verba improperii non dicas illi et non premas illum in repetendo. Rectorem te posuerunt: noli extolli. esto in illis quasi unus ex ipsis. Curam illorum habe et sic considera et omni cura tua explicita recumbe ut leteris propter illos et ornamentum gratie accipias coronam et dignitatem consequaris congregationis. Loquere maior natu. Decet enim te primum verbum diligenti scientia et non impedias musicam. Ubi auditus non est non effundas sermonem et importune noli extolli in sapientia tua. Gemmula carbunculi in ornamento auri et comparatio musicorum in convivio vini. Sicut in fabricatione auri signum est smaragdi: sic numerus musicorum in iocundo et moderato vino. Audi tacens et pro reverentia accedet tibi bona gratia. Adolescens loquere in tua causa vix. cum necesse fuerit. Si bis interrogatus fueris habeat caput responsum tuum. In multis esto quasi inscius et audi tacens simul et querens. Et loqui in medio magnatorum non presumas. et ubi sunt senes non multum loquaris. Ante grandinem preibit coruscatio et ante verecundiam

Glosses:

Gemmula carbunculi. et cetera. Ante omnium gemmarum principatum tenet carbunculus sic dictus quod igneus ut carbo cuius nec nocte vincitur fulgor. lucet enim in tenebris adeo ut flammas librat ad oculos. hunc comparat auro et musicum melos convivio. Sicut carbunculus duplicat splendorem auri: ita melodia iocunditatem convivii. musice autem aurum significat divinam sapientiam et carbunculus virtutem gratiam. convivium gratiam spiritualem. musica evangelii predicationem. convenit enim divine sapientie fulgor virtutum et spiritualis gratie predicatio verbi.

Smaragdus virore herbas frondesque superat aerem circa se viriditate inficiens. qui mero et viridi perficitur oleo. cuius genera plurima. primi sunt scitici. secundi bactriani. tertii egyptii. hic significat animas in marcessibili fide virentes. Sic ergo in fabricatione auri decorem auget splendor smaragdi: sic eruditionem uti amplificat caritas. nec fidei quod per dilectionem operatur. et misteria domini ac passionis digno venerantur sacramento.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

gemdinis. sic timor gratie iucundi
tatem.

Admonet ne simus tristes vel tar
di in disciplina et meditatione sa
pientie. sed in domum conscientie nos recu
piamus. et ibi sobrie ventilemus
verba scripture. et caveamus ne su
perba cogitatio surrepat nobis. quia non
sufficientes sumus cogitare ali
quid a nobis quasi ex nobis. sed ipsum
benedicamus qui per gratiam nos
fecit et bonis operibus repleuit.

cedet tibi bona gratia. et hora surgendi non
te trices. Precurre autem prior in do
mum tuam. et illic avocare. et illic
lude. et age conceptiones tuas. et non in de
lictis. et verbo superbo. Super his omnibus
benedicito dominum qui fecit te. et inebrian
tem te ab omnibus bonis suis. qui ti
met dominum excipiet doctrinam eius. et qui vigilaverint ad illum invenient
benedictionem. qui querit legem replebitur ab ea. et qui insidiose
agit scandalizabitur in ea. qui timent dominum invenient iudicium
iustum et iustitias quasi lumen accendent. Peccator homo vitabit
correptionem et secundum voluntatem suam inveniet comparationem. Vir
consilii non disperdet intelligentiam. alienus. et superbus non pertime
scet timorem. et postquam fecit cum eo sine consilio et suis

Possunt hec de catholico et heretico ac
cipi. catholicus enim dominum timens omnia
agit docto cum consilio et scripturarum
documento. hereticus vero comparat confidens sa
pientia comparans instar inventionibus
sed cum stultitia eius apparuerit per sanctos
predicatores divinis arguetur sente
ntiis.

insectationibus arguetur. Fili sine
consilio nichil facias. et post factum non pe
nitebis. in via ruine non eas. et non offen
des in lapides. nec credas te vie
laboriose. ne ponas anime tue scandalum. et a filiis tuis ca
ve. et a domesticis tuis attende. in omni opere tuo crede ex fide
anime tue. hoc est enim conservatio mandatorum. qui credit deo atten
XXXIII
dit mandatis. et qui confidit in illo non minorabitur. Timen
ti dominum non occurrent mala. sed in temptatione deus illum conservabit

(c) 2006 Ministerio de Cultura

(gl. in turbine temptationum. l. ecclesie. l. qui enim non credit legi stultus est.)
et non illudetur quasi in procella navis. Homo sensatus credit legi dei.
(gl. quia verax in promissis. l. doctor. scilicet qui ad interrogata novit respondere. l. responsio)
et lex illi fidelis. Qui interrogationem manifestat parabit verbum
(gl. nis. l. premeditando. l. dominum scilicet ut intelligat veritatem. l. digna operatione. l. domini. l. meditando)
et sic deprecatus exaudietur et conservabit disciplinam et tunc respon
(gl. orando orando.)
debit. Precordia fatui quasi rota carri.
et quasi axis versatilis cogitatus illius. Quasi equus
emissarius sic et amicus subsannator sub omni supra sedente hinnit.
Quare dies diem superat et iterum lux lucem et annus annum et sol solem.
A domini scientia separati sunt facto sole et preceptum custodiente per dei sapientiam dividuntur. Et immutabit tempora et dies festos ipsorum. et in illis dies festos celebraverunt ad horam. Ex ipsis exaltavit et magnificavit deus. et ex ipsis posuit in numerum dierum et annos. et omnes homines de solo et ex terra unde creatus est Adam. In multitudine discipline domini separavit eos et immutavit vias eorum. Ex ipsis benedixit et exaltavit et

Sicut rota carri et axis versatilis instabili motu a summis ad ima. ab imis ad superiora vertitur. sic stultorum precordia hereticorum cogitatus semper instabilis. et aliquando hec aliquando illud cogitat. unde stultus ut luna mutatur: et alibi. cor stultorum dissimile erit.

Sic et in amico nulla est conversatio in falso amico nullus equitatis ordo. Sicut enim equus lascivus hinnitu suo dominum suum non discernit vel alienum sic stultus et derisor non discernit hypocritam et fidelem amicum. sed pro ore officia equaliter utrique pandit secreta.

Precepit deus in lege dierum mensium et annorum observantiam et lune. unde sabbatum neomenia phase pentecoste mensis septimus et annus septimus. quinquagesimus iubileo celebrantur ut intelligamus omnia a deo esse ordinata. et maxime placere quod ordine et ratione fit.

Quia superius stultum irriguum quod nullam in rebus distantiam habent ostendit in omnibus rebus ordinem esse decentissimum. dies quod diem superat propter ascendentis solis cursum qui gyrat ad meridiem et flectitur ad aquilonem in estate langiores dies et clariores reddit. et annum lune et aliorum planetarum facit ordinabiliter differre. quia ad hec creatus est cum aliis sideribus ut sint in signa et tempora et dies et annos. secundum solis et lune cursum.

Exaltavit et cetera. id est sua discretione illos distinxit quos pro beneficiis remuneravit. et quibus pro maleficiis dignam mercedem retribuit.

Post dispositionem siderum et ordinem temporum de hominum conditione agit ut intelligamus omnia ordinata esse. omnes homines de solo et ex terra fecit. quia Adam de terra formavit. unde omnis homo originem trahit. sed postquam multiplicari cepit et quidam variis erroribus se applicaverunt separavit

c. xxxiii

(c) 2006 Ministerio de Cultura

na maledictione dampnantur.

In manu sua habet conditor massam humani generis et secundum voluntatem suam vasa fingit nec est qui resistat voluntati eius. tamen omnia iuste et ordinate facit. Scit enim cui debeat misereri secundum prescientiam et predestinationem suam. et quem debeat indurare secundum iusticiam.

Investigator operum dei invenit in ipsis quandam contrarietatem. sed mirabiliter a deo ordinatam. Non est quasi malorum conditor deus qui fecit omnia bona valde nec mortem fecit. nec letatur in perditionem mortuorum. sed universitatis ordinator mirabilis est. status bone scilicet et a deo sunt. vicia que non ex deo [illegible] tacet.

ex ipsis maledixit et humiliavit et convertit illos ad separationem ipsorum. Quasi lutum figuli in manu ipsius plasmare illud et disponere. Omnes vie eius secundum dispositionem eius. sic homo in manu illius qui se fecit. et reddet illi secundum iudicium suum. contra malum bonum est. et contra vitam (vel morte) mors. sic et contra virum iustum peccator. et sic intuere in omnia opera altissimi. duo et duo. unum et unum. Et ego novissimus vigilavi. et quasi qui colligit acinos post vindemiatores in benedictione dei. et ipse speravi. et quasi qui vindemiat replevi torcular. respiciens (vel te) quoniam non mihi soli laboravi sed omnibus exquirentibus disciplinam. Audite me magnates et omnes populi et rectores ecclesie auribus percipite. filio et mulieri. fratri et amico. non des potestatem super te in vita tua. et non dederis alii possessionem tuam. ne forte peniteat te. et depreceris pro illis. dum adhuc superes et aspiras non immutabit te omnis caro. Melius est enim [illegible] ut filii tui te rogent quam te respicere in manus filiorum. in omnibus operibus tuis

Interlinear glosses: vel morte · vel mors vita · [illegible] · vel lector librorum scriptor · vel racemos · vel spiritualium · quia divinam gratiam sicut ceteri predecessores habui et fructum scientie protuli · vel te · querendo meditando scribendo sapientie · quibus [illegible] · [illegible] nem vite et modestiam discipline exhibui.

Omnes communiter admonet ut unusquisque statum suum non obmittat. quia non aliter possunt habere pacem et quietem. qui enim primatus sui auctoritatem prodit in dispositionem et angustiam se mittit. qui autem locum suum sapienter custodit se et suos ad perfectionem virtutis dirigit.

Ad litteram. patres docet ut filios suos regant et cum disciplina nutriant donec veniant ad etatem perfectam. ut digni heredes patrum suorum possint esse. Spiritualiter vero instruit rectores esse in dignitatem suam usque ad finem tenentes et discipulos suos bene nutritos heredes sui laboris relin

(c) 2006 Ministerio de Cultura

in gloriam tuam. in die consummationis
dierum uite tue et in tempore exitus tui
distribue hereditatem tuam. Cibaria et
uirga et honus asino. panis et dis
ciplina et opus seruo. operatur in disci
plina. et requiescere querit. laxa manus
illi et querit libertatem. iugum et lorum cur
uant collum durum et seruum inclinant
operationes assidue. Seruo maliuolo
tortura et compedes. mitte illum in operationem ne uacet. multam enim
maliciam docuit ociositas. In opere constitue eum sic enim decet illum.
quod si non audierit curua illum compedibus et non amplifices super omnem carnem.
Verum sine iudicio nichil facias gra
ue. Si est tibi seruus fidelis sit tibi quasi anima
tua. quasi fratrem sic eum tracta. quoniam in
sanguine anime comparasti eum. Si leseris
eum iniuste. in fugam conuertetur. et tol
lens discesserit quem queras. et in qua
uia queras illum nescis. Vana spes et mendacium insensato uiro — XXXIIII
et sompnia extollunt imprudentes. quasi qui apprehendit um
bram. et persequitur uentum. sic et qui atten
dit ad uisa mendacia. Secundum hoc ui
sio sompniorum ante faciem hominis. Simili

exceptis quod pro aliorum utilitate suscipiunt.

Cibaria et c. Necesse est ut iniqui serui seruitute dominorum suorum comprimantur ne illicita fruantur libertate. In quibus non natura despicienda sit, sed prauitas coercenda ut sciant se subditos esse. Alleg. Recte autem serui sunt qui uiciis seruiunt. qui non uirtute obediunt, ue sibi sunt. Vnde si uos filius liberauerit uere liberi eritis. Nulla enim melior maior ue potestas quam seruire deo cui bene seruit amor. describit quoque qualis esse debeat seruilis nutritura et disciplina. ut habeant scilicet uictum et uestitum et non uagandi ocium.

Bonis seruis legem tradidit dicens. Si ledas seruum bene operantem in ueritate et c. In quo ostenditur quod si beniuoli sint et obedientes ut fratres habendi sunt. Si autem duri et superbi sub disciplina coercendi sunt.

Quia in eo communem naturam debemus diligere. et si necesse fuerit pro eo animam ponere. Non est enim homo persequendus sed uicia.

Quasi qui apprehendit umbram et c. Significat sompnia et fallacia demonum homines sepe ludere. et in errores trahere. nisi caute discernantur. Vnde ab inmundo quid mundabitur? et a mendace quid uerum dicetur?

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Obseruabitis somnia nec diuinationes et cetera. Aliquando autem reuelationes per somnia fiunt. Unde in dialogo Gregorius sacerdoti Petro: quia sex modis tangunt animum imaginationes somniorum. aliquando uentris plenitudine uel inanitate. aliquando illusione. aliquando cogitatione simul et illusione. aliquando reuelatione. aliquando cogitatione simul et reuelatione. duo prima omnes experimento cognoscimus. cetera in scripturis inuenimus. Si etenim somnia per illusionem diaboli fierent nequaquam diceret uir sapiens: multos errare fecerunt somnia et cetera. et alibi: Non augurabimini nec obseruabitis somnia. ualde enim detestabilia somnia ostenduntur que auguriis coniunguntur. quia uero cogitatione simul et illusione somnia fiunt scriptum est: multas curas sequuntur somnia. per reuelationem uero Ioseph se fratribus preferendum somnio uidit. et Ioseph monetur ut tollat in Egyptum puerum et matrem eius. et quia aliquando somnia cogitatione et reuelatione fiunt Daniel Nabuchodonosor uisionem edisserens a radice cogitationis inchoauit. Tu rex cepisti cogitare in stratu tuo quid esset futurum post hec et cetera. difficile igitur somniis credendum est. quia quo impulsu ueniant facile non eluceat. Sancti uero illusiones et reuelationes quodam intimo sapore discernunt ut sciant quid a bono spiritu percipiant uel quid ab illusione patiantur.

quid mundabitur. et a mendace quid uerum dicetur. diuinatio erroris et auguria mendacia. et somnia malefacientium uanitas est. et sicut parturientis cor tuum fantasias patitur nisi ab altissimo fuerit emissa uisitatio. Ne dederis in illis cor tuum. multos enim errare fecerunt somnia et exciderunt sperantes in illis. Sine mendacio consummabitur uerbum legis. et sapientia in ore fidelis complanabitur. qui non temptatus est quid scit. Uir in multis

Sine mendacio. Hortatur credendum esse doctrine sapientie que in ore fidelis uiri complanata sine mendacio consummat uerbum.

tribulationem expertus cogitabit *scripturarum misteria* multa. et qui *aliis instruendis* multa didicit enarrabit

Tribulatione probatur uir. uasa figuli probat fornax et cetera. qui enim uiri tribulationes patiuntur sapientiam seruant fortiorem reddunt et cetera.

Unde benedictus deus qui consolatur nos in omni tribulatione nostra ut possimus consolari eos qui in omni pressura.

intellectum. qui non est expertus *sunt et tribulationem* *mutabilis ... teste ...* pauca recognoscit. qui autem in *bilis est actione uel qui fidei ueritate potius multiplices sequitur ...* multis factus est multiplicabit *cor sectas multis implicatus sequitur* malitiam. Qui temptatus non est qualia scit. qui implanatus est habundabit nequitia. multa *uirtus in infirmitate* uidi errando. et plurimas uerborum consuetudines aliquotiens *perficitur et deus eripuit eos ab omni angustia liberans* *et non derelinquit deus sperantes in se* usque ad mortem periclitatus sum horum causa. et liberatus sum

uoluntas ... *celi deum ...* *deus*

(c) 2006 Ministerio de Cultura

benedicetur. Spes enim illorum in salvantem illos. et oculi domini in diligentes se. Qui timet dominum nichil trepidabit. et non pavebit quoniam ipse est spes eius. Timentis dominum beata est anima eius. Ad quem respicit. et quis est fortitudo eius. Oculi domini super timentes eum. protector potentie firmamentum virtutis. tegimen ardoris. et umbraculum meridiani. deprecatio offensionis. et adiutorium casus. exaltans animam et illuminans oculos. dans sanitatem. et vitam. et benedictionem. Immolantis ex iniquo oblatio est maculata. et non sunt beneplacite subsannationes iniustorum. Dominus solus sustinentibus se in via veritatis et iustitie. Dona iniquorum non probat altissimus nec respicit in oblationibus iniquorum nec in multitudine sacrificiorum eorum propitiabitur peccatis. Qui offert sacrificium ex substantia pauperum quasi qui victimat filium in conspectu patris sui. Panis egentium vita pauperis est. qui defraudat illum homo sanguinis est. Qui aufert in sudore panem quasi qui occidit proximum suum. Qui effundit sanguinem et qui fraudem facit mercenario fratres sunt. Unus edificans

Fugatur ex qui in mente meditatur et humiliter dominum deprecatur et veniam et uberiorem gratiam adipiscitur.

Hoc est quod supra dixit sacrificium de rapina non esse acceptabile. qui offert de rapina incertum sibi edificium virtutum preparat. non enim avaritie attendit et rapine.

Valde detestabile est sacrificium quod oculorum patris dolori comparatur qui dat pensant quanta tribuunt non quanta rapiunt et congregant mercedes et mittunt eas in saccum pertusum. In sacco pertuso mittitur quando pecunia mittitur et non quando amittitur. qui quanta largiuntur inspiciunt et non quanta rapiunt in sacco pertuso mercedes mittunt. ex eas in spe fiducie sue intuentes congerunt et non sentientes perdunt.

In sudore vultus sui pauper acquirit panem quem hunc violenter tollit. quasi qui occidit proximum suum.

Lavamini mundi estote. et cetera. Post lavacrum mundus esse negligit qui post lacrimas vite innocentiam non custodit lavare...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nisi labor. Unus orans et unus maledicens cuius vocem exau-
diet dominus. Qui baptizatur a mortuo et iterum tangit mortuum
quid proficit lavatio eius. Sic homo qui ieiunat in peccatis suis et
iterum eadem faciens quid proficit humiliando se. orationem illius quis ex-

XXXV

Bene orat qui mandata dei servat et sacrificium salutare offert qui munus recte fidei deo exhibet. talis deprecatio coram oculis domini invenit gratiam quia bene operando servat iustitiam.

audiet. Qui conservat verbum multi-
plicat orationem. Salutare sacrifi-
cium est attendere mandatis. et dis-
cedere ab omni iniquitate. et propiciationem litare sacrifici-
i super iniusticias. deprecatio pro peccatis recedere ab iniusticia. Retri-
buet gratiam qui offert similaginem. et qui facit misericordiam offert
sacrificium. Beneplacitum est domino recedere ab iniquitate. et
deprecatio recedere ab iniusticia. Non apparebis ante conspectum
dei vacuus. Hec enim omnia propter mandatum dei fiunt. oblatio ius-
ti impinguat altare. et odor suavitatis est in conspectu altis-
simi. Sacrificium iusti acceptum est. et memoriam eius

Quicquid bono animo non datur gratum apud deum non meretur. homo enim videt in facie, deus autem in corde.

Constitutae primitiae frugum vel primogenitorum principia sunt bonorum operum vel ipsa voluntas que prior est opere. In decimis vero offerendis denarius numerus perfectionem significat quia usque ad ipsum numerus crescit. In decimis quoque perfectionem operum suorum tribuendum ad dominum referre precipimur a quo et boni operis initium et perfectio donatur.

Septies tantum, i. e. perfectam s. remunerationem. Septenarius enim ...

non obliviscetur dominus. bono animo
gloriam redde deo. et non minuas primi-
tias manuum tuarum. in omni dato hy-
larem fac vultum tuum. et in exulta-
tione sanctifica decimas tuas. da al-
tissimo secundum donatum eius. et in bo-
no oculo adinventionem facito ma-
nuum tuarum quoniam retribuens dominus

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Noli offerre munera prava. i. pro peccato apud deum non est cognitio munus. nec persona potentis accipitur, sed dilectio et humilitas cordis. Et non debet offerre sacrificium de iniquitate sed de iusto labore.

accipit personam divitis vel despicit personam pauperis.

Noli offerre munera prava. Non enim suscipiet illa. Et noli inspicere sacrificium iniustum, quoniam dominus iudex est, et non est apud illum gloria personae. Non accipiet dominus personam in pauperem, et deprecationem laesi exaudiet. Non accipiet preces pupilli, nec viduam si effundat loquelam gemitus. Nonne lacrimae viduae ad maxillam descendunt, et exclamatio eius super deducentem eas? A maxilla enim ascendunt usque ad caelum, et dominus exauditor non delectabitur in illis. Qui adorat deum in oblectatione suscipietur, et deprecatio illius usque ad nubes propinquabit. Oratio humiliantis se nubes penetrabit, et donec propinquet non consolabitur, et non discedet donec altissimus aspiciat. Et dominus non elongabit, sed iudicabit iustos, et faciet iudicium, et fortissimus non habebit in illis patientiam, ut contribulet dorsum ipsorum, et gentibus reddet vindictam, donec tollat plenitudinem superborum, et sceptra iniquorum contribulet, donec reddat hominibus secundum actus suos, et secundum opera Adae, et secundum praesumptionem illius, donec iudicet iudicium plebis suae, et oblectabit iustos misericordia sua. Speciosa.

hominis subiectam comprehendit in ternario animam, in quaternario corpus. Unde: diliges dominum deum tuum ex toto corde et c. Corpus autem de quatuor elementis constat. Potest autem in septenario hominis renovatio figurari, quia corpore incorruptibilis et anima immortalis erit. Per septenarium quoque praesens vita designatur, sicut per octonarium futura. Unde da partes VII nec non et VIII, quia septenario numero praesens tempus volvitur, octavo vero die, i. dominico, Christus resurgens tertiam nobis perpetuam designavit. Per hos quorum denarius, quia ex primo patre et in patre conficitur ternario, i. et quaternario et cum Christo septiformis perficit quos replevit ne solum trinitatis notitiam sed et quatuor principalium virtutum operationem perficit.

Ad superiora respicit affirmans quia deus orationem humilium misericorditer exaudit, qui non cessant donec consolationem accipiant.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

necessaria: sic in tribulatione dei misericordia.

XXXVI

Ex persona fidelium dirigit orationem ad dominum ut illos defendat et inimicos deprimat. ut digne correcti deum verum agnoscant et idola deserant.

quasi imber pluviae in tempore siccitatis. Miserere nostri deus omnium et respice nos. et ostende nobis lucem miserationum tuarum. et immitte timorem tuum

quorum miseretur deus quos in saecula et per numeris orationum.

super gentes quae non exquisierunt te ut cognoscant quia non est deus nisi tu. et

ethnicos qui a Christo alieni fiant amici.

enarrent magnalia tua. Alleva manum tuam super gentes alienas

ut visis miraculis potentiae tuae mutantur ad fidem et de inimicis fiant amici.

ut videant potentiam tuam. Sicut enim in conspectu eorum sanctificatus es in nobis. sic in conspectu nostro magnificaberis in illis ut cognoscant te sicut et nos cognovimus quoniam non est deus praeter te domine. Innova signa et immuta mirabilia. Glorifica manum et brachium dextrum.

Glorifica manum et cetera. optat ut divina maiestas per manum et brachium dextrum. dextrum id est per Christum per quem antiqua miracula facta sunt innovet tempore gratiae. ut veteris legis et novae idem intelligatur esse deus.

excita furorem et effunde iram. extolle adversarium et afflige inimicum.

ut cito veniat Christus. *quia novissima hora est et finis mundi propinquat.*

festina tempus et memento finis. ut

scilicet in adventu filii.

enarrent mirabilia tua. In ira

gehennae. *id est amat animam suam perdet eam.*

flammae devoretur qui salvatur.

qui per se non vult portare crucem.

Significat per adventum Christi auferendum esse diabolum de cordibus hominum cum fortis armatus custodit atrium suum in pace sunt omnia quae possidet.

et qui pessimant plebem tuam

aeternam. *diabolum.* *persecutorum.* *qui dei et ecclesiae.*

inveniant perditionem. contere caput principum et inimicorum

qui soli in mundo putant dominari. *et munitate fidei.* *fideles de gentibus quos*

dicentium. non est alius praeter nos. congrega omnes tri-

signavit iacob. *prodicent alius.*

bus iacob ut cognoscant quia non est deus nisi tu. ut enarrent mag-

qui in fine. *quia deus heres patris.*

nalia tua. et hereditabis eos sicut

fidei. *ecclesiae.*

ab initio. Miserere plebi tuae super

Expleta oratione contra persecutores et contra caput eorum diabolum orat sapientia pro statu ecclesiae et fidelium salute.

credentium. *fideles.*

quam invocatum est nomen tuum. et israel

dominum contemplantis. *quia vidit deum.* *Christo qui est primogenitus mortuorum.*

quem coaequasti primogenito tuo.

Quasi tu exurgens domine misereberis syon. quasi tu. misere. et quasi ut et cetera.

principes regni eius.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Ecclesiam que speculatur gaudium regni celestis.
e. Reple syon inenarrabilibus virtutibus
que miraculorum virtutum.
tuis. et gloria tua populum tuum. Da testimo
Ecclesie que primus sum factura creaturarum in operibus tuis in Christo Ihesu que prophetas adventum Christi pre
nium quia ab initio creature tue sunt. et suscita predicationes quas locu
centes.
ti sunt in nomine tuo prophete priores. Da mer
que adventum filii tui expectantibus. que quam hi pri
cedem domine sustinentibus te. ut prophe
serunt. que adveniat regnum tuum. et cetera.
te tui fideles inveniantur. exaudi orationes
servorum tuorum secundum benedictionem aaron.
que in salute populi
Da populo tuo. et dirige nos in viam ius
populi. que gentes
titie ut sciant omnes qui habitant terram
que tu es deus aspec
tor seculorum. Omne
escam manduca
bit venter. et est cibus cibo melior. Fauces contingunt
cibum fere. et cor insensatum verba mendacia. Cor pravum
dabit tristiciam. et homo peritus resistet
illi. Omne masculum excipiet mu
lier. et est filia melior filio. Species mulieris exhylarat faciem
viri sui. et super omnem concupiscentiam hominis
superducet desiderium. Si est lingua cura
tionis est. et mitigationis et misericordie. non
est vir illi secundum
filios hominum.
Qui possidet m

Gloria scripture in qua predicatur inenarrabiles virtus dei.

Omnes prophete in carnatione Christi dant te stimonium que deus homo sit ecclesiam sibi desponsaret.

Multi reges et prophete voluerunt videre que vos videtis et non viderunt.

Ordinem. scilicet et ritum sacerdotii que deus dedit populo suo quem administret eum populo qui est sacerdos magnus secundum ordinem melchisedech. quando fecit unum regnum et sacerdotes deo nostro secundum benedictionem aaron datur populo dei quem diligere in viam iusticie ut quod aaron figuravit in temporalibus sacrificiis hoc impleat in spiritualibus evangelii.

Postquam petivit vocationem gentium ad fidem Christi premonet habere distinctionem dogmatum ut sic gustus discernit dulcem cibum et amarum sic veram doctrinam discernant et fallacem.

que sancta. scilicet

et post omnia secula que preteritis temporibus

per gratiam Christi fruemur futura.

Que hereticorum.

Quia tota die meditatur in iusticiam. et lingua eius concinnat dolos.

gratia catholica doctrina. que scuto fidei et gladio spiritus que est verbum dei.

que sic ille qui dicit ego pauli. ego apollo. ego vero cephe. ego autem Christi.

que Christi.
que correpta fide et bonis operibus. que a se facit quod esse. que delectatur quia desiderium mea cor sua vere.

Sermonem divinum qui eternam fecundat.

Nulla concupiscentia hominis huic desiderio potest comparari quia fallax gratia et vana est pulcritudo. mulier timens deum ipsa laudabitur.

Christus qui excedit humanam naturam. unde speciosus forma pre filiis hominum. hic enim peccatum non fecit nec inventus est dolus in ore eius.

Christi gratia que per predicationem animas curat et carnis concupiscentiam mitigat hec in ecclesia habundat cuius desiderium est super omnem concupiscentiam hominis quia mea decor virtutum. et pulcritudo doctrine

que ecclesiam Christi scilicet hereditatem vere insula ...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Quia distantia in prosperitate sancte et virtutum operatione. differt enim stella a stella in claritate.

Adiutorium ecclesie est secundum dispensationem christi. unde auxilium meum a domino etc. ipse est initium et columpna et laboris requies.

Quasi requiem et tutelam non habet qui extra ecclesiam est. vel quemcumque per dogmata hereticorum vel philosophorum deflectentem semper in errore erit nec inveniet lumen veritatis.

XXXVI Supra diligentiam exposuit verum amicum et falsum dicens et non permanebit in die tribulationis etc.

Decrescit presumptio sua cum malus se bonum esse simulat cooperiendo aridam maliciam in opera. i. non est pinguedo caritatis vel misericordie.

Verus amicus toto animo diligit et opere perficit. unde non diligamus verbo neque lingua. sed opere et veritate.

Pergula non per amicitia possunt in falsis amicis hereticis intelligi. qui omnia recte facturi quasi auctores consultores cum sint proditores. unde attendite a falsis prophetis etc.

Socer qui apte feminea est cognatus muliebrem et mutabilem ostendit animum suum. et zelus quoque precipue est animarum.

Adhuc docet cautelam omnium hominum in suscipiendis amicis et consiliariis [illegible]

firmamentum. laboris

illi est. et columpna ut requies.

in verbis fidei quod scire potentiam sine fundamento. a demonibus. virtutum

Ubi non est sepes diripietur possessio

quietis extra ecclesiam sive per prava. ecclesia vel que est modica.

et ubi non est mulier ingemiscit

egens. qui credit ei qui non habet nidum et deflectens ubi- cumque obscuraverit quasi succinctus

Ecclesiam ubi electorum anime filios bonorum operum nutriunt. unde invenit sibi passer domum et turtur nidum ubi reponat pullos suos.

tuas. i. incertus.

latro exiliens de civitate in civitatem.

Verum. et falsum amicum hic ostendit

Omnis amicus dicet. et ego amicitiam copulavi. sed est amicus solo no-

magnum malum est et dolendum ubi separantur fides inviolata magnitudine et ubi amicitia frangitur

mine amicus. Sine tristitia inest usque ad mortem. Sodalis autem

corpora per voluptate. de mala. i. voluntate creatura

et amicus ad inimicitiam convertentur. o presumptio nequissima.

unde creata es cooperire aridam nequitiam

qui decipit. et se ipsum. falsus.

ciam et dolositate illius. Sodalis

voluptates

amicos iocundabitur in oblectationibus et in die tribulationis adversarius erit. Sodalis amico condolet causa ventris. et contra

in necessitatibus.

hostem accipiet scutum. Non obliviscaris amici tui in animo tuo. et non immemor sis illius in operibus tuis. Noli consiliari cum socero tuo. et a zelantibus te abscon-

multi sunt amici et consiliarii vinci de mille.

de consilium. Omnis consiliarius prodit

qui diligit facere quod deo placet quod est consilium unicum

consilium sed est consiliarius in semet

[illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

tua. Prius scito q(uae) sit illi(us) necessitas. et ip(s)e in animo suo cogitabit ne forte mittat sude(m) in t(er)ram et dicat t(ibi). bona via tua est. et stet e co(n)t(ra)rio vide(re) q(ui)d t(ibi) eveniat. Cu(m) viro irreligioso tracta de s(an)c(t)itate. et cu(m) iniusto de iusticia.

(Unde Ieremias: Unusquisque a proximo suo se custodiat.)

(Diversas species consiliariorum enumerat, in quibus plures personas notavit, que a veritate discordant. Unde precepit cum talibus non esse consiliandum. quorum enim non convenerit corda et actus consilium perdidit. Providencia est quod consiliarius prudentia, fides, voluntas et religio.)

cu(m) muliere de his q(uae) emulat(ur). cu(m) timido de bello. cu(m) negociatore de traiectione. cu(m) emptore. de venditio(n)e. cu(m) viro livido de gra(tia)cis agendis. cu(m) impio de pietate. cu(m) inhonesto de honestate. cu(m) op(er)ario agrario de o(mn)i op(er)e cu(m) op(er)ario annuali de (con)su(m)matio(n)e anni cu(m) servo pigro de multa op(er)atione. Non attendas his in o(mn)i (con)silio s(ed) cu(m) viro s(an)c(t)o assiduus esto. q(ue)mcu(m)q(ue) cognoveris observan-tem timore(m) dei. cui(us) a(n)i(m)a est s(e)c(un)d(u)m a(n)i(m)am tua(m). qui cu(m) tituba-verit in tenebris n(on) (con)dolebit t(ibi). et cor boni (con)silii statue tecu(m). non est en(im) t(ibi) aliud plus illo. a(n)i(m)a s(an)c(t)i viri a(n)nu(n)tiat aliq(ua)n(do) v(er)a q(ua)m septe(m) circu(m)spectores sede(n)tes in excelsum ad speculandum.

(Consiliatorum diversitate ostensa, attingit eminentiam humane sapientie, sed excellat scientia a Deo s(an)c(t)o infusa.)

(Quia de lingua procedat de bonis malis et doctoribus continuat.)

et in his o(mn)ib(us) dep(re)care altissimu(m) ut dirigat in v(er)itate via(m) tua(m). an(te) o(mn)ia op(er)a verbum verax precedat te. et ante omne(m) actum (con)silium stabile. Verbum nequam i(m)mutabit cor ex quo partes quatuor oriunt(ur). bonu(m) et malu(m). vita et mors

Glosses: q(uod) amico — q(uod) filiatam — q(ui) relinquens timorem dei — q(uod) in fide — q(uod) vicior — q(uod) an(te) o(mn)ia — q(uod) ubi alius factor — q(uod) ph(il)osophi vel ... — magna — q(uod) ... speculatorum — q(uod) cogitacio ... — q(uod) o(mn)ia fac cu(m) (con)silio — q(uod) (con)silium malum — q(uod) predicando mala — q(uod) (con)silium — q(uod) v(er)ba cordis — q(uod) (con)silium renunciato — q(uod) ... — q(uod) stupendum — pecc(at)i mors — q(uod) q(uia) p(er) lingua(m) secreta cordis pandu(n)t(ur). mors en(im) et vita in manib(us) lingue. — q(uod) in scriptura s(an)c(t)a — q(uod) q(ui) inde mer(etur) — eodem accipiet cibatum

et anime sue suavis est. qui sophistice loquitur odibilis est.
in omni re defraudabitur. non est illi data a domino gratia. omni enim sapientia
defraudatus est. Est sapiens anime sue, et fructus sensus illius
laudabilis. vir sapiens plebem suam erudit et fructus sensus
illius laudabiles sunt. vir sapiens implebitur benedictionibus et viden-

Presens vita hominum in numero non est apud deum. unde breves dies hominis sunt. numerus mensium apud te est.

tes illum laudabunt. vita viri in
numero dierum. dies autem israel innumera-
biles sunt. Sapiens in populo hereditabit honorem
et nomen illius erit vivens in eternum. Fili in vita tua tempta
animam tuam et si fuerit nequam non des illi potestatem. non enim omnia
omnibus expediunt. et non omni anime omne genus placet. Noli avi-

Iuxta hystoriam parcimoniam laudat. crapulam vituperat que ad infirmitatem provocat devorantem. mistice nos admonet ut in spiritualibus simus temperantes. unde mel invenisti. comede quod sufficit et cetera. et alibi non plus sapere quam oportet sapere.

Discretos vult nos esse in omnibus quia opera dei bona sunt valde. unde non debemus ea spernere que constat creatorem ad utilitatem nostram fecisse.

XXXVIII.

Sunt corporales medici. sunt et spirituales. corporales medici corpora. spirituales curant animas. utrique honorandi. sed spirituales preferendi.

dus esse in omni epulatione et non te
effundas super omnem escam. in multis
enim escis erit infirmitas. et aviditas
appropinquabit usque ad choleram. propter cra-
pulam multi obierunt. qui autem
abstinens est adiciet vitam. Ho-
nora medicum propter necessitatem. etenim
creavit illum altissimus. a deo est enim
omnis medela. et a rege accipiet dona-
tionem. disciplina medici exaltabit caput illius et in conspectu
magnatorum collaudabitur. altissimus de terra creavit me-

Nonne a ligno et cetera. Antequam

dicinas et vir prudens non abhor-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

cata est aqua amara ad agnitionem hominum virtus illorum et dedit hominibus scientiam altissimus honorari in mirabilibus suis. In his curans mitigabit dolorem et unguentarius faciet pigmenta suavitatis et unctiones conficiet sanitatis et non consummabuntur opera eius. Pax enim dei super faciem terre. Fili in tua infirmitate ne despicias te ipsum sed ora dominum et ipse curabit te. Averte a delicto et dirige manus et ab omni delicto munda cor tuum. Da suavitatem et memoriam similaginis et impingua oblationem et da locum medico et enim illum dominus creavit et non discedat a te quia opera eius sunt necessaria est enim tempus quando in manibus eorum incurras. Ipsi vero dominum deprecabuntur ut dirigat requiem eorum et sanitatem propter conversationem eorum.

Qui delinquit in conspectu eius qui fecit illum incidet in manus medici. Fili in mortuum produc lacrimas et quasi dira passus incipe plorare et secundum iudicium contege corpus illius et non despicias sepulturam illius. Propter delaturam autem amaritudinem fer luctum illius uno die et consolare propter tristitiam. Et fac

amaritatem dum ostendit lignum moysi quod in missum aque indulcavit ubi iuxta hystoriam demonstratur lignum in terra indulcari aquas, misticeque aqua amara ligatur legem que si confessio crucis et sacramentum iungatur potabilis efficitur.

Contra diversas infirmitates diversa opponunt medici. cibos scilicet et potus emplastra et unguenta. ut morbis medeantur medicamenta similiter faciunt medici spirituales.

Recede a malo et facilomi. et ab omni delicto munda cor tuum et non tantum corpus sed ut sic mundus manibus et mundo corde.

Panis et vini sacrificium in memoriam dominice passionis oblatum propter curat vulnera animarum. nec solum virtus sed et moribus valde necessarium est.

Egritudines et molestie que dispositione dei immittuntur ad probationem vel emendationem iustorum vel ad dampnationem reproborum quia scilicet delinquunt in conspectu eius qui fecit eum incidit in manus medici. iustum est enim ut qui mandata dei contempnunt castigatus humiliter et opera quorum negligebant spirituales qui medici sunt quoniam medicandi. et in istanter dominum deprecantur ut dirigant opera eorum et restringeruntur presenter instrumentibus.

Quia de infirmitatibus et medicorum curationibus disputavit de mortuorum exequiis adiungit.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Quia hic incipit consuetudinem pe
na durabit ꝓp difficultatem sup
ne consolationis.

luctū scdm̄ meritum eī uno die uel duobȝ ꝓp distractionem a tristicia enim festinat mors. & cooperit uirtutem. & tristicia cordis flectit ceruicem. In adductione permanet tristicia & substantia inopis scdm̄ cor eī. Ne dederis in tristicia cor tuū. s; repelle eam a te. & memento nouissimorum. & noli obliuisci. neqȝ enī est conuersio. & huic nich proderis & te ipm̄ pessimabis. memor esto iudicii mei. Sic enī erit & tuū. michi eri & t hodie. In requie mortui requiescere fac memoriam eī & consolare illū in exitu spūs sui. Sapiam scribe in tempore uacuitatis. & qui minoratur actu sapiam percipiet. q̄ sapientia replebitur. Qui tenet aratrum. et qui gloriatur in iaculo stimulo boues agitat. & conuersatur in opibȝ eorum. & enarratio eī in filiis taurorum. cor suū dabit ad uersandos sulcos. & uigilia eī in sagina uaccarum. Sic omnis faber & architectus qui noctem tamquam diem transigit. qui sculpit signacula sculptilia. & assiduitas eī uariat picturam. cor suū dabit in similitudine picture. & uigilia sua perficit opus. Sic faber ferrarius sedens iuxta incudem & considerans op[us]

Quia qualis erit talis ante iudice
stabis ut recipias scdm̄ opera tua.

Admonitio bonorum patrum ut filii
separent sibi iudicium bonorum operum.

Quasi ergo cautus esto in ordine ne forte
mobilitate proximi plus equo doleas.

Ut mortui & memoriis ...
... & fide & spe ... ne
in ultimo articulo deficiat.

Predicatores scos signat qui omni
tpe docendo exhortando auditor
es suos instruunt ut maiores ho
minis uirtutem eliciant & ani
mam humanam ad ymagine
dei reforment. vn ut sapiens ar
chitectus fundamentum posui et
alibi. filioli mei quos iterum partu
rio d. f. i. u. xpc. ... ideo uir
tutum & tot operibus & doctrine
... electorum doctores ...

(c) 2006 Ministerio de Cult[ura]

ferri. Vapor ignis urit carnes eius, et in calore fornacis concertatur. Vox mallei innovat aurem eius, et contra similitudinem vasis oculus eius. Cor suum dabit in consummationem operum, et vigilia sua ornabit in perfectionem. Sic figulus sedens ad opus suum, convertens pedibus suis rotam, qui in sollicitudine positus est semper propter opus suum, et in numera est omnis operatio eius. In brachio suo formabit lutum, et ante pedes suos curvabit virtutem suam. Cor suum dabit ut consummet linitionem, et vigilia sua mundabit fornacem. Omnes hi in manibus suis speraverunt, et unusquisque in arte sua sapiens est. Sine his omnibus non edificatur civitas, et non inhabitabunt nec inambulabunt, et in ecclesiam non transilient. Super sellam iudicis non sedebunt, et testamentum iudicii non intelligent, neque palam facient disciplinam et iudicium, et in parabolis non invenientur, sed creaturam evi confirmabunt, et deprecatio illorum in operatione artis, accommodantes animam suam et conquirentes in lege altissimi.

XXXIX

Sapientiam omnium antiquorum exquiret sapiens, et in prophetis vacabit. Narrationem virorum nominatorum conservabit, et in versutias parabolarum simul introibit. Occulta proverbiorum exquiret, et in absconditis parabolarum conversabitur. In medio magnatorum ministrabit, et in conspectu presidis appa-

Ordo predicatorum per iniuncta officia ministerium suum agunt doctrinam et audiores temperant qui fragiles et infirmos verbis et exemplo formant ut vasa in honorem faciunt.

Cum presentis vite volubilem conversationem per vestigia bonorum operum subiectis ostendit immutabilem.

Quia multis exemplis et catholice doctrine verbis infirmos roborat quibus humilitatis et mansuetudinis prebet exempla et cordis intentionem apponit ut quicquid ab eis est minoribus subditorum levitatis sue levat documento. et ad hoc vigilat ut in fornace cordis operationem discipulorum igne soliditatis carita-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Corporis .s. segniciem repellens in minimum et perfectionem uberiorem ... commendat.

la in omnibus temptabitur. Cor suum
tradet ad vigilandum diluculo ad
dominum qui fecit illum. et in conspectu altissimi deprecabitur. Aperiet os suum
in oratione et pro delictis suis deprecabitur. Si enim dominus magnus voluerit spiritu
intelligentie replebit illum. et ipse tamquam imbres mittet eloquia
sapientie sue. et in oratione confitebitur domino. et ipse diriget consilium eius et disci
plinam. et in absconditis suis consiliabitur. Ipse faciet palam discipli
nam doctrine sue. et in lege testamenti domini gloriabitur. Collaudabunt
multi sapientiam eius. et usque in seculum non delebitur. Non recedet memoria eius
et nomen eius requiretur a generatione in generationem. Sapientiam eius narrabunt
gentes. et laudem eius enuntiabit ecclesia. Si permanserit nomen
eius derelinquet plus quam mille. et si requieverit proderit illi.

Christi cuius sunt membra a quo habent omnia qui est virtus et sapientia patris.

Intelligite doctrinam meam mentes electorum per baptismum generate et structuram martirum facite in decursu mortalis vite.

Adhuc consiliabor ut enarrem. ut furo
re repletus sum et in voce dicam. Ob
audite me divini fructus et quasi rose
plantate super rivos aquarum fructifica
te. Quasi libanus odorem suavitatis habete. Florete flores
quasi lilium date odorem. et frondete in gratiam. et collaudate canti
cum. et benedicite dominum in operibus suis. Date nomini eius magnifi
centiam. et confitemini illi in voce labiorum vestrorum in canticis la

Confitemini domino in cithara. Cithara est ligneum ventris in imo concavitas que sursum cordarum fila tangentur percussa dulcedine sonat. Cithara dei qui ... hunc operantur opera que de terris

biorum et citharis. et sic dicetis in con
fessione opera domini universa bona
valde. In verbo eius stetit aqua sicut

(c) 2006 Ministerio de Cultura

exceptoria aquarum. quoniam in precepto ipsius placator fit. et non est minoratio in salute illius. opera omnis carnis coram illo. et non est quicquam absconditum ab oculis eius. a seculo usque in seculum respicit. et nichil est mirabile in conspectu eius. Non est dicere quid est hoc aut quid est illud: omnia enim in tempore suo querentur. Benedictio illius quasi fluvius inundavit. et quomodo cataclismus aridam inebriavit sic ira ipsius gentes que non exquisierunt eum hereditabit. quomodo convertit aquas in siccitatem et siccata est terra. et vie illius viis illorum directe sunt sic peccatoribus offensiones in ira eius. Bona bonis creata sunt ab initio sic nequissimis bona et mala. Initium necessarie rei vite hominum aqua. ignis et ferrum et sal. lac et panis similagineus. et mel. et botrus uve. et oleum. et vestimentum. hec omnia sanctis in bona. sic et impiis et peccatoribus in mala convertentur. Sunt spiritus qui ad vindictam creati sunt et in furore suo confirmaverunt tormenta sua. in tempore consummationis effundent virtutem et furorem eius

-tur. ut esurientem pascere. nudum vestire. et c. que si ex amore fiunt salvatorum ... decretorum est quod aliter in superioribus hic. vel ad inferiora descenderet. sua canora cum precepta decalogi aptantur. que secundum formam psalterii de superius ad nos convenit.

Presentia dei omnia ante cedit et quicquid fit quasi in sua ante tempore presens est. sicut quod novum nec mutabile est in conspectu eius.

Prohibet nos esse curiosos et perscrutari que sunt ... omnia. que in tempore suo manifestabuntur cum illuminabit dominus abscondita tenebrarum et manifestabit consilia cordium.

Ante diluvium fructus terre naturali cibo nutriebantur homines. nec dum erant concessa carnes.

Cum congregavit aquas et apparuit arida. et facit firmamentum in medio aquarum ne laberentur extra ordinem suum vel quia aquas maris velut fuerit quasi per muro a dextris et a sinistris vel aqua per ... dei dispensatione restringitur.

Sicut post diluvium decessionem aquarum videbantur ut appareret arida et germinaret. sic post extinctionem impiorum datur electis facultas fructificandi.

Cum per iniquitatem suam et seductorem humani generis eterna supplicia sustinebunt.

Quia vindictam dei contra se provo-

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Omnia hec autem peccatori obedierunt post peccatum quo pugnat et cum orbis terrarum. ignis fames et mors et mille pericula morborum. bestie equos et cum sanctitate triumpha celestis vindicte.

Quia iuxta supernam sententiam in tempore oportuno digna ultio peccatores vastabit. unde inebriabo sagittas meas sanguine et gladius meus devorabit carnes.

Ad superiora respicit ubi ait: non est dicere quid est hoc etc. videns enim incomprehensibilia dei iudicia et investigabiles vias. nec audet in eorum aliquid temere loqui vel scribere. sed tempore debito disputans non causam sed modum divino consilio manifestum dimisit. unde ait: omnia opera domini bona etc.

Quasi ne dicas priora tempora meliora fuere quam nunc sed virtutes faciunt dies bonos vitia malos.

do. fames. et mors. omnia hec ad vindictam creata sunt. bestiarum dentes et scorpii et serpentes et romphea vindicans in exterminium impios. in mandatis eius epulabuntur et super terram in necessitate preparabuntur et in temporibus suis non preterierunt verbum. propterea ab initio confirmatus sum et consiliatus sum et cogitavi et scripta dimisi. omnia opera domini bona. et omne opus suum hora sua (in tempore suo) subministrabit. et non est dicere (non in eunte declamamus quod creatorem in omnibus laudemus et benedicamus) hoc illo nequius est. omnia enim in tempore suo probabuntur. et nunc in omni corde et ore collaudate et benedicite nomen domini.

XL

Occupatio (homo ad laborem nascitur) magna creata est omnibus hominibus et iugum grave super filios adam. a die exitus de ventre matris eorum usque in diem sepulture in matrem omnium. cogitationes eorum et timores cordis adinventiones expectationis. et dies finitionis a presidente super sedem gloriosam usque ad humiliatum in terra et cinere. ab eo qui utitur iacincto et portat coronam usque ad eum qui operitur lino crudo. furor zelus tumultus fluctuatio et timor mortis

Enumerat mala que homo pro peccato sustinet.

Hic scilicet dum expectat mortem affligitur et in die finitionis certam sententiam pro meritis accipiet novis.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

noctis immutat sedem eius. Modicum tamquam nihil in requie et ab eo in somnis quasi in die respectus. Conturbatus est in visu cordis sui tamquam qui evaserit in die belli. In tempore salutis sue exurrexit et admirans ad nullum timorem cum omni carne ab homine usque ad pecus. et super peccatores septuplum. Ad hec mors sanguis contentio et romphea. oppressiones. et fames. et contritio. et flagella super iniquos creata sunt hec omnia. et propter eos factus est cataclismus. Omnia enim que de terra sunt in terram convertentur: et aque omnes in mare revertentur. Omne munus et iniquitas delebitur et fides in seculum stabit. Substantie iniustorum sicut fluvius siccabuntur: et sicut tonitruum magnum in pluvia personabit. In aperiendo manus suas letabitur sicut prevaricatores in consummatione tabescent. Nepotes impiorum non multiplicabunt ramos et radices immunde super cacumen petre sonant. Super omnem

Plena. s. et presenti vindicta veniet ut qui in presenti vita quasi per septenarium discurrit peccare non cessant sine fine crucientur.

Quia s. peccatores superne mercedis fructum non acceperunt set penarum meritum.

Quia caro mortua et insensibilis ad tempus requiescere videtur: anima iam sentit dolorem et post resurrectionem cum corpore suo in penis vivet eternis.

Ideo mali cruciabuntur in pena: quia in tempore sibi dato ad penitentiam peccare non desinunt. estimantes enim presentis vite tempus esse pacis non belli cum homini presens vita concedatur ut per bonum certamen perveniat ad beatitudinem. in tempore quoque salutis sue dum est et tempus acceptabile exurrexit in superbia cupiditate eterna rerum terrenarum estuans sine omni timore dei cum omni homine contemptum nobilium. s. et ignobilium.

Peccanti homini multiplex pena deputata est. ut correctus peniteat et deinceps proficiat. movet deus divinum orbem ut hominem deleret quem creavit ad opera [illegible] pene nihil quod homo patitur in presenti.

In eternum germinare et fluctuat in temptatione et sub ito arescit ad primum persecutionis estum.

Dulcis est somnus operanti sive parum sive multum comedat. et c.

Sepe videmus progeniem impiorum cito deficere maxime cum filii imitantur iniquitatem patrum.

q. quasi in eternum et fluvius et [illegible]

q. duritiam cordis q. ad [illegible] credit et in tempore temptationis [illegible]

q. sicut fenum q. [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

gratia sicut paradisus in benedictionibus et misericordia in seculum permanet. Vita sibi sufficientis operarii condulcabitur et invenies thesaurum. Edificatio civitatis firmabit nomen. et super hanc mulier immaculata computabitur. Vinum et musica letificat cor. et super utraque dilectio sapientie. Tibie et psalterium suavem faciunt melodiam. et super utraque lingua suavis. Gratiam et speciem desiderabit oculus. et super hec virides sationes. Amicus et sodalis in tempore convenientes. et super utrosque mulier cum viro. Fratres in adiutorium in tempore tribulationis et super eos misericordia liberabit. Aurum et argentum constitutio pedum. et super utrumque consilium beneplacitum. Facultates et virtutes exaltant cor. et super hoc timor domini. Non est in timore domini minoratio. et non est in eo inquirere ad iutorium. Timor domini sicut paradisus benedictionis super omnem gloriam operuerunt illum. Fili in tempore vite tue ne indigeas. melius est enim mori quam indigere. Vir respiciens in mensam alienam non est vita eius in cogitatione victus. Alit enim animam suam cibis alienis. Vir autem disciplinatus et eruditus custodiet se. In ore imprudentis condulcabitur inopia. et in ventre eius ig

Christianum. vere enim christianum se esse probat qui christi mandata credit et facit.

Hec naturaliter mulcet et exhilarat animum. sed dilectio sapientie et lingua suaviter docens multo plus confortat mentem.

Ornatum. scilicet templi et culture divinitatis quam populus prior sub lege habuit predicatione evangelii in orbe seminata bonorum operum virtute excellit.

Divitie date a domino in tempore legis roborabant corda antiquorum quibus dictum est. si volueritis et audieritis me bona terre comedetis. sed excellit timor domini et voluntaria paupertas ecclesie christi. et hec et omnes facultates mundi. unde beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum celorum.

Stultum est enim ociari et de alieno labore mercedem querere. recipiet enim unusquisque secundum opera sua.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

memoria tua homini iniusto et pacem habenti in substantiis suis viro quieto. et cui vie directe sunt in omnibus et adhuc valenti accipere cibum. O mors bonum est iudicium tuum homini indigenti et qui minoratur viribus defecto etate. et cui de omnibus est cura. et incredibili qui perdit sapientiam. Noli timere iudicium mortis. memento que ante te fuerunt et que superventura sunt tibi. hoc iudicium a domino omni carni. et quid superveniet tibi in beneplacito altissimi. sive .x. sive .c. sive mille anni. Non est enim in inferno accusatio vite. filii abhominationum fiunt filii peccatorum. et qui conversantur secus domos impiorum. Filiorum peccatorum periet hereditas. et cum semine illorum assiduitas obprobrii. de patre impio querentur filii quoniam propter illum sunt in obprobrio. Ve vobis viri impii qui dereliquistis legem altissimi. et si nati fueritis in maledictione nascemini. et si mortui fueritis in maledictione erit pars vestra. omnia que de terra sunt in terram convertentur. sic impii a maledictione in perditionem. luctus hominum in corpore ipsorum. nomen autem impiorum dele

mus descendo posse. tandem doloribus inferni et sera penitentia estuabit.

Qui prosperitatem mundi et divitias amat amara est illi mors corporalis quia future vite gaudia negligit.

Qui potius eum time qui potest animam et corpus perdere in gehennam.

Commune est omni carni nec quisquam evadere potest. Et si .x. .c. aut mille annos vixerit aut ultra donec quis est homo qui vivet et non videbit mortem.

Abhominabiles sunt filii peccatorum qui scilicet impios patres imitati sunt. Unde subdit qui conversantur secus domos impiorum.

Superioribus memoravit in quibus de morte temporali disputavit quia sicut homo de terra creatus pro peccato originali in terram redditur sicut et in corruptione resurrecturus sic impii pro peccatis suis maledicti in eternam perditionem cum corpore et anima ibunt.

Qui mille filios nutrit vel exemplo ponit reus est eorum perditionis vel qui mala opera patrimonii vel qui mala opera de prava voluntate gignit dampnabitur pro eis.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

nebit tibi magis quam mille thesauri magni et
pretiosi. bone uite numerus dierum bonum
autem nomen permanebit in eternum. discip-
linam in pace conservate filii. sapientia enim abscon-
dita et thesaurus inuisus que utilitas
in utrisque? melior est homo qui ab-
scondit stulticiam suam quam homo qui
abscondit sapientiam suam. uerumptamen
reueremini in hiis que procedunt de ore
meo. Non est bonum omnem reuerenti-
am observare. et non omnia in omnibus be-
ne placent in fide. erubescite a patre
et matre de fornicatione. et a preside-
te et a potente de mendatio. a prin-
cipe et a iudice. de delicto a synagoga
et plebe. de iniquitate a societate so-
cio et amico. de iniusticia. et de loco
in quo habitas et de furto. de ueritate dei
et testamento. de discubitu in panibus.
et ab obfuscatione dati et accepti. a
salutantibus de silentio. a respectu mulieris fornicarie. et ab
auersione uultus cognati. Ne auertas faciem a proximo tuo et
ab auferendo partem et non restituendo

Vitam bene et religiose uiuas. Sic enim acquiritur bonum nomen melius est nomen bonum quam diuitie multe.

Meritis bone uite et bone fame permanebit in eternum.

Qui abscondit frumentum maledicetur in populis benedictio autem super caput uendentium.

Quia bonum nomen et bonam uitam utilem esse probat et occultatores scientiam reprehendit. suadet ut reuerentiam ad studium discendi quia non est bonum reuerentiam et inobedientiam esse suo doctori. unde et alio uenerari et instructio ne tradas. me domine.

Iuxta literam nos instruit ut amicos caueamus et uicinis operam demus. ne spretis melioribus eligamus peiora melioribus que sequitur confusio sempiterna.

A Christo qui est iudicaturus uiuos et mortuos.

Cum angeli colligent de ecclesia omnia scandala et reprehendent iniustos de iniusticia sua et manifestabitur qui contra ueritatem et testamentum dei in tabernaculo ecclesie dolose egit. uel furtum commisit. illo et arguetur qui commessationi et ebrietati incumbit. et qui auare rapuit. uel non erogauit que a deo accepit. ille quoque confundetur qui talentum sibi absconditum. et qui uultum auertit a fratribus suis et fornicatoribus se miscuit.

tulle

(c) 2006 Ministerio de Cu

et ne scruteris ancillam eius. neque steteris
q[uasi] delectatio[n]i insistendo. caue
ad lectum eius. ab amicis de sermoni-
bus improperii. et cum dederis ne improperes.
Non duplices sermonem auditus
de reuelatione sermonis absconditi. et eris
uere sine confusione. et inuenies gratiam
q[uasi] q[uod] cauenda d[icitu]r ut dicere
in conspectu omnium hominum. ne pro his omnibus con-
q[uasi] n[on] accipiens p[er]sonam nec munera &c.
fundaris. et ne accipias personam ut delinquas de lege altissi-
q[uasi] ne confundaris subaudis
mi et testamento. et de iudicio iustificare impium. de uerbo sociorum et
falsa et inepta loq[ue]ns uel aliq[ua] fraudis innectens.
uiatorum. et de datione hereditatis amicorum. de equalitate statere et ponde-
rum. de acquisitione multorum et paucorum. de corruptione emptionis et negotiatorum. et
de multa disciplina filiorum. et seruo pessimo latus sangui-
q[uasi] tacitum.
nare. super mulierem nequam bonum est
q[uasi] catholice fidei quo prauitas eius supprimitur.
signum. ubi manus multe sunt claude
et quodcumque trades numera et appen-
de. datum uero et acceptum omne descri-
be. de disciplina insensati et fatui. de senioribus qui iudican-
tur ab adolescentibus. et eris eruditus

Ubique secunda est equi-
tas. et obseruanda re-
gula statere et ponderum
et ut faciamus iusti-
tiarum. siue multum
siue paruum. nec aua-
ritiamus etiam in eq[ui]ta-
tione subiectos quos e[x]
discretione discipline
regamus.

Subaudis abstine. uel ne molestaris
amico tuo malum cum inter habeat
fiduciam. i. in fide uerba legis noli
maculare sermonem p[er]uersi dogma-
tis uel simplicem fidei ueritatem u[er]-
tere in errorem.

Manifestat obsistat q[ui] improperat munera
re domini qui dat affluenter et si impe-
peratur.

Philosophus de occulto cordis bonum et
malum simul dicere. uel. nunquid
fons de eodem foramine emanat
dulcem et amaram aquam.

XLII

Quantum pro[ue]rsitas et dolus domino dis-
pliceat ostenditur his uerbis. sta-
tera dolosa abhominatio est. apud
dominum. et pondus equum uoluntas eius.
equi alterat enim pauperis quam potentis
librat. uel sua certa lancea cum
aliorum putat. uel qui imponunt
in humeros hominum honera importa-
bilia. uel qui bona in publico ma-
la in occulto agit abhominabilis est
domino.

Admonet uerbum diuerse sunt uolun-
tates spiritualis lucro in hereticos cau-
te esse dispensandum. alii enim tem-
ptandi alii discendi uoto quantum
uerbum sed non omnia omnibus conueniunt.

Significat seruum qui uerbis non corrigi-
tur uerberibus esse coherendum. seruus
corporis uiciorum seuera disciplina
corrigendus est.

Mulier. filia patris est anima p[ro]fu-
it fidelis. uel ecclesia credentes ipsi

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Pugil et sagax est in omnibus, ne dum rudis est in fide et scientia adulta fiat hereticorum astucia et odibilis viro suo. De quo dicitur: Despondi enim vos uni viro virginem castam exhibere Christo. Ne sub regimine eius fiat errore gravida vel transgrediatur legem dei, fiat sterilis in omnibus bonis.

Donec ad lucem parentes sobolis sue curam gerere et eam disciplina nutrire, et ne lascivie et voluptati frena relaxent. Unde non des potestatem filio tuo in iuventute sua et cetera.

Cure diligenter magistri quam curet custodiam. Si enim dimittit sue voluntati doctorem confundit et in multitudine populi erubescere facit. Unde periculose tibi ministrat aut vultum frequenter attendis, scilicet in pudicitia oculi non novit anime pulchritudinem considerare sed corporum.

(anima vel ecclesia.)
vivor. Filia patris
(que docetis viri vel credentes populi)
abscondita est. vigilia et sollicitudo eius auferet somnum, ne forte in adolescentia sua adulta efficiatur, et cum viro commorata odibilis fiat; ne quando polluatur in virginitate sua, et in paternis suis gravida inveniatur; ne forte cum viro commorata transgrediatur, aut certe sterilis efficiatur. Super filiam luxuriosam confirma custodiam, nequando faciat te in opprobrium venire inimicis, a detractione in civitate et abiectione plebis, et confundat te in multitudine populi.
(que docet nos pyritatem cordis et corporis servare.)
Omni homini noli intendere in specie, et in medio mulierum noli commorari. De vestimentis enim procedit tinea, et a muliere iniquitas viri. Melior est iniquitas viri quam mulier benefaciens, et mulier confundens in opprobrium. Memor ero igitur operum Domini, et que vidi annuntiabo.
(que ipse dixit)
In ser-
(et facta sunt.)
monibus Domini opera...

Cum igitur disciplina iuvenum que magis arguit erudiendum se et plurimorum doctore in conspectu legis ostendit, nec etas iuvenilis in doctore despiciendum quem vita et discretio commendat. Unde adolescentiam tuam nemo contempnat.

Mulier autem sexum significat fragilem. Misit deus filium suum natum ex muliere. Autem infirmitate sicut hic: Homo natus de muliere brevi vivens tempore repletur multis miseriis. Vir quoque in hoc loco fortis et discretus vocatur, mulier mens infirma et indiscreta, et sepe contingit ut discretus labatur in culpam, infirmus exhibeat operationem bonam. Sed indiscretus de bonis suis superbiens gravius cadit; discretus penitens ad discretionis regulam redit et de cetero fortius et cautius agit. Sepe enim culpa fortium fit occasio virtutis...

Hucusque de diversis rebus disputavit et moralitatem singulorum oportune describens narrans vitam et vitiorum species expressit. Nunc ad laudem creatoris et predicationem operum eius se vertit et preca...

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Christus de quo dr̄. orietur timentib; nomen meū sol iusticie.
eius. Sol illuminans per omnia re
q̄m magnificata sunt opa tua dn̄e oīa in sapiā fecisti.
spexit. & gloria domini plenum est
opus eius. Nonne dn̄s fecit sc̄os e
q. s. l. [illegible] p̄ sc̄os revelata dn̄ i labiis meis pnuntiavi.
narrare omīa mirabilia sua que ɔfirmabit dn̄s oīpotens.
q semp idem — q p̄funditatem ɔsilior dei — q scrutans corda & renes.
stabilis in glīa sua. abyssū cor hoīm investigabit. & in astu
tia eorū excogitabit. Cognovit enī dn̄s oēm sciām & inspexit
in signū evi. annuntians q̄ pre
terierunt & que superventura sunt re
velans vestigia occultorū & n̄ p̄terit
illū omīs cogitat9 & n̄ abscondit se
ab eo ullus sermo. magnalia sa
pientie sue decoravit q̄ est an̄ sc̄lm
sc̄lm & usq; in sc̄lm. n; adiectū est.
q qz ɔsiliarii est. sunt est ei.
n; minuitur: & n̄ eget alicui ɔsili
q q̄m p̄scita dn̄i p̄sta sunt celi & terra & omīs ornat eorū.
o. Quam desiderabilia sunt om
nia opa eius & tamq̄ scintillā q̄ est
q qz in voluntate ei univsa sunt
ɔsidare. oīa h̄ vivunt & manent in sc̄lm & in oī necc̄itate oīa
posita.
obaudiunt ei. omīa duplicia u
q nich deest divinis tri
num ɔ̄ unū & n̄ fecit quicquam
publice. — q scd̄m q̄ utilia sunt.
deē. Uniuscuiusq; ɔfirmabit bona.
& q̄s sciens ɔfirmabit fortitudinē.

Altitudinis firmamentū pulcri XLIII
tudo eius. spēs celi in visione glīe.
q in p̄sentia incarnationis — q regnū dei.

ecco pecc̃. hec mulier ɔfundit in ppbrium qr̃ tās ɔfitione dignas fecerit.

Quia nō est ulla creatura invisibil' in conspectu dei.

Quia omīs etates mundi p̄sentes sūt ei ap̄ quem nich preteritum. nich futurum est ipse solus revelat misteria qui scit singlorū corda qui omīs cogitatus & sermones inspicit oīa enī nuda & apta sūt oclis eius.

Que p̄phetis. & apostolis sacramentum cōsilii sui absconditi a seclis & generationib; fidelib; revelavit. ipe enī est ante omīs & post omīs cui nich addicitur nichil minuitur.

Tamq̄m scintillam in opa dei cōsideramus q̄r vix parvam notitiā inde percipimus.

Qui edunt me adhuc esurient & qui bibunt me adhuc sicient.

Creator cui nich perit cui omniū presentia antequam essent.

Ita ordinavit ds omnia ut q̄ sibi videntur eē contraria conveniant ut elementa. ut. vis. tempora.

Pulchritudo firmamenti p claritate siderum potentia ostendit creatoris. & magis decor celi e in intuibile & invisibilis sed excellantia manifestat redemptoris qui splendore

(c) 2006 Mineapolis Public...

162

& ardore iudicii puniet. pro eo
quod subiungitur. Sol in aspectu. & c.

Nullus corporeis oculis diuinita
tis splendorem potest sufferre. unde non
uidebit me homo & uiuet.

Quia superbos pro cogitatione locutio
ne & operatione mala excruciat eter
na flamma.

Que in predicatione euangelii spiritali
est uia salutis. & ad uitam regni ce
lestis.

Quia mittit uerbis superborum ui
deo intellectum. unde uobis datum est
nosse misterium regni dei.

Et luna in omnibus. & c. postquam de so
le disputauit. disputat de luna.
que xpistum sequitur ecclesia. & ab
ipso illuminatur. sicut a sole luna.

Quod dicit luna ostensionem tem
poris & signum eui & diei festi si
gnificat. quia ipsa menstruis defec
tibus & currendo per zodiacum seriem
annorum & etatem mundi demonstrat.
quia hebrei tempus suum computum & anni tra
ctum secundum cursum lune mediantes
eo quod primum mensem quo
exierunt de egipto sollempnitate
pasche honorauerunt. & neomenias
singulorum mensium celebrauerunt. &
omnes menses a lune uocabulo quod est
larim nominauerunt. unde mensis
secundum nomen eius. mensis quoque
a mensura. uel a luna que grece dicitur
mene apud latinos appellatur. quia
menses secundum cursum lune computabant.
primum mensem nouorum in quo
pascha celebratur nisan appellan
tes. qui per incrementum lune
currens nunc in martium. nunc in
aprilem incidit nunc aliquot di
es maii occupat. sed uerius aprili de
putatur quia in eo uel incipit uel

i. ubi tum caro sua est. & c.

Vas admirabile opus excelsi in me-
ridiano exurit terram & in conspectu ar-
i. supplicia gehen-
doris eius quis poterit sustinere fornacem
ne seruat pobuz
custodiens in operibus ardoris tripliciter
sol exurens montes radios igneos
exsufflans & refulgens radiis suis
obcecat oculos. Magnus dominus qui fe-
i. dispensationem .s. incarnationis ut superbi condempnentur humiles scilicet exal
cit illum. & in sermonibus eius festin-
exaltarentur
auit iter. & luna
in omnibus in tempore
suo ostensio temporis
& signum eui. A lu-
na signum diei festi luminare quod mi-
nuitur in consummatione. Mensis secundum
nomen eius est crescens ad mirabiliter in
consummatione. Vas ca-
strorum in excelsis in
firmamento celi re-
splendens. Species
celi gloria stellarum
mundum illumi-
nans in excelsis
i. qui in patria sua possidet
dominus. in uerbis do
mans succincti lumbos & lucernas ardentes in manibus suis expectant

Luna non habet naturalem splen
dorem. sed a sole accipit.
sic & ecclesia a xpisto que
in persecutione uidetur
minui. sed in parte cla
rescens crescit. eminet mira
biliter in consummatione.

Vas castrorum. quia in ipsa con
sistit multitudo fidelium
que in firmamento uirtutis &
diuine predicationis per
totum orbem gloriose res
plendet.

Species celi. & c. ornatus
ecclesie sanctorum plenitudo quos
deus excelsus ordinauit.
ut predicatione euange
lii illustrarent. hii in
uerbis sancti & in doctrina
uere fidei permanentes
expectant iudicium dei.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

et non deficient in vigiliis suis. Vide
arcum et benedic qui fecit illum val
de speciosus est in splendore suo. Gy
ravit celum in circuitu glorie sue.
manus excelsi aperuerunt illum. Im
perio suo acceleravit nivem. et accelerat choruscationes emittere
iudicii sui. Propterea aperti sunt thesauri. et evolaverunt nebule
sicut aves. In magnitudine sua posuit nubes. et fracti
sunt lapides grandinis. In conspectu
eius commovebuntur montes et in vo
luntate eius aspirabit notus. Vox toni
trui eius verberavit terram. tem
pestas aquilonis et congregatio spiritus et
sicut avis deponens ad sedendum as
pergit nivem. et sicut locusta demerg
ens descensus eius. pulchritudine
candoris eius admirabitur oculus. et super
imbrem eius expavescet cor. gelu sicut
salem effundet super terram. et dum gela
verit fiet tamquam cacumina tribuli.
frigidus ventus aquilo flavit
et gelavit cristallus ab aqua. Super omnem congregationem aquarum

Quia vero pulchritudinem et sapientiam dei .i. christum vetus et novum [illegible] est. unde os domini locutum est hec.

Vide arcum etc. Scripturam veteris vel novi testamenti. arcum suum tetendit et paravit illum. hic fidelibus suaue iugum ostenditur. inimicis arma terribilia.

Et fracti sunt etc. doctores qui terram humani cordis irrigant et tempestatem increpationis inse rerunt et in tempore effundunt et confringunt lapides grandinis i. [illegible] .i. duriciam pravi cordis ne lapideum [illegible] germen.

Qui et auster ventus calidus qui aquas frigore concretas calore suo dissolvit. hoc est gratia spiritus sancti que delevit mortalis gelu constricta calore [illegible] aspirante gratia noto .i. per predicatores flatum doctrine emittente spiritu sancto commovent montes .i. potentes ad christum nominis professionem et aliquos ad penitentiam.

Stillicidium. ubi enim caritas frigescit sterilitas sequitur. diabolus vero per frigus infidelitatis corda ad bona opera sterilia facit.

Quia aptas persecutionum procellas movet. [illegible]

(c) 2006 Ministero [illegible]

Hec an̄ adventum xp̄i cum pene totus mundus serviebat ydolis.

In carnationis xp̄i et doctrina eius .s. superne gratie.

Nebule. et c. Ascendet dn̄s super nubem levem. et ingredietur egyptum.

et exuret desertum et extinguet viri
de sicut ignem. medicina omnium
in festinatione nebule ros obvians
ab ardore venienti humilem effi
ciet eum. in sermone eius siluit ve
ntus. cogitatione sua placabit abyssum. et plantavit illum
dn̄s ih̄c. Qui navigant mare et enarrent pericula eius. et
audientes auribus nr̄is admira
bimur. illic preclara opa et mirabi
lia varia bestiarum genera. et omnium pecorum
et creatura beluarum. pp̄ ipsum confirmatus
est itineris finis et in sermone eius co
posita sunt omnia. multa dicimus et deficimus in verbis. Consummatio
autem sermonum ipse est. in omnibus glori
antes. ad quid valeamus. ipse enim
omnipotens super omnia opa sua. terribilis dn̄s et magnus vehementer
et mirabilis potentia ipsius. glorificantes dnm̄ quantumcumque potueritis
supervalebit adhuc. et admirabilis magnificentia eius. benedicentes
dnm̄ exaltate illum quantum potestis. maior est enim omni lau
de. et exaltantes eum replemini virtute. ne laboretis. non enim pve
nietis. quis videbit eum et enarrabit
et quis magnificabit eum sicut est a
principio. multa sunt abscondita maiora hiis. pauca enim

Multa sunt ad literam pericula maris. et ibi mirabilia dei opa bestiis sicut naturalium rerum scriptores tradiderunt. Unde hoc mare magnum et spaciosum illic rep. q. n. est n. et c. in mari quoque huius mundi sunt multa monstra demonum et multe eorum insidie.

Omnis eloquentia deficit in operatione eius nec sufficit enarrare virtutem eius.

Comprehendere quod est in comprehensibile. Unde non queras opes ad quas pertingere non possis.

(c) 2006 Ministerio de Cult

XLIIII

[interlinear gloss: cognitione fidei gratia utile novit · quae per sapientiam]

dicit sapientia. Laudemus viros glori

[interlinear gloss: moraliter disputando allegorice et anagogice in pleris]

osos. et parentes nostros in generatio

[interlinear gloss: in generatione multa divini sacramenti edidit. nunc de sanctis patribus narrare incipit]

ne sua multam in gloriam fecit dominus magnificentia sua.

[interlinear gloss: quia plures eorum reges secundum divitias habundantes]

a seculo dominantes in potestatibus suis. homines magni virtute et pru

[interlinear gloss: maiori parte se ipsos regentes]

dentia sua preditis nuntiantes in prophetis dignitatem prophetarum. et im

perantes in presenti populo. et virtute prudentie populis sanctissima verba.

[interlinear gloss: qui et David qui cum ipso psalmodiam tenuerunt]

in peritia sua requirentes modos musicos. et narrantes carmi

[interlinear gloss: quia sic Moyses et Salomon qui tabernaculum et templum vario colore]

na scripturarum. homines divites in virtute pulchritudinis studi

[interlinear gloss: edificaverunt]

um habentes. pacificantes in domibus suis. omnes isti in generationibus

[interlinear gloss: quia merito prudentie et virtutis honorabantur a subditis]

sue gentis gloriam adepti sunt. et in diebus suis habentur in laudibus.

[interlinear gloss: homines exemplo eorum instructi · quia iocunde simul et assidue laudes eorum celebraverunt]

qui de illis nati sunt reliquerunt nomen narrandi laudes eorum

[interlinear gloss: quia impii .i. et peccatores quia .i. maiori parte memoria eorum cum sonitu]

et sunt quorum non est memoria. perierunt quasi qui non fuerunt. et

[interlinear gloss: quia opera .i. peccata sunt in eterna dampnatione · quia qui viam domini metuerunt]

nati sunt quasi non nati. et filii ipsorum cum illis. Sed illi viri misericordie sunt.

[interlinear gloss: quia in tribulationibus · quia de cultoribus qui quasi nepotes et heredes eorum religiose vi]

quorum pietates non defuerunt. et cum semine ipsorum perseverant

[interlinear gloss: vebant]

bona hereditas. et nepotum ipsorum semen

in testamento stetit. et filiorum ipsorum propter

illos usque in eternum manet. Semen

eorum et gloria eorum non derelinquetur. corpora

[interlinear gloss: quia in pace .i. celebrantia expectatione resurrectionis diem et glo]

ipsorum in pace sepulta sunt. et nomen

[interlinear gloss: riam eternam · quia apostolos praedicatores]

eorum vivet in generationes et generationes.

[interlinear gloss: quia laudabile · quia fideles]

Sapientiam ipsorum narrent populi. et laudem

eorum nuntiet ecclesia. Enoch placu

it deo et translatus est in paradisum

Patriarchas qui divina locutione et visione fruebantur et prophetas qui spiritu sancto repleti multa futura et ecclesie misteria panderent.

Hec iuxta hystoriam de patriarchis et prophetis accipiuntur quorum semen .i. similitudo propter eorum merita et promissionem sepe de angustiis liberatum est. Unde Moyses pro peccatis populi orans Abraham Ysaac et Iacob reducit ad memoriam ut eorum meritis deus placatus filiis peccantibus daret indulgentiam. Et propter David multum filiis multo tempore servavit regnum. Secundum spiritualem sensum viri misericordie sunt apostoli et predicatores novi testamenti qui verbo evangelii et misterio baptismi cotidie gignunt filios dei. qui imitatores parentum suorum et exempla eorum sectantur. quorum corpora in spe resurrectionis quiescunt quia semel bonorum operum celesti mercede compensabitur.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

XLIIII

Sicut ab adam qui transgressus est et de paradiso eiectus est cepit enumerare pres. sic ab enoch qui ambulavit cum deo et translatus est in paradisum quia in hoc patet electio sanctorum qui de erumpnis seculi transferuntur ad quietem regni. hic creditur venturus in fine mundi ut det omnibus consilium penitendi.

Noe pereunte mundo diluvio reservatus est. ut penitentiam gentibus predicaret. et exemplo demonstraret quod qui deo devote serviunt ab eterno interitu liberantur. cum eo deus pactum statuit quod ne ultra perderet aquis diluvii omnem carnem. Significat autem rectores ecclesie qui inter fluctus archam .i. ecclesiam dei regunt et predicant lapsum prime originis et sacrificiis omnium placantes humano generi.

quia in generationibus suis

tus est perfectus iustus et in tempore iracundie factus est reconciliatio. Ideo dimissum est reliquum terre. cum factum est diluvium. testamenta seculi posita sunt apud illum ne deleri posset diluvio omnis caro.

Abraham magnus pater multitudinis

quia maxime in tempore suo

gentium et non est inventus similis illi in gloria. qui conservavit legem excelsi et

quia promissum est ei quod in semine eius benedicentur omnes gentes

fuit in testamento cum illo. in carne

in ymo iussus est filium immolare

eius stare fecit firmamentum et in temptatione inventus est fidelis. Ideo iureiurando dedit illi gloriam in gente sua illum crescere quasi terre cumulum. et ut stellas exaltare semen eius et hereditare illos a mari

quia semen abrahe .i. xpistus dominatur usque ad fines terre quod ecclesia cuius est corpus eius totum mundum occupavit

usque ad mare. et a flumine usque ad terminos terre. Et ysaac eodem fecit modo propter abraham patrem ipsius. benedictionem

quia iuravit abrahe quod in semine suo .i. xpisto benedicentur omnes gentes

omnium gentium dedit illi dominus. et testamentum suum confirmavit super

quia ut per .xii. apostolos ecclesia eius regnum possideret et

caput iacob. agnovit eum in benedictionibus suis. et dedit illi hereditatem. et divisit illi partem in tribubus .xii. et conservavit illi homines misericordie invenientes gratiam in conspectu omnis carnis. D

Abraham .i. pater sub audis multarum gentium in xpisto. s. credentium quia filii carnis non estimantur in semine.

Duplex est promissio abrahe. una terrena maris ... steriles ... semen in multitudine stellarum fideles xpiani qui resurrectionis lumine choruscabunt sicut astra celi.

Ut significaretur renovata natura nostra per baptismum xpisti. post expoliationem veteris hominis.

Gentiles populi qui posteriores ad gratiam fidei et lavacrum regenerationis accesserunt plenitudo superne benedictionis pervenit.

XLV

(c) 2006 Ministerio de Cultura

memoria in benedictione est. Similem illum
fecit in gloria sanctorum, et magnificavit eum in timore inimicorum,
et in verbis suis monstra placavit. Glorificavit illum in conspectu
regum, et iussit illi coram populo suo, et ostendit illi gloriam
suam. In fide et lenitate ipsius sanctum fecit illum, et elegit eum
ex omni carne. Audivit enim eum et vocem ipsius, et induxit il-
lum in nube. Et dedit illi coram praecepta, et legem vitae et disciplinae
docere Iacob testamentum et iudicia sua Israel. Excelsum fecit
Aaron fratrem suum et similem sibi de tribu
Levi. Statuit ei testamentum aeternum
et dedit illi sacerdotium gentis, et beatificavit illum in gloria, et cir-
cumcinxit eum zonam iustitiae, et induit eum stolam gloriae, et co-
ronavit eum in vasis virtutis. Circumpedes et femoralia
et humerale posuit ei, et circumcinxit eum tintinnabulis aureis
plurimis in gyro dare sonitum in incessu suo, auditum facere sonitum
in templo in memoriam filiis gentis suae. Stolam sanctam auro
et iacincto et purpura opus textile viri sapientis, iudicio et
veritate praediti, torto cocco opus artificis, gemmis pretiosis
figuratis in ligatura auri, et opere
lapidarii sculptis in memoriam secundum
numerum tribuum Israel. Corona aurea super
mitram eius expressa signo sanctitatis
et gloria honoris, et opus virtutis et

Describit ornatum ueteris sacerdotii et ornatum pontificis quod omnia figura erat noui testamenti et ueri sacerdotis Ihesu Christi.

Antiqua erat nomen omnipotentis dei, quod significat honorificentiam diuine maiestatis quam sicut omnia fuere stature debemus ut in omnibus actibus nostris et sermonibus honorificetur deus per Ihesum Christum qui est caput nostrum.

Spiritualium de quibus dicitur: reuela oculos meos.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

quia Christum de quo: ecce vir oriens nomen eius / quia quam filii sancti dei hiis virtutibus sunt ornati

ad orientem. Non est indutus illa alienigena aliquis sed tantum filii ipsius soli. et nepotes eius per omne tempus. Sacrificia ipsius consummata igni cotidie. Conplevit Moyses manus eius et unxit illum sancto oleo. Et factum est illi in testamentum eternum et semini eius sicut dies celi. Fungi sacerdotio et habere laudem et glorificare populum suum in nomine suo. Ipsum elegit ab omni vivente offerre sacrificium deo incensum et bonum odorem in memoriam placare pro populo suo. Et dedit illi in preceptis suis potestatem in testamentis iudiciorum docere Iacob testimonia et in lege sua lucem dare Israel. Quia contra illum steterunt alieni et propter invidiam circumdederunt illum in deserto homines qui erant cum Dathan et Abiron et congregatio Chore in iracundia. Vidit dominus deus et non placuit illi et consumpti sunt in impetu iracundie. Fecit illis monstra et consumpsit illos in flamma ignis. Et addidit Aaron gloriam et dedit illi hereditatem et primitias frugum terre divisit illi. Panem ipsius in primis paravit in sacietatem. Nam et sacrificia domini edent que dedit ipsi et semini eius. Ceterum in terra gentis non hereditabit et pars non est illi in gente. Ipse enim est pars eius et hereditas. Finees filius Eleazari tertius in gloria

quia Aaron vel Christi · quia imitatores · quia vel explevit

Quoniam Moyses Aaron et filios eius oleo unctionis consecravit et quales hostias in die unctionis offerre iusserit. et de iugi sacrificio quod cotidie et mane et vespere offerebatur. et de ceteris eius officiis liber Levitici explicat. De seditione Chore et Dathan et Abiron et quomodo puniti sunt liber Numerorum plenissime narrat. in quibus mistice demonstrantur eos qui hereses et scismata faciunt et multos secum trahunt et contempnentes Christi sacerdotes et ab ecclesia sese separantes et divine hostie unitatem per falsa sacrificia pphantes rupta terre compagibus absorberi. et qui consentiunt eis in eterno igne cruciari. Christi enim sacerdotium et veri sacrificiorum in eternum manebit. Unus enim sacerdos in eternum secundum ordinem Melchisedech.

Finees filius Eleazari sicut scriptum est in libro Numeri accepit a domino testamentum

(c) 2006 Ministerio de Cu

stare in reverentia gentis in bonitate et
alacritate anime sue placuit deo Israel. Ideo
(scilicet templum sacerdotii)
statuit illi testamentum pacis, et principem
(scilicet sacerdotum)
sanctorum et gentis sue ut sit illi et semini
eius sacerdotii dignitas in eternum. Et testa-
mentum regis David filio Iesse de tribu Iu-
da. Hereditas ipsi et
semini eius ut daret
sapientiam in cor nostrum
iudicare gentem
suam in iustitia,
ne abolerentur bona
ipsorum et gloriam ipso-
rum in gente eorum eternam fecit. For-
tis in bello Ihesus Nave successor Moy-
si in prophetis qui fuit magnus secundum nomen
suum, maximus in salute electorum dei,
expugnare insurgentes hostes ut consequeretur hereditatem Israel. Quam
adeptus est gloriam extollendo manus suas et iactando contra civita-
tes rumpheas. Quis ante illum sic res-
titit? nam hostes ipse dominus percussit. An
non in iracundia eius impeditus est sol et
una dies facta est quasi duo. Invocavit

Significat quod David in distri-
butione ministeriorum
dei quos in xxiiii sor-
tes divisit ut per vices
domino ministrarent gloriam
fineez non minoravit sed au-
xit. Unde in paralipomenon: Fineez
autem filius Eleazari erat dux
eorum coram domino. Unde Hebrei
tradunt quod adhuc eo tempore
vixerit et in tabernaculo mi-
nistrorum vices ordinaverit.

(Fineez) ...
eadem muliere fornicantes interfecit,
in quo mistice figuratur quod qui zelo
dei carnis sue luxuriam et subditorum
interficit meretur a domino dignitatem
eterni sacerdotii et ad illum sacerdotem
pertinet de quo scriptum est: Tu es sa-
cerdos in eternum etc. In interpretatione enim Fineez oris
parcens, vel oris requievit, vel oris
augurium. Eleazar deus meus adiu-
tor, vel dei adiutorium. Aaron mons
fortitudinis, vel mons fortis. Sicut enim
qui ore parcit a loquendo pravum et miste-
ria auditoribus exponit per dei adiu-
torium pium laborem implens ad mon-
tem fortitudinis, id est Christum feliciter per-
venit.

Ihesus ex ore et sermone Christum significat,
cui deus pater dedit nomen quod est super omne
ut in nomine Ihesu omne genu flectatur celestium, terrestrium
et infernorum, et quia hoc nomen est super omne nomen,
in nullis ante generationibus nominatum
est. Hoc nomen in exodo primum invenitur,
ubi dicitur: Venit Amalech et expu-
gnabat Israel, et dixit Moyses ad Ihesum
in Raphidim: Elige tibi viros potentes
ex omnibus filiis Israel, egredere et con-
fligere cum Amalech cras. Ipse est
qui post mortem Moysi suscepit im-
perium et ducit exercitum et confligit
contra Amalech. Et quod ibi figuraliter acci-
git, verus iste triumphans princi-
patus et potestates in semet ipso.

XLVI

Quis ante illum sic re. etc. Quod in oratione
Iosue impeditus est sol et unus
dies factus est quasi duo ostenditur liber
Iosue. Et quod misit dominus super eos
grandes lapides magnos de celo et mor-
tui sunt multo plures lapidibus gran-
dinis quam gladio. Lapides autem gran-
dinis duritiam dei significant ultionem

feruntur hec nisi ipse cum ducibus et uirtutibus suis adest eis. qui pro nomine suo contrariis uirtutibus oppugnant nec solum auxilium prestat in bello. sed lucem producit et differt aduentum noctis. dies autem ponitur et differtur occasus nec sol occidit sed semper oritur dum credentium cordibus sol iustitie lumen ueritatis infundit cuius ideo repletus fuit credentium numerus et decior erat ulterie generationis aduentum. et crescente iniquitate refrigescet caritas breuiabuntur dies. econtra dies in tempore salutis et breuiabuntur in tempore perditionis.

inimicos undique. et audiuit illum
magnus et sanctus deus in lapidibus grandinis
uirtutis ualde fortis. Impetum fecit
contra gentem hostilem. et in descensu perdidit contrarios ut cognoscant gentes
potentiam eius quia contra dominum pugnare
non est facile. Et secutus est a tergo potentes. et in diebus moysi misericordiam fecit

(iosue) ipse et caleph filius iephone stare contra hostem et prohibere gentem a peccatis. et perstringere murmur. Et ipsi duo constituti a periculo liberati sunt a numero sescentorum milium peditum inducere illos in hereditatem in terram que manat lac et mel. Et dedit dominus illi caleph fortitudinem et usque in senectutem permansit illi uirtus ut ascenderet in excelsum terre locum. et semen ipsius obtinuit hereditatem. et uiderunt omnes filii israel quia bonum est ob

sequi sancto deo. et iudices singuli suo
nomine quorum non est corruptum cor. qui
non auersi sunt a domino ut sit memoria illo
rum in benedictione. et ossa eorum pullu
lant de loco suo. et nomen eorum permaneat
in eternum permanens ad filios filio
rum sanctorum. Dilectus a domino deo suo
samuel propheta domini renouauit imperium

(Interlinear glosses: corporales uel spirituales; quedam; desertorum qui exploratorum rumoribus audientes desperauerunt posse intrare in terram promissionis; reformando increpando; quo filii israel quiescerent sed in deserto; qui exierunt de egypto; corpore et animo contra hostes; sic in libro iosue; munitionem superiorem uel adulterium; filii uel imitatores; adulterium uel hereses ab hereticis seductos; qui intelligunt; gloria eorum.)

Quia in recta fide perseuerauerunt memoria eorum perpetua benedictione firmatur.

Post iosue successerunt iudices qui populum dei ab hostibus defenderunt. et post christi passionem apostoli doctores ecclesie.

Robur bonorum operum eterna mercede donatur ut memoria nominis eorum ad posteros cum gloria transferatur. Sapientiam eorum narrant populi.

Dilectus a domino et cetera. Narrat hystoria quod dominus samuel infanti cum dormiret in templo apparuit. et de futuris instruxit hic imperium reno

(c) 2006 Ministerio de Cultura

lege domini iudicavit congregationem. et
vidit dominus iacob. et in fide sua proba-
tus est propheta. et cognitus est in verbis
suis fidelis quia vidit deum lucis. et in-
vocavit dominum omnipotentem in oppug-
nando hostes circumstantes undique
in oblatione agni inviolati. et intonuit
de celo dominus in sonitu magno. auditam
fecit vocem suam. Et contrivit principes ty-
riorum. et omnes duces philistiim. et ante tempus finis vite sue.
et seculi testimonium perhibuit in conspectu domini. et christi. pecunias. et usque
ad calciamenta ab omni carne non accepit. et non accusavit illum homo. et
post hoc dormivit. et notum fecit regi. et ostendit illi finem vite sue.
et exaltavit vocem eius de terra in prophetia delere impietatem gentis.

saulem et postea unxit david. et debella-
vit hostes populi dei. et holocaustum
domino obtulit. et cum offerret philis-
tei invenerunt israel. exclamavit et into-
nuit deus fragore magno et terruit
eos et cesi sunt a filiis israel. hic per omnia
fidelis inventus est. et ab omni avari-
cia alienus dormivit in pace. et post
mortem apparens sauli casum futu-
rum predixit. mistice autem prophetarum locutio
per omnia verax et fidelis invenitur que
regnum christi futurum predixit. et oleo
spiritus sancti illum esse ungendum. ipse et post
completam undique. c. quem signat mors prophe-
te eius. et prophete usque ad iohannem. et finis
legis est christus qui gratie tunc legis pervi-
cit mala retrorsum pene future et
mortis perpetuam.

Signat enim gratiam spiritus sancti
repletum. et a carnalium
consortio vita et moribus se-
paratum.

Ad litteram fecit david commemo-
ratur de quibus liber regum
et paralipomenon plenissi-
me narrant.

Post hec surrexit
et qui david de adulterio bersabee et
nathan propheta in
nece urie corripuit.
diebus david. Et quasi ad-
eps separatus a carne.
Sic david a filiis israel. cum leo-
nibus lusit quasi cum agnis. in ursis simili-
ter fecit sicut agnis ovium. in iuventute
sua numquid non occidit gigantem. et abs-
tulit obprobrium de gente. in tollendo

Christus. David signat christum qui leonem
id est diabolum et ursum id est antichristum contri-
vit. et gigantem id est sathanam virtu-
de et lapide spirituali stravit. scilicet sensu
scripturarum et lege litera et prophetam po-
pulum dei ab hostibus id est malignis spiri-
tibus liberavit. cui ab hostium cede rever-
tenti mulieres id est sancte anime laudem decan-
tant. et decem millium victorem predicant
quia omnes hostes tam spirituales quam cor-
porales perfecte superavit. david quoque virum
oleo letitie pre participibus suis in regem
unctus omnes hostes ecclesie contrivit et
ecclesiasticum quoque ministerium in do-
mo dei que est ecclesia ordinat et offi-
cia singulorum ad laudandum dominum dispo-
suit ut in omni loco dominationis eius
omnis creatura benedicat dominum. bn

XLVII

(c) 2006 Ministerio de Cultura

Exaltat in eternum cornua eius, quia in alio nullo potest salus. In eius nomine peccata predicantur et remissio peccatorum in omnes gentes. Ipsum autem propter obedientiam cuius Deus pater exaltavit et dedit illi nomen quod est super omne nomen.

tionem Goliae. Ubi invocavit Dominum omnipotentem, et dedit in dextera eius tollere hominem fortem in bello, et exaltare cornu gentis suae. Sic in decem millibus glorificavit eum, et laudavit eum in benedictionibus Domini, in offerendo illi coronam gloriae. Contrivit enim inimicos suos undique, et extirpavit Philisthiim contrarios usque in hodiernum diem, contrivit cornu ipsorum usque in aeternum.

In omni opere dedit confessionem sancto, et excelso in verbo gloriae. De omni corde suo laudavit Dominum, et dilexit Dominum qui fecit illum, et dedit illi contra inimicos potentiam, et stare fecit cantores contra altare, et in sono eorum dulces fecit modulos. Et dedit in celebrationibus decorem, et ornavit tempora usque ad consummationem vitae, ut laudarent nomen sanctum Domini, et amplificarent mane Dei sanctitatem. Christus purgavit peccata ipsius, et exaltavit in aeternum cornu eius, et dedit illi testamentum regum, et sedem gloriae in Israel.

Post ipsum surrexit filius sensatus, et propter illum deiecit omnem potentiam inimicorum. Salomon imperavit (quia ipse fuit in diebus eius) in diebus pacis, cui subiecit Deus omnes hostes, ut conderet domum (quia templum) in nomine suo, et pararet sanctitatem (quia utensilia templi) in sempiternum. Quemadmodum (quia a Deo a quo postulavit sapientiam) eruditus est in iuventute sua, et impletus est (quia fluvius Dei [illegible]) quasi flumen sapientia (quia natura rerum [illegible]) (quia Salomon), et terram retexit anima sua (id est multa dispositione [illegible]).

Filius sensatus. Salomon qui interpretatur pacificus, ipsum significat de quo dicitur: Orietur in diebus eius iustitia et habundantia pacis. Multiplicabitur eius imperium et pacis non erit finis et cetera. Qui templum Dei edificavit, id est ecclesiam de vivis lapidibus constructam, ubi laus eius et gloria permanet in eternum. Et dedit illi Deus divitias gentium, quia potestatem celi et terre [illegible]. Et magnificavit eum super reges terre. Et super omnes sanctos exaltatus est ipse, quoniam nullus equabitur Domino in filiis Dei. Et universa terra desiderat videre vultum regis nostri, id est ecclesia catholica. [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

insulas longe divulgatum est nomen tuum et dilectus es in pace tua. In cantionibus et in proverbiis et comparationibus et interpretationibus miratae sunt terrae et in nomine Domini cui est cognomen Deus Israel. Collegisti quasi auricalcum aurum et ut plumbum complesti argentum et inclinasti femora tua mulieribus potestatem habuisti in corpore tuo. Dedisti maculam in gloria tua et prophanasti semen tuum inducere iracundiam ad liberos tuos et incitari stultitiam tuam ut faceres imperium bipertitum et ex Effraim imperare imperium durum. Deus autem non derelinquet misericordiam suam et non corrumpet nec delebit opera sua neque perdet a stirpe nepotes electi sui et semen eius qui diligit Dominum non corrumpet. Dedit autem reliquum Iacob et David de ipsa stirpe. Et finem habuit Salomon cum patribus suis. Et reliquit post se de semine suo gentis stultitiam et imminutum a sua prudentia. Roboam qui avertit gentem consilio suo et Ierobaam filium Nabath qui peccare fecit Israel et dedit viam peccandi Effraim et plurima redundaverunt peccata ipsorum valde averterunt enim illos a terra sua. Et quaesierunt omnes nequitias usque

XLVII

adorabunt eum. o. re. o. gen. ser. ei. Bona non salomonis bonos qui sunt in aula signant mala autem malos sicut in una area bonos signant grana malos palea.

Quia .x. tribus secute sunt ierobeam et due roboam. de effraim fuit ierobeam qui primus in .x. tribubus eius dedit regnavit.

Et reliquit post se de s. t. e. stultitiam roboam qui interpretatur latitudo populi signat malos ecclesie prelatos qui ingrediuntur latam et spatiosam viam que ducit ad mortem per quam multi ambulant. angustam vero que perducit et ducit ad vitam ingredi detractant. relictoque seniorum consilio iuvenum delitias et adulationes secuntur. Unde ve terre cuius rex puer est et principes mane comedunt. Ierobeam non signat hereticos qui catholice fidei unitatem heresibus scindunt et subditos suos cultui demonum tradunt. Interpretatur autem ierobeam diiudicans populum. Heretici enim populum diiudicantes inducunt ad errorem suum. Sed sicut vivit achyas missus ad ierobeam tollere .x. scissuras. Hec dicit dominus deus israel. ecce ego scindam regnum salomonis

Credatis. c. consilio iuvenum et dicens. pater meus cecidit vos flagellis et ego cedam vos scorpionibus.

(c) 2006 Ministerio

una tribus remanebit ei propter servum meum david et c. quia ieroboam legis precepta violando corrupit. et una tribus cum sobole david remansit. duae scilicet sors iuda apostolicam doctrinam in regula catholice fidei permansit quia unus deus. una fides unum baptisma.

XLVIII

Siccitate famis trium annorum tribulationem et fidei mediam figuravit quia filium matris familias expandens se tribus vicibus super puerum suscitavit christum significat. qui per fidem sancte trinitatis genus humanum suscitavit a morte peccati. duo quinquagenarii ad eum ducendum missi cum militibus suis sunt combusti. tertius remanet incolumis quinquagenarius enim est confessio penitentie quo declaratur confessio peccatorum. iudei volentes christum dominum esse pretium nec principem prime domini ad eum L annos non habes. et Abraham vidisti. ideo divini ignis incendio extinguntur. tertius vero quia consilius ad fidem trinitatis penitentie sacramenta cognovit indulgentiam meruit. iussu dei reges ungit et prophetam helyseum in ultionem inimicorum dicente sibi domino. quicumque fugerit gladium azaelis occidet eum hieu. et quicumque fugerit gladium hyeu occidet eum helyseus. et c. non quia helyseus homicida fuit vel tyrannus. sed divina ultio unicuique reddit secundum opera sua. aliquos per reges. aliquando per prophetas. alios mucrone alios transfoderat gladio lingue. unde dolavi eos in prophetis. occidi eos in verbo oris mei. helyas sublevatur in celum ascensionem domini significat. Notandum autem quod helyas in currum ascendit. Ipse in puritas adiutorio egebat alieno. i. angelico. quoniam ad celum ethereum per se ascendere poterat. [illegible]

quia adveniente christo ipse eum ad se defendit et liberat ab omnibus peccatis

dum pervenerit ad illos defensio. et ab omnibus patris liberavit eos. Et surrexit

qui duos quinquagenarios ab ozia rege missos igne combussit

helias propheta quasi ignis et verbum

quia clausit celum

ipsius quasi facula ardebat. qui induxit

tribus annis et VI mensibus ut non plueret super terram — sacerdotes

in illos famem. et irritantes illum

baal

invidia sua pauci facti sunt. non potant enim sustinere precepta domini. Verbo domini continuit celum. et deiecit a se ignem ter. sic amplificatus est helias in mirabilibus suis. et quis potest similiter gloriari tibi. qui

suscitasti

sustulisti mortuum ab inferis de sorte mortis in verbo domini dei. qui deiecisti reges ad perniciem et confregisti facile

quia reges egrotos tantum potentes de lecto suo

potentiam ipsorum. et gloriosos de lecto suo.

in sinai — quia ubi loquebatur ... in monte choreb

qui audisti in syna iudicium. et in choreb iudicia defensionis. Qui un

azael super syriam et hyeu super israel — helyseum

gis reges ad penitentiam et prophetas facis

in celum

successores post te. qui receptus es in turbine ignis. in curru equorum

quia est venturus ante diem iudicii per malachiam prophetam

igneorum. qui inscriptus es in iudiciis

ut convertat corda patrum in filios

temporum. lenire iracundiam domini conciliare cor patris ad filium. et restituere tribus iacob. Beati sunt qui te viderunt et in amicicia tua decora

(c) 2006 Ministerio de Cultura

ti sunt. tam nos
uita uiuimus
tm̃. post morte
n erit tale nom
nrm. helyas qui in turbine tectus
est. et in helyseo cõpletus est spc̃ eius.
In dieb; suis n̄ ptimuit principẽ
et potentia nemo uicit illũ. nec supa
uit illum uerbũ aliqđ. et mortuũ p
phetauit corpus eius. in uita sua
fecit monstra. et in morte mirabilia
opatus est. In omib; istis n̄ penituit
pls. et n̄ recesserũt a pccis suis usq; d
abiecti sũt de tra sua et dispsi sũt in omñ
trã. Et relicta
est gens p pauca
et princeps in do
mo dauid. quidã
ipsoz fecerũt q placuit do. alij mlta
aũ cõmiserũt pccã. Ezechias mu
niuit ciuitatẽ suam et induxit i
medium eius aqũ. et fodit ferro ru
pem. et edificauit ad aqm puteũ.
In dieb; ei ascendit sennacherib. et

Interlinear glosses: et hic etc. · et ne uideretur ab · helyseo · et qui orauit dicens fiat sps̃ tuus duplex in me. et optinu · id est uiri in potentia et uirtute insupabiles fuit qui in uita et in morte · multa signa fecit · et hystat et mystice fuit ie · suscitato mortuo qui proiectus in sepulchro helysei reuixit · et in captiuitatem · Quia domus dd et tribus iu da et beniamin n̄ penitue abiecerunt culturam dei. sz alij eoz fuerunt ydolatre sicut ieroboam et achab. alij adheserunt deo sicut e zechias et iosias. · et reduxit · id est ipse · grans muri dissipans extraneos ruinas · et de quia dz. fluminis impe[...] · et qr induxit aq · in ciuitatem

bus. ipse aũ n̄ curru n; ab angelis leuatus; qui eũ ferunt oīa se omnia sua uirtute ferebantur. enoch translatus usq; ad celum aere um. helyas subleuatus quos ascensionis sue p̃mitiuos et testes. uoluit dñs hr̃e. unũ an legem. aliũ sub lege ut q̄nq; ueniret q celos uacat penetraret. unde et ordo p q̄dam in uerbis distinguitur. enoch translatus. helyas ad celum subuectus ut postea ueniret qui nec translatus nec subuectus celũ ethereũ sua uirtute penetrauit.

Helyas qui i. tur. et c. Cum n̄ sit disci pulus se magistro rogat helyseus helyam dicens. fiat sps̃ tuus duplex i me. sz nisi mysterium obseruetur n̄ est oportuna petitio. helyas enim signat xp̃m cap̃ nrm. helyseus uo corpus eius. i. ecclesiam cui helyas petendi optionem. et ipse inquit petite et dabitur uob. petit g helyseus. i. populus xp̃ianus fiat sps̃ scs̃ tuus dup plex in me. i. duplex gra sps̃ sci in remissione s. pcco2 et collatione uirtutis. sps̃ uo remissione pcco2 non eguit qui pctm n̄ huit. opa aũ uirtutu fecit. Si uideris me qr helyas qui collar. a te erit q. petisti. Si aũ n̄ uideris n̄ erit. qui enim recte fidei oculos in illũ ponit et fidelr cre dit passionem resurrectionem et ascensio nem personis sue fructum accipit. p iectus est mortuus in sepulchrum helysei. et ad tactum oss suii ei reuixit. qui enim firma fide tangit mor tem xp̃i particeps est ei resurrecti onis. unde ego sũ resurrectio et uita. q credit in me n̄ mo. in eternum.

Ezechias muniuit. et c. Qd ezechi as fontes obturauit et riuũ qui fluit in medio tre. ne reges assyrio2 in uenirent aq̃ significat et hereticos et gentilibus doctrina s. uelanda in terra q sennacherib rex assirio2 misit manũ rabsacen i ierlm p cap tiuitatem ut caperet eam et orante e zechia et ysaia eum ipo suo ciui tatem extinctis hostib; liberatam in paralipomenon plene ostn ditur.

XLIX

(c) 2006 Ministerio de Cultura

misit rapsacen. et sustulit manum suam contra illos. et extulit manum suam in syon. et superbus factus est potentia sua. Tunc mota sunt corda et manus ipsorum. et doluerunt quasi parturientes mulieres. et invocaverunt dominum misericordem. et expandentes manus extulerunt ad celum. et sanctus dominus deus audivit cito vocem ipsorum. non est commemoratus peccatorum illorum neque dedit illos inimicis suis. sed purgavit illos in manu ysaie sancti prophete. deiecit castra assyriorum. et contrivit illos angelus domini. Nam fecit

id est in libro regum — et in libro paralipomenon. et in libro ysaie plene exponuntur.

ezechias quod placuit deo. et fortiter ivit in via david patris sui. quam mandavit illi ysaias propheta magnus et fidelis in conspectu dei. In diebus eius retro rediit sol. et addidit regi vitam. Spiritu magno vidit ultima. et consolatus est lugentes in syon. usque in sempiternum ostendit futura. et abscondita antequam evenirent.

id est ezechie. — id est per ysaiam. — id est horologium ostendit. — id est prophetico. — id est ysaias. id est ultima etate futura. et exercendo scribendo. — id est christi adventum redemptionem humani generis et alia multa.

XLIX

Memoria iosie in compositionem odoris. facta opus pigmentarii. in omni ore quasi mel indulcabitur eius memoria. et ut musica in convivio vini. Ipse est directus divinitus in penitentiam gentis. et tulit abhominationes impietatis. et gubernavit ad dominum cor ipsius. et in diebus peccatorum corroboravit pietatem. Preter david et ezechiam. et iosiam omnes reges peccatum commiserunt. Nam reliquerunt legem potentes reges iuda. et contempserunt timorem dei. Dederunt enim regnum suum aliis. et gloriam suam alienigene genti. In-

Memoria iosie regis comparatur operi pigmentarii. et mellis dulcedini et organo musice quia fama virtutis eius et suavitas modestie et studium restaurandi cultum dei omnibus odorem et dulcedinem et cantilenam suavitatis prebuit. quia omnibus ... ta. m. e. t. l. m. o. m.

Iosias qui interpretatur fortitudo domini christum significat de quo dicitur dominus fortis. dominus potens in prelio. et alibi. ipse salvum faciet populum suum a peccatis eorum. ipse zelo dei mundavit etiam vitia. et templum ab omnibus abhominationibus quia ait zelus domus tue comedit me. et habet ventilabrum in manu sua et purgabit aream suam.

id est deo donante gratie iudicans penitentie sunt patris sui.

Hii tres comparatione aliorum non dicuntur peccasse. quia cum peccaverunt cum digna penitentia deleverunt et devotione et pietate deo placuerunt.

id est ad comparationem horum.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

succenderunt electam civitatem sanctitatis et desertas fecerunt vias ipsius

quia hoc Ieremias predixerat et scripserat
in manu Ieremie. Nam male tracta-
verunt illum qui a ventre matris con-
secratus est propheta evertere et iterum
edificare et renovare. Ezechiel qui
vidit conspectum glorie quem ostendit illi in
curru cherubin. Nam commemoratus est in-
imicorum in imbre benefacere illis qui os-
tenderunt rectas vias. Et duodecim prophetarum
ossa pullulant de loco suo. nam corrobo-
raverunt Iacob et redemerunt se in fide vir-
tutis sue. Quomodo amplificemus Zo-
robabel nam et ipse quasi signum in dex-
tera manu sic et Ihesum filium Iosedech
qui in diebus suis edificaverunt domum
et exaltaverunt templum sanctum domino par[atum]
in gloria sempiterna. Et Neemias
in memoria multi temporis qui erexit no-
bis muros eversos et stare fecit portas
et seras. qui erexit domos nostras. Ne-
mo natus est in terra qualis Enoch. nam
et ipse receptus est a terra. et Ioseph qui
natus est homo princeps fratrum fir-
mamentum gentis. rector fratrum, sta[bilimentum populi]

[Interlinear glosses, partly legible: "quia hoc Ieremias predixerat et scripserat"; "id est ante conceptum ... Ihesus ... gentes"; "super regna ut evellas et destruas et disperdas et dissipes et edifices et plantes"; "in visione"; "quia digna memoria posteris reliquerunt"; "predicando fidem"; "quia dux fuit Israel qui regressus de Babilone restituit templum dei"; "sacerdotem magnum"; "in ruinis"; "quia decorem ... et"; "Aggei ... signaculum ... elegi"; "minus erecturi"; "quia ... ille id est Christus qui est gratia"; "dei plenissimi de cuius plenitudine omnes accepimus"; "apostolorum"; "et decor ... maris"; "quia rectore ..."]

Quando hic Ieremias in persona Christi intelligitur Ieremias enim interpretatur excelsus domini qui destruxit regna diaboli. Contrarias potestates delens chirographum in cruce domini. contra vero Christus ... hiis autem destructis edificavit ecclesiam dei.

Misticè. Ezechiel quod roboratus a deo interpretatur. et in Babilone consolans prophetiis que post captivitatem consolatur et penitentibus veniam. Christum significat dei virtutem et dei sapientiam. Qui in captivitate huius seculi visitat se et peccatoribus penas et penitentibus potuisse remedia.

Significat quod predicaverunt sancti predicatores venturam de pluvia mundi et per ima[ginem] manducatorum dei gradientibus promiserunt consolationem nunc.

Christum qui est magister Babilonis id est mundi dei.

Amministraverunt id est populo verbum dei ostenderunt se immunes a crimine transgressionis.

Quia Christum significat qui est ymago dei sicut quicumque crediderunt in domino hic sibi annulo signatur.

Quia per gratiam Ihesu Christi qui est rex noster et sacerdos post captivitatem diabolice oppressionis reedificatur ecclesia.

Consolator qui consolatus a domino hic Christum significat qui non regalo ... meum et alium paraclitum dedit nobis qui edificavit civitatem dei id est ecclesiam et consolatus [illegible] edificans [illegible] ... con. qui sanat eos ...

Dedicato. hic Christus significatur qui dedicavit ecclesiam sanguine suo. qui enim primo venit in mundum et cum gloria susceptus est in celum de quo dicitur. spectaculus ... et alibi. ascendens in altum captivam duxit captivitatem.

Ioseph [illegible]

(c) 2006 Ministerio de Cultura

dereliquit. egyptus detinebat ... nos ut desideramus eternam ... ut quiescamus in pace.

Seth filius adam. et sem primogenitus noe tam fide quam moribus honoribus sunt. Et ipsis plani sunt in quibus christus significatur qui deus et homo est. cui deus dedit nomen quod est super omne nomen ut in nomine ihesu omne genu flectatur.

Ad homines in tempore pervenit. quia iste symeon filius fuit onie qui de symeone cognomine iusto natus est. onias autem ut iosephus refert pusillanimis et avarus ptolomeo regi tributa non reddens ad iracundiam provocavit. moriens autem onias symeoni filio sacerdotium reliquit. quo et mortuo filius onias successit. fuit autem hic symeon pontifex iudeorum cum ptolomeus evergetes regnaret in asia et syria seleuchus. pater avi ihesu huius libri scriptorem. et hunc et istum symeonem eius similem operibus cuius vitam symeonis et mores tam egregie describit ihesus.

[prophetavit que est lux ad revelationem gentium et gloriam]

bili similium ioseph. et ossa ipsius visi[plebis israel]tata sunt et post mortem prophetaverunt. [posteris ordine preter patres] Seth et sem hii [patriarchas antiquos posuit] apud homines gloriam adepti sunt et super omnem animam in origine adam. [Symeon pone meliorem vel audi tristitiam.] Symeon onie filius sacerdos magnus qui in vita sua suffulsit do[verbo confirmavit]mum [synagogam sicut doctores nostris temporibus ecclesiam. verbo et exemplo.] et in diebus suis corrobora[de vivis lapidibus construxit. christi autem incarnationis passio]vit templum. Templi etiam altitu[resurrectio in fide credentium locata est.]do ab ipso fundata est duplex edifi[de utroque populo venientes.]catio. et excelsi parietes templi. In [prefigurationes scripturarum que in divinis libris sub figuris latebant se ostenderunt] diebus suis emanaverunt putei aquarum. et quasi mare adimple[predicatorum redundant quasi mare ad saturitatem plurimorum.]ti sunt supra modum. [a peccatis a servitute diaboli.] Qui curavit gentem et liberavit illam [per gratiam christi predicatorum labor prevaluit.] a perditione. Qui prevaluit amplificare civitatem. [multos credentium.] Qui adeptus est [ingressus domus et atrium est ordo doctorum] gloriam in conversatione gentis et ingressum domus et atrii amplificavit. [differentia doctorum significat] Quasi stella matutina [quibus sicut largitor diversas gratias dividens singulis prout vult.] in medio nebule et quasi luna plena [quia in obscuritate al-] in diebus suis lucet. et quasi sol refulgens [legorie relucet splendor sapientie.] sic ille effulsit in templo dei. Quasi arcus refulgens inter nebulas glorie. [sanguis martyrum in ortu nascentis ecclesie.] [innocentia et virginitas.] Et quasi flos rosarum in diebus vernis et quasi lilia que sunt in tran[liberalis ...] [pura ...] [in claritate fidei.] [caritatis.]situ aque. et quasi thus redolens in diebus estatis. Quasi ignis

Significat quod ioseph ante mortem suam prenuntiavit fratribus suis. deus visitabit vos. asportate vobiscum ossa mea de loco isto. et hic sichem est quod filii israel asportaverunt secum ossa eius de egypto. et sepelierunt in sichem que est neapolis urbs samaritanorum.

Doctrine verbo et baptismi sacramento hec curant doctores modo.

Quia in quibusdam modis quos significat aurum et in personis qui significantur per domum magistrorum excellat meritum.

Scientia scripturarum per quam sagitte parvulorum divinorum testimoniorum.

(c) 2006 Ministerio de Cultura

effulgens et thus ardens in igne. quasi vas auri solidum ornatum
omni lapide pretioso. quasi oliva pullulans et cypressus in altitu-
dinem se tollens. In accipiendo ipsum stolam glorie et vestiri eum
in consummationem virtutis in ascensu
altaris sancti gloriam dedit sanctitatis amic-
tum. In accipiendo autem partes de ma-
nu sacerdotum et ipse stans iuxta aram
circa illum corona fratrum. quasi plantatio
cedri in monte libano: sic circa illum
steterunt quasi rami palme. et omnes filii
aaron in gloria sua. Oblatio domini in
manibus ipsorum coram omni synagoga israel. et consummatione fungens
in ara amplificare oblationem excelsi regis. porrexit manum su-
am in libatione. et libavit in sanguine uve. effudit in funda-
mento altaris odorem divinum excelso principi. Tunc excla-
maverunt filii aaron in tubis ductili-
bus sonuerunt. et auditam fecerunt vocem
magnam in memoriam coram deo. Et
omnis populus simul properaverunt et ceciderunt
in faciem super terram adorare dominum deum
suum et dare preces omnipotenti deo excel-
so et amplificaverunt psallentes in
vocibus suis et in magna domo sonus
est sonus suavitatis. Et rogavit

Interlinear glosses: quia passionis. — quia anima sapientie plena. — quia omni genere virtutum. — quia lux fidei et affectus [illegible]. — quia altitudo profunditatis odor bone voluntatis. — ut sic homines sancti. — quia qui sacerdotium suum iusta veste custodit ut sibi ceteros veste decorat. — quia precipuus opere et doctrina. — quia [illegible] — mirantur. — quia fidelium multitudine. — plus christi offerens deo. — quia christi sanguinem offerendo. — quia in memoria — tione christi que est fundamentum ecclesie. Hec oblationis est suavissimus odor deo omnipotenti. — quia ecclesia. — quia qui quidquid agit amore dei coram deo est odor et odor suavitatis.

Ordo portatorum accipiendo stolam glorie et vestiendo se consummationem virtutum indicium dignitatis sue et ornatum fidei et vestitum bone operationis demonstrat. Hec enim debent in sacerdotibus apparere ut digne possint docere quod cepit ihesus facere et docere. et per eas precedentes fundantur.

Partes accepit de manu sacerdotis quia bone operationis actum exigit a minoribus.

Presbiteros et coram quod sibi minores ordines quia bonum pastorem sequuntur exemplum.

Luceat lux vestra coram hominibus. et cetera. Consummata oblatio datur excelso regi quando [illegible]

Christi sacerdotes predicationem exhibuerunt per passionem consummatam ductiles tube benedicuntur quia predicatores tanto crescunt quanto tribulationum malleis percutiuntur.

Tunc omnis populus et cetera. Cum officium ecclesie factum per ministros altaris agitur in memoria christi populus ad laudem dei provocatur se in faciem prosternit et cordis sui exhibet humilitatem.

Quia quisque in unitate fidei deo offerens apud deum recipit quisque extra impietatem deputatur magnus fit in ecclesia sonus quia orantibus sacerdotibus et benedicentibus reddit omnis vox

(c) 2006 Ministerio de Cultura

amen. qui sonus tantum ad clamorem uocis cum ad deuotionem prouocet corda illo hoc eius uidet in facie. Deo autem in corde.

Quia omnis ecclesia satagit ut perseueret in prece usque ad finem mundi cum corpus christi in corruptione honorabitur et membra capiti suo iungentur.

Cetus scorum exultans extollit manus scilicet opera scilicet quando gratias deo agit pro perfectione laboris in salute uniuersi populi et laudes multiplicat orationem iterat quia numquam a laudibus cessat.

Ostendere uirtutem et cetera predicare scilicet misericordiam eius qui dat nobis iocunditatem cordis et pacem in temporibus eius ut omnis Israel et amatores regis eius predicent potentiam et bonitatem in liberatione populi sui.

populus omnium excelsum in prece usque dum perfectus est honor domini et munus suum perfecerunt. Tunc descendens extulit manus suas in coetum congregationem filiorum Israel dare gloriam deo a labiis suis et in nomine ipsius gloriari. et iterauit orationem suam uolens ostendere uirtutem dei. et postea rursum plus orauit deum omnium qui magna fecit in omni terra. qui auxit dies nostros a uentre matris nostre. Et fecit nobiscum secundum suam misericordiam det nobis iocunditatem cordis et fieri pacem in diebus nostris in Israel per dies sempiternos credere Israel nobiscum esse misericordiam dei ut liberet nos in diebus suis.

Antiqua duplex gentilitas scilicet que ydolatria polluta est et conuersatione uana.

Duas gentes odit anima mea. tertia autem non est gens quam oderim. qui sedent in monte Seyr et Philistiim stultus populus qui habitat in Sichimis. doctrinam sapientie et discipline scripsit in codice isto Ihesus filius Syrach Ierosolimita qui renouauit sapientiam de corde suo. beatus qui in istis uersatur bonis qui ponit illa in corde suo sapiens erit semper. Si enim hec fecerit ad omnia ualebit quia lux dei uestigium eius est. Confitebor tibi domine rex et collaudabo te deum saluatorem meum. confitebor nomini tuo quia adiutor et protector factus es mihi et liberasti cor

Lux dei et cetera per quam scilicet ad regnum peruenire ualebit.

Oratio ihesu (?) refertur ad totam ecclesiam refertur cum ad unam personam quia in ea multe species tribulationum et ...

pus meum a perditione. a laqueo lin
gue inique. et a labiis operantium men
dacium. et in conspectu astantium factus es mihi adiutor. et liberasti
me secundum multitudinem misericordie nominis tui. A rugientibus preparatis ad
escam. de manibus querentium animam meam. et de multis tribulationi
bus que circumdederunt me. a pressura flam
me que circumdedit me. et in medio ignis non
sum estuatus. de altitudine ventris inferi. et a lingua coinquinata.
et a verbo mendacii. A rege iniquo et a lingua iniusta lauda
bit usque ad mortem anima mea dominum. et vita mea appropinquans erat
in inferno deorsum. circumdederunt me
undique et non erat qui adiuvaret. respi
ciens eram ad adiutorium hominum et non
erat. Memoratus sum misericordie tue domine et
operationis tue que a seculo sunt. quoniam eruis
sustinentes te. et liberas eos de manu
gentium. exaltasti super terram habitationem meam. et pro morte defluen
te deprecatus sum. invocavi dominum patrem domini mei. ut non derelinquat
me in die tribulationis mee. et in tempore superborum sine adiutorio. lau
dabo nomen tuum assidue. et collaudabo illud in confessione. et ex
audita est oratio mea. et liberasti me de perditione. et eripuisti
me de tempore iniquo. propterea confitebor et laudem dicam tibi. et
benedicam nomen domini. Cum adhuc
iunior essem priusquam oberrarem quesivi

A laqueo. a persuasione ydolatrie ne servirem potius creature quam creatori.

A pressura flamme. et c. hoc tribus pueris convenit in camino ignis corporaliter. et omnes sancti ab estu persecutionis liberantur corporaliter.

Et vita mea. que vita carnis conditione deficiendo ad mortem tendit. et mortem enim infernum vocat quia mors carnis primum peccatum [illegible] sic infernus peccatum [illegible] pena perpetua.

Videns ecclesia se ab hostibus circumdari et humanum deesse solatium a deo querit adiutorium a quo est omne bonum cui attribuit quod liberatur ab inimicis.

A iuventute vel pueritia mari me prevaluerunt vicia [illegible]

Significat se ante errorem pueritie vel iuventutis desiderasse sapientiam et a domino postulasse. et usque ad novissimum perseverasse.

Decorem sapientie comparat precoci uve. ut iocunditatem circa eam esse ostenderet. precox quia enim uva dicitur eo quod cito maturescat.

Ad perfectionem sapientie pervenire non est humanum studium sed divini muneris.

Prius dicit se consilium inisse ut faceret illam. deinde zelo boni exardescere postea animam suam in ea colluctari. et in faciendo eam se confirmari. et intellige primum esse consilium. ut secernatur a malo bonum. deinde volendum ut amet bonum. postremo studium boni operis adhibendum et assidue sic enim confirmatur pervenit ad fructum sapientie. unde sapientia animi mei est consilium et equitas. et prudentia mea est fortitudo in vias iustitie ambulabo et in medio semitarum iudicii ut diligentes me.

sapientiam palam in oratione mea ante tempus postulabam pro illa. et usque in novissimis inquiram eam. et florebit tamquam precoqua uva. letatum est cor meum in ea. ambulavit pes meus iter rectum. a iuventute mea investigabam eam. inclinavi modice aurem meam. et excepi illam. multam inveni in me ipso sapientiam et multum profeci in ea. danti mihi sapientiam dabo gloriam. Consiliatus sum enim ut facerem illam. zelatus sum bonum. et non confundar. colluctata est anima mea. et in faciendo eam confirmatus sum. Manus meas extendi in altum. et in sapientia eius luxit anima mea. et ignorantias meas illuminavit. animam meam direxi ad illam. et in agnitione inveni eam. possedi cum ipsis cor ab initio. propter hoc non derelinquar. venter meus conturbatus est querendo illam. propterea bonam possidebo possessionem. dedit enim mihi dominus linguam mercedem meam. et in ipsa laudabo eum.

Appropinquate ad me indocti. congregate vos in domum discipline. quid adhuc retardatis. et quid dicitis in his. anime vestre sitiunt vehementer. aperui os meum et locutus sum. comparate vobis sine argento sapientiam. et collum

(c) 2006 Ministerio de Cultura

uestrum subiicite iugo. et suscipiat anima uestra disciplinam. in proximo est enim inuenire eam. Uidete oculis uestris quia modicum laboraui. et inueni mihi multam requiem. assumite disciplinam in multo numero argenti. et copiosum aurum possidete in ea. letetur anima uestra in misericordia eius et non confundemini in laude eius. Operamini opus uestrum ante tempus. et dabit uobis mercedem uestram in tempore suo. amen.

Dum lucem habetis credite in lucem ut sitis filii lucis.

[illegible] usque ad [illegible] iii. ab abbate
ad [illegible] iiii. a [illegible] usque ad [illegible]
[illegible] v. a [illegible] babilonis usque ad
[illegible] vi. [illegible] vii. [illegible] viii. = modernorum
[illegible] cum [illegible] .

Post. ii. [illegible] in ad me [illegible] [illegible] — [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] suo.

primi. timor [illegible] [illegible] dabit benignus [illegible] non dabit [illegible]
secundi. timor [illegible] [illegible] mors [illegible] meus [illegible] adversum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
quarti. timor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dedit [illegible]
quinti. timor [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] .

Daniel loquitur de [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] regni.
ferrea [illegible] quia [illegible] [illegible]
[illegible] a mundo [illegible] [illegible]
[illegible] hoc [illegible] [illegible]
[illegible] caro [illegible] [illegible]
[illegible] valet ad [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible]
[illegible] [illegible] Daniel. [illegible] ad
victoria [illegible] [illegible]
ad [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Daniel. ii. ac. ii.

(c) 2006 Ministerio de Cultura